
SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 51

Rozeslána dne 19. září 1995

Cena Kč 204,-

O B S A H:

191. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (WTO)

191

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 15. dubna 1994 byla v Marrakeši sjednána a jménem České republiky podepsána Dohoda o zřízení Světové obchodní organizace (WTO) a tyto mnohostranné dohody, jež tvoří její nedílnou součást a jsou závazné pro všechny členy WTO:

- Všeobecná dohoda o clech a obchodu 1994,
- Dohoda o zemědělství,
- Dohoda o uplatňování sanitárních a fyto-sanitárních opatření,
- Dohoda o textilu a ošacení,
- Dohoda o technických překážkách obchodu,
- Dohoda o obchodních aspektech investičních opatření,
- Dohoda o provádění článku VI Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994,
- Dohoda o provádění článku VII Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994,
- Dohoda o kontrole před odesláním,
- Dohoda o pravidlech původu,
- Dohoda o dovozním licenčním řízení,
- Dohoda o subvencích a vyrovnávacích opatřeních,
- Dohoda o ochranných opatřeních,
- Všeobecná dohoda o obchodu službami,
- Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví,

Ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů,
Mechanismus přezkoumávání obchodní politiky,

jakož i vícestranné obchodní dohody, které nezakládají povinnosti nebo práva pro ty členy, kteří je nepřijali. Česká republika tyto dohody k 15. dubnu 1994 nepodepsala.

S Dohodou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky ji ratifikoval.

Tato dohoda a mnohostranné dohody, které jsou k ní připojeny vstoupily v platnost v souladu se zněním článku XIV odst. 1 Dohody dnem 1. ledna 1995 a tímto dnem vstoupily v platnost i pro Českou republiku.

Současně byla přijata následná rozhodnutí ministrů, deklarace a ujednání vztahující se k výše uvedeným dohodám:

Rozhodnutí o opatřeních ve prospěch nejméně rozvinutých zemí,

Deklarace k přínosu Světové obchodní organizace k dosažení větší propojenosti ve vytváření globální ekonomické politiky,

Rozhodnutí o oznamovacích postupech,

Deklarace o vztazích Světové obchodní organizace s Mezinárodním měnovým fondem,

Rozhodnutí k opatřením, týkajícím se možných negativních vlivů reformního programu na nejméně rozvinuté země a zcela potraviny dovážející rozvojové země,

Rozhodnutí o oznámení prvního začlenění podle článku 2.6 Dohody o textilu a ošacení,

Rozhodnutí o navrhovaném ujednání o informačním systému norem WTO-ISO,

Rozhodnutí o posouzení publikace Informačního střediska ISO/IEC,

Rozhodnutí proti obcházení,

Rozhodnutí o přezkoumání článku 17.6 Dohody o provádění článku VI Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994,

Deklarace o řešení sporů podle Dohody o provádění článku VI Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994 nebo části V Dohody o subvencích a vyrovnávacích opatřeních,

Deklarace, týkající se případu, kdy má celní správa důvody pochybovat o pravdivosti nebo přesnosti prohlašované hodnoty,

Rozhodnutí o textech, týkajících se minimálních hodnot a dovozu výhradními zástupci, výhradními distributory a výhradními zprostředkovateli,

Rozhodnutí o institucionálních ujednáních k Všeobecné dohodě o obchodu službami,

Rozhodnutí o některých postupech při řešení sporů z Všeobecné dohody o obchodu službami,

Rozhodnutí o obchodu službami a životním prostředím,

Rozhodnutí o jednáních o pohybu fyzických osob,

Rozhodnutí o finančních službách,

Rozhodnutí o jednáních o námořních dopravních službách,

Rozhodnutí o jednáních o základních telekomunikacích,

Rozhodnutí o profesionálních službách,

Rozhodnutí o přístupu k Dohodě o vládních zakázkách,

Rozhodnutí o uplatňování a přezkoumání ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů,

Ujednání o závazcích ve finančních službách.

České překlady Dohody a mnohostranných dohod, rozhodnutí, deklarací a ujednání se vyhláší současně. Do anglického znění smluvních dokumentů lze nahlédnout na Ministerstvu zahraničních věcí a Ministerstvu průmyslu a obchodu.

**DOHODA O ZŘÍZENÍ
SVĚTOVÉ OBCHODNÍ ORGANIZACE**

Marrakeš, 15.dubna 1994

DOHODA O ZŘÍZENÍ SVĚTOVÉ OBCHODNÍ ORGANIZACE

Strany této Dohody,

uznávající, že by jejich vztahy v obchodní a ekonomické oblasti měly být zaměřeny na zvýšení životní úrovně, dosažení plné zaměstnanosti a vyšší a stále rostoucí úrovně reálného důchodu a efektivní poptávky a na zvýšení výroby a obchodu zbožím a službami, což umožní optimální využití světových zdrojů v souladu s cílem trvalého rozvoje, majíce v úmyslu zároveň ochraňovat a zachovávat životní prostředí a rozvíjet prostředky k tomu určené tak, aby to bylo slučitelné s jejich potřebami a zájmy, vztahujícími se k různým úrovním ekonomického rozvoje,

uznávající dále, že je nutné vyvíjet rozhodné úsilí k tomu, aby si rozvojové země, a zvláště ty nejméně rozvinuté mezi nimi, zajistily podíl z růstu mezinárodního obchodu, který odpovídá potřebě jejich ekonomického rozvoje,

vedeny přáním přispět k realizaci těchto cílů uzavřením dohod, které budou, na základě reciprocity a vzájemných výhod, zaměřeny na podstatné snížení celních sazeb a ostatních překážek obchodu a na odstranění diskriminačního zacházení v mezinárodních obchodních vztazích,

rozhodnuty vytvořit komplexní, životaschopnější a trvalejší mnohostranný obchodní systém, zahrnující Všeobecnou dohodu o clech a obchodu, výsledky snah o liberalizaci obchodu dosažené v minulosti a všechny výsledky Uruguayského kola mnohostranných obchodních jednání,

odhodlány zachovávat základní principy a podporovat uskutečňování cílů, které rozvíjejí tento mnohostranný obchodní systém,

dohodly se takto:

Článek I

Zřízení Organizace

Tímto se zřizuje Světová obchodní organizace (dále uváděná jako "WTO"^{*/1}).

Článek II

Oblast působnosti WTO

1. WTO bude společným institucionálním rámcem pro řízení obchodních vztahů mezi svými Členy, pokud jde o otázky spojené s dohodami a souvisejícími právními nástroji, zahrnutými do příloh této Dohody.

2. Dohody a související právní nástroje, zahrnuté do příloh 1, 2 a 3 (dále uváděné jako "Mnohostranné obchodní dohody"), tvoří nedílnou součást této Dohody a jsou závazné pro všechny Členy.

---

* / World Trade Organization.

3. Dohody a související právní nástroje, zahrnuté do přílohy 4 (dále uváděné jako "Vícestranné obchodní dohody"), tvoří rovněž součást této Dohody pro ty Členy, kteří je přijali a jsou pro tyto Členy závazné. Vícestranné obchodní dohody nezakládají povinnosti nebo práva pro ty Členy, kteří je nepřijali.

4. Všeobecná dohoda o clech a obchodu 1994, uvedená v příloze 1A (dále uváděná jako "GATT 1994"), je právně odlišná od Všeobecné dohody o clech a obchodu z 30. října 1947, připojené k Závěrečnému aktu, přijatému na závěr druhého zasedání Přípravného výboru Konference OSN o obchodu a zaměstnanosti, ve znění pozdějších úprav, doplňků nebo změn (dále uváděná jako "GATT 1947").

Článek III

Funkce WTO

1. WTO bude usnadňovat provádění, správu a působení této Dohody a Mnohostranných obchodních dohod, podporovat uskutečňování jejich cílů a bude rovněž sloužit jako rámec pro provádění, správu a působení Vícestranných obchodních dohod.

2. WTO bude místem pro jednání mezi svými Členy o jejich mnohostranných obchodních vztazích, týkajících se otázek upravených dohodami uvedenými v přílohách této Dohody. WTO bude moci rovněž poskytovat prostor pro další jednání mezi svými Členy, týkající se jejich mnohostranných obchodních vztahů a vytvářet rámec k uplatňování výsledků těchto jednání podle toho, jak rozhodne Konference ministrů.

3. WTO bude spravovat Ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů (dále uváděné jako "Ujednání o řešení sporů" nebo "DSU"^{*/}), které je uvedeno v příloze 2 této Dohody.

4. WTO bude spravovat Mechanismus přezkoumávání obchodní politiky (dále uváděný jako "TPRM"^{**/}), uvedený v příloze 3 této Dohody.

5. Se zřetelem na větší propojenost při vytváření světové hospodářské politiky bude WTO, bude-li to vhodné, spolupracovat s Mezinárodním měnovým fondem a Mezinárodní bankou pro obnovu a rozvoj a jejich přidruženými institucemi.

Článek IV

Struktura WTO

1. Bude ustavena Konference ministrů, složená ze zástupců všech Členů, která se bude scházet nejméně jednou za dva roky. Konference ministrů bude vykonávat funkce WTO a přijme k tomu účelu nezbytná opatření. Konference ministrů bude oprávněna přijímat rozhodnutí ve všech otázkách, vztahujících se ke všem Mnohostranným obchodním dohodám, pokud o to kterýkoli Člen požádá, a to podle zvláštních ustanovení, týkajících se přijímání rozhodnutí, které jsou uvedeny v této Dohodě a v příslušné Mnohostranné obchodní dohodě.

---

*/ Dispute Settlement Understanding.

**/ Trade Policy Review Mechanism.

2. Bude ustavena Generální rada, složená ze zástupců všech Členů, která se bude scházet podle potřeby. V období mezi zasedáními Konference ministrů budou její funkce vykonávány Generální radou. Generální rada bude dále vykonávat funkce, které jsou jí uloženy touto Dohodou. Stanoví si vlastní jednací řád a schválí jednací řády Výborů, uvedených v odstavci 7.

3. Generální rada se bude podle potřeby scházet, aby vykonávala funkce Orgánu pro řešení sporů, uvedeného v Ujednání o řešení sporů. Orgán pro řešení sporů bude moci mít vlastního předsedu a stanoví si takový jednací řád, který bude považovat za nezbytný pro vykonávání svých funkcí.

4. Generální rada se bude podle potřeby scházet, aby vykonávala funkce Orgánu pro přezkoumávání obchodní politiky, uvedeného v TPRM. Orgán pro přezkoumávání obchodní politiky bude moci mít vlastního předsedu a stanoví si takový jednací řád, který bude považovat za nezbytný pro vykonávání svých funkcí.

5. Bude ustavena Rada pro obchod zbožím, Rada pro obchod službami a Rada pro obchodní aspekty práv k duševnímu vlastnictví (dále uváděná jako "Rada pro TRIPS"^{*/}), které budou působit pod celkovým vedením Generální rady. Rada pro obchod zbožím bude dohlížet na působení Mnohostranných obchodních dohod, uvedených v příloze 1A. Rada pro obchod službami bude dohlížet na působení Všeobecné dohody o obchodu službami (dále uváděné jako "GATS"^{**/}). Rada pro TRIPS bude dohlížet na působení Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (dále uváděné jako "Dohoda TRIPS"). Tyto Rady budou vykonávat funkce, uložené jim příslušnými dohodami a Generální radou. Stanoví si své vlastní jednací řády, které podléhají schválení Generální radou. Členství v těchto Radách bude otevřeno všem Členům. Tyto Rady se budou scházet k vykonávání svých funkcí, pokud to bude potřebné.

6. Rada pro obchod zbožím, Rada pro obchod službami a Rada pro TRIPS si podle potřeby zřídí pomocné orgány. Tyto pomocné orgány si stanoví své vlastní jednací řády, které podléhají schválení příslušnými Radami.

7. Konference ministrů zřídí Výbor pro obchod a rozvoj, Výbor pro omezení, uplatňovaná z důvodu platební bilance a Výbor pro rozpočet, finance a správu, které budou vykonávat funkce, uložené jim touto Dohodou a Mnohostrannými obchodními dohodami, jakož i všechny dodatečné funkce, které jim budou uloženy Generální radou a bude moci zřídit dodatečné výbory s takovými funkcemi, které bude považovat za nezbytné. V rámci svých funkcí bude Výbor pro obchod a rozvoj pravidelně posuzovat zvláštní ustanovení Mnohostranných obchodních dohod ve prospěch nejméně rozvinutých členských zemí a předkládat zprávu Generální radě, aby mohla přijmout příslušná opatření. Členství v těchto Výborech bude otevřeno zástupcům všech Členů.

8. Orgány, uvedené ve Vícestranných obchodních dohodách budou vykonávat funkce, které jim jsou uloženy na základě těchto Dohod a budou působit v institucionálním rámci WTO. Generální radu budou pravidelně informovat o své činnosti.

---

*/ Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights.

**/ General Agreement on Trade in Services.

Článek V

Vztahy k ostatním organizacím

1. Generální rada uzavře vhodná ujednání o účinné spolupráci s jinými mezivládními organizacemi, které vyvíjejí činnost, vztahující se k činnosti WTO.

2. Generální rada bude moci uzavřít vhodná ujednání o konzultacích a spolupráci s nevládními organizacemi, zabývajícími se otázkami, které se vztahují k otázkám řešeným WTO.

Článek VI

Sekretariát

1. Bude zřízen Sekretariát WTO (dále uváděný jako "Sekretariát"), řízený Generálním ředitelem.

2. Konference ministrů bude jmenovat Generálního ředitele a stanoví jeho pravomoci, povinnosti, podmínky zaměstnání a délku trvání jeho mandátu.

3. Generální ředitel bude jmenovat pracovníky Sekretariátu a stanoví jejich povinnosti a podmínky zaměstnání podle pravidel přijatých Konferencí ministrů.

4. Funkce Generálního ředitele a pracovníků Sekretariátu budou mít výlučně mezinárodní charakter. Při plnění svých úkolů nebudou Generální ředitel, ani pracovníci Sekretariátu požadovat ani přijímat instrukce žádné vlády ani žádného úřadu mimo WTO. Zdrží se veškerého jednání neslučitelného s jejich postavením mezinárodních úředníků. Členové WTO budou respektovat mezinárodní charakter funkcí Generálního ředitele a pracovníků Sekretariátu a nebudou se je snažit ovlivňovat při plnění jejich úkolů.

Článek VII

Rozpočet a příspěvky

1. Generální ředitel předloží Výboru pro rozpočet, finance a správu roční návrh rozpočtu a výroční finanční zprávu WTO. Výbor pro rozpočet, finance a správu posoudí roční návrh rozpočtu a výroční finanční zprávu, předložené Generálním ředitelem a učiní v této otázce doporučení Generální radě. Roční návrh rozpočtu bude podléhat schválení Generální radou.

2. Výbor pro rozpočet, finance a správu navrhne Generální radě finanční řád, který zahrne ustanovení, určující:

- a) stupnici příspěvků, rozdělující výdaje WTO mezi její Členy; a
- b) opatření, která budou přijímána vůči Členům v prodlení s placením příspěvků.

Finanční řád se bude opírat, pokud to bude praktické, o pravidla a praxi GATT 1947.

3. Generální rada schválí finanční řád a roční návrh rozpočtu dvoutřetinovou většinou, která bude zahrnovat více než polovinu Členů WTO.

4. Každý Člen uhradí ve prospěch WTO bezodkladně příspěvek, odpovídající jeho podílu na výdajích WTO podle finančního řádu, schváleného Generální radou.

Článek VIII

Status WTO

1. WTO bude právnickou osobou a každý z jejích Členů jí poskytne právní způsobilost nezbytnou k výkonu jejích funkcí.

2. Každý z Členů poskytne WTO takové výsady a imunity, které budou nezbytné k výkonu jejích funkcí.

3. Podobně každý ze Členů poskytne úředníkům WTO a zástupcům Členů takové výsady a imunity, které budou nezbytné k úplné nezávislosti výkonu jejích funkcí, souvisejících s WTO.

4. Výsady a imunity, které budou poskytnuty Členem WTO jejím úředníkům a zástupcům jejích Členů, budou obdobné výsadám a imunitám, které jsou uvedeny v Úmluvě o výsadách a imunitách mezinárodních odborných organizací, schválené Valným shromážděním Organizace spojených národů dne 21. listopadu 1947.

5. WTO bude moci uzavřít dohodu o sídle.

Článek IX

Přijímání rozhodnutí

1. WTO zachová praxi přijímání rozhodnutí cestou konsensu založenou GATT 1947^{1/}. Pokud není stanoveno jinak, bude v případech, kdy nebude možné dospět k rozhodnutí cestou konsensu, přijato rozhodnutí o posuzované otázce hlasováním. Na zasedáních Konference ministrů a Generální rady bude každý Člen WTO disponovat jedním hlasem. V případech, kdy budou Evropská společenství vykonávat své hlasovací právo, budou disponovat počtem hlasů, rovnajícím se počtu jejich členských států^{2/}, které jsou Členy WTO. Rozhodnutí Konference ministrů a Generální rady budou přijímána většinou hlasujících, pokud tato Dohoda nebo příslušná Mnohostranná obchodní dohoda nestanoví jinak^{3/}.

2. Konference ministrů a Generální rada budou mít výlučné právo činit výklad této Dohody a Mnohostranných obchodních dohod. Pokud jde o výklad Mnohostranné obchodní dohody, uvedené v příloze 1, budou vykonávat svou pravomoc na základě doporučení Rady, která dohlíží na působení dané Dohody. Rozhodnutí učinit výklad bude přijato tříčtvrtinovou většinou Členů. Tento odstavec nebude použit způsobem, který by mohl narušit ustanovení článku X, vztahující se ke změnám a doplňkům.

1/ Bude se mít za to, že příslušný orgán přijal řešení v otázce, o níž jednal, cestou konsensu, jestliže se žádný Člen přítomný na jednání, během něhož bylo přijato rozhodnutí, nepostaví výslovně proti navrženému řešení.

2/ Počet hlasů Evropských společenství a jejich členských států nepřesáhne v žádném případě počet členských států Evropských společenství.

3/ Rozhodnutí Generální rady, pokud zasedá jako Orgán pro řešení sporů, budou přijata jen v souladu s ustanovením odstavce 2 článku 4 Ujednání o řešení sporů.

3. Za výjimečných okolností bude moci Konference ministrů rozhodnout o zproštění Člena některého ze závazků, které mu jsou uloženy touto Dohodou nebo Mnohostrannými obchodními dohodami, a to za podmínky, že toto rozhodnutí bude schváleno třemi čtvrtinami^{4/} Členů, pokud není v tomto odstavci stanoveno jinak.

- a) Žádost o výjimku z této Dohody bude předložena k posouzení Konferenci ministrů v souladu s praxí přijímat rozhodnutí cestou konsensu. Konference ministrů stanoví k posouzení žádosti lhůtu, která nepřesáhne 90 dní. Jestliže nebude v této lhůtě konsensu dosaženo, každé rozhodnutí o poskytnutí výjimky bude přijato třemi čtvrtinami^{4/} Členů.
- b) Žádost o výjimku z Mnohostranných obchodních dohod, uvedených v přílohách 1A nebo 1B nebo 1C a jejich přílohách bude předložena nejdříve podle věcné příslušnosti Radě pro obchod zbožím, Radě pro obchod službami nebo Radě pro TRIPS k posouzení ve lhůtě, která nepřesáhne 90 dní. Na konci této lhůty předloží příslušná Rada zprávu Konferenci ministrů.

4. Rozhodnutí o poskytnutí výjimky, přijaté Konferencí ministrů, bude ukazovat na výjimečné okolnosti, které odůvodňují rozhodnutí, bude obsahovat způsoby a podmínky, jimiž se bude řídit uplatnění výjimky, a datum, k němuž bude její platnost ukončena. Při každém dalším posuzování Konference ministrů rozhodne, zda výjimečné okolnosti, odůvodňující poskytnutí výjimky, dosud trvají a zda byly respektovány způsoby a podmínky uplatnění výjimky. Na základě každoročního posouzení bude moci Konference ministrů prodloužit, upravit nebo zrušit platnost výjimky.

5. Rozhodnutí přijatá podle Vícestranné obchodní dohody, včetně jakéhokoli rozhodnutí, týkajícího se výkladu a výjimek, se budou řídit ustanoveními takové Dohody.

Článek X

Změny a doplňky

1. Každý Člen WTO bude moci předložit Konferenci ministrů návrh na změnu nebo doplněk ustanovení této Dohody nebo Mnohostranných obchodních dohod, uvedených v příloze 1. Rady uvedené v odstavci 5 článku IV budou moci rovněž předložit Konferenci ministrů návrhy na změnu nebo doplněk ustanovení příslušných Mnohostranných obchodních dohod, uvedených v příloze 1, na jejichž působení dohlížejí. Každé rozhodnutí Konference ministrů o předložení navrhované změny nebo doplnku Členům k přijetí bude přijato cestou konsensu ve lhůtě devadesáti dní po oficiálním předložení návrhu Konferenci ministrů, pokud Konference ministrů nerozhodne o delší lhůtě. Jestliže nelze použít ustanovení odstavců 2, 5 nebo 6, tato rozhodnutí upřesní, zda budou použita ustanovení odstavců 3 nebo 4. Jestliže bylo dosaženo konsensu, Konference ministrů předloží bezodkladně Členům dotýčný návrh k přijetí. Jestliže na zasedání Konference ministrů nebylo ve stanovené lhůtě dosaženo konsensu, Konference ministrů rozhodne dvoutřetinovou většinou Členů, zda bude dotýčný návrh předložen Členům k přijetí nebo ne. S výhradou ustanovení odstavců 2, 5 a 6 budou pro předložený návrh použita ustanovení odstavce 3, pokud Konference ministrů nerozhodne tříčtvrtinovou většinou Členů, že budou použita ustanovení odstavce 4.

4/ Rozhodnutí poskytnout výjimku, pokud se jedná o závazek, související s přechodným obdobím nebo lhůtou pro postupné uplatňování, jehož žádající Člen nedosáhl ke konci příslušného období nebo lhůty, bude přijato pouze cestou konsensu.

2. Změny a doplňky k ustanovením tohoto článku a ustanovením dále uvedených článků nabudou účinnosti jen tehdy, budou-li přijaty všemi Členy:

Článek IX této Dohody;
Článek I a II GATT 1994;
Článek II:1 GATS;
Článek 4 Dohody TRIPS.

3. Změny a doplňky k ustanovením této Dohody nebo Mnohostranných obchodních dohod, uvedených v přílohách 1A a 1C, jiné než vyjmenované v odstavcích 2 a 6 a takové povahy, že pozměňují práva a povinnosti Členů, nabudou účinnosti ve vztahu k těm Členům, kteří je přijmou, jakmile budou přijaty dvěma třetinami Členů a ve vztahu ke kterémukoli jinému Členu tehdy, jakmile je ten přijme. Konference ministrů bude moci tříčtvrtinovou většinou Členů rozhodnout o tom, že je změna nebo doplněk, který by nabyl účinnosti podle tohoto odstavce takové povahy, že každý Člen, který by jej nepřijal ve lhůtě, stanovené Konferencí ministrů pro každý jednotlivý případ, bude moci vystoupit z WTO nebo zůstat se souhlasem Konference ministrů dále Členem.

4. Změny a doplňky k ustanovením této Dohody nebo Mnohostranných obchodních dohod, uvedených v přílohách 1A a 1C jiné, než vyjmenované v odstavcích 2 a 6 a takové povahy, že nepozměňují práva a povinnosti Členů, nabudou účinnosti ve vztahu ke všem Členům, jakmile budou přijaty dvěma třetinami Členů.

5. S výhradou ustanovení výše uvedeného odstavce 2, změny a doplňky k částem I, II a III GATS a k příslušným přílohám nabudou účinnosti ve vztahu ke Členům, kteří je přijali, jakmile budou přijaty dvěma třetinami Členů a ve vztahu ke každému dalšímu Členu tehdy, jakmile je ten přijme. Konference ministrů bude moci tříčtvrtinovou většinou Členů rozhodnout, že je změna nebo doplněk, který by nabyl účinnosti ve vztahu k předcházejícímu ustanovení takové povahy, že každý Člen, který by jej nepřijal ve lhůtě stanovené Konferencí ministrů pro každý jednotlivý případ, bude moci vystoupit z WTO nebo zůstat se souhlasem Konference ministrů dále Členem. Změny a doplňky k částem IV, V a VI GATS a k příslušným přílohám nabudou účinnosti ve vztahu ke všem Členům, jakmile budou přijaty dvěma třetinami Členů.

6. Bez ohledu na ostatní ustanovení tohoto článku, budou moci být změny a doplňky k Dohodě TRIPS, které odpovídají ustanovením odstavce 2 článku 71 uvedené Dohody, přijaty Konferencí ministrů bez dalšího formálního přijímání.

7. Každý Člen, který přijme změnu nebo doplněk k této Dohodě nebo k Mnohostranné obchodní dohodě, uvedené v příloze 1, uloží notifikaci o přijetí u Generálního ředitele WTO ve lhůtě, stanovené pro toto přijetí Konferencí ministrů.

8. Každý Člen WTO bude moci iniciativně předložit Konferenci ministrů návrh na změnu nebo doplněk ustanovení Mnohostranných obchodních dohod, uvedených v přílohách 2 a 3. Rozhodnutí o schválení změn nebo doplňků Mnohostranné obchodní dohody, uvedené v příloze 2, bude přijato cestou konsensu a tyto změny nebo doplňky nabudou účinnosti ve vztahu ke všem Členům, jakmile budou schváleny Konferencí ministrů. Rozhodnutí o schválení změn nebo doplňků Mnohostranné obchodní dohody, uvedené v příloze 3, nabudou účinnosti ve vztahu ke všem Členům, jakmile budou schváleny Konferencí ministrů.

9. Na žádost Členů-smluvních stran některé obchodní dohody bude moci Konference ministrů rozhodnout o připojení takové dohody k příloze 4 pouze cestou konsensu. Na žádost Členů-smluvních stran Vícestranné obchodní dohody bude moci Konference ministrů vyloučit uvedenou Dohodu z přílohy 4.

10. Změny a doplňky Vícestranné obchodní dohody se budou řídit ustanoveními takové Dohody.

Článek XI

Původní Členové

1. Původními Členy WTO se stanou smluvní strany GATT 1947 k datu vstupu této Dohody v platnost a Evropská společenství, které přijmou tuto Dohodu a Mnohostranné obchodní dohody a pro které jsou v příloze GATT 1994 připojeny listiny koncesí a závazků a pro které jsou v příloze GATS připojeny listiny zvláštních závazků.

2. Nejméně rozvinuté země, takto uznané Organizací spojených národů, jsou povinny sjednat závazky a poskytnout koncese jen v míře slučitelné s potřebami rozvoje, financování a obchodu každé z nich nebo s jejich administrativními a institucionálními možnostmi a schopnostmi.

Článek XII

Přístup

1. Každý stát nebo samostatné celní území, mající plnou autonomii ve vnějších ekonomických vztazích a v dalších otázkách, upravených v této Dohodě a Mnohostranných obchodních dohodách, bude moci přistoupit k této Dohodě za podmínek, které budou dohodnuty mezi ním a WTO. Tento přístup se bude vztahovat na tuto Dohodu a Mnohostranné obchodní dohody, které jsou k ní připojeny.

2. Rozhodnutí o přístupu budou přijímána Konferencí ministrů. Konference ministrů schválí dohodu, týkající se podmínek přístupu dvoutřetinovou většinou Členů WTO.

3. Přístup k Vícestranné obchodní dohodě se bude řídit ustanoveními takové Dohody.

Článek XIII

Neuplatňování Mnohostranných obchodních dohod mezi některými Členy

1. Tato Dohoda a Mnohostranné obchodní dohody, uvedené v přílohách 1 a 2, nebudou uplatňovány mezi Členem a kterýmkoli jiným Členem, jestliže jeden z nich, jakmile se stane Členem, neschválí toto uplatňování.

2. Odstavec 1 bude moci být uplatněn mezi původními Členy WTO, kteří byli smluvními stranami GATT 1947 jen v těch případech, kdy se již dříve odvolali na jeho článek XXXV a tento článek byl mezi těmito smluvními stranami v platnosti v okamžiku, kdy pro ně tato Dohoda vstoupila v platnost.

3. Odstavec 1 bude uplatňován mezi Členem a jiným Členem, který přistoupil podle článku XII jen tehdy, jestliže Člen, neschválící s uplatňováním, oznámil tuto skutečnost Konferenci ministrů dříve, než schválila dohodu o podmínkách přístupu.

4. Na žádost kteréhokoli Člena bude moci Konference ministrů v jednotlivých případech posoudit působení tohoto článku a vydat přiměřená doporučení.

5. Neuplatnění Vícestranné obchodní dohody mezi stranami takové Dohody se bude řídit ustanoveními takové Dohody.

Článek XIV

Přijetí, vstup v platnost a uložení

1. Tato Dohoda bude otevřena k přijetí, k podpisu nebo jinak smluvním stranám GATT 1947 a Evropským společenstvím, které se mohou stát původními Členy WTO v souladu s článkem XI této Dohody. Toto přijetí bude platit pro tuto Dohodu a pro Mnohostranné obchodní dohody, které jsou k ní připojeny. Tato Dohoda a Mnohostranné obchodní dohody, které jsou k ní připojeny, vstoupí v platnost k datu, stanovenému Ministry podle odstavce 3 Závěrečného aktu, obsahujícího výsledky mnohostranných obchodních jednání Uruguayského kola a zůstanou otevřeny k přijetí po dobu dvou let po tomto datu, pokud Ministři nerozhodnou jinak. Přijetí, k němuž dojde po vstupu této Dohody v platnost, vstoupí v platnost třicátý den po datu takového přijetí.

2. Člen, který přijme tuto Dohodu po jejím vstupu v platnost, bude uplatňovat koncese a závazky podle Mnohostranných obchodních dohod, které musí být uplatněny v období, počínajícím vstupem této Dohody v platnost tak, jako by přijal tuto Dohodu k datu jejího vstupu v platnost.

3. Až do vstupu této Dohody v platnost budou texty této Dohody a Mnohostranných obchodních dohod uloženy u Generálního ředitele SMLUVNÍCH STRAN GATT 1947. Generální ředitel zašle v co nejkratší lhůtě každé vládě a Evropským společenstvím, které přijaly tuto Dohodu, ověřený pravý výtisk této Dohody a Mnohostranných obchodních dohod a notifikaci každého přijetí. Tato Dohoda a Mnohostranné obchodní dohody, jakož i jakékoli změny nebo doplňky, které v nich budou provedeny, budou od vstupu této Dohody v platnost uloženy u Generálního ředitele WTO.

4. Přijetí a vstup v platnost Vícestranné obchodní dohody se budou řídit ustanoveními takové Dohody. Tyto dohody budou uloženy u Generálního ředitele SMLUVNÍCH STRAN GATT 1947. Po vstupu v platnost této Dohody budou tyto dohody uloženy u Generálního ředitele WTO.

Článek XV

Odstoupení

1. Každý Člen bude moci od této Dohody odstoupit. Toto odstoupení bude platit současně pro tuto Dohodu a Mnohostranné obchodní dohody a nabude účinnosti po uplynutí lhůty šesti měsíců od data, kdy Generální ředitel WTO obdržel písemnou notifikaci o odstoupení.

2. Odstoupení od Vícestranné obchodní dohody se bude řídit ustanoveními takové Dohody.

Článek XVI

Různá ustanovení

1. WTO se bude řídit rozhodnutími, postupy a obvyklou praxí, dodržovanými SMLUVNÍMI STRANAMI GATT 1947 a zachová orgány, zřízené v rámci GATT 1947, pokud ustanovení této Dohody a Mnohostranných obchodních dohod nestanoví jinak.

2. Pokud to bude možné, Sekretariát GATT 1947 se stane Sekretariátem WTO a do té doby, než v souladu s odstavcem 2 článku VI této Dohody jmenuje Konference ministrů Generálního ředitele, Generální ředitel SMLUVNÍCH STRAN GATT 1947 bude vykonávat funkci Generálního ředitele WTO.

3. V případě růzností mezi ustanoveními této Dohody a ustanoveními některé z Mnohostranných obchodních dohod budou, podle povahy věci, rozhodující ustanovení této Dohody.

4. Každý Člen zabezpečí soulad svých právních předpisů a správních řízení se svými závazky, jak jsou uvedeny v připojených Dohodách.

5. K ustanovením této Dohody nelze uplatnit výhrady. Pokud jde o ustanovení Mnohostranných obchodních dohod, bude možné uplatnit k nim výhrady jen v souladu s ustanoveními těchto Dohod. Výhrady, týkající se jakéhokoli ustanovení Vícestranné obchodní dohody, se budou řídit ustanoveními takové Dohody.

6. Tato Dohoda bude zaregistrována v souladu s ustanoveními článku 102 Charty Organizace spojených národů.

Dáno v Marrakeši, patnáctého dne měsíce dubna tisíc devětset devadesát čtyři v jediném exempláři, v jazyce anglickém, francouzském a španělském, přičemž všechna tři znění mají stejnou platnost.

Vysvětlivky:

Termín "země", jak je používán v této Dohodě a v Mnohostranných obchodních dohodách, bude zahrnovat samostatné celní území Člena WTO.

Pokud jde o samostatné celní území Člena WTO, v případech, kdy výraz použitý v této Dohodě nebo v Mnohostranných obchodních dohodách je doprovázen přívlastkem "národní", bude tento výraz vykládán jako vztahující se k tomuto celnímu území, není-li stanoveno jinak.

SEZNAM PŘÍLOH**PŘÍLOHA 1****PŘÍLOHA 1A: Mnohostranné dohody o obchodu zbožím**

Všeobecná dohoda o clech a obchodu 1994
Dohoda o zemědělství
Dohoda o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření
Dohoda o textilu a ošacení
Dohoda o technických překážkách obchodu
Dohoda o obchodních aspektech investičních opatření
Dohoda o provádění článku VI Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994
Dohoda o provádění článku VII Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994
Dohoda o kontrole před odesláním
Dohoda o pravidlech původu
Dohoda o dovozním licenčním řízení
Dohoda o subvencích a vyrovnávacích opatřeních
Dohoda o ochranných opatřeních

PŘÍLOHA 1B: Všeobecná dohoda o obchodu službami**PŘÍLOHA 1C: Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví****PŘÍLOHA 2**

Ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů

PŘÍLOHA 3

Mechanismus přezkoumávání obchodní politiky

PŘÍLOHA 4

Vícestranné obchodní dohody

Dohoda o obchodu civilními letadly
Dohoda o vládních zakázkách
Mezinárodní dohoda o obchodu mléčnými výrobky
Mezinárodní dohoda o obchodu hovězím masem

PŘÍLOHA 1**PŘÍLOHA 1A****MNOHOSTRANNÉ DOHODY O OBCHODU ZBOŽÍM**

Obecná vysvětlující poznámka, vztahující se k příloze 1A:

V případě různosti mezi ustanovením Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994 a ustanovením jiné Dohody, uvedené v příloze 1A k Dohodě o zřízení Světové obchodní organizace (v dohodách v příloze 1A uváděné jako "Dohoda o WTO"), budou, podle povahy věci, rozhodná ustanovení jiné Dohody.

VŠEOBECNÁ DOHODA O CLECH A OBCHODU 1994

1. Všeobecná dohoda o clech a obchodu 1994 ("GATT 1994") zahrnuje:

- a) ustanovení Všeobecné dohody o clech a obchodu z 30.října 1947, přiložené k Závěrečnému aktu, přijatého na závěr druhého zasedání Přípravného výboru Konference OSN o obchodu a zaměstnanosti (s výjimkou Protokolu o prozatímním provádění) tak, jak byla upravena, doplněna nebo jinak změněna ustanoveními právních nástrojů, které vstoupily v platnost před datem vstupu v platnost Dohody o WTO;
- b) ustanovení následujících právních nástrojů, které vstoupily v platnost na základě GATT 1947 před datem vstupu v platnost Dohody o WTO:
  - (i) protokoly a certifikace, týkající se celních koncesí;
  - (ii) protokoly o přístupu (s výjimkou ustanovení a), týkajících se prozatímního provádění a odvolání prozatímního provádění a b), umožňujících, že část II GATT 1947 bude prováděna prozatímně v plném rozsahu ne neslučitelném s právními předpisy, platnými k datu Protokolu);
  - (iii) rozhodnutí o výjimkách, poskytnutých podle článku XXV GATT 1947, které jsou v platnosti ještě k datu vstupu v platnost Dohody o WTO^{1/};
  - (iv) jiná rozhodnutí SMLUVNÍCH STRAN GATT 1947;
- c) následující ujednání:
  - (i) Ujednání o výkladu článku II:1 b) Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;
  - (ii) Ujednání o výkladu článku XVII Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;
  - (iii) Ujednání o ustanoveních o platební bilanci Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;
  - (iv) Ujednání o výkladu článku XXIV Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;
  - (v) Ujednání, týkající se výjimek ze závazků podle Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;
  - (vi) Ujednání o výkladu článku XXVIII Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994; a

---

1/ Výjimky podle tohoto ustanovení jsou uvedeny v poznámce 7 na stranách 11 a 12 části II dokumentu MTN/FA z 15.prosince 1993 a v MTN/FA/Corr.6 z 21.března 1994. Konference ministrů na svém prvním zasedání vydá revidovaný seznam výjimek podle tohoto ustanovení, které doplní všechny výjimky poskytnuté podle GATT 1947 po 15.prosinci 1993 a před datem vstupu v platnost Dohody o WTO a vypustí výjimky, jejichž platnost do té doby skončila.

- d) Marrakešský protokol k Všeobecné dohodě o clech a obchodu 1994.

2. *Vysvětlivky*

- a) V ustanoveních GATT 1994 se bude výrazem "smluvní strana" rozumět "Člen". Výrazy "málo rozvinutá smluvní strana" a "vyspělá smluvní strana" se budou rozumět "rozvojová členská země" a "vyspělá členská země". Výrazem "Výkonný sekretář" se bude rozumět "Generální ředitel WTO".
- b) Odvolávky na SMLUVNÍ STRANY, jednající společně, a to v člancích XV:1, XV:2, XV:8 a XXVIII, jakož i ve vysvětlivkách k článkům XII a XVIII a v ustanoveních, vztahujících se ke zvláštním dohodám o změně článků XV:2, XV:3, XV:6, XV:7 a XV:9 GATT 1994, budou považovány za odvolávky na WTO. Funkce, jiné než které ustanovení GATT 1994 ukládají SMLUVNÍM STRANÁM, jednajícím společně, budou ukládány Konferencí ministrů.
- c) (i) Text GATT 1994 je původní v anglickém, francouzském a španělském jazyce.
- (ii) Text GATT 1994 ve francouzském jazyce bude upraven tak, jak je uvedeno v příloze A dokumentu MTN.TNC/41.
- (iii) Původním textem GATT 1994 ve španělském jazyce bude text obsažený v díle IV Sbírky základních nástrojů a vybraných dokumentů, upravený tak, jak je uvedeno v příloze B dokumentu MTN.TNC/41.
3. a) Ustanovení části II GATT 1994 nebudou uplatňována na opatření přijatá Členem na základě zvláštních závazných právních předpisů, vydaných tímto Členem dříve, než se stal smluvní stranou GATT 1947 a které zakazují používání, prodej nebo pronájem lodí postavených nebo rekonstruovaných v zahraničí pro obchodní užití mezi místy situovanými v národních vodách nebo ve vodách výlučné ekonomické oblasti. Toto zproštění se uplatňuje: a) při udržování v platnosti nebo při rychlém obnovení některého ustanovení těchto právních předpisů, které není v souladu; a b) při změně nebo doplnku některého ustanovení těchto právních předpisů, které není v souladu, pokud tato změna nebo doplněk nezmenšují shodnost ustanovení s částí II GATT 1947. Toto zproštění se omezí na opatření, přijatá na základě výše uvedených právních předpisů, které je notifikováno a specifikováno před datem vstupu Dohody o WTO v platnost. Jestliže byly tyto právní předpisy změněny následně tak, že zmenšily svou shodnost s částí II GATT 1994, nesplňují podmínky, nezbytné k tomu, aby na ně bylo možno tento odstavec použít.
- b) Konference ministrů přezkoumá toto zproštění nejpozději pět let po datu vstupu Dohody o WTO v platnost a dále každé dva roky, pokud bude zproštění v platnosti, s cílem posoudit, zda stále trvají podmínky, které odůvodňovaly toto zproštění jako nezbytné.
- c) Kterýkoli Člen, na jehož opatření se toto zproštění vztahuje, předloží každý rok podrobnou statistickou zprávu, obsahující pětiletý klouzavý průměr uskutečněných a očekávaných dodávek takových lodí, jakož i dodatečné informace o použití, prodeji, pronájmu nebo opravách takových lodí, na které se toto zproštění vztahuje.

- d) Člen, který usoudí, že se toto zproštění používá způsobem, jenž odůvodňuje vzájemné a vyvážené omezení použití, prodeje, pronájmu nebo oprav lodí, postavených na území Člena, který požívá toto zproštění, bude moci volně zavést takové omezení s výhradou, že předložil Konferenci ministrů předchozí notifikaci.
- e) Toto zproštění není na újmu řešením, týkajícím se zvláštních aspektů právních předpisů, pokrytých tímto zproštěním a sjednaným v sektorových dohodách nebo jinou cestou.

VŠEOBECNÁ DOHODA O CLECH A OBCHODU 1947

Vlády soustátí Australského, království Belgického, Spojených států brazilských, Barmy, Ceylonu, republiky Československé, republiky Čínské, republiky Francouzské, republiky Chile, Indie, Jihoafrické unie, Kanady, republiky Kuby, Libanonu, velkovévodství Lucemburského, království Nizozemského, království Norského, Nového Zélandu, Pákistánu, Jižní Rhodesie, Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, Spojených států amerických a Sýrie,

uznávající, že jejich vztahy v oblasti obchodní a hospodářské mají směřovat k zvyšování životní úrovně, k zajištění plné zaměstnanosti a rozsáhlé a stále vzrůstající úrovně reálného důchodu a účinné poptávky, k rozvinutí plného užívání světových zdrojů a k rozšíření výroby a výměny zboží,

přejíce si přispět k uskutečnění těchto cílů uzavřením recipročních a vzájemně výhodných dohod, které směřují k podstatnému snížení cel a jiných překážek obchodu a k odstranění diskriminace v mezinárodním obchodě,

dohodly se prostřednictvím svých zástupců takto:

ČÁST I

Článek I

Všeobecná doložka nejvyšších výhod

1. Všechny výhody, přednosti, výsady nebo osvobození poskytnuté kteroukoli smluvní stranou jakémukoli výrobku pocházejícímu z kterékoli jiné země nebo tam určenému budou ihned a bezpodmínečně přiznány obdobnému výrobku pocházejícímu z území všech ostatních smluvních stran nebo tam určenému. Toto ustanovení se vztahuje na cla a dávky jakéhokoli druhu ukládané při dovozu nebo vývozu nebo v souvislosti s dovozem nebo vývozem, jakož i ukládané při mezinárodních převodech plateb za dovozy nebo vývozy, na způsob vybírání těchto cel a dávek, na všechna pravidla a formality spojené s dovozy nebo s vývozy, jakož i na všechny záležitosti, o nichž pojednávají odstavce 2 a 4 článku III^{*}.

2. Ustanovení odstavce 1 tohoto článku nebudou vyžadovat, aby byly odstraněny preference v oboru dovozních cel nebo dávek, jestliže nepřesahují meze, stanovené v odstavci 4 tohoto článku a jestliže jde o:

- a) preference, které jsou v platnosti výlučně mezi dvěma nebo více územími, uvedenými v příloze A, za podmínek tam stanovených;
- b) preference, které jsou v platnosti výlučně mezi dvěma nebo více územími, která byla dne 1.července 1939 spojena společnou suverenitou nebo vztahy ochrany nebo suverenity a jsou uvedena v přílohách B, C a D, za podmínek tam stanovených;
- c) preference, které jsou v platnosti výlučně mezi Spojenými státy americkými a republikou Kubou;
- d) preference, které jsou v platnosti výlučně mezi sousedními zeměmi, uvedenými v přílohách E a F.

3. Ustanovení odstavce 1 se nebudou vztahovat na preference mezi zeměmi, které byly dříve součástí Osmanské říše a byly od ní odpojeny dne 24.července 1923 za předpokladu, že takové preference budou schváleny podle

ustanovení odstavce 5 článku XXV, která budou v tomto ohledu použita s přihlédnutím k ustanovením odstavce 1 článku XXIX.

4. Jestliže příslušná listina, která tvoří přílohu k této Dohodě, nestanoví výslovně maximální preferenční rozpětí, nebude preferenční rozpětí u jakéhokoli výrobku, pro který je preference povolena podle odstavce 2 tohoto článku, přesahovat

- a) u cel nebo dávek z jakéhokoli výrobku, uvedeného v příslušné listině, rozdíl mezi sazbou pro státy požívající doložky nejvyšších výhod a preferenční sazbou tam stanovenou; jestliže není stanovena žádná preferenční sazba, bude jako preferenční sazba z hlediska tohoto odstavce brána sazba platná dne 10.dubna 1947 a jestliže není stanovena žádná sazba pro státy požívající doložky nejvyšších výhod, nebude rozpětí převyšovat rozdíl mezi sazbami platnými pro státy požívající doložky nejvyšších výhod a preferenčními sazbami dne 10.dubna 1947;
- b) u cel nebo dávek z jakéhokoli výrobku, který není uveden v příslušné listině, rozdíl mezi sazbami pro státy požívající doložky nejvyšších výhod a preferenčními sazbami platnými dne 10.dubna 1947.

Jde-li o smluvní strany, uvedené v příloze G, bude u nich datum 10.dubna 1947, o kterém se zmiňují odstavce a) a b) tohoto odstavce, nahrazeno příslušnými daty, uvedenými v této příloze.

Článek II

Listiny koncesí

1. a) Každá smluvní strana poskytne obchodu ostatních smluvních stran zacházení, jež nebude méně příznivé, než jak je stanoveno v příslušné části příslušné listiny, připojené k této Dohodě.
- b) Výrobky uvedené v I. části listiny, týkající se kterékoli smluvní strany, které jsou výrobky území ostatních smluvních stran a vyhovují podmínkám a zvláštním ustanovením uvedeným v této listině, nebudou při dovozu na území, na které se listina vztahuje, podrobeny vyššímu normálnímu clu než clu stanovenému v této listině. Rovněž nebudou takovéto výrobky podrobeny jiným clům nebo dávkám jakéhokoli druhu, vybíraným z dovozu nebo v souvislosti s ním, jež by byly vyšší než ty, které byly na tyto výrobky uvaleny v den podpisu této Dohody, nebo jež by byly vyšší než ty, které budou jakožto přímý a závazný důsledek zákonodárství platného na území dovozní země v tento den později uvaleny.
- c) Výrobky uvedené v II. části listiny, týkající se kterékoli smluvní strany, jež jsou výrobky území oprávněných podle článku I požívat preferenčního zacházení při dovozu na území, na které se listina vztahuje, nebudou při dovozu na takové území, jestliže vyhovují podmínkám a zvláštním ustanovením uvedeným v této listině, podrobeny normálním clům vyšším, než jsou cla stanovená v II. části dotyčné listiny. Rovněž nebudou takovéto výrobky podrobeny jiným clům nebo dávkám jakéhokoli druhu, vybíraným z dovozu nebo v souvislosti s ním, jež by byly vyšší než ty, které byly na tyto výrobky uvaleny k datu této Dohody, nebo jež by byly vyšší než ty, které budou jakožto přímý a závazný důsledek zákonodárství platného na území dovozní země v tento den později uvaleny. Žádné ustanovení tohoto článku nebrání smluvním stranám v tom, aby podržely předpisy platné k datu této Dohody, jež upravují

podmínky, za nichž směji výrobky požívat preferenčních celních sazeb.

2. Žádné ustanovení tohoto článku nebrání smluvním stranám v tom, aby vybíraly kdykoliv při dovozu jakéhokoli výrobku

- a) dávku, rovnající se vnitřní dani, ukládané v souladu s ustanoveními odstavce 2 článku III^{*/} na obdobný domácí výrobek nebo zboží, z kterého byl dovážen výrobek úplně nebo částečně zhotoven nebo vyroben;
- b) antidumpingové nebo vyrovnávací clo, ukládané v souladu s ustanoveními článku VI^{*/};
- c) poplatky nebo jiné dávky, které jsou úměrné nákladům na poskytnuté služby.

3. Žádná smluvní strana nezmění svůj způsob zjišťování celní hodnoty zboží ani způsob přepočítávání cizích měn tak, aby tím znehodnotila kteroukoli z celních koncesí, stanovených v příslušné listině, která tvoří přílohu k této Dohodě.

4. Jestliže některá smluvní strana zřídí, udržuje právně nebo fakticky povolí dovozní monopol jakéhokoli výrobku, uvedeného v příslušné listině, která tvoří přílohu k této Dohodě, nebudou účinky tohoto monopolu takového rázu, aby poskytovaly ochranu v průměru vyšší, než jaká je stanovena v příslušné listině, pokud tato listina nestanoví jinak nebo pokud nebylo jinak dohodnuto stranami, které původně koncesi ujednaly. Ustanovení tohoto odstavce neomezují smluvní strany, aby poskytovaly jakýkoliv druh pomoci domácím výrobcům, která je povolena podle jiných ustanovení této Dohody^{*/}.

5. Jestliže některá smluvní strana dospěje k názoru, že jiná smluvní strana nenakládá s některým výrobkem tak, jak bylo podle názoru první smluvní strany zamýšleno ujednáním koncese stanovené v příslušné listině, která tvoří přílohu k této Dohodě, zakročí ve věci přímo u druhé smluvní strany. Jestliže tato druhá smluvní strana uzná, že zacházení, kterého se první smluvní strana dožaduje, je totožné s nakládáním, jež bylo zamýšleno, ale prohlásí, že je nemůže poskytovat, protože soud nebo jiný příslušný úřad rozhodl, že dotčený výrobek nemůže být podle celních předpisů této smluvní strany zařazen tak, aby se na něj vztahovalo zacházení zamýšlené touto Dohodou, zahájí obě smluvní strany spolu s kterýmikoli jinými smluvními stranami, které mají podstatný zájem, bezodkladně nové jednání za účelem kompenzačního vyrovnání věci.

6. a) Specifická cla a dávky uvedené v listinách vztahujících se na smluvní strany, které jsou členy Mezinárodního měnového fondu, a preferenční rozpětí specifických cel a dávek, které tyto smluvní strany udržují, jsou vyjádřeny v příslušné měně těchto stran při paritní hodnotě, jak ji Fond přijal nebo prozatímně uznal k datu této Dohody. V případě, že tato parita se sníží v souladu s Clánky Dohody o Mezinárodním měnovém fondu o víc než dvacet procent, mohou být tato specifická cla, dávky a preferenční rozpětí upraveny tak, aby odpovídaly takovému snížení, za předpokladu, že SMLUVNÍ STRANY (tj. smluvní strany jednající společně podle ustanovení článku XXV) shodně zjistí, že taková úprava nesníží hodnotu celních koncesí stanovených v příslušné listině nebo na jiném místě této Dohody, přičemž je třeba vzít v úvahu všechny faktory, které mohou ovlivnit potřebu nebo naléhavost takové úpravy.
- b) Těchto ustanovení bude použito *mutatis mutandis* na kteroukoli smluvní stranu, která není členem Fondu, a to ode dne, kdy se taková smluvní strana stane členem Fondu, nebo

kdy uzavře zvláštní devizovou dohodu podle ustanovení článku XV.

7. Listiny připojené k této Dohodě jsou nedílnou součástí části I této Dohody.

ČÁST II

Článek III^{*/}

Národní režim v oboru vnitřních daní a předpisů

1. Smluvní strany uznávají, že vnitřní daně a ostatní vnitřní dávky, jakož i zákony a jiné předpisy, ovlivňující prodej, nabízení na prodej, nákup, dopravu, distribuci nebo používání výrobků a vnitřní množství úpravy, předepisující míchání, zpracování nebo používání výrobků v určitých množstvích nebo v určitých poměrech, nemají být uplatňovány na dovážené či domácí výrobky způsobem, jímž by se poskytovala ochrana domácí výroby^{*/}.

2. Výrobky území kterékoli smluvní strany, dovážené na území kterékoli jiné smluvní strany, nebudou podrobeny, ať přímo či nepřímo, vnitřním daním ani jiným vnitřním dávkám jakéhokoli druhu vyšším než ony, jimž podléhají přímo nebo nepřímo obdobné výrobky domácí. Kromě toho neuloží žádná smluvní strana žádným jiným způsobem vnitřní daně nebo jiné vnitřní dávky na dovážené nebo domácí výrobky způsobem odporujícím zásadám stanoveným v odstavci 1^{*/}.

3. Pokud se týče kterékoli existující vnitřní daně, která je v rozporu s ustanoveními odstavce 2, která však je výslovně povolena v obchodní dohodě, platné dne 10.dubna 1947, v níž dovozní clo na zdaněný výrobek je vázáno proti zvýšení, smluvní strana, jež daň ukládá, nemusí na tuto daň použít ustanovení odstavce 2 do té doby, dokud nebude vyvázána ze závazků plynoucích z takové dohody tak, aby jí bylo umožněno zvýšit dovozní clo v rozsahu potřebném k vyrovnání odstraněné ochranné části této daně.

4. Výrobkům území kterékoli smluvní strany, dovezeným na území kterékoli jiné smluvní strany, bude se poskytovat zacházení ne méně výhodné než poskytované obdobným výrobkům domácího původu, a to pokud jde o všechny zákony a jiné předpisy, ovlivňující jejich prodej, nabízení na prodej, nákup, dopravu, distribuci nebo používání na vnitřním trhu. Ustanovení tohoto odstavce nebudou bránit používání vnitřních diferenčních dopravních sazeb, založených výlučně na hospodářském využívání dopravních prostředků a nikoli na původu výrobků.

5. Žádná smluvní strana nezavede ani nebude udržovat žádný vnitřní množství předpis, vztahující se na míchání, zpracování nebo používání výrobků v určitých množstvích nebo v určitých poměrech, který by vyžadoval ať přímo či nepřímo, aby jakékoli určité množství nebo poměr kteréhokoli výrobku, podléhajícího tomuto předpisu, bylo dodáváno z domácích zdrojů. Kromě toho žádná smluvní strana nebude ani jinak uplatňovat vnitřní množství předpisy způsobem odporujícím zásadám stanoveným v odstavci 1^{*/}.

6. Ustanovení odstavce 5 se nebudou vztahovat na žádný vnitřní množství předpis, platný na území kterékoli smluvní strany dne 1.července 1939, 10.dubna 1947 nebo 24.března 1948 podle volby dotýčné smluvní strany, a to za předpokladu, že jakýkoli takový předpis, který odporuje ustanovením odstavce 5, nebude pozměněn na úkor dovozu a bude pokládán za clo pro účely jednání.

7. Žádný vnitřní množství předpis, vztahující se na míchání, zpracování nebo používání výrobků v určitých množstvích nebo v určitých

poměrech, nebude uplatňován způsobem, jímž by se takové množství nebo poměr přidělovaly mezi zdroje zahraničních dodávek.

8. a) Ustanovení tohoto článku se nebudou vztahovat na zákony a jiné předpisy, upravující opatřování těch výrobků veřejnoprávními subjekty, jež jsou nakupovány pro vládní účely a nikoli k dalšímu obchodnímu prodeji ani k použití na výrobu zboží k obchodnímu prodeji.
- b) Ustanovení tohoto článku nezabraňuje, aby byly vypláceny subvence výhradně domácím výrobcům, počítajíc v to subvence domácím výrobcům z výnosu vnitřních daní a dávek, jež jsou předpisovány v souladu s ustanoveními tohoto článku, a subvence poskytované ve formě vládních nákupů domácích výrobků.

9. Smluvní strany uznávají, že kontrola vnitřních maximálních cen, i když je v souladu s ostatními ustanoveními tohoto článku, může poškodit zájmy smluvních stran, které dodávají dovážené výrobky. Z toho důvodu smluvní strany, uplatňující taková opatření, vezmou v úvahu zájmy vyvážejících smluvních stran, aby v nejvyšší možné míře vyloučily tyto škodlivé vlivy.

10. Ustanovení tohoto článku nezabraňují žádné smluvní straně, aby zavedla nebo udržovala vnitřní množstevní předpisy, týkající se osvětlených kinematografických filmů, pokud tyto předpisy vyhovují požadavkům článku IV.

Článek IV

Zvláštní ustanovení o kinematografických filmech

Jestliže některá smluvní strana zavede nebo udržuje vnitřní množstevní předpisy, týkající se osvětlených kinematografických filmů, budou mít tyto předpisy formu promítacích kontingentů odpovídajících těmto požadavkům:

- a) Promítací kontingenty mohou vyžadovat promítání kinematografických filmů domácího původu během určité minimální části celkové promítací doby skutečně použité v určitém období ne kratším než jeden rok při obchodním předvádění všech filmů jakéhokoliv původu. Tyto kontingenty budou stanoveny na základě promítací doby v každém promítacím sále ročně nebo na základě jejího ekvivalentu.
- b) S výjimkou promítací doby, vyhrazené v promítacím kontingentu filmům domácího původu, nebude žádná promítací doba, ani taková, která by byla administrativním opatřením uvolněna z promítací doby vyhrazené filmům domácího původu, právně ani fakticky přidělována žádným zdrojům dodávek.
- c) Bez ohledu na ustanovení pododstavce b) tohoto článku může kterákoli smluvní strana udržovat promítací kontingenty odpovídající požadavkům pododstavce a) tohoto článku, které vyhražují minimální část promítací doby filmům určitého původu, jiného než domácího za předpokladu, že taková minimální doba promítací doby nebude zvýšena nad úroveň ke dni 10. dubna 1947.
- d) Promítací kontingenty budou předmětem jednání o jejich omezení uvolnění nebo odstranění.

Článek V

Svoboda průvozu

1. Zboží (včetně zavazadel) jakož i plavidla a jiné dopravní prostředky se považují za provázené územím smluvní strany, když jejich doprava tímto územím, ať s překládáním či bez něho, ať s uskladněním nebo vyložením a znovuzaložením či bez nich, nebo ať byl změněn způsob dopravy či nikoli, je jen úsekem celé cesty, začínající a končící vně hranic smluvní strany, jejímž územím je tato doprava uskutečňována. Doprava tohoto druhu nazývá se v tomto článku "průvozní doprava".

2. Zajišťuje se svoboda průvozu pro průvozní dopravu na území jiné smluvní strany nebo z něho územím každé smluvní strany po cestách nejvýhodnějších pro mezinárodní průvoz. Nebude se činit rozdíl podle vlajky plavidel, místa původu, odeslání, vstupu, výstupu nebo určení zboží ani podle jiných okolností, týkajících se vlastnictví zboží, plavidel nebo jiných dopravních prostředků.

3. Každá smluvní strana může požadovat, aby průvozní doprava přes její území byla deklarována příslušnému celnímu úřadu, avšak, s výjimkou případu, že by nebyly dodrženy platné celní zákony a předpisy, nebude taková doprava, přicházející z území jiných smluvních stran nebo do něho směřující, podrobena zbytečným zdržováním nebo omezením a bude osvobozena od cel i všech průvozních daní nebo jiných dávek ukládaných v souvislosti s průvozem, s výjimkou dopravních poplatků nebo jiných poplatků úměrných administrativním nákladům způsobeným průvozem nebo nákladům na poskytnuté služby.

4. Všechny dávky a nařízení smluvních stran, vztahující se na průvozní dopravu do území ostatních smluvních stran nebo z něho, budou přiměřené se zřetelem k dopravním podmínkám.

5. Každá smluvní strana poskytne průvozní dopravě do území kterékoli jiné smluvní strany nebo z něho v oboru všech dávek, nařízení a formalit spojených s průvozem zacházení ne méně příznivé než zacházení poskytované průvozní dopravě do kterékoli třetí země nebo z ní^{*/}.

6. Každá smluvní strana poskytne výrobkům, které byly provedeny územím jiné smluvní strany, zacházení ne méně příznivé, než které by bylo takovým výrobkům poskytnuto, kdyby byly dopraveny z místa původu na místo určení, aniž by prošly územím této jiné smluvní strany. Každá smluvní strana může však setrvat na svých požadavcích přímé dopravy, platných k datu této Dohody, pokud jde o jakékoli zboží, u něhož je přímá doprava podmínkou pro projednání podle preferenčních celních sazeb nebo má vliv na způsob zajišťování hodnoty, předepsaný touto smluvní stranou k účelům vyměření cla.

7. Ustanovení tohoto článku se nevztahuje na letadla v průvozní dopravě, ale vztahují se na letecký průvoz zboží (včetně zavazadel).

Článek VI

Antidumpingová a vyrovnávací cla

1. Smluvní strany uznávají, že dumping, jímž se zboží jedné země uvádí na trh druhé země za cenu nižší, než je jeho normální hodnota, je zavrženíhodný, působí-li, nebo hrozí-li způsobit podstatnou újmu výrobnímu odvětví existujícímu na území smluvní strany, nebo zdržuje-li citelně vybudování domácího výrobního odvětví. Pro účely tohoto článku bude výrobek považován za uváděný na trh dovozní země za cenu nižší, než je jeho normální hodnota, jestliže cena výrobku vyváženého z jedné země do druhé

- a) je nižší než při běžném obchodu srovnatelná cena obdobného výrobku, určeného pro spotřebu ve vývozní zemi, nebo
- b) jestliže není takové domácí ceny, je nižší než bud
  - i) nejvyšší srovnatelná cena obdobného výrobku při jeho vývozu do některé třetí země při běžném obchodu, nebo
  - ii) výrobní náklady tohoto výrobku v zemi původu, zvýšené o přiměřenou přírážku za prodejní výlohy a zisk.

V jednotlivých případech je třeba patřičně přihlídnout k rozdílům v podmínkách a způsobu prodeje, k rozdílům ve zdanění a k jiným rozdílům ovlivňujícím porovnatelnost cen^{*/}.

2. Za účelem vyrovnání nebo zabránění dumpingu může smluvní strana uvalit na kterýkoli dumpingový výrobek antidumpingové clo nepřevyšující dumpingové rozpětí u tohoto výrobku. Pro účely tohoto článku se za dumpingové rozpětí považuje cenový rozdíl stanovený podle ustanovení odstavce 1^{*/}.

3. Žádné vyrovnávací clo z jakéhokoli výrobku území kterékoli smluvní strany, dováženého na území kterékoli jiné smluvní strany, nebude vybíráno vyšší částkou, než je odhadnutá prémie nebo subvence, o níž bylo zjištěno, že byla přímo nebo nepřímo poskytnuta na zhotovení, výrobu nebo vývoz takového výrobku v zemi původu nebo vývozu včetně jakékoli zvláštní subvence poskytnuté na dopravu tohoto zboží. Výrazem "vyrovnávací clo" se rozumí zvláštní clo vybírané za účelem vyrovnání jakékoliv prémie nebo subvence, jež byla přímo nebo nepřímo poskytnuta na zhotovení, výrobu nebo vývoz jakéhokoli zboží^{*/}.

4. Žádný výrobek území kterékoli smluvní strany, dovážený na území kterékoli jiné smluvní strany, nebude podroben antidumpingovému nebo vyrovnávacímu clu proto, že byl osvobozen od cel nebo daní, ukládaných na obdobný výrobek určený k spotřebě v zemi původu nebo vývozu, nebo proto, že taková cla nebo daně byly vráceny.

5. Žádný výrobek území kterékoli smluvní strany, dovážený na území kterékoli jiné smluvní strany, nebude podroben současně antidumpingovému i vyrovnávacímu clu, aby bylo čeleno stejnému případu dumpingu nebo vývozního subvencování.

- 6. a) Žádná smluvní strana neuloží antidumpingové nebo vyrovnávací clo na dovoz jakéhokoli výrobku z území jiné smluvní strany, ledaže by zjistila, že účinek dumpingu nebo subvencování je v daném případě takový, že působí nebo hrozí způsobit podstatnou újmu existujícímu domácímu výrobnímu odvětví, nebo že podstatně zdržuje vybudování domácího výrobního odvětví.
- b) SMLUVNÍ STRANY mohou upustit od podmínek stanovených v pododstavci a) tohoto odstavce a povolit některé smluvní straně, aby ukládala antidumpingové nebo vyrovnávací clo na dovoz jakéhokoli výrobku k vyrovnání dumpingu nebo subvencování, které působí nebo hrozí způsobit podstatnou újmu výrobnímu odvětví na území jiné smluvní strany, vyvážející dotyčný výrobek na území dovážející smluvní strany. SMLUVNÍ STRANY upustí od podmínek stanovených v pododstavci a) tohoto odstavce a povolí uložení vyrovnávacího cla v případech, kdy zjistí, že subvence způsobuje nebo hrozí způsobit podstatnou újmu výrobnímu odvětví na území jiné

smluvní strany, která vyváží dotyčný výrobek na území dovážející smluvní strany^{*/}.

- c) Za výjimečných okolností, kdy odklad by mohl působit škodu, kterou by bylo obtížné napravit, může však smluvní strana uložit vyrovnávací clo k účelu zmíněnému v pododstavci b) tohoto odstavce bez předchozího souhlasu SMLUVNÍCH STRAN s výhradou, že takové opatření bude ihned oznámeno SMLUVNÍM STRANÁM a že vyrovnávací clo bude neprodleně odvoláno, jestliže SMLUVNÍ STRANY je neschválí.

7. Systém, který má stabilizovat domácí ceny některého základního výrobku nebo zajistit výnos plynoucí domácím výrobcům z takového zboží nezávisle na pohybu vývozních cen a který občas umožňuje prodej takového zboží na vývoz za cenu nižší, než je srovnatelná cena požadovaná za obdobné zboží od kupujících na domácím trhu, nebude považován za systém, který by působil podstatnou újmu ve smyslu odstavce 6, jestliže se zjistí konzultací mezi smluvními stranami, majícími podstatný zájem na dotyčném zboží, že

- a) v důsledku tohoto systému bylo toto zboží prodáváno pro vývoz též za cenu vyšší, než je srovnatelná cena požadovaná za obdobné zboží od kupujících na domácím trhu, a
- b) v důsledku účinné úpravy výroby nebo z jiného důvodu funguje tento systém tak, že nepodněcuje vývoz nenáležitým způsobem, nebo že jinak vážně neškodí zájmům ostatních smluvních stran.

Článek VII

Zjišťování hodnoty k celním účelům

1. Smluvní strany uznávají platnost všeobecných zásad pro zjišťování hodnoty, uvedených v následujících odstavcích tohoto článku, a zavazují se, že je uvedou v účinnosti u všech výrobků podléhajících clo nebo jiným dávkám^{*/} nebo omezením dovozu a vývozu, založeným na hodnotě nebo podle ní jakkoli upraveným. Kromě toho na žádost jiné smluvní strany přezkoumají ve smyslu těchto zásad provádění kteréhokoli svého zákona nebo jiného právního předpisu, týkajícího se zjišťování hodnoty k celním účelům. SMLUVNÍ STRANY mohou žádat od smluvních stran zprávy o tom, jaká opatření učinily podle ustanovení tohoto článku.

2. a) Celní hodnota dovezeného zboží má být založena na skutečné hodnotě dovezeného zboží, z něhož se clo vyměřuje, nebo na skutečné hodnotě obdobného zboží a nemá být založena na hodnotě zboží domácího původu nebo na libovolných či fiktivních hodnotách^{*/}.
- b) "Skutečnou hodnotou" má být cena, za kterou se v době a na místě určeném předpisy dovážející země takové nebo obdobné zboží prodává nebo nabízí k prodeji při běžném obchodu za podmínek neomezené soutěže. Pokud se v konkrétním případě cena takového nebo obdobného zboží řídí jeho množstvím, má se cena v úvahu přicházející týkat, podle volby dovozní země učiněné jednou pro vždy, buď i) porovnatelných množství, nebo ii) množství, jež nejsou nepříznivější pro dovozce, než kdyby se vzalo za základ největší množství tohoto zboží, jaké bylo vskutku prodáno v obchodě mezi vývozní a dovozní zemí.
- c) Nedá-li se skutečná hodnota zjistit podle pododstavce b) tohoto odstavce, má být celní hodnota založena na nejbližším zjistitelném ekvivalentu takové hodnoty.

3. Celní hodnota jakéhokoli dováženého výrobku nemá zahrnovat částku jakékoli vnitřní daně, platné v zemi původu nebo vývozu, od níž byl dovezený výrobek osvobozen nebo která byla nebo bude vrácena.

4. a) Musí-li některá smluvní strana k účelům odstavce 2 tohoto článku převést cenu vyjádřenou v měně jiné země na měnu vlastní, bude přepočítací kurs, jehož bude použito, založen pro každou dotčenou měnu na paritě, jak byla stanovena podle Článků Dohody o Mezinárodním měnovém fondu nebo na přepočítacím kursu uznaném Fondem, nebo na paritě stanovené v souladu se zvláštní devizovou dohodou uzavřenou podle článku XV této Dohody, pokud tento odstavec nestanoví jinak.
- b) Nebyla-li taková parita stanovena a žádný takový přepočítací kurs uznán, bude přepočítací kurs odpovídat skutečné běžné hodnotě takové měny v obchodních stycích.
- c) SMLUVNÍ STRANY určí v dohodě s Mezinárodním měnovým fondem pravidla, podle kterých mají smluvní strany přepočítávat kteroukoli cizí měnu, pro kterou se v souladu s Články Dohody o Mezinárodním měnovém fondu udržuje několikery přepočítávací kurs. Takových pravidel může použít kterákoli smluvní strana na takovéto cizí měny k účelům odstavce 2 tohoto článku jako alternativy na místě použití paritních hodnot. Dokud SMLUVNÍ STRANY neurčí taková pravidla, může každá smluvní strana použít na kteroukoli takovouto cizí měnu k účelům odstavce 2 tohoto článku přepočítacích pravidel, která mají skutečně vyjádřit hodnotu této cizí měny v obchodních stycích.
- d) Žádné ustanovení tohoto odstavce nesmí být vykládáno tak, aby vyžadovalo, aby kterákoli smluvní strana změnila způsob přepočítávání měn k celním účelům, jehož používá na svém území k datu této Dohody, jestliže by taková změna způsobila všeobecně zvýšení částek, které mají být na cle placeny.

5. Základy a způsoby určování hodnoty výrobků podrobených clu nebo jiným dávkám nebo omezením, založeným na hodnotě nebo podle ní jakkoli upraveným, mají být stálé a mají být uveřejněny tak, aby obchodníci mohli odhadnout celní hodnotu s dostatečnou přibližností.

Článek VIII

Poplatky a formality při dovozu a vývozu^{*/}

1. a) Všechny poplatky a dávky jakékoli povahy (jiné než dovozní a vývozní cla a jiné než daně ve smyslu článku III) ukládané smluvními stranami při dovozu nebo vývozu nebo v souvislosti s dovozem nebo vývozem budou omezeny na částku odpovídající přibližným nákladům na poskytnuté služby a nebudou představovat nepřímou ochranu domácím výrobkům nebo zdanění dovozu nebo vývozu k fiskálním účelům.
- b) Smluvní strany uznávají, že je třeba snížit počet a rozmanitost poplatků a dávek zmíněných v pododstavci a).
- c) Smluvní strany také uznávají, že je třeba omezit na nejmenší míru účinky a složitost dovozních a vývozních formalit a zmírnit a zjednodušit požadavky týkající se listinných dokladů^{*/} při dovozu a vývozu.

2. Smluvní strana přezkoumá na žádost jiné smluvní strany nebo na žádost SMLUVNÍCH STRAN působení svých zákonů a jiných předpisů z hlediska ustanovení tohoto článku.

3. Žádná smluvní strana nebude ukládat přísné tresty pro menší porušení celních předpisů nebo celního řízení. Zvláště nebude ukládat tresty těžší než takové, které jsou nutné jako pouhá výstraha, jde-li o opomenutí nebo omyl v dokladech předkládaných celním úřadům, který je snadno napravitelný a stal se zřejmě bez podvodného úmyslu nebo hrubé nedbalosti.

4. Ustanovení tohoto článku se budou vztahovat na poplatky, dávky, formality a požadavky ukládané úřady v souvislosti s dovozem nebo vývozem včetně těch, které se týkají

- a) konzulárních úkonů, jako jsou konzulární faktury nebo osvědčení;
- b) množstevních omezení;
- c) licenčního řízení;
- d) devizové kontroly;
- e) statistické služby;
- f) dokladů, jež mají být předloženy, dokumentace a vydávání osvědčení;
- g) rozborů a prohlídek;
- h) karantény, sanitární kontroly a desinfekce.

Článek IX

Označení původu

1. Každá smluvní strana poskytne výrobkům území jiných smluvních stran, pokud jde o předpisy a označování původu, zacházení ne méně příznivé než zacházení poskytované obdobným výrobkům kterékoli třetí země.

2. Smluvní strany uznávají, že při vydávání a provádění zákonů a jiných předpisů, týkajících se označení původu mají být na nejmenší míru omezeny potíže a nesnáze, které taková opatření mohou způsobit obchodu a výrobnímu odvětví vývozních zemí; přitom je nutno náležitě přihlídnout k potřebě ochrany spotřebitelů proti podvodným nebo klamavým označením.

3. Kdykoli to bude administrativně proveditelné, mají smluvní strany dovolit, aby požadovaná označení původu byla připojována v době dovozu.

4. Zákony a jiné předpisy smluvních stran, týkající se označování dovážených výrobků, mají být takové, aby se jim mohlo vyhovět, aniž by se výrobky poškodily, nebo aniž by se podstatně snížila jejich hodnota nebo nepřiměřeně zvýšila jejich pořizovací cena.

5. Zásadně nemá kterákoli smluvní strana ukládat zvláštní dávky ani pokuty proto, že před dovozem nebylo vyhověno předpisům o označení, pokud nebylo dodatečné označení nenáležitě odkládáno, nebo pokud nebylo připojeno označení způsobilé uvést v omyl nebo pokud nebylo předepsané označení úmyslně opomenuto.

6. Smluvní strany budou vzájemně spolupracovat, aby zabránily používání obchodních označení způsobem, který by uváděl v omyl co do skutečného původu výrobku, a to na újmu regionálního nebo zeměpisného pojmenování výrobků území některé smluvní strany, chráněných jejím zákonodárstvím. Každá smluvní strana plně a s porozuměním posoudí žádosti nebo připomínky, které jí případně předloží kterákoli jiná smluvní strana a které se budou týkat provádění závazku stanoveného v predešlé větě ohledně pojmenování výrobků, jež jí byla touto smluvní stranou oznámena.

Článek X

Uveřejňování a provádění obchodních předpisů

1. Zákony, jiné předpisy, soudní rozhodnutí a správní opatření všeobecného dosahu, uvedené v účinnost kteroukoli smluvní stranou ve věci zařazení nebo zjišťování hodnoty výrobků k celním účelům nebo ve věci celních sazeb, daní nebo jiných dávek nebo předpisů, omezení nebo zákazů, týkajících se dovozu nebo vývozu nebo převodu plateb za dovoz nebo vývoz, nebo týkající se prodeje, distribuce, dopravy, pojištění, uskladnění, prohlídek, vystavování, zpracování, míchání nebo jiného používání těchto výrobků, budou ihned uveřejňovány takovým způsobem, aby se s nimi vlády a obchodníci mohli seznámit. Dohody, týkající se mezinárodní obchodní politiky, které jsou v platnosti mezi vládou nebo vládním orgánem kterékoli smluvní strany a vládou nebo vládním orgánem kterékoli jiné smluvní strany, budou rovněž uveřejňovány. Ustanovení tohoto odstavce nebudou vyžadovat, aby kterákoli smluvní strana poskytla důvěrnou informaci, která by ztěžovala provádění právních předpisů nebo která by se jinak přičila veřejnému zájmu, nebo která by byla na újmu oprávněných obchodních zájmů jednotlivých podniků, ať veřejných či soukromých.

2. Žádné opatření všeobecného dosahu, učiněné kteroukoli smluvní stranou, které způsobí zvýšení celní sazby nebo jiné dávky z dovozu za platných a jednotně prováděných podmínek nebo kterým se dovoz či převod platů za dovoz zatěžuje novým nebo těžším požadavkem, omezením nebo zákazem, nebude uvedeno v účinnost dříve, než bylo úředně vyhlášeno.

3. a) Každá smluvní strana bude provádět jednotným, nestranným a přiměřeným způsobem všechny své zákony, jiné předpisy, rozhodnutí a opatření, uvedené v odstavci 1 tohoto článku.
- b) Každá smluvní strana bude udržovat nebo zřídí co nejdříve soudní, rozhodčí nebo správní stolice nebo řízení za tím účelem, aby *inter alia* bezodkladně přezkoumávaly nebo opravovaly správní opatření, týkající se celních věcí. Takovéto stolice nebo řízení budou nezávislé na orgánech pověřených správním výkonem; jejich rozhodnutí budou těmito orgány provedena a budou směrodatná pro jejich správní činnost, pokud nebude podáno u příslušného vyššího soudu nebo stolice odvolání v odvolací lhůtě předepsané pro dovozce, s výhradou, že ústřední správa nadřízená tomuto správnímu orgánu může učinit opatření, aby dosáhla přezkoumání záležitosti v dalším řízení, je-li možno důvodně předpokládat; že rozhodnutí je v rozporu se zásadami stanovenými zákonem nebo v rozporu se skutečnostmi.
- c) Ustanovení pododstavce b) tohoto odstavce nebudou vyžadovat, aby byla odstraněna nebo nahrazena řízení platná na území smluvní strany k datu této Dohody, která skutečně zabezpečují objektivní a nestranné přezkoumání správních opatření, i když taková řízení nejsou úplně nebo právně nezávislá na orgánech pověřených správním výkonem. Každá smluvní strana, používající taková řízení, poskytne o nich SMLUVNÍM STRANÁM na požádání úplnou informaci, aby mohly zjistit, zda taková řízení odpovídají požadavkům stanoveným v tomto pododstavci.

Článek XI^{*/}

Všeobecné odstranění množstevních omezení

1. Žádné zákazy nebo omezení jiná než cla, daně nebo jiné dávky, ať jsou prováděna kvótami, dovozními nebo vývozními licencemi nebo jinými opatřeními, nebudou zaváděny nebo udržovány žádnou smluvní stranou na dovoz jakéhokoli výrobku území kterékoli jiné smluvní strany nebo na vývoz nebo prodej pro vývoz jakéhokoli výrobku určeného pro území kterékoli jiné smluvní strany.

2. Ustanovení odstavce 1 tohoto článku se nebudou týkat:

- a) vývozních zákazů nebo omezení dočasně používaných proto, aby se zamezil nebo odstranil kritický nedostatek potravin nebo jiných výrobků nezbytných pro vyvážející smluvní stranu;
- b) dovozních nebo vývozních zákazů nebo omezení, nutných k tomu, aby byly uplatňovány normy nebo předpisy pro zařazení, hodnocení nebo prodej zboží v mezinárodním obchodě;
- c) dovozních omezení, týkajících se jakéhokoli zemědělského nebo rybářského výrobku, dováženého v jakékoli formě^{*/}, a nutných k tomu, aby byla provedena vládní opatření, jichž účelem je
  - i) omezit množství obdobného domácího výrobku, který smí být prodáván nebo vyráběn, nebo není-li podstatné domácí výroby obdobného výrobku, omezit množství domácího výrobku, který dovezeným výrobkem může být přímo nahrazen; nebo
  - ii) odstranit přechodný přebytek obdobného domácího výrobku, nebo, není-li podstatné domácí výroby obdobného výrobku, takového domácího výrobku, který může být dovezeným výrobkem přímo nahrazen, a to tím, že se tento přebytek dá k dispozici některým skupinám domácích spotřebitelů zdarma nebo za cenu nižší, než jsou běžné tržní ceny; nebo
  - iii) omezit množství, které může být vyrobeno z jakéhokoli živočišného výrobku, jehož výroba zcela nebo z velké části je přímo závislá na dovozu zboží, jestliže domácí výroba tohoto zboží je poměrně nepatrná.

Každá smluvní strana uplatňující omezení dovozu jakéhokoli výrobku podle pododstavce c) tohoto odstavce veřejně oznámí úhrnné množství nebo úhrnnou hodnotu výrobku, které bude povoleno dovážet během určitého budoucího časového období, a každou změnu v takovém množství nebo hodnotě. Kromě toho žádná omezení používaná podle pododstavce i) nebudou takového rázu, aby snižovala úhrn dovozu v poměru k úhrnu domácí výroby v porovnání s poměrem, o kterém se může rozumně mít za to, že by mezi nimi byl, kdyby tu nebylo omezení. Při určování tohoto poměru bude smluvní strana brát v náležitou úvahu poměr, který tu byl během dřívějšího reprezentativního období a dále jakékoli zvláštní činitele^{*/}, které mohly nebo mohou mít vliv na obchod s dotčeným výrobkem.

Článek XII^{*/}

Omezení k ochraně platební bilance

1. Nehledíc k ustanovením odstavce 1 článku XI může každá smluvní strana za účelem ochrany své vnější finanční pozice a své platební bilance omezit množství nebo hodnotu zboží povoleného k dovozu za podmínek stanovených v dalších odstavcích tohoto článku.

2. a) Dovozní omezení zavedená, udržovaná nebo zostřovaná smluvní stranou podle tohoto článku nepřekročí rozsah potřebný k tomu,
- i) aby se zabránilo bezprostřední hrozbě vážného poklesu jejich měnových rezerv nebo aby takový pokles byl zastaven, nebo
  - ii) aby se dosáhlo přiměřené míry zvýšení jejich měnových rezerv, jde-li o smluvní stranu s velmi nízkými měnovými rezervami.

V obou případech se patřičně přihlédne ke všem zvláštním činitelům, které mohou ovlivnit měnové rezervy takové smluvní strany nebo její potřebu měnových rezerv, jakož i k její potřebě vhodného použití zvláštních zahraničních úvěrů nebo jiných zdrojů, jsou-li takové úvěry nebo zdroje k dispozici.

- b) Smluvní strany používající omezení podle pododstavce a) tohoto odstavce je budou postupně uvolňovat tak, jak se podmínky budou zlepšovat, udržující je pouze v rozsahu, v němž podmínky, uvedené ve zmíněném pododstavci, ještě odůvodňují jejich používání. Budou je odstraňovat, jestliže jejich zavedení nebo udržování nebude již odůvodněno podmínkami podle zmíněného pododstavce.
3. a) Smluvní strany se zavazují, že při provádění své vnitřní politiky náležitě přihlédnou k tomu, že je třeba, aby udržovaly nebo obnovily rovnováhu své platební bilance na zdravém a trvalém základě, a že je žádoucí, aby zabránily ne hospodárnému využívání výrobních zdrojů. Uznávají, že k dosažení těchto cílů je žádoucí pokud možno přijímat opatření, která mezinárodní obchod spíše rozvíjejí než jej omezují.
- b) Smluvní strany uplatňující omezení podle tohoto článku mohou určit dosah dovozních omezení na jednotlivé výrobky nebo skupiny výrobků tak, že budou dávat přednost dovozu těch výrobků, které jsou důležitější.
  - c) Smluvní strany uplatňující omezení podle tohoto článku se zavazují, že:
    - i) se vystríhají zbytečného poškozování obchodních nebo hospodářských zájmů kterékoli jiné smluvní strany^{*/};
    - ii) nebudou používat omezení, jež by nepřiměřeně bránila dovozu jakéhokoli druhu zboží v nepatrných obchodních množstvích, jehož vyloučení by porušovalo pravidelná obchodní spojení; a
    - iii) nebudou používat omezení, která by znemožňovala dovoz obchodních vzorků nebo zabraňovala tomu, aby mohly být plněny předpisy o řízení, týkajících se patentu, ochranných známek, autorských práv apod.
  - d) Smluvní strany uznávají, že jako důsledek vnitřní politiky zaměřené k dosažení a udržení plné a produktivní zaměstnanosti nebo k rozvoji hospodářských zdrojů může u některé smluvní strany vzniknout velká poptávka po dovozech, která může způsobit ohrožení jejich měnových rezerv ve smyslu zmíněném v odstavci 2 a) tohoto článku. Proto nebude žádná

smluvní strana, která jinak postupuje v souladu s ustanoveními tohoto článku, nucena odvolat nebo změnit omezení z toho důvodu, že by změna této politiky učinila omezení udržovaná podle tohoto článku zbytečnými.

4. a) Smluvní strana, která zavede nová omezení nebo zvýší všeobecnou úroveň dosavadních omezení podstatným zostřením opatření zavedených podle tohoto článku, bude ihned po zavedení nebo zostření těchto omezení (nebo, pokud je, to proveditelné, předem) konzultovat se SMLUVNÍMI STRANAMI povahu svých potíží v platební bilanci, jiná možná nápravná opatření a možný účinek těchto omezení na hospodářství ostatních smluvních stran.
- b) SMLUVNÍ STRANY přezkoumají ke dni, který určí^{*/}, všechna omezení podle tohoto článku, která jsou toho dne ještě v účinnosti. Počínaje jedním rokem po tomto datu budou smluvní strany, které používají dovozních omezení podle tohoto článku, vstoupí každoročně do konzultací se SMLUVNÍMI STRANAMI způsobem uvedeným v pododstavci a) tohoto odstavce.
- c) i) Shledají-li SMLUVNÍ STRANY při konzultacích s některou smluvní stranou podle pododstavce a) nebo b), že omezení nejsou slučitelná s ustanoveními tohoto článku nebo s ustanoveními článku XIII (s výhradou ustanovení článku XIV), vyznačí povahu tohoto rozporu a mohou doporučit, aby omezení byla patřičně změněna.
- ii) Dojdou-li však SMLUVNÍ STRANY na základě konzultací k rozhodnutí, že omezení jsou v závažném rozporu s ustanoveními tohoto článku nebo článku XIII (s výhradou ustanovení článku IV) a že tím je poškozován nebo ohrožován obchod některé smluvní strany, sdělí to smluvní straně, která těchto omezení používá, a učiní vhodná doporučení, aby dotyčná omezení byla v dané lhůtě uvedena v soulad s těmito ustanoveními. Nevyhoví-li dotyčná smluvní strana těmto doporučením v dané lhůtě, mohou SMLUVNÍ STRANY zprostit kteroukoli smluvní stranu, jejíž obchod je omezení nepříznivě postižen, z takových závazků vyplývajících z této Dohody vůči smluvní straně používající těchto omezení, které budou považovat za těchto okolností za přiměřené.
- d) SMLUVNÍ STRANY vyzvou kteroukoli smluvní stranu používající omezení podle tohoto článku, aby s nimi zahájila konzultace, požádá-li o to jiná smluvní strana, která může důvodně prokázat, že omezení jsou neslučitelná s ustanoveními tohoto článku nebo s ustanoveními článku XIII (s výhradou ustanovení článku XIV) a že její obchod je tím nepříznivě postižen.

SMLUVNÍ STRANY však nevydají takovouto výzvu dokud nezjistí, že přímé rozhovory mezi dotyčnými smluvními stranami nebyly úspěšné. Nedojde-li na základě konzultací se SMLUVNÍMI STRANAMI k dohodě a SMLUVNÍ STRANY rozhodnou, že omezení jsou uplatňována způsobem neslučitelným s těmito ustanoveními a že obchod smluvní strany, která dala podnět k tomuto řízení, je tím poškozován nebo ohrožen, doporučí odvolání nebo změnu omezení. Nebudou-li omezení ve lhůtě, kterou mohou SMLUVNÍ STRANY stanovit, odvolána nebo změněna, mohou SMLUVNÍ STRANY zprostit smluvní stranu, která dala podnět k

tomuto řízení, ze závazků vyplývajících z této Dohody vůči smluvní straně uplatňující tato omezení v rozsahu, který budou považovat za těchto okolností za přiměřený.

- e) Při postupu podle tohoto odstavce přihlednou SMLUVNÍ STRANY k zvláštním vnějším okolnostem, které nepříznivě ovlivňují vývozní obchod smluvní strany používající omezení^{*/}.
- f) Rozhodnutí podle tohoto odstavce budou vydávána urychleně a pokud možno do šedesáti dní od zahájení konzultací.

5. Nabude-li používání dovozních omezení podle tohoto článku trvalé povahy a velkého rozsahu a bude tak vyjadřovat stav všeobecné nerovnováhy, jež omezuje mezinárodní obchod, dají SMLUVNÍ STRANY podnět k rozpravám, jejichž účelem bude uvážit, zda by nemohla být buď smluvními stranami, jejichž platební bilance jsou pod tlakem, nebo smluvními stranami, jejichž platební bilance mají mimořádně příznivou tendenci, nebo konečně jakoukoli příslušnou mezivládní organizací učiněna jiná opatření, jimiž by se odstranily základní příčiny této nerovnováhy. Na vyzvání SMLUVNÍCH STRAN se smluvní strany zúčastní takových rozprav.

Článek XIII^{*/}

Nediskriminační provádění množstevních omezení

1. Žádný zákaz nebo omezení dovozu jakéhokoli výrobku území kterékoli jiné smluvní strany nebo vývozu jakéhokoli výrobku určeného pro území kterékoli jiné smluvní strany nebude uplatňován žádnou smluvní stranou, ledaže by byl podobně zakazován nebo omezován dovoz obdobného výrobku ze všech třetích zemí nebo vývoz obdobného výrobku do všech třetích zemí.

2. Při uplatňování dovozních omezení na jakýkoli výrobek budou smluvní strany usilovat o takové rozdělení obchodu tímto výrobkem, které se pokud možno co nejvíce přiblíží podílům, jichž by různé smluvní strany mohly dosíci, kdyby tu takových omezení nebylo, a za tím účelem budou zachovávat tato ustanovení:

- a) kde to je proveditelné, budou stanoveny kvóty, představující celkové množství povolených dovozů (ať již rozdělené na dodávající země či nikoli), a jejich množství bude vyhlášeno v souladu s odstavcem 3 b) tohoto článku;
- b) v případech, kde celkové kvóty nejsou uskutečnitelné, mohou být omezení uplatňována ve formě dovozních licencí nebo povolení bez celkového kontingentu;
- c) smluvní strany nebudou, ledaže pro účely správy kvót rozdělených podle pododstavce d) tohoto odstavce, žádat, aby dovozních licencí nebo povolení bylo použito pro dovoz dotčeného výrobku z určité země nebo zdroje;
- d) v případech, kde je kvóta předem rozdělována mezi dodávající země, může se smluvní strana, uplatňující omezení, dohodnout o přiřčení podílů na této kvótě se všemi ostatními smluvními stranami, jež mají podstatný zájem na dodávkách dotyčného výrobku. V případech, kde tohoto způsobu nelze dobře použít, dotyčná smluvní strana přidělí smluvním stranám, jež mají podstatný zájem na dodávkách daného výrobku, podíly na celkovém množství nebo celkové hodnotě dováženého výrobku, které budou úměrné dodávkám uskutečněným těmito smluvními stranami během dřívějšího reprezentativního období, přičemž se patřičně vezmou v úvahu kterékoli zvláštní okolnosti, které mohly nebo budou mít vliv na

obchod tímto výrobkem. Nebudou ukládány podmínky nebo formality, které by bránily kterékoli smluvní straně plně vyčerpat podíl, přidělený jí na celkovém množství nebo hodnotě, s výhradou, že dovoz má být uskutečněn ve stanoveném časovém období, na něž se kvóta vztahuje^{*/}.

3. a) V případech, kde v souvislosti s omezením dovozu se vydávají dovozní licence, poskytne smluvní strana uplatňující omezení, na žádost kterékoli smluvní strany, jež má zájem na obchodu dotyčným výrobkem, všechny podstatné informace o tom, jak se omezení provádějí, o dovozních licencích vydaných během nedávného období a o rozdělení takových licencí mezi dodávající země, s výhradou, že tu nebude závazek podávat informace o jménech dovážejících nebo dodávajících podniků.
- b) V případě dovozních omezení, zahrnujících stanovení kvót, vyhlásí smluvní strana uplatňující omezení veřejně celkové množství nebo hodnotu výrobků, jež bude povoleno dovézt během určitého budoucího období, a jakoukoli změnu v takovém množství nebo hodnotě. Jakékoli dodávky dotyčného výrobku, které byly na cestě v době, kdy tato veřejná vyhláška byla uveřejněna, nebudou vyloučeny z projednání v dovozu s výhradou, že tam, kde to bude proveditelné, budou moci být započteny do množství, jež bylo povoleno dovézt v dotyčném časovém období, nebo bude-li třeba, do množství, jež bude povoleno dovézt v nejbližším časovém období, a dále s výhradou, že jestliže některá smluvní strana obvykle vyjímá z takovýcho omezení výrobky projednané do volného oběhu nebo projednané ze skladiště do volného oběhu během třiceti dní ode dne uveřejnění takové vyhlášky, bude taková praxe považována za zcela vyhovující ustanovením tohoto pododstavce.
- c) U kvót rozdělených mezi dodávající země bude smluvní strana, jež uplatňuje omezení, bezodkladně oznamovat všem ostatním smluvním stranám, jež mají zájem na dodávkách dotyčného výrobku, jaké podíly na kvótě podle množství nebo hodnoty byly na jednotlivé dodavatelské země rozvrženy pro běžné období, a uvede to ve známost veřejnou vyhláškou.

4. Pokud jde o omezení uplatňovaná podle odstavce 2 d) tohoto článku nebo odstavce 2 c) článku XI, bude výběr reprezentativního období pro jakýkoli výrobek a posouzení jakýchkoli zvláštních činitelů^{*/} ovlivňujících obchod s tímto výrobkem zpočátku učiněn smluvní stranou, jež uplatňuje toto omezení; za předpokladu, že bude tato smluvní strana na žádost kterékoli jiné smluvní strany, jež má podstatný zájem na dodávkách tohoto výrobku, nebo na žádost SMLUVNÍCH STRAN ihned konzultovat s touto jinou smluvní stranou nebo se SMLUVNÍMI STRANAMI potřebu upravit stanovený podíl nebo zvolené reprezentativní období nebo znovu posoudit zvláštní okolnosti, které tu mají vliv, nebo potřebu odstranit podmínky, formality nebo jiná ustanovení zavedená jednostranně při přidělení přiměřené kvóty, nebo její neomezené využívání.

5. Ustanovení tohoto článku se budou vztahovat též na jakékoli celní kvóty, zavedené nebo udržované kteroukoli smluvní stranou, a pokud to je možné, budou se zásady tohoto článku vztahovat též na vývozní omezení.

Článek XIV^{*/}

Výjimky z pravidla nediskriminace

1. Smluvní strana, která uplatňuje omezení podle článku XII nebo podle oddílu B článku XVIII, se může při uplatňování těchto omezení odchýlit od ustanovení článku XIII způsobem, který má obdobný účinek jako omezení

platů a převodů, týkajících se běžných transakcí, která tato smluvní strana může v dané době uplatňovat podle článku VIII nebo XIV Článků Dohody o Mezinárodním měnovém fondu nebo podle obdobných ustanovení zvláštní devizové dohody uzavřené podle odstavce 6 článku XV*).

2. Smluvní strana, která uplatňuje dovozní omezení podle článku XII nebo podle oddílu B článku XVIII, se může se souhlasem SMLUVNÍCH STRAN dočasně odchýlit od ustanovení článku XIII pokud jde o malou část svého zahraničního obchodu, jestliže výhody, které z této odchylky vyplývají pro ni nebo pro zúčastněné smluvní strany, podstatně převyšují újmu, která by z toho mohla vzejít pro obchod jiných smluvních stran*).

3. Ustanovení článku XIII nevylučují, aby skupina území se společnou kvótou v Mezinárodním měnovém fondu uplatňovala na dovoz z jiných zemí, nikoli však mezi sebou, omezení podle ustanovení článku XII nebo oddílu B článku XVIII za předpokladu, že taková omezení jsou ve všech jiných ohledech slučitelná s ustanoveními článku XIII.

4. Články XI až XV nebo oddíl B článku XVIII této Dohody nezabraňují smluvní straně, která uplatňuje dovozní omezení slučitelné s článkem XII nebo s oddílem B článku XVIII v tom, aby uplatňovala opatření, jimiž by řídila své vývozy takovým způsobem, kterým by zvýšila své příjmy v devizách, kterých může použít, aniž by se odchýlila od ustanovení článku XIII.

5. Články XI až XV nebo oddíl B článku XVIII této Dohody nevylučují, aby některá smluvní strana uplatňovala množstevních omezení,

- a) která mají stejný účinek jako devizová omezení povolená podle části 3 b) článku VII Článků Dohody o Mezinárodním měnovém fondu, nebo
- b) podle preferenčních ujednání uvedených v příloze A této Dohody až do skončení jednání tam uvedených.

Článek XV

Devizová ujednání

1. SMLUVNÍ STRANY se budou snažit o spolupráci s Mezinárodním měnovým fondem za tím účelem, aby SMLUVNÍ STRANY a Fond prováděly koordinovanou politiku v otázkách devizových, patřících do pravomoci Fondu, i v otázkách množstevních omezení a jiných obchodních opatření, patřících do pravomoci SMLUVNÍCH STRAN.

2. Ve všech případech, v nichž SMLUVNÍ STRANY mají zkoumat nebo rozhodovat otázky týkající se měnových rezerv, platebních bilancí nebo devizových ujednání, budou plně konzultovat s Mezinárodním měnovým fondem. Při takových konzultacích přijmou SMLUVNÍ STRANY veškeré nálezy týkající se statistických a jiných skutečností předložené Fondem, jež mají vztah k devizovým kursům, měnovým rezervám a platebním bilancím, a přijmou též závěry Fondu o tom, zda opatření některé smluvní strany v devizových věcech je v souladu s Články Dohody o Mezinárodním měnovém fondu nebo s ustanovením zvláštní devizové dohody mezi touto smluvní stranou a SMLUVNÍMI STRANAMI. Při konečném rozhodování v případech, zahrnujících kritéria podle odstavce 2 a) článku XII nebo podle odstavce 9 článku XVIII, přijmou SMLUVNÍ STRANY závěry Fondu o tom, zda měnové rezervy smluvní strany vážně poklesly, zda mají nízkou úroveň nebo zda se zvýšily o přiměřený stupeň, jakož i o finančních stránkách všech jiných otázek, na něž se budou konzultace v takových případech vztahovat.

3. SMLUVNÍ STRANY budou usilovat o dohodu s Mezinárodním měnovým fondem, pokud jde o řízení při konzultacích podle odstavce 2 tohoto článku.

4. SMLUVNÍ STRANY se zdrží všech devizových opatření, jež by byla v rozporu^{*/} s cílem této Dohody, i všech obchodních opatření, jež by byla v rozporu s cílem Článků Dohody o Mezinárodním měnovém fondu.

5. Dojdou-li SMLUVNÍ STRANY kdykoli k názoru, že některá smluvní strana uplatňuje devizová omezení platů a převodů souvisejících s dovozem způsobem, neslučitelným s výjimkami stanovenými pro množstevní omezení v této Dohodě, podají o tom zprávu Fondu.

6. Kterákoli smluvní strana, která není členem Fondu, se stane v době, určené SMLUVNÍMI STRANAMI po konzultaci s Fondem, členem Fondu, nebo nestane-li se tak, uzavře se SMLUVNÍMI STRANAMI zvláštní devizovou dohodu. Smluvní strana, která přestane být členem Fondu, uzavře ihned zvláštní devizovou dohodu se SMLUVNÍMI STRANAMI. Každá zvláštní devizová dohoda, uzavřená smluvní stranou podle tohoto odstavce, stane se pak součástí jejich závazků podle této Dohody.

7. a) Zvláštní devizová dohoda mezi smluvní stranou a SMLUVNÍMI STRANAMI podle odstavce 6 tohoto článku musí obsahovat ustanovení, jež budou SMLUVNÍ STRANY považovat za nutná k tomu, aby devizová opatření dotyčné smluvní strany nebyla v rozporu s cílem této Dohody.
- b) Podmínky takové dohody nebudou smluvní straně ukládat v devizových věcech závazky, které by vcelku byly více omezující než jsou závazky, uložené v Cláncích Dohody o Mezinárodním měnovém fondu členům Fondu.

8. Smluvní strana, která není členem Fondu, poskytne ve všeobecném rámci ustanovení části 5 článku VIII Článků Dohody o Mezinárodním měnovém fondu takové informace, jež SMLUVNÍ STRANY mohou požadovat, aby mohly vykonávat své funkce podle této Dohody.

9. Žádné ustanovení této Dohody nebude vylučovat, aby

- a) některá smluvní strana prováděla devizovou kontrolu nebo devizová omezení v souladu s Články Dohody o Mezinárodním měnovém fondu nebo s ustanoveními zvláštní devizové dohody mezi touto smluvní stranou a SMLUVNÍMI STRANAMI, nebo
- b) některá smluvní strana prováděla omezení nebo kontrolu dovozu nebo vývozu, jichž jediným účinkem, vedle účinků dovolených podle článků XI, XII, XIII a XIV je, aby taková devizová kontrola nebo devizová omezení byly účinné.

Článek XVI^{*/}

Subvence

Oddíl A - Subvence všeobecně

1. Jestliže některá smluvní strana poskytuje nebo udržuje v platnosti jakoukoli subvenci včetně jakéhokoli způsobu ochrany důchodu nebo cenové podpory, jež způsobuje přímo nebo nepřímo zvýšení vývozu jakéhokoli výrobku z jejího území nebo snížení dovozu jakéhokoli výrobku na její území, oznámí písemně SMLUVNÍM STRANÁM rozsah a povahu tohoto subvencování, odhad jeho účinku na množství dotyčného výrobku nebo výrobků, dovážených na území smluvní strany nebo z něho vyvážených, a okolnosti, které činí subvenci nutnou. V každém případě, v němž bude rozhodnuto, že jakoukoli takovou podporou vzniká nebo hrozí vzniknout vážná újma zájmům kterékoli jiné smluvní strany, projedná smluvní strana poskytující subvenci, bude-li o to

požádána, s dotyčnou smluvní stranou nebo s dotyčnými smluvními stranami nebo se SMLUVNÍMI STRANAMI možnost omezení subvencování.

Oddíl B - dodatečná ustanovení o vývozních subvencích^{*/}

2. Smluvní strany uznávají, že poskytnutí vývozní subvence některou smluvní stranou na vývoz některého výrobku může mít škodlivé účinky pro jiné smluvní strany, jak dovážející tak vyvážející, že může vyvolat nežádoucí poruchy jejich normálních obchodních zájmů a že může znesnadňovat dosažení cílů této Dohody.

3. Proto by měly smluvní strany usilovat o to, aby se vystríhaly používání subvencí na vývoz základních výrobků. Poskytne-li však některá smluvní strana přímo nebo nepřímo jakýmkoli způsobem subvenci, která způsobuje zvýšení vývozu některého základního výrobku z jejího území, nebude tato subvence poskytována způsobem, který by měl za následek, že by tato smluvní strana získala větší podíl na světovém vývozu tohoto výrobku než by byl její přiměřený podíl vzhledem k podílům smluvních stran na obchodě s tímto výrobkem v předcházejícím reprezentativním období a vzhledem k jakýmkoli zvláštním okolnostem, které mohly nebo mohou ovlivňovat obchod tímto výrobkem^{*/}.

4. Kromě toho přestanou smluvní strany od 1.ledna 1958 nebo od nejbližšího příštího přijatelného data poskytovat přímo nebo nepřímo jakýmkoli způsobem subvence na vývoz jakéhokoli výrobku jiného než základní výrobek, jestliže tato subvence má za následek prodej takového výrobku pro vývoz za nižší cenu, než je srovnatelná cena podobného výrobku pro kupující na domácím trhu. Až do 31.prosince 1957 nerozšíří žádná smluvní strana rozsah takového subvencování nad jejich rozsah ke dni 1.ledna 1955 zavedením nových subvencí nebo rozšiřováním dosavadních^{*/}.

5. SMLUVNÍ STRANY přezkoumají občas působení ustanovení tohoto článku, aby zjistily na základě získaných zkušeností, zda účinně přispívají k uskutečňování cílů této Dohody a zda umožňují účinně odstraňovat subvencování, které závažně poškozují obchod nebo zájmy smluvních stran.

Článek XVII

Státní obchodní podniky

- 1.^{*/}a) Každá smluvní strana, jež zřídí nebo udržuje státní podnik kdekoliv umístěný, nebo jež udělí kterémukoli podniku právně nebo fakticky výlučné nebo zvláštní výsady^{*/}, se zavazuje, že takový podnik bude při svých nákupech a prodejkách, zahrnujících dovoz nebo vývoz, postupovat v souladu se všeobecnými zásadami o nediskriminačním zacházení, stanovenými v této Dohodě pro vládní opatření, jež se vztahují na dovoz nebo vývoz soukromými obchodníky.
- b) Ustanovením pododstavce a) tohoto odstavce nutno rozumět tak, že se požaduje, aby takové podniky, berouce patřičný zřetel k ostatním ustanovením této Dohody, prováděly jakékoli takové nákupy nebo prodeje pouze podle obchodních úvah^{*/}, jako je cena, jakost, množství, jež je k dispozici, prodejnost, doprava a jiné podmínky nákupu nebo prodeje, a aby poskytovaly podnikům jiných smluvních stran přiměřenou příležitost v souladu s běžnou obchodní praxí tak, aby mohly soutěžit v účasti na takových nákupech a prodejkách.
- c) Žádná smluvní strana nebude zabraňovat žádnému podniku (ať již jde o podnik uvedený v pododstavci a) tohoto odstavce či

nikoli), který je pod její pravomocí, aby jednal v souladu se zásadami pododstavců a) a b) tohoto odstavce.

2. Ustanovení odstavce 1 tohoto článku se nebudou uplatňovat na dovoz výrobků určených pro bezprostřední nebo konečnou vládní spotřebu a nikoli k dalšímu prodeji či k výrobě zboží^{*/} na prodej. Pokud jde o takový dovoz, poskytne každá smluvní strana obchodu ostatních smluvních stran slušné a spravedlivé zacházení.

3. Smluvní strany uznávají, že podniky toho druhu, jaký je uveden v odstavci 1 a) tohoto článku, by mohly být provozovány takovým způsobem, že by z toho mohly vzniknout závažné překážky obchodu; jednání na základě reciprocity a vzájemných výhod v zájmu omezení nebo snížení takových překážek jsou proto důležitá pro rozvoj mezinárodního obchodu^{*/}.

4. a) Smluvní strany oznámí SMLUVNÍM STRANÁM výrobky, které jsou na jejich území dováženy nebo z nich vyváženy podniky toho druhu, jaký je uveden v odstavci 1 a) tohoto článku.
- b) Smluvní strana, která zavede, udržuje nebo povolí dovozní monopol na výrobek, který není předmětem koncese podle článku II, sdělí SMLUVNÍM STRANÁM na žádost jiné smluvní strany, která vykazuje význačný obchod tímto výrobkem, cenovou přírážku k dovozní ceně^{*/} výrobku za nedávné reprezentativní období nebo, není-li to možné, cenu požadovanou při opětném prodeji dotyčného výrobku.
- c) SMLUVNÍ STRANY mohou na žádost smluvní strany, která se důvodně domnívá, že její zájmy vyplývající z této Dohody byly nepříznivě postiženy provozem podniku toho druhu, jaký je uveden v odstavci 1 a), požádat smluvní stranu, která zřídila, udržuje nebo povolila dotyčný podnik, aby podala zprávu o provozu tohoto podniku z hlediska provádění této Dohody.
- d) Ustanovení tohoto odstavce nevyžadují, aby kterákoli smluvní strana poskytla důvěrné informace, jejichž vydání by bylo překážkou pro provádění zákonných předpisů nebo by bylo jinak v rozporu s veřejným zájmem nebo by poškozovalo oprávněné obchodní zájmy některých podniků.

Článek XVIII^{*/}

Státní pomoc hospodářskému rozvoji

1. Smluvní strany uznávají, že dosažení cílů této Dohody bude usnadněno pokračujícím rozvojem jejich hospodářství, což platí zvláště pro smluvní strany, jejichž hospodářství může zajistit jen nízkou životní úroveň^{*/} a které je na počátečním stupni vývoje^{*/}.

2. Smluvní strany dále uznávají, že tyto smluvní strany mohou být nuceny zavádět ochranná nebo jiná opatření postihující dovoz v zájmu provádění programů a politiky hospodářského rozvoje zaměřené na zvýšení celkové životní úrovně jejich lidu, a že taková opatření jsou oprávněná, pokud usnadňují dosažení cílů této Dohody. Smluvní strany proto souhlasí, že tyto smluvní strany by měly požívat dodatkových výhod, které by jim umožnily, aby (a) udržely dostatečnou pružnost svých celních sazebníků, která by jim umožňovala poskytovat celní ochranu potřebnou pro vybudování určitého výrobního odvětví^{*/}, a aby (b) zaváděly množstevní omezení na ochranu platební bilance způsobem, který plně přihlíží k předpokládané trvale vysoké potřebě dovozu vyvolané jejich programy hospodářského rozvoje.

3. Smluvní strany konečně uznávají, že spolu s dodatečnými výhodami, obsaženými v oddílech A a B tohoto článku, ustanovení této Dohody by měla normálně postačit, aby umožnila smluvním stranám splnění potřeb jejich hospodářského rozvoje. Uznávají však, že za některých okolností nepostačí žádné opatření odpovídající těmto ustanovením, které by umožňovalo smluvní straně ve stavu hospodářského rozvoje, aby poskytla státní pomoc potřebnou k vybudování určitých výrobních odvětví^{*/} za účelem zvýšení celkové životní úrovně jejího lidu. Oddíly C a D tohoto článku obsahují zvláštní druhy řízení pro takové případy.

4. a) Smluvní strana, jejíž hospodářství může zajistit jenom nízkou životní úroveň^{*/} a které je na počátečním stupni vývoje^{*/}, může se proto na základě ustanovení oddílů A, B a C tohoto článku přechodně odchýlit od ustanovení ostatních článků této Dohody.
- b) Smluvní strana, jejíž hospodářství je ve stavu rozvoje, ale kterou nelze zahrnout do rámce pododstavce a) může SMLUVNÍM STRANÁM předkládat žádosti podle oddílu D tohoto článku.

5. Smluvní strany uznávají, že výnosy z vývozu smluvních stran, jejichž hospodářství odpovídá typům uvedeným v odstavci 4 a) a b) a které jsou závislé na vývozu malého počtu základních výrobků, mohou být vážně sníženy poklesem odbytu těchto výrobků. Je-li proto vývoz základních výrobků takovéto smluvní strany vážně postižen opatřeními jiné smluvní strany, může zmíněná smluvní strana použít ustanovení článku XXII této Dohody o konzultacích.

6. SMLUVNÍ STRANY přezkoumají každoročně všechna opatření uplatňovaná podle ustanovení oddílů C a D tohoto článku.

Oddíl A

7. a) Má-li některá smluvní strana, na kterou se vztahuje odstavec 4 a) tohoto článku, za to, že je žádoucí v zájmu vybudování určitého výrobního odvětví^{*/} za účelem zvýšení celkové životní úrovně jejího lidu, aby změnila nebo odvolala koncesi zahrnutou do příslušné listiny připojené k této Dohodě, oznámí to SMLUVNÍM STRANÁM a zahájí jednání s každou smluvní stranou, s níž takováto koncese byla původně sjednána, a s kteroukoli jinou smluvní stranou, která podle uznání SMLUVNÍCH STRAN má podstatný zájem o tuto koncesi. Dohodnou-li se tyto v úvahu přicházející smluvní strany, mohou změnit nebo odvolat koncese zahrnuté do příslušných listin připojených k této Dohodě, aby provedly dosaženou dohodu včetně kompenzačních vyrovnání, které s tím budou spojeny.
- b) Nedojde-li k dohodě do šedesáti dní od oznámení zmíněného v pododstavci a), může smluvní strana, která hodlá změnit nebo odvolat koncesi, předložit záležitost SMLUVNÍM STRANÁM, které ji ihned přezkoumají. Zjistí-li, že smluvní strana, která hodlá změnit nebo odvolat koncesi, vynaložila všechno úsilí, aby dosáhla dohody a že kompenzační vyrovnání, které nabídla, je přiměřené, může tato smluvní strana změnit nebo odvolat koncesi, provede-li zároveň kompenzační vyrovnání. Zjistí-li SMLUVNÍ STRANY, že kompenzace, kterou nabízí smluvní strana hodlající změnit nebo odvolat koncesi, není přiměřená, ale zjistí, že vynaložila všechno rozumně požadované úsilí, aby nabídla přiměřenou kompenzaci, může tato smluvní strana provést takovou změnu nebo odvolání. V takovém případě

může každá jiná smluvní strana zmíněná v pododstavci a) změnit nebo odvolat koncese, které jsou v podstatě stejné hodnoty a které byly původně sjednány se smluvní stranou, která učinila zmíněné opatření^{*/}.

Oddíl B

8. Smluvní strany uznávají, že smluvní strany, na které se vztahuje odstavec 4 a) tohoto článku, mívají ve stavu rychlého rozvoje sklon k potížím v platební bilanci, které vyplývají hlavně z úsilí o rozšíření jejich vnitřních trhů i z nestálosti jejich podmínek směny.

9. Smluvní strana, na kterou se vztahuje odstavec 4 a) tohoto článku, může za účelem ochrany své vnější finanční pozice a úrovně rezerv přiměřeně k provedení svého programu hospodářského rozvoje a s výhradou ustanovení odstavců 10 až 12 upravovat celkovou úroveň svých dovozů omezováním množství nebo hodnoty zboží povoleného k dovozu s podmínkou, že dovozní omezení, která budou zavedena, udržována nebo zostřena, nepřekročí mez potřebnou k tomu, aby:

- a) zabránila hrozícímu závažnému poklesu jejich měnových rezerv nebo takový pokles zastavila, nebo
- b) aby bylo dosaženo rozumného stupně růstu jejich rezerv, jde-li o smluvní stranu s nepřiměřenými měnovými rezervami.

V obou případech se náležitě přihlédne k zvláštním činitelům, které by mohly mít vliv na rezervy smluvní strany nebo na její potřebu rezerv včetně potřeby zajistit vhodné použití úvěrů nebo zdrojů v případech kde tato smluvní strana má k dispozici zvláštní zahraniční úvěry nebo jiné zdroje.

10. Při provádění těchto omezení může smluvní strana stanovit jejich dopad na dovozy různých výrobků nebo skupin výrobků tak, aby dala přednost dovozu takových výrobků, které jsou důležitější z hlediska její politiky hospodářského rozvoje; omezení mají však být uplatňována tak, aby zabránila zbytečnému poškození obchodních nebo hospodářských zájmů některé jiné smluvní strany, a nemají nepatřičně znemožňovat dovoz malých obchodních množství jakéhokoli druhu zboží, jejichž vyloučení by porušilo normální obchodní spojení; omezení nemají být rovněž uplatňována tak, aby zabráňovala dovozu obchodních vzorků nebo řízení o patentech, obchodních známkách, autorských právech nebo jiným podobným řízením.

11. Při provádění své vnitřní politiky bude dotyčná smluvní strana náležitě přihlížet k potřebě obnovit rovnováhu své platební bilance na zdravém a trvalém základě a k žádoucímu zajištění hospodářského využití výrobních zdrojů. Bude postupně, podle toho, jak se budou zlepšovat podmínky, uvolňovat všechna omezení zavedená podle tohoto oddílu a bude je udržovat jen v rozsahu nutném podle podmínek odstavce 9 tohoto článku; odstraní je, jestliže situace již neodůvodňuje jejich udržování; smluvní strana však není povinna zrušit nebo změnit omezení s odůvodněním, že změna v její rozvojové politice by učinila zbytečnými omezení, která udržuje podle tohoto oddílu^{*/}.

12. a) Smluvní strana, která uplatní nová omezení nebo zvýší celkovou úroveň dosavadních omezení podstatným zostřením opatření zavedených podle tohoto oddílu, bude ihned po zavedení nebo zostření těchto omezení (nebo předem, dovolí-li okolnosti předchozí konzultaci) konzultovat se SMLUVNÍMI STRANAMI povahu svých potíží platební bilance, možná nápravná opatření a možný účinek těchto omezení na hospodářství jiných smluvních stran.

- b) Ke dni, který určí^{*}, přezkoumají SMLUVNÍ STRANY všechna omezení, která jsou toho dne ještě uplatňována podle tohoto oddílu. Po dvou letech po tomto dni zahájí smluvní strany, které uplatňují omezení podle tohoto oddílu, konzultace podle pododstavce a) se SMLUVNÍMI STRANAMI v časových rozmezech přibližně dvou let (nikoli však kratších) podle programu, který každého roku stanoví SMLUVNÍ STRANY; žádná konzultace podle tohoto pododstavce se však nebude konat do dvou let po skončení konzultace všeobecné povahy podle kteréhokoli jiného ustanovení tohoto odstavce.
- c) i) Shledají-li SMLUVNÍ STRANY při konzultacích zavedených s některou smluvní stranou podle pododstavců a) nebo b) tohoto odstavce, že omezení nejsou slučitelná s ustanoveními tohoto oddílu nebo s ustanoveními článku XIII (s výhradou ustanovení článku XIV), označí povahu neslučitelnosti a mohou doporučit, aby omezení byla vhodně změněna.
- ii) Dojdou-li však SMLUVNÍ STRANY na základě konzultací k rozhodnutí, že omezení jsou uplatňována způsobem, zahrnujícím neslučitelnost závažné povahy s ustanoveními tohoto oddílu nebo s ustanoveními článku XIII (s výhradou ustanovení článku XIV) a že tím je poškozován nebo ohrožován obchod některé smluvní strany, sdělí to smluvní straně, která toto omezení uplatňuje a učiní vhodná doporučení, aby dotyčná omezení byla v určité lhůtě uvedena do souladu s těmito ustanoveními. Nevyhoví-li dotyčná smluvní strana těmto doporučením v dané lhůtě, mohou SMLUVNÍ STRANY zprostit kteroukoli smluvní stranu, jejíž obchod je omezení nepříznivě postižen, ze závazků podle této Dohody vůči smluvní straně uplatňující tato omezení v rozsahu, který budou za těchto okolností považovat za přiměřený.
- d) SMLUVNÍ STRANY vyzvou kteroukoli smluvní stranu uplatňující omezení podle tohoto oddílu, aby s nimi zahájila konzultace, požádá-li o to kterákoli smluvní strana, která může důvodně prokázat, že omezení jsou neslučitelná s ustanoveními tohoto oddílu nebo s ustanoveními článku XIII (s výhradou ustanovení článku XIV) a že její obchod je tím nepříznivě postižen. SMLUVNÍ STRANY však nevydají takovou výzvu, dokud nezjistí, že přímé rozhovory mezi dotyčnými smluvními stranami nebyly úspěšné. Nedojde-li na základě konzultací se SMLUVNÍMI STRANAMI k dohodě a SMLUVNÍ STRANY rozhodnou, že omezení jsou uplatňována způsobem neslučitelným s těmito ustanoveními a že obchod smluvní strany, která dala podnět k tomuto řízení, je tím poškozen nebo ohrožen, doporučí odvolání nebo změnu těchto omezení. Nebudou-li omezení ve lhůtě stanovené SMLUVNÍMI STRANAMI odvolána nebo změněna, mohou SMLUVNÍ STRANY zprostit smluvní stranu, která dala podnět k tomuto řízení, ze závazků podle této Dohody vůči smluvní straně uplatňující tato omezení v rozsahu, který budou považovat za těchto okolností za přiměřený.
- e) Zjistí-li smluvní strana, proti níž bylo učiněno opatření podle poslední věty pododstavce c) ii) nebo d) tohoto odstavce, že zproštění ze závazků, k němuž SMLUVNÍ STRANY daly souhlas, nepříznivě postihuje provádění jejího programu a politiky hospodářského rozvoje, může nejpozději do šedesáti dní po zavedení zmíněného opatření písemně oznámit

výkonnému sekretáři SMLUVNÍCH STRAN svůj úmysl vypovědět Dohodu a tato výpověď nabude platnosti šedesátého dne po dni, kdy výkonný sekretář výpověď obdrží.

- f) Při postupu podle tohoto odstavce budou SMLUVNÍ STRANY náležitě přihlížet k činitelům uvedeným v odstavci 2 tohoto článku. Rozhodnutí podle tohoto odstavce budou učiněna urychleně, a to pokud možno do šedesáti dní od zahájení konzultací.

Oddíl C

13. Zjistí-li smluvní strana, na kterou se vztahuje odstavec 4 a) tohoto článku, že k vybudování určitého výrobního odvětví^{*/} pro zvýšení celkové životní úrovně jejího lidu je třeba pomoci vlády, že však žádným opatřením slučitelným s ostatními ustanoveními této Dohody není možno dosáhnout tohoto cíle, může použít ustanovení a řízení obsažených v tomto oddílu^{*/}.

14. Dotyčná smluvní strana oznámí SMLUVNÍM STRANÁM zvláštní potíže, s nimiž se setkává při uskutečňování cíle uvedeného v odstavci 13 tohoto článku, a uvede zvláštní opatření týkající se dovozu, která hodlá zavést, aby odstranila tyto potíže. Nezavede toto opatření před uplynutím lhůty uvedené v odstavci 15, případně 17, nebo, týká-li se opatření dovozu výrobku, který je předmětem koncese zahrnuté do příslušné listiny připojené k této Dohodě, předtím, než si opatřila souhlas SMLUVNÍCH STRAN podle ustanovení odstavce 18; zahájilo-li výrobní odvětví, které dostává pomoc, již výrobu, může však smluvní strana po vyznění SMLUVNÍCH STRAN učinit opatření potřebná k tomu, aby dovozy dotyčného výrobku nebo výrobků v tomto období nevzrostly podstatně nad normální úroveň^{*/}.

15. Nepožádají-li SMLUVNÍ STRANY do třiceti dní od oznámení zmíněného opatření dotyčnou smluvní stranu, aby s nimi konzultovala^{*/}, může se tato smluvní strana odchýlit od příslušných ustanovení ostatních článků této Dohody v míře potřebné k uplatnění zamýšleného opatření.

16. Požádají-li SMLUVNÍ STRANY, aby tak učinila, bude s nimi dotyčná strana konzultovat^{*/} účel zamýšleného opatření, jiná možná opatření přípustná podle této Dohody a možný účinek zamýšleného opatření na obchodní a hospodářské zájmy jiných smluvních stran. Dospějí-li SMLUVNÍ STRANY na základě těchto konzultací k závěru, že cíle uvedeného v odstavci 13 tohoto článku není možno dosáhnout opatřením^{*/}, které by bylo slučitelné s ostatními ustanoveními této Dohody a udělí souhlas se zamýšleným opatřením, bude dotyčná smluvní strana zproštěna ze svých závazků podle příslušných ustanovení ostatních článků této Dohody v rozsahu potřebném k provedení tohoto opatření.

17. Neudělí-li SMLUVNÍ STRANY do devadesáti dní ode dne oznámení zamýšleného opatření podle odstavce 14 tohoto článku k němu souhlas, může dotyčná smluvní strana toto opatření zavést, když předtím SMLUVNÍ STRANY o tom vyzněla.

18. Postihuje-li zamýšlené opatření výrobek, který je předmětem koncese zahrnuté do příslušné listiny připojené k této Dohodě, zahájí dotyčná smluvní strana konzultace s kteroukoli jinou smluvní stranou, s níž byla koncese původně sjednána a s kteroukoli jinou smluvní stranou, která podle uznání SMLUVNÍCH STRAN má podstatný zájem o tento výrobek. SMLUVNÍ STRANY udělí souhlas k zmíněnému opatření^{*/}, dospějí-li k závěru, že cíle uvedeného v odstavci 13 tohoto článku není možno dosáhnout opatřením, které by bylo v souladu s ostatními ustanoveními této Dohody, a přesvědčí-li se,

- a) že při shora zmíněných konzultacích bylo dosaženo dohody s těmito jinými smluvními stranami, nebo
- b) nebylo-li dosaženo takové dohody do šedesáti dní po dni, kdy SMLUVNÍ STRANY obdržely oznámení uvedené v odstavci 14, že smluvní strana, která se dovolává tohoto oddílu, vynaložila všechno rozumně požadovatelné úsilí, aby dosáhla dohody a že zájmy jiných smluvních stran jsou dostatečně ochráněny^{*/}.

Smluvní strana, která se dovolává tohoto oddílu, bude potom zproštěna ze svých závazků podle příslušných ustanovení ostatních článků této Dohody v rozsahu potřebném k uplatnění opatření.

19. Týká-li se zamýšlené opatření typu uvedeného v odstavci 13 tohoto článku výrobního odvětví, jehož vybudování bylo v počátečním období usnadněno nepřímou ochranou poskytnutou omezeními, která dotyčná smluvní strana zavedla za účelem ochrany platební bilance podle příslušných ustanovení této Dohody, může se tato smluvní strana dovolat ustanovení a řízení podle tohoto oddílu; neuplatní však zamýšlené opatření^{*/} bez souhlasu SMLUVNÍCH STRAN^{*/}.

20. Žádné z ustanovení přecházejících odstavců tohoto oddílu neopravňuje k jakýmkoli odchýlkám od ustanovení článků I, II a XIII této Dohody. Výhrady v odstavci 10 tohoto článku se též vztahují na všechna omezení podle tohoto oddílu.

21. Kdykoli se uplatní opatření podle odstavce 17 tohoto článku, může smluvní strana, která je tím podstatným způsobem postižena, suspendovat v podstatě rovnocenné koncese nebo jiné závazky vyplývající z této Dohody vůči obchodu smluvní strany, která se dovolala tohoto oddílu, pokud SMLUVNÍ STRANY neodmítnou souhlas s tímto přerušением^{*/}; taková suspenze koncesí nebo závazků musí však být oznámena do šedesáti dní SMLUVNÍM STRANÁM ne později než šest měsíců poté, kdy opatření bylo zavedeno nebo podstatně změněno ke škodě postižené smluvní strany. Tato smluvní strana poskytne přiměřenou možnost ke konzultacím podle ustanovení článku XXII této Dohody.

Oddíl D

22. Smluvní strana, na kterou se vztahuje pododstavec 4 b) tohoto článku a která chce v zájmu rozvoje svého hospodářství zavést opatření typu uvedeného v odstavci 13 tohoto článku k vybudování určitého výrobního odvětví^{*/}, může požádat SMLUVNÍ STRANY o schválení tohoto opatření. SMLUVNÍ STRANY budou ihned konzultovat s touto smluvní stranou a budou se při svém rozhodnutí řídit úvahami uvedenými v odstavci 16. Udělí-li SMLUVNÍ STRANY souhlas s navrhovaným opatřením^{*/}, bude dotyčná smluvní strana zproštěna ze svých závazků podle příslušných ustanovení ostatních článků této Dohody v rozsahu potřebném k uplatnění opatření. Týká-li se navrhované opatření výrobku, který je předmětem koncese zahrnuté do příslušné listiny, připojené k této Dohodě, použije se ustanovení odstavce 18^{*/}.

23. Všechna opatření uplatňovaná podle tohoto oddílu budou odpovídat ustanovením odstavce 20 tohoto článku.

Článek XIX

Nouzová opatření při dovozu některých výrobků

1. a) Jestliže se v důsledku nepředvídaného vývoje a účinku závazků, jež smluvní strana převzala podle této Dohody, včetně celních koncesí, některý výrobek dováží na území této smluvní strany v

tak zvýšeném množství a za takových podmínek, že to působí nebo hrozí způsobit vážnou újmu domácím výrobcům na tomto území, kteří vyrábějí obdobné nebo přímo soutěžící výrobky, bude mít smluvní strana právo, pokud jde o takový výrobek, aby v rozsahu a po dobu potřebnou k zabránění nebo nápravě takové újmy suspendovala závazek zcela nebo zčásti nebo odvolala nebo pozměnila koncesi.

- b) Poskytla-li některá smluvní strana koncesi na výrobek požívající preference a je-li výrobek, jehož se koncese týká, dovážen do území této smluvní strany za okolností uvedených v pododstavci a) tohoto odstavce tak, že tento dovoz působí nebo hrozí způsobit vážnou újmu výrobcům obdobných nebo přímo soutěžících výrobků, kteří jsou usazeni na území smluvní strany, která požívá nebo požívala zmíněné preference, může se tato strana obrátit v této věci na dovážející smluvní stranu a ta pak bude oprávněna zcela nebo zčásti suspendovat příslušný závazek nebo odvolat, resp. pozměnit koncesi v rozsahu a po dobu potřebnou k tomu, aby se zabránilo takové újmě než aby se tato újma napravila.

2. Než některá smluvní strana učiní opatření podle odstavce 1 tohoto článku, oznámí to písemně SMLUVNÍM STRANÁM co možno nejdříve, a poskytne jim, jakož i ostatním stranám, které mají podstatný zájem jako vývozců dotyčného výrobku, příležitost, aby s ní konzultovaly o navrženém opatření. Je-li takové oznámení učiněno o koncesi týkající se preference, má obsahovat jméno smluvní strany, která požádala o opatření. Za kritických okolností, kde by prodlení mohlo způsobit škodu, kterou by bylo těžko napravit, může být opatření podle odstavce 1 tohoto článku učiněno prozatímne bez předchozí konzultace, pod podmínkou, že konzultace bude provedena bezprostředně po provedení takového opatření.

3. a) Nedohodnou-li se zúčastněné smluvní strany o tomto opatření, může smluvní strana, která je hodlá učinit nebo v jeho provádění pokračovat, nicméně tak učinit. V tomto případě mohou smluvní strany, jež jsou opatřením postiženy, ne později než devadesát dní poté, co opatření bylo učiněno a třicet dní potom, co o tom SMLUVNÍ STRANY obdržely písemné oznámení, suspendovat provádění koncesí nebo jiných závazků, vyplývajících z této Dohody a v podstatě stejně hodnotných, proti jejichž suspenzi SMLUVNÍ STRANY nemají námitek a jež se týkají obchodu smluvní strany, která opatření učinila, nebo v případě uvedeném v odstavci 1 b) tohoto článku, týkajících se obchodu smluvní strany, která požádala, aby opatření bylo učiněno.
- b) Bez ohledu na ustanovení pododstavce a) tohoto odstavce, je-li opatření učiněno podle odstavce 2 tohoto článku bez předchozí konzultace a působí nebo hrozí způsobit na území některé smluvní strany domácím výrobcům výrobků dotčených tímto opatřením vážnou újmu, bude moci tato smluvní strana, pokud by prodlení mohlo způsobit těžce napravitelnou škodu, suspendovat, po učiněném opatření a po dobu konzultace, takové koncese nebo jiné závazky v rozsahu potřebném k zabránění újmě nebo k její nápravě.

Článek XX

Všeobecné výjimky

S podmínkou, že taková opatření nebudou uplatňována způsobem, který by byl prostředkem libovolné nebo neoprávněné diskriminace mezi

zeměmi, v nichž převládají tytéž podmínky, nebo zastřeným omezením mezinárodního obchodu, nic v této Dohodě nebude vykládáno v tom smyslu, že by se bránilo kterékoli smluvní straně, aby zaváděla nebo prováděla opatření:

- a) nutná k ochraně veřejné mravnosti;
- b) nutná k ochraně života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin;
- c) týkající se dovozu nebo vývozu zlata nebo stříbra;
- d) nutná k tomu, aby se zajistilo zachování zákonů a jiných předpisů, které nejsou neslučitelné s ustanoveními této Dohody, včetně těch, které se týkají celního zákonodárství, provádění monopolů provozovaných podle odstavce 4 článku II a článku XVII, ochrany patentů, ochranných známek a autorských práv a zabránění klamavým praktikám;
- e) týkající se výrobků trestaneckých;
- f) učiněná k ochraně národních památek umělecké, historické nebo archeologické hodnoty;
- g) týkající se zachování vyčerpateľných přírodních zdrojů, jestliže taková opatření jsou uvedena v účinnost ve spojitosti s omezeními domácí výroby nebo spotřeby;
- h) učiněná podle závazků plynoucích z jakékoli mezivládní surovinové dohody, která odpovídá zásadám, jež byly předloženy SMLUVNÍM STRANÁM a nebyly jimi odmítnuty, nebo která byla sama předložena SMLUVNÍM STRANÁM a nebyla jimi odmítnuta^{*/};
- i) zahrnující v sobě omezení vývozu domácích surovin, potřebná k zajištění podstatného množství takových surovin pro domácí zpracující průmysl v obdobích, kdy domácí cena těchto surovin je udržována pod světovou cenou v rámci vládního stabilizačního plánu; s výhradou, že taková omezení nebudou prováděna za tím účelem, aby zvyšovala vývoz nebo ochranu poskytovanou takovému domácímu výrobnímu odvětví a že nebudou v rozporu s ustanoveními této Dohody, týkajícími se nediskriminace;
- j) podstatná pro opatrování nebo distribuci výrobků, jichž je všeobecný nebo místní nedostatek; všechna taková opatření však musí být slučitelná se zásadou, že všechny smluvní strany mají nárok na spravedlivý podíl na mezinárodních dodávkách takových výrobků a že jakákoli taková opatření, která jsou neslučitelná s ostatními ustanoveními této Dohody, budou zrušena, jakmile pomínou důvody pro jejich zavedení. SMLUVNÍ STRANY přezkoumají ne později než 30.června 1960, zda tento pododstavec je nadále potřebný.

Článek XXI

Bezpečnostní výjimky

Žádné ustanovení této Dohody nebude vykládáno tak,

- a) aby vyžadovalo od některé smluvní strany podávat jakoukoliv informaci, jejíž sdělení by se podle jejího mínění přičilo podstatným zájmům její bezpečnosti, nebo
- b) aby zabraňovalo kterékoli smluvní straně učinit jakékoli opatření, které považuje za potřebné pro ochranu podstatných zájmů své bezpečnosti,
  - i) které se týká štěpných materiálů nebo surovin, z nichž se vyrábějí;

- ii) které se týká obchodu se zbraněmi, střelivem a válečným materiálem a obchodu s jiným zbožím a materiálem, který je prováděn přímo nebo nepřímo k zásobování vojenských sil;
  - iii) které bylo učiněno za války nebo v případě vážného napětí v mezinárodních stycích; nebo
- c) aby bránilo některé smluvní straně učinit jakékoliv opatření v důsledku jejích závazků, plynoucích z Charty Organizace spojených národů o udržování mezinárodního míru a bezpečnosti.

Článek XXII

Konzultace

1. Každá smluvní strana bude s porozuměním zkoumat případné námitky, přednesené jinou smluvní stranou v jakékoli věci, týkající se působení této Dohody a poskytne přiměřenou příležitost pro konzultace o těchto námitkách.

2. SMLUVNÍ STRANY mohou na žádost některé smluvní strany konzultovat s kteroukoli smluvní stranou nebo smluvními stranami jakoukoli záležitost, pro kterou nebylo možno nalézt uspokojující řešení konzultacemi podle odstavce 1.

Článek XXIII

Ochrana koncesí a výhod

1. Jestliže kterákoli smluvní strana dospěje k názoru, že byla zrušena nebo zmenšena jakákoli výhoda plynoucí pro ni přímo nebo nepřímo z této Dohody, nebo že dosažení kteréhokoli cíle této Dohody bylo ztíženo tím, že

- a) některá jiná smluvní strana neplní své závazky podle této Dohody, nebo že
- b) některá jiná smluvní strana uplatňuje opatření bez ohledu na to, zda je nebo není v rozporu s ustanoveními této Dohody, nebo že
- c) existuje jakákoli jiná situace,

může tato smluvní strana za účelem uspokojující úpravy věci předložit druhé smluvní straně nebo stranám, o kterých soudí, že se jich to týká, písemné námitky nebo návrhy. Každá smluvní strana, u níž bylo takto postupováno, bude s porozuměním zkoumat námitky a návrhy, jež jí byly předloženy.

2. Jestliže v přiměřené době nedojde mezi zúčastněnými smluvními stranami k uspokojující úpravě nebo jestliže obtíž je takového typu, jak je uvedeno v odstavci 1 c) tohoto článku, může být věc předložena SMLUVNÍM STRANÁM. Každou věc, která jim bude takto předložena, SMLUVNÍ STRANY bezodkladně vyšetří a dají smluvním stranám, o kterých soudí, že se jich věc týká, vhodná doporučení, po případě o věci rozhodnou. SMLUVNÍ STRANY mohou konzultovat se smluvními stranami, Hospodářskou a sociální radou Organizace spojených národů a kteroukoli příslušnou mezivládní organizací, jestliže soudí, že je takových konzultací zapotřebí. Budou-li SMLUVNÍ STRANY považovat okolnosti za tak vážné, že opravňují takové opatření, mohou povolit některé smluvní straně nebo stranám, aby suspendovaly vůči kterékoli jiné smluvní straně nebo stranám takové koncese nebo jiné závazky podle této Dohody, jaké vzhledem k okolnostem uznají za vhodné. Bude-li vůči některé smluvní straně skutečně suspendována některá koncese nebo jiný závazek, může taková smluvní strana písemně ne později

než šedesát dní po zavedení takového opatření oznámit písemně výkonnému sekretáři SMLUVNÍCH STRAN, že hodlá vypovědět tuto Dohodu a taková výpověď nabude účinnosti po uplynutí šedesáti dní ode dne, kdy výkonný sekretář obdržel písemné oznámení o této výpovědi.

ČÁST III

Článek XXIV

Územní aplikace - pohraniční styk - celní unie a oblasti volného obchodu

1. Ustanovení této Dohody se budou uplatňovat pro mateřská celní území smluvních stran a pro jiná celní území, za která tato Dohoda byla přijata podle článku XXVI nebo jsou uplatňována podle článku XXXIII nebo ve smyslu Protokolu o prozatímním provádění. S každým takovýmto celním územím se bude, výlučně pro účely teritoriální aplikace této Dohody, nakládat tak, jako by bylo smluvní stranou; s výhradou, že ustanovení tohoto odstavce nebudou vykládána tak, jak by zakládala práva nebo závazky mezi dvěma nebo více celními územími, za která tato Dohoda byla přijata podle článku XXVI nebo jsou uplatňována podle článku XXXIII nebo ve smyslu ustanovení Protokolu o prozatímním provádění jedinou smluvní stranou.

2. Pro účely této Dohody se bude za celní území považovat každé území, pro které platí odlišná cla nebo jiné úpravy obchodu, týkající se podstatné části obchodu takového území s jinými územími.

3. Ustanovení této Dohody nebudou vykládána tak, aby znemožňovala

- a) výhody poskytnuté některou smluvní stranou sousedním zemím k usnadnění pohraničního styku;
- b) výhody poskytnuté obchodu se Svobodným územím terstským zeměmi hraničícími s tímto územím, s výhradou, že takovéto výhody nejsou v rozporu s mírovými smlouvami, které vznikly z druhé světové války.

4. Smluvní strany uznávají, že je žádoucí, aby se zvýšila rozvíjející se volnost obchodu dobrovolnými ujednáními sjednanými za účelem těsnější integrace hospodářství zemí, které jsou stranami takovýchto dohod. Uznávají také, že účelem celní unie aneb oblasti volného obchodu má být usnadnění obchodu mezi zúčastněnými územími a nikoli vytváření překážek obchodu ostatních smluvních stran s těmito územími.

5. Proto ustanovení této Dohody nezabraňují vytvoření celní unie nebo oblasti volného obchodu nebo sjednání prozatímní dohody, nutné k vytvoření celní unie nebo oblasti volného obchodu mezi územími smluvních stran, s výhradou, že:

- a) v případě celní unie nebo prozatímní dohody, směřující k vytvoření celní unie, cla a jiné úpravy obchodu, uložené při zřízení takové unie nebo při uzavření takové prozatímní dohody nebudou, pokud jde o obchod se smluvními stranami, jež nejsou účastny takové unie nebo dohody, v celku vyšší nebo více omezující než byly ve svých důsledcích cla a úpravy obchodu platné v územích, z nichž se celní unie skládá, před vytvořením takové unie, resp. před sjednáním takové prozatímní dohody;
- b) v případě oblasti volného obchodu nebo prozatímní dohody směřující k vytvoření oblasti volného obchodu, cla a jiné úpravy obchodu ponechané v účinnosti v každém území, z nichž se oblast volného obchodu skládá a uplatňovaná při vytvoření takové oblasti volného obchodu nebo při sjednání takové prozatímní dohody na obchod smluvních stran, které nejsou účastny takové dohody, nebudou vyšší nebo více omezující, než

odpovídající cla a jiné úpravy obchodu, platná v územích, z nichž se oblast volného obchodu skládá před vytvořením této oblasti volného obchodu, resp. prozatímní dohody; a

- c) každá prozatímní dohoda, zmíněná v pododstavcích a) a b), bude obsahovat plán a časový rozvrh pro vytvoření takové celní unie nebo takové oblasti volného obchodu v přiměřené lhůtě.

6. Jestliže při plnění podmínek pododstavce 5 a) některá smluvní strana navrhne zvýšit některou celní sazbu způsobem neslučitelným s ustanoveními článku II, použije se postupu stanoveného v článku XXVIII. Při úpravě kompenzačního vyrovnání bude náležitě vzata v úvahu kompenzace, která již byla poskytnuta snížením odpovídajících cel provedeným jinými členy unie.

7. a) Každá smluvní strana, jež se rozhodne vstoupit do celní unie nebo do oblasti volného obchodu nebo sjednat prozatímní dohodu, směřující k vytvoření takové unie nebo oblasti, oznámí to bezodkladně SMLUVNÍM STRANÁM a poskytne jim veškeré informace o chystané unii nebo oblasti, jež jim umožní dát smluvním stranám zprávy a doporučení, které považují za účelné.
- b) Jestliže po prostudování plánu a časového rozvrhu zahrnutých do prozatímní dohody zmíněné v odstavci 5 při konzultaci se stranami takové dohody a berouce náležitě v úvahu zprávu poskytnutou podle ustanovení pododstavce a) SMLUVNÍ STRANY zjistí, že taková dohoda pravděpodobně nepovede k vytvoření celní unie nebo oblasti volného obchodu v době zamýšlené stranami dohody nebo že tato doba není přiměřená, SMLUVNÍ STRANY vydají doporučení těmto stranám dohody. Strany nebudou udržovat nebo neuvedou v účinnost takovou dohodu, nejsou-li ochotny ji pozměnit ve smyslu těchto doporučení.
- c) Každá podstatná změna v plánu nebo v časovém rozvrhu zmíněných v odstavci 5 c) bude sdělena SMLUVNÍM STRANÁM, které mohou požádat příslušné smluvní strany, aby s nimi konzultovaly, pokud by změna pravděpodobně ohrozila nebo nepřiměřeně oddálila vytvoření celní unie nebo oblasti volného obchodu.

8. Pro účely této Dohody:

- a) Za celní unii se bude považovat nahrazení dvou nebo více celních území jedním celním územím tak, že
- i) cla a jiné úpravy omezující obchod (s výjimkou, kde je to nutné, ty, které jsou přípustné podle článků XI, XII, XIII, XIV, XV a XX) jsou odstraněny v podstatě pro veškerý obchod mezi zeměmi, z nichž se unie skládá nebo alespoň pro v podstatě veškerý obchod s výrobky pocházejícími z těchto území; a
- ii) s výhradou ustanovení odstavce 9, v podstatě stejná cla a stejné úpravy obchodu jsou uplatňovány každým členem unie při obchodu s územími mimo unii;
- b) za oblast volného obchodu se bude považovat skupina dvou nebo více celních území, v kterých cla a jiné omezující úpravy obchodu (s výjimkou, kde je to nutné, ty, které jsou přípustné podle článků XI, XII, XIII, XIV, XV, a XX) jsou odstraněny pro v podstatě veškerý obchod mezi členskými územími se zbožím pocházejícím z těchto území.

9. Preference uvedené v odstavci 2 článku I nebudou dotčeny utvořením celní unie nebo oblasti volného obchodu, avšak mohou být odstraněny nebo přizpůsobeny jednáním s dotčenými smluvními stranami.^{*/} Tento postup jednání s dotčenými smluvními stranami bude zachován, obzvláště jde-li o odstranění preferencí, které se požaduje k splnění ustanovení odstavce 8 a) i) a odstavce 8 b).

10. SMLUVNÍ STRANY mohou dvoutřetinovou většinou schválit návrhy, které se plně nesrovnávají s ustanoveními odstavců 5 až 9 včetně, s výhradou, že takovéto návrhy směřují k utvoření celní unie nebo oblasti volného obchodu ve smyslu tohoto článku.

11. Berouce v úvahu výjimečně okolnosti, které vznikly z ustavení Indie a Pákistánu jako nezávislých států, a uznávajíce, že oba tyto státy dlouho tvořily hospodářskou jednotu, smluvní strany souhlasí s tím, že ustanovení této Dohody nebrání těmto dvěma zemím, aby uzavřely zvláštní dohody o vzájemném obchodě, dokud si své vzájemné obchodní vztahy definitivně neupraví^{*/}.

12. Každá smluvní strana učiní všechna vhodná opatření, jež budou v její moci, aby zajistila, že ustanovení této Dohody budou zachována oblastními a místními vládami a správními orgány na jejím území.

Článek XXV

Společná činnost smluvních stran

1. Zástupci smluvních stran se budou čas od času scházet za tím účelem, aby zajistili provádění těch ustanovení této Dohody, která vyžadují společnou činnost, a vůbec, aby všeobecně usnadnili působení této Dohody a umožňovali dosažení jejích cílů. Kdekoli je v této Dohodě zmínka o smluvních stranách jednajících společně, jsou označeny jako SMLUVNÍ STRANY.

2. Generální tajemník Organizace spojených národů se žádá, aby svolal první zasedání SMLUVNÍCH STRAN nejpozději na den 1. března 1948.

3. Každá smluvní strana má na všech zasedáních SMLUVNÍCH STRAN jeden hlas.

4. Není-li v této Dohodě stanoveno jinak, budou se rozhodnutí SMLUVNÍCH STRAN přijímat většinou odevzdaných hlasů.

5. Za výjimečných okolností, na něž není pamatováno v jiných člancích této Dohody, mohou SMLUVNÍ STRANY zprostit některou smluvní stranu některého závazku plynoucího z této Dohody, s výhradou že každé takové rozhodnutí bude schváleno dvoutřetinovou většinou odevzdaných hlasů a že taková většina bude zahrnovat více než polovinu smluvních stran. Takovouto většinou mohou SMLUVNÍ STRANY též

- i) stanovit určité druhy výjimečných okolností, za kterých budou platit jiné hlasovací podmínky pro zproštění smluvní strany jednoho nebo více závazků, a
- ii) předepsat kritéria, potřebná pro provádění tohoto odstavce.

Článek XXVI

Přijetí, nabytí účinnosti a registrace

1. Datum této Dohody je 30. října 1947.

2. Tato Dohoda bude vyložena k přijetí pro kteroukoli smluvní stranu, která byla dne 1. března 1955 smluvní stranou nebo jednala za účelem přístupu k této Dohodě.

3. Tato Dohoda vyhotovená v jednom anglickém a v jednom francouzském vyhotovení, přičemž jsou oba texty autentické, bude uložena u generálního tajemníka Organizace spojených národů, který zašle její ověřené opisy všem zúčastněným vládám.

4. Každá vláda, která přijímá tuto Dohodu, uloží listinu o přijetí u výkonného sekretáře SMLUVNÍCH STRAN, který zpraví všechny zúčastněné vlády o dni, kterého byla listina o přijetí uložena, a o dni, kterým tato Dohoda vstoupí v platnost podle odstavce 6 tohoto článku.

5. a) Každá vláda, jež přijímá tuto Dohodu, činí tak za své mateřské území a za jiná území, za která je mezinárodně odpovědná, s výjimkou zvláštních celních území, která oznámí výkonnému sekretáři SMLUVNÍCH STRAN při svém přijetí.
- b) Vláda, která takto oznámila výkonnému sekretáři výjimky podle pododstavce a) tohoto odstavce, může kdykoli oznámit výkonnému sekretáři, že se její přijetí bude nadále vztahovat na kterékoli zvláštní celní území, které bylo dosud vyňato; takovéto oznámení nabude účinnosti třicátého dne po dni, kterého je obdržel výkonný sekretář.
- c) Má-li nebo získá-li některé zvláštní celní území, za které některá smluvní strana přijala tuto Dohodu, úplnou autonomii v řízení svých zahraničních obchodních vztahů a ostatních věcí, upravených touto Dohodou, bude takové celní území považováno za smluvní stranu, jestliže odpovědná smluvní strana vydá prohlášení, ve kterém budou potvrzeny výše uvedené skutečnosti.

6. Tato Dohoda vstoupí v platnost mezi vládami, které ji přijaly, třicátým dnem po dni, kdy byly listiny o přijetí uloženy u výkonného sekretáře SMLUVNÍCH STRAN za vlády uvedené v příloze H, na jejichž území připadá 85 procent úhrnného zahraničního obchodu vlád zmíněných v této příloze; výpočet se provede s použitím procentového sloupce, uvedeného ve zmíněné příloze. Listina o přijetí každé jiné vlády nabude účinnosti třicátým dnem následujícím po dni uložení takové listiny.

7. Organizace spojených národů je pověřena, aby zaregistrovala tuto Dohodu, jakmile vstoupí v platnost.

Článek XXVII

Suspense nebo odvolání koncesí

Každá smluvní strana bude mít kdykoli možnost suspendovat nebo odvolat zcela nebo částečně kteroukoli koncesi obsaženou v příslušné listině připojené k této Dohodě, o které smluvní strana zjistí, že byla původně sjednána s vládou, jež se buď nestala nebo přestala být smluvní stranou. Smluvní strana, jež učiní takové opatření, to oznámí SMLUVNÍM STRANÁM a bude na požádání konzultovat se smluvními stranami, které mají podstatný zájem na dotyčném výrobku.

*Článek XXVIII^{*/}**Změna listin*

1. Prvního dne každého tříletého období, počínaje dnem 1.ledna 1958 (nebo prvního dne jiného období^{*/} určeného SMLUVNÍMI STRANAMI dvoutřetinovou většinou odevzdaných hlasů), může kterákoli smluvní strana (dále v tomto článku uváděná jako "žádající smluvní strana") změnit nebo odvolat koncesi^{*/} zahrnutou do příslušné listiny připojené k této Dohodě, a to jednáním a dohodu se smluvní stranou, s níž byla dotyčná koncese původně sjednána a s kteroukoli jinou smluvní stranou, která podle uznání SMLUVNÍCH STRAN má zájem hlavního dodavatele (tyto dva druhy smluvních stran spolu se žádající stranou se dále v tomto článku uvádějí jako "smluvní strany, které mají dále hlavní zájem") a s podmínkou konzultace s kteroukoli jinou smluvní stranou, která podle uznání SMLUVNÍCH STRAN má podstatný zájem o tuto koncesi.

2. V příslušných jednáních a dohodách, které mohou zahrnovat též kompenzační vyrovnání u jiných výrobků, budou se příslušné smluvní strany snažit, aby udržely koncese, jež si přiznaly na základě reciprocity a vzájemných výhod na všeobecné úrovni, které by nebyly obchodu méně příznivé než všeobecná úroveň, která vyplývala z této Dohody před takovými jednáními.

3. a) Nemohou-li smluvní strany, které mají hlavní zájem, dospět k dohodě do 1.ledna 1958 nebo před uplynutím období uvedeného v odstavci 1 tohoto článku, může smluvní strana, která hodlá změnit nebo odvolat koncesi, nicméně tak učinit. Učiní-li takové opatření, může každá smluvní strana, s níž taková koncese byla původně sjednána, každá smluvní strana, jejíž zájem hlavního dodavatele byl uznán podle odstavce 1, a každá smluvní strana, jejíž podstatný zájem byl uznán podle odstavce 1, ne později než šest měsíců po přijetí takového opatření odvolat koncese v podstatě stejné hodnoty jako ty, které byly původně sjednány se žádající smluvní stranou, a to po uplynutí třiceti dní ode dne, kdy SMLUVNÍ STRANY obdržely písemné oznámení o tomto odvolání.

b) Bylo-li dosaženo dohody mezi smluvními stranami, které mají dále hlavní zájem, avšak kterákoli jiná smluvní strana, jejíž podstatný zájem byl uznán podle odstavce 1 tohoto článku, není uspokojena, bude mít tato jiná strana možnost ne později než šest měsíců ode dne, kdy bylo učiněno opatření podle takové dohody, odvolat koncese v podstatě stejné hodnoty jako ty, které byly původně ujednány se žádající smluvní stranou, a to po uplynutí třiceti dní ode dne, kdy SMLUVNÍ STRANY obdržely písemné oznámení o tomto odvolání.

4. Za zvláštních okolností mohou SMLUVNÍ STRANY kdykoli zmocnit smluvní stranu^{*/}, aby zahájila jednání o změnu nebo odvolání koncese zahrnuté do příslušné listiny, připojené k této Dohodě, a to při zachování tohoto řízení a těchto podmínek:

- a) Tato jednání a jakékoli konzultace s tím spojené^{*/} se povedou podle ustanovení odstavců 1 a 2 tohoto článku.
- b) Dohodnou-li se při těchto jednáních smluvní strany, které mají dále hlavní zájem, platí ustanovení odstavce 3 b) tohoto článku.
- c) Nedohodnou-li se smluvní strany, které mají dále hlavní zájem, ve lhůtě šedesáti dní^{*/} ode dne, kdy byl udělen souhlas k jednání, nebo po uplynutí

delší lhůty, kterou mohou stanovit SMLUVNÍ STRANY, může žádající smluvní strana předložit věc SMLUVNÍM STRANÁM.

- d) SMLUVNÍ STRANY pak věc neprodleně přezkoumají a sdělí smluvním stranám, které mají dále hlavní zájem, své stanovisko v zájmu dosáhnout řešení této věci. Dosáhne-li se řešení, platí ustanovení odstavce 3 b) jako kdyby se smluvní strany, které mají dále hlavní zájem, byly dohodly. Nedosáhne-li se řešení mezi smluvními stranami, které mají dále hlavní zájem, může žádající smluvní strana změnit nebo odvolat koncesi, nerozhodnou-li SMLUVNÍ STRANY, že žádající smluvní strana bez patřičného důvodu neučinila vše, aby nabídla přiměřenou kompenzaci^{*/}. Učiní-li žádající smluvní strana takové opatření, může každá smluvní strana, s níž byla koncese původně sjednána, každá smluvní strana, jejíž zájem hlavního dodavatele byl uznán podle odstavce 4 a), a každá smluvní strana, jejíž podstatný zájem byl uznán podle odstavce 4 a), ne později než šest měsíců po přijetí takového opatření změnit nebo odvolat koncese v podstatě stejné hodnoty jako ty, které byly původně sjednány se žádající smluvní stranou, a to po uplynutí třiceti dní ode dne, kdy SMLUVNÍ STRANY obdržely písemné oznámení o tomto odvolání.

5. Před dnem 1.ledna 1958 a před koncem každého období zmíněného v odstavci 1 může si smluvní strana oznámením adresovaným SMLUVNÍM STRANÁM vyhradit právo změnit v průběhu příštího období příslušnou listinu řízením podle odstavců 1 až 3. Použije-li smluvní strana této možnosti, budou mít ostatní smluvní strany právo v tomtéž období a podle týchž ustanovení změnit nebo odvolat koncese, které byly původně sjednány s touto smluvní stranou.

Článek XXVIII bis

Celně tarifní jednání

1. Smluvní strany uznávají, že cla jsou často vážnými překážkami obchodu; pro rozvoj mezinárodního obchodu mají proto velký význam jednání na základě reciprocity a vzájemných výhod, zaměřená na podstatné snížení celkové úrovně cel a jiných dovozních a vývozních dávek a zvláště na snížení vysokých cel, znesnadňujících dovoz i nejmenších množství, přihlížejí-li náležitě k cílům této Dohody a k různým potřebám jednotlivých smluvních stran. SMLUVNÍ STRANY mohou proto uspořádat občas takováto jednání.

2. a) Jednání podle tohoto článku se mohou týkat výběrově jednotlivých druhů výrobků nebo se řídit mnohostrannými pravidly, která byla schválena příslušnými smluvními stranami. Takováto jednání mohou být zaměřena na snížení cel, vázání cel na výši platné v době jednání nebo na závazky, že jednotlivé celní sazby nebo průměrné celní sazby na určité druhy zboží nepřekročí určitou úroveň. Vázání nízkých cel nebo bezcelnosti bude se v zásadě uznávat za stejně hodnotnou koncesi jako snížení vysokých cel.
- b) Smluvní strany uznávají, že úspěch mnohostranných jednání bude v zásadě závislý na účasti všech smluvních stran, jejichž obchod s ostatními smluvními stranami tvoří podstatný podíl na jejich celkovém zahraničním obchodě.

3. Jednání se povedou takovým způsobem, aby se mohlo náležitě přihlížet:

- a) k potřebám jednotlivých smluvních stran a jednotlivých výrobních odvětví;

- b) k potřebě méně rozvinutých zemí, aby mohly pružněji používat celní ochrany na pomoc svému hospodářskému rozvoji, a k jejich zvláštní potřebě udržovat cla pro fiskální účely; a
- c) ke všem ostatním v úvahu přicházejícím okolnostem, včetně fiskálním^{*/}, rozvojovým, strategickým a jiným potřebám dotyčných smluvních stran.

Článek XXIX

Vztah této Dohody k Havanské chartě

1. Smluvní strany se zavazují, že budou zachovávat v plném rozsahu slučitelném s pravomocí své výkonné moci, všeobecné zásady kapitol I až VI, včetně a kapitoly IX Havanské charty po dobu, dokud ji nepřijmou podle svých ústavních předpisů^{*/}.

2. Část II této Dohody pozbude platnosti dnem, kdy Havanská charta vstoupí v platnost.

3. Jestliže do 30.září 1949 Havanská charta nevstoupí v platnost, smluvní strany se sejdou před 31.prosincem 1949, aby se dohodly, má-li tato Dohoda být pozměněna, doplněna nebo zachována.

4. Kdyby kdykoli Havanská charta pozbyla platnosti, SMLUVNÍ STRANY se sejdou co možno nejdříve potom, aby se dohodly, má-li tato Dohoda být doplněna, pozměněna nebo zachována. Než dojde v této věci k dohodě, část II této Dohody vstoupí znovu v platnost s tím, že ustanovení části II, kromě článku XXIII, budou s příslušnými změnami nahrazena zněním obsaženým v této době v Havanské chartě a dále s výhradou, že žádná smluvní strana nebude vázána žádným ustanovením, které ji nevázalo v okamžiku, kdy Havanská charta pozbyla platnosti.

5. Nepřijme-li některá smluvní strana Havanskou chartu do dne, kdy vstoupí v platnost, SMLUVNÍ STRANY se sejdou, aby se dohodly, zda tato Dohoda, pokud se dotýká vztahů mezi touto smluvní stranou a ostatními smluvními stranami, má být pozměněna, doplněna nebo v kladném případě, jakým způsobem. Dokud se smluvní strany nedohodnou, ustanovení části II této Dohody budou i nadále platit mezi touto smluvní stranou a ostatními smluvními stranami přes ustanovení odstavce 2 tohoto článku.

6. Smluvní strany, jež jsou členy Mezinárodní obchodní organizace, nebudou se dovolávat ustanovení této Dohody k tomu účelu, aby znemožnily působení kteréhokoli ustanovení Havanské charty. Uplatnění zásady tohoto odstavce na některou smluvní stranu, jež není členem Mezinárodní obchodní organizace, bude předmětem dohody ve smyslu ustanovení odstavce 5 tohoto článku.

Článek XXX

Změny

1. S výjimkou případů, kdy v této Dohodě jsou obsažena jiná ustanovení o jejich změnách, stanou se změny ustanovení části I této Dohody nebo ustanovení článku XXIX nebo tohoto článku účinnými, přijmou-li je všechny smluvní strany, kdežto změny ostatních ustanovení této Dohody se stanou účinnými vůči těm smluvním stranám, které je přijmou, jakmile budou přijaty dvěma třetinami smluvních stran, a dále vůči každé jiné smluvní straně, jakmile je tato strana přijme.

2. Každá smluvní strana, přijímající některou změnu této Dohody, uloží listinu o přijetí u generálního tajemníka Organizace spojených národů ve lhůtě, kterou určí SMLUVNÍ STRANY. SMLUVNÍ STRANY mohou

rozhodnout, že kterákoli změna, uvedená v účinnost podle tohoto článku, je takové povahy, že kterákoli smluvní strana, která ji nepřijme ve lhůtě stanovené SMLUVNÍMI STRANAMI, bude mít možnost vystoupit z této Dohody, nebo zůstat její smluvní stranou se souhlasem SMLUVNÍCH STRAN.

Článek XXXI

Vystoupení

Aniž by bylo dotčeno ustanovení odstavce 12 článku XVIII nebo článku XXIII nebo odstavce 2 článku XXX, může každá smluvní strana vystoupit z této Dohody nebo může ohlásit vystoupení kteréhokoli z celních území, za něž je mezinárodně odpovědná a jež v té době má úplnou autonomii v řízení svých zahraničních obchodních vztahů a ostatních věcí, upravených touto Dohodou. Vystoupení nabude účinnosti po uplynutí šesti měsíců od dne, kdy generální tajemník Organizace spojených národů dostal písemné oznámení o vystoupení.

Článek XXXII

Smluvní strany

1. Smluvními stranami této Dohody se rozumějí ty vlády, které uplatňují ustanovení této Dohody podle článků XXVI nebo XXXIII nebo podle Protokolu o prozatímním provádění.

2. Kdykoli potom, kdy tato Dohoda vstoupí v platnost podle odstavce 6 článku XXVI, mohou smluvní strany, které přijaly tuto Dohodu podle odstavce 4 článku XXVI, rozhodnout, že kterákoli smluvní strana, která Dohodu nepřijala tímto způsobem, přestane být smluvní stranou.

Článek XXXIII

Přístup

Vláda, která není stranou této Dohody nebo kterákoli vláda jednající za samostatné celní území, které má plnou autonomii v řízení svých zahraničních obchodních vztahů a ostatních věcí, upravených touto Dohodou, může přistoupit k této Dohodě za sebe nebo za toto území za podmíněk, o kterých se tato vláda dohodne se SMLUVNÍMI STRANAMI. Rozhodnutí SMLUVNÍCH STRAN podle tohoto článku budou přijata dvoutřetinovou většinou.

Článek XXXIV

Přílohy

Přílohy této Dohody jsou nedílnou částí této Dohody.

Článek XXXV

Neuplatnění dohody mezi některými smluvními stranami

1. Tato Dohoda nebo případně článek II této Dohody se nebudou uplatňovat mezi dvěma smluvními stranami, jestliže:

- a) tyto smluvní strany nezhájily mezi sebou celně tarifní jednání a
- b) jedna z těchto smluvních stran nesouhlasí s tímto uplatňováním v okamžiku, kdy se jiná z nich stane smluvní stranou.

2. SMLUVNÍ STRANY mohou ve zvláštních případech na žádost některé smluvní strany přezkoumat působení tohoto článku a vydat vhodná doporučení.

ČÁST IV^{*/}

OBCHOD A ROZVOJ

Článek XXXVI

Zásady a cíle

1.^{*/} Smluvní strany

- a) připomínajíce, že mezi základními cíli této Dohody je zvýšení životní úrovně a postupný rozvoj hospodářství všech smluvních stran, a majíce za to, že dosažení těchto cílů je zvláště naléhavé pro méně rozvinuté smluvní strany;
- b) majíce za to, že výnosy z vývozu méně rozvinutých smluvních stran mohou hrát životně důležitou úlohu v jejich hospodářském rozvoji a že rozsah tohoto příspěvku závisí na cenách, které méně rozvinuté smluvní strany platí za nutný dovoz, na objemu jejich vývozu a na cenách, které za tento vývoz dostanou;
- c) konstatujíce, že existuje velký rozdíl mezi životní úrovní v méně rozvinutých zemích a v ostatních zemích;
- d) uznávajíce, že je nutno podniknout individuální a společné činnosti k podpoře rozvoje hospodářství méně rozvinutých smluvních stran a zabezpečit rychlé zlepšení životní úrovně v těchto zemích;
- e) uznávajíce, že mezinárodní obchod jako prostředek k dosažení hospodářského a sociálního pokroku by se měl řídit takovými pravidly a procedurami, a opatřeními v souladu s takovými pravidly a procedurami, jež jsou v souladu s cíli zmíněnými v tomto článku;
- f) konstatujíce, že SMLUVNÍ STRANY mohou méně rozvinutým smluvním stranám umožnit používání zvláštních opatření k podpoře jejich obchodu a rozvoje;

se dohodly takto:

2. Je třeba rychle a trvale rozvíjet výnosy z vývozu méně rozvinutých smluvních stran.

3. Je třeba vynaložit pozitivní úsilí k tomu, aby si méně rozvinuté smluvní strany zajistily podíl na růstu mezinárodního obchodu, odpovídající potřebám jejich hospodářského rozvoje.

4. Vzhledem k trvajícím závislostem mnoha méně rozvinutých smluvních stran na vývozu omezeného počtu základních výrobků^{*/} je třeba poskytnout v největší možné míře příznivější a přijatelnější podmínky přístupu na světové trhy pro tyto výrobky a kdekoli to bude vhodné, vypracovat opatření určená pro stabilizaci a zlepšení podmínek na světových trzích pro tyto výrobky, zejména včetně opatření směřujících k dosažení stálých, spravedlivých a výnosných cen, což umožní rozšíření světového obchodu a poptávky a dynamický a stálý růst skutečných výnosů z vývozu těchto zemí tak, aby se jim dostalo rozšiřujících se zdrojů pro jejich hospodářský rozvoj.

5. Rychlý rozvoj hospodářství méně rozvinutých smluvních stran bude usnadněn diverzifikací^{*/} struktury jejich hospodářství a vyvarováním se

přílišné závislosti na vývozu základních výrobků. Proto je třeba zajistit v největší možné míře zlepšení přístupu na trhy za příznivých podmínek pro takové zpracované a hotové výrobky, na nichž mají nebo případně mohou mít méně rozvinuté smluvní strany zvláštní vývozní zájem.

6. Vzhledem k trvalému nedostatku výnosů z vývozu a jiných devizových příjmů méně rozvinutých smluvních stran je důležitý vzájemný vztah mezi obchodem a finanční pomocí rozvoji. Proto je třeba úzké a stále spolupráce mezi SMLUVNÍMI STRANAMI a mezinárodními úvěrovými institucemi tak, aby mohly co nejúčinněji přispět k ulehčení břemene, jež tyto méně rozvinuté smluvní strany na sebe berou v zájmu svého hospodářského rozvoje.

7. Je třeba vhodné spolupráce mezi SMLUVNÍMI STRANAMI, jinými mezivládními organizacemi a orgány a institucemi systému Organizace spojených národů, jejichž činnost se vztahuje k obchodu a hospodářskému rozvoji méně rozvinutých zemí.

8. Vyspělé smluvní strany neočekávají reciprocitu za závazky, jež převezmou v obchodních jednáních ke snížení nebo odstranění cel a jiných překážek obchodu od méně rozvinutých smluvních stran^{*/}.

9. Přijetí opatření k uskutečnění těchto zásad a cílů bude předmětem uvědomělého a cílevědomého úsilí smluvních stran jak jednotlivě, tak společně.

Článek XXXVII

Závazky

1. Vyspělé smluvní strany uvedou v účinnost v nejširším možném rozsahu, to je kromě případů, kdy jim to znemožní závažné důvody, mezi nimiž mohou být i důvody právní, tato ustanovení:

- a) přednostně snižovat a odstraňovat překážky u výrobků, na nichž mají, nebo případně mohou mít méně rozvinuté smluvní strany zvláštní vývozní zájem, včetně cel a jiných omezení, která činí nepřiměřený rozdíl mezi výrobky v surové a zpracované formě^{*/};
- b) zdržet se zavádění nebo zvyšování celního zatížení nebo zatížení u necelních dovozních překážek, pokud jde o výrobky, na nichž mají nebo případně mohou mít méně rozvinuté smluvní strany zvláštní vývozní zájem; a
- c) i) zdržet se zavádění nových fiskálních opatření, a
ii) při jakýchkoli úpravách fiskální politiky věnovat prvořadou pozornost snížení a zrušení fiskálních opatření,

která by mohla bránit nebo která brání významně růstu spotřeby základních výrobků, ať v jejich nezpracované či zpracované formě, jež zcela nebo převážně pochází z území méně rozvinutých smluvních stran, vztahují-li se tato opatření specificky na tyto výrobky.

2. a) Kdykoli se bude mít za to, že některé z ustanovení uvedených v pododstavci a), b) nebo c) odstavce 1 není prováděno, bude záležitost přednesena SMLUVNÍM STRANÁM buď tou smluvní stranou, která příslušné ustanovení neprovádí nebo kteroukoli jinou dotčenou smluvní stranou.
- b) i) Budou-li o to požádány kteroukoli dotčenou smluvní stranou a nezávisle na jakýchkoli případných dvoustranných konzultacích, které by mohly být

uskutečněny, budou SMLUVNÍ STRANY konzultovat v této věci s dotyčnou smluvní stranou a všemi zúčastněnými smluvními stranami s cílem dosáhnout řešení uspokojujícího všechny zúčastněné smluvní strany tak, aby byly uskutečněny cíle vytčené článkem XXXVI. V průběhu takových konzultací budou prozkoumány důvody uváděné v případech, kdy ustanovení pododstavce a), b), nebo c) odstavce 1 nebyla prováděna.

- ii) Jelikož provádění ustanovení pododstavce a), b), nebo c), odstavce 1 jednotlivými smluvními stranami může být dosaženo v některých případech rychleji, je-li činnost podniknuta společně s jinými vyspělými smluvními stranami, může být taková konzultace tam, kde to bude vhodné, zaměřena k tomuto cíli.
- iii) Konzultace SMLUVNÍCH STRAN mohou být také ve vhodných případech zaměřeny na přijetí dohody o společné akci určené k podpoře dosažení cílů této Dohody, jak uvedeno v odstavce 1 článku XXV.

3. Vyspělé smluvní strany:

- a) vynaloží veškeré úsilí k tomu, aby v případech, kde vláda přímo či nepřímo stanoví maloobchodní ceny výrobků zcela nebo převážně vyráběných na území méně rozvinutých smluvních stran, byla obchodní rozpětí udržována na spravedlivých úrovních;
- b) aktivně uváží přijetí jiných opatření^{*} určených pro poskytnutí většího prostoru pro rozvoj dovozu z méně rozvinutých smluvních stran a za účelem dosažení tohoto cíle budou spolupracovat v rámci vhodné mezinárodní činnosti;
- c) zvláště přihlednou k obchodním zájmům méně rozvinutých smluvních stran při úvahách o uplatnění jiných opatření povolených podle této Dohody pro vypořádání se se zvláštními problémy a prozkoumají všechny možnosti konstruktivní nápravy před uplatněním takových opatření tam, kde by se dotýkala základních zájmů těchto smluvních stran.

4. Méně rozvinuté smluvní strany souhlasí s tím, že přijmou vhodná opatření pro provádění ustanovení části IV ve prospěch obchodu jiných méně rozvinutých smluvních stran, pokud taková opatření budou slučitelná s jejich jednotlivými současnými a budoucími rozvojovými, finančními a obchodními potřebami, berouce v úvahu minulý vývoj obchodu, jakož i obchodní zájmy méně rozvinutých smluvních stran jako celku.

5. Při plnění závazků stanovených v odstavci 1 až 4 poskytne každá smluvní strana kterékoli jiné dotčené smluvní straně nebo smluvním stranám v rámci obvyklých postupů podle této Dohody plnou a okamžitou příležitost ke konzultacím v případě jakékoli záležitosti nebo jakýchkoli potíží, jež se mohou vyskytnout.

Článek XXXVIII

Společná činnost

1. Smluvní strany budou vzájemně spolupracovat v rámci této Dohody a mimo ní tam, jak to bude vhodné, k podpoře dosažení cílů uvedených v článku XXXVI.

2. SMLUVNÍ STRANY budou zejména:

- a) ve vhodných případech jednat, zvláště cestou mezinárodních ujednání, s cílem vytvořit zlepšené a přijatelné podmínky přístupu na světové trhy pro základní výrobky, na nichž mají méně rozvinuté smluvní strany zvláštní zájem a navrhnout opatření ke stabilizaci a zlepšení podmínek na světových trzích těchto výrobků, včetně opatření určených k dosažení stabilních spravedlivých a výnosných cen za vývoz těchto výrobků;
- b) usilovat o vhodnou spolupráci v otázkách obchodní politiky a politiky rozvoje s Organizací spojených národů a jejími orgány a institucemi, včetně jakýchkoli institucí, jež budou případně zřízeny na základě doporučení Konference OSN o obchodu a rozvoji;
- c) spolupracovat při rozbořech rozvojových plánů a politiky rozvoje jednotlivých méně rozvinutých smluvních stran a při zkoumání vztahů mezi obchodem a pomocí za účelem navržení konkrétních opatření k podpoře rozvoje vývozního potenciálu a k usnadnění přístupu výrobků takto rozvinutých výrobních odvětví na vývozní trhy a v této souvislosti budou usilovat o vhodnou spolupráci s vládami a mezinárodními organizacemi a zejména organizacemi, jež mají působnost v otázkách finanční pomoci hospodářskému rozvoji, za účelem systematických studií vztahů obchodu a pomoci v jednotlivých méně rozvinutých smluvních stranách s cílem dosáhnout jasného rozboru vývozního potenciálu, tržních perspektiv a jakékoli další činnosti, jíž bude případně zapotřebí;
- d) neustále sledovat vývoj světového obchodu se zvláštním zřetelem na tempo růstu obchodu méně rozvinutých smluvních stran a učiní taková doporučení smluvním stranám, jež za daných okolností budou považována za vhodná;
- e) spolupracovat při hledání možných metod pro rozšíření obchodu za účelem hospodářského rozvoje mezinárodní harmonizací a přizpůsobováním národní politiky a předpisů, technickými a obchodními normami ovlivňujícími výrobu, dopravu a odbyt a podporou vývozu vybudováním zařízení pro zvýšený příliv obchodních informací a rozvoj průzkumu trhu; a
- f) přijímat takové institucionální úpravy, jež budou nutné pro podporu dosažení cílů uvedených v článku XXXVI a k provedení ustanovení této části.

PŘÍLOHA A**SEZNAM ÚZEMÍ ZMÍNĚNÝCH V ODSTAVCI 2 a) ČLÁNKU I**

Spojené království Velké Británie a Severního Irska
Území závislá na Spojeném království Velké Británie a Severního Irska
Kanada
Australské soustátí
Území závislá na Australském soustátí
Nový Zéland
Území závislá na Novém Zélandu
Jihoafrická unie včetně Jihozápadní Afriky
Irsko
Indie (podle stavu ze dne 10.dubna 1947)
Nový Foundland
Jižní Rhodesie
Barma
Ceylon

Některá z území shora vyjmenovaných mají pro některé výrobky dvě nebo několik platných preferenčních sazeb. Každé takové území může dohodou s ostatními smluvními stranami, které jsou hlavními dodavateli takových výrobků používajících doložky nejvyšších výhod, nahradit takové preferenční sazby jedinou preferenční sazbou, která vcelku nebude méně příznivá dodavatelům používajícím doložky nejvyšších výhod, než preference, které byly v účinnosti před takovým nahrazením.

Ukládání rovnocenného preferenčního celního rozpětí, nahrazujícího preferenční rozpětí ve vnitřní dani, existující dne 10.dubna 1947 výlučně mezi dvěma nebo více územími uvedenými v této příloze nebo nahrazující preferenční množstevní úpravy uvedené v následujícím odstavci, nebudou považována za zvýšení preferenčního celního rozpětí.

Preferenční úpravy, o nichž se zmiňuje odstavec 5 b) článku XIV, jsou preferenční úpravy, existující ve Spojeném království dne 10.dubna 1947 podle dohod s kanadskou, australskou a novozélandskou vládou a týkající se chlazeného a mrazeného masa hovězího a telecího, mrazeného masa skopového a jehněčího, chlazeného a mrazeného masa vepřového, slaniny a šunky. Zamýšlí se, bez újmy jakéhokoli opatření učiněného podle pododstavce h) článku XX, aby tyto úpravy byly odstraněny nebo nahrazeny celními preferencemi a aby jednání k tomuto účelu byla zahájena co možno nejdříve mezi státy majícími podstatný zájem.

S daní z pronájmu filmů, platnou dne 10.dubna 1947 na Novém Zélandě, bude pro účely této Dohody nakládáno jako se clem podle článku I. Nájemní filmový kontingent, jenž byl v platnosti na Novém Zélandě dne 10.dubna 1947, bude pro účely této Dohody pokládán za kontingent promítací podle článku IV.

Dominia Indie a Pákistán nebyla v tomto seznamu uvedena odděleně, poněvadž k základnímu danu 1.dubna 1947 jako taková neexistovala.

PŘÍLOHA B**SEZNAM ÚZEMÍ FRANCOUZSKÉ UNIE
ZMÍNĚNÝCH V ODSTAVCI 2 b) ČLÁNKU I**

Francie
Francouzská Rovníková Afrika (smluvní území konžské) a jiná území
Francouzská Západní Afrika
Kamerun pod francouzským mandátem

Francouzské Somálsko a závislá území
Francouzské državy v Oceánii
Francouzské državy v Kondominiu Nových Hebrid
Indočína
Madagaskar
Madagarskar a závislá území
Maroko (francouzské pásmo)
Nová Kaledonie a závislá území
Saint - Pierre a Miquelon
Togo pod francouzským mandátem
Tunis

PŘÍLOHA C

SEZNAM ÚZEMÍ ZMÍNĚNÝCH V ODSTAVCI 2 b) ČLÁNKU I A, TÝKAJÍCÍCH SE CELNÍ UNIE BELGIE, LUCEMBURSKA A NIZOZEMSKA

Hospodářské unie Belgo-lucemburská
Belgické Kongo
Ruanda Urundi
Nizozemsko
Nová Guinea
Surinam
Nizozemské Antily
Republika Indonésie

Pouze pro dovoz do mateřských území tvořících celní unii.

PŘÍLOHA D

SEZNAM ÚZEMÍ ZMÍNĚNÝCH V ODSTAVCI 2 b) ČLÁNKU I POKUD JDE O SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ

Spojené státy americké (celní území)
Území závislá na Spojených státech amerických
Republika Filipíny

Ukládání rovnocenného preferenčního celního rozpětí za tím účelem, aby nahradilo preferenční rozpětí ve vnitřní dani, existující dne 10.dubna 1947 výlučně mezi dvěma nebo několika územími uvedenými v této příloze, nebudou považována za zvýšení preferenčního celního rozpětí.

PŘÍLOHA E

SEZNAM ÚZEMÍ, NA NĚŽ SE VZTAHUJÍ PREFERENČNÍ ÚPRAVY MEZI CHILE A SOUSEDNÍMI STÁTY, ZMÍNĚNÝMI V ODSTAVCI 2 d) ČLÁNKU I

Preference platné výlučně mezi Chile na straně jedné a

1. Argentinou
2. Bolívií
3. Peru

na straně druhé.

PŘÍLOHA F**SEZNAM ÚZEMÍ, NA NĚŽ SE VZTAHUJÍ PREFERENČNÍ
ÚPRAVY MEZI LIBANONEM A SÝRIÍ A SOUSEDNÍMI STÁTY,
ZMÍNĚNÝMI V ODSTAVCI 2 d) ČLÁNKU I**

Preference v účinnosti výlučně mezi Libanonsko-syrskou celní unií na straně jedné a

1. Palestinou
2. Transjordánií

na straně druhé.

PŘÍLOHA G**DNY ROZHODNÉ PRO URČENÍ MAXIMÁLNÍHO
PREFERENČNÍHO ROZPĚTÍ, O KTERÝCH JE
ZMÍNKA V ODSTAVCI 4 ČLÁNKU I.**

Austrálie	15.říjen 1946
Kanada	1.červenec 1939
Francie	1.leden 1939
Libanonsko-syrská celní unie	30.listopad 1938
Jihoafrická unie	1.červenec 1938
Jižní Rhodesie	1.květen 1941

PŘÍLOHA H

**PROCENTNÍ PODÍLY NA CELKOVÉM ZAHRANIČNÍM OBCHODU,
KTERÉ MAJÍ BÝT PODKLADEM ROZHODNUTÍ
PODLE ČLÁNKU XXVI**

(sestaveno podle průměru let 1949-1953)

Byla-li tato Dohoda přijata před přístupem vlády Japonska smluvními stranami, jejichž zahraniční obchod podle stupnice I dosahuje procenta tohoto obchodu uvedeného v odstavci 6 článku XXVI, použije se sloupec I pro účely tohoto odstavce. Nebyla-li tato Dohoda takto přijata před přístupem vlády Japonska, použije se sloupec II pro účely tohoto odstavce.

	Sloupec I (Smluvní strany dne 1.března 1955)	Sloupec II (Smluvní strany dne 1.března 1955 a Japonsko)
Austrálie	3.1	3.0
Belgie-Lucembursko	4.3	4.2
Brazílie	2.5	2.4
Barma	0.3	0.3
Ceylon	0.5	0.5
Československo	1.4	1.4
Dánsko	1.4	1.4
Dominikánská republika	0.1	0.1
Finsko	1.0	1.0
Francie	8.7	8.5
Haiti	0.1	0.1
Chile	0.6	0.6
Indie	2.4	2.4
Indonésie	1.3	1.3
Itálie	2.9	2.8
Jihoafrická unie	1.8	1.8
Kanada	6.7	6.5
Kuba	1.1	1.1
Německo, spolková republika	5.3	5.2
Nikaragua	0.1	0.1
Nizozemí, Království	4.7	4.6
Norsko	1.1	1.1
Nový Zéland	1.0	1.0
Pákistán	0.9	0.8
Peru	0.4	0.4
Rakousko	0.9	0.8
Rhodesie a Njassko	0.6	0.6
Řecko	0.4	0.4
Spojené státy americké	20.6	20.1
Spojené království	20.3	19.8
Švédsko	2.5	2.4
Turecko	0.6	0.6
Uruguay	0.4	0.4
Japonsko	---	2.3
	100.0	100.0

Poznámka: Tato procenta byla vypočtena se zřetelem na obchod všech území, pro která platí Všeobecná dohoda o clech a obchodu.

PŘÍLOHA 1

POZNÁMKY A DOPLŇUJÍCÍ USTANOVENÍ

K článku I

Odstavec 1

Závazky pojaté do odstavce 1 článku I odkazem na odstavce 2 a 4 článku III a závazky pojaté do odstavce 2 b) článku II odkazem na článek VI se budou považovat za patřící do části II pro účely Protokolu o prozatímním provádění.

Odkazy na odstavce 2 a 4 článku III, nacházející se v předcházejícím odstavci, jakož i v odstavci 1 článku I budou uplatňovány až poté, co bude článek III upraven vstupem v platnost dodatku předvídaného v Protokolu o změně části II a článku XXIV Všeobecné dohody o clech a obchodu ze dne 14.zář 1948^{1/}.

Odstavec 4

Výraz "preferenční rozpětí" znamená absolutní rozdíl mezi celní sazbou podle doložky nejvyšších výhod a preferenční celní sazbou na obdobný výrobek a nikoli poměr mezi těmito sazbami. Například:

1. Jestliže celní sazba podle doložky nejvyšších výhod je 36% ad valorem a preferenční celní sazba je 24% ad valorem, je preferenční rozpětí 12% ad valorem a nikoli 1/3 sazby podle doložky nejvyšších výhod.
2. Jestliže celní sazba podle doložky nejvyšších výhod je 36% ad valorem a preferenční celní sazba je vyjádřena jako dvě třetiny celní sazby podle doložky nejvyšších výhod, je preferenční rozpětí 12% ad valorem.
3. Jestliže celní sazba podle doložky nejvyšších výhod je 2 franky za 1 kilogram a preferenční celní sazba je 1.50 franku za 1 kilogram, je preferenční rozpětí 0,50 franku za 1 kilogram.

Tyto druhy celních opatření, učiněných v souladu s běžnou jednotnou praxí, se nebudou přičít všeobecnému vázání preferenčních rozpětí:

- i) Opatření, kterými se na některý výrobek znovu uplatňuje celní zařazení nebo celní sazba, normálně použitelné na tento výrobek, a to v případech, kdy platnost celního zařazení nebo celní sazby na takový výrobek byla dne 10.dubna 1947 dočasně suspendována nebo byla neúčinná, a
- ii) Zařazení jednotlivého výrobku pod celní položku jinou, než pod kterou byl dovoz tohoto výrobku zařazen dne 10.dubna 1947, a to v případech, v nichž celní zákonodárství jasně předvídá, že takový výrobek může být zařazen do více celních položek.

K článku II

Odstavec 2 a)

Odkaz na odstavec 2 článku III v odstavci 2 a) článku II se bude uplatňovat, až bude článek III změněn vstupem v platnost změny obsažené v Protokolu o změně části II a článku XXVI Všeobecné dohody o clech a obchodu ze dne 14.zář 1948.

1/ Tento Protokol vstoupil v platnost 14.prosince 1948.

Odstavec 2 b)

Viz poznámku k odstavci 1 článku I.

Odstavec 4

Pokud se smluvní strany, které původně sjednaly koncesi, výslovně nedohodly jinak, budou se ustanovení tohoto odstavce provádět se zřetelem na ustanovení článku 31 Havanské charty.

K článku III

Každá vnitřní daň nebo jiná vnitřní dávka nebo každý zákon nebo jiné předpisy, uvedené v odstavci 1, které se vztahují na dovážený výrobek a na obdobný výrobek domácí a jež jsou vybírány nebo ukládány z dováženého výrobku v okamžiku nebo v místě dovozu, budou nicméně považovány za vnitřní daň nebo jinou vnitřní dávku nebo za zákon nebo jiné předpisy, uvedené v odstavci 1 a budou proto podrobeny ustanovením článku III této Dohody.

Odstavec 1

Použití odstavce 1 na vnitřní daně předepsané místními vládami nebo úřady na území smluvní strany podléhá ustanovením posledního odstavce článku XXIV. Výraz "vhodná opatření" ve zmíněném odstavci nemá být vykládán tak, že by například měly být zrušeny existující domácí právní předpisy, opravňující místní vlády k tomu, aby předepisovaly vnitřní daně, které, ač formou nesouhlasí se zněním článku III, ve skutečnosti nejsou v rozporu s jeho duchem, kdyby takové zrušení způsobilo vážné finanční obtíže dotčeným místním vládám nebo úřadům. Pokud se týče zdaňování místními vládami nebo úřady, jež je v rozporu jak se zněním, tak s duchem článku III, výraz "vhodná opatření" dovoluje smluvní straně, aby rušila toto zdaňování postupně v přechodném období, kdyby náhlé opatření mělo způsobit vážné administrativní a finanční obtíže.

Odstavec 2

Daň odpovídající podmínkám první věty odstavce 2 bude považována za odporující podmínkám druhé věty pouze tehdy, jde-li o soutěž mezi zdaněným výrobkem a výrobkem, který s ním přímo soutěží nebo jej může nahradit a který nebyl podobně zdaněn.

Odstavec 5

Úpravy odpovídající ustanovením první věty odstavce 5 nebudou považovány za odporující ustanovením druhé věty, jsou-li všechny výrobky podléhající těmto úpravám vyráběny doma v dostatečném množství. Pro odůvodnění toho, že úprava odpovídá ustanovením druhé věty, se nelze dovolávat toho, že pro poměr nebo množství určené pro každý z výrobků, jež podléhají této úpravě, byl zachován přiměřený vztah mezi dovezenými a domácími výrobky.

*K článku V**Odstavec 5*

Pokud jde o dopravní dávky, vztahuje se zásada stanovená v odstavci 5 na stejné výrobky dopravované stejnou cestou za obdobných podmínek.

*K článku VI**Odstavec 1*

1. Skrytý dumping, prováděný sdruženými firmami (tj. prodává-li dovozce za cenu, která je nižší, než jaká odpovídá ceně fakturované vývozcem, s nímž je dovozce sdružen, a též nižší, než je cena ve vývozní zemi), je formou cenového dumpingu, u níž dumpingové rozpětí může být vypočítáno na základě ceny, za kterou je zboží znovu prodáváno dovozcem.
2. Uznává se, že v případě dovozů ze země, která má úplný nebo v podstatě úplný monopol obchodu a kde jsou všechny domácí ceny stanoveny státem, mohou vzniknout zvláštní potíže při srovnávání cen pro účely odstavce 1 a že v takových případech mohou dovážející smluvní strany považovat za nutné přihlídnout k tomu, že přesné srovnání s domácími cenami v takové zemi nebude vždy vhodné.

Odstavec 2 a 3

1. Obdobně jako v mnoha jiných případech v celním řízení může smluvní strana požadovat přiměřenou jistotu (záruku nebo vklad v hotovosti) za zaplacení antidumpingového nebo vyrovnávacího cla, dříve než dojde k definitivnímu zjištění skutečností ve všech případech podezření z dumpingu nebo ze subvencování.
2. Používání některých kursů měny může za jistých okolností být subvencí vývozu, proti které mohou být zavedena vyrovnávací cla podle odstavce 3, nebo může být formou dumpingu, prováděného částečným znehodnocením měny některé země, proti němuž mohou být zavedena opatření podle odstavce 2. Pod "používáním některých kursů měny" se rozumějí opatření učiněná vládami nebo jimi schválená.

Odstavec 6 b)

Výjimky z ustanovení tohoto odstavce se budou udělovat pouze na žádost smluvní strany, která má v úmyslu vybírat antidumpingové nebo vyrovnávací clo.

*K článku VII**Odstavec 1*

Výrazem "nebo jiné dávky" nejsou míněny vnitřní daně nebo jejich ekvivalent, vybírané při dovozu výrobků nebo v souvislosti s ním.

Odstavec 2

1. Bylo by v souladu s článkem VII předpokládat, že "skutečná hodnota" může být vyjádřena fakturovanou cenou, k níž se připočtou všechny odůvodněné náklady do ní nezahrnuté, které jsou vlastními prvky "skutečné hodnoty", jakož i každá neobvyklá sleva nebo jakákoli jiná srážka z obvyklé konkurenční ceny.
2. Bylo by v souladu s odstavcem 2 b) článku VII, kdyby kterákoli smluvní strana vykládala větu "při běžném obchodu ..... za podmínek neomezené soutěže" tak, že se tím vylučuje jakýkoli obchod, při kterém kupující a prodávající nejsou na sobě vzájemně neodvislí a při kterém cena není jediným rozhodujícím činitelem.

3. Zásada "podmínek neomezené soutěže" dovoluje smluvní straně, aby nevzala v úvahu ceny, které zahrnují zvláštní slevy, poskytované jen výhradním zástupcům.
4. Znění pododstavců a) a b) dovoluje smluvní straně, aby stanovila celní hodnotu jednotně buď 1) na základě cen určitých vývozců pro dovážené zboží nebo 2) na základě obecné cenové úrovně obdobného zboží.

K článku VIII

1. Ačkoli se článek VIII nevztahuje na používání několikerych kursů měnových jako takových, odstavce 1 a 4 odsuzují používání devizových daní nebo poplatků jako nástroje k zavedení několikerych kursů měny; jestliže však některá smluvní strana z důvodů ochrany své platební bilance vybírá se souhlasem Mezinárodního měnového fondu devizové poplatky s použitím několikerych kursů, poskytují jí k tomu ustanovení odstavce 9 a) článku XV dostatečný podklad.
2. Bylo by v souladu s odstavcem 1. kdyby se při dovozu zboží z území jedné smluvní strany do území jiné smluvní strany vyžadovalo předložení osvědčení o původu jen v nejnezbytnějším rozsahu.

K článkům XI, XII, XIII, XIV, a XVIII

Pojmy "dovozní omezení" nebo "vývozní omezení" v člancích XI, XII, XIII, XIV a XVIII zahrnují omezení vyplývající z provozu státního obchodu.

K článku XI

Odstavec 2 c)

Výraz "v jakékoli formě" v tomto odstavci se týká stejných výrobků, pokud jsou v prvotním stadiu zpracování a podléhají ještě zkáze, a přímo soutěží s čerstvými výrobky a kdyby jsouce volně dováženy, byly by s to způsobit, že by se omezení dovozu čerstvých výrobků stala neúčinnými.

Odstavec 2, poslední pododstavec

Výraz "zvláštní činitelé" zahrnuje změny relativní výrobní výkonnosti mezi domácími a cizími výrobci nebo mezi různými cizími výrobci, nikoli však změny uměle vyvolané prostředky, které tato Dohoda nedovoluje.

K článku XII

SMLUVNÍ STRANY zajistí, aby při provádění jakýchkoli konzultací podle ustanovení tohoto článku bylo zachováno naprosté tajemství.

Odstavec 3 c) i)

Smluvní strany, které uplatňují omezení, se vynasnaží, aby zabránily vážné újmě vývozu zboží, na němž je hospodářství některé smluvní strany z velké části závislé.

Odstavec 4 b)

Bylo dohodnuto, že toto datum bude umístěno do lhůty devadesáti dní po vstupu v platnost změn tohoto článku provedených Protokolem o změnách Preambule a části II a III této Dohody. Dojdou-li však SMLUVNÍ STRANY k závěru, že podmínky nejsou vhodné pro uplatnění ustanovení tohoto pododstavce v předvídané době, mohou stanovit pozdější datum; toto datum však nesmí být pozdější než třicet dní po dni, kdy se závazky podle článku VIII, oddílů 2, 3 a 4 článků Dohody o Mezinárodním měnovém fondu začnou uplatňovat na smluvní strany, které jsou členy Fondu a jejichž společný zahraniční obchod představuje nejméně padesát procent celkového zahraničního obchodu všech smluvních stran.

Odstavec 4 e)

Bylo dohodnuto, že odstavec 4 e) nepřidává žádná nová kritéria pro zavádění nebo udržování množstevních omezení z důvodů platební bilance. Má pouze zajistit, že se bude plně přihlížet ke všem vnějším okolnostem, jako jsou změny v podmínkách obchodu, množstevní omezení, nadměrná cla a subvence, které mohou přispět k potížím v platební bilanci smluvní strany uplatňující omezení.

*K článku XIII**Odstavec 2 d)*

Nebyla učiněna žádná zmínka o "obchodních úvahách" jako o pravidle pro přidělování kvót, protože se došlo k názoru, že uplatňování tohoto pravidla vládními orgány by nebylo vždy proveditelné. Jinak v případech, kde to je proveditelné, může smluvní strana použít tohoto kritéria tehdy, bude-li usilovat o dohodu v souladu se všeobecným pravidlem stanoveným v první větě odstavce 2.

Odstavec 4

Viz poznámku týkající se "zvláštních činitelů" v souvislosti s posledním pododstavcem odstavce 2 článku XI.

*K článku XIV**Odstavec 1*

Ustanovení tohoto odstavce nevylučují, aby SMLUVNÍ STRANY při konzultacích podle odstavce 4 článku XII a odstavce 12 článku XVIII vzaly plně v úvahu povahu, účinky a důvody diskriminace v oblasti dovozních omezení.

Odstavec 2

Jednou ze situací, kterou předvídá odstavec 2, je situace smluvní strany, mající aktiva získaná z běžných transakcí, kterých však nemůže užít bez diskriminačních opatření.

*K článku XV**Odstavec 4*

Slova "by byla v rozporu" mají vyjádřit např., že porušení litery kteréhokoli článku této Dohody devizovým kontrolním opatřením nebude považováno za porušení dotčeného článku, jestliže se v praxi nepostupovalo tímto opatřením proti záměru dotčeného článku. Tak o smluvní straně, která požaduje v rámci své devizové kontroly prováděné v souladu s články Dohody o Mezinárodním měnovém fondu, aby za svůj vývoz dostala platbu ve své vlastní měně nebo v měně jednoho nebo více členů Mezinárodního měnového fondu, nebude se mít za to, že porušuje článek XI nebo článek XIII. Dalším příkladem by mohla být smluvní strana, která na dovozní licenci vyznačí zemi, ze které může být zboží dovezeno, a to nikoli proto, aby vnesla další diskriminační prvek do svého dovozního licenčního systému, nýbrž proto, aby provedla přípustná opatření devizové kontroly.

K článku XVI

Za subvenci se nepovažuje osvobození vyváženého výrobku od cel nebo daní, jímž podléhají obdobné výrobky určené pro domácí spotřebu, nebo vrácení takových cel nebo daní v obnosech nepřesahujících vyměřené nebo zaplacené částky.

Oddíl B

1. Žádné ustanovení oddílu B nezabraňuje smluvní straně, aby použila několikerych měnových kursů v souladu s články Dohody o Mezinárodním měnovém fondu.
2. Pro účely oddílu B se za "základní výrobek" považuje jakýkoli zemědělský, lesní a rybářský výrobek nebo jakýkoli nerost ve své přírodní podobě nebo který byl podroben takovému zpracování, které se obvykle vyžaduje, aby mohl být prodáván v podstatných množstvích v mezinárodním obchodě.

Odstavec 3

1. Skutečnost, že některá smluvní strana nevyvezla dotýčný výrobek v předcházejícím reprezentativním období, nevyklučuje sama o sobě, aby tato smluvní strana uplatnila své právo na podíl na obchodu tímto výrobkem.
2. Systém, který má stabilizovat domácí cenu nebo příjem domácích výrobců určitého základního výrobku nezávisle na pohybu vývozních cen a jehož výsledkem je někdy prodej dotýčného výrobku pro vývoz za ceny nižší, než je srovnatelná cena obdobného výrobku pro kupující na domácím trhu, se nebude považovat za způsob vývozní subvence ve smyslu odstavce 3, zjistí-li SMLUVNÍ STRANY,
  - a) že tento systém též způsobil, nebo je tak koncipován, aby způsobil prodej tohoto výrobku pro vývoz za cenu vyšší než je srovnatelná cena za obdobný výrobek pro kupující na domácím trhu; a
  - b) že se tento systém v důsledku účinného řízení výroby nebo z jiných důvodů provádí takovým způsobem nebo je tak koncipován, aby nepřiměřeně nepobízel vývoz nebo jiným způsobem vážně nepoškoval zájmy jiných smluvních stran.

Nehledíc na takové zjištění SMLUVNÍCH STRAN podléhají opatření k provádění takového systému ustanovením odstavce 3, jestliže jsou vedle příspěvků výrobců vybíraných pro tento výrobek hrazena zcela nebo zčásti ze státních prostředků.

Odstavec 4

Účelem odstavce 4 je, aby smluvní strany usilovaly do konce roku 1957 o dohodu o zrušení všech zbývajících subvencí od 1.ledna 1958 nebo, pokud by k tomu nedošlo, o dohodu o prodloužení stávajícího stavu do nejbližší lhůty, do které lze očekávat dosažení takové dohody.

*K článku XVII**Odstavec 1*

Provoz obchodních agencí, zřízených smluvními stranami, které se zabývají nákupem a prodejem, podléhá ustanovením pododstavců a) a b).

Činnost obchodních agencí, zřízených smluvními stranami, které nenakupují nebo neprodávají, ale které stanoví úpravy, vztahující se na soukromý obchod, se řídí příslušnými články této Dohody.

Ustanovení tohoto článku nijak nebrání některému státnímu podniku, aby prodával výrobek za různé ceny na různých trzích s výhradou, že tyto různé ceny žádá z obchodních důvodů, aby učinil zadosť podmínkám nabídky a poptávky na vývozních trzích.

Odstavec 1 a)

Vládní opatření, která mají zajistit úroveň jakosti a výkonnosti při provádění zahraničního obchodu, nebo která mají zajistit výsady udělené pro využití národních přírodních zdrojů, ale která nezmocňují vládu k řízení obchodní činnosti dotčeného podniku nejsou "výlučnými nebo zvláštními výsadami."

Odstavec 1 b)

Země, které se dostane "vázané půjčky", může k ní přihlížet v rámci svých "obchodních úvah", když kryje svoje potřeby nákupem v cizině.

Odstavec 2

Výraz "zboží" se vztahuje jen na výrobky ve smyslu, jehož se používá v běžné obchodní praxi a není jím míněn nákup nebo prodej služeb.

Odstavec 3

Jednání podle tohoto odstavce, k nimž smluvní strany projeví ochotu, mohou být zaměřena na snížení cel a jiných dovozních a vývozních dávek nebo na uzavření jakéhokoli jiného vzájemně uspokojivého ujednání slučitelného s ustanoveními této Dohody. (Viz odstavec 4 článku II a poznámku k tomuto odstavci).

Odstavec 4 b)

Výraz "cenová přírážka" v tomto odstavci znamená rozpětí, o které dovozní monopol zvyšuje dovozní cenu při určování ceny za dovezený výrobek (s výjimkou vnitřních daní ve smyslu článku III, dopravních, distribučních a jiných výloh spojených s nákupem, prodejem nebo dalším zpracováním a přiměřeného ziskového rozpětí).

K článku XVIII

SMLUVNÍ STRANY a zúčastněné smluvní strany zachovají naprosté tajemství o otázkách, které vyplynou podle tohoto článku.

Odstavec 1 a 4

1. Při posuzování, zda hospodářství některé smluvní strany "může zajistit jen nízkou životní úroveň", přihlédnou SMLUVNÍ STRANY k normálnímu stavu tohoto hospodářství a nezaloží své rozhodnutí na výjimečných okolnostech, jakými mohou být dočasné účinky výjimečně příznivých podmínek pro hlavní vývozní druh nebo druhy zboží dotyčné smluvní strany.
2. Výraz "na počátečním stupni vývoje" se nemá vztahovat jen na smluvní strany, které právě zahájily svůj hospodářský rozvoj, ale též na smluvní strany, jejichž hospodářství je ve stavu industrializace za účelem snížení nadměrné závislosti na základní výrobě.

Odstavce 2, 3, 7, 13 a 22

Zmínka o vybudování určitého výrobního odvětví se netýká pouze vybudování nového výrobního odvětví, ale též vybudování nového oboru výroby ve stávajícím výrobním odvětví, a podstatné přeměny stávajícího výrobního odvětví a podstatného rozšíření stávajícího výrobního odvětví, které krylo poměrně malou část domácí poptávky. Týká se též obnovy výrobního odvětví, které bylo zničeno nebo podstatně poškozeno válkou nebo přírodními katastrofami.

Odstavec 7 b)

Hodlá-li některá smluvní strana, která není žádající smluvní stranou zmíněnou v odstavci 7 a), změnit nebo odvolat koncesi podle odstavce 7 b), musí tak učinit do šesti měsíců ode dne, kdy žádající smluvní strana učinila opatření; změna nebo odvolání nabývá účinnosti třicátého dne po dni, kdy taková změna nebo odvolání bylo oznámeno SMLUVNÍM STRANÁM.

Odstavec 11

Druhá věta odstavce 11 nepožaduje, aby smluvní strana zmírnila nebo odstranila omezení, kdyby takové zmírnění nebo odstranění potom vyvolalo situaci, která odůvodňuje zostření nebo zavedení omezení podle odstavce 9 článku XVIII.

Odstavec 12 b)

Dnem zmíněným v odstavci 12 b) je den, který určí SMLUVNÍ STRANY podle ustanovení odstavce 4 b) článku XII této Dohody.

Odstavec 13 a 14

Uznává se, že smluvní strana může potřebovat přiměřený čas k posouzení souběžného postavení dotyčného výrobního odvětví předtím, než rozhodne o zavedení opatření a než je oznámí SMLUVNÍM STRANÁM podle odstavce 14.

Odstavec 15 a 16

Rozumí se, že SMLUVNÍ STRANY pozvou smluvní stranu, která hodlá zavést opatření podle oddílu C, ke konzultacím podle odstavce 16, požádá-li je o to smluvní strana, jejíž obchod by byl značněji postižen dotyčným opatřením.

Odstavce 16, 18, 19 a 22

1. Rozumí se, že SMLUVNÍ STRANY mohou dát souhlas k zamýšlenému opatření s určitými podmínkami nebo omezeními. Neodpovídá-li způsob, jakým se opatření provádí, podmínkám uděleného souhlasu, nebude se v tomto rozsahu považovat za schválené SMLUVNÍMI STRANAMI. Udělily-li SMLUVNÍ STRANY souhlas k opatření na určitou dobu, může dotyčná smluvní strana požádat SMLUVNÍ STRANY o prodloužení této doby podle ustanovení a řízení podle oddílů C nebo D, má-li za to, že prodloužení tohoto opatření na delší období je nutné pro dosažení účelu, pro který toto opatření bylo původně zavedeno.
2. Očekává se, SMLUVNÍ STRANY zpravidla neudělí souhlas k opatření, která by pravděpodobně způsobila vážnou újmu vývozu zboží, na němž značně závisí hospodářství některé smluvní strany.

Odstavec 18 a 22

Výraz “že zájmy jiných smluvních stran jsou dostatečně ochráněny“ má poskytovat dostatečnou příležitost k tomu, aby mohl být v každém jednotlivém případě uvážěn nejvhodnější způsob ochrany těchto zájmů. Vhodný způsob může například spočívat v tom, že smluvní strana dovolávající se oddílu C nebo D poskytne dodatečnou koncesi po takovou dobu, po kterou by odchylka od ostatních článků Dohody zůstala v platnosti, nebo že kterákoli jiná smluvní strana zmíněná v odstavci 18 dočasně suspenduje koncesi, odpovídající v podstatě škodě vznikající zavedením dotyčného opatření. Tato smluvní strana by měla mít právo zabezpečit své zájmy dočasnou suspenzí některé koncese; tohoto práva však nebude použito, rozhodnou-li SMLUVNÍ STRANY v případě opatření zavedeného smluvní stranou, na kterou se vztahuje odstavec 4 a), že nabídnutá náhradní koncese je přiměřená.

Odstavec 19

Ustanovení odstavce 19 jsou zamýšlena na případy, kdy výrobní odvětví, které je v provozu po dobu delší než je “přiměřený čas“ zmíněný v poznámce k odstavcům 13 a 14 a nezbavují smluvní stranu, na kterou se vztahuje odstavec 4 a) článku XVIII, jejího práva použít jiných ustanovení oddílu C, včetně odstavce 17, pokud jde o nově založené výrobní odvětví, i když toto výrobní odvětví bylo nepřímo chráněno dovozními omezeními na ochranu platební bilance.

Odstavec 21

Každé opatření zavedené na základě ustanovení odstavce 21 bude okamžitě odvoláno, je-li odvoláno opatření učiněné podle odstavce 17 nebo udělí-li SMLUVNÍ STRANY souhlas s navrhovaným opatřením po uplynutí devadesátidenní lhůty uvedené v odstavci 17.

*K článku XX**Pododstavec h)*

Výjimka uvedená v tomto pododstavci platí pro všechny surovinové dohody, které odpovídají zásadám schváleným Hospodářskou a sociální radou v její rezoluci 30 (IV) z 28.března 1947.

*K článku XXIV**Odstavec 9*

Rozumí se, že ustanovení článku I vyžadují, aby v případě, že výrobek, který byl dovezen na území některého z členů celní unie nebo oblasti volného obchodu s preferenční celní sazbou a bude znovu vyvezen na území jiného člena takové unie nebo oblasti, tento člen vybral clo rovnající se rozdílu mezi clem již zaplaceným a vyšším clem, kterému by toto zboží podléhalo, kdyby bylo dovezeno přímo na území tohoto člena.

Odstavec 11

Až budou uzavřena definitivní ujednání mezi Indií a Pákistánem, budou se moci opatření obou zemí zavedená k provedení těchto ujednání odchylovat od určitých ustanovení této Dohody, ale nesmějí se přičít jejím cílům.

K článku XXVIII

SMLUVNÍ STRANY a každá zúčastněná smluvní strana mají učinit opatření, aby se při jednáních a konzultacích postupovalo s nejvyšším možným utajením tak, aby se zamezilo předčasné prozrazení podrobností připravovaných změn v celních sazbách. SMLUVNÍ STRANY budou neprodleně vyrozuměny o všech změnách v národních celních sazebnících, které vyplynuly z použití tohoto článku.

Odstavec 1

1. Určí-li SMLUVNÍ STRANY jiné období než tříleté, může kterákoli smluvní strana postupovat podle odstavce 1 nebo odstavce 3 článku XXVIII prvního dne po uplynutí takového jiného období a následující období po uplynutí takto určeného období budou tříletá období, pokud SMLUVNÍ STRANY znovu neurčí jiné období.
2. Ustanovení, že dne 1.ledna 1958 a v jiné dny určené podle odstavce 1 smluvní strana "může ..... změnit nebo odvolat koncesi", znamená, že v takový den a prvního dne po uplynutí každého období se mění právní závazek této smluvní strany podle článku II; neznamená to, že změny v jejím celním sazebníku musí nezbytně nabýt účinnosti tohoto dne. Odloží-li se změna v celním sazebníku vyplývající z jednání podle tohoto článku, může být vstup v platnost jakékoli náhradní koncese odložen podobně.
3. Smluvní strana, která chce změnit nebo odvolat některou koncesi zahrnutou do příslušné listiny, musí to oznámit SMLUVNÍM STRANÁM nejdříve šest měsíců, nejpozději však tři měsíce před 1.lednem 1958 nebo přede dnem uplynutí některého následujícího období. SMLUVNÍ STRANY pak určí smluvní stranu nebo smluvní strany, které se zúčastní jednání nebo konzultací zmíněných v odstavci 1. Každá takto určená smluvní strana se zúčastní těchto jednání nebo konzultací se žádající smluvní stranou s cílem dosáhnout dohody před koncem období. Každé prodloužení zajištěné doby platnosti listin se týká listin ve znění pozměněném po těchto jednáních podle odstavců 1, 2 a 3 článku XXVIII. Učiní-li SMLUVNÍ STRANY opatření, aby došlo k mnohostranným celně tarifním jednáním v průběhu šesti měsíců před 1.lednem 1958 nebo před jiným dnem určeným podle odstavce 1, zahrnou do těchto opatření vhodná pravidla pro jednání zmíněná v tomto odstavci.

4. Účelem ustanovení, že jednání se zúčastní nejen smluvní strana, s níž byla koncese původně sjednána, ale i smluvní strana, která má zájem hlavního dodavatele, je zajistit, aby smluvní strana s větším podílem na obchodu, kterého se týká koncese, než smluvní strana, s níž byla koncese původně sjednána, měla skutečnou možnost hájit své smluvní právo, které jí přísluší podle této Dohody. Naproti tomu nejde o to rozšířit rozsah jednání tak, aby to nadměrně znesnadnilo jednání a dohodu podle článku XXVIII nebo aby to vytvořilo komplikace pro budoucí použití tohoto článku na koncese, které vyplynou z jednání podle tohoto článku. Proto mají SMLUVNÍ STRANY jen tehdy rozhodnout, že určitá smluvní strana má zájem hlavního dodavatele, měla-li tato smluvní strana po přiměřenou dobu před jednáními větší podíl na trhu žadající smluvní strany než smluvní strana, s níž byla koncese původně sjednána, nebo kdyby podle úsudku SMLUVNÍCH STRAN měla takový podíl, bez diskriminačních množstevních omezení, kterých používá žadající smluvní strana. Nebylo by proto vhodné, aby Smluvní strany rozhodly, že více než jedna smluvní strana nebo v těch výjimečných případech, kde jsou podíly na trhu přibližně stejné, více než dvě smluvní strany mají zájem hlavního dodavatele.
5. Bez ohledu na definici zájmu hlavního dodavatele v poznámce 4 k odstavci 1 mohou SMLUVNÍ STRANY výjimečně rozhodnout, že některá smluvní strana má zájem hlavního dodavatele, týká-li se dotyčná koncese obchodu, který tvoří větší část celkových vývozů této smluvní strany.
6. Ustanovení o účasti smluvní strany, která má zájem hlavního dodavatele, na jednání a ustanovení o konzultacích s kteroukoli smluvní stranou, která má podstatný zájem na koncesi, kterou žadající smluvní strana chce změnit nebo odvolat, nemají mít za následek, aby tato smluvní strana byla nucena platit větší náhradu nebo trpět větší odvetná opatření, než jaká by odpovídala požadované změně nebo odvolání s přihlédnutím k podmínkám obchodu v době navrhovaného odvolání nebo změny a k případným diskriminačním množstevním omezením, kterých používá žadající smluvní strana.
7. Výraz "podstatný zájem" se nedá přesně vymezit a může proto působit SMLUVNÍM STRANÁM potíže. Má se však vztahovat pouze na smluvní strany, které mají význačný podíl na trhu smluvní strany žadající změnu nebo odvolání koncese nebo které by takový podíl pravděpodobně měly, kdyby nebylo diskriminačních množstevních omezení jejich vývozu.

Odstavec 4

1. Žádost o zmocnění k zahájení jednání má být doprovázena všemi potřebnými statistickými a jinými údaji. O takové žádosti bude rozhodnuto do třiceti dní od jejího podání.
2. Uznává se, že pro některé smluvní strany, které jsou ve značné míře závislé na poměrně malém počtu základních výrobků a pro které je clo důležitým prostředkem pro diverzifikaci jejich hospodářství nebo důležitým zdrojem příjmů, by mohlo být omezení normálních jednání o změny nebo odvolání koncesí na postup podle odstavce 1 článku XXVIII podnětem k tomu, aby v této době prováděly změny nebo odvolání, které by se později ukázaly zbytečnými. Aby se tomu zabránilo, zmocní SMLUVNÍ STRANY každou takovou smluvní stranu podle odstavce 4 k zahájení jednání, pokud by to podle jejich názoru nezpůsobilo nebo podstatně nepřispělo k takovému zvýšení úrovně celních sazeb, že by to ohrozilo stabilitu listin koncesí této Dohody nebo nežádoucím způsobem narušilo mezinárodní obchod.

3. Očekává se, že jednání schválená podle odstavce 4, která se týkají změny nebo odvolání jedné jednotlivé položky nebo velmi malé skupiny položek, by mohla být normálně uzavřena do šedesáti dní. Uznává se však, že tato lhůta by nestačila pro jednání o změnu nebo odvolání většího počtu položek; v takových případech mají SMLUVNÍ STRANY stanovit delší lhůtu.
4. Rozhodnutí podle odstavce 4 d) mají SMLUVNÍ STRANY učinit do třiceti dní ode dne, kdy jim záležitost byla předložena, ledaže by žádající smluvní strana souhlasila s delší lhůtou.
5. Rozumí se, že při rozhodování podle odstavce 4 d) o tom, jestli žádající smluvní strana bez patřičného důvodu nenabídla přiměřenou náhradu, SMLUVNÍ STRANY vezmou náležitě v úvahu zvláštní postavení smluvní strany, která vázala velkou část svého celního sazebníku při velmi nízkých celních sazbách a má proto menší možnost poskytnout náhradu než jiné smluvní strany.

K článku XXVIII bis

Odstavec 3

Rozumí se, že zmínka o fiskálních potřebách zahrnuje fiskální stránku cel a zejména cel, která se vybírají především z fiskálních důvodů, nebo cel ukládaných v zájmu zajištění vybírání fiskálních cel na dovoz výrobků, které mohou nahradit výrobky podléhající fiskálním clům.

K článku XXIX

Odstavec 1

Kapitoly VII a VIII Havanské charty byly vyloučeny z odstavce 1, protože se obecně zabývají organizací, funkcemi a řízením Mezinárodní obchodní organizace.

K části IV

Slovům “vyspělé smluvní strany“ a slovům “méně rozvinuté smluvní strany“, jež jsou užívána v části IV, nutno rozumět tak, že se týkají vyspělých a méně rozvinutých zemí, které jsou stranami Všeobecné dohody o clech a obchodu.

K článku XXXVI

Odstavec 1

Tento článek se zakládá na cílech uvedených v článku I, jak bude doplněn oddílem A odstavce 1 Protokolu pozměňujícího část I a články XXIX a XXX, až tento Protokol vstoupí v platnost.

Odstavec 4

Termín “základní výrobky“ zahrnuje zemědělské výrobky, viz. odstavec 2 poznámky k článku XVI, oddíl B.

Odstavec 5

Program diverzifikace by všeobecně zahrnoval intenzifikaci činnosti při zpracování základních výrobků a rozvoj zpracovatelských výrobních odvětví, se zřetelem k situaci příslušné smluvní strany a světových vyhlídek pro výrobu a spotřebu různého zboží.

Odstavec 8

Rozumí se, že výraz “neočekávají reciprocitu“ znamená, že v souladu s cíli tohoto článku v průběhu obchodních jednání by se nemělo od méně rozvinutých smluvních stran očekávat, že poskytnou příspěvky, jež jsou neslučitelné s jejich individuálními rozvoji, finančními a obchodními

Tento odstavec by byl uplatněn v případě opatření podniknutého podle oddílu A článku XVIII, článku XXVIII, článku XXIII bis (tj. článku XXIX poté, až změna uvedená v oddílu A odstavce 1 Protokolu pozměňujícího část I a články XXIX a XXX nabude účinnosti^{1/}, článku XXXIII nebo jakéhokoli jiného postupu podle této Dohody.

*K článku XXXVII**Odstavec 1 a)*

Tento odstavec by byl uplatněn v případě jednání o snížení nebo zrušení cel nebo jiných předpisů omezujících obchod podle článku XXVIII, článku XXVIII bis (tj. XXIX poté, kdy změna uvedená v oddílu A odstavce 1 Protokolu pozměňujícího část I a články XXIX a XXX nabude účinnosti^{1/} a článku XXXIII, jakož i v souvislosti s jiným opatřením, jež by mělo uskutečnit takové snížení či zrušení, které by smluvní strany mohly podniknout.

Odstavec 3 b)

Ostatní opatření zmíněná v tomto odstavci mohou zahrnovat kroky k podpoře domácích strukturálních změn, k podpoře spotřeby určitých výrobků nebo k zavedení opatření pro podporu obchodu.

1/ Tento Protokol byl zrušen 1.ledna 1968.

UJEDNÁNÍ O VÝKLADU ČLÁNKU II:1 b) VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994

Členové se dohodli takto:

1. Aby byla zajištěna transparentnost práv a závazků právní povahy, odvozených z odstavce 1 b) článku II, budou povaha a úroveň jakýchkoli "ostatních cel nebo dávek", vybíraných z vázaných celních položek, jak je uvedeno v tomto ustanovení, zapsány v listinách koncesí a závazků, připojených ke GATT 1994 proti celní položce, na kterou se vztahují. Rozumí se, že takový zápis nemění právní povahu "ostatních cel nebo dávek".

2. Datum, od kterého budou "ostatní cla nebo dávky" pro účely článku II vázány, bude 15.duben 1994. "Ostatní cla nebo dávky" budou tudíž zapsány v listinách koncesí a závazků na úrovních, uplatňovaných k tomuto datu. Při každé následné renegociaci koncese nebo jednání o novou koncesi, se datum zapsání nové koncese do příslušné listiny koncesí a závazků stane datem jejího uplatňování pro dotýčnou celní položku. Datum dokumentu, kterým byla koncese na kteroukoli jednotlivou celní položku poprvé zapsána do GATT 1947 nebo do GATT 1994, bude nicméně také zapsáno ve sloupci 6 Volných listin koncesí.

3. "Ostatní cla nebo dávky" budou zapsány u všech vázaní cel.

4. Jestliže již celní položka byla předmětem jakékoli koncese, nebude úroveň "ostatních cel nebo dávek", zapsaná v příslušné listině, vyšší než úroveň, platná v okamžiku, kdy byla koncese poprvé do této listiny zapsána. Kterýkoli Člen bude moci vznést námitku vůči existenci "ostatních cel nebo dávek" na základě skutečnosti, že tyto "ostatní cla nebo dávky" neexistovaly v době původního vázání dotýčné položky, jakož i vůči shodnosti úrovně kterýchkoli zapsaných "ostatních cel nebo dávek" s dříve vázanou úrovní, a to během 3 let po datu vstupu v platnost Dohody o WTO nebo 3 roky po datu, kdy byl u Generálního ředitele WTO uložen dokument, začleňující dotýčnou listinu koncesí do GATT 1994, jestliže je toto datum pozdější.

5. Zápisem "ostatních cel nebo dávek" do listin koncesí a závazků není dotčena jejich slučitelnost s právy a závazky podle GATT 1994, na něž se vztahuje odstavec 4. Všichni Členové si ponechávají právo vznést kdykoli námitku vůči slučitelnosti jakýchkoli "ostatních cel nebo dávek" s těmito závazky.

6. Pro účely tohoto Ujednání se použijí ustanovení článků XXII a XXIII GATT 1994, jak jsou zpracována a uplatňována Ujednáním o řešení sporů.

7. "Ostatní cla nebo dávky", neuvedené v listině koncesí a závazků v době uložení dokumentu, začleňujícího dotýčnou listinu koncesí a závazků do GATT 1994, u Generálního ředitele SMLUVNÍCH STRAN GATT 1947 do data vstupu v platnost Dohody o WTO, nebo potom u Generálního ředitele WTO, do ní nebudou následně doplněny a "ostatní cla nebo dávky", zapsané na úrovni nižší než té, která byla platná k datu jejich uplatňování, nebudou zpětně převedeny na platnou úroveň, ledaže byly takové dodatky nebo změny učiněny během 6 měsíců od data uložení dokumentu.

8. Rozhodnutí, uvedené v odstavci 2, týkající se data uplatňování pro každou koncesi, nahrazuje pro účely odstavce 1 b) článku II GATT 1994 rozhodnutí o datu uplatňování, přijaté 26.března 1980 (BISD 27S/24).

UJEDNÁNÍ O VÝKLADU ČLÁNKU XVII VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994

Členové,

berouce na vědomí, že článek XVII stanoví závazky pro Členy ve vztahu k činnosti státních obchodních podniků, zmíněných v odstavci 1 článku XVII, u které se vyžaduje, aby byla slučitelná se všeobecnými zásadami nediskriminačního zacházení, stanovenými v GATT 1994 pro vládní opatření, dotýkající se dovozů a vývozů, uskutečňovaných soukromými obchodníky;

berouce dále na vědomí, že Členové podléhají svým závazkům GATT 1994 ve vztahu k těmto vládním opatřením, dotýkajícím se státních obchodních podniků;

uznávajíc, že toto Ujednání není na újmu základním pravidlům a závazkům, stanoveným v článku XVII;

dohodli se takto:

1. Aby zabezpečili transparentnost činnosti státních obchodních podniků, Členové oznámí takové podniky Radě pro obchod zbožím za účelem jejich přezkoumání pracovní skupinou, která bude založena podle odstavce 5, v souladu s touto pracovní definicí:

“Vládní a nevládní podniky, včetně orgánů, regulujících výrobu a obchod, kterým byla udělena výhradní nebo zvláštní práva a výsady, včetně zákonných nebo ústavních pravomocí, vykonáváním kterých ovlivňují prostřednictvím svých nákupů a prodejů úroveň nebo směrování dovozů nebo vývozů“.

Tato povinnost o oznámení se nevztahuje na dovozy výrobků, určených pro okamžitou nebo konečnou spotřebu státních orgánů nebo podniků, které jsou výše uvedeny a nikoliv pro další prodej nebo použití ve výrobě zboží určeného k prodeji.

2. Každý Člen přezkoumá svou politiku, týkající se předkládání oznámení o státních obchodních podnicích Radě pro obchod zbožím, berouc zřetel na ustanovení tohoto Ujednání. Při tomto přezkoumání by měl každý Člen brát zřetel na potřebu zajistit největší možnou transparentnost ve svých oznámeních, umožňující jasné zhodnocení způsobu činnosti oznámených podniků a účinků jejich operací na mezinárodní obchod.

3. Oznámení se budou provádět v souladu s dotazníkem o státním obchodu, přijatým 24.května 1960 (BISD 9S/184-185), přičemž se rozumí, že Členové oznámí podniky zmíněné v odstavci 1 bez ohledu na to, zda se ve skutečnosti dovozy nebo vývozy uskutečnily, či nikoliv.

4. Kterýkoli Člen, který má důvod se domnívat, že jiný Člen nesplnil přiměřeně svoji oznamovací povinnost, může záležitost s dotyčným Členem přezkoumat. Jestliže záležitost není uspokojivě vyřešena, může učinit protioznámení Radě pro obchod zbožím, aby ji pracovní skupina ustavená podle odstavce 5 posoudila a současně o tom informovat dotyčného Člena.

5. Bude ustavena pracovní skupina, aby jménem Rady pro obchod zboží přezkoumala oznámení a protioznámení. Ve světle tohoto přezkoumání a aniž by bylo dotčeno ustanovení odstavce 4 c) článku XVII, může Rada pro obchod zboží učinit doporučení o přiměřenosti oznámení a potřebě dalších informací. Pracovní skupina s přihlédnutím k obdržným oznámením rovněž přezkoumá přiměřenost výše zmíněného dotazníku o státním obchodu a rozsah pokrytí státních obchodních podniků, oznamovaných podle odstavce 1. Dále zpracuje vysvětlující seznam typů vztahů mezi vládami a podniky a druhy činností, kterými se tyto podniky zabývají a které mohou být podstatné pro účely článku XVII. Rozumí se, že Sekretariát pro pracovní skupinu zabezpečí obecný podkladový materiál o operacích státních obchodních podniků, které se vztahují k mezinárodnímu obchodu. Členství v pracovní skupině bude otevřeno všem Členům, kteří vyjádří své přání v ní působit. Sejde se do 1 roku od vstupu v platnost Dohody o WTO a dále se bude scházet alespoň jednou za rok. Každoročně bude podávat zprávu Radě pro obchod zboží.^{1/}

1/ Činnosti této pracovní skupiny budou koordinovány s činnostmi pracovní skupiny uvedené v oddílu III Rozhodnutí o oznamovacích postupech přijatého dne 15.dubna 1994.

UJEDNÁNÍ O USTANOVENÍCH O PLATEBNÍ BILANCI VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994

Členové,

uznávající ustanovení článků XII a XVIII:B GATT 1994 a Deklarace o obchodních opatřeních, přijatých z důvodu platební bilance, která byla přijata 28. listopadu 1979 (BISD 26S/205-209, dále v tomto Ujednání uváděná jako "Deklarace 1979") a za účelem vyjasnění takových ustanovení^{1/};

dohodli se takto:

Uplatnění opatření

1. Členové potvrzují svůj závazek co nejdříve veřejně oznámit časové rozvrhy pro odstranění omezujících dovozních opatření, přijatých z důvodu platební bilance. Rozumí se, že tyto časové rozvrhy mohou být, pokud to bude vhodné, pozměněny se zřetelem na změny ve stavu platební bilance. Kdykoliv není časový rozvrh Členem veřejně oznámen, sdělí tento Člen, proč tak neučinil.

2. Členové potvrzují svůj závazek dát přednost takovým opatřením, která mají nejméně rozrušující účinky na obchod. Rozumí se, že taková opatření (v tomto Ujednání uváděná jako "opatření založená na ceně") zahrnují dovozní přírážky, požadavky na dovozní depozita nebo jiná rovnocenná obchodní opatření s dopadem na cenu dováženého zboží. Rozumí se, že bez ohledu na ustanovení článku II, opatření založená na ceně, přijatá z důvodu platební bilance, mohou být uplatněna Členem nad úroveň cel zapsaných v listině tohoto Člena. Tento Člen dále uvede částku, o kterou opatření založené na ceně přesahuje vázané clo, a to jasně a odděleně podle oznamovacích postupů uvedených v tomto Ujednání.

3. Členové se vynasnaží vyhnout se zavádění nových množstevních omezení z důvodu platební bilance, ledaže pro kritický stav platební bilance nemohou opatření založená na ceně zastavit pronikavé zhoršení vnější platební pozice. V těch případech, kdy Člen použije množstevní omezení, sdělí příslušné důvody, proč opatření založená na ceně nejsou přiměřeným nástrojem k řešení situace v oblasti platební bilance. Člen, udržující množstevní omezení, na následujících konzultacích prokáže pokrok, který učinil při významném snižování dopadu a omezujících účinků takových opatření. Rozumí se, že na stejný výrobek lze použít ne více než jeden druh omezujícího dovozního opatření, přijatého z důvodu platební bilance.

1/ Nic v tomto Ujednání není zamýšleno jako změna práv a závazky Členů podle článků XII nebo XVIII:B GATT 1994. Je možné se dovolat ustanovení článků XXII a XXIII GATT 1994, jak jsou propracovány a uplatňovány Ujednáním o řešení sporů, ve věci jakýchkoliv záležitostí, vyplývajících z uplatňování omezujících dovozních opatření, přijatých z důvodu platební bilance.

4. Členové potvrzují, že omezující dovozní opatření, přijatá z důvodu platební bilance, mohou být použita pouze za účelem kontroly všeobecné úrovně dovozů a nemohou přesáhnout míru nezbytnou k řešení situace v oblasti platební bilance. Člen bude provádět omezení transparentním způsobem, aby se na nejnižší možnou míru snížily jakékoliv vedlejší ochranné účinky. Úřady dovážejícího Člena poskytnou příslušné odůvodnění kritérií, použitých k určení, které výrobky podléhají omezením. Jak je stanoveno v odstavci 3 článku XII a odstavci 10 článku XVIII, Členové mohou v případě určitých nezbytných výrobků vyloučit nebo omezit používání obecně uplatňovaných přírážek nebo jiných opatření, uplatňovaných z důvodů ochrany platební bilance. Výrazem "nezbytné výrobky" se rozumí výrobky, které odpovídají potřebám základní spotřeby nebo které přispívají k úsilí Člena zlepšit stav jeho platební bilance, jako je investiční zboží nebo vstupy potřebné pro výrobu. Při provádění množstevních omezení použije Člen podle svého volného uvážení licenční řízení pouze tehdy, kdy je to nevyhnutelné a postupně je ukončí. Kritéria, použitá ke stanovení přípustných dovozních množství nebo hodnot, budou příslušně odůvodněna.

Postupy při konzultacích o platební bilanci

5. Výbor pro omezení, uplatňovaná z důvodu platební bilance (dále v tomto Ujednání uváděný jako "Výbor"), provede konzultace s cílem přezkoumat všechna omezující dovozní opatření, přijatá z důvodu platební bilance. Členství ve Výboru bude otevřeno všem Členům, kteří projeví své přání v něm působit. Výbor se bude řídit postupy při konzultacích o omezeních z důvodu platební bilance, schválenými 28.dubna 1970 (BISD 18S/48-53 dále v tomto Ujednání uváděnými jako "úplné konzultační postupy") při dodržování níže uvedených ustanovení.

6. Člen, uplatňující nová omezení nebo zvyšující všeobecnou úroveň jeho existujících omezení podstatným zesílením opatření, zahájí konzultace s Výborem do 4 měsíců po přijetí takových opatření. Člen, přijímající taková opatření, může požádat, aby se konzultace uskutečnily podle odstavce 4 a) článku XII nebo odstavce 12 a) článku XVIII podle povahy věci. Jestliže nebyla podána žádná taková žádost, předseda Výboru vyzve Člena takové konzultace uskutečnit. Mezi otázkami, které je možné v konzultacích zkoumat, by mělo být, mimo jiné, zahrnuto zavedení nových druhů omezujících opatření z důvodu platební bilance nebo zvýšení úrovně nebo zbožového rozsahu omezení.

7. Všechna omezení, uplatňovaná z důvodu platební bilance, budou podléhat pravidelnému přezkoumání ve Výboru podle odstavce 4 b) článku XII nebo podle odstavce 12 b) článku XVIII s tím, že bude možno upravit pravidelnost konzultací v dohodě s konzultujícím Členem nebo v souladu s jakýmkoliv specifickým postupem pro přezkoumání, který může být doporučen Generální radou.

8. Konzultace se mohou uskutečnit podle zjednodušených postupů, schválených 19.prosince 1972 (BISD 20 S/47-49, dále v tomto Ujednání uváděných jako "zjednodušené konzultační postupy") v případě nejméně rozvinutých členských zemí nebo v případě rozvojových členských zemí, které uskutečňují liberalizační snahy v souladu s programem předloženým Výboru na předchozích konzultacích. Zjednodušené konzultační postupy je možno použít také tehdy, kdy je přezkoumání obchodní politiky rozvojové členské země předpokládáno ve stejném kalendářním roce jako datum, stanovené pro konzultace. V takových případech se rozhodnutí, zda by se měly použít úplné konzultační postupy, učiní na základě faktorů, uvedených v odstavci 8 Deklarace 1979. S výjimkou případu nejméně rozvinutých členských zemí nelze podle zjednodušených postupů uskutečnit více než 2 po sobě následující konzultace.

Oznámení a dokumentace

9. Člen oznámí Generální radě zavedení jakýchkoliv změn v uplatňování omezujících dovozních opatření, přijatých z důvodu platební bilance, jakož i jakékoliv úpravy v časových rozvrzích pro odstranění takových opatření, oznámených podle odstavce 1. Významné změny budou oznámeny Generální radě před jejich vyhlášením nebo nejpozději 30 dní po jejich vyhlášení. Každý Člen podá Sekretariátu každoročně souhrnné oznámení, obsahující všechny změny zákonů, jiných právních předpisů, zásadních prohlášení nebo veřejných oznámení, aby mohlo být Členy přezkoumáno. Oznámení budou obsahovat, pokud možno, úplnou informaci, zpracovanou na úrovni celních položek, o druhu uplatňovaných opatření, kritériích použitých pro jejich provádění, o zbožovém rozsahu a o dotčených tocích obchodu.

10. Na žádost kteréhokoli Člena mohou být oznámení přezkoumána Výborem. Taková přezkoumání by se měla omezit na vysvětlení specifických otázek, vyvolaných oznámením nebo na přezkoumání, zda se vyžadují konzultace podle odstavce 4 a) článku XII nebo odstavce 12 a) článku XVIII. Členové, kteří mají důvod se domnívat, že omezující dovozní opatření, uplatňované jiným Členem, bylo přijato z důvodu platební bilance, mohou na záležitost upozornit Výbor. Předseda Výboru požádá o informaci o tomto opatření a poskytne ji všem Členům. Aniž by bylo dotčeno právo kteréhokoli člena Výboru získat v průběhu konzultací příslušné vysvětlení, mohou být otázky nejprve předloženy k posouzení konzultujícímu Členovi.

11. Konzultující Člen připraví pro konzultace základní dokument, který by měl, spolu s jakýmkoli jinými informacemi, považovanými za významné, zahrnovat: a) celkový přehled situace v oblasti platební bilance a jejich výhledů, včetně posouzení vnitřních a vnějších faktorů, majících dopad na situaci v oblasti platební bilance a vnitřních opatření, přijatých za účelem obnovení rovnováhy na zdravém a trvalém základě; b) úplný popis omezení, uplatňovaných z důvodu platební bilance, jejich právní základ a kroky, podniknuté ke snížení vedlejších ochranných účinků; c) opatření, přijatá od posledních konzultací o liberalizaci dovozních omezení z hlediska závěrů Výboru; d) plán na odstranění a postupné uvolnění zbývajících omezení. Je-li to pro danou věc podstatné, je možné se odvolat na informace, poskytnuté v jiných oznámeních nebo zprávách, předložených WTO. V rámci zjednodušených konzultačních postupů předloží konzultující Člen písemné sdělení, obsahující základní informace o skutečnostech, které obsahuje základní dokument.

12. Sekretariát, s cílem usnadnit konzultace Výboru, připraví faktografický podkladový materiál o různých aspektech plánu konzultací. V případě rozvojových členských zemí zahrne dokument Sekretariátu příslušný podkladový a analytický materiál o působení vnějšího obchodního prostředí na situaci a výhledy v oblasti platební bilance konzultujícího Člena. Služby technické pomoci Sekretariátu pomohou na žádost rozvojové členské země při přípravě dokumentace pro konzultace.

Závěry konzultací o platební bilanci

13. Výbor podá o svých konzultacích zprávu Generální radě. Jestliže se postupovalo podle úplných konzultačních postupů, měla by zpráva uvést závěry Výboru k různým prvkům plánu konzultací, jakož i skutečnosti a důvody, na kterých se zakládají. Výbor bude usilovat, aby do jeho závěrů byly zahrnuty návrhy na doporučení, zaměřené na podporu provádění článků XII a XVIII:B, Deklarace 1979 a tohoto Ujednání. V těch případech, kdy byl předložen časový rozvrh pro odstranění omezujících opatření, přijatých z důvodu platební bilance, může Generální rada doporučit, aby, pokud Člen tento časový rozvrh dodrží, na něj bylo nahlíženo jako na Člena, který závazky podle GATT 1994 splnil. Kdykoli Generální rada učinila specifická doporučení, práva a závazky Členů budou hodnoceny s ohledem na tato doporučení. Neexistují-li specifické návrhy na doporučení Generální rady, měly by závěry Výboru zaznamenat různé názory, vyjádřené ve Výboru. Jestliže se postupovalo podle zjednodušených konzultačních postupů, zahrne zpráva souhrn hlavních otázek, projednávaných ve Výboru a rozhodnutí o tom, zda je třeba použít úplných konzultačních postupů.

UJEDNÁNÍ O VÝKLADU ČLÁNKU XXIV VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994

Členové,

majíce na zřeteli ustanovení článku XXIV Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994;

uznávajíce, že celní unie a oblasti volného obchodu od založení GATT značně vzrostly co do počtu a důležitosti a že pokrývají významnou část světového obchodu;

uznávajíce přínos k rozšíření světového obchodu, který může být učiněn užší integrací mezi ekonomikami stran takových dohod;

uznávajíce rovněž, že se takový přínos zvýší, jestliže se odstranění cel a jiných omezujících obchodních opatření mezi zakládajícími územími rozšíří na veškerý obchod a zmenší, jestliže se jakýkoliv větší sektor obchodu vyloučí;

znovu potvrzující, že účelem takových dohod by mělo být usnadnění obchodu mezi zakládajícími územími a nikoliv zvýšení překážek obchodu jiných Členů s takovými územími a že při jejich utváření nebo rozšíření by se jejich strany měly v největším možném rozsahu vyhnout vytváření negativních účinků na obchod jiných Členů;

přesvědčení rovněž o potřebě posílení účinnosti úlohy Rady pro obchod zbožím při přezkoumávání dohod, oznámených podle článku XXIV, cestou objasňování kritérií a postupů pro hodnocení nových nebo rozšířených dohod a zvyšování transparentnosti všech dohod, spadajících do působnosti článku XXIV;

uznávajíce potřebu společného chápání závazků Členů podle odstavce 12 článku XXIV;

dohodli se takto:

1. Celní unie, oblasti volného obchodu a prozatímní dohody, vedoucí k vytvoření celní unie nebo oblasti volného obchodu musí, aby byly slučitelné s článkem XXIV, mimo jiné vyhovět ustanovením odstavců 5, 6, 7 a 8 tohoto článku.

Článek XXIV:5

2. Hodnocení všeobecného dopadu cel a jiných úprav obchodu, platných před a po vytvoření celní unie, podle odstavce 5 a) článku XXIV, se bude, pokud jde o cla a dávky, opírat o celkové zhodnocení vážených průměrů celních sazeb a vybraných cel. Toto zhodnocení se bude opírat o dovozní statistiky pro předchozí reprezentativní období, které dodá celní unie na úrovni celních položek v hodnotách a množstvích rozepsaných podle země původu člena WTO. Sekretariát vypočte vážené průměry celních sazeb a vybraná cla v souladu s metodologií, používanou při hodnocení celních nabídek v Uruguayském kole mnohostranných obchodních jednání. Za tím účelem cly a dávkami, které budou vzaty v úvahu, budou uplatňované sazby cel. Uznává se, že za účelem celkového zhodnocení dopadu jiných předpisů, týkajících se obchodu, pro které se jeví kvantifikace a agregace obtížnými, může být nezbytné zkoumání jednotlivých opatření, úprav, dotčených výrobků a toků obchodu.

3. "Přiměřená lhůta", uvedená v odstavci 5 c) článku XXIV, by měla přesáhnout 10 let jen ve výjimečných případech. V případech, kdy se Členové, kteří jsou stranami prozatímních dohod, domnívají, že by 10 let bylo nedostatečných, poskytnou Výboru pro obchod zbožím podrobné vysvětlení potřeby delší lhůty.

Článek XXIV:6

4. Odstavec 6 článku XXIV stanoví postup, podle něhož se bude postupovat, jestliže Člen, vytvářející celní unii, navrhne zvýšit vázanou celní sazbu. V této souvislosti Členové znovu potvrzují, že postup, stanovený v článku XXVIII, jak je propracován ve směrnicích, přijatých 10. listopadu 1980 (BISD 27S/26-28) a v Ujednání o výkladu článku XXVIII GATT 1994, musí být zahájen před změnou nebo odvoláním celních koncesí při vytvoření celní unie nebo prozatímní dohody, vedoucí k vytvoření celní unie.

5. Tato jednání budou vedena poctivě, s cílem dosáhnout vzájemně uspokojivého vyrovnání. V průběhu těchto jednání se bude, jak je stanoveno v odstavci 6 článku XXIV, brát náležitý zřetel na snížení cel u stejných celních položek, učiněné jinými zakladateli celní unie při jejím vytvoření. Jestliže by nebyla taková snížení dostatečná k potřebnému vyrovnání, celní unie by nabídla vyrovnání, které může mít formu snížení cel u jiných celních položek. Taková nabídka bude vzata v úvahu Členy, majícími negociační práva ve vztahu k vázaní položky, které se mění nebo odvolává. Jestliže by vyrovnání zůstalo nepřijatelným, jednání by měla pokračovat. Kde přes takové úsilí nelze v jednáních o vyrovnání podle článku XXVIII, rozpracovaném Ujednáním o výkladu článku XXVIII GATT 1994, dosáhnout dohody během rozumného období od zahájení jednání, bude mít přesto celní unie možnost koncese změnit nebo odvolat; dotčení Členové pak budou moci odvolat podstatně rovnocenné koncese v souladu s článkem XXVIII.

6. GATT 1994 neukládá Členům, majícím výhody ze snížení cel, vyplývajícího z vytvoření celní unie nebo z prozatímní dohody, vedoucí k vytvoření celní unie, závazek, aby poskytli vyrovnání jejím zakladatelům.

Přezkoumání celních unií a oblastí volného obchodu

7. Všechna oznámení, učiněná podle odstavce 7 a) článku XXIV, budou přezkoumána pracovní skupinou s ohledem na příslušná ustanovení GATT 1994 a odstavec 1 tohoto Ujednání. Pracovní skupina předloží Radě pro obchod zbožím zprávu o svých nálezech v této věci. Rada pro obchod zbožím může učinit Členům taková doporučení, jaká považuje za vhodná.

8. Pokud jde o prozatímní dohody, může pracovní skupina ve své zprávě učinit příslušná doporučení k navrženému časovému rozvrhu a k opatřením, nezbytným k definitivnímu vytvoření celní unie nebo oblasti volného obchodu. V případě potřeby může přistoupit k dalšímu přezkoumání dohody.

9. Členové, kteří jsou stranami prozatímní dohody, oznámí podstatné změny v plánu a časovém rozvrhu, obsaženém v této dohodě, Radě pro obchod zbožím, která, bude-li o to požádána, změny přezkoumá.

10. Jestliže by prozatímní dohoda, oznámená podle odstavce 7 a) článku XXIV, plán a časový rozvrh v rozporu s odstavcem 5 c) článku XXIV nezahrnovala, pracovní skupina ve své zprávě takový plán a časový rozvrh doporučí. Strany nebudou podle okolností udržovat v platnosti nebo neuvedou v platnost takovou dohodu, nejsou-li připraveny ji změnit v souladu s těmito doporučeními. Následně bude přezkoumáno, jak jsou doporučení prováděna.

11. Celní unie a zakladatelé oblastí volného obchodu budou pravidelně podávat zprávy o provádění příslušné dohody Radě pro obchod zbožím, jak to předpokládají SMLUVNÍ STRANY GATT 1947 v jejich instrukci Radě GATT 1947, týkající se zpráv o regionálních dohodách (BISD 18S/38). O jakýchkoliv významných změnách nebo vývoji v dohodách by se měly podávat zprávy, jakmile k nim dojde.

Řešení sporů

12. Ve věci jakýchkoliv záležitostí, vznikajících z uplatňování těchto ustanovení článku XXIV, která se vztahují k celním uniím, oblastem volného obchodu nebo prozatímním dohodám, vedoucím k vytvoření celní unie nebo oblasti volného obchodu, je možné se dovolat ustanovení článků XXII a XXIII GATT 1994, jak jsou propracována a uplatňována Ujednáním o řešení sporů.

Článek XXIV:12

13. Každý Člen je podle GATT 1994 plně odpovědný za dodržování všech ustanovení GATT 1994 a učiní taková rozumná opatření, která má k dispozici, aby vlády a regionální a místní správní orgány na jeho území tato ustanovení dodržovaly.

14. Ustanovení článků XXII a XXIII GATT 1994, jak jsou propracována a uplatňována Ujednáním o řešení sporů, je možné se dovolat, pokud jde o opatření, ovlivňující dodržování GATT 1994, přijatá vládami nebo regionálními nebo místními správními orgány na území Člena. Jestliže Orgán pro řešení sporů určí, že ustanovení GATT 1994 nebylo dodrženo, odpovědný Člen přijme taková rozumná opatření, která má k dispozici, aby jeho dodržování zajistil. Ustanovení, vztahující se k vyrovnání a suspenzi koncesí nebo k jiným závazkům, se uplatní v případech, kdy nebylo možné zabezpečit takové dodržování.

15. Každý Člen se zavazuje posoudit s porozuměním jakékoliv námitky vznesené jiným Členem k opatřením, dotýkajícím se provádění GATT 1994 a přijatým na jeho území a poskytnout přiměřenou příležitost ke konzultacím o těchto námitkách.

**UJEDNÁNÍ, TÝKAJÍCÍ SE VÝJIMEK ZE ZÁVAZKŮ
PODLE VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994**

Členové se dohodli takto:

1. Žádost o výjimku nebo prodloužení existující výjimky bude obsahovat opatření, která Člen navrhuje přijmout, specifické cíle, kterých se snaží dosáhnout a důvody, které mu brání těchto cílů dosáhnout opatřeními, která jsou v souladu s jeho závazky podle GATT 1994.

2. Kterákoli výjimka, platná v den vstupu v platnost Dohody o WTO, musí být ukončena v den jejího uplynutí nebo 2 roky od data vstupu v platnost Dohody o WTO, jestliže bude tato lhůta kratší, pokud nebyla prodloužena v souladu s výše uvedenými postupy a článkem IX Dohody o WTO.

3. Jestliže kterýkoli Člen usoudí, že výhoda, vyplývající pro něj z GATT 1994, byla zrušena nebo zmenšena jako výsledek toho, že:

- a) Člen, kterému byla výjimka poskytnuta, nedodrží podmínky výjimky, nebo
- b) je uplatňováno opatření, slučitelné s podmínkami výjimky

může se dovolat ustanovení článku XXIII GATT 1994, jak je propracováno a uplatňováno v Ujednání o řešení sporů.

UJEDNÁNÍ O VÝKLADU ČLÁNKU XXVIII VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994

Členové se dohodli takto:

1. Pro účely změny nebo odvolání koncese bude ten Člen, u něhož je podíl vývozu, kterého se koncese týká (t.j. vývozu výrobku na trh Člena, měničím nebo odvolávajícím koncese), na jeho celkových vývozech nejvyšší, považován za Člena, který má zájem hlavního dodavatele, pokud již nemá původní negociační právo nebo zájem hlavního dodavatele podle odstavce 1 článku XXVIII. Je nicméně dohodnuto, že tento odstavec bude přezkoumán Radou pro obchod zbožím 5 let od data vstupu v platnost Dohody o WTO s cílem rozhodnout, zda toto kritérium působilo uspokojivě při zajišťování přerozdělení negociačních práv ve prospěch malých a středně velkých vývozních Členů. Jestliže se tak nestalo, bude zváženo možné zlepšení, včetně přijetí kritéria, založeného na poměru vývozu, kterých se koncese týká, k vývozům dotčeného výrobku na všechny trhy, pokud budou příslušné údaje dostupné.

2. Člen, který usoudí, že má zájem hlavního dodavatele podle odstavce 1, by měl oznámit svou žádost písemně s podpůrnými důkazy Členu, navrhujícímu změnu nebo odvolání koncese a současně informovat Sekretariát. V těchto případech bude použit odstavec 4 "Postupů pro jednání podle článku XXVIII", přijatých 10. listopadu 1980 (BISD 27S/26-28).

3. Při určování, kteří Členové mají zájem hlavního dodavatele (jak je stanoveno v odstavci 1 výše nebo v odstavci 1 článku XXVIII) nebo podstatný zájem, bude brán v úvahu pouze ten obchod dotčeným výrobkem, který se uskutečnil na základě doložky nejvyšších výhod. Obchod dotčeným výrobkem, který se uskuteční na základě nesmluvních preferencí, však bude rovněž brán v úvahu, pokud tento obchod přestal požívat výhody z takového preferenčního zacházení a stává se tak obchodem na základě doložky nejvyšších výhod v době jednání o změně nebo odvolání koncese nebo se tak stane při ukončení tohoto jednání.

4. Je-li změněna nebo odvolána celní koncese na nový výrobek (t.j. výrobek, pro který nejsou obchodní statistiky za 3 roky k dispozici), bude Člen, vlastníci původní negociační práva na celní položku, kde výrobek je nebo byl dříve klasifikován, považován za Člena, který má počáteční negociační právo v dotčené koncesi. Při určování zájmů hlavního dodavatele a podstatných zájmů a výpočtu vyrovnání budou brány v úvahu, mimo jiné, výrobní kapacity a investice vyvážejícího Člena, související s dotčeným výrobkem a odhady růstu vývozu, jakož i prognózy poptávky po výrobku u dovážejícího Člena. Pro účely tohoto odstavce se "novým výrobkem" rozumí výrobek, spadající pod celní položku, vytvořenou rozdělením existující celní položky.

5. Jestliže Člen soudí, že má zájem hlavního dodavatele nebo podstatný zájem podle podmínek odstavce 4, měl by oznámit svou žádost písemně s podpůrnými důkazy Členu, navrhujícímu změnu nebo odvolání koncese a současně informovat Sekretariát. V těchto případech bude použit odstavec 4 výše uvedených "Postupů pro jednání podle článku XXVIII".

6. Je-li neomezená celní koncese nahrazena celní kvótou, měla by výše poskytovaného vyrovnání překročit objem obchodu skutečně dotčeného změnou koncese. Základem pro výpočet vyrovnání by měla být částka, o kterou předpokládaný budoucí obchod překročí úroveň kvóty. Rozumí se, že výpočet předpokládaného budoucího obchodu bude vyšší než:

- a) průměr ročního obchodu v posledním reprezentativním tříletém období, zvýšený o průměr ročního růstu dovozů ve stejném období nebo o 10%, pokud je tento výpočet vyšší; nebo
- b) obchod v posledním předcházejícím roce, zvýšený o 10%.

V žádném případě nesmí výše vyrovnání, k níž je Člen povinen, překročit výši, která by způsobila úplné odstranění koncese.

7. Kterémukoli Členu, majícímu zájem hlavního dodavatele podle odstavce 1 výše nebo odstavce 1 článku XXVIII, bude u koncese, která je změněna nebo odvolána, poskytnuto původní negociační právo v náhradní koncesi, pokud nebude dotčenými Členy dohodnuta jiná forma vyrovnání.

MARRAKEŠSKÝ PROTOKOL K VŠEOBECNÉ DOHODĚ O CLECH A OBCHODU 1994

Členové,

uskutečňující jednání v rámci GATT 1947 podle Ministerské deklarace Uruguayského kola,

dohodli se takto:

1. Listina koncesí a závazků Člena, připojená k tomuto Protokolu, se stane listinou tohoto Člena ke GATT 1994 dnem, kdy Dohoda o WTO pro tohoto Člena vstoupí v platnost. Kterákoli listina, předložená v souladu s ministerským Rozhodnutím o opatřeních ve prospěch nejméně rozvinutých zemí, bude považována za přílohu k tomuto Protokolu.

2. Snížení cel, odsouhlasené každým Členem, bude, pokud listina tohoto Člena nestanoví jinak, provedeno v pěti stejných sníženích sazeb. Prvé takové snížení bude provedeno dnem vstupu v platnost Dohody o WTO, každé další snížení bude provedeno 1.ledna každého z následujících roků a konečná sazba vstoupí v platnost nejpozději za čtyři roky po datu vstupu v platnost Dohody o WTO, pokud listina tohoto Člena nestanoví jinak. Pokud jeho listina nestanoví jinak, Člen, který přijme Dohodu o WTO po jejím vstupu v platnost, provede dnem, kdy pro něho tato Dohoda vstupuje v platnost, všechna snížení cel, která se již uskutečnila spolu se sníženími, která bude podle předchozí věty zavázán provést 1.ledna následujícího roku a provede všechna zbylá snížení cel podle časového rozvrhu uvedeného v předchozí větě. Snížená sazba bude v každé etapě zaokrouhlena k prvnímu desetinnému číslu. U zemědělských výrobků, které jsou stanoveny v článku 2 Dohody o zemědělství, budou etapy snižování uskutečněny podle ustanovení příslušných částí listin.

3. Uplatňování koncesí a závazků, obsažených v listinách, připojených k tomuto Protokolu, bude na požádání předmětem mnohostranného přezkoumání Členy. Toto ustanovení se nijak nedotýká práv a závazků Členů, vyplývajících z Dohod v příloze 1A Dohody o WTO.

4. Poté, kdy se listina Člena, připojená k tomuto Protokolu, stane listinou ke GATT 1994 podle ustanovení odstavce 1, může tento Člen kdykoliv suspendovat nebo odvolat zcela nebo částečně koncesi v této listině, týkající se kteréhokoli výrobku, jehož hlavním dodavatelem je některý jiný účastník Uruguayského kola a jehož listina se dosud nestala listinou ke GATT 1994. Takové opatření může nicméně být učiněno pouze po písemném oznámení této suspenze nebo tohoto odvolání koncese Radě pro obchod zbožím a po konzultacích, uskutečněných na žádost, s kterýmkoli Členem, jehož příslušná listina se stala listinou ke GATT 1994 a který má podstatný zájem na příslušném výrobku. Kterákoli koncese takto suspendovaná nebo odvolaná bude uplatňována počínaje dnem, kdy se listina Člena, který má zájem hlavního dodavatele, stane listinou ke GATT 1994.

5. a) Aniž by bylo dotčeno ustanovení odstavce 2 článku 4 Dohody o zemědělství, bude, v případě odkazu, uvedeného v odstavcích 1 b) a 1 c) článku II GATT 1994 na datum zmíněné Dohody, datem rozhodným pro každý výrobek, který je předmětem koncese uvedené v listině koncesí, připojené k tomuto Protokolu, datum tohoto Protokolu.

- b) V případě odkazu, uvedeného v odstavci 6 a) článku II GATT 1994 na datum zmíněné Dohody, bude datem rozhodným pro listinu koncesí, připojenou k tomuto Protokolu, datum tohoto Protokolu.

6. V případech změn nebo odvolání koncesí, týkajících se netarifních opatření, uvedených v části III listin, budou uplatňována ustanovení článku XXVIII GATT 1994 a "Postupů pro jednání podle článku XXVIII", přijatých 10. listopadu 1980 (BISD 27S/26-28). Tím by neměla být dotčena práva a závazky Členů podle GATT 1994.

7. Vždy, kdy kterákoli listina, připojená k tomuto Protokolu, stanoví pro některý výrobek zacházení méně příznivé, než mu bylo poskytováno v listinách ke GATT 1947 před vstupem v platnost Dohody o WTO, se bude mít za to, že Člen, ke kterému se vztahuje listina, učinil potřebná opatření, která by byla jinak nutná podle příslušných ustanovení článku XXVIII GATT 1947 nebo 1994. Ustanovení tohoto odstavce budou uplatňována pouze na Egypt, Jižní Afriku, Peru a Uruguay.

8. Připojené listiny jsou původní v jazyce anglickém, francouzském a španělském podle příslušného vyznačení v každé listině.

9. Datem tohoto Protokolu je 15. duben 1994.

DOHODA O ZEMĚDĚLSTVÍ

Členové,

poté, kdy *rozhodli* ustavit základ pro zahájení procesu reformy v obchodu zemědělskými výrobky v souladu s cíli jednání, stanovenými Deklarací z Punta del Este;

připomínajíce, že dlouhodobým cílem dohodnutým na Střednědobém přezkoumání Uruguayského kola, je "ustavení spravedlivého a tržně orientovaného zemědělského obchodního systému a že reformní proces musí být zahájen prostřednictvím jednání o závazcích, týkajících se podpory a ochrany a stanovením posílených a účinnějších pravidel GATT";

připomínajíce dále, že "výše uvedeným dlouhodobým cílem je dosáhnout podstatného postupného snižování podpory a ochrany zemědělství, dodržovaného v průběhu dohodnutého období, což umožní čelit omezením a deformacím na světových zemědělských trzích";

zavazující se dosáhnout specifických vázaných závazků v každé z následujících oblastí: přístup na trh, domácí podpory, vývozní soutěž a dosažení dohody v otázkách sanitárních a fyto-sanitárních;

dohodnuvše se, že při plnění jejich závazků v přístupu na trh budou vyspělé členské země brát plně v úvahu zvláštní potřeby a podmínky rozvojových členských zemí a zabezpečí pro ně zlepšení příležitostí a podmínek přístupu pro zemědělské výrobky, které jsou předmětem zvláštního zájmu těchto Členů, včetně úplné liberalizace obchodu tropickými zemědělskými výrobky, jak bylo dohodnuto na Střednědobém přezkoumání a pro výrobky zvláštní důležitosti pro diverzifikaci výroby, nahrazující pěstování zakázaných narkotik;

poznávajícíce, že závazky podle reformního programu by měly být spravedlivě rozděleny mezi všechny Členy s ohledem na neobchodní aspekty, včetně nezávadnosti potravin a potřeby chránit životní prostředí; majíce na zřeteli dohodu, že zvláštní a rozdílné zacházení pro rozvojové země je nedílnou součástí jednání a berouce v úvahu možné záporné účinky uplatňování reformního programu na nejméně rozvinuté a zcela potraviny dovážející rozvojové země;

dohodli se takto:

ČÁST I

Článek 1

Definice pojmů

V této Dohodě, pokud souvislost nevyžaduje jinak:

- a) "agregovaná míra podpor" a zkratka "AMS"^{*/} znamená roční úroveň podpor, vyjádřenou v měnových jednotkách, poskytovanou na zemědělský výrobek ve prospěch výrobců základního zemědělského výrobku nebo výrobkově neurčenou podporu, poskytovanou ve prospěch zemědělských výrobců všeobecně, jinou než podpora, poskytovaná podle programů považovaných za vyňaté ze snížení podle přílohy 2 této Dohody, která je:

---

^{*/} Aggregate Measurement of Support.

- (i) pokud jde o podporu, poskytovanou během základního období, specifikována v příslušných podpůrných tabulkách, zahrnutých odkazem, uvedeným v části IV listiny koncesí a závazků Člena; a
  - (ii) pokud jde o podporu, poskytovanou během kteréhokoli roku prováděcího období a poté, vypočítána v souladu s ustanoveními přílohy 3 této Dohody a berouce v úvahu základní údaje a metodiku, použitou v podpůrných tabulkách, zahrnutých odkazem, uvedeným v části IV listiny koncesí a závazků Člena;
- b) “základní zemědělský výrobek“ ve vztahu k závazkům na domácí podpory je definován jako výrobek, který je co možná nejbliže k místu prvního prodeje, jak je stanoveno v listině koncesí a závazků Člena a příslušných podpůrných materiálech;
- c) “rozpočtové výdaje“ nebo “výdaje“ zahrnují ušlé příjmy;
- d) “ekvivalentní míra podpor“ znamená roční úroveň podpor, vyjádřenou v měnových jednotkách, poskytovanou výrobcům základního zemědělského výrobku prostřednictvím jednoho nebo více opatření, jejíž výpočet podle metodiky AMS je neproveditelný, jiných než podpor, poskytovaných podle programů, považovaných za vynaté ze snížení podle přílohy 2 této Dohody, která je:
- (i) pokud jde o podporu, poskytovanou během základního období, specifikována v příslušných podpůrných tabulkách, zahrnutých odkazem, uvedeným v části IV listiny koncesí a závazků Člena; a
  - (ii) pokud jde o podporu, poskytovanou během kteréhokoli roku prováděcího období a poté, vypočítána v souladu s ustanoveními přílohy 4 této Dohody a berouce v úvahu základní údaje a metodiku, použitou v podpůrných tabulkách, zahrnutých odkazem, uvedeným v části IV listiny koncesí a závazků Člena;
- e) “vývozní subvence“ se vztahují na subvence závislé na výsledky vývozu, včetně vývozních subvencí, uvedených v článku 9 této Dohody;
- f) “prováděcí období“ znamená šestileté období, počínající v roce 1995 s výjimkou, že pro účely článku 13 znamená devítileté období, počínající v roce 1995;
- g) “koncese na přístup na trh“ zahrnuje všechny závazky, týkající se přístupu na trh, převzaté podle této Dohody;
- h) “celková agregovaná míra podpor“ a “celkové AMS“ znamená celkovou sumu všech domácích podpor, poskytovaných ve prospěch zemědělských výrobců, vypočítanou jako součet všech agregovaných měr podpor pro základní zemědělské výrobky, všech výrobově nspecifikovaných AMS a všech ekvivalentních měr podpor pro zemědělské výrobky a která je:
- (i) pokud jde o podporu, poskytovanou během základního období (t.j. “základní celkové AMS“) a maximální podporu, kterou je povoleno poskytnout během kteréhokoli roku prováděcího období nebo poté (t.j. “roční a konečné vázané úrovně závazků“), specifikována v části IV listiny koncesí a závazků Člena; a
  - (ii) pokud jde o úroveň podpor skutečně poskytnutých během kteréhokoli roku prováděcího období a poté (t.j. “běžné celkové AMS“), počítána podle ustanovení této Dohody, včetně článku 6 a podle základních údajů a metodiky, použitých v tabulkách podpůrných materiálů, zahrnutých odkazem, uvedeným v části IV listiny koncesí a závazků Člena;

- i) "rokem" ve výše uvedeném odstavci f) a ve vztahu ke specifickým závazkům Člena se rozumí kalendářní rok, finanční nebo obchodní rok, specifikovaný v listině koncesí a závazků tohoto Člena.

Článek 2

Seznam výrobků

Tato Dohoda se vztahuje na výrobky, uvedené v příloze 1 této Dohody, dále uváděné jako zemědělské výrobky.

ČÁST II

Článek 3

Začlenění koncesí a závazků

1. Závazky na domácí podpory a vývozní subvence v části IV listiny koncesí a závazků každého Člena představují závazky, omezující subvencování a tímto se stávají nedílnou součástí GATT 1994.

2. S výjimkou ustanovení článku 6 nebude Člen poskytovat podpory ve prospěch domácích výrobců nad úroveň závazků, specifikovaných v oddílu I části IV jeho listiny koncesí a závazků.

3. S výjimkou ustanovení odstavců 2 b) a 4 článku 9 nebude Člen poskytovat vývozní subvence, uvedené v odstavci 1 článku 9 na zemědělské výrobky nebo skupiny výrobků, specifikované v oddílu II části IV jeho listiny koncesí a závazků nad úroveň závazků na rozpočtové výdaje a množství, specifikovaných v této listině a nebude poskytovat takové subvence na žádný zemědělský výrobek, který není specifikován v uvedeném oddílu jeho listiny koncesí a závazků.

ČÁST III

Článek 4

Přístup na trh

1. Koncese na přístup na trh, obsažené v listině koncesí a závazků, se týkají vázání a snižování cel a ostatních závazků na přístup na trh, specifikovaných v této listině.

2. Členové nebudou udržovat nebo se uchýlovat nebo se vracet k jakýmkoliv opatřením, která měla být převedena na běžná cla^{1/}, pokud není stanoveno jinak v článku 5 a příloze 5.

1/ Tato opatření zahrnují množstevní dovozní omezení, vyrovnávací dovozní dávky, minimální dovozní ceny, dovozní licence vydávané podle volného uvážení licenčních orgánů, netarifní opatření udržovaná prostřednictvím státních obchodních podniků, dobrovolná vývozní omezení a podobná opatření na hranici, jiná než běžná cla, ať jsou udržována podle specifických odchylek od ustanovení GATT 1947 pro určitou zemi nebo ne, ale nikoli opatření, udržovaná podle ustanovení o platební bilanci nebo jiných všeobecných, zemědělství se specificky netýkajících ustanovení GATT 1994 nebo ostatních mnohostranných obchodních dohod v příloze 1A k Dohodě o WTO.

Článek 5

Zvláštní ochranná ustanovení

1. Bez ohledu na ustanovení odstavce 1 b) článku II GATT 1994, se může kterýkoli Člen dovolat ustanovení níže uvedených odstavců 4 a 5 v souvislosti s dovozem zemědělského výrobku, u kterého byla opatření, uvedená v odstavci 2 článku 4 této Dohody, převedena na běžná cla a který je označen v jeho listině koncesí a závazků symbolem "SSG" jako předmět koncese, pro kterou ustanovení tohoto článku může být uplatněno, jestliže:

- a) objem dovozů tohoto výrobku, uskutečněných na celní území Člena, poskytujícího koncesi během kteréhokoli roku, překračuje spouštěcí úroveň, která se vztahuje k současné možnosti přístupu na trh, jak je uvedena v níže uvedeném odstavci 4; nebo, ale ne současně;
- b) cena, za kterou mohou být dovozy výrobku na celní území Člena, poskytujícího koncesi, uskutečněny, stanovená na bázi dovozní ceny CIF příslušné dodávky, vyjádřená v domácí měně, klesá pod spouštěcí cenu, která se rovná průměru referenční ceny^{2/} dotyčného výrobku za období 1986-1988.

2. Dovozy podle závazků na běžný a minimální přístup, stanovené jako část koncese, uvedené v odstavci 1, budou pro zjištění, zda bylo dosaženo objemu dovozů, vyžadovaných pro uplatnění ustanovení odstavce 1 a) a odstavce 4, započítány, ale dovozy podle těchto závazků nebudou dotčeny žádným dodatečným clem, uloženým buď podle odstavce 1 a) a odstavce 4 nebo odstavce 1 b) a odstavce 5 uvedeného níže.

3. Jakékoliv dodávky dotyčného výrobku, které byly na cestě na základě kontraktu, uzavřeného před uložením dodatečného cla podle odstavce 1 a) a odstavce 4, budou osvobozeny od takového dodatečného cla za předpokladu, že mohou být pro účely spuštění uplatňování ustanovení odstavce 1 a) v daném roce započítány do objemu dovozů dotyčného výrobku během následujícího roku.

4. Jakékoliv dodatečné clo, uložené podle odstavce 1 a), bude zachováno pouze do konce roku, ve kterém bylo uloženo a může být stanoveno pouze na úrovni, která nepřekročí 1/3 úrovně běžného cla, uplatňovaného v roce, ve kterém se opatření uskutečnilo. Spouštěcí úroveň bude stanovena podle následujícího schématu, založeného na příležitostech přístupu na trh, definovaných jako dovozy v procentech z odpovídající domácí spotřeby^{3/} během tří předchozích let, pro které jsou k dispozici údaje:

- a) v případě, že takové příležitosti přístupu na trh pro výrobek jsou nižší nebo se rovnají 10%, se bude základní spouštěcí úroveň rovnat 125%;
- b) v případě, že takové příležitosti přístupu na trh pro výrobek jsou vyšší než 10%, ale menší nebo se rovnají 30%, se bude základní spouštěcí úroveň rovnat 110%;

2/ Referenční cena, používaná k uplatňování ustanovení tohoto pododstavce, bude zpravidla průměrná CIF cena za jednotku dotyčného výrobku nebo jí jinak bude vhodná cena, pokud jde o podmínky kvality výrobku a jeho stupeň zpracování. Následně po jejím počátečním užití bude zveřejněna a dána v nezbytném rozsahu k dispozici, aby dovolila ostatním Členům stanovit dodatečné clo, které může být vybíráno.

3/ Kde není vzata v úvahu domácí spotřeba, bude uplatňována základní spouštěcí úroveň podle odstavce 4 a).

- c) v případě, že takové příležitosti přístupu na trh pro výrobek jsou vyšší než 30%, se bude základní spouštěcí úroveň rovnat 105%.

Ve všech případech může být dodatečné clo uloženo v kterémkoli roce, kdy absolutní objem dovozů dotyčného výrobku, uskutečněných na celní území Člena, poskytujícího koncesi přesáhne sumu (x) základní spouštěcí úroveň, stanovenou, jak uvedeno výše a násobenou průměrným množstvím dovozů za tři předchozí roky, za které jsou k dispozici údaje a (y) změny absolutního objemu domácí spotřeby dotyčného výrobku v posledním roce, pro který jsou k dispozici údaje v porovnání s předchozím rokem za předpokladu, že spouštěcí úroveň nebude nižší než 105% průměrného množství dovozů v (x), jak je uvedeno výše.

5. Dodatečné clo, uložené podle odstavce 1 b), bude stanoveno podle následujícího schématu:

- a) jestliže je rozdíl mezi dovozní cenou CIF dodávky, vyjádřenou v domácí měně (dále uváděnou jako "dovozní cena") a spouštěcí cenou, definovanou podle uvedeného odstavce, nižší nebo se rovná 10% spouštěcí ceny, nebude žádné dodatečné clo uloženo;
- b) jestliže je rozdíl mezi dovozní cenou a spouštěcí cenou (dále uváděný jako "rozdíl") vyšší než 10%, ale nižší nebo se rovná 40% spouštěcí ceny, bude se dodatečné clo rovnat 30% částky, o kterou rozdíl překročil 10%;
- c) jestliže je rozdíl vyšší než 40%, ale nižší než nebo se rovná 60% spouštěcí ceny, bude se dodatečné clo rovnat 50% částky, o kterou rozdíl překročil 40%, k čemuž se připočte dodatečné clo, povolené podle b);
- d) jestliže je rozdíl vyšší než 60%, ale nižší než nebo se rovná 75%, bude dodatečné clo odpovídat 70% částky, o kterou rozdíl přesahuje 60% spouštěcí ceny, k čemuž se připočtou dodatečná cla, povolená podle b) a c);
- e) jestliže je rozdíl vyšší než 75% spouštěcí ceny, bude se dodatečné clo rovnat 90% částky, o kterou rozdíl přesahuje 75%, k čemuž se připočtou dodatečná cla, povolená podle b), c) a d).

6. Pro zkazitelné a sezónní výrobky budou výše stanovené podmínky uplatňovány takovým způsobem, aby se braly v úvahu specifické vlastnosti těchto výrobků. Zejména bude možno použít podle odstavce 1 a) a odstavce 4 kratší časové období s odvoláním na odpovídající období v rámci základního období a rozdílné referenční ceny pro odlišná období podle odstavce 1 b).

7. Uplatňování zvláštních ochranných opatření bude prováděno transparentním způsobem. Kterýkoli Člen, uplatňující opatření podle odstavce 1 a), podá písemné oznámení, včetně potřebných údajů Zemědělskému výboru tak předem, jak je to možné, v každém případě 10 dní po zavedení takového opatření. V případech, kde změny objemů spotřeby musí být rozepsány na jednotlivé celní položky, které jsou předmětem opatření podle odstavce 4, budou potřebné údaje zahrnovat informace a metody, použité při rozepsání změn. Člen, uplatňující opatření podle odstavce 4, poskytne každému zainteresovanému Členu příležitost konzultovat podmínky uplatňování takového opatření. Kterýkoli Člen, uplatňující opatření podle odstavce 1 b), podá písemné oznámení, včetně potřebných údajů Zemědělskému výboru v průběhu 10 dní od zavedení prvního takového opatření nebo u zkazitelných nebo sezónních výrobků od prvního opatření v kterémkoli období. Členové se zavazují, pokud je to možné, neuchylovat se k ustanovení odstavce 1 b), jestliže objem dovozů dotyčného výrobku klesá. V každém případě Člen, zavádějící takové opatření, poskytne zainteresovaným Členům příležitost konzultovat podmínky k uplatňování takového opatření.

8. Jestliže jsou opatření uplatňována podle odstavců 1 až 7, Členové se zavazují, že se nebudou uchýlovat v souvislosti s těmito opatřeními k ustanovením odstavce 1 a) a 3 článku XIX GATT 1994 nebo odstavce 2 článku 8 Dohody o ochranných opatřeních.

9. Ustanovení tohoto článku zůstanou v platnosti po dobu trvání reformního procesu, uvedeného v článku 20.

ČÁST IV

Článek 6

Závazky na domácí podpory

1. Závazky na snížení domácí podpory každého Člena, obsažené v části IV jeho listiny koncesí a závazků, se budou týkat všech domácích podpor ve prospěch zemědělských výrobců s výjimkou domácích opatření, která nepodléhají snížení podle kritérií, stanovených v tomto článku a v příloze 2 této Dohody. Závazky jsou vyjádřeny v celkové agregované míře podpor a "ročních a konečných vázaných úrovních závazků".

2. V souladu s tím, že v průběhu střednědobého přezkoumání bylo dohodnuto, že vládní opatření, týkající se přímých nebo nepřímých pomoci, které mají podpořit rozvoj zemědělství a venkova, jsou nedílnou součástí rozvojových programů rozvojových zemí, budou investiční podpory, které jsou všeobecně používány v zemědělství v rozvojových členských zemích a podpory zemědělských vstupů všeobecně používány výrobci s nízkými příjmy nebo omezenými zdroji v rozvojových členských zemích, osvobozeny od závazků na snížení domácích podpor, které by se jinak vztahovaly na taková opatření stejně, jak jsou osvobozeny domácí podpory výrobců v rozvojových členských zemích, podporujících nahrazení nedovolených narkotických rostlin. U domácí podpory, dodržující kritéria tohoto odstavce, nebude požadováno, aby byla zahrnuta do Členova výpočtu běžné celkové AMS.

3. Bude se mít za to, že Člen splnil své závazky na snížení domácích podpor v kterémkoli roce, ve kterém domácí podpory ve prospěch zemědělských výrobců, vyjádřené v běžných celkových AMS, nepřekročí odpovídající roční nebo konečnou vázanou úroveň závazku, specifikovaného v části IV listiny koncesí a závazků Člena.

4. a) Člen nebude žádán, aby zahrnul do výpočtu jeho běžné celkové AMS a nebude žádán, aby snížil:
  - (i) domácí podporu na určitý výrobek, která by jinak měla být zahrnuta do výpočtu běžné AMS Člena, pokud tato podpora nepřesáhne 5% celkové hodnoty výroby základního výrobku Člena během příslušného roku; a
  - (ii) domácí podporu výrobkově nspecifikovanou, která by jinak měla být zahrnuta do výpočtu běžné AMS Člena, pokud tato podpora nepřesáhne 5% hodnoty celkové zemědělské výroby tohoto Člena.
- b) Pro rozvojové členské země bude procentem *de minimis* podle tohoto odstavce 10%.
5. a) Přímé platby v rámci programů, omezujících výrobu, se nebudou týkat závazků na snížení domácích podpor, jestliže:
  - (i) takové platby se vztahují na určitou plochu a výnos; nebo

- (ii) takové platby jsou prováděny na 85% nebo méně základní úrovně výroby;
  - (iii) platby za dobytek jsou prováděny na stanovený počet hlav.
- b) Osvobození od závazků na snížení přímých plateb, splňující výše uvedená kritéria, se projeví vyloučením hodnoty těchto přímých plateb z výpočtu běžné celkové AMS Člena.

Článek 7

Všeobecná pravidla pro domácí podpory

1. Každý Člen zajistí, aby všechny domácí podpory ve prospěch zemědělských výrobců, které se netýkají závazků na snížení, neboť odpovídají kritériím, stanoveným v příloze 2 této Dohody, byly s nimi udržovány v souladu.

2. a) Kterákoli domácí podpora ve prospěch zemědělských výrobců, včetně jakékoliv modifikace takové podpory a každá podpora, která je následně zavedena a nemůže být prokázáno, že uspokojuje kritéria v příloze 2 této Dohody nebo že je osvobozena od snížení z důvodu kteréhokoli jiného ustanovení této Dohody, bude zahrnuta do výpočtu běžné celkové AMS Člena.
- b) v případě, že neexistuje žádný zábytek na celkové AMS v části IV listiny koncesí a závazků Člena, tento Člen neposkytne podporu zemědělským výrobcům nad příslušnou úroveň *de minimis*, stanovenou v odstavci 4 článku 6.

ČÁST V

Článek 8

Závazky, týkající se vývozní soutěže

Každý Člen se zavazuje neposkytovat vývozní subvence jinak než v souladu s touto Dohodou a se závazky, stanovenými v listině koncesí a závazků Člena.

Článek 9

Závazky na vývozní subvence

1. Závazky na snížení podle této Dohody se týkají následujících vývozních subvencí:

- a) vládami nebo jejich orgány poskytované přímé podpory, včetně plateb v naturálních podniku, výrobnímu odvětví, výrobcům zemědělského výrobku, družstvům nebo jiným sdružením takových výrobců, nebo obchodním organizacím, závislé na výsledcích vývozu;
- b) prodeje nebo přenechání pro vývoz neobchodních zásob zemědělských výrobků vládami nebo jejich orgány za nižší, než jsou srovnatelné ceny, placené kupujícími za obdobný výrobek na domácím trhu;

- c) platby za vývoz zemědělského výrobku, které jsou financovány na základě vládního opatření, bez ohledu na to, zda jsou připsány na vrub státní pokladny nebo nikoli, včetně plateb financovaných z výnosů z daně, uvalené na dotyčný zemědělský výrobek nebo na zemědělský výrobek, ze kterého vyvážený výrobek pochází;
- d) poskytování subvencí ke snížení nákladů na uskutečnění vývozu zemědělských výrobků (jiných než široce používaných služeb na podporu vývozu a poradenských služeb), včetně nákladů na manipulaci, zvyšování kvality a ostatní zpracovatelské náklady a náklady na mezinárodní a námořní dopravu;
- e) vnitřní dopravné a náklady spojené s odesláním zásilky k vývozu, zavedené nebo nařízené vládami za podmínek výhodnějších než pro domácí zásilky;
- f) subvence na zemědělské výrobky určené k zapracování do vývozních výrobků.

2. a) S výjimkou ustanovení odstavce b), úrovně závazků na vývozní subvence pro každý rok prováděcího období, stanovené v listině koncesí a závazků Člena, představují, pokud se týče vývozních podpor, uvedených v odstavci 1 tohoto článku:

- (i) v případě závazků na snížení rozpočtových výdajů, nejvyšší úroveň výdajů na takové subvence, které mohou být přiděleny nebo vydány v tomto roce, pokud jde o dotyčný zemědělský výrobek nebo skupinu výrobků; a
- (ii) v případě závazků na snížení množství vývozu, nejvyšší množství zemědělského výrobku nebo skupiny výrobků, na něž mohou být tyto vývozní subvence poskytnuty v tomto roce.

b) Od druhého do pátého roku prováděcího období může Člen poskytnout vývozní subvence, uvedené v odstavci 1 v daném roce nad odpovídající úroveň ročních závazků, pokud jde o výrobky nebo skupiny výrobků, stanovených v části IV listiny koncesí a závazků Člena s podmínkou, že:

- (i) souhrnná částka rozpočtových výdajů na tyto subvence nepřesáhne od počátku prováděcího období až do roku, o němž se jedná, souhrnnou částku, která by vyplynula z úplného dodržení příslušné úrovně ročního rozpočtového závazku, stanoveného v listině koncesí a závazků Člena, o více než 3% úroveň základního období těchto rozpočtových výdajů;
- (ii) souhrnná množství vývozu, která požívají těchto subvencí, nepřesáhnou od počátku prováděcího období až do roku, o němž se jedná, souhrnná množství, která by vyplynula z úplného dodržení příslušné úrovně ročního množství závazku, stanoveného v listině koncesí a závazků Člena, o více než 1,75% množství základního období;
- (iii) celkové souhrnné částky rozpočtových výdajů na takové vývozní subvence a množství, požívající takových vývozních subvencí po celé prováděcí období, nejsou vyšší než úhrn, který by vyplynul z úplného dodržení příslušné úrovně ročního závazku, stanoveného v listině koncesí a závazků Člena; a

- (iv) rozpočtové výdaje Člena na vývozní subvence a množství, požívající těchto subvencí při ukončení prováděcího období nejsou vyšší než 64%, resp. 79% úrovně základního období 1986–1990. Pro rozvojové členské země tato procenta budou 76, resp. 86%.

3. Závazky, týkající se omezení možnosti rozšíření subvencování vývozu, jsou ty, které jsou stanoveny v listinách koncesí a závazků.

4. Během prováděcího období nebude od rozvojových členských zemí požadováno, aby převzaly závazky na vývozní subvence, uvedené v pododstavcích d) a e) odstavce 1 s podmínkou, že nejsou uplatňovány způsobem, který by obcházel závazky na snížení.

Článek 10

Zamezení obcházení závazků na vývozní subvence

1. Vývozní subvence, neuvedené v odstavci 1 článku 9, nebudou uplatňovány způsobem, který má za následek nebo hrozí vést k obcházení závazků na vývozní subvence; ani neobchodní transakce nebudou využívány k obcházení takových závazků.

2. Členové se zavazují, že budou pracovat pro rozvoj mezinárodně dohodnutých pravidel, upravujících vývozní úvěry, vývozní úvěrové záruky nebo pojišťovací programy a po dohodě o takových pravidlech poskytovat vývozní úvěry, vývozní úvěrové záruky nebo pojišťovací programy pouze v souladu s nimi.

3. Každý Člen, jenž tvrdí, že jakékoliv množství vyvážené nad úroveň závazků na snížení není subvencováno, musí prokázat, že žádná vývozní subvence, bez ohledu na to, zda je uvedena v článku 9 nebo ne, nebyla poskytnuta na vyvážené množství, o něm se jedná.

4. Členové, poskytující mezinárodní potravinovou pomoc, zajistí, aby:

- a) poskytnutí mezinárodní potravinové pomoci nebylo přímo nebo nepřímo vázáno na komerční vývozy zemědělských výrobků do přijímajících zemí;
- b) se transakce mezinárodní potravinové pomoci, včetně dvoustranné potravinové pomoci, která je vyjádřena peněžně, uskutečňovaly v souladu se "Zásadami FAO o nakládání s přebytky a poradních povinnostech" a kde je to vhodné, systémem obvyklých dovozních obchodních operací^{*/}; a
- c) aby taková pomoc byla poskytnuta pokud možno zcela ve formě daru, nebo za podmínek ne méně výhodných než poskytovaných podle článku IV Konvence o potravinové pomoci 1986.

Článek 11

Zapracované výrobky

V žádném případě nemůže subvence, poskytnutá na jednotku zapracovaného základního zemědělského výrobku, převýšit subvenci na jednotku, která by byla zaplácena na vývoz základního výrobku jako takového.

*/ Usual Marketing Requirements System, UMRS.

ČÁST VI

Článek 12

Pravidla pro zákazy a omezení vývozu

1. V případě, že kterýkoli Člen zavádí jakékoliv nové zákazy nebo omezení vývozu potravin v souladu s odstavcem 2 a) článku XI GATT 1994, bude dodržovat následující ustanovení:

- a) Člen, zavádějící zákaz nebo omezení vývozu, bude věnovat náležitou pozornost účinkům takového zákazu nebo omezení na potravinové zabezpečení dovážejícího Člena;
- b) dříve, než Člen zavede zákaz nebo omezení vývozu, zašle Zemědělskému výboru tak dlouho předem, jak to jen bude možné, písemnou informaci, zahrnující takové údaje, jako jsou povaha a trvání opatření a na žádost bude konzultovat s kterýmkoli jiným Členem, který má podstatný zájem jako dovozce jakoukoliv záležitost, vztahující se k dotyčnému opatření. Člen, zavádějící takový zákaz nebo omezení vývozu poskytne na žádost tohoto Člena nezbytné informace.

2. Ustanovení tohoto článku se nebudou vztahovat na žádnou rozvojovou členskou zemi, pokud je opatření činěno rozvojovou členskou zemí, která je čistě vývozcem specifické potraviny, které se opatření týká.

ČÁST VII

Článek 13

Zmírnění

Během prováděcího období, bez ohledu na ustanovení GATT 1994 a Dohodu o subvencích a vyrovnávacích opatřeních (dále uváděnou v tomto článku jako "Dohoda o subvencích"):

- a) domácí podpory, které jsou plně v souladu s ustanoveními přílohy 2 této Dohody, budou:
  - (i) nenapadnutelné subvence pro účely vyrovnávacích cel^{4/};
  - (ii) osvobozeny od opatření, opírajících se o článek XVI GATT 1994 a část III Dohody o subvencích; a
  - (iii) osvobozeny od opatření, opírajících se o zrušení nebo zmenšení výhod z celních koncesí, plynoucích jinému Členovi podle článku II GATT 1994, ve smyslu odstavce 1 b) článku XXIII GATT 1994;
- b) domácí podpory, které jsou plně v souladu s ustanoveními článku 6 této Dohody, včetně přímých plateb, které jsou v souladu s ustanoveními odstavce 5, jak jsou uvedeny v každé listině koncesí a závazků Člena, jakož i domácí podpory v rámci úrovní *de minimis* a v souladu s odstavcem 2 článku 6, budou:

4/ "Vyrovnávací cla", pokud jsou zmíněna v tomto článku, jsou cla, která jsou předmětem úpravy článku VI GATT 1994 a části V Dohody o subvencích a vyrovnávacích opatřeních.

- (i) osvobozeny od uložení vyrovnávacích cel, ledaže by zjištění o újmě nebo její hrozbě bylo učiněno v souladu s článkem VI GATT 1994 a částí V Dohody o subvencích a zmírnění bude prokázáno při zahájení každého šetření, týkajícího se vyrovnávacího cla;
  - (ii) osvobozeny od opatření, opírajících se o odstavec 1 článku XVI GATT 1994 nebo články 5 a 6 Dohody o subvencích za předpokladu, že taková opatření neposkytují podporu na specifický výrobek nad úroveň, o níž bylo rozhodnuto během obchodního roku 1992; a
  - (iii) osvobozeny od opatření, neporušujících dohodu a založených na zrušení nebo zmenšení výhod z celních koncesí, plynoucích jinému Členu podle článku II GATT 1994, ve smyslu odstavce 1 b) článku XXIII GATT 1994 za předpokladu, že taková opatření neposkytnou podporu na specifický výrobek nad úroveň, o níž bylo rozhodnuto během obchodního roku 1992;
- c) vývozní podpory, které jsou plně v souladu s ustanoveními části V této Dohody tak, jak se uvádí v každé listině koncesí a závazků Člena, budou:
- (i) podléhat vyrovnávacím clům pouze na základě zjištění újmy nebo její hrozby, založeného na objemu, účinku na ceny nebo následném dopadu v souladu s článkem VI GATT 1994 a částí V Dohody o subvencích a zmírnění bude prokázáno při zahájení každého šetření, týkajícího se vyrovnávacích cel; a
  - (ii) osvobozeny od opatření, opírajících se o článek XVI GATT 1994 nebo články 3, 5 a 6 Dohody o subvencích.

ČÁST VIII

Článek 14

Sanitární a fyto-sanitární opatření

Členové se dohodli uvést v účinnost Dohodu o uplatňování sanitárních a fyto-sanitárních opatření.

ČÁST IX

Článek 15

Zvláštní a rozdílné zacházení

1. Uznávajíc, že rozdílné a příznivější zacházení pro rozvojové členské země je nedílnou součástí jednání, zvláštní a rozdílné zacházení, pokud jde o závazky, bude poskytováno tak, jak je stanoveno v příslušných ustanoveních této Dohody a zahrnuto v listinách koncesí a závazků.

2. Rozvojové členské země budou mít možnost uplatňovat závazky na snížení po dobu, která může dosáhnout 10 let. Od nejméně rozvinutých členských zemí nebude požadováno, aby závazky na snížení převzaly.

ČÁST X

Článek 16

Nejméně rozvinuté a zcela potraviny dovážející rozvojové země

1. Vyspělé členské země přijmou opatření, stanovená v rámci Rozhodnutí k opatřením, týkajícím se možných negativních vlivů reformního programu na nejméně rozvinuté země a zcela potraviny dovážející rozvojové země.

2. Zemědělský výbor bude podle potřeby kontrolovat plnění tohoto Rozhodnutí.

ČÁST XI

Článek 17

Zemědělský výbor

Tímto se zřizuje Zemědělský výbor.

Článek 18

Přezkoumání plnění závazků

1. Pokrok v plnění závazků, sjednaných podle reformního programu Uruguayského kola, bude přezkoumáván Zemědělským výborem.

2. Přezkoumání bude provedeno na základě oznámení, která Členové o určených otázkách a ve stanovených lhůtách předloží, jakož i na základě dokumentace, o jejíž zpracování může Sekretariát pro usnadnění přezkoumání požádat.

3. Kromě oznámení, předkládaných podle odstavce 2, bude bezodkladně oznámeno každé nové opatření o domácí podpoře nebo změna stávajícího, pro které je požadováno osvobození od snížení. Toto oznámení bude obsahovat podrobnosti o novém nebo změněném opatření a jeho soulad s dohodnutými kritérii, uvedenými buď v článku 6 nebo v příloze 2.

4. V průběhu přezkoumání budou Členové věnovat náležitou pozornost vlivu nadměrné míry inflace na schopnost každého Člena dodržet své závazky na domácí podpory.

5. Členové se dohodli konzultovat každoročně v Zemědělském výboru jejich účast na normálním růstu světového obchodu zemědělskými výrobky v rámci závazků na vývozní subvence podle této Dohody.

6. V průběhu přezkoumání bude poskytnuta příležitost Členům nastolit jakoukoliv otázku, vztahující se k plnění závazků podle reformního programu, uvedeného v této Dohodě.

7. Každý Člen může upozornit Zemědělský výbor na jakékoli opatření, o němž má za to, že mělo být oznámeno jiným Členem.

*Článek 19**Konzultace a řešení sporů*

Ustanovení článků XXII a XXIII GATT 1994, jak jsou propracována a uplatňována Ujednáním o řešení sporů, se budou uplatňovat na konzultace a řešení sporů podle této Dohody.

ČÁST XII

*Článek 20**Pokračování reformního procesu*

Uznávající, že dlouhodobý cíl podstatného postupného snižování podpor a ochrany, směřující k zásadní reformě, je pokračující proces, Členové souhlasí, že jednání o pokračování procesu bude zahájeno rok před koncem prováděcího období berouce v úvahu:

- a) zkušenosti z plnění závazků na snížení k tomu datu;
- b) účinky závazků na snížení na světový obchod v zemědělství;
- c) neobchodní zájmy, zvláštní a rozdílné zacházení pro rozvojové členské země a cíl zavést spravedlivý a tržně orientovaný zemědělský obchodní systém a ostatní cíle a zájmy, uvedené v preambuli této Dohody a
- d) které další závazky jsou nezbytné k dosažení výše uvedených dlouhodobých cílů.

ČÁST XIII

*Článek 21**Závěrečná ustanovení*

1. Ustanovení GATT 1994 a ostatních mnohostranných obchodních dohod v příloze 1 A k Dohodě o WTO budou uplatňována, pokud ustanovení této Dohody nestanoví jinak.

2. Přílohy této Dohody tvoří její nedílnou součást.

PŘÍLOHA 1

SEZNAM VÝROBKŮ

1. Tato Dohoda bude zahrnovat následující výrobky:
- (i) kapitoly Harmonizovaného Systému 1 až 24 bez ryb a rybích výrobků a dále^{*/}
  - (ii) HS položka 2905.43 (manitol)
  - HS položka 2905.44 (sorbitol)
  - HS záhlaví 33.01 (silice)
  - HS záhlaví 35.01-35.05 (albuminoidní látky, modifikované škroby, klišy)
  - HS položka 3809.10 (přípravky k úpravě povrchu, kapletování)
  - HS položka 3823.60 (sorbitol jiný než 29.05.44)
  - HS záhlaví 41.01 - 41.03 (surové kůže a kožky)
  - HS záhlaví 43.01 (surové kožešiny)
  - HS záhlaví 50.01 - 50.03 (přírodní hedvábí a hedvábný odpad)
  - HS záhlaví 51.01 - 51.03 (vlna a zvířecí chlupy)
  - HS záhlaví 52.01 - 52.03 (bavlna nemykaná, mykaná)
  - HS záhlaví 53.01 (len surový)
  - HS záhlaví 53.02 (konopí surové)
2. Uvedené položky nebudou omezovat seznam výrobků Dohody o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření.

*/ Popisy výrobků, uvedené v závorkách, nejsou nezbytně vyčerpávající.

PŘÍLOHA 2

DOMÁCÍ PODPORY: ZÁKLAD PRO OSVOBOZENÍ
OD ZÁVAZKŮ NA SNÍŽENÍ

1. Domácí podpory, pro které je požadováno osvobození od závazků na snížení, musí vyhovět základnímu požadavku, spočívajícímu v tom, že nemají žádné nebo mají minimální účinky, narušující obchod nebo výrobu. Proto všechna opatření, pro která je požadováno osvobození, budou odpovídat následujícím základním kritériím:

- a) tyto podpory budou poskytovány prostřednictvím státem financovaného vládního programu (včetně ušlých vládních příjmů) a nebudou zahrnovat převody od spotřebitele; a
- b) tyto podpory nebudou znamenat poskytnutí cenové podpory výrobcům;

a dále politice odpovídajícím specifickým subvenčním kritériím a podmínkám, uvedeným níže.

Vládní programy, týkající se služeb

2. Všeobecné služby

Podpory v této kategorii zahrnují výdaje (nebo ušlé příjmy) ve vztahu k programům, které poskytují služby nebo výhody zemědělským nebo venkovským obcím. Nebudou zahrnovat přímé platby výrobcům nebo zpracovatelům. Takové programy, které jsou příkladmo uvedeny v následujícím seznamu, budou splňovat všeobecná kritéria, stanovená v odstavci 1 a specifické podmínky podpor, které jsou uvedeny níže:

- a) výzkum, včetně všeobecného výzkumu, výzkum v souvislosti s programy na ochranu životního prostředí a výzkumné programy, vztahující se na určité výrobky;
- b) kontrola škůdců a chorob, včetně všeobecných opatření a opatření na určité výrobky proti škůdcům a chorobám, jako jsou systémy včasného varování, karanténa a vyhubení;
- c) výcvikové služby, včetně všeobecných i speciálních výcvikových zařízení;
- d) přednáškové a poradenské služby, včetně poskytnutí prostředků k usnadnění převodu informací a výsledků výzkumu výrobcům a spotřebitelům;
- e) kontrolní služby, včetně všeobecných kontrolních služeb a kontroly jednotlivých výrobků pro účely zdravotní, bezpečnostní, klasifikační a standardizační;
- f) služby v oblasti marketingu a propagace, včetně tržních informací, poradenství a propagace v souvislosti s jednotlivými výrobky, avšak bez nákladů na nespecifikované účely, které by mohly být využity prodejci na snížení jejich prodejní ceny nebo k poskytnutí přímé ekonomické výhody pro kupující; a

- g) služby, poskytované v oblasti infrastruktury, včetně elektrické sítě, silnic a ostatních způsobů dopravy, zařízení trhů a přístavů, zařízení pro dodávku vody, přehrad a odvodňovacích systémů a infrastruktury, spojené s programy na ochranu životního prostředí. Ve všech případech budou náklady určeny pouze na obstarání nebo výstavbu investičních zařízení a nebudou zahrnovat jiné subvencované dodávky na vybavení hospodářství, než je síť všeobecně přístupných služeb. Nebudou zahrnovat subvence vstupů nebo provozních nákladů nebo preferenčních uživatelských poplatků.

3. Veřejné skladové hospodářství pro účely potravinového zabezpečení^{5/}

Výdaje (nebo ušlé příjmy) v souvislosti s vytvářením a udržováním zásob výrobků, které tvoří nedílnou část programu potravinového zabezpečení vymezeného v národním právním řádu. Program může jako svou součást zahrnovat vládní pomoc soukromým skladům výrobků.

Objem a vytváření těchto zásob bude odpovídat předem určeným cílům, vztahujícím se výhradně k potravinovému zabezpečení. Proces vytváření a nakládání se zásobami bude z hlediska finančního transparentní. Nákupy potravin vládou budou prováděny za běžné tržní ceny a prodeje ze skladů pro potravinové zabezpečení budou prováděny za ceny ne nižší než běžné ceny na domácím trhu za daný výrobek a kvalitu.

4. Domácí potravinová pomoc^{6/}

Výdaje (nebo ušlé příjmy), vztahující se k zajištění domácí potravinové pomoci potřebným vrstvám obyvatelstva.

Právo obdržet potravinovou pomoc bude podléhat jasně stanoveným kritériím, vztahujícím se k cílům výživy. Taková pomoc bude mít formu přímých dodávek potravin těm, jichž se to týká nebo poskytnutí těm, kteří splňují stanovené podmínky, prostředků, které jim umožní nakoupit potravinářské výrobky za tržní nebo subvencované ceny. Nákupy potravin vládou budou uskutečněny za běžné tržní ceny a financování a provádění pomoci bude transparentní.

5/ Pro účely ustanovení odstavce 3 této přílohy se budou vládní programy skladového hospodářství pro účely potravinového zabezpečení v rozvojových zemích, jejichž činnost je transparentní a které jsou vedeny v souladu s úředně publikovanými objektivními kritérii nebo směrnici, považovat za slučitelné s ustanoveními tohoto odstavce, včetně programů, podle kterých jsou zásoby potravin pro potravinové zabezpečení nabývány a uvolňovány za úředně stanovené ceny za předpokladu, že rozdíl mezi pořizovací cenou a vnější referenční cenou je započítán do AMS.

5/ a 6/ Pro účely ustanovení odstavců 3 a 4 této přílohy se budou dodávky potravinářských výrobků za subvencované ceny, mající za účel pokrýt potravinové potřeby chudého městského a venkovského obyvatelstva rozvojových zemí, uskutečňované na řádně stanoveném základě za rozumné ceny, považovat za slučitelné s ustanoveními tohoto odstavce.

5. Přímé platby výrobcům

Podpora, poskytovaná prostřednictvím přímých plateb (nebo ušlých příjmů, včetně plateb v naturáliích) výrobcům, pro kterou je požadováno osvobození od závazků na snížení, musí splňovat základní kritéria, stanovená v odstavci 1 a dále specifická kritéria, uplatňovaná na jednotlivé druhy přímých plateb, stanovená v odstavcích 6 až 13. Jestliže je osvobození od snížení požadováno na jakýkoliv existující nebo nový druh přímé platby, jiný než které jsou uvedeny v odstavcích 6 až 13, musí odpovídat kritériím b) až e) v odstavci 6, vedle všeobecných kritérií, stanovených v odstavci 1.

6. Rozpojená podpora příjmu

- a) Právo obdržet tyto platby bude určeno jasně stanovenými kritérii, jako jsou příjem, status výrobce nebo majitele půdy, využití činitelů nebo úroveň výroby v určeném a pevně stanoveném období.
- b) Částka těchto plateb v kterémkoli daném roce se nebude vztahovat ani nebude založena na druhu a objemu výroby (včetně jednotek živého dobytka) výrobce v kterémkoli roce, následujícím po základním období.
- c) Částka těchto plateb v kterémkoli daném roce se nebude vztahovat nebo nebude založena na domácích nebo mezinárodních cenách, uplatňovaných v jakémkoliv výrobě, uskutečněné v kterémkoli roce po základním období.
- d) Částka těchto plateb v kterémkoli daném roce se nebude vztahovat nebo nebude založena na činitelích výroby, použitých v kterémkoli roce po základním období.
- e) K obdržení těchto plateb nebude požadováno uskutečnění žádné výroby.

7. Finanční účast státu na pojištění příjmů a příjmů z programů záchranných sítí

- a) Právo obdržet tyto platby bude dáno ztrátou příjmu, beroucí v úvahu pouze příjem, pocházející ze zemědělství, který překročí 30% průměrného hrubého příjmu nebo ekvivalent, vyjádřený v čistém příjmu (vyjma všech plateb, uskutečněných v rámci stejných nebo podobných programů) v předcházejícím tříletém období nebo tříletý průměr, založený na předcházejícím pětiletém období s vyloučením nejvyšší a nejnižší hodnoty. Každý výrobce, splňující tuto podmínku, bude oprávněn obdržet platbu.
- b) Částka těchto plateb bude kompenzovat méně než 70% ztráty příjmu výrobce v roce, kdy se stává oprávněným obdržet tuto pomoc.
- c) Částka všech těchto plateb se bude vztahovat výhradně na příjem, nebude se vztahovat na druh nebo objem výroby (včetně jednotek živého dobytka) výrobce, na domácí nebo mezinárodní ceny, uplatňované v této výrobě ani na použité činitele výroby.
- d) Jestliže výrobce obdrží ve stejném roce platby podle tohoto odstavce a podle odstavce 8, (podpora při přírodních katastrofách), souhrn těchto plateb bude nižší než 100% celkové ztráty výrobce.

8. Platby (uskutečněné buď přímo nebo cestou finanční účasti vlády na programech pojištění úrody) na podporu při přírodních katastrofách

- a) Právo obdržet platby vznikne pouze poté, co vládní orgány formálně uznají, že došlo nebo probíhá přírodní nebo podobná katastrofa (včetně epidemii, napadení škůdci, nukleární nehody a války na území dotyčného účastníka) a bude dáno ztrátou výroby, která překračuje 30% průměrné výroby v předcházejícím tříletém období nebo tříletý průměr, stanovený na základě předcházejícího pětiletého období s vyloučením nejvyšší a nejnižší hodnoty.
- b) Platby, uskutečněné v případě katastrofy, se budou vztahovat pouze na ztráty příjmu, živého dobytka (včetně plateb v souvislosti s veterinární léčbou zvířat), půdy nebo jiných výrobních činitelů, způsobené touto přírodní katastrofou.
- c) Platby nebudou kompenzovat více než celkové náklady na náhradu těchto ztrát a nebudou doprovázeny určením druhu nebo množství budoucí výroby.
- d) Platby, uskutečněné během katastrofy, nepřesáhnou úroveň potřebnou k zabránění nebo zmírnění těch dalších ztrát, které jsou uvedeny v kritérii b) výše.
- e) Jestliže výrobce obdrží ve stejném roce platby podle tohoto odstavce a podle odstavce 7 (pojištění příjmu a příjmu z programů záchranné sítě), souhrn těchto plateb bude nižší než 100% celkové ztráty výrobce.

9. Pomoc při strukturálních úpravách, poskytovaná prostřednictvím programů pro výrobce, nucené ukončit činnost

- a) Právo obdržet tyto platby bude určeno podle jasně stanovených kritérií programů, určených k usnadnění ukončení činnosti osob, pracujících v obchodované zemědělské výrobě nebo jejich přechodu do nezemědělských činností.
- b) Platby budou podmíněny tím, že příjemci zcela a nastálo opouštějí obchodovanou zemědělskou výrobu.

10. Pomoc při strukturálních úpravách, poskytovaná prostřednictvím programů na nevyužívání zdrojů

- a) Právo obdržet tyto platby bude určeno podle jasně stanovených kritérií programů, určených k vynětí půdy nebo jiných zdrojů, včetně živého dobytka z obchodované zemědělské výroby.
- b) Platby budou podmíněny vynětím půdy z obchodované zemědělské výroby minimálně na 3 roky a v případě živého dobytka jeho porážkou nebo definitivní trvalou likvidací.
- c) Platby nebudou doprovázeny určením žádného alternativního použití takové půdy nebo jiného zdroje, které zahrnuje výrobu obchodovaných zemědělských výrobků.
- d) Platby se nebudou vztahovat na druh nebo objem výroby ani na domácí nebo mezinárodní ceny, uplatňované ve výrobě, která využívá půdu nebo jiné zdroje, zůstávající zachovány pro výrobu.

11. Pomoc při strukturálních úpravách, poskytovaná prostřednictvím investičních pomoci

- a) Právo obdržet tyto platby bude určeno podle jasně stanovených kritérií vládních programů, určených k pomoci finanční nebo fyzické restrukturalizaci činností výrobce, v návaznosti na objektivně prokázané strukturální nevýhody. Právo využívat takové programy může být rovněž založeno na jasně stanoveném vládním programu na reprivatizaci zemědělské půdy.
- b) Částka takových plateb v kterémkoli daném roce se nebude vztahovat nebo nebude založena na druhu nebo objemu výroby (včetně jednotek živého dobytka) výrobce v kterémkoli roce po základním období, pokud nenastala situace podle následujícího kritéria e).
- c) Částka těchto plateb v kterémkoli daném roce se nebude vztahovat nebo nebude založena na domácích nebo mezinárodních cenách, uplatňovaných ve výrobě v kterémkoli roce po základním období.
- d) Platby budou poskytnuty pouze na období, nezbytné pro realizaci investic, na které jsou určeny.
- e) Platby nebudou doprovázeny závazkem nebo určením, které zemědělské výrobky mají být příjemci vyráběny kromě určení určitý výrobek nevyrábět.
- f) Platby budou omezeny částkou, požadovanou na vyrovnání za strukturální nevýhodu.

12. Platby z programů na ochranu životního prostředí

- a) Právo obdržet tyto platby bude stanoveno jako součást jasně stanoveného vládního programu na ochranu životního prostředí nebo konzervačního programu a bude závislé na plnění specifických podmínek vládního programu, včetně podmínek, souvisejících s výrobními metodami nebo vstupy.
- b) Částka platby bude omezena na mimořádné náklady nebo ztráty příjmu, vyplývající z plnění vládního programu.

13. Platby z programů regionální pomoci

- a) Právo obdržet tyto platby bude omezeno na výrobce ve znevýhodněných regionech. Každý takový region musí být jasně určenou souvislou geografickou oblastí, která je ekonomicky a administrativně definovatelná, považovaná za znevýhodněnou na základě nestranných a objektivních kritérií, jasně stanovených v zákoně nebo jiném právním předpise a prokazující, že její potíže vznikají za okolností, které nejsou pouze dočasné.
- b) Částka těchto plateb v kterémkoli daném roce se nebude vztahovat nebo nebude založena na druhu a objemu výroby (včetně jednotek živého dobytka) výrobce v kterémkoli roce po základním období, pokud nejde o snížení této výroby.
- c) Částka těchto plateb v kterémkoli daném roce se nebude vztahovat nebo nebude založena na domácích nebo mezinárodních cenách, uplatňovaných ve výrobě, uskutečněné v kterémkoli roce po základním období.

- d) Platby budou poskytovány pouze výrobcům v regionech, splňujících stanovené podmínky, zato však budou všeobecně poskytovány všem výrobcům v těchto regionech.
- e) Jestliže se platby vztahují k výrobním činitelům, budou poskytovány při sestupné sazbě nad prahovou úroveň, stanovenou pro dotyčného činitele.
- f) Platby budou omezeny na mimořádné náklady nebo ztráty příjmu, vyplývajících z provádění zemědělské výroby v určených regionech.

PŘÍLOHA 3

DOMÁCÍ PODPORY:
VÝPOČET AGREGOVANÉ MÍRY PODPOR

1. S výhradou ustanovení článku 6 bude agregovaná míra podpor (AMS) vypočtena jednotlivě pro každý základní zemědělský výrobek, který dostává podporu tržní ceny, nevyňaté přímé platby, nebo jakoukoli jinou subvencí nevyňatou ze závazků na snížení (ostatní nevyňaté podpory). Podpora, která není výrobkově specifikována, bude zahrnuta do jednoho výrobkově nspecifikovaného AMS v celkové peněžní hodnotě.

2. Subvence podle odstavce 1 budou zahrnovat rozpočtové výdaje vlád nebo jejich orgánů, včetně ušlých příjmů.

3. Zahrnuty budou podpory na národní a místní úrovni.

4. Specifické zemědělské dávky nebo poplatky, placené výrobcí, budou odečteny z AMS.

5. AMS vypočtená, jak je uvedeno níže, pro základní období, bude tvořit základní úroveň pro plnění závazků na snížení domácích podpor.

6. Pro každý základní výrobek bude stanovena specifická AMS, vyjádřená v celkové peněžní hodnotě.

7. AMS bude vypočtena co možná nejbližší místu prvního prodeje dotyčného základního zemědělského výrobku. Opatření, zaměřená na zemědělské zpracovatele, budou zahrnuta do té míry, jak taková opatření přinášejí výhody výrobcům základních výrobků.

8. Podpora tržní ceny: podpora tržní ceny bude vypočtena použitím rozdílu mezi pevnou zahraniční referenční cenou a uplatňovanou administrativní cenou, násobenou množstvím výroby, které může obdržet uplatňovanou administrativní cenu. Rozpočtové platby, provedené k zachování tohoto rozdílu, jako jsou nákupní a skladové výlohy, nebudou zahrnuty do AMS.

9. Pevná zahraniční referenční cena bude stanovena na základě let 1986-1988 a všeobecně bude průměrem hodnoty FOB za jednotku dotyčného základního zemědělského výrobku v čisté vývozní zemi a průměrem hodnoty CIF za jednotku dotyčného základního zemědělského výrobku v čisté dovozní zemi v základním období. Pevná referenční cena může být, pokud to bude nezbytné, upravena podle rozdílů kvality.

10. Nevyňaté přímé platby: nevyňaté přímé platby, které jsou závislé na cenovém rozdílu, budou vypočteny buď použitím rozdílu mezi pevnou referenční cenou a uplatňovanou administrativní cenou, násobenou množstvím výroby, pro které je možné obdržet administrativní cenu nebo použitím rozpočtových výdajů.

11. Pevná referenční cena bude stanovena na základě let 1986-1988 a všeobecně bude skutečnou cenou, použitou pro určení platebních sazeb.

12. Nevyňaté přímé platby, které jsou založeny na činitelích jiných, než jsou ceny, budou vypočteny použitím rozpočtových výdajů.

13. Ostatní nevyňaté podpory, včetně vstupních subvencí a ostatních podpor, jako jsou opatření na snížení marketingových nákladů: hodnota těchto podpor bude vyměřována použitím vládních rozpočtových výdajů nebo, v případech, kdy použití rozpočtových výdajů neodráží v plném rozsahu dotyčnou podporu, bude základem pro výpočet subvence rozdíl mezi cenou subvencovaného zboží nebo služeb a reprezentativní tržní cenou podobného zboží nebo služby, násobený množstvím zboží nebo služeb.

PŘÍLOHA 4

DOMÁCÍ PODPORA:
VÝPOČET EKVIVALENTNÍ MÍRY PODPOR

1. S výhradou ustanovení článku 6 budou ekvivalentní míry podpor, vypočteny v případě všech základních zemědělských výrobků, u nichž existuje podpora tržní ceny, definovaná v příloze 3, ale u kterých výpočet tohoto komponentu AMS není možný. Pro takové výrobky se bude základní úroveň pro plnění závazků na snížení domácích podpor skládat z komponentu podpory tržní ceny, vyjádřeného v ekvivalentních mírách podpory podle odstavce 2, jakož i z kterékoli nevyňaté přímé platby a ostatní nevyňaté podpory, které budou oceněny v souladu s odstavcem 3. Zahrnuta bude podpora na národní a místní úrovni.

2. Ekvivalentní míry podpor, uvedené v odstavci 1, budou vypočteny jednotlivě pro všechny základní zemědělské výrobky, které dostávají podporu tržní ceny, a to co možná nejlíže místu prvního prodeje a u kterých výpočet komponentu podpory tržní ceny AMS není možný. Pro tyto základní zemědělské výrobky budou ekvivalentní míry podpor tržní ceny stanoveny s použitím uplatňované administrativní ceny a množství výroby, pro které je možné obdržet tuto cenu, nebo není-li to možné, na základě rozpočtových výdajů, použitých na udržení ceny výrobce.

3. V případech, kdy základní zemědělské výrobky, na které se vztahuje odstavec 1, jsou předmětem nevyňatých přímých plateb nebo kterékoli jiné výrobkově specifikované subvence, nevyňaté ze závazků na snížení, budou základem pro ekvivalentní míru podpor, týkající se těchto opatření, výpočty stejné jako pro odpovídající komponenty AMS (uvedené v odstavcích 10 až 13 přílohy 3).

4. Ekvivalentní míry podpor budou vypočteny na základě částky subvence co možná nejlíže místu prvního prodeje dotyčného základního zemědělského výrobku. Opatření, zaměřená na zemědělské zpracovatele, budou zahrnuta do té míry, jak taková opatření přinášejí prospěch výrobcům základních zemědělských výrobků. Specifické zemědělské dávky nebo poplatky, placené výrobcí, sníží ekvivalentní míry podpor o odpovídající částku.

PŘÍLOHA 5

ZVLÁŠTNÍ ZACHÁZENÍ, TÝKAJÍCÍ SE ODSTAVCE 2 ČLÁNKU 4

Oddíl A

1. Ustanovení odstavce 2 článku 4 nebudou od vstupu v platnost Dohody o WTO uplatňována na primární zemědělské výrobky a z nich zpracované anebo připravené výrobky ("určené výrobky"), pokud byly dodrženy následující podmínky (dále uváděné jako "zvláštní zacházení"):

- a) dovozy určených výrobků tvořily méně než 3% odpovídající domácí spotřeby v základním období 1986-1988 ("základní období");
- b) od začátku základního období nebyly pro určené výrobky poskytnuty žádné vývozní podpory;
- c) na primární zemědělský výrobek jsou uplatňována účinná omezující opatření výroby;
- d) tyto výrobky jsou označeny symbolem "ST - příloha 5" v oddílu I-B části I listiny koncesí a závazků Člena, připojené k Marrakešskému protokolu, neboť se týkají zvláštního zacházení, odrážejícího faktory neobchodních zájmů, jako jsou zabezpečení potravin a ochrana životního prostředí; a
- e) příležitosti pro minimální přístup na trh pro určené výrobky odpovídají podle oddílu I-B části I listiny koncesí a závazků dotyčného Člena 4% domácí spotřeby určeného výrobku v základním období od počátku prvního roku prováděcího období a poté jsou ve zbývajícím prováděcím období zvýšeny každoročně o 0,8% odpovídající domácí spotřeby v základním období.

2. Na začátku kteréhokoli roku prováděcího období může Člen přestat uplatňovat zvláštní zacházení pro určené výrobky při dodržení ustanovení odstavce 6. V takovém případě bude dotyčný Člen zachovávat příležitosti pro minimální přístup již v tom čase platné a ve zbývajícím prováděcím období zvýší příležitosti pro minimální přístup každoročně o 0,4% odpovídající domácí spotřeby v základním období. Poté bude úroveň příležitostí pro minimální přístup, vyplývající z této formule, v posledním roce prováděcího období zachována v listině koncesí a závazků dotyčného Člena.

3. Každé jednání o otázce, zda může pokračovat zvláštní zacházení, uvedené v odstavci 1, po skončení prováděcího období, bude dokončeno během prováděcího období v rámci jednání, uvedených v článku 20 této Dohody, berouce v úvahu faktory neobchodních zájmů.

4. Jestliže je, jako výsledek jednání podle odstavce 3, dohodnuto, že Člen může pokračovat s uplatňováním zvláštního zacházení, poskytne tento Člen dodatečně a přijatelné koncese, stanovené při tomto jednání.

5. V případech, kdy zvláštní zacházení nebude na konci prováděcího období pokračovat, bude dotyčný Člen plnit ustanovení odstavce 6. V takovém případě budou po skončení prováděcího období zachovány příležitosti pro minimální přístup pro určené výrobky na úrovni 8% odpovídající domácí spotřeby v základním období v příslušné listině koncesí a závazků.

6. Opatření na hranici, jiná než jsou běžná cla, udržovaná na určené výrobky, budou podléhat ustanovením odstavce 2 článku 4 od začátku roku, ve kterém zvláštní zacházení přestává být uplatňováno. Tyto výrobky budou podléhat běžným clům, která budou vázána v listině koncesí a závazků dotyčného Člena a uplatňována od začátku roku, ve kterém zvláštní zacházení končí a poté při takových sazbách, které by byly uplatněny, kdyby se během prováděcího období uplatnilo snížení nejméně o 15% ve stejných ročních podílech. Tato cla budou stanovena na základě celních ekvivalentů, vypočtených v souladu s předepsanými zásadami, připojenými k této příloze.

Oddíl B

7. Ustanovení odstavce 2 článku 4 nebudou rovněž uplatňována od vstupu v platnost Dohody o WTO na primární zemědělský výrobek, který je převládající plodinou v tradiční stravě rozvojové členské země, pokud jsou kromě podmínek, uvedených v odstavci 1 a) až 1 d), jež se uplatňují na dotyčné výrobky, splněny následující podmínky:

- a) příležitosti pro minimální přístup na trh pro dotyčné výrobky, uvedené v oddílu I-B části I listiny koncesí a závazků dotyčné rozvojové členské země, odpovídají 1% domácí spotřeby dotyčného výrobku v základním období od začátku prvního roku prováděcího období a jsou zvýšeny ve stejných ročních podílech na 2% odpovídající domácí spotřeby v základním období na začátku pátého roku prováděcího období. Od začátku šestého roku prováděcího období odpovídají příležitosti pro minimální přístup pro dotyčné výrobky 2% odpovídající domácí spotřeby v základním období a jsou až do začátku desátého roku zvýšeny ve stejných ročních podílech na 4% odpovídající domácí spotřeby v základním období. Poté úroveň příležitostí pro minimální přístup, vyplývající z této formule pro desátý rok, bude v listině koncesí a závazků dotyčné rozvojové členské země udržována;
- b) pro ostatní výrobky byly poskytnuty příslušné příležitosti přístupu na trh podle této Dohody.

8. Každé jednání o otázce, zda může pokračovat zvláštní zacházení, uvedené v odstavci 7 po konci desátého roku, následujícího po začátku prováděcího období, bude zahájeno a ukončeno během tohoto desátého roku po začátku prováděcího období.

9. Jestliže je jako výsledek jednání, uvedeného v odstavci 8, dohodnuto, že Člen může pokračovat v uplatňování zvláštního zacházení, poskytne tento Člen dodatečné a přijatelné koncese, stanovené při tomto jednání.

10. V případě, že zvláštní zacházení podle odstavce 7 nebude pokračovat po roce, následujícím po začátku prováděcího období, budou dotyčné výrobky podléhat běžným clům, stanoveným na základě celních ekvivalentů, vypočítaných v souladu s předepsanými směrnici, připojenými k této příloze, která budou vázána v listině koncesí a závazků dotyčného Člena. V ostatních ohledech budou uplatňována ustanovení odstavce 6 tak, jak jsou modifikována příslušným zvláštním a rozdílným zacházením, poskytnutým rozvojovým členským zemím podle této Dohody.

Dodatek k příloze 5

Směrnice pro výpočet celních ekvivalentů
pro zvláštní účel, specifikovaný
v odstavcích 6 a 10 této přílohy

1. Výpočet celních ekvivalentů bude, bez ohledu na to, zda je vyjádřen hodnotově nebo specifickými sazbami, proveden transparentním způsobem použitím skutečného rozdílu mezi domácími a zahraničními cenami. Použity budou údaje za léta 1986-1988. Celní ekvivalenty:

- a) budou v první řadě stanoveny na čtyřmístné položky harmonizovaného systému;
- b) budou stanoveny na šestimístné položky nebo podrobněji, pokud to bude potřebné;
- c) budou, v případě zpracovaných anebo připravených výrobků, všeobecně stanoveny násobením specifických celních ekvivalentů pro primární zemědělské výrobky podílem primárních zemědělských výrobků ve zpracovaných nebo připravených výrobcích, vyjádřeným podle okolností hodnotově nebo ve fyzikálních jednotkách s přihlédnutím, v případě potřeby, k jakýmkoli dodatkovým prvkům, běžné zabezpečujícím ochranu výrobního odvětví.

2. Zahraničními cenami budou zásadně skutečné průměrné CIF ceny za jednotku, dosahované v dovážející zemi. V případech, kdy nejsou průměrné CIF ceny za jednotku k dispozici nebo nejsou vhodné, bude zahraniční cenou buď:

- a) příslušná průměrná CIF cena za jednotku, dosahovaná v blízké zemi; nebo
- b) odhad z průměrné FOB ceny vhodně vybraného velkého vývozce nebo vývozců, zvýšený o odhadnuté pojistné výlohy, dopravné a ostatní příslušné náklady v dovážející zemi.

3. Zahraniční ceny budou zásadně převedeny na domácí měnu při použití průměrného tržního devizového kurzu stejného období jako cenové údaje.

4. Domácí cenou bude zásadně reprezentativní velkoobchodní cena, převládající na domácím trhu nebo odhad této ceny v případě, že odpovídající údaje nejsou k dispozici.

5. Počáteční celní ekvivalenty mohou být, pokud to bude nutné, upraveny, s přihlédnutím k rozdílům v kvalitě nebo v rozmanitosti, vhodným koeficientem.

6. V případě, že celní ekvivalent, vyplývající z těchto směrnic, je záporný nebo nižší než současná vázaná sazba, může být počáteční celní ekvivalent stanoven na úrovni současné vázané sazby nebo na základě národní nabídky pro tento výrobek.

7. V případě, že bude upravena úroveň celního ekvivalentu, která by vyplývala ze shora uvedených směrnic, poskytne dotýčný Člen na žádost plně příležitost konzultací s cílem dohodnout vhodné řešení.

DOHODA O UPLATŇOVÁNÍ SANITÁRNÍCH A FYTOSANITÁRNÍCH OPATŘENÍ

Členové,

opětovně potvrzující, že žádnému Členu nebude zabráňováno přijímat nebo prosazovat opatření, nutná k ochraně života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin za předpokladu, že nebudou uplatňována způsobem, který by vytvářel svévolnou nebo neoprávněnou diskriminaci mezi Členy, u nichž převažují stejné podmínky nebo skrytá omezení mezinárodního obchodu;

přejíce si zlepšit lidské zdraví, zdraví zvířat a fytosanitární situaci všech Členů;

berouce na vědomí, že sanitární a fytosanitární opatření jsou často uplatňována na základě dvoustranných dohod nebo protokolů;

přejíce si, aby ustavení mnohostranného rámce pravidel vedlo k přípravě, přijímání a uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření s cílem na nejnižší míru snížit jejich negativní vliv na obchod;

uznávající důležitý přínos, který v tomto směru mohou mít mezinárodní normy, směrnice a doporučení;

přejíce si podporovat užívání harmonizovaných sanitárních a fytosanitárních opatření mezi Členy na základě mezinárodních norem, směrnic a doporučení, vypracovaných příslušnými mezinárodními organizacemi, včetně Komise pro Kodex Alimentarius, Mezinárodního úřadu epizootického a příslušných mezinárodních a regionálních organizací, působících v rámci Mezinárodní úmluvy o ochraně rostlin, aniž by byly na Členech vyžadovány změny jejich přiměřené úrovně ochrany života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin;

uznávající, že se rozvojové členské země mohou setkat se zvláštními potížemi při dodržování sanitárních nebo fytosanitárních opatření dovážejících Členů a v důsledku toho s potížemi v přístupu na trhy a dále při přípravě a uplatňování sanitárních nebo fytosanitárních opatření ve svých vlastních zemích a přejíce si pomáhat jim v těchto jejich snahách;

přejíce si proto vypracovat pravidla pro uplatňování ustanovení GATT 1994, která se vztahují k užívání sanitárních nebo fytosanitárních opatření, zvláště pak k ustanovení článku XX b)^{1/};

dohodli se takto:

Článek 1

Všeobecná ustanovení

1. Tato Dohoda se vztahuje na všechna sanitární a fytosanitární opatření, která mohou přímo nebo nepřímo ovlivňovat mezinárodní obchod. Taková opatření budou vypracována a uplatňována v souladu s ustanoveními této Dohody.

2. Pro účely této Dohody se budou uplatňovat definice, uvedené v příloze A.

1/ V této Dohodě zahrnuje odkaz na článek XX b) též nadpis tohoto článku.

3. Přílohy tvoří nedílnou součást této Dohody.

4. Nic se v této Dohodě nedotýká práv Členů, vyplývajících z Dohody o technických překážkách obchodu, pokud jde o opatření, která nespádají do této Dohody.

Článek 2

Základní práva a povinnost

1. Členové mají právo přijímat sanitární a fyto-sanitární opatření, nutná k ochraně života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin za předpokladu, že tato opatření nejsou v rozporu s ustanoveními této Dohody.

2. Členové zajistí, aby se jakékoliv sanitární nebo fyto-sanitární opatření uplatňovalo jen v rozsahu, nutném k ochraně života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, aby bylo založeno na vědeckých zásadách a aby nebylo neudržováno bez dostatečného vědeckého důkazu, pokud ustanovení odstavce 7 článku 5 nestanoví jinak.

3. Členové zajistí, aby jejich sanitární a fyto-sanitární opatření svévolně nebo neoprávněně nediskriminovala mezi Členy, u nichž převažují stejné nebo podobné podmínky, včetně mezi jejich vlastním územím a územím ostatních Členů. Sanitární a fyto-sanitární opatření se nebudou uplatňovat způsobem, který by vytvářel skrytá omezení mezinárodního obchodu.

4. Sanitární nebo fyto-sanitární opatření, která jsou v souladu s příslušnými ustanoveními této Dohody, se budou považovat za slučitelná se závazky Členů podle ustanovení GATT 1994, vztahujících se na užívání sanitárních nebo fyto-sanitárních opatření, zvláště pak ustanovení článku XX b).

Článek 3

Harmonizace

1. Aby se sanitární a fyto-sanitární opatření harmonizovala na co možná nejširším základě, budou Členové přijímat svá sanitární nebo fyto-sanitární opatření na základě mezinárodních norem, směrnic a doporučení, pokud existují a pokud ustanovení této Dohody a zejména odstavec 3, nestanoví jinak.

2. Sanitární nebo fyto-sanitární opatření, která jsou v souladu s mezinárodními normami, směrnicemi nebo doporučeními, se budou považovat za nutná k ochraně života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin a za slučitelná s ustanoveními této Dohody a GATT 1994.

3. Členové mohou zavádět nebo udržovat v platnosti sanitární nebo fyto-sanitární opatření, která budou mít za následek vyšší úroveň sanitární nebo fyto-sanitární ochrany, než které by bylo dosaženo opatřeními, založenými na příslušných mezinárodních normách, směrnicích nebo doporučeních, pokud je to vědecky zdůvodněno anebo je to důsledek úrovně sanitární a fyto-sanitární ochrany, kterou Člen označí jako přiměřenou v souladu s příslušnými ustanoveními odstavců 1 až 8 článku 5^{2/}. Žádná

2/ Pro účely odstavce 3 článku 3 jsou opatření vědecky zdůvodněna, jestliže Členové na základě přezkoumání a vyhodnocení dostupných vědeckých informací v souladu s příslušnými ustanoveními této Dohody, rozhodnou, že příslušné normy, směrnice a doporučení nejsou postačující k dosažení odpovídající úrovně sanitární nebo fyto-sanitární ochrany.

opatření, jejichž důsledkem bude úroveň sanitární nebo fyto-sanitární ochrany rozdílná od té, které by bylo dosaženo opatřeními, založenými na mezinárodních normách, směrnících nebo doporučeních, nebudou nicméně neslučitelná s jakýmkoli ustanovením této Dohody.

4. Členové se budou v mezích možností svých zdrojů plně účastnit činnosti příslušných mezinárodních organizací a jejich pomocných orgánů, zvláště pak Komise pro Kodex Alimentarius, Mezinárodního úřadu epizootického a mezinárodních a regionálních organizací, působících v rámci Mezinárodní úmluvy o ochraně rostlin, s cílem podporovat je ve vypracovávání a provádění pravidelných revizí norem, směrnic a doporučení, vztahujících se ke všem aspektům sanitárních a fyto-sanitárních opatření.

5. Výbor pro sanitární a fyto-sanitární opatření, uvedený v odstavcích 1 a 4 článku 12 (dále uváděný jako "Výbor"), zpracuje postup ke sledování procesu mezinárodní harmonizace a ke koordinaci úsilí v tomto směru s příslušnými mezinárodními organizacemi.

Článek 4

Rovnocennost

1. Členové budou přijímat sanitární nebo fyto-sanitární opatření ostatních Členů jako rovnocenná přesto, že se tato opatření budou lišit od jejich vlastních anebo od těch, která jsou užívána jinými Členy, obchodujícími stejným výrobkem, jestliže vyvážející Člen objektivně prokáže dovážejícímu Členovi, že jeho opatřeními bude u dovážejícího Člena dosaženo přiměřené úrovně sanitární nebo fyto-sanitární ochrany. Za tím účelem bude dovážejícímu Členovi na požádání a v rozumné míře umožněno provést inspekce, zkoušky a jiné odpovídající kroky.

2. Členové budou na žádost uskutečňovat konzultace s cílem dosáhnout dvoustranných a mnohostranných smluv o uznávání rovnocennosti jednotlivých sanitárních nebo fyto-sanitárních opatření.

Článek 5

Hodnocení rizik a určení přiměřené úrovně sanitární nebo fyto-sanitární ochrany

1. Členové zajistí, aby jejich sanitární nebo fyto-sanitární opatření byla založena na okolnostem přiměřeném vyhodnocení rizik pro život nebo zdraví lidí, zvířat nebo ochranu rostlin, přičemž budou brát v úvahu techniky vyhodnocování rizik, vypracované příslušnými mezinárodními organizacemi.

2. Při vyhodnocování rizik budou brát Členové v úvahu dostupná vědecká zjištění; příslušné zpracovatelské a výrobní metody; odpovídající metody inspekce, vzorkování a zkoušky; výskyt určitých nemocí nebo škůdců; existenci oblastí prostých škůdců nebo nemocí; příslušné ekologické podmínky a podmínky životního prostředí; a karanténní nebo jiné režimy.

3. Při vyhodnocování rizik pro život nebo zdraví zvířat nebo rostlin a určování opatření, jež mají být uplatněna s cílem dosáhnout přiměřené úrovně sanitární nebo fyto-sanitární ochrany před těmito riziky, budou Členové brát v úvahu jako důležité ekonomické faktory: možné škody, vyjádřené ztrátami ve výrobě nebo v prodeji v případě výskytu, usazení nebo rozšíření škůdců nebo nemocí; náklady na kontrolu nebo likvidaci škůdců nebo nemocí na území dovážejícího Člena; a vztah nákladů a jejich účinnosti v případě dalších opatření, která umožní omezit rizika.

4. Členové by měli při určování přiměřené úrovně sanitární nebo fyto-sanitární ochrany brát v úvahu cíl snížit negativní účinky na obchod na nejnižší míru.

5. S cílem dosáhnout provázanosti uplatňování koncepce přiměřené sanitární nebo fyto-sanitární ochrany před ohrožením života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, nebude žádný Člen svévolně nebo neoprávněně rozlišovat úrovně, které považuje za přiměřené v různých situacích, jestliže takovéto rozlišování způsobuje diskriminaci nebo skrytá omezení mezinárodního obchodu. Členové budou v souladu s odstavci 1, 2 a 3 článku 12 spolupracovat ve Výboru s cílem vypracovat směrnice pro další praktické provádění tohoto ustanovení. Při vypracovávání těchto směrnic bude brát Výbor v úvahu všechny důležité faktory, včetně mimořádného charakteru rizik pro lidské zdraví, jimž se lidé dobrovolně vystavují.

6. Aniž by bylo dotčeno ustanovení odstavce 2 článku 3, musejí Členové, zavádějící nebo udržující sanitární nebo fyto-sanitární opatření s cílem dosáhnout přiměřené úrovně sanitární nebo fyto-sanitární ochrany, zajistit, aby tato opatření neměla více omezující účinky na obchod, než je třeba k dosažení takové úrovně sanitární nebo fyto-sanitární ochrany, kterou považují za přiměřenou, berouce v úvahu technickou a ekonomickou proveditelnost.^{3/}

7. V případech, kdy příslušná vědecká zjištění nejsou dostatečná, může Člen prozatímně přijmout sanitární nebo fyto-sanitární opatření na základě příslušných dostupných informací, včetně informací příslušných mezinárodních organizací a informací, vyplývajících ze sanitárních nebo fyto-sanitárních opatření, uplatňovaných ostatními Členy. Za takových okolností se budou Členové snažit získat dodatečné informace, nutné pro objektivnější vyhodnocení rizik a následně v rozumné lhůtě sanitární nebo fyto-sanitární opatření z tohoto hlediska přezkoumají.

8. Pokud má Člen důvod věřit tomu, že určité sanitární nebo fyto-sanitární opatření, zavedené nebo uplatňované jiným Členem, omezuje nebo může omezovat jeho vývozy a že se neopírá o příslušné mezinárodní normy, směrnice nebo doporučení anebo takové normy, směrnice nebo doporučení neexistují, může být požadováno vysvětlení důvodů pro taková sanitární nebo fyto-sanitární opatření, které poskytne Člen, udržující taková opatření.

Článek 6

Přizpůsobení se regionálním podmínkám, včetně oblastí prostých škůdců nebo nemocí a oblastí s nízkým výskytem škůdců nebo nemocí

1. Členové zajistí, aby se jejich sanitární nebo fyto-sanitární opatření přizpůsobila sanitárním nebo fyto-sanitárním podmínkám oblasti, v níž má výrobek původ a oblasti, do které je určen, což se týká celé země, jedné části země nebo několika zemí nebo jejích částí. Při vyhodnocování sanitárních nebo fyto-sanitárních podmínek oblasti budou Členové brát v úvahu mimo jiné stupeň výskytu určitých nemocí nebo škůdců, existenci eradikačních programů a programů boje proti nemocem a škůdcům a příslušná kritéria nebo směrnice, jež mohou být vypracována příslušnými mezinárodními organizacemi.

3/ Pro účely odstavce 6 článku 5 opatření nemá více obchod omezující povahu, než je požadováno, pokud existuje jiné, z hlediska technické a ekonomické proveditelnosti rozumně uplatnitelné opatření, které umožní dosáhnout příslušnou úroveň sanitární a fyto-sanitární ochrany a má podstatně méně obchod omezující povahu.

2. Členové budou zejména uznávat koncepci oblastí prostých výskytu škůdců nebo nemocí a oblastí s nízkým výskytem škůdců nebo nemocí. Určení těchto oblastí bude založeno na takových faktorech, jako je zeměpisné vymezení, ekosystémy, epidemiologický dohled a efektivnost sanitárních nebo fyto-sanitárních kontrol.

3. Vyvázející Členové, kteří prohlásí, že jejich území je oblastí prostou škůdců nebo nemocí nebo oblastí s nízkým výskytem škůdců nebo nemocí, o tom poskytnou nezbytné důkazy, aby bylo možné objektivně prokázat dovážejícímu Členu, že takové oblasti jsou a zůstanou pravděpodobně oblastmi prostými škůdců nebo nemocí nebo případně oblastmi s jejich nízkým výskytem. Za tím účelem bude dovážejícímu Členu umožněn rozumný přístup, požádá-li o inspekci, provedení zkoušek nebo jiných příslušných kroků.

Článek 7

Transparentnost

Členové budou oznamovat změny svých sanitárních nebo fyto-sanitárních opatření a poskytnou o nich informace v souladu s ustanoveními přílohy B.

Článek 8

Kontrola, inspekce a homologace

Členové budou při provádění kontroly, inspekce a homologace, včetně národních systémů pro homologaci použití přísad nebo pro stanovení přípustných dávek kontaminantů v potravinách, nápojích nebo krmivech postupovat podle ustanovení přílohy C nebo jinak zajistí, aby jejich postupy nebyly neslučitelné s ustanoveními této Dohody.

Článek 9

Technická pomoc

1. Členové se dohodli, že usnadní poskytování technické pomoci jiným Členům, zvláště rozvojovým členským zemím, buď dvoustranně nebo prostřednictvím příslušných mezinárodních organizací. Tato pomoc se může mimo jiné týkat oblastí zpracovatelských technologií, výzkumu a infrastruktury, včetně zřizování národních regulačních orgánů a může mít formu poradenství, úvěrů, darů a pomoci, včetně zajišťování technických služeb odborníků, výuky a zařízení s cílem umožnit těmto zemím přizpůsobit se a přijímat taková sanitární nebo fyto-sanitární opatření, která jsou nutná k dosažení přiměřené úrovně sanitární nebo fyto-sanitární ochrany na jejich vývozních trzích.

2. V případě potřeby významnějších investic, nezbytných pro to, aby vyvázející rozvojová členská země splnila sanitární a fyto-sanitární předpisy dovážejícího Členu, dovážející Člen zváží poskytnutí takové technické pomoci, která by pomohla rozvojové členské zemi udržet a rozšířit možnosti přístupu na trh u výrobku, kterého se to týká.

Článek 10

Zvláštní a rozdílné zacházení

1. Při vypracování a provádění sanitárních nebo fyto-sanitárních opatření budou brát Členové v úvahu zvláštní potřeby rozvojových členských zemí a zvláště pak nejméně rozvinutých členských zemí.

2. V případě, že přiměřená úroveň sanitární nebo fyto-sanitární ochrany skýtá možnost postupného zavádění nových sanitárních nebo fyto-sanitárních opatření, by mohla být poskytnuta delší lhůta pro jejich dodržování u výrobků, na nichž mají rozvojové členské země zájem tak, aby mohly udržet možnosti jejich vývozu.

3. S cílem zajistit pro rozvojové členské země možnost postupovat v souladu s ustanoveními této Dohody, je Výbor oprávněn poskytnout těmto zemím, pokud ho o to požádají, určité a časově omezené, úplné nebo dílčí výjimky ze závazků, vyplývajících z této Dohody, přičemž vezme v úvahu jejich finanční potřeby a potřeby jejich obchodu a rozvoje.

4. Členové by měli podporovat a usnadňovat aktivní účast rozvojových členských zemí na pracích příslušných mezinárodních organizací.

Článek 11

Konzultace a řešení sporů

1. Ustanovení článků XXII a XXIII GATT 1994, jak jsou propracována a uplatňována Ujednáním o řešení sporů, se budou uplatňovat na konzultace a řešení sporů podle této Dohody, pokud není v této Dohodě uvedeno jinak.

2. Ve sporu, vzniklém z této Dohody, který se týká vědeckých nebo technických otázek, bude skupina odborníků žádat názor expertů, které sama vybrala po konzultaci se spornými stranami. Za tím účelem může skupina odborníků, pokud to bude považovat za přiměřené, ustavit poradní skupinu technických expertů nebo může konzultovat příslušné mezinárodní organizace, a to na žádost některé ze sporných stran anebo na základě své vlastní iniciativy.

3. Žádným ustanovením této Dohody nejsou dotčena práva Členů, vyplývající z jiných mezinárodních dohod, včetně práva uchýlit se k dobrým službám a práva na využití mechanismů pro řešení sporů jiných mezinárodních organizací nebo upravených v rámci kterékoli mezinárodní dohody.

Článek 12

Spravování Dohody

1. Tímto se zřizuje Výbor pro sanitární a fyto-sanitární opatření, který umožní pravidelně uskutečňovat konzultace. Bude vykonávat funkce, nutné pro provádění ustanovení této Dohody a pro uskutečňování jejích cílů, zejména pokud se týká harmonizace. Výbor bude rozhodovat na základě konsensu.

2. Výbor bude podporovat a usnadňovat jednorázové konzultace nebo jednání mezi Členy o specifických sanitárních nebo fyto-sanitárních otázkách. Výbor bude podporovat využívání mezinárodních norem, směrnic nebo doporučení všemi Členy a v tomto ohledu bude uskutečňovat konzultace a technické studie s cílem rozšířit koordinaci a integraci mezi mezinárodními a národními systémy a přístupy k homologaci užívaných přísad potravin nebo pro stanovení přípustných dávek kontaminantů v potravinách, nápojích nebo krmivech.

3. Výbor bude udržovat úzké styky s příslušnými mezinárodními organizacemi v oblasti sanitární a fytosanitární ochrany, zvláště s Komisí pro Kodex Alimentarius, Mezinárodním úřadem epizootickým a sekretariátem Mezinárodní úmluvy o ochraně rostlin s cílem získávat nejlepší dostupná vědecká a technická stanoviska pro naplňování této Dohody a vyloučit jakékoli zbytečné zdvojování vynakládaného úsilí.

4. Výbor vypracuje postup pro sledování procesu mezinárodní harmonizace a používání mezinárodních norem, směrnic a doporučení. Za tím účelem by měl Výbor společně s příslušnými mezinárodními organizacemi sestavit seznam těch mezinárodních norem, směrnic a doporučení, vztahujících se k sanitárním nebo fytosanitárním opatřením, které Výbor označí, že mají hlavní dopad na obchod. Seznam by měl zahrnovat údaje Členů o těch mezinárodních normách, směrnicích a doporučeních, které uplatňují jako podmínku dovozu anebo na jejichž základě se mohou dovážené výrobky, které jsou v souladu s těmito normami, dostávat na jejich trhy. V těch případech, kdy Člen neuplatňuje mezinárodní normu, směrnicí nebo doporučení jako podmínku dovozu, měl by uvést důvod a zejména upřesnit, zda má za to, že tato norma není dostatečně přísná, aby mohla zajistit přiměřenou úroveň sanitární nebo fytosanitární ochrany. Jestliže Člen změnil své stanovisko poté, co sdělil, že uplatňuje normu, směrnicí nebo doporučení jako podmínku dovozu, měl by poskytnout vysvětlení této změny a informovat o tom Sekretariát, jakož i příslušné mezinárodní organizace, pokud ovšem takové oznámení a vysvětlení nejsou poskytnuta v souladu s postupy, uvedenými v příloze B.

5. S cílem vyloučit zbytečná zdvojování, Výbor bude moci rozhodnout, pokud to bude potřeba, o využívání informací získaných zejména z oznamovacích postupů, jež se uplatňují v příslušných mezinárodních organizacích.

6. Výbor může, na základě iniciativy jednoho z Členů vhodným způsobem vyzvat příslušné mezinárodní organizace nebo jejich pomocné orgány k přezkoumání specifických záležitostí, týkajících se jednotlivé normy, směrnice nebo doporučení, včetně vysvětlení, týkajícího se nevyužívání podle odstavce 4.

7. Výbor přezkoumá působení a uplatňování této Dohody po třech letech od data vstupu v platnost Dohody o WTO a poté podle potřeby. Pokud to bude vhodné, Výbor může předložit Radě pro obchod zbožím návrhy na změny textu této Dohody, majíc přitom, mimo jiné, na zřeteli zkušenosti, získané při jejím uplatňování.

Článek 13

Provádění

Členové jsou podle této Dohody plně zodpovědní za dodržování všech závazků, které jsou v ní uvedeny. Členové vypracují a zavedou spolehlivá opatření a mechanismy s cílem zvýšit úroveň dodržování ustanovení této Dohody jinými institucemi než orgány ústřední vlády. Přijmou taková rozumná opatření, která mají v pravomoci, aby nevládní instituce na jejich území, jakož i regionální orgány, jichž jsou nevládní instituce na jejich území členy, postupovaly v souladu s příslušnými ustanoveními této Dohody. Členové dále nepřijmou taková opatření, která mají přímo nebo nepřímo za následek závazek nebo podporu regionálních nebo nevládních institucí nebo místních správních orgánů jednat způsobem, neslučitelným s ustanoveními této Dohody. Členové zajistí, aby nebylo využíváno služeb nevládních institucí při provádění sanitárních nebo fytosanitárních opatření, pokud nebudou postupovat v souladu s ustanoveními této Dohody.

*Článek 14**Závěrečná ustanovení*

Nejméně rozvinuté členské země mohou, pokud jde o jejich sanitární nebo fyto-sanitární opatření, ovlivňující dovozy nebo dovážené výrobky, odložit uplatňování ustanovení této Dohody o pět let od data vstupu v platnost Dohody o WTO. Ostatní rozvojové členské země mohou, pokud jde o jejich sanitární nebo fyto-sanitární opatření, ovlivňující dovozy nebo dovážené výrobky, odložit uplatňování ustanovení této Dohody, kromě odstavce 8 článku 5 a článku 7, o dva roky od data vstupu v platnost Dohody o WTO, jestliže tomuto uplatňování brání nedostatek technických znalostí, technická infrastruktura nebo zdroje.

PŘÍLOHA A

DEFINICE^{4/}

1. *Sanitární nebo fyto-sanitární opatření* - Jakékoliv uplatňované opatření:

- a) k ochraně zdraví nebo života zvířat nebo rostlin na území Člena před ohroženími, vyplývajícími z výskytu, usazení nebo rozšíření škůdců, nemocí, organismů, které přenášejí nemoci nebo organismů, způsobujících nemoce;
- b) k ochraně zdraví nebo života lidí nebo zvířat na území Člena před ohroženími, vyplývajícími z přísad, kontaminantů, toxinů nebo organismů, způsobujících nemoce v potravinách, nápojích nebo krmivech;
- c) k ochraně zdraví nebo života lidí na území Člena před ohroženími, vyplývajícími z nemocí přenášených zvířaty, rostlinami nebo výrobky z nich, nebo z výskytu, usazení nebo rozšíření škůdců; nebo
- d) k zabránění nebo omezení ostatních škod na území Člena, vyplývajících z výskytu, usazení nebo rozšíření škůdců.

Sanitární nebo fyto-sanitární opatření zahrnují všechny zákony, vyhlášky, nařízení, všechny předpisy a příslušná řízení a dále, mimo jiné, kritéria, týkající se konečného výrobku, zpracovatelské a výrobní metody, zkoušky, inspekce, certifikace a homologace, karanténní nakládání, včetně příslušných předpisů, týkajících se dopravy zvířat, rostlin nebo materiálů, nutných pro jejich přežití po dobu dopravy, ustanovení o příslušných statistických metodách, postupech při odběru vzorků a metodách vyhodnocení rizik a předpisy o obalech a značení, jež jsou v přímém vztahu k nezávadnosti potravin.

2. *Harmonizace* - Zavádění, uznávání a uplatňování společných sanitárních a fyto-sanitárních opatření různými Členy.

3. *Mezinárodní normy, směrnice a doporučení*

- a) k nezávadnosti potravin, normy, směrnice a doporučení, stanovená Komisí pro Kodex Alimentarius, pokud jde o přísady potravin, rezidua veterinárních léků a pesticidů, kontaminanty, analytické metody, odběr vzorků, jakož i předpisy, týkající se hygieny;
- b) pro zdraví zvířat a pro choroby vzájemně přenosné mezi zvířaty a lidmi, normy, směrnice a doporučení, vypracovaná pod patronací Mezinárodního úřadu epizootického;
- c) pro ochranu rostlin, mezinárodní normy, směrnice a doporučení, vypracovaná pod patronací Sekretariátu Mezinárodní úmluvy o ochraně rostlin ve spolupráci s regionálními organizacemi, působícími v rámci zmíněné úmluvy; a

---

4/ Pro účely těchto definic výraz "zvířata" zahrnuje ryby a divoce žijící faunu, výraz "rostliny" zahrnuje lesy a volně rostoucí flóru, výraz "škůdce" zahrnuje plevely a výraz "kontaminant" zahrnuje odvozeniny pesticidů a veterinární léky a cizí tělesa.

- d) pro záležitosti, jež nespádají pod výše uvedené organizace, příslušné normy, směrnice a doporučení, vyhlášená jinými příslušnými mezinárodními organizacemi, jichž se mohou všichni Členové stát členy a uznaná Výborem.

4. *Vyhodnocení rizik* - Vyhodnocení pravděpodobnosti výskytu, usazení nebo rozšíření škůdců nebo nemoci na území dovážejícího Člena podle sanitárních nebo fyto-sanitárních opatření, jež by mohla být uplatňována a biologické nebo ekonomické důsledky, které by tak mohly vzniknout, nebo vyhodnocení negativních důsledků, které by mohla mít na zdraví lidí a zvířat přítomnost přísad, kontaminantů, toxinů nebo organismů, způsobujících nemoci v potravinách, nápojích nebo krmivech.

5. *Přiměřená úroveň sanitární a fyto-sanitární ochrany* - Úroveň ochrany, kterou považuje za přiměřenou Člen, který zavedl sanitární nebo fyto-sanitární opatření k ochraně života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin na svém území.

POZNÁMKA: Mnozí Členové nazývají tuto definici jako "přijatelnou úroveň rizika".

6. *Oblasti prosté škůdců nebo nemoci* - Oblast, zahrnující celou zemi, jednu část země nebo několik zemí nebo jejich části, určená příslušnými orgány, ve kterých se nevyskytuje určitý druh škůdce nebo nemoci.

POZNÁMKA: Oblast prostá škůdců nebo nemoci může obklopovat, může být obklopena nebo sousedit s oblastí - ať už s částí země nebo s geografickým regionem, který zahrnuje části nebo celá území několika zemí - o které je známo, že se zde vyskytuje specifický škůdce nebo nemoc, ale která je předmětem regionálních kontrolních opatření jako jsou zavedení ochrany, dohledu nebo nárazníkových zón, které omezují nebo eradikují dotyčného škůdce nebo nemoc.

7. *Oblast s nízkým výskytem škůdců nebo nemoci* - Oblast, zahrnující celou zemi, jednu část země nebo několik zemí nebo jejich části, určená příslušnými orgány, ve které se určitý druh škůdce nebo nemoci vyskytuje málo a která je pod účinným dohledem, předmětem boje proti nim nebo eradikačních opatření.

PŘÍLOHA B

TRANSPARENTNOST SANITÁRNÍCH A FYTOSANITÁRNÍCH PŘEDPISŮ

Publikování předpisů

1. Členové zajistí, aby byly všechny sanitární a fytosanitární předpisy^{5/}, které byly přijaty, urychleně publikovány v co nejkratší lhůtě takovým způsobem, aby se s nimi mohli zainteresovaní Členové seznámit.

2. S výjimkou naléhavých okolností zabezpečí Členové dostatečnou lhůtu mezi publikací sanitárního nebo fytosanitárního předpisu a jeho vstupem v platnost s cílem poskytnout čas výrobcům vyvážejících Členů a zvláště pak rozvojových členských zemí na přizpůsobení jejich výrobků a výrobních metod požadavkům dovážejícího Člena.

Informační střediska

3. Každý Člen zajistí, aby existovalo jedno informační středisko, které bude odpovídat za poskytování odpovědí na všechny rozumné otázky, položené zainteresovanými Členy a poskytovat příslušné dokumenty, týkající se:

- a) jakýchkoli sanitárních nebo fytosanitárních předpisů, přijatých nebo připravovaných na jeho území;
- b) jakýchkoli kontrolních a inspekčních postupů, jakýchkoli výrobních a karanténních režimů, týkajících se přípustné míry pesticidů a homologace potravinových přísad, používaných na jeho území;
- c) postupů při vyhodnocování rizik, faktorů, které jsou brány v úvahu, jakož i určování přiměřené úrovně sanitární nebo fytosanitární ochrany;
- d) členství nebo účasti Člena nebo příslušných orgánů na jeho území v mezinárodních a regionálních sanitárních a fytosanitárních organizacích a systémech, jakož i v dvoustranných a mnohostranných dohodách a ujednáních, souvisejících s touto Dohodou a textů takových dohod a ujednání.

4. Členové zajistí, aby v případě, že zainteresovaní Členové požadují výtisky dokumentů, byly tyto výtisky poskytnuty, nejsou-li zdarma, za stejné ceny, za jaké je získávají státní příslušníci^{6/} dotyčného Člena, s výjimkou skutečných nákladů na odeslání.

Oznamovací postupy

5. Jestliže neexistuje mezinárodní norma, směrnice nebo doporučení anebo jestliže obsah navrženého sanitárního nebo fytosanitárního předpisu není v podstatných věcech shodný s obsahem mezinárodní normy, směrnice nebo doporučení a jestliže předpis může mít významný vliv na obchod ostatních Členů, Členové budou:

5/ Sanitární a fytosanitární opatření, jako jsou zákony, vyhlášky a obecně závazné výnosy.

6/ Pokud se tato Dohoda zmiňuje o "státních příslušnících", budou se tímto výrazem rozumět, pokud jde o samostatné celní území Člena WTO, fyzické nebo právnické osoby, které mají bydliště nebo skutečné průmyslové nebo obchodní sídlo na tomto celním území.

- a) bezodkladně publikovat upozornění tak, aby bylo zainteresovaným Členům umožněno seznámit se s návrhem na zavedení tohoto předpisu;
- b) oznamovat ostatním Členům prostřednictvím Sekretariátu výrobky, které budou spadat do rámce předpisu se stručným uvedením cíle a důvodů navrhovaného předpisu. Tato oznámení budou učiněna v takovém stádiu přípravy, aby bylo možno ještě provést změny a vzít v úvahu připomínky;
- c) poskytovat na požádání ostatním Členům výtisky navrhovaných předpisů a kdykoli to bude možné, označit části, které se podstatně liší od mezinárodních norem, směrnic nebo doporučení;
- d) nediskriminačně poskytovat ostatním Členům rozumnou lhůtu k uplatnění písemných připomínek, na žádost tyto připomínky projednat a brát připomínky a výsledky jednání v úvahu.

6. V případě, že vzniknou nebo hrozí, že vzniknou Členovi naléhavé problémy, související s ochranou zdraví, může tento Člen, pokud to považuje za nutné, upustit od kroků, uvedených v odstavci 5 této přílohy za předpokladu, že:

- a) okamžitě oznámí prostřednictvím Sekretariátu ostatním Členům příslušný předpis a výrobky, kterých se týká, se stručným uvedením cíle a zdůvodněním předpisu, včetně povahy naléhavého problému nebo problémů;
- b) poskytne na požádání výtisky předpisu ostatním Členům;
- c) umožní ostatním Členům předložit písemné připomínky, na žádost tyto připomínky projedná a vezme připomínky a výsledky jednání v úvahu;

7. Oznámení, zasílaná Sekretariátu, budou předkládána v angličtině, francouzštině nebo španělštině.

8. Vypělé členské země budou, pokud je o to ostatní Členové požádají, poskytovat výtisky dokumentů nebo, v případě rozsáhlých dokumentů, výtahy z těchto dokumentů, vztahujících se k určitému oznámení, přeložené do angličtiny, francouzštiny nebo španělštiny.

9. Sekretariát rozešle bezodkladně text oznámení všem Členům a zainteresovaným mezinárodním organizacím a upozorní rozvojové členské země na jakákoliv oznámení, týkající se výrobků, na nichž mají zvláštní zájem.

10. Členové označí jeden orgán ústřední vlády, který bude na národní úrovni odpovědný za plnění ustanovení, vztahujících se k oznamovacím postupům podle odstavců 5, 6, 7 a 8 této přílohy.

Všeobecné výhrady

11. Žádné ustanovení této Dohody nebude vykládáno jako povinnost:

- a) sdělovat podrobnosti nebo poskytovat texty návrhů nebo publikovat texty v jiném než v jazyce Člena, s výjimkou ustanovení odstavce 8 této přílohy; nebo
- b) sdělovat důvěrné informace, což by bylo Členům na překážku v provádění sanitárních a fytosanitárních předpisů nebo poškozovalo oprávněné obchodní zájmy podniků.

PŘÍLOHA C

KONTROLNÍ, INSPEKČNÍ A HOMOLOGAČNÍ POSTUPY^{7/}

1. V souvislosti s jakýmkoli postupy, majícími za účel ověřit a zajistit dodržování sanitárních nebo fyto-sanitárních opatření, Členové zabezpečí, aby:

- a) byly tyto postupy uskutečněny a dokončeny bez bezdůvodného odkladu a způsobem pro dovážené výrobky ne méně výhodným než pro obdobné výrobky domácího původu;
- b) obvyklá délka každého postupu byla publikována nebo aby předpokládaná délka byla sdělena žadateli, jestliže o to požádá; jakmile příslušný orgán obdrží žádost, bezodkladně posoudil úplnost dokumentace a řádným a úplným způsobem informoval žadatele o všech nedostatcích; příslušný orgán předal co nejdříve výsledky postupů řádným a uceleným způsobem žadateli, aby bylo možno provést úpravy, pokud to bude nutné; i v případě, že žádost má nedostatky, příslušný orgán pokračoval v uskutečnitelné míře v provádění postupů, pokud o to žadatel požádal; žadatel byl na požádání informován o pokročilosti postupu, jakož i o důvodech případného zpoždění;
- c) žádosti o informace byly omezeny na míru, nezbytnou pro kontrolní, inspekční a homologační postupy, včetně schvalování užívaných přísad nebo stanovení přípustných dávek kontaminantů v potravinách, nápojích nebo krmivech;
- d) důvěrný charakter informací o dovážených výrobcích, které mohou vyplynout z kontroly, inspekce nebo homologace, byl dodržován způsobem ne méně příznivým než v případě výrobků domácího původu a tak, aby byly chráněny oprávněné obchodní zájmy;
- e) jakékoliv požadavky na kontroly, inspekce a homologace jednotlivých vzorků výrobků byly omezeny na to, co je přiměřené a nutné;
- f) jakékoliv poplatky, ukládané za postupy u dovážených výrobků, byly spravedlivé v poměru k jakýmkoli poplatkům, které jsou ukládány na obdobné výrobky domácího původu nebo výrobky kteréhokoli jiného Člena a nebyly vyšší, než činí skutečné náklady na danou službu;
- g) stejná kritéria byla používána při výběru zařízení, užívaných při postupech a při odběru vzorků u dovážených výrobků a u výrobků domácího původu, s cílem co nejvíce snížit nesnáze žadatelů, dovozců, vývozců nebo jejich zástupců;
- h) kdykoli se změnila specifikace výrobku jako důsledek jeho kontroly a inspekce z hlediska uplatňovaných předpisů, byl postup pro upravený výrobek omezen na míru, nezbytnou k určení, že existuje dostatečná jistota, že výrobek stále vyhovuje dotčeným předpisům; a
- i) existoval postup pro přezkoumání stížností, týkajících se provádění těchto postupů a v případě, že je stížnost oprávněná, přijmout opatření k nápravě.

7/ Kontrolní, inspekční a homologační postupy zahrnují, mimo jiné, postupy při odběru vzorků, provádění zkoušek a certifikace.

Jestliže dovážející Člen uplatňuje systém homologace pro užití potravinářských přísad nebo pro stanovení přípustných dávek kontaminantů v potravinách, nápojích nebo krmivech, který zakazuje nebo omezuje přístup na svůj vnitřní trh těm výrobkům, které tuto homologaci nemají, pak dovážející Člen, než bude učiněno konečné rozhodnutí, zváží použití příslušné mezinárodní normy jako základu pro přístup.

2. V případě, že sanitární nebo fyto-sanitární opatření stanoví, že bude kontrola provedena ve výrobě, Člen, na jehož území se tato výroba uskutečňuje, poskytne nutnou pomoc k usnadnění této kontroly a práce kontrolních orgánů, které ji provádějí.

3. Žádné ustanovení této Dohody nebude bránit Členům, aby prováděli rozumnou inspekci na jejich území.

DOHODA O TEXTILU A OŠACENÍ

Členové,

připomínajíce, že se ministři v Punta del Este dohodli, "že jednání v oblasti textilu a ošacení budou zaměřena na stanovení způsobů, které by v závěru umožnily začlenit toto odvětví do rámce GATT na základě posílených pravidel a předpisů GATT, což rovněž přispěje k realizaci cíle dále liberalizovat obchod";

připomínajíce rovněž, že v Rozhodnutí Výboru pro obchodní jednání z dubna 1989 bylo dohodnuto, že by proces začlenění měl začít po ukončení Uruguayského kola mnohostranných obchodních jednání a mít postupný charakter;

připomínajíce kromě toho, že bylo dohodnuto, že by nejméně rozvinutým členským zemím mělo být poskytnuto zvláštní zacházení;

dohodli se takto:

Článek 1

1. Tato Dohoda obsahuje ustanovení, která budou uplatňována Členy v průběhu přechodného období pro začleňování odvětví textilu a ošacení do rámce GATT 1994.

2. Členové se dohodli používat ustanovení odstavce 18 článku 2 a odstavce 6 b) článku 6 této Dohody takovým způsobem, který umožní výrazné zlepšení možností přístupu na trh pro malé dodavatele a vytvoření možností značné obchodní výměny pro nové subjekty, zapojené do oblastí obchodu s textilem a ošacením^{1/}.

3. Členové budou náležitě brát zřetel na situaci těch Členů, kteří nebyli účastníky protokolů o prodloužení Ujednání o mezinárodním obchodu textilem (dále uváděného jako "MFA"^{*/}) od roku 1986 a poskytnou jim, pokud to bude možné, zvláštní zacházení při uplatňování ustanovení této Dohody.

4. Členové se shodli na tom, že by měly být zvláštní zájmy vyvážejících Členů, produkujících bavlnu, po konzultaci s nimi, brány v úvahu při provádění ustanovení této Dohody.

5. Aby bylo usnadněno začlenění odvětví textilu a ošacení do rámce GATT 1994, Členové by měli umožnit trvalé a autonomní průmyslové změny, jakož i zvýšenou konkurenci na svých trzích.

6. Pokud není v této Dohodě stanoveno jinak, nedotknou se její ustanovení práv a závazků, vyplývajících pro Členy z Dohody o WTO a Mnohostranných obchodních dohod.

7. Textil a ošacení, na něž je uplatňována tato Dohoda, jsou uvedeny v příloze.

1/ Vývozy z nejméně rozvinutých členských zemí budou moci rovněž podle možnosti využívat tohoto ustanovení.

*/ Multifibre Agreement.

Článek 2

1. Veškerá množstevní omezení podle dvoustranných dohod, která jsou uplatňována na základě článku 4 nebo byla oznámena na základě článků 7 nebo 8 MFA a jsou platná v den, předcházející vstupu v platnost Dohody o WTO, budou Členy, kteří je uplatňují, ve lhůtě 60 dní od tohoto data vstupu v platnost podrobně oznámena, včetně úrovní omezení, koeficientů nárůstu a ustanovení, týkajících se flexibility, Orgánu pro kontrolu nad textilem (dále uváděného jako "TMB"^{*/}), zřízenému na základě článku 8. Členové se dohodli, že od data vstupu v platnost Dohody o WTO se budou všechna omezení tohoto typu, uplatňovaná mezi smluvními stranami GATT 1947 a platná v den, předcházející tomuto vstupu v platnost, řídit ustanoveními této Dohody.

2. TMB rozešle tato oznámení všem Členům k informaci. Každý Člen má právo předložit TMB ve lhůtě 60 dní od rozeslání oznámení veškeré připomínky, které ve věci uvedených oznámení považuje za přiměřené. Tyto připomínky budou rozeslány ostatním Členům k informaci. Pokud to bude vhodné, TMB bude moci učinit dotčeným Členům doporučení.

3. Jestliže se období 12 měsíců pro uplatnění omezení, která musí být oznámena podle odstavce 1, neshoduje s obdobím 12 měsíců, předcházejících bezprostředně vstupu v platnost Dohody o WTO, dotčení Členové by se měli vzájemně dohodnout o vyrovnání období pro uplatnění omezení s rokem podle této Dohody^{2/} a stanovit teoretické základní úroveň uvedených omezení za účelem uplatnění ustanovení tohoto článku. Dotčení Členové se dohodli, že na požádání zahájí v co nejkratší lhůtě konzultace s cílem dospět k takové vzájemné dohodě. Veškerá ujednání tohoto typu budou mimo jiné brát zřetel na sezónní strukturu dodávek v průběhu předcházejících let. Výsledky těchto konzultací budou oznámeny TMB, který učiní dotčeným Členům doporučení, která bude považovat za přiměřená.

4. Omezení, oznámená podle odstavce 1, budou brána tak, že tvoří souhrn všech omezení tohoto typu, uplatňovaných dotčenými Členy v den, předcházející vstupu v platnost Dohody o WTO. Nebudou zavedena žádná nová omezení, zaměřená na výrobky nebo Členy s výjimkou těch, která budou v souladu s ustanoveními této Dohody nebo příslušnými ustanoveními GATT 1994^{3/}. Okamžitě bude ukončena platnost omezení, která nebudou oznámena ve lhůtě 60 dní od data vstupu v platnost Dohody o WTO.

5. Jakékoli jednostranné opatření, přijaté podle článku 3 MFA před datem vstupu v platnost Dohody o WTO, bude moci zůstat v platnosti po období, které je tam uvedeno, avšak nesmí překročit 12 měsíců, pokud bylo dotčené opatření přezkoumáno Orgánem pro dohled nad textilem (dále uváděného jen jako "TSB"^{**/}), ustaveným na základě MFA. V případě, kdy by TSB neměl možnost jakékoli takové jednostranné opatření přezkoumat, bude toto opatření přezkoumáno TMB v souladu s pravidly a postupy, uplatňovanými v případech opatření, přijatých podle článku 3 MFA. Jakékoli opatření, uplatněné na základě dohody, uzavřené z titulu článku 4 MFA před datem vstupu této Dohody v platnost, které je předmětem sporu, který TSB neměl možnost přezkoumat, bude rovněž přezkoumáno prostřednictvím TMB v souladu s pravidly a postupy MFA, uplatňovanými pro taková přezkoumání.

---

*/ Textiles Monitoring Body.

2/ "Rokem podle této Dohody" se rozumí období 12 měsíců, počínající dnem vstupu v platnost Dohody o WTO a následné dvanáctiměsíční intervaly.

3/ Příslušná ustanovení GATT 1994 nezahrnují ustanovení článku XIX, pokud jde o výrobky, které nebudou ještě začleněny do rámce GATT 1994, není-li to výslovně stanoveno v odstavci 3 přílohy.

**/ Textiles Surveillance Body.

6. Dnem vstupu v platnost Dohody o WTO začlení každý Člen do rámce GATT 1994 výrobky, které v roce 1990 představovaly ne méně než 16% jeho celkového objemu dovozu výrobků, uvedených v příloze, v položkách nebo skupinách Harmonizovaného systému. Výrobky, které budou začleněny, budou obsahovat výrobky z každé ze čtyř následujících skupin: česané a spředené výrobky, látky, zcela zhotovené textilní výrobky a ošacení.

7. Veškeré podrobnosti opatření, která budou přijata na základě odstavce 6, budou dotčenými Členy oznámena v souladu s následujícím:

- a) Členové, kteří uplatňují omezení, vztahující se k odstavci 1, se zavazují, že bez ohledu na datum vstupu v platnost Dohody o WTO, oznámí tyto podrobnosti Sekretariátu GATT ne později než v den, stanovený Rozhodnutím z 15.dubna 1994. Sekretariát GATT rozešle bezodkladně oznámení ostatním Členům k informaci. Tato oznámení budou dána k dispozici TMB, jakmile bude ustaven, a to k účelům, stanoveným v odstavci 21;
- b) Členové, kteří si na základě odstavce 1 článku 6 zachovali právo používat ustanovení článku 6, oznámí tyto podrobnosti TMB ne později než 60 dní po datu vstupu v platnost Dohody o WTO nebo, v případě těch Členů, na něž se vztahuje odstavec 3 článku 1, ne později než ke konci dvanáctého měsíce poté, co Dohoda o WTO nabude účinnosti. TMB rozešle tato oznámení ostatním Členům k informaci a posoudí je tak, jak je stanoveno v odstavci 21.

8. Zbývající výrobky, to znamená výrobky nezačleněné do rámce GATT 1994 na základě odstavce 6, budou začleňovány v položkách nebo skupinách Harmonizovaného systému ve třech etapách takto:

- a) první den 37.měsíce poté, co Dohoda o WTO nabude účinnosti, výrobky Člena, které v roce 1990 představovaly ne méně než 17% celkového objemu dovozu výrobků, uvedených v příloze. Výrobky, které budou Členy začleněny, budou obsahovat výrobky z každé ze čtyř následujících skupin: česané a spředené výrobky, látky, zcela zhotovené textilní výrobky a ošacení;
- b) první den 85.měsíce poté, co Dohoda o WTO nabude účinnosti, výrobky Člena, které v roce 1990 představovaly ne méně než 18% jeho celkového objemu dovozu výrobků, uvedených v příloze. Výrobky, které budou Členy začleněny, budou obsahovat výrobky z každé ze čtyř následujících skupin: česané a spředené výrobky, látky, zcela zhotovené textilní výrobky a ošacení;
- c) první den 121.měsíce poté, co Dohoda o WTO nabude účinnosti, se odvětví textilu a oděvů stane začleněným do rámce GATT 1994, přičemž budou veškerá omezení, uplatňovaná podle této Dohody, zrušena.

9. Členové, kteří na základě odstavce 1 článku 6 oznámí svůj záměr neponechat si právo využít ustanovení článku 6, budou ve smyslu této Dohody pokládáni za Členy, kteří začlenili své textilní výrobky a ošacení do rámce GATT 1994. Budou tedy osvobozeni od povinnosti podrobit se ustanovením odstavců 6 až 8 a 11.

10. Žádné ustanovení této Dohody nebude bránit Členovi, který předložil program začleňování v souladu s odstavci 6 nebo 8, aby začlenil výrobky do rámce GATT 1994 dříve, než se předpokládá v takovém programu. Každé začlenění výrobků však nabude účinnosti počátkem roku podle této Dohody a jeho podrobnosti budou oznámeny TMB nejméně tři měsíce předem, aby mohly být rozeslány všem Členům.

11. Příslušné programy začleňování, uplatňované v souladu s odstavcem 8, budou podrobně oznámeny TMB nejméně dvanáct měsíců předtím, než nabudou účinnosti a TMB je rozešle všem Členům.

12. Základními úrovněmi omezení, uplatňovanými u zbývajících výrobků, uvedených v odstavci 8, budou úrovně omezení, uvedené v odstavci 1.

13. V průběhu první etapy provádění této Dohody (od data vstupu v platnost Dohody o WTO až do 36.měsíce včetně) bude úroveň každého omezení, uplatňovaného na základě dvoustranných dohod, uzavřených podle MFA a platných v průběhu období 12 měsíců, předcházejících vstupu v platnost Dohody o WTO, zvyšována každý rok v poměrech alespoň se rovnajících stanovenému koeficientu růstu pro příslušné omezení, zvýšenému o 16%.

14. Pokud Rada pro obchod zbožím nebo Orgán pro řešení sporů nerozhodnou na základě odstavce 12 článku 8 jinak, úroveň každého zbývajících omezení bude zvyšována každý rok v průběhu následujících etap provádění této Dohody alespoň v následujícím výších:

- a) pro druhou etapu (od 37.měsíce do 84.měsíce včetně, poté, co Dohoda o WTO nabude účinnosti) bude koeficient růstu pro příslušná omezení během první etapy zvýšen o 25%;
- b) pro třetí etapu (od 85.měsíce do 120.měsíce včetně, poté, co Dohoda o WTO nabude účinnosti) bude koeficient růstu pro příslušná omezení během druhé etapy zvýšen o 27%.

15. Žádné ustanovení této Dohody nebude bránit kterémukoli Členovi, aby odstranil omezení, uplatňované podle tohoto článku, s účinkem od počátku roku podle této Dohody v průběhu přechodného období za předpokladu, že na to budou příslušný vyvážející Člen a TMB upozorněni oznámením nejméně 3 měsíce předtím, než toto odstranění nabude účinnosti. Lhůta pro toto předběžné oznámení může být se souhlasem Člena, na něhož je omezení zaměřeno, zkrácena na lhůtu 30 dní. TMB rozešle oznámení tohoto typu všem Členům. Bude-li mít v úmyslu odstranit omezení podle tohoto odstavce, vezme dotčený Člen na zřetel zacházení, poskytované podobným vývozem ostatních Členů.

16. Ustanovení, vztahující se k flexibilitě, to znamená k převodu, k zálohovému užití a zpětnému užití, uplatnitelná na všechna omezení, udržovaná podle tohoto článku, budou stejná jako ta, která se ve dvoustranných dohodách, uzavřených podle MFA, stanoví pro dvanáctiměsíční období, předcházející vstupu v platnost Dohody o WTO. Žádné množstevní kvóty nebudou uloženy nebo udržovány kombinací převodu zálohového užití a zpětného užití.

17. Dotčení Členové mezi sebou dohodnou administrativní ujednání, která považují za nezbytná pro uplatňování kteréhokoli ustanovení tohoto článku. Všechna ujednání tohoto typu budou oznámena u TMB.

18. Pokud jde o Členy, jejichž vývozy jsou v den, předcházející vstupu v platnost Dohody o WTO, předmětem omezení, představujících 1,2% nebo méně celkového objemu omezení, uplatňovaných dovážejícím Členem k 31.prosinci 1991 a oznámených podle tohoto článku, bude při vstupu v platnost Dohody o WTO a v průběhu platnosti této Dohody zajištěno podstatné zlepšení přístupu jejich vývozu na trh uplatněním koeficientů růstu, uvedených v odstavcích 13 a 14 vždy s předstihem jedné etapy nebo alespoň ekvivalentními úpravami, které mohou být vzájemně dohodnuty cestou různé kombinace základních úrovní, koeficientů růstu a ustanovení, vztahujících se k flexibilitě. Tato zlepšení budou oznámena TMB.

19. Ve všech případech, kdy bude během trvání platnosti této Dohody na určitý výrobek zavedeno Členem ochranné opatření podle článku XIX GATT 1994 v průběhu období jednoho roku, následujícího bezprostředně po začlenění tohoto výrobku do rámce GATT 1994 v souladu s ustanoveními tohoto článku, budou uplatněna ustanovení článku XIX tak, jak jsou vykládána v Dohodě o ochranných opatřeních, pokud v odstavci 20 není uvedeno jinak.

20. V případech, kdy bude takové opatření uplatňováno cestou netarifních prostředků, bude je dotčený dovážející Člen uplatňovat způsobem, uvedeným v odstavci 2 d) článku XIII GATT 1994, a to na základě žádosti kteréhokoli vyvážejícího Člena, jehož vývozy těchto výrobků budou předmětem omezení podle této Dohody kdykoli v průběhu období jednoho roku, předcházejícího bezprostředně zavedení ochranného opatření. Vyvážející dotčený Člen bude toto opatření provádět. Výše omezení, kterou lze uplatnit, nesmí snížit vývozy, na něž je omezení zaměřeno, pod úroveň minulého reprezentativního období, které obvykle odpovídá průměrnému vývozu dotčeného Člena za poslední tři reprezentativní roky, pro něž jsou k dispozici statistiky. Pokud bude kromě toho ochranné opatření uplatňováno déle než jeden rok, uplatnitelná výše se bude v pravidelných intervalech postupně snižovat po celé období uplatňování. V takových případech vyvážející dotčený Člen nebude uplatňovat právo na suspenzi v podstatě stejně hodnotných koncesí nebo jiných závazků podle odstavce 3 a) článku XIX GATT 1994.

21. TMB bude sledovat provádění tohoto článku. Na žádost kteréhokoli Člena posoudí jakoukoli zvláštní otázku, spojenou s prováděním tohoto článku. Do 30 dní učiní vhodná doporučení nebo nálezy dotčenému Členovi nebo Členům poté, co tyto Členy vyzval, aby se na jeho pracích účastnili.

Článek 3

1. Členové, uplatňující omezení^{4/}, týkající se textilních výrobků a ošacení (jiná než ta, která jsou udržována podle MFA a na něž se vztahují ustanovení článku 2), slučitelná s GATT 1994 nebo ne, ve lhůtě šedesáti dní po datu vstupu v platnost Dohody o WTO: a) o nich učiní podrobné oznámení TMB, nebo b) informuje TMB o oznámeních, vztahujících se k těmto omezením, která byla předložena jakémukoli jinému orgánu WTO. Oznámení by měla, bude-li to možné, obsahovat informace o důvodech pro tato omezení z hlediska GATT 1994, včetně těch ustanovení GATT 1994, o která se tato omezení opírají.

2. Všechna omezení, uplatňovaná Členy a vztahující se k odstavci 1 s výjimkou těch, která jsou odůvodněna na základě ustanovení GATT 1994, jimi budou:

- a) buď uvedena do souladu s GATT 1994 ve lhůtě jednoho roku od vstupu v platnost Dohody o WTO s tím, že TMB bude o tomto kroku písemně informován; nebo
- b) postupně odstraňována v souladu s programem, který bude TMB předložen Členem, uplatňujícím omezení, ne později než šest měsíců po datu vstupu v platnost Dohody o WTO. Tento program bude zahrnovat všechna omezení, která budou odstraněna ve lhůtě, která nepřekročí dobu trvání platnosti této Dohody. TMB bude moci učinit dotčenému Členovi doporučení, týkající se takového programu.

4/ Výraz "omezení" označuje všechna jednostranná množstevní omezení, veškerá dvoustranná ujednání a všechna jiná opatření, mající podobné účinky.

3. V průběhu trvání platnosti této Dohody budou Členové informovat TMB o oznámeních, která předložili jakémukoli jinému orgánu WTO ve věci všech nových omezení nebo úprav existujících omezení, týkajících se textilních výrobků a ošacení a přijatých na základě jakéhokoli ustanovení GATT 1994, a to ve lhůtě 60 dní od data jejich vstupu v platnost.

4. Každý Člen bude moci předložit TMB k informaci oznámení opačného typu, odůvodňující omezení z hlediska GATT 1994 nebo týkající se všech omezení, která by nebyla oznámena podle ustanovení tohoto článku. Každý Člen bude moci u příslušného orgánu WTO podniknout opatření ve věci těchto oznámení v souladu s příslušnými ustanoveními a postupy GATT 1994.

5. TMB rozešle všem Členům k informaci oznámení, předložená podle tohoto článku.

Článek 4

1. Omezení, uvedená v článku 2 a ta, která jsou uplatňována na základě článku 6, budou prováděna vyvážejícími Členy. Dovážející Členové nebudou povinni přijmout dodávky, přesahující omezení, oznámená podle článku 2 nebo omezení, která jsou uplatňována podle článku 6.

2. Členové se dohodli, že by zavedení změn, jako jsou změny praktik, pravidel, postupů a zařazení textilních výrobků a ošacení do kategorií, včetně změn, vztahujících se k Harmonizovanému systému, nemělo při zavádění nebo uplatňování omezení, oznámených nebo uplatňovaných na základě této Dohody, narušit mezi dotčenými Členy rovnováhu práv a povinností, vyplývajících z této Dohody, být na újmu možnosti přístupu na trh, kterého může Člen využít, zabránit plnému využití takového přístupu na trh nebo narušit obchod podle této Dohody.

3. Členové se dohodli, že jestliže některý výrobek, který tvoří jen jeden z prvků, zahrnutých do omezení, je předmětem oznámení, týkajícího se jeho začlenění v souladu s ustanovením článku 2, pak jakákoli změna tohoto omezení nenaruší mezi dotčenými Členy rovnováhu práv a závazků, vyplývajících z této Dohody.

4. Jsou-li nicméně nezbytné změny nebo úpravy, o nichž se zmiňují odstavce 2 a 3, Členové se dohodli, že Člen, který k těmto změnám přistoupí, bude informovat dotčeného Člena nebo Členy a kdykoli to bude možné, s nimi před zavedením těchto změn provede konzultace s cílem dospět k vzájemně přijatelnému řešení ve věci přiměřené a spravedlivé úpravy. Dále se Členové dohodli, že v případech, kdy nebude možné vést konzultace před jejich zavedením, Člen, který přistoupí k těmto změnám, provede na žádost dotčeného Člena konzultace s ostatními dotčenými Členy, a to ve lhůtě 60 dní, pokud to bude možné, s cílem dospět k vzájemně uspokojivému řešení ve věci přiměřených a spravedlivých úprav. Nebude-li nalezeno vzájemně uspokojivé řešení, kterýkoli z dotčených Členů bude moci předložit tuto otázku TMB, aby učinil doporučení podle článku 8. Jestliže TMB neměl možnost přezkoumat spor, týkající se zavedených změn před vstupem v platnost Dohody o WTO, bude tento spor přezkoumán TMB v souladu s pravidly a postupy MFA, uplatňovanými při takovém přezkoumání.

Článek 5

1. Členové se dohodli, že obcházení cestou přesměrování zboží, jeho přeložení, nepravdivého osvědčení o zemi nebo místě původu a falšování oficiálních dokumentů je v rozporu s prováděním této Dohody, která spočívá v začlenění textilu a ošacení do rámce GATT 1994. Z toho důvodu by Členové měli zavést právní předpisy a/nebo administrativní postupy, nezbytné k tomu, aby čelili obcházení a potírali ho. Členové se dále dohodli, že budou v souladu se svými zákony a řízeními plně spolupracovat, aby čelili problémům, vyplývajícím z takového obcházení.

2. V případě, kdy by nějaký Člen usoudil, že je tato Dohoda obcházena cestou přesměrování zboží, jeho přeložení, nepravdivého osvědčení o zemi nebo místě původu a falšování oficiálních dokumentů a že žádné opatření uplatněno není nebo že uplatněná opatření nejsou adekvátní, aby čelila tomuto obcházení anebo ho potírala, měl by vést konzultace s dotčeným Členem nebo Členy s cílem hledat vzájemně uspokojivé řešení. Tyto konzultace by se měly uskutečnit v co nejkratší době, pokud to bude možné ve lhůtě 30 dní. Nebude-li nalezeno vzájemně uspokojivé řešení, kterýkoli ze zainteresovaných Členů bude moci předložit tuto otázku TMB, aby učinil doporučení.

3. Členové se dohodli přijmout, v souladu se svými zákony a řízeními, nezbytné opatření, s cílem zabránit praktikám obcházení na jejich území, vyšetřovat je a pokud k nim dojde, přijímat právní a/nebo administrativní opatření. Členové se dohodli plně spolupracovat v souladu se svými zákony a řízeními v případech obcházení nebo údajného obcházení této Dohody, aby zjistili příslušná fakta na místech dovozu, vývozu a kde to bude praktické, o přesměrování. Bylo dohodnuto, že tato spolupráce, uskutečňovaná v souladu se zákony a řízeními, bude zahrnovat: vyšetřování praktik obcházení, které zvyšují vývozy, podléhající omezením a určené Členu, který tato omezení uplatňuje, výměnu dokumentů, korespondence, zpráv a dalších příslušných informací v co možná největší míře a usnadnění návštěv zařízení a kontaktů na požádání a případ od případu. Členové by se měli snažit objasňovat okolnosti takového obcházení nebo údajného obcházení, a to včetně účasti vývozců nebo dovozců, kteří jsou do případu zapojeni.

4. Členové se dohodli, že by v případě, kdy v důsledku šetření existuje dostatek důkazů o existenci obcházení (například v případech, kdy jsou k dispozici důkazy, týkající se skutečné země nebo místa původu a okolnosti obcházení), měla být podniknuta přiměřená akce, aby se čelilo tomuto problému. Tato akce bude moci zahrnovat odmítnutí dovozu zboží nebo, v případě, kdy zboží již bylo dovezeno a s patřičným zřetelem na skutečné okolnosti a úlohu pravé země nebo místa původu, úpravu omezení navýšením, aby byl brán ohled na skutečnou zemi nebo místo původu. Dále pak v případech, kdy existují důkazy, že jsou do případu zapojena území Členů, odkud bylo zboží přesměrováno, bude moci tato akce zahrnout i zavedení omezení, zaměřených na tyto Členy. Akce tohoto typu, včetně okamžiku jejich zavedení a jejich dosahu, mohou být přijaty až po konzultacích mezi dotčenými Členy s cílem nalézt vzájemně uspokojivé řešení a budou oznámeny TMB spolu s veškerými příslušnými odůvodněními. Dotčení Členové budou moci dohodnout cestou konzultací i jiná opatření k nápravě. Každá taková dohoda bude rovněž oznámena TMB, který učiní dotčeným Členům doporučení, jež bude považováno za přiměřené. Nebude-li nalezeno vzájemně uspokojivé řešení, každý dotčený Člen bude moci předložit tuto záležitost TMB, aby ji v co možná nejkratší lhůtě přezkoumal a učinil doporučení.

5. Členové poznamenávají, že v některých případech obcházení mohou dodávky procházet přes země nebo území, aniž by tam zboží, kterým jsou tvořeny, podléhalo úpravám nebo změnám. Poznamenávají, že není vždy možné provádět v těchto tranzitních místech kontrolu takových dodávek.

6. Členové se dohodli, že nepravdivé deklaráce, týkající se obsahu vláken, množství, označení nebo klasifikace zboží, narušují rovněž cíle této Dohody. Členové se dohodli, že v případě, kdy existují důkazy, že taková nepravdivá deklaráce byla učiněna za účelem obcházení, měla by být přijata v souladu s jejich zákony a řízeními, přiměřená opatření proti vývozcům nebo dovozcům, kteří jsou do případu zapojeni. V případě, že by některý Člen usoudil, že tato Dohoda je obcházena touto cestou nepravdivých deklarácí a že žádné administrativní opatření uplatňováno není nebo že uplatněná administrativní opatření nejsou adekvátní, aby čelila tomuto obcházení a/nebo jej potírala, měl by zahájit v co možná nejkratší lhůtě konzultace s Členem, který situaci způsobil, s cílem hledat vzájemně uspokojivé řešení. Nežude-li takové řešení nalezeno, bude moci být záležitost kterýmkoli dotčeným Členem předložena TMB, aby učinil doporučení. Smyslem tohoto ustanovení není zabránit Členům v provádění technických úprav, pokud k omylům v deklarácích dojde z nedopatření.

Článek 6

1. Členové uznávají, že v průběhu přechodného období může být nezbytné uplatňovat zvláštní přechodný ochranný mechanismus (dále uváděný jako "přechodný ochranný mechanismus"). Přechodný ochranný mechanismus bude moci uplatnit každý Člen na výrobky, uvedené v příloze s výjimkou těch, které budou začleněny do rámce GATT 1994 na základě ustanovení článku 2. Členové, neuplatňující omezení podle článku 2, oznámí TMB ve lhůtě šedesáti dní po datu vstupu v platnost Dohody o WTO, zda si přejí zachovat právo použít ustanovení tohoto článku. Členové, kteří od roku 1986 nebyli účastníky protokolů o prodloužení MFA, předloží taková oznámení ve lhůtě 6 měsíců, následujících po vstupu v platnost Dohody o WTO. Přechodný ochranný mechanismus by měl být uplatněn v co možná nejmenší míře, v souladu s ustanoveními tohoto článku a s účinným uskutečňováním procesu začleňování, vyplývajícím z této Dohody.

2. Ochranná opatření budou moci být podle tohoto článku přijata, pokud bude na základě zjištění některého Člena^{5/} prokázáno, že je určitý výrobek dovážen na území tohoto Člena v tak zvýšených množstvích, že to vážně poškozuje nebo skutečně hrozí poškodit domácí výrobní odvětví podobných výrobků a/nebo výrobků přímo konkurujících. Vážné poškození nebo skutečná hrozba vážného poškození budou muset být zjevně způsobeny tímto nárůstem množství celkových dovozů tohoto výrobku a nikoli jinými faktory, jako jsou technické modifikace nebo změny v preferencích spotřebitelů.

5/ Celní unie bude moci uplatňovat ochranné opatření jako jednotný celek nebo jménem každého členského státu. Jestliže bude celní unie uplatňovat ochranné opatření jako jednotný celek, veškeré podmínky k zjištění existence vážného poškození nebo skutečné hrozby vážného poškození podle této Dohody se budou opírat o podmínky existující v celní unii jako celku. Jestliže bude ochranné opatření uplatňováno jménem členského státu, veškeré podmínky k prokázání existence vážného poškození nebo skutečné hrozby vážného poškození se budou opírat o podmínky existující v tomto členském státě a opatření bude omezeno na tento členský stát.

3. Při zjišťování, zda existuje vážné poškození nebo skutečná hrozba vážného poškození, jak je uvedeno v odstavci 2, přezkoumá Člen účinek těchto dovozů na situaci dotyčného výrobního odvětví, projevujících se ve změnách příslušných ekonomických proměnných ukazatelů, jako jsou výroba, produktivita, využitá kapacita, zásoby, podíl na trhu, vývozy, mzdy, zaměstnanost, vnitřní ceny, zisky a investice; žádný z těchto faktorů, brán samostatně nebo v kombinaci s ostatními faktory, nebude nezbytně tvořit základ pro rozhodující úsudek.

4. Každé opatření, k němuž bude přistoupeno na základě ustanovení tohoto článku, bude uplatňováno Členem vůči Členovi. Člen nebo Členové, kterým je přisuzováno vážné poškození nebo hrozba vážného poškození, uvedené v odstavcích 2 a 3, budou určeni na základě prudkého a podstatného, skutečného nebo hrozícího^{6/} zvýšení dovozů, pocházejících od uvedeného Člena nebo Členů, posuzovaných individuálně a na základě výše dovozů, srovnávané s dovozy z jiných zdrojů, podílu na trhu, jakož i dovozních cen a cen vnitřních ve srovnatelném stádiu obchodní operace; žádný z těchto faktorů, brán samostatně nebo v kombinaci s ostatními faktory, nebude nezbytně tvořit základ pro rozhodující úsudek. Taková ochranná opatření nebudou uplatňována na vývozy Člena, jehož vývozy dotyčného výrobku jsou už podrobeny omezení podle této Dohody.

5. Doba platnosti rozhodnutí o existenci vážného poškození nebo skutečné hrozby vážného poškození pro účely uplatnění ochranného opatření, nepřekročí devadesát dní od data úvodního oznámení, jak je uvedeno v odstavci 7.

6. Při uplatňování přechodného ochranného mechanismu bude brán zvláštní zřetel na zájmy vyvážejících Členů takto:

- a) nejméně rozvinutým členským zemím bude poskytnuto podstatně výhodnější zacházení, přednostně ve všech svých prvcích, ale alespoň ve svém celku, než je zacházení, poskytnuté ostatním skupinám Členů, kteří jsou uvedeni v tomto odstavci;
- b) Členům, jejichž celkový objem vývozu textilu a ošacení je malý ve srovnání s celkovým objemem vývozu ostatních Členů a kteří se podílejí jen malým procentem na celkových dovozech tohoto výrobku dovážejícího Člena, bude při stanovení ekonomických podmínek, uvedených v odstavcích 8, 13 a 14, poskytnuto zacházení rozdílné a výhodnější. U těchto dodavatelů bude na základě odstavců 2 a 3 článku 1 brán patřičný zřetel na budoucí možnosti rozvoje jejich obchodu a na nutnost umožnit dovozy, pocházející z jejich území, v obchodovatelných množstvích;
- c) pokud jde o výrobky z vlny, pocházející z rozvojových členských zemí, produkuje vlnu, jejichž hospodářství a obchod s textilem a ošacením závisejí na sektoru vlny, jejichž celkové vývozy textilu a ošacení jsou tvořeny téměř výlučně výrobky z vlny a jejichž objem obchodu s textilem a ošacením je na trzích dovážejících Členů relativně malý, bude vývozním potřebám těchto Členů při určování výše kontingentů, koeficientů růstu a stupně flexibility věnována zvláštní pozornost;

6/ Hrozící nárůst bude měřitelný a nebude považován za existující na základě tvrzení, domněnek, dohadů nebo prosté možnosti, vyplývající například z existence výrobní kapacity u vyvážejících Členů.

- d) výhodnější zacházení bude poskytnuto při zpětných dovozech textilu a ošacení, které Člen vyvezl jinému Členu k přepracování a následnému zpětnému dovozu podle zákonů a praktik dovážejícího Člena a za předpokladu zajištění uspokojivých kontrolních a certifikačních procedur, pokud tyto výrobky jsou dováženy od Člena, pro něhož tento typ obchodu představuje významný podíl na celkovém vývozu textilu a ošacení.

7. Člen, jenž navrhuje přijmout ochranné opatření, se bude snažit zahájit konzultace se Členem nebo Členy, kteří by byli dotčeni takovým opatřením. K žádosti o konzultace budou připojeny přesné a příslušné věcné informace, co možná nejvíce aktualizované, hlavně pokud jde o a) faktory, uvedené v odstavci 3, na nichž Člen, uchylující se k opatření, založil své rozhodnutí o existenci vážného poškození nebo o skutečné hrozbě vážného poškození; a b) faktory, uvedené v odstavci 4, na jejichž základě má v úmyslu uchýlit se k ochrannému opatření ve vztahu k dotčenému Členu nebo Členům. Pokud jde o žádosti, učiněné podle tohoto odstavce, informace se budou co možná nejvíce vztahovat k identifikovatelným úsekům výroby a k příslušnému období, uvedenému v odstavci 8. Člen, uchylující se k takovým opatřením, zároveň uvede specifickou úroveň, na kterou se navrhuje omezit dovozy předmětných výrobků, pocházejících od dotčeného Člena nebo Členů, přičemž tato úroveň nebude nižší než úroveň, uvedená v odstavci 8. Člen, usilující o zahájení konzultací, oznámí zároveň žádost o konzultace předsedovi TMB, včetně všech příslušných faktických údajů, o nichž se zmiňují odstavce 3 a 4, jakož i výši zamýšleného omezení. Předseda bude informovat Členy TMB o žádosti o konzultace, přičemž označí žádajícího Člena, předmětný výrobek a Člena, který žádost obdržel. Dotčený Člen nebo Členové odpoví na tuto žádost v co nejkratší lhůtě a konzultace se uskuteční bezodkladně a budou dokončeny zásadně ve lhůtě šedesáti dní od data přijetí žádosti.

8. Jestliže bylo v průběhu konzultace vzájemně dohodnuto, že situace vyžaduje omezení vývozu určitého výrobku dotčeného Člena nebo Členů, bude úroveň tohoto omezení stanovena na úrovni, která nebude nižší než skutečná výše vývozu nebo dovozu dotčeného Člena v průběhu období 12 měsíců, uplynulých dva měsíce před měsícem, v němž byla předložena žádost o konzultace.

9. Podrobnosti, týkající se dohodnutého omezujícího opatření, budou sděleny TMB ve lhůtě šedesáti dní od data uzavření dohody. TMB rozhodne, zda je dohoda odůvodněná ve smyslu ustanovení tohoto článku. Jako podklady ke svému rozhodnutí TMB využije faktické údaje, uvedené v odstavci 7, které byly sděleny jeho předsedovi, jakož i další příslušné informace, poskytnuté dotčenými Členy. TMB bude moci učinit doporučení, jaká bude považovat pro dotčené Členy za přiměřená.

10. Jestliže však po uplynutí 60 dní od data obdržení žádosti o konzultace nedojde k dohodě mezi Členy, Člen, který má v úmyslu přijmout ochranné opatření, bude moci uplatnit omezení od data dovozu nebo od data vývozu v souladu s ustanoveními tohoto článku, a to do třiceti dní, následujících po šedesátidenním období, předpokládaném pro konzultace a zároveň bude moci předložit tuto záležitost TMB. Každý ze Členů bude moci předložit danou otázku TMB před uplynutím šedesátidenní lhůty. V každém případě přistoupí TMB v co nejkratší lhůtě k posouzení záležitosti, včetně rozhodnutí o existenci vážného poškození nebo o skutečné hrozbě vážného poškození a jeho příčin a učiní dotčeným Členům do třiceti dní přiměřená doporučení. Při tomto posouzení TMB využije faktické údaje, uvedené v odstavci 7, které byly sděleny jeho předsedovi, jakož i ostatní příslušné informace, poskytnuté dotčenými Členy.

11. Za vysoce neobvyklých a kritických okolností, kdy by prodlení způsobilo škodu, kterou by bylo obtížné napravit, mohou být prozatímně přijata opatření podle odstavce 10 za podmínky, že žádost o konzultace a oznámení TMB budou zaslány ve lhůtě nejvýše pěti pracovních dní po přijetí opatření. Jestliže konzultace nevyústí v dohodu, TMB o tom bude informován v okamžiku jejich ukončení, avšak ne později než do 60 dní od data zavedení opatření. TMB bezodkladně přistoupí k posouzení záležitosti a do 30 dní učiní dotčeným Členům přiměřená doporučení. Jestliže konzultace vyústí v dohodu, Členové o tom budou informovat TMB při jejich ukončení, avšak ne později než devadesát dní od data zavedení opatření. TMB bude moci učinit dotčeným Členům doporučení, která bude považovat za přiměřená.

12. Člen může zachovat opatření, která uplatňuje podle ustanovení tohoto článku: a) nejvýše po dobu tří let bez prodloužení nebo b) až do té doby, než bude posuzovaný výrobek začleněn do rámce GATT 1994, pokud k tomu dojde dříve.

13. Jestliže omezující opatření zůstane v platnosti po dobu, přesahující jeden rok, jeho úroveň pro následující roky bude vyšší, stanovenou pro první rok a zvýšenou koeficientem růstu nejméně o 6% ročně, pokud není Orgánu pro kontrolu nad textilem prokázáno, že je odůvodněný jiný koeficient. Úroveň omezení, uplatňovaného na dotčený výrobek, bude moci být v kterémkoli roce dvou následujících let překročena souhrnem zálohového užití a/nebo zpětného užití o 10%, přičemž zálohové užití nemůže představovat více než 5%. Žádné množstevní kvóty nebudou uloženy kombinací zálohového užití a zpětného užití a ustanovení odstavce 14.

14. Je-li podroben omezení některého Člena podle tohoto článku více než jeden výrobek jiného Člena, úroveň omezení, dohodnutého v souladu s ustanoveními tohoto článku, bude moci být pro každý z těchto výrobků překročena o 7% za předpokladu, že celkové vývozy, podrobené omezení, nepřevyší souhrn úrovní, stanovených pro všechny výrobky, podrobované omezení podle tohoto článku, a to na základě dohodnuté společné jednotky. V případech, že se období uplatňování omezení, vztahujících se na tyto výrobky, navzájem neshodují, toto ustanovení bude prováděno v každém období, v němž dochází k překrývání na *pro rata* bázi.

15. Jestliže je ochranné opatření uplatňováno podle tohoto článku na výrobek, na který se již vztahuje omezení podle MFA v průběhu 12 měsíců, předcházejících vstupu v platnost Dohody o WTO nebo v souladu s ustanoveními článku 2 nebo článku 6, úroveň nového omezení bude taková, jak je stanovena v odstavci 8, pokud nové omezení nevstoupí v platnost ve lhůtě jednoho roku od:

- a) data oznámení, uvedeného v odstavci 15 článku 2 pro odstranění předcházejícího omezení; nebo
- b) data zrušení předcházejícího omezení, zavedeného na základě ustanovení tohoto článku nebo MFA

a v tom případě úroveň nebude nižší než vyšší ze dvou následujících úrovní: (i) úroveň omezení, stanovená pro poslední dvanáctiměsíční období, během něhož byl výrobek podrobován omezení, nebo (ii) úroveň omezení, stanovená v odstavci 8.

16. Jestliže se Člen, který neuplatňuje omezení podle článku 2, rozhodne některé uplatnit v souladu s ustanoveními tohoto článku, zvolí si vhodná ujednání, která: a) mají plně na zřeteli faktory, jako jsou stanovená celní klasifikace a množstevní jednotky, založené na obchodních praktikách, běžných při vývozních a dovozních operacích, jak pokud jde o složení vláken, tak z hlediska soutěže ve stejné oblasti svého vnitřního trhu, a b) se vyhýbají přehnané kategorizaci. Žádost o konzultace, uvedená v odstavci 7 nebo 11, bude obsahovat úplné informace o těchto ujednáních.

Článek 7

1. V rámci procesu začleňování a se zřetelem ke specifickým závazkům, přijatým za tím účelem Členy v důsledku Uruguayského kola, přijmou všichni Členové opatření, která by mohla být nezbytná, aby se přizpůsobili pravidlům a podmínkám GATT 1994 tak, aby:

- a) dosáhli zlepšení přístupu na trh pro textilní výrobky a ošacení pomocí takových opatření, jako jsou snížení a vázání cel, snížení nebo odstranění netarifních překážek obchodu a usnadnění celních, administrativních a licenčních formalit;
- b) zajistili uplatňování politiky, vztahující se k nastolení spravedlivých a vyvážených podmínek obchodu textilem a ošacením v takových oblastech, jako jsou pravidla a řízení v oblasti dumpingu a antidumpingu, subvencí a vyrovnávacích opatření a ochrany práv duševního vlastnictví; a
- c) při přijímání opatření z důvodů všeobecné obchodní politiky vyloučili diskriminaci dovozu textilních výrobků a ošacení.

Tato opatření nebudou na újmu právům a závazkům, vyplývajícím pro Členy z GATT 1994.

2. Členové oznámí TMB opatření, uvedená v odstavci 1, která mají dopad na provádění této Dohody. Budou-li tato opatření oznámena jiným orgánům WTO, účelům ustanovení tohoto odstavce postačí jejich souhrn, odvolávající se na původní oznámení. Každý Člen bude moci učinit TMB opačné oznámení.

3. V případech, kdy Člen usoudí, že jiný Člen nepřijal opatření, uvedená v odstavci 1 a že rovnováha práv a závazků, vyplývajících z této Dohody, byla porušena, bude moci přednést tuto záležitost příslušným orgánům WTO a informovat o tom TMB. Jakýkoli následný nález nebo závěr, formulovaný příslušnými orgány WTO, budou součástí celkové zprávy TMB.

Článek 8

1. S cílem dohlížet na provádění této Dohody, posuzovat veškerá opatření, přijatá podle jejích ustanovení a shodnost těchto opatření s nimi a přijímat opatření, která jsou výslovně umožněna touto Dohodou, se zřizuje Orgán pro kontrolu nad textilem (TMB). TMB bude složen z předsedy a 10 členů. Jeho složení bude vyvážené a pro Členy široce reprezentativní a budou přijata opatření, aby se přidělování míst uskutečňovalo střídavě a v patřičných intervalech. Členové TMB budou k této činnosti jmenováni Členy, určenými Radou pro obchod zbožím a své funkce budou vykonávat z titulu své osoby.

2. TMB si stanoví své pracovní postupy. Rozumí se nicméně, že při zmocnění nebo schválení členů určených Členy, dotčenými ještě nevyřízeným případem, přezkoumávaným TMB, nebude požadováno, aby v tomto orgánu došlo ke konsensu.

3. TMB bude považován za stálý orgán a bude se scházet podle potřeby, aby vykonával funkce, svěřené mu touto Dohodou. Bude se opírat o oznámení a informace, poskytnuté Členy podle příslušných článků této Dohody, doplněné o dodatečné informace nebo nezbytná upřesnění, která mu mohou sdělit Členové nebo se bude moci rozhodnout požádat je o ně. Bude se moci rovněž opírat o oznámení jiným orgánům WTO a o zprávy, pocházející od nich nebo od jiných zdrojů, pokud je bude považovat za přiměřené.

4. Členové budou vzájemně dbát na možnosti konzultací ve všech záležitostech, týkajících se uplatňování této Dohody.

5. Pokud v průběhu dvoustranných konzultací, stanovených touto Dohodou, nebude nalezeno vzájemně přijatelné řešení, TMB na žádost kteréhokoli Člena a po bezodkladném důkladném přezkoumání záležitosti učiní doporučení pro dotčené Členy.

6. TMB přezkoumá na žádost kteréhokoli Člena bezodkladně jakoukoli jednotlivou záležitost, kterou tento Člen považuje za takovou, která poškozují jeho zájmy podle této Dohody a u které konzultace mezi ním a dotčeným Členem nebo Členy nevyústily ve vzájemně uspokojivé řešení. V těchto záležitostech bude moci TMB vznést k dotčeným Členům připomínky, které bude považovat za přiměřené, jakož i pro účely přezkoumání podle odstavce 11.

7. TMB si dříve, než učiní svá doporučení nebo připomínky, vyžádá účast všech Členů, kteří by mohli být přímo dotčeni posuzovanou záležitostí.

8. Vždy, kdy bude TMB povolán, aby učinil doporučení nebo nálezy, učiní tak nejlépe ve lhůtě třiceti dní, pokud není v této Dohodě stanoveno jinak. Veškerá taková doporučení nebo nálezy budou sdělena přímo dotčeným Členům a zároveň pro informaci Radě pro obchod zbožím.

9. Členové se vynasnaží přijmout všechna doporučení TMB, který bude vykonávat patřičný dohled na jejich provádění.

10. Jestliže některý Člen usoudí, že není schopen podřídit se doporučením TMB, vysvětlí mu důvody nejpozději do jednoho měsíce po jejich obdržení. Po důkladném posouzení udaných důvodů vydá TMB bezodkladně všechna další doporučení, která bude považovat za přiměřená. Jestliže tato další doporučení neumožní vyřešit tuto záležitost, každý ze Členů ji bude moci předložit Orgánu pro řešení sporů a dovolávat se odstavce 2 článku XXIII GATT 1994 a příslušných ustanovení Ujednání o řešení sporů.

11. S cílem dohlížet na provádění této Dohody přistoupí Rada pro obchod zbožím před koncem každé etapy procesu začleňování k celkovému přezkoumání. Aby napomohl tomuto celkovému přezkoumání, předá jí TMB nejméně pět měsíců před koncem každé etapy celkovou zprávu o provádění Dohody v průběhu posuzované etapy se zvláštním zřetelem k otázkám, týkajícím se procesu začleňování, uplatňování přechodného ochranného mechanismu a záležitostí, vztahujících se k uplatňování pravidel a podmínek GATT 1994, stanovených podle okolností v člancích 2, 3, 6 a 7. Celková zpráva TMB bude moci obsahovat veškerá doporučení, o nichž TMB usoudí, že je přiměřené předložit je Radě pro obchod zbožím.

12. S ohledem na toto přezkoumání přijme Rada pro obchod zbožím cestou konsensu jakékoli rozhodnutí, které bude považovat za přiměřené pro to, aby rovnováha práv a závazků, kterou určuje tato Dohoda, nebyla porušena. Při řešení sporů, které by mohly vzniknout, pokud jde o záležitosti, uvedené v článku 7 této Dohody, se bude moci Orgán pro řešení sporů opírat bez toho, že by byl dotčen konečný termín, uvedený v článku 9, o úpravu ustanovení odstavce 14 článku 2, a to pro etapu, následující po přezkoumání a ve vztahu ke kterémukoli Členovi, o němž bylo zjištěno, že se nepodrobuje závazkům, vyplývajícím pro něj z této Dohody.

Článek 9

1. Tato Dohoda bude zrušena a všechna na ní závisící omezení budou ukončena prvního dne 121. měsíce poté, co nabude účinnosti Dohoda o WTO; k tomuto datu bude sektor textilních výrobků a ošacení zcela začleněn do rámce GATT 1994. Tato Dohoda nebude prodloužena.

PŘÍLOHA

SEZNAM VÝROBKŮ, ZAHRNUTÝCH DO TÉTO DOHODY

1. Tato příloha obsahuje seznam textilních výrobků a ošacení, označených podle Harmonizovaného systému popisu a označování zboží (HS) v šestimístné nomenklatuře.

2. Opatření, přijatá podle ustanovení o ochranných opatřeních, uvedených v článku 6, budou uplatňována na jednotlivé textilní výrobky a ošacení a nikoli na základě položek HS ve vlastním slova smyslu.

3. Opatření, přijatá podle ustanovení o ochranných opatřeních, uvedených v článku 6 této Dohody, nebudou uplatňována:

- a) na vývozy látek řemeslné výroby, tkaných na ručních stavech nebo na výrobky uměleckých řemesel, dělané ručně z těchto ručně tkaných látek a realizované rozvojovými členskými zeměmi, ani na vývozy textilních výrobků a ošacení umělecké výroby, vycházejících z tradiční lidové tvorby, a to za podmínky, že tyto výrobky jsou předmětem příslušné certifikace podle ujednání, dohodnutých mezi dotčenými Členy;
- b) na textilní výrobky, s nimiž se tradičně obchoduje a které tvořily předmět mezinárodního obchodu ve značných obchodovaných množstvích před rokem 1982, jako jsou pytle, kobercoviny, provazy a lana, zavazadla a koberce, vyráběné obvykle z vláken, jako jsou juta, kokosové vlákno, sisal, abaka, kantata a henequen;
- c) na výrobky z čistého hedvábí.

Na tyto výrobky budou uplatňována ustanovení článku XIX GATT 1994, jak jsou vykládána Dohodou o ochranných opatřeních.

**Výrobky třídy XI (textilie a textilní výrobky) nomenklatury
Harmonizovaného systému popisu a označování zboží (HS)**

Číslo HS Označení zboží

50 Přírodní hedvábí

- 5004.00 Hedvábná příze (jiná než spředená z hedvábného odpadu) neupravená pro drobný prodej
5005.00 Příze spředená z hedvábného odpadu, neupravená pro drobný prodej
5006.00 Hedvábná příze a příze spředená z hedvábného odpadu, upravená pro drobný prodej; messinský vlas
5007.10 Tkaniny z buretového hedvábí
5007.20 Jiné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti hedvábí nebo hedvábného odpadu, jiného než buretového
5007.90 Ostatní tkaniny z hedvábí nebo z hedvábného odpadu

51 Vlna, jemné nebo hrubé zvířecí chlupy; žíněné příze a žíněné tkaniny

- 5105.10 Mykaná vlna
5105.21 Útržky česané vlny
5105.29 Ostatní vlněné česance a jiná česaná vlna
5105.30 Jemné zvířecí chlupy, mykané nebo česané
5106.10 Vlněná mykaná příze, neupravená pro drobný prodej, obsahující nejméně 85% hmotnosti vlny
5106.20 Vlněná mykaná příze, neupravená pro drobný prodej, obsahující méně než 85% hmotnosti vlny
5107.10 Česaná vlněná příze, neupravená pro drobný prodej, obsahující 85% nebo více hmotnosti vlny
5107.20 Česaná vlněná příze, neupravená pro drobný prodej, obsahující méně než 85% hmotnosti vlny
5108.10 Mykaná příze z jemných zvířecích chlupů, neupravená pro drobný prodej
5108.20 Česaná příze z jemných zvířecích chlupů, neupravená pro drobný prodej
5109.10 Příze z vlny nebo z jemných zvířecích chlupů, upravená pro drobný prodej a obsahující 85% nebo více hmotnosti vlny nebo jemných zvířecích chlupů
5109.90 Příze z vlny nebo z jemných zvířecích chlupů, upravená pro drobný prodej a obsahující méně než 85% hmotnosti vlny nebo jemných zvířecích chlupů
5110.00 Příze z hrubých zvířecích chlupů nebo ze žíní (včetně opředené žíněné příze), též upravená pro drobný prodej
5111.11 Tkaniny z mykané vlněné příze nebo z příze z jemných zvířecích chlupů obsahující 85% nebo více hmotnosti vlny nebo jemných zvířecích chlupů, o hmotnosti nepřesahující 300 g/m²
5111.19 Tkaniny z mykané vlněné příze nebo z příze z jemných zvířecích chlupů, obsahující 85% nebo více hmotnosti přesahující 300 g/m²
5111.20 Tkaniny z mykané vlněné příze nebo z příze z jemných zvířecích chlupů, obsahující 85% nebo více hmotnosti vlny nebo jemných zvířecích chlupů, ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickým hedvábím
5111.30 Tkaniny z mykané vlněné příze nebo z příze z jemných zvířecích chlupů obsahující 85% nebo více hmotnosti vlny nebo jemných zvířecích chlupů, ve směsi hlavně nebo výlučně ze střížových chemických vláken
5111.90 Ostatní tkaniny z mykané vlněné příze nebo z příze z jemných zvířecích chlupů

Číslo HS Označení zboží

- 5112.11 Tkaniny z česané vlněné příze nebo z česané příze jemných zvířecích chlupů obsahující 85% nebo více hmotnosti vlny nebo jemných zvířecích chlupů, o hmotnosti nepřesahující 200 g/m²
- 5112.19 Tkaniny z česané vlněné příze nebo z česané příze jemných zvířecích chlupů obsahující 85% nebo více hmotnosti vlny nebo jemných zvířecích chlupů, o hmotnosti přesahující 200 g/m²
- 5112.20 Tkaniny z česané vlněné příze nebo z česané příze jemných zvířecích chlupů obsahující méně než 85% hmotnosti vlny nebo jemných zvířecích chlupů, ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickým hedvábím
- 5112.30 Tkaniny z česané vlněné příze nebo z česané příze jemných zvířecích chlupů obsahující méně než 85% hmotnosti vlny nebo jemných zvířecích chlupů, ve směsi hlavně nebo výlučně ze střížových chemických vláken
- 5112.90 Ostatní tkaniny z česané vlněné příze nebo z česané příze jemných zvířecích chlupů obsahující méně než 85% hmotnosti vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 5113.00 Tkaniny z hrubých zvířecích chlupů nebo ze žíní

52 Bavlna

- 5204.11 Bavlněné šicí nitě, neupravené pro drobný prodej, obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny
- 5204.19 Bavlněné šicí nitě, neupravené pro drobný prodej, obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny
- 5204.20 Bavlněné šicí nitě, upravené pro drobný prodej
- 5205.11 Jednoduchá bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti 714,29 decitex nebo vyšší (číslo metrické nejvýše 14)
- 5205.12 Jednoduchá bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti nižší než 714,29 decitex, ne však nižší než 232,56 decitex (číslo metrické vyšší než 14, ale nepřesahující 43)
- 5205.13 Jednoduchá bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti nižší než 232,56 decitex, ne však nižší než 192,31 decitex (číslo metrické vyšší než 43, ale nepřesahující 52)
- 5205.14 Jednoduchá bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti nižší než 192,31 decitex, ne však nižší než 125 decitex (číslo metrické vyšší než 52, ale nepřesahující 80)
- 5205.15 Jednoduchá bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti nižší než 125 decitex (číslo metrické vyšší než 80)
- 5205.21 Jednoduchá bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti 714,29 decitex nebo vyšší (číslo metrické nejvýše 14)
- 5205.22 Jednoduchá bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti nižší než 714,29 decitex, ne však nižší než 232,56 decitex (číslo metrické vyšší než 14, ale nepřesahující 43)

Číslo HS Označení zboží

- 5205.23 Jednoduchá bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti nižší než 232,56 decitex, ne však nižší než 192,31 decitex (číslo metrické vyšší než 43, ale nepřesahující 52)
- 5205.24 Jednoduchá bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti nižší než 192,31 decitex, ne však nižší než 125 decitex (číslo metrické vyšší než 52, ale nepřesahující 80)
- 5205.25 Jednoduchá bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti nižší než 125 decitex (číslo metrické vyšší než 80)
- 5205.31 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti 714,29 decitex nebo vyšší (číslo metrické jednoduché příze nejvýše 14)
- 5205.32 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti nižší než 714,29 decitex, ne však nižší než 232,56 decitex (číslo metrické jednoduché příze vyšší než 14, ale nepřesahující 43)
- 5205.33 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti nižší než 232,56 decitex, ne však nižší než 192,31 decitex (číslo metrické jednoduché příze vyšší než 43, ale nepřesahující 52)
- 5205.34 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti nižší než 192,31 decitex, ne však nižší než 125 decitex (číslo metrické jednoduché příze vyšší než 52, ale nepřesahující 80)
- 5205.35 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti nižší než 125 decitex, (číslo metrické jednoduché příze vyšší než 80)
- 5205.41 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti 714,29 decitex, nebo vyšší (číslo metrické jednoduché příze nejvýše 14)
- 5205.42 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti nižší než 714,29 decitex, ne však nižší než 232,56 decitex (číslo metrické jednoduché příze vyšší než 14, ale nepřesahující 43)
- 5205.43 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti nižší než 232,56 decitex, ne však nižší než 192,31 decitex (číslo metrické jednoduché příze vyšší než 43, ale nepřesahující 52)

Číslo HS Označení zboží

- 5205.44 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti nižší než 192,31 decitex, ne však nižší než 125 decitex (číslo metrické jednoduché příze vyšší než 52, ale nepřesahující 80)
- 5205.45 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující 85% nebo více hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti nižší než 125 decitex, (číslo metrické jednoduché příze vyšší než 80)
- 5206.11 Jednoduchá bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti 714,29 decitex nebo vyšší (číslo metrické nejméně 14)
- 5206.12 Jednoduchá bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti nižší než 714,29 decitex, ne však nižší než 232,56 decitex (číslo metrické vyšší než 14, ale nepřesahující 43)
- 5206.13 Jednoduchá bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti nižší než 232,56 decitex, ne však nižší než 192,31 decitex (číslo metrické vyšší než 43, ale nepřesahující 52)
- 5206.14 Jednoduchá bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti nižší než 192,31 decitex, ne však nižší než 125 decitex (číslo metrické vyšší než 52, ale nepřesahující 80)
- 5206.15 Jednoduchá bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti nižší než 125 decitex (číslo metrické vyšší než 80)
- 5206.21 Jednoduchá bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti 714,29 decitex nebo vyšší (číslo metrické nejméně 14)
- 5206.22 Jednoduchá bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti nižší než 714,29 decitex, ne však nižší než 232,56 decitex (číslo metrické vyšší než 14, ale nepřesahující 43)
- 5206.23 Jednoduchá bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti nižší než 232,56 decitex, ne však nižší než 192,31 decitex (číslo metrické vyšší než 43, ale nepřesahující 52)
- 5206.24 Jednoduchá bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti nižší než 192,31 decitex, ne však nižší než 125 decitex (číslo metrické vyšší než 52, ale nepřesahující 80)
- 5206.25 Jednoduchá bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, o délkové hmotnosti nižší než 125 decitex (číslo metrické vyšší než 80)
- 5206.31 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti 714,29 decitex nebo vyšší (číslo metrické jednoduché příze nejméně 14)

Číslo HS Označení zboží

- 5206.32 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti nižší než 714,29 decitex, ne však nižší než 232,56 decitex (číslo metrické jednoduché příze vyšší než 14, ale nepřesahující 43)
- 5206.33 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti nižší než 232,56 decitex, ne však nižší než 192,31 decitex (číslo metrické jednoduché příze vyšší než 43, ale nepřesahující 52)
- 5206.34 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti nižší než 192,31 decitex, ne však nižší než 125 decitex (číslo metrické jednoduché příze vyšší než 52, ale nepřesahující 80)
- 5206.35 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z nečesaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti nižší než 125 decitex (číslo metrické jednoduché příze vyšší než 80)
- 5206.41 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti 714,29 decitex nebo vyšší (číslo metrické jednoduché příze nejvýše 14)
- 5206.42 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti nižší než 714,29 decitex, ne však nižší než 232,56 decitex (číslo metrické jednoduché příze vyšší než 14, ale nepřesahující 43)
- 5206.43 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti nižší než 232,56 decitex, ne však nižší než 192,31 decitex (číslo metrické jednoduché příze vyšší než 43, ale nepřesahující 52)
- 5206.44 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti nižší než 192,31 decitex, ne však nižší než 125 decitex (číslo metrické jednoduché příze vyšší než 52, ale nepřesahující 80)
- 5206.45 Násobná (skaná) nebo kablová bavlněná příze z česaných vláken (jiná než šicí nit) obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny, neupravená pro drobný prodej, z jednoduché příze o délkové hmotnosti nižší než 125 decitex, (číslo metrické jednoduché příze vyšší než 80)
- 5207.10 Bavlněná příze (jiná než šicí nit), upravená pro drobný prodej, obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny
- 5207.90 Bavlněná příze (jiná než šicí nit), upravená pro drobný prodej, obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny
- 5208.11 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny, nebělené, v plátnové vazbě o hmotnosti nejvýše 100 g/m²
- 5208.12 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny, nebělené, v plátnové vazbě o hmotnosti větší než 100 g/m², nepřesahující však 200 g/m²
- 5208.13 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající plošnou hmotnost nejvýše 200 g/m², nebělené, ve vazbě trívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru

Číslo HS Označení zboží

- 5208.19 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající plošnou hmotnost nejvýše 200 g/m², nebělené
- 5208.21 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny, bělené, v plátňové vazbě o hmotnosti nejvýše 100 g/m²
- 5208.22 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny, bělené, v plátňové vazbě o hmotnosti větší než 100 g/m², nepřesahující však 200 g/m²
- 5208.23 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající plošnou hmotnost nejvýše 200 g/m², bělené, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5208.29 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající plošnou hmotnost nejvýše 200 g/m², bělené
- 5208.31 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny, barvené, v plátňové vazbě o hmotnosti nejvýše 100 g/m²
- 5208.32 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny, barvené, v plátňové vazbě o hmotnosti větší než 100 g/m², nepřesahující však 200 g/m²
- 5208.33 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající plošnou hmotnost nejvýše 200 g/m², barvené, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5208.39 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající plošnou hmotnost nejvýše 200 g/m², barvené
- 5208.41 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny, z různobarevných přízí, v plátňové vazbě o hmotnosti nejvýše 100 g/m²
- 5208.42 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny, z různobarevných přízí, v plátňové vazbě o hmotnosti větší než 100 g/m², nepřesahující však 200 g/m²
- 5208.43 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající plošnou hmotnost nejvýše 200 g/m², z různobarevných přízí, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5208.49 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající plošnou hmotnost nejvýše 200 g/m², z různobarevných přízí
- 5208.51 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny, potisknuté, v plátňové vazbě o hmotnosti nejvýše 100 g/m²
- 5208.52 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny, potisknuté, v plátňové vazbě o hmotnosti větší než 100 g/m², nepřesahující však 200 g/m²
- 5208.53 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající plošnou hmotnost nejvýše 200 g/m², potisknuté, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5208.59 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající plošnou hmotnost nejvýše 200 g/m², potisknuté
- 5209.11 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající větší hmotnost než 200 g/m², nebělené, v plátňové vazbě
- 5209.12 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající větší hmotnost než 200 g/m², nebělené, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5209.19 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající větší hmotnost než 200 g/m², nebělené
- 5209.21 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající větší hmotnost než 200 g/m², bělené, v plátňové vazbě
- 5209.22 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající větší hmotnost než 200 g/m², bělené, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5209.29 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající větší hmotnost než 200 g/m², bělené

Číslo HS Označení zboží

- 5209.31 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající větší hmotnost než 200 g/m², barvené, v plátnové vazbě
- 5209.32 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající větší hmotnost než 200 g/m², barvené, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5209.39 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající větší hmotnost než 200 g/m², barvené
- 5209.41 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající větší hmotnost než 200 g/m², z různobarevných přízí, v plátnové vazbě
- 5209.42 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající větší hmotnost než 200 g/m², z různobarevných přízí, tkaniny zvané "denim"
- 5209.43 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající větší hmotnost než 200 g/m², z různobarevných přízí, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5209.49 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající větší hmotnost než 200 g/m², z různobarevných přízí
- 5209.51 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající větší hmotnost než 200 g/m², potisknuté, v plátnové vazbě
- 5209.52 Bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající větší hmotnost než 200 g/m², potisknuté, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5209.59 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti bavlny a mající větší hmotnost než 200 g/m², potisknuté
- 5210.11 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost nejvýše 200 g/m², nebělené, v plátnové vazbě
- 5210.12 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost nejvýše 200 g/m², nebělené, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5210.19 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost nejvýše 200 g/m², nebělené
- 5210.21 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost nejvýše 200 g/m², bělené, v plátnové vazbě
- 5210.22 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost nejvýše 200 g/m², bělené, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5210.29 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost nejvýše 200g/m², bělené
- 5210.31 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost nejvýše 200 g/m², barvené, v plátnové vazbě
- 5210.32 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost nejvýše 200 g/m², barvené, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5210.39 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost nejvýše 200 g/m², barvené
- 5210.41 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost nejvýše 200 g/m², z různobarevných přízí, v plátnové vazbě

Číslo HS Označení zboží

- 5210.42 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost nejvýše 200 g/m², z různobarevných přízí, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5210.49 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost nejvýše 200 g/m², z různobarevných přízí
- 5210.51 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost nejvýše 200 g/m², potisknuté, v plátňové vazbě
- 5210.52 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost nejvýše 200 g/m², potisknuté, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5210.59 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost nejvýše 200 g/m², potisknuté
- 5211.11 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost vyšší než 200 g/m², nebělené, v plátňové vazbě
- 5211.12 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost vyšší než 200 g/m², nebělené, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5211.19 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost vyšší než 200 g/m², nebělené
- 5211.21 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost vyšší než 200g/m², bělené, v plátňové vazbě
- 5211.22 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost vyšší než 200 g/m², bělené, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5211.29 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost vyšší než 200 g/m², bělené
- 5211.31 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost vyšší než 200 g/m², barvené, v plátňové vazbě
- 5211.32 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost vyšší než 200 g/m², barvené, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5211.39 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost nejvýše 200 g/m², barvené
- 5211.41 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost vyšší než 200 g/m², z různobarevných přízí, v plátňové vazbě
- 5211.42 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost vyšší než 200 g/m², z různobarevných přízí, tkaniny zvané "denim"
- 5211.43 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost vyšší než 200 g/m², z různobarevných přízí, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru

Číslo HS Označení zboží

- 5211.49 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost vyšší než 200 g/m², z různobarevných přízí
- 5211.51 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost vyšší než 200 g/m², potisknuté, v plátňové vazbě
- 5211.52 Bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost vyšší než 200 g/m², potisknuté, ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru
- 5211.59 Ostatní bavlněné tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti bavlny ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickými vlákny a mající hmotnost vyšší než 200 g/m², potisknuté
- 5212.11 Ostatní bavlněné tkaniny o hmotnosti nejvýše 200 g/m², nebělené
- 5212.12 Ostatní bavlněné tkaniny o hmotnosti nejvýše 200 g/m², bělené
- 5212.13 Ostatní bavlněné tkaniny o hmotnosti nejvýše 200 g/m², barvené
- 5212.14 Ostatní bavlněné tkaniny o hmotnosti nejvýše 200 g/m², z různobarevných přízí
- 5212.15 Ostatní bavlněné tkaniny o hmotnosti nejvýše 200 g/m², potisknuté
- 5212.21 Ostatní bavlněné tkaniny o hmotnosti vyšší než 200 g/m², nebělené
- 5212.22 Ostatní bavlněné tkaniny o hmotnosti vyšší než 200 g/m², bělené
- 5212.23 Ostatní bavlněné tkaniny o hmotnosti vyšší než 200 g/m², barvené
- 5212.24 Ostatní bavlněné tkaniny o hmotnosti vyšší než 200 g/m², z různobarevných přízí
- 5212.25 Ostatní bavlněné tkaniny o hmotnosti vyšší než 200 g/m², potisknuté
- 53 Jiná rostlinná textilní vlákna; papírová příze a tkaniny z papírové příze**
- 5306.10 Lněná příze jednoduchá
- 5306.20 Lněná příze násobná (skaná) nebo kablová
- 5307.10 Příze z jutových nebo jiných textilních lýkových vláken, jednoduchá
- 5307.20 Příze z jutových nebo jiných textilních lýkových vláken, násobná (skaná) nebo kablová
- 5308.20 Příze z pravého konopí
- 5308.90 Ostatní příze z jiných rostlinných textilních vláken; papírová příze
- 5309.11 Lněné tkaniny nebělené nebo bělené, obsahující nejméně 85% hmotnosti lnu
- 5309.19 Ostatní lněné tkaniny, obsahující nejméně 85% hmotnosti lnu
- 5309.21 Lněné tkaniny nebělené nebo bělené obsahující méně než 85% hmotnosti lnu
- 5309.29 Ostatní lněné tkaniny, obsahující méně než 85% hmotnosti lnu
- 5310.10 Nebělené tkaniny z jutových nebo jiných textilních lýkových vláken
- 5310.90 Ostatní tkaniny z jutových nebo jiných textilních lýkových vláken
- 5311.00 Tkaniny z ostatních rostlinných textilních vláken; tkaniny z papírové příze
- 54 Chemické syntetické nebo umělé hedvábí**
- 5401.10 Šicí nitě ze syntetického hedvábí, též upravené pro drobný prodej
- 5401.20 Šicí nitě z umělého hedvábí, též upravené pro drobný prodej
- 5402.10 Vysokopevnostní příze z nylonu nebo jiných polyamidů (jiná než šicí nit), neupravená pro drobný prodej
- 5402.20 Vysokopevnostní příze z polyesterů (jiná než šicí nit), neupravená pro drobný prodej
- 5402.31 Tvarovaná příze z nylonu nebo jiných polyamidů, u níž jednotlivé vlákno má délkovou hmotnost nejvýše 50 tex, neupravená pro drobný prodej

Číslo HS Označení zboží

- 5402.32 Tvarovaná příze z nylonu nebo jiných polyamidů, u níž jednotlivé vlákno má délkovou hmotnost vyšší než 50 tex, neupravená pro drobný prodej
- 5402.33 Tvarovaná příze z polyesterů, neupravená pro drobný prodej
- 5402.39 Ostatní příze ze syntetického hedvábí (jiná než šicí nit), neupravená pro drobný prodej
- 5402.41 Příze z nylonu nebo jiných polyamidů, jednoduchá, nekroucená nebo kroucená nejvýše 50 zákruty na metr, neupravená pro drobný prodej
- 5402.42 Příze z polyesterů, částečně orientovaných, jednoduchá, nekroucená nebo kroucená nejvýše 50 zákruty na metr, neupravená pro drobný prodej
- 5402.43 Příze z ostatních polyesterů, jednoduchá, nekroucená nebo kroucená nejvýše 50 zákruty na metr, neupravená pro drobný prodej
- 5402.49 Ostatní příze ze syntetického hedvábí, jednoduchá, nekroucená nebo kroucená nejvýše 50 zákruty na metr, neupravená pro drobný prodej
- 5402.51 Příze z nylonu nebo jiných polyamidů, jednoduchá, kroucená více než 50 zákruty na metr, neupravená pro drobný prodej
- 5402.52 Příze z polyesterů, jednoduchá, kroucená více než 50 zákruty na metr, neupravená pro drobný prodej
- 5402.59 Ostatní příze ze syntetického hedvábí, jednoduchá, kroucená více než 50 zákruty na metr, neupravená pro drobný prodej
- 5402.61 Příze z nylonu nebo jiných polyamidů, násobná (skaná) nebo kablová, neupravená pro drobný prodej
- 5402.62 Příze z polyesterů, násobná (skaná) nebo kablová, neupravená pro drobný prodej
- 5402.69 Ostatní příze ze syntetického hedvábí, násobná (skaná) nebo kablová, neupravená pro drobný prodej
- 5403.10 Vysokopevnostní příze z viskóзовého hedvábí (jiná než šicí nit), neupravená pro drobný prodej
- 5403.20 Tvarovaná příze z umělého hedvábí (jiná než šicí nit), neupravená pro drobný prodej
- 5403.31 Příze z viskóзовého vlákna, nekroucená nebo kroucená nejvýše 120 zákruty na metr, neupravená pro drobný prodej
- 5403.32 Příze z viskóзовého vlákna, kroucená více než 120 zákruty na metr, neupravená pro drobný prodej
- 5403.33 Příze z acetátu celulózy, jednoduchá, neupravená pro drobný prodej
- 5403.39 Ostatní příze z umělého hedvábí (jiná než šicí nit), jednoduchá, neupravená pro drobný prodej
- 5403.41 Příze z viskóзовého vlákna, násobná (skaná) nebo kablová, neupravená pro drobný prodej
- 5403.42 Příze z acetátu celulózy, násobná (skaná) nebo kablová, neupravená pro drobný prodej
- 5403.49 Ostatní příze z umělého hedvábí, násobná (skaná) nebo kablová, neupravená pro drobný prodej
- 5404.10 Syntetický monofil o délkové hmotnosti 67 decitex nebo vyšší a jehož žádný rozměr v průřezu nepřesahuje 1 mm
- 5404.90 Ostatní pásy a podobné tvary (například umělá sláma) ze syntetických textilních materiálů o zjevné šířce nepřesahující 5 mm
- 5405.00 Umělý monofil o délkové hmotnosti 67 decitex nebo vyšší a jehož žádný rozměr v průřezu nepřesahuje 1 mm; pásy a podobné tvary (například umělá sláma) z umělých textilních materiálů o zjevné šířce nepřesahující 5 mm
- 5406.10 Příze ze syntetického hedvábí (jiná než šicí nit), upravená pro drobný prodej
- 5406.20 Příze z umělého hedvábí (jiná než šicí nit), upravená pro drobný prodej

Číslo HS Označení zboží

5407.10	Tkaniny vyrobené z vysokopevnostní příze z nylonu nebo jiných polyamidů nebo polyesterů
5407.20	Tkaniny vyrobené z pásků nebo podobných tvarů z příze ze syntetického hedvábí
5407.30	Tkaniny specifikované v poznámce 9 ke třídě XI
5407.41	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti hedvábí z nylonu nebo jiných polyamidů, nebělené nebo bělené
5407.42	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti hedvábí z nylonu nebo jiných polyamidů, barvené
5407.43	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti hedvábí z nylonu nebo jiných polyamidů, z různobarevných přízí
5407.44	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti hedvábí z nylonu nebo jiných polyamidů, potisknuté
5407.51	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti hedvábí z nylonu nebo jiných polyamidů, nebělené nebo bělené
5407.52	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti tvarovaného polyesterového hedvábí, barvené
5407.53	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti tvarovaného polyesterového hedvábí, z různobarevných přízí
5407.54	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti tvarovaného polyesterového hedvábí, potisknuté
5407.60	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti netvarovaného polyesterového hedvábí
5407.71	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti syntetického hedvábí, nebělené nebo bělené
5407.72	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti syntetického hedvábí, barvené
5407.73	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti syntetického hedvábí, z různobarevných přízí
5407.74	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti syntetického hedvábí, potisknuté
5407.81	Ostatní tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti syntetického hedvábí ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, nebělené nebo bělené
5407.82	Ostatní tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti syntetického hedvábí ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, barvené
5407.83	Ostatní tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti syntetického hedvábí ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, z různobarevných přízí
5407.84	Ostatní tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti syntetického hedvábí ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, potisknuté
5407.91	Ostatní tkaniny z příze ze syntetického hedvábí, nebělené nebo bělené
5407.92	Ostatní tkaniny z příze ze syntetického hedvábí, barvené
5407.93	Ostatní tkaniny z příze ze syntetického hedvábí, z různobarevných přízí
5407.94	Ostatní tkaniny z příze ze syntetického hedvábí, potisknuté
5408.10	Tkaniny vyrobené z vysokopevnostní příze z viskózových vláken
5408.21	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti umělého hedvábí nebo pásků nebo podobných tvarů, nebělené nebo bělené
5408.22	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti umělého hedvábí nebo pásků nebo podobných tvarů, barvené
5408.23	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti umělého hedvábí nebo pásků nebo podobných tvarů, z různobarevných přízí
5408.24	Ostatní tkaniny obsahující nejméně 85% hmotnosti umělého hedvábí nebo pásků nebo podobných tvarů, potisknuté

Číslo HS Označení zboží

- 5408.31 Ostatní tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti umělého hedvábí nebo pásků nebo podobných tvarů, nebělené nebo bělené
- 5408.32 Ostatní tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti umělého hedvábí nebo pásků nebo podobných tvarů, barvené
- 5408.33 Ostatní tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti umělého hedvábí nebo pásků nebo podobných tvarů, z různobarevných přízí
- 5408.34 Ostatní tkaniny obsahující méně než 85% hmotnosti umělého hedvábí nebo pásků nebo podobných tvarů, potisknuté

55 Chemická (syntetická nebo umělá) střížová vlákna

- 5501.10 Kabel z nylonu nebo jiných polyamidů
- 5501.20 Kabel z polyesterů
- 5501.30 Kabel akrylový nebo modakrylový
- 5501.90 Kabel z ostatních druhů syntetického hedvábí
- 5502.00 Kabel z umělého hedvábí
- 5503.10 Syntetická střížová vlákna z nylonu nebo jiných polyamidů, nemykaná, nečesaná ani jinak nezpracovaná pro sprádkání
- 5503.20 Syntetická střížová vlákna z polyesterů, nemykaná, nečesaná ani jinak nezpracovaná pro sprádkání
- 5503.30 Syntetická střížová vlákna akrylová nebo modakrylová, nemykaná, nečesaná ani jinak nezpracovaná pro sprádkání
- 5503.40 Syntetická střížová vlákna z polypropylenu, nemykaná, nečesaná ani jinak nezpracovaná pro sprádkání
- 5503.90 Syntetická střížová vlákna ostatní, nemykaná, nečesaná ani jinak nezpracovaná pro sprádkání
- 5504.10 Viskózová střížová vlákna, nemykaná, nečesaná ani jinak nezpracovaná pro sprádkání
- 5504.90 Ostatní umělá střížová vlákna, nemykaná, nečesaná ani jinak nezpracovaná pro sprádkání
- 5505.10 Odpad ze syntetických vláken (včetně výčesků, přízového odpadu a trhaného materiálu)
- 5505.20 Odpad z umělých vláken (včetně výčesků, přízového odpadu a trhaného materiálu)
- 5506.10 Syntetická střížová vlákna z nylonu nebo jiných polyamidů, mykaná, česaná nebo jinak zpracovaná pro sprádkání
- 5506.20 Syntetická střížová vlákna z polyesterů, mykaná, česaná nebo jinak zpracovaná pro sprádkání
- 5506.30 Syntetická střížová vlákna akrylová nebo modakrylová, mykaná, česaná nebo jinak zpracovaná pro sprádkání
- 5506.90 Syntetická střížová vlákna ostatní, mykaná, česaná nebo jinak zpracovaná pro sprádkání
- 5507.00 Umělá střížová vlákna, mykaná, česaná nebo jinak upravená pro sprádkání
- 5508.10 Šicí nit ze syntetických střížových vláken, též upravená pro drobný prodej
- 5508.20 Šicí nit z umělých střížových vláken, též upravená pro drobný prodej
- 5509.11 Příze (jiná než šicí nit) ze syntetických střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, obsahující nejméně 85% hmotnosti střížových vláken z nylonu nebo jiných polyamidů, jednoduchá
- 5509.12 Příze (jiná než šicí nit) ze syntetických střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, obsahující nejméně 85% hmotnosti střížových vláken z nylonu nebo jiných polyamidů, násobná (skaná) nebo kablová
- 5509.21 Příze (jiná než šicí nit) ze syntetických střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, obsahující nejméně 85% hmotnosti polyesterových střížových vláken, jednoduchá

Číslo HS Označení zboží

5509.22	Příze (jiná než šicí nit) ze syntetických střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, obsahující nejméně 85% hmotnosti polyesterových střížových vláken, násobná (skaná) nebo kablová
5509.3	Příze (jiná než šicí nit) ze syntetických střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, obsahující nejméně 85% hmotnosti akrylových nebo modakrylových střížových vláken, jednoduchá
5509.32	Příze (jiná než šicí nit) ze syntetických střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, obsahující nejméně 85% hmotnosti akrylových nebo modakrylových střížových vláken, násobná (skaná) nebo kablová
5509.41	Jiná příze (jiná než šicí nit) ze syntetických střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, obsahující nejméně 85% hmotnosti syntetických střížových vláken, jednoduchá
5509.42	Jiná příze (jiná než šicí nit) ze syntetických střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, obsahující nejméně 85% hmotnosti syntetických střížových vláken, násobná (skaná) nebo kablová
5509.51	Jiná příze (jiná než šicí nit) z polyesterových střížových vláken, ve směsi hlavně nebo výlučně s umělými střížovými vlákny, neupravená pro drobný prodej
5509.52	Jiná příze (jiná než šicí nit) z polyesterových střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, ve směsi hlavně nebo výlučně s vlnou nebo jemnými zvířecími chlupy
5509.53	Jiná příze (jiná než šicí nit) z polyesterových střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou
5509.59	Ostatní příze (jiná než šicí nit) z polyesterových střížových vláken, neupravená pro drobný prodej
5509.61	Jiná příze (jiná než šicí nit) z akrylových nebo modakrylových střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, ve směsi hlavně nebo výlučně s vlnou nebo jemnými zvířecími chlupy
5509.62	Jiná příze (jiná než šicí nit) z akrylových nebo modakrylových střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou
5509.69	Ostatní příze (jiná než šicí nit) z akrylových nebo modakrylových střížových vláken, neupravená pro drobný prodej
5509.91	Ostatní příze (jiná než šicí nit) ze syntetických střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, ve směsi hlavně nebo výlučně s vlnou nebo jemnými zvířecími chlupy
5509.92	Ostatní příze (jiná než šicí nit) ze syntetických střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou
5509.99	Jiná ostatní příze (jiná než šicí nit) ze syntetických střížových vláken, neupravená pro drobný prodej,
5510.11	Příze (jiná než šicí nit) z umělých střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, obsahující nejméně 85% hmotnosti umělých střížových vláken, jednoduchá
5510.12	Příze (jiná než šicí nit) z umělých střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, obsahující nejméně 85% hmotnosti umělých střížových vláken, násobná (skaná) nebo kablová
5510.20	Příze (jiná než šicí nit) z umělých střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, ve směsi hlavně nebo výlučně s vlnou nebo jemnými zvířecími chlupy
5510.30	Příze (jiná než šicí nit) z umělých střížových vláken, neupravená pro drobný prodej, ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou
5510.90	Ostatní příze (jiná než šicí nit) z umělých střížových vláken, neupravená pro drobný prodej

Číslo HS Označení zboží

- 5511.10 Příze (jiná než šicí nit) ze syntetických střížových vláken, upravená pro drobný prodej, obsahující nejméně 85% hmotnosti těchto vláken
- 5511.20 Příze (jiná než šicí nit) ze syntetických střížových vláken, upravená pro drobný prodej, obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken
- 5511.30 Příze (jiná než šicí nit) z umělých střížových vláken, upravená pro drobný prodej
- 5512.11 Tkaniny ze syntetických střížových vláken, obsahující nejméně 85% hmotnosti polyesterových střížových vláken, nebělené nebo bělené
- 5512.19 Tkaniny ze syntetických střížových vláken, obsahující nejméně 85% hmotnosti polyesterových střížových vláken, ostatní
- 5512.21 Tkaniny ze syntetických střížových vláken, obsahující nejméně 85% hmotnosti akrylových nebo modakrylových střížových vláken, nebělené nebo bělené
- 5512.29 Tkaniny ze syntetických střížových vláken, obsahující nejméně 85% hmotnosti akrylových nebo modakrylových střížových vláken, ostatní
- 5512.91 Ostatní tkaniny ze syntetických střížových vláken, obsahující nejméně 85% hmotnosti syntetických střížových vláken, nebělené nebo bělené
- 5512.99 Ostatní tkaniny ze syntetických střížových vláken, obsahující nejméně 85% hmotnosti syntetických střížových vláken, jiné než nebělené nebo bělené
- 5513.11 Tkaniny z polyesterových střížových vláken v plátňové vazbě obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají hmotnost nejvýše 170 g/m², nebělené nebo bělené
- 5513.12 Tkaniny z polyesterových střížových vláken ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru, obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají hmotnost nejvýše 170 g/m², nebělené nebo bělené
- 5513.13 Ostatní tkaniny z polyesterových střížových vláken obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají hmotnost nejvýše 170 g/m², nebělené nebo bělené
- 5513.19 Ostatní tkaniny ze syntetických střížových vláken obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají hmotnost nejvýše 170 g/m², nebělené nebo bělené
- 5513.21 Tkaniny z polyesterových střížových vláken v plátňové vazbě obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají hmotnost nejvýše 170 g/m², barvené
- 5513.22 Tkaniny z polyesterových střížových vláken ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru, obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají hmotnost nejvýše 170 g/m², barvené
- 5513.23 Ostatní tkaniny z polyesterových střížových vláken obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají hmotnost nejvýše 170 g/m², barvené
- 5513.29 Ostatní tkaniny ze syntetických střížových vláken obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají hmotnost nejvýše 170 g/m², barvené
- 5513.31 Tkaniny z polyesterových střížových vláken v plátňové vazbě obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají hmotnost nejvýše 170 g/m², z různobarevných přízí

Číslo HS Označení zboží

- 5513.32 Tkaniny z polyesterových střížových vláken ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru, obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají hmotnost nejvýše 170 g/m², z různobarevných přízí
- 5513.33 Ostatní tkaniny z polyesterových střížových vláken obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají hmotnost nejvýše 170 g/m², z různobarevných přízí
- 5513.39 Ostatní tkaniny ze syntetických střížových vláken obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají hmotnost nejvýše 170 g/m², z různobarevných přízí
- 5513.41 Tkaniny z polyesterových střížových vláken v plátnové vazbě obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají hmotnost nejvýše 170 g/m², potisknuté
- 5513.42 Tkaniny z polyesterových střížových vláken ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru, obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají hmotnost nejvýše 170 g/m², potisknuté
- 5513.43 Ostatní tkaniny z polyesterových střížových vláken obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají hmotnost nejvýše 170 g/m², potisknuté
- 5513.49 Ostatní tkaniny ze syntetických střížových vláken obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají hmotnost nejvýše 170 g/m², potisknuté
- 5514.11 Tkaniny z polyesterových střížových vláken v plátnové vazbě, obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají vyšší hmotnost než 170 g/m², nebělené nebo bělené
- 5514.12 Tkaniny z polyesterových střížových vláken ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru, obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají vyšší hmotnost než 170 g/m², nebělené nebo bělené
- 5514.13 Ostatní tkaniny z polyesterových střížových vláken obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají vyšší hmotnost než 170 g/m², nebělené nebo bělené
- 5514.19 Ostatní tkaniny ze syntetických střížových vláken obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají vyšší hmotnost než 170 g/m², bělené nebo nebělené
- 5514.21 Tkaniny z polyesterových střížových vláken v plátnové vazbě, obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají vyšší hmotnost než 170 g/m², barvené
- 5514.22 Tkaniny z polyesterových střížových vláken ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru, obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají vyšší hmotnost než 170 g/m², barvené
- 5514.23 Ostatní tkaniny z polyesterových střížových vláken obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají vyšší hmotnost než 170 g/m², barvené
- 5514.29 Ostatní tkaniny ze syntetických střížových vláken obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají vyšší hmotnost než 170 g/m², barvené

Číslo HS Označení zboží

- 5514.31 Tkaniny z polyesterových střížových vláken v plátnové vazbě, obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají vyšší hmotnost než 170 g/m², z různobarevných přízí
- 5514.32 Tkaniny z polyesterových střížových vláken ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru, obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají vyšší hmotnost než 170 g/m², z různobarevných přízí
- 5514.33 Ostatní tkaniny z polyesterových střížových vláken obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají vyšší hmotnost než 170 g/m², z různobarevných přízí
- 5514.39 Ostatní tkaniny ze syntetických střížových vláken obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají vyšší hmotnost než 170 g/m², z různobarevných přízí
- 5514.41 Tkaniny z polyesterových střížových vláken v plátnové vazbě, obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají vyšší hmotnost než 170 g/m², potisknuté
- 5514.42 Tkaniny z polyesterových střížových vláken ve vazbě třívazného nebo čtyřvazného kepru včetně vazby křížového kepru, obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají vyšší hmotnost než 170 g/m², potisknuté
- 5514.43 Ostatní tkaniny z polyesterových střížových vláken obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají vyšší hmotnost než 170 g/m², potisknuté
- 5514.49 Ostatní tkaniny ze syntetických střížových vláken obsahující méně než 85% hmotnosti těchto vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, které mají vyšší hmotnost než 170 g/m², potisknuté
- 5515.11 Tkaniny z polyesterových střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s viskózovými střížovými vlákny
- 5515.12 Tkaniny z polyesterových střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickým hedvábím
- 5515.13 Tkaniny z polyesterových střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s vlnou nebo jemnými zvířecími chlupy
- 5515.19 Ostatní tkaniny z polyesterových střížových vláken
- 5515.21 Tkaniny z akrylových nebo modakrylových střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickým hedvábím
- 5515.22 Tkaniny z akrylových nebo modakrylových střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s vlnou nebo jemnými zvířecími chlupy
- 5515.29 Ostatní tkaniny z akrylových nebo modakrylových střížových vláken
- 5515.91 Ostatní tkaniny ze syntetických střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickým hedvábím
- 5515.92 Ostatní tkaniny ze syntetických střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s vlnou nebo jemnými zvířecími chlupy
- 5515.99 Ostatní tkaniny ze syntetických střížových vláken jiné
- 5516.11 Tkaniny z umělých střížových vláken, obsahující nejméně 85% hmotnosti umělých střížových vláken, nebělené nebo bělené
- 5516.12 Tkaniny z umělých střížových vláken, obsahující nejméně 85% hmotnosti umělých střížových vláken, barvené
- 5516.13 Tkaniny z umělých střížových vláken, obsahující nejméně 85% hmotnosti umělých střížových vláken, z různobarevných přízí
- 5516.14 Tkaniny z umělých střížových vláken, obsahující nejméně 85% hmotnosti umělých střížových vláken, potisknuté

Číslo HS Označení zboží

- 5516.21 Tkaniny z umělých střížových vláken, obsahující méně než 85% hmotnosti umělých střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickým hedvábím, nebělené nebo bělené
- 5516.22 Tkaniny z umělých střížových vláken, obsahující méně než 85% hmotnosti umělých střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickým hedvábím, barvené
- 5516.23 Tkaniny z umělých střížových vláken, obsahující méně než 85% hmotnosti umělých střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickým hedvábím, z různobarevných přízí
- 5516.24 Tkaniny z umělých střížových vláken, obsahující méně než 85% hmotnosti umělých střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s chemickým hedvábím, potisknuté
- 5516.31 Tkaniny z umělých střížových vláken, obsahující méně než 85% hmotnosti umělých střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s vlnou nebo jemnými zvířecími chlupy, nebělené nebo bělené
- 5516.32 Tkaniny z umělých střížových vláken, obsahující méně než 85% hmotnosti umělých střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s vlnou nebo jemnými zvířecími chlupy, barvené
- 5516.33 Tkaniny z umělých střížových vláken, obsahující méně než 85% hmotnosti umělých střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s vlnou nebo jemnými zvířecími chlupy, z různobarevných přízí
- 5516.34 Tkaniny z umělých střížových vláken, obsahující méně než 85% hmotnosti umělých střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s vlnou nebo jemnými zvířecími chlupy, potisknuté
- 5516.41 Tkaniny z umělých střížových vláken, obsahující méně než 85% hmotnosti umělých střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, nebělené nebo bělené
- 5516.42 Tkaniny z umělých střížových vláken, obsahující méně než 85% hmotnosti umělých střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, barvené
- 5516.43 Tkaniny z umělých střížových vláken, obsahující méně než 85% hmotnosti umělých střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, z různobarevných přízí
- 5516.44 Tkaniny z umělých střížových vláken, obsahující méně než 85% hmotnosti umělých střížových vláken ve směsi hlavně nebo výlučně s bavlnou, potisknuté
- 5516.91 Ostatní tkaniny z umělých střížových vláken nebělené nebo bělené
- 5516.92 Ostatní tkaniny z umělých střížových vláken barvené
- 5516.93 Ostatní tkaniny z umělých střížových vláken z různobarevných přízí
- 5516.94 Ostatní tkaniny z umělých střížových vláken potisknuté
- 56 Vata, plst' a netkané textilie; speciální příze; motouzy, šňůry, provazy a lana a výrobky z nich**
- 5601.10 Hygienické vložky a tampóny, dětské pleny a přebaly a podobné hygienické výrobky z vaty
- 5601.21 Vata z bavlny, jiné výrobky z vaty z bavlny
- 5601.22 Vata z chemických vláken a výrobky z této vaty
- 5601.29 Vata z ostatních materiálů a výrobky z této vaty
- 5601.30 Textilní vložky, prach a nopky
- 5602.10 Vpichované plstí a textilie proplétané vlastními vlákny
- 5602.21 Plst' z vlny nebo jemných zvířecích chlupů, neimpregnovaná, nepovrstvená, nepovlečená ani nelaminovaná
- 5602.29 Plst' z jiných textilních materiálů, neimpregnovaná, nepovrstvená, nepovlečená ani nelaminovaná
- 5602.90 Plst' ostatní, neimpregnovaná, nepovrstvená, nepovlečená ani nelaminovaná

Číslo HS Označení zboží

- 5603.00 Netkané textilie, též impregnované, povrstvené, povlečené nebo laminované
- 5604.10 Kaučukové a kordové nitě pokryté textilem
- 5604.20 Vysokopevnostní příze z polyesterů, nylonu nebo jiných polyamidů nebo z viskóзовých vláken, impregnované nebo povrstvené
- 5604.90 Ostatní kaučukové a kordové nitě, pokryté textilem; textilní příze a pásy a podobné tvary, impregnované, povrstvené, povlečené nebo opláštěné kaučukem nebo plasty
- 5605.00 Metalizovaná příze, též opředená, s určením jako textilní příze nebo pásek nebo podobný tvar, kombinovaná s kovem ve formě vlákna, pásku nebo prášku nebo pokrytá kovem
- 5606.00 Opředená nit, pásy a podobné tvary, opředené; žinylková příze (včetně povločkové žinylkové příze); smyčková pletená nit
- 5607.10 Motouzy, šňůry, provazy a lana z jutových nebo jiných textilních lýkových vláken
- 5607.21 Vázací nebo balicí motouz ze sisalových nebo jiných textilních vláken rodu agave
- 5607.29 Ostatní motouzy, šňůry, provazy a lana ze sisalových nebo jiných textilních vláken rodu agave
- 5607.30 Motouzy, šňůry, provazy a lana z abakových vláken nebo z jiných tvrdých vláken (z listů)
- 5607.41 Vázací nebo balicí motouz z polyethylenu nebo polypropylenu
- 5607.49 Ostatní motouzy, šňůry, provazy a lana z polyethylenu nebo polypropylenu
- 5607.50 Motouzy, šňůry, provazy a lana z jiných syntetických vláken
- 5607.90 Motouzy, šňůry, provazy a lana ostatní
- 5608.11 Zcela zhotovené rybářské sítě z chemických textilních materiálů
- 5608.19 Ostatní vázané síťoviny z motouzů, šňůr nebo provazů, ostatní zcela zhotovené rybářské sítě z chemických textilních materiálů
- 5608.90 Vázané síťoviny z motouzů, šňůr nebo provazů a zcela zhotovené rybářské sítě z ostatních textilních materiálů
- 5609.00 Výrobky z nití, pásků nebo podobných tvarů, motouzy, šňůry, provazy nebo lana, jinde nejmenované ani nezahrnuté
- 57 Koberce a jiné textilní podlahové krytiny**
- 5701.10 Koberce a jiné textilní podlahové krytiny, vázané, též zcela zhotovené, z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 5701.90 Koberce a jiné textilní podlahové krytiny, vázané, též zcela zhotovené, z jiného textilního materiálu
- 5702.10 Koberce typu "Kelim", "Schumcks", "Karamanie" a podobné ručně tkané koberce
- 5702.20 Podlahové krytiny z kokosových vláken
- 5702.31 Koberce a jiné textilní podlahové krytiny, tkané, avšak nevšíváné ani nepovločované, též zcela zhotovené, z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 5702.32 Koberce a jiné textilní podlahové krytiny, tkané, avšak nevšíváné ani nepovločované, též zcela zhotovené, z chemických textilních materiálů
- 5702.39 Koberce a jiné textilní podlahové krytiny, tkané, avšak nevšíváné ani nepovločované, též zcela zhotovené, z ostatních textilních materiálů
- 5702.41 Koberce a textilní podlahové krytiny jiné, tkané, s vlasovým povrchem, zcela zhotovené, z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 5702.42 Koberce a textilní podlahové krytiny jiné, tkané, s vlasovým povrchem, zcela zhotovené, z chemických textilních materiálů

Číslo HS Označení zboží

- 5702.49 Koberce a textilní podlahové krytiny jiné, tkané, s vlasovým povrchem, zcela zhotovené, z ostatních textilních materiálů
- 5702.51 Koberce a textilní podlahové krytiny jiné, bez vlasového povrchu, zcela nezhotovené, z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 5702.52 Koberce a textilní podlahové krytiny jiné, bez vlasového povrchu, zcela nezhotovené, z chemických textilních materiálů
- 5702.59 Koberce a textilní podlahové krytiny jiné, bez vlasového povrchu, zcela nezhotovené, z ostatních textilních materiálů
- 5702.91 Koberce a textilní podlahové krytiny jiné, bez vlasového povrchu, zcela zhotovené, z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 5702.92 Koberce a textilní podlahové krytiny jiné, bez vlasového povrchu, zcela zhotovené, z chemických textilních materiálů
- 5702.99 Koberce a textilní podlahové krytiny jiné, bez vlasového povrchu, zcela zhotovené, z ostatních textilních materiálů
- 5703.10 Koberce a jiné textilní podlahové krytiny, všívané, též zcela zhotovené, z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 5703.20 Koberce a jiné textilní podlahové krytiny, všívané, též zcela zhotovené, z nylonu nebo jiných polyamidů
- 5703.30 Koberce a jiné textilní podlahové krytiny, všívané, též zcela zhotovené, z ostatních chemických textilních materiálů
- 5703.90 Koberce a jiné textilní podlahové krytiny, všívané, též zcela zhotovené, z ostatních textilních materiálů
- 5704.10 Dlaždice z plsti, nevšívané, ani nepovločované, o maximální ploše povrchu 0,3m²
- 5704.90 Ostatní koberce a jiné textilní podlahové krytiny z plsti, nevšívané, ani nepovločované, též zcela zhotovené
- 5705.00 Ostatní koberce a textilní podlahové krytiny, též zcela zhotovené
- 58 Speciální tkaniny; všívané textilie; krajky; tapiserie; prýmkařské výrobky; výšivky**
- 5801.10 Vlasové tkaniny a žinylkové tkaniny, jiné než tkaniny čísel 5802 nebo 5806, z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 5801.21 Vlasové tkaniny a žinylkové tkaniny z bavlny, neřezané útkové vlasové tkaniny
- 5801.22 Vlasové tkaniny a žinylkové tkaniny z bavlny, řezaný manšestr
- 5801.23 Jiné útkové vlasové tkaniny z bavlny
- 5801.24 Osnovní vlasové tkaniny z bavlny, epingl (neřezané)
- 5801.25 Osnovní vlasové tkaniny z bavlny, řezané
- 5801.26 Žinylkové tkaniny z bavlny
- 5801.31 Neřezané útkové vlasové tkaniny z chemických vláken
- 5801.32 Řezaný manšestr z chemických vláken
- 5801.33 Jiné útkové vlasové tkaniny z chemických vláken
- 5801.34 Osnovní vlasové tkaniny z chemických vláken, epingl (neřezané)
- 5801.35 Osnovní vlasové tkaniny z chemických vláken, řezané
- 5801.36 Žinylkové tkaniny z chemických vláken
- 5801.90 Vlasové tkaniny a žinylkové tkaniny, jiné než tkaniny čísel 5802 nebo 5806, z ostatních textilních materiálů
- 5802.11 Smyčkové ručníkoviny a podobné smyčkové tkaniny z bavlny, nebělené
- 5802.19 Ostatní smyčkové ručníkoviny a podobné smyčkové tkaniny z bavlny
- 5802.20 Smyčkové ručníkoviny a podobné smyčkové tkaniny z ostatních materiálů
- 5802.30 Všívané textilie
- 5803.10 Perlinkové tkaniny jiné než stuhý čísla 5806, z bavlny
- 5803.90 Perlinkové tkaniny jiné než stuhý čísla 5806, z ostatních textilních materiálů
- 5804.10 Tyly a jiné síťové textilie

Číslo HS Označení zboží

- 5804.21 Strojně vyrobené krajky z chemických vláken, v metráži, v pásech nebo v motivech
- 5804.29 Strojně vyrobené krajky z ostatních textilních materiálů, v metráži, v pásech nebo v motivech
- 5804.30 Ručně vyrobené krajky, v metráži, v pásech nebo v motivech
- 5805.00 Ručně tkané tapiserie typu goblén, flanderský goblén, Aubusson, Beauvais a podobné, a jehlou pracované tapiserie, též zcela zhotovené
- 5806.10 Stuhy z vlasových tkanin (včetně smyčkových ručníkových a podobných smyčkových tkanin) a žinylkových tkanin
- 5806.20 Stuhy z jiných tkanin obsahujících nejméně 5% hmotnosti elastomerových přízí nebo pryžových nití
- 5806.31 Stuhy z bavlny
- 5806.32 Stuhy z chemických vláken
- 5806.39 Stuhy z ostatních textilních materiálů
- 5806.40 Stuhy z textilií bez útku zhotovených z pojivem bez spojených osnovných nití
- 5807.10 Tkané štítky, odznaky a podobné výrobky z textilních materiálů, v metráži, v pásech nebo vystřižené na určitý tvar nebo velikost, nevyšívané
- 5807.90 Ostatní štítky, odznaky a podobné výrobky z textilních materiálů, v metráži, v pásech nebo vystřižené na určitý tvar nebo velikost, nevyšívané
- 5808.10 Prýmký v metráži
- 5808.90 Ostatní ozdobné lemovky a podobné výrobky jako metrové zboží, bez výšivek, jiné než pletené nebo háčkové; štrapse, bambule a podobné výrobky
- 5809.00 Tkaniny z kovových nití a tkaniny z pokovené příze čísla 5605, používané v odívání, jako dekorační látky nebo pro podobné účely, které nejsou jinde uvedené ani zahrnuté
- 5810.10 Výšivky bez viditelného podkladu v metráži, v pásech nebo jako motivy
- 5810.91 Ostatní výšivky z bavlny v metráži, v pásech nebo jako motivy
- 5810.92 Ostatní výšivky z chemických vláken v metráži, v pásech nebo jako motivy
- 5810.99 Výšivky z ostatních textilních materiálů v metráži, v pásech nebo jako motivy
- 5811.00 Prošívané textilní výrobky v metráži, složené z jedné nebo několika vrstev textilních materiálů, spojených s výplňkovým materiálem šitím, prošitím nebo jinak, jiné než výšivky číslo 5810
- 59 Impregnované, povrstvené, povlečené nebo laminované textilie; textilní výrobky vhodné pro průmyslové použití**
- 5901.10 Textilie povrstvené lepidlem nebo škrobovými látkami, používané pro vnější obaly knih nebo podobné účely
- 5901.90 Ostatní textilie povrstvené lepidlem nebo škrobovými látkami, např. kopírovací průsvitné plátno, připravené malířské plátno, ztužené plátno a podobné ztužené textilie používané jako kloboučnické podložky
- 5902.10 Pneumatikové kordové textilie z vysokopevnostních nití z nylonu nebo jiných polyamidů
- 5902.20 Pneumatikové kordové textilie z vysokopevnostních nití z polyesterů
- 5902.90 Pneumatikové kordové textilie z vysokopevnostních nití z viskózového hedvábí a ostatních materiálů

Číslo HS Označení zboží

- 5903.10 Textilie impregnované, povrstvené, povlečené nebo laminované polyvinylchloridem
- 5903.20 Textilie impregnované, povrstvené, povlečené nebo laminované polyurethanem
- 5903.90 Textilie impregnované, povrstvené, povlečené nebo laminované ostatními plasty
- 5904.10 Linoleum, též přříznuté do tvaru
- 5904.91 Ostatní podlahové krytiny s podkladem sestávajícím z vpichované plsti nebo netkaných textilií
- 5904.92 Ostatní podlahové krytiny s jiným textilním podkladem
- 5905.00 Textilní tapety
- 5906.10 Lepicí páska o šířce nepřesahující 20 cm
- 5906.91 Ostatní pogumované textilie pletené nebo háčkové
- 5906.99 Ostatní pogumované textilie jiné
- 5907.00 Textilie jiným způsobem impregnované, povrstvené nebo povlečené; malované plátno pro divadelní scénu, textilie pro pozadí ve studiích nebo podobné textilie
- 5908.00 Textilní knoty tkané, splétané nebo pletené pro lampy, vařiče, zapalovače, svíčky nebo podobné výrobky; žárové punčošky a duté úplety pro výrobu žárových plynových punčošek, též impregnované
- 5909.00 Textilní hadice a podobné trubkové textilie, též s vyložení, s armaturou nebo s příslušenstvím z jiných materiálů
- 5910.00 Hnací nebo dopravníkové pásy nebo řemeny z textilního materiálu, též zesílené kovem nebo jiným materiálem
- 5911.10 Textilie, plsti a plstí podložené tkaniny, potažené, pokryté nebo povrstvené kaučukem, usní nebo jinými materiály používanými na mykací povlaky a podobné výrobky pro jiné technické účely
- 5911.20 Mlynářské plátno, též zcela zhotovené
- 5911.31 Textilie a plsti, nekonečné nebo opatřené spojovacími částmi, používané na papírenských nebo podobných strojích, o hmotnosti menší než 650 g/m²
- 5911.32 Textilie a plsti, nekonečné nebo opatřené spojovacími částmi, používané na papírenských nebo podobných strojích, o hmotnosti nejméně 650 g/m²
- 5911.40 Filtrační plachetky používané v olejových lisech a podobných zařízeních, včetně plachetek z lidských vlasů
- 5911.90 Ostatní textilní výrobky a zboží pro technické účely
- 60 Pletené nebo háčkové textilie**
- 6001.10 Vlasové textilie s "dlouhým vlasem", pletené nebo háčkové
- 6001.21 Smyčkové textilie z bavlny, pletené nebo háčkové
- 6001.22 Smyčkové textilie z chemických vláken, pletené nebo háčkové
- 6001.29 Smyčkové textilie z ostatních textilních materiálů, pletené nebo háčkové
- 6001.91 Ostatní vlasové textilie z bavlny, pletené nebo háčkové
- 6001.92 Ostatní vlasové textilie z chemických vláken, pletené nebo háčkové
- 6001.99 Ostatní vlasové textilie z jiných textilních materiálů, pletené nebo háčkové
- 6002.10 Jiné pletené nebo háčkové textilie o šířce nepřesahující 30 cm a obsahující nejméně 5% hmotnosti elastomerových přízí nebo pryžových vláken
- 6002.20 Jiné pletené nebo háčkové textilie o šířce nepřesahující 30 cm
- 6002.30 Jiné pletené nebo háčkové textilie o šířce přesahující 30 cm a obsahující nejméně 5% hmotnosti elastomerových přízí nebo pryžových vláken

Číslo HS Označení zboží

- 6002.41 Ostatní textilie z vlny nebo jemných zvířecích chlupů (včetně pletenin vyrobených na galónových pletacích strojích)
- 6002.42 Ostatní textilie z bavlny (včetně pletenin vyrobených na galónových pletacích strojích)
- 6002.43 Ostatní textilie z chemických vláken (včetně pletenin vyrobených na galónových pletacích strojích)
- 6002.49 Ostatní textilie z jiných textilních materiálů (včetně pletenin vyrobených na galónových pletacích strojích)
- 6002.91 Jiné pletené nebo háčkové textilie z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6002.92 Jiné pletené nebo háčkové textilie z bavlny
- 6002.93 Jiné pletené nebo háčkové textilie z chemických vláken
- 6002.99 Jiné pletené nebo háčkové textilie z ostatních textilních materiálů

61 Oděvy a oděvní doplňky pletené nebo háčkové

- 6101.10 Pánské nebo chlapecké svrchníky, pláště, pláštěnky, kabáty, bundy (včetně lyžařských), větrovky a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6101.20 Pánské nebo chlapecké svrchníky, pláště, pláštěnky, kabáty, bundy (včetně lyžařských), větrovky a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6101.30 Pánské nebo chlapecké svrchníky, pláště, pláštěnky, kabáty, bundy (včetně lyžařských), větrovky a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z chemických vláken
- 6101.90 Pánské nebo chlapecké svrchníky, pláště, pláštěnky, kabáty, bundy (včetně lyžařských), větrovky a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6102.10 Dámské nebo dívčí svrchníky, pláště, pláštěnky, kabáty, bundy (včetně lyžařských), větrovky a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6102.20 Dámské nebo dívčí svrchníky, pláště, pláštěnky, kabáty, bundy (včetně lyžařských), větrovky a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6102.30 Dámské nebo dívčí svrchníky, pláště, pláštěnky, kabáty, bundy (včetně lyžařských), větrovky a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z chemických vláken
- 6102.90 Dámské nebo dívčí svrchníky, pláště, pláštěnky, kabáty, bundy (včetně lyžařských), větrovky a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6103.11 Pánské nebo chlapecké obleky, pletené nebo háčkové z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6103.12 Pánské nebo chlapecké obleky, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken
- 6103.19 Pánské nebo chlapecké obleky, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6103.21 Pánské nebo chlapecké komplety, pletené nebo háčkové z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6103.22 Pánské nebo chlapecké komplety, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6103.23 Pánské nebo chlapecké komplety, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken
- 6103.29 Pánské nebo chlapecké komplety, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6103.31 Pánská nebo chlapecká saka a blejzry, pletená nebo háčková z vlny nebo jemných zvířecích chlupů

Číslo HS Označení zboží

- 6103.32 Pánská nebo chlapecká saka a blejzry, pletená nebo háčkováná z bavlny
- 6103.33 Pánská nebo chlapecká saka a blejzry, pletená nebo háčkováná ze syntetických vláken
- 6103.39 Pánská nebo chlapecká saka a blejzry, pletená nebo háčkováná z ostatních textilních materiálů
- 6103.41 Pánské nebo chlapecké kalhoty, náprsníkové kalhoty se šlemi, lýtkové a krátké kalhoty, pletené nebo háčkové z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6103.42 Pánské nebo chlapecké kalhoty, náprsníkové kalhoty se šlemi, lýtkové a krátké kalhoty, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6103.43 Pánské nebo chlapecké kalhoty, náprsníkové kalhoty se šlemi, lýtkové a krátké kalhoty, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken
- 6103.49 Pánské nebo chlapecké kalhoty, náprsníkové kalhoty se šlemi, lýtkové a krátké kalhoty, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6104.11 Dámské nebo dívčí kostýmy, pletené nebo háčkové z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6104.12 Dámské nebo dívčí kostýmy, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6104.13 Dámské nebo dívčí kostýmy, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken
- 6104.19 Dámské nebo dívčí kostýmy, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6104.21 Dámské nebo dívčí komplety, pletené nebo háčkové z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6104.22 Dámské nebo dívčí komplety, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6104.23 Dámské nebo dívčí komplety, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken
- 6104.29 Dámské nebo dívčí komplety, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6104.31 Dámské nebo dívčí kabátky a blejzry, pletené nebo háčkové z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6104.32 Dámské nebo dívčí kabátky a blejzry, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6104.33 Dámské nebo dívčí kabátky a blejzry, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken
- 6104.39 Dámské nebo dívčí kabátky a blejzry, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6104.41 Dámské nebo dívčí šaty, pletené nebo háčkové z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6104.42 Dámské nebo dívčí šaty, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6104.43 Dámské nebo dívčí šaty, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken
- 6104.44 Dámské nebo dívčí šaty, pletené nebo háčkové z umělých vláken
- 6104.49 Dámské nebo dívčí šaty, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6104.51 Dámské nebo dívčí sukně a kalhotové sukně, pletené nebo háčkové z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6104.52 Dámské nebo dívčí sukně a kalhotové sukně, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6104.53 Dámské nebo dívčí sukně a kalhotové sukně, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken
- 6104.59 Dámské nebo dívčí sukně a kalhotové sukně, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů

Číslo HS Označení zboží

- 6104.61 Dámské nebo dívčí kalhoty, náprsníkové kalhoty se šlemi, lýtkové a krátké kalhoty, pletené nebo háčkové z vlny nebo z jemných zvířecích chlupů
- 6104.62 Dámské nebo dívčí kalhoty, náprsníkové kalhoty se šlemi, lýtkové a krátké kalhoty, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6104.63 Dámské nebo dívčí kalhoty, náprsníkové kalhoty se šlemi, lýtkové a krátké kalhoty, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken
- 6104.69 Dámské nebo dívčí kalhoty, náprsníkové kalhoty se šlemi, lýtkové a krátké kalhoty, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6105.10 Pánské nebo chlapecké košile, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6105.20 Pánské nebo chlapecké košile, pletené nebo háčkové z chemických vláken
- 6105.90 Pánské nebo chlapecké košile, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6106.10 Dámské nebo dívčí halenky, košile a košilové halenky, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6106.20 Dámské nebo dívčí halenky, košile a košilové halenky, pletené nebo háčkové z chemických vláken
- 6106.90 Dámské nebo dívčí halenky, košile a košilové halenky, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6107.11 Pánské nebo chlapecké spodky (dlouhé i krátké), pletené nebo háčkové z bavlny
- 6107.12 Pánské nebo chlapecké spodky (dlouhé i krátké), pletené nebo háčkové z chemických vláken
- 6107.19 Pánské nebo chlapecké spodky (dlouhé i krátké), pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6107.21 Pánské nebo chlapecké noční košile a pyžama, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6107.22 Pánské nebo chlapecké noční košile a pyžama, pletené nebo háčkové z chemických vláken
- 6107.29 Pánské nebo chlapecké noční košile a pyžama, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6107.91 Pánské nebo chlapecké koupací pláště, župany a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6107.92 Pánské nebo chlapecké koupací pláště, župany a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z chemických vláken
- 6107.99 Pánské nebo chlapecké koupací pláště, župany a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6108.11 Dámské nebo dívčí kombiné a spodničky, pletené nebo háčkové z chemických vláken
- 6108.19 Dámské nebo dívčí kombiné a spodničky, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6108.21 Dámské nebo dívčí kalhotky, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6108.22 Dámské nebo dívčí kalhotky, pletené nebo háčkové z chemických vláken
- 6108.29 Dámské nebo dívčí kalhotky, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6108.31 Dámské nebo dívčí noční košile a pyžama, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6108.32 Dámské nebo dívčí noční košile a pyžama, pletené nebo háčkové z chemických vláken
- 6108.39 Dámské nebo dívčí noční košile a pyžama, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6108.91 Dámské nebo dívčí koupací pláště, župany a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z bavlny

Číslo HS Označení zboží

- 6108.92 Dámské nebo dívčí koupací pláště, župany a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z chemických vláken
- 6108.99 Dámské nebo dívčí koupací pláště, župany a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6109.10 Vrchní trička, tílka a jiné nátělníky, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6109.90 Vrchní trička, tílka a jiné nátělníky, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6110.10 Pulovry, svetry a vesty (též zapínací) a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6110.20 Pulovry, svetry a vesty (též zapínací) a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6110.30 Pulovry, svetry a vesty (též zapínací) a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z chemických vláken
- 6110.90 Pulovry, svetry a vesty (též zapínací) a podobné výrobky, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6111.10 Kojenecké oděvy a oděvní doplňky, pletené nebo háčkové z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6111.20 Kojenecké oděvy a oděvní doplňky, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6111.30 Kojenecké oděvy a oděvní doplňky, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken
- 6111.90 Kojenecké oděvy a oděvní doplňky, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6112.11 Tepláky, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6112.12 Tepláky, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken
- 6112.19 Tepláky, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6112.20 Lyžařské oděvy, pletené nebo háčkové
- 6112.31 Pánské nebo chlapecké plavky, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken
- 6112.39 Pánské nebo chlapecké plavky, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6112.41 Dámské nebo dívčí plavky, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken
- 6112.49 Dámské nebo dívčí plavky, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6113.00 Oděvy zcela zhotovené z pletených nebo háčkových textilií impregnovaných, povrstvených nebo laminovaných plasty, pogumovaných nebo jinak povlečených
- 6114.10 Ostatní oděvy, pletené nebo háčkové z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6114.20 Ostatní oděvy, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6114.30 Ostatní oděvy, pletené nebo háčkové z chemických vláken
- 6114.90 Ostatní oděvy, pletené nebo háčkové z jiných textilních materiálů
- 6115.11 Punčochové kalhoty, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken o délkové hmotnosti jednotlivé nitě nižší než 67 decitex
- 6115.12 Punčochové kalhoty, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken o délkové hmotnosti jednotlivé nitě 67 decitex nebo vyšší
- 6115.19 Punčochové kalhoty, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6115.20 Dlouhé punčochy nebo podkolenky, pletené nebo háčkové z vláken o délkové hmotnosti jednotlivé nitě nižší než 67 decitex
- 6115.91 Punčochy, podkolenky, ponožky a jiné výrobky tohoto druhu, včetně punčoch na křečové žíly a obuvi bez podrážek, pletené nebo háčkové z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6115.92 Punčochy, podkolenky, ponožky a jiné výrobky tohoto druhu, včetně punčoch na křečové žíly a obuvi bez podrážek, pletené nebo háčkové z bavlny

Číslo HS Označení zboží

- 6115.93 Punčochy, podkolenky, ponožky a jiné výrobky tohoto druhu, včetně punčoch na křečové žíly a obuvi bez podrážek, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken
- 6115.99 Punčochy, podkolenky, ponožky a jiné výrobky tohoto druhu, včetně punčoch na křečové žíly a obuvi bez podrážek, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6116.10 Rukavice prstové, palcové a rukavice bez prstů, pletené nebo háčkové, impregnované, povrstvené nebo povlečené plasty nebo kaučukem
- 6116.91 Ostatní rukavice prstové, palcové a rukavice bez prstů, pletené nebo háčkové z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6116.92 Ostatní rukavice prstové, palcové a rukavice bez prstů, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6116.93 Ostatní rukavice prstové, palcové a rukavice bez prstů, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken
- 6116.99 Ostatní rukavice prstové, palcové a rukavice bez prstů, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6117.10 Přehozy, šátky, šály, mantily, závoje a podobné pletené nebo háčkové výrobky
- 6117.20 Vázanky, motýlky a kravaty, pletené nebo háčkové
- 6117.80 Ostatní oděvní doplňky, pletené nebo háčkové
- 6117.90 Pletené nebo háčkové části oděvů nebo oděvních doplňků
- 62 Oděvy a oděvní doplňky, jiné než pletené nebo háčkové**
- 6201.11 Pánské nebo chlapecké svrchníky, pláště do deště, kabáty, pláště, pláštěnky a podobné výrobky z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6201.12 Pánské nebo chlapecké svrchníky, pláště do deště, kabáty, pláště, pláštěnky a podobné výrobky z bavlny
- 6201.13 Pánské nebo chlapecké svrchníky, pláště do deště, kabáty, pláště, pláštěnky a podobné výrobky z chemických vláken
- 6201.19 Pánské nebo chlapecké svrchníky, pláště do deště, kabáty, pláště, pláštěnky a podobné výrobky z jiných textilních materiálů
- 6201.91 Pánské nebo chlapecké bundy (včetně lyžařských), větrovky a ostatní podobné výrobky z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6201.92 Pánské nebo chlapecké bundy (včetně lyžařských), větrovky a ostatní podobné výrobky z bavlny
- 6201.93 Pánské nebo chlapecké bundy (včetně lyžařských), větrovky a ostatní podobné výrobky z chemických vláken
- 6201.99 Pánské nebo chlapecké bundy (včetně lyžařských), větrovky a ostatní podobné výrobky z jiných textilních materiálů
- 6202.11 Dámské nebo dívčí svrchníky, pláště do deště, kabáty, pláště, pláštěnky a podobné výrobky z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6202.12 Dámské nebo dívčí svrchníky, pláště do deště, kabáty, pláště, pláštěnky a podobné výrobky z bavlny
- 6202.13 Dámské nebo dívčí svrchníky, pláště do deště, kabáty, pláště, pláštěnky a podobné výrobky z chemických vláken
- 6202.19 Dámské nebo dívčí svrchníky, pláště do deště, kabáty, pláště, pláštěnky a podobné výrobky z jiných textilních materiálů
- 6202.91 Dámské nebo dívčí bundy (včetně lyžařských), větrovky a ostatní podobné výrobky z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6202.92 Dámské nebo dívčí bundy (včetně lyžařských), větrovky a ostatní podobné výrobky z bavlny
- 6202.93 Dámské nebo dívčí bundy (včetně lyžařských), větrovky a ostatní podobné výrobky z chemických vláken
- 6202.99 Dámské nebo dívčí bundy (včetně lyžařských), větrovky a ostatní podobné výrobky z jiných textilních materiálů

Číslo HS Označení zboží

- 6203.11 Pánské nebo chlapecké obleky z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
6203.12 Pánské nebo chlapecké obleky ze syntetických vláken
6203.19 Pánské nebo chlapecké obleky z jiných textilních materiálů
6203.21 Pánské nebo chlapecké komplety z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
6203.22 Pánské nebo chlapecké komplety z bavlny
6203.23 Pánské nebo chlapecké komplety ze syntetických vláken
6203.29 Pánské nebo chlapecké komplety z jiných textilních materiálů
6203.31 Pánská nebo chlapecká saka a blejzry z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
6203.32 Pánská nebo chlapecká saka a blejzry z bavlny
6203.33 Pánská nebo chlapecká saka a blejzry ze syntetických vláken
6203.39 Pánská nebo chlapecká saka a blejzry z jiných textilních materiálů
6203.41 Pánské nebo chlapecké kalhoty, náprsníkové kalhoty se šlemi, lýtkové a krátké kalhoty z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
6203.42 Pánské nebo chlapecké kalhoty, náprsníkové kalhoty se šlemi, lýtkové a krátké kalhoty z bavlny
6203.43 Pánské nebo chlapecké kalhoty, náprsníkové kalhoty se šlemi, lýtkové a krátké kalhoty ze syntetických vláken
6203.49 Pánské nebo chlapecké kalhoty, náprsníkové kalhoty se šlemi, lýtkové a krátké kalhoty z jiných textilních materiálů
6204.11 Dámské nebo dívčí kostýmy z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
6204.12 Dámské nebo dívčí kostýmy z bavlny
6204.13 Dámské nebo dívčí kostýmy ze syntetických vláken
6204.19 Dámské nebo dívčí kostýmy z jiných textilních materiálů
6204.21 Dámské nebo dívčí komplety z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
6204.22 Dámské nebo dívčí komplety z bavlny
6204.23 Dámské nebo dívčí komplety ze syntetických vláken
6204.29 Dámské nebo dívčí komplety z jiných textilních materiálů
6204.31 Dámské nebo dívčí kabátky a blejzry z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
6204.32 Dámské nebo dívčí kabátky a blejzry z bavlny
6204.33 Dámské nebo dívčí kabátky a blejzry ze syntetických vláken
6204.39 Dámské nebo dívčí kabátky a blejzry z jiných textilních materiálů
6204.41 Dámské nebo dívčí šaty z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
6204.42 Dámské nebo dívčí šaty z bavlny
6204.43 Dámské nebo dívčí šaty ze syntetických vláken
6204.44 Dámské nebo dívčí šaty z umělých vláken
6204.49 Dámské nebo dívčí šaty z jiných textilních materiálů
6204.51 Dámské nebo dívčí sukně a kalhotové sukně z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
6204.52 Dámské nebo dívčí sukně a kalhotové sukně z bavlny
6204.53 Dámské nebo dívčí sukně a kalhotové sukně ze syntetických vláken
6204.59 Dámské nebo dívčí sukně a kalhotové sukně z jiných textilních materiálů
6204.61 Dámské nebo dívčí kalhoty, náprsníkové kalhoty se šlemi, lýtkové a krátké kalhoty z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
6204.62 Dámské nebo dívčí kalhoty, náprsníkové kalhoty se šlemi, lýtkové a krátké kalhoty z bavlny
6204.63 Dámské nebo dívčí kalhoty, náprsníkové kalhoty se šlemi, lýtkové a krátké kalhoty ze syntetických vláken
6204.69 Dámské nebo dívčí kalhoty, náprsníkové kalhoty se šlemi, lýtkové a krátké kalhoty z jiných textilních materiálů
6205.10 Pánské nebo chlapecké košile z vlny nebo jemných zvířecích chlupů

Číslo HS Označení zboží

- 6205.20 Pánské nebo chlapecké košile z bavlny
6205.30 Pánské nebo chlapecké košile z chemických vláken
6205.90 Pánské nebo chlapecké košile z jiných textilních materiálů
6206.10 Dámské nebo dívčí halenky, košile a košilové halenky z přírodního hedvábí nebo z hedvábného odpadu
6206.20 Dámské nebo dívčí halenky, košile a košilové halenky z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
6206.30 Dámské nebo dívčí halenky, košile a košilové halenky z bavlny
6206.40 Dámské nebo dívčí halenky, košile a košilové halenky z chemických vláken
6206.90 Dámské nebo dívčí halenky, košile a košilové halenky z jiných textilních materiálů
6207.11 Pánské nebo chlapecké spodky (dlouhé i krátké) z bavlny
6207.19 Pánské nebo chlapecké spodky (dlouhé i krátké) z jiných textilních materiálů
6207.21 Pánské nebo chlapecké noční košile a pyžama z bavlny
6207.22 Pánské nebo chlapecké noční košile a pyžama z chemických vláken
6207.29 Pánské nebo chlapecké noční košile a pyžama z jiných textilních materiálů
6207.91 Pánská nebo chlapecká tílka a jiné nátělníky, koupací pláště, župany a podobné výrobky z bavlny
6207.92 Pánská nebo chlapecká tílka a jiné nátělníky, koupací pláště, župany a podobné výrobky z chemických vláken
6207.99 Pánská nebo chlapecká tílka a jiné nátělníky, koupací pláště, župany a podobné výrobky z jiných textilních materiálů
6208.11 Dámská nebo dívčí kombiné a spodničky z chemických vláken
6208.19 Dámská nebo dívčí kombiné a spodničky z jiných textilních materiálů
6208.21 Dámské nebo dívčí noční košile a pyžama z bavlny
6208.22 Dámské nebo dívčí noční košile a pyžama z chemických vláken
6208.29 Dámské nebo dívčí noční košile a pyžama z jiných textilních vláken
6208.91 Dámské nebo dívčí nedbalky (neglizé), koupací pláště, župany a podobné výrobky z bavlny
6208.92 Dámské nebo dívčí nedbalky (neglizé), koupací pláště, župany a podobné výrobky z chemických vláken
6208.99 Dámské nebo dívčí nedbalky (neglizé), koupací pláště, župany a podobné výrobky z jiných textilních materiálů
6209.10 Kojenecké oděvy a oděvní doplňky z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
6209.20 Kojenecké oděvy a oděvní doplňky z bavlny
6209.30 Kojenecké oděvy a oděvní doplňky ze syntetických vláken
6209.90 Kojenecké oděvy a oděvní doplňky z jiných textilních materiálů
6210.10 Oděvy zcela zhotovené z plsti (též impregnované, povrstvené, povlečené nebo laminované) a z netkaných textilií (též impregnovaných, povrstvených, povlečených nebo laminovaných)
6210.20 Pánské nebo chlapecké svrchníky, pláště do deště, pláště, kabáty, pláštěnky a podobné výrobky zhotovené z plsti, netkaných textilií, textilií impregnovaných, povrstvených, povlečených nebo laminovaných plasty a z textilií pogumovaných
6210.30 Dámské nebo dívčí svrchníky, pláště do deště, pláště, kabáty, pláštěnky a podobné výrobky zhotovené z plsti, netkaných textilií, textilií impregnovaných, povrstvených, povlečených nebo laminovaných plasty a z textilií pogumovaných
6210.40 Ostatní pánské nebo chlapecké oděvy zhotovené z plsti, netkaných textilií, textilií impregnovaných, povrstvených, povlečených nebo laminovaných plasty a z textilií pogumovaných

Číslo HS Označení zboží

- 6210.50 Ostatní dámské nebo dívčí oděvy zhotovené z plsti, netkaných textilií, textilií impregnovaných, povrstvených, povlečených nebo laminovaných plasty a z textilií pogumovaných
- 6211.11 Pánské nebo chlapecké plavky z textilních materiálů
- 6211.12 Dámské nebo dívčí plavky z textilních materiálů
- 6211.20 Lyžařské oděvy z textilních materiálů
- 6211.31 Pánské nebo chlapecké tepláky a ostatní oděvy z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6211.32 Pánské nebo chlapecké tepláky a ostatní oděvy z bavlny
- 6211.33 Pánské nebo chlapecké tepláky a ostatní oděvy z chemických vláken
- 6211.39 Pánské nebo chlapecké tepláky a ostatní oděvy z jiných textilních materiálů
- 6211.41 Dámské nebo dívčí tepláky a ostatní oděvy z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6211.42 Dámské nebo dívčí tepláky a ostatní oděvy z bavlny
- 6211.43 Dámské nebo dívčí tepláky a ostatní oděvy z chemických vláken
- 6211.49 Dámské nebo dívčí tepláky a ostatní oděvy z jiných textilních materiálů
- 6212.10 Podprsenky a jejich části z textilních materiálů, též pletené nebo háčkové
- 6212.20 Podvazkové pásy, podvazkové kalhotky a jejich části z textilních materiálů, též pletené nebo háčkové
- 6212.30 Kombiné a jejich části z textilních materiálů
- 6212.90 Korzety, šle, podvazky a podobné výrobky a jejich části z textilních materiálů, též pletené nebo háčkové
- 6213.10 Kapesníky z přírodního hedvábí nebo hedvábného odpadu
- 6213.20 Kapesníky z bavlny
- 6213.90 Kapesníky z jiného textilního materiálu
- 6214.10 Přehozy, šátky, šály, mantily, závoje a podobné výrobky z přírodního hedvábí nebo hedvábného odpadu
- 6214.20 Přehozy, šátky, šály, mantily, závoje a podobné výrobky z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6214.30 Přehozy, šátky, šály, mantily, závoje a podobné výrobky ze syntetických vláken
- 6214.40 Přehozy, šátky, šály, mantily, závoje a podobné výrobky z umělých vláken
- 6214.90 Přehozy, šátky, šály, mantily, závoje a podobné výrobky z jiných textilních materiálů
- 6215.10 Vázanky, motýlky a vázací šátky z přírodního hedvábí nebo z hedvábného odpadu
- 6215.20 Vázanky, motýlky a vázací šátky z chemických vláken
- 6215.90 Vázanky, motýlky a vázací šátky z jiných textilních materiálů
- 6216.00 Rukavice prstové, palcové a rukavice bez prstů z textilních materiálů
- 6217.10 Jiné zcela zhotovené oděvní doplňky z textilních materiálů
- 6217.90 Jiné části oděvů nebo oděvních doplňků z textilních materiálů
- 63 Jiné zcela zhotovené textilní výrobky; soupravy; obnošené oděvy a opotřebované textilní výrobky; hadry**
- 6301.10 Elektricky vyhřívané příkrývky z textilních materiálů
- 6301.20 Příkrývky (jiné než elektricky vyhřívané) a cestovní koberečky z vlny nebo jemných zvířecích chlupů
- 6301.30 Příkrývky (jiné než elektricky vyhřívané) a cestovní koberečky z bavlny

Číslo HS Označení zboží

- 6301.40 Přikrývky (jiné než elektricky vyhřívané) a cestovní koberečky ze syntetických vláken
- 6301.90 Ostatní přikrývky a cestovní koberečky
- 6302.10 Prádlo ložní, pletené nebo háčkové
- 6302.21 Jiné ložní prádlo, potisknuté, z bavlny
- 6302.22 Jiné ložní prádlo, potisknuté, z chemických vláken
- 6302.29 Jiné ložní prádlo, potisknuté, z ostatních textilních materiálů
- 6302.31 Jiné ložní prádlo z bavlny
- 6302.32 Jiné ložní prádlo z chemických vláken
- 6302.39 Jiné ložní prádlo z ostatních textilních materiálů
- 6302.40 Stolní prádlo, pletené nebo háčkové
- 6302.51 Jiné stolní prádlo z bavlny
- 6302.52 Jiné stolní prádlo ze lnu
- 6302.53 Jiné stolní prádlo z chemických vláken
- 6302.59 Jiné stolní prádlo z ostatních textilních materiálů
- 6302.60 Toaletní a kuchyňské prádlo, ze smyčkové ručníkoviny (froté) nebo podobné smyčkové textilie, z bavlny
- 6302.91 Ostatní toaletní a kuchyňské prádlo z bavlny
- 6302.92 Ostatní toaletní a kuchyňské prádlo ze lnu
- 6302.93 Ostatní toaletní a kuchyňské prádlo z chemických vláken
- 6302.99 Ostatní toaletní a kuchyňské prádlo z jiných textilních materiálů
- 6303.11 Záclony, závěsy (včetně draperií), rolety; krátké záclonové nebo postelové draperie, pletené nebo háčkové z bavlny
- 6303.12 Záclony, závěsy (včetně draperií), rolety; krátké záclonové nebo postelové draperie, pletené nebo háčkové ze syntetických vláken
- 6303.19 Záclony, závěsy (včetně draperií), rolety; krátké záclonové nebo postelové draperie, pletené nebo háčkové z ostatních textilních materiálů
- 6303.91 Ostatní záclony, závěsy (včetně draperií), rolety; krátké záclonové nebo postelové draperie z bavlny
- 6303.92 Ostatní záclony, závěsy (včetně draperií), rolety; krátké záclonové nebo postelové draperie ze syntetických vláken
- 6303.99 Ostatní záclony, závěsy (včetně draperií), rolety; krátké záclonové nebo postelové draperie z jiných textilních materiálů
- 6304.11 Lůžkové přehozy pletené nebo háčkové
- 6304.19 Ostatní lůžkové přehozy z textilních materiálů
- 6304.91 Ostatní pletené nebo háčkové bytové textilie
- 6304.92 Jiné než pletené nebo háčkové bytové textilie, bavlněné
- 6304.93 Jiné než pletené nebo háčkové bytové textilie, ze syntetických vláken
- 6304.99 Jiné než pletené nebo háčkové bytové textilie, z ostatních textilních materiálů
- 6305.10 Pytle a pytlíky k balení zboží z juty nebo jiných textilních lýkových vláken
- 6305.20 Pytle a pytlíky k balení zboží z bavlny
- 6305.31 Pytle a pytlíky k balení zboží z polyethylenových nebo polypropylenových pásek nebo podobných materiálů
- 6305.39 Pytle a pytlíky k balení zboží z ostatních chemických textilních materiálů
- 6305.90 Pytle a pytlíky k balení zboží z ostatních textilních materiálů
- 6306.11 Nepromokavé plachty, ochranné a stínící plachty z bavlny
- 6306.12 Nepromokavé plachty, ochranné a stínící plachty ze syntetických vláken
- 6306.19 Nepromokavé plachty, ochranné a stínící plachty z ostatních textilních materiálů

Číslo HS Označení zboží

6306.21	Stany z bavlny
6306.22	Stany ze syntetických vláken
6306.29	Stany z ostatních textilních materiálů
6306.31	Lodní plachty ze syntetických vláken
6306.39	Lodní plachty z ostatních textilních materiálů
6306.41	Nafukovací matrace z bavlny
6306.49	Nafukovací matrace z ostatních textilních materiálů
6306.91	Ostatní kempingové výrobky z bavlny
6306.99	Ostatní kempingové výrobky z jiných textilních materiálů
6307.10	Hadry na podlahu, utěrky na nádobí, prachovky a podobné čistící plachetky
6307.20	Záchranné vesty a záchranné pásy
6307.90	Ostatní zcela zhotovené výrobky včetně stříhových šablon
6308.00	Soupravy sestávající z tkanin a z přízí, též s doplňky, pro výrobu koberečků, tapiserií, vyšívaných stolních ubrusů nebo servítků nebo podobných textilních výrobků, v balení pro drobný prodej
6309.00	Obnošené oděvy a jiné opotřebované textilní výrobky

Textilní výrobky a oblečení vztahující se ke kapitolám 30 až 49 a 64 až 96**Číslo HS Označení zboží**

3005.90	Ostatní vata, gáza, obinadla a podobné zboží
ex 3921.12	Tkaniny tkané, pletené nebo háčkové, povrstvené nebo
ex 3921.13	povlečené plastickou hmotou nebo laminované stejným způsobem
ex 3921.90	)
ex 4202.12	)
ex 4202.22	Zavazadla, kabelky, aktovky, školní brašny a podobné schránky
ex 4202.32	s vnějším povrchem hlavně z textilních materiálů
ex 4202.92	)
ex 6405.20	Ostatní obuv se svrškem z textilních materiálů
ex 6406.10	Svršky obuvi, jejichž vnější povrch je tvořen nejméně z 50% textilními materiály
ex 6406.99	Kamaše, chrániče holeně a podobné výrobky z textilních materiálů
6501.00	Kloboukové šišáky nebo formy, nezformované na tvar hlavy, bez vytvořené střechy, šišákové ploché kotouče (plateaux), tzv. manchons (válcovitého tvaru, též rozříznuté na výšku), z plsti
6502.00	Kloboukové šišáky nebo formy splétané nebo zhotovené spojením pásků z jakýchkoli materiálů, nezformované na tvar hlavy, bez vytvořené střechy a nepodšívané ani nezdobené
6503.00	Klobouky a jiné pokrývky hlavy z plsti
6504.00	Klobouky a jiné pokrývky hlavy, splétané nebo zhotovené spojením pásků z jakýchkoli materiálů, též podšívané a zdobené
6505.90	Klobouky a jiné pokrývky hlavy, pletené nebo háčkové nebo zcela zhotovené z krajků, plsti nebo z jiné textilní metráže (ne však v pásech), též podšívané a obroubené
6601.10	Zahradní nebo podobné slunečníky
6601.91	Deštníky a slunečníky se zásuvnou rukojetí
6601.99	Ostatní deštníky

Číslo HS Označení zboží

ex 7019.10	Skleněná lunta, pramence, příze a skleněná stříž
ex 7019.20	Tkaniny ze skleněných vláken
8708.21	Bezpečnostní pásy motorových vozidel
8804.00	Padáky; jejich části, součásti a příslušenství
9113.90	Hodinkové řemínky a pásy z textilních materiálů
ex 9404.90	Polštáře a přikrývky z bavlny a podobný ložní sortiment z textilních materiálů
9502.91	Oblečení a jejich příslušenství pro panenky
ex 9612.10	Barvicí pásy ze syntetických nebo umělých vláken o šířce větší než 30 mm, v krabičkách

DOHODA O TECHNICKÝCH PŘEKÁŽKÁCH OBCHODU

Členové,

berouce na zřetel Uruguayské kolo Mnohostranných obchodních jednání;

přejíce si podporovat dosažení cílů GATT 1994;

uznávajíce významný přínos, kterým mohou mezinárodní normy a systémy posuzování shody v tomto směru přispět ke zvyšování efektivnosti výroby a usnadňování řízení mezinárodního obchodu;

přejíce si tudíž podpořit rozvoj takovýchto mezinárodních norem a systémů posuzování shody;

přejíce si zajistit, aby technické předpisy a normy, včetně předpisů o balení, značení a označování a postupy pro posuzování shody s technickými předpisy a normami, nevytvářely zbytečné překážky mezinárodního obchodu;

uznávajíce, že by žádné zemi nemělo nic bránit v tom, aby přijímala opatření, nutná k zajištění kvality jejího vývozu nebo k ochraně života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, k ochraně životního prostředí nebo k zamezení podvodným praktikám na úrovni, kterou považuje za přiměřenou za předpokladu, že taková opatření nebudou používána způsobem, který by vytvořil prostředek svévolné nebo neodůvodněné diskriminace mezi zeměmi, kde takové podmínky převládají nebo zastřeného omezení mezinárodního obchodu a jsou jinak v souladu s ustanoveními této Dohody;

uznávajíce, že by žádné zemi nemělo nic bránit v tom, aby zaváděla opatření, potřebná k ochraně zájmů své bezpečnosti;

uznávajíce přínos, kterým může mezinárodní normalizace přispět k převodu technologie z vyspělých do rozvojových zemí;

uznávajíce, že se rozvojové země mohou při vytváření nebo uplatňování technických předpisů, norem a postupů pro posuzování shody s technickými předpisy a normami setkávat se zvláštními potížemi a přejíce si pomáhat jim v tomto směru;

dohodli se takto:

Článek 1

Všeobecná ustanovení

1.1 Obecné pojmy pro normalizaci a postupy pro posuzování shody budou mít obvykle význam, daný jim definicemi, přijatými v rámci systému Organizace spojených národů a mezinárodními normalizačními orgány, přičemž bude brána v úvahu jejich souvislost s cílem a účelem této Dohody.

1.2 Pro účely této Dohody se používá pojmů a výrazů ve významech, které jsou uvedeny v příloze 1.

1.3 Ustanovením této dohody budou podřízeny všechny výrobky, včetně průmyslových a zemědělských výrobků.

1.4 Nákupní specifikace, vypracované vládními orgány pro výrobní nebo spotřební požadavky těchto orgánů, nejsou podřízeny ustanovením této Dohody, ale podléhají Dohodě o vládních zakázkách podle rozsahu jejího uplatňování.

1.5 Ustanovení této Dohody se nevztahují na sanitární a fyto-sanitární opatření tak, jak jsou definována v příloze A Dohody o uplatňování sanitárních a fyto-sanitárních opatření.

1.6 Všechny odkazy v této Dohodě na technické předpisy, normy a postupy pro posuzování shody budou vykládány tak, aby zahrnovaly všechny změny a doplňky k pravidlům nebo k rozsahu dotčených výrobků s výjimkou změn a doplňků nevýznamné povahy.

TECHNICKÉ PŘEDPISY A NORMY

Článek 2

Příprava, přijímání a uplatňování technických předpisů orgány ústřední vlády

Pokud se týká orgánů jejich ústřední vlády:

2.1 Členové zajistí, aby, pokud jde o technické předpisy, bylo výrobkům, dovezeným z území kteréhokoli Člena, poskytnuto neméně příznivé zacházení, než jaké je poskytováno obdobným výrobkům domácího původu a obdobným výrobkům, pocházejícím z jakékoli jiné země.

2.2 Členové zajistí, aby technické předpisy nebyly připravovány, přijímány nebo uplatňovány s cílem nebo důsledkem vytvářet zbytečné překážky mezinárodního obchodu. Za tím účelem nebudou technické předpisy omezovat obchod více, než je třeba ke splnění oprávněného cíle, berouce přitom v úvahu rizika, která by nesplnění mohlo způsobit. K takovým oprávněným cílům patří, mimo jiné, národní bezpečnost, zabránění podvodným praktikám, ochrana zdraví nebo bezpečnosti lidí, zdraví nebo života zvířat nebo rostlin nebo ochrana životního prostředí. Při hodnocení takových rizik se jako patřičné berou v úvahu, mimo jiné, dostupné vědecké a technické informace, příslušná zpracovatelská technologie nebo zamýšlené konečné užití výrobků.

2.3 Technické předpisy nebudou udržovány v platnosti, pokud okolnosti nebo cíle, kvůli nimž byly přijaty, přestaly existovat nebo se změnilly tak, že je jich možno dosáhnout způsobem, který je pro obchod méně omezující.

2.4 V případech, kdy jsou požadovány technické předpisy a existují příslušné mezinárodní normy nebo jsou před dokončením, Členové použijí je nebo jejich příslušné části, jako základu pro své technické předpisy s výjimkou případů, kdy mezinárodní normy nebo jejich příslušné části jsou neúčinné nebo nevhodné k dosažení oprávněných sledovaných cílů, například pro podstatné klimatické nebo geografické faktory nebo podstatné technologické problémy.

2.5 Člen, který připravuje, přijímá nebo uplatňuje technický předpis, který může významně ovlivnit obchod jiného Člena, vysvětlí, pokud o to jiný Člen požádá, důvody pro zavedení tohoto technického předpisu ve smyslu ustanovení odstavců 2 až 4. Kdykoli bude technický předpis připravován, přijímán nebo uplatňován k naplnění jednoho z oprávněných cílů, výslovně uvedených v odstavci 2 a bude v souladu s příslušnými mezinárodními normami, bude se mít za to, že nevytváří zbytečnou překážku mezinárodního obchodu, přičemž tato domněnka je vyvratitelná.

2.6 S cílem harmonizovat technické předpisy na co nejširším možném základě se Členové budou plně, v rámci možností svých zdrojů, účastnit na vypracovávání mezinárodních norem příslušnými mezinárodními normalizačními orgány, týkajících se výrobků, pro které buď již přijali nebo hodlají přijmout technické normy.

2.7 Členové budou příznivě posuzovat rovnocennost technických předpisů ostatních Členů, a to i v případě, kdy se tyto předpisy liší od jejich vlastních za předpokladu, že mají jistotu, že tyto předpisy přiměřeně splňují cíle jejich vlastních předpisů.

2.8 Kde je to vhodné, budou Členové specifikovat technické předpisy na základě výrobních požadavků v provozních podmínkách spíše než v konstrukčních nebo popisných charakteristikách.

2.9 Neexistuje-li patřičná mezinárodní norma nebo technický obsah navrhovaného technického předpisu neodpovídá technickému obsahu příslušné mezinárodní normy a jestliže technický předpis může mít významný vliv na obchod ostatních Členů, Členové:

2.9.1 zveřejní tiskem upozornění o zamýšleném přijetí zvláštního technického předpisu tak dostatečně včas, aby umožnili zainteresovaným stranám ostatních Členů se s ním seznámit;

2.9.2 oznámí prostřednictvím Sekretariátu ostatním Členům výrobky, na které se bude navrhovaný technický předpis vztahovat spolu se stručným uvedením jeho cíle a zdůvodněním. Tato oznámení budou učiněna v takovém stádiu přípravy, aby bylo možno ještě provést změny a vzít v úvahu připomínky;

2.9.3 na žádost sdělí ostatním Členům podrobnosti nebo poskytnou výtisky navrhovaného technického předpisu a kdykoliv to bude možné, označí části, které se podstatně liší od příslušné mezinárodní normy;

2.9.4 nediskriminačně poskytnou ostatním Členům rozumnou lhůtu pro uplatnění písemných připomínek, na žádost tyto připomínky projednají a vezmou tyto písemné připomínky a výsledky těchto jednání v úvahu.

2.10 Pokud ustanovení úvodní části odstavce 9 nestanoví jinak, v případě, že vzniknou nebo hrozí, že vzniknou Členovi naléhavé problémy, související s bezpečností, zdravím, ochranou životního prostředí nebo národní bezpečností, může tento Člen, pokud to považuje za nutné, upustit od kroků uvedených v odstavci 9, jestliže při přijetí technického předpisu:

2.10.1 okamžitě oznámí prostřednictvím Sekretariátu ostatním Členům příslušný technický předpis a výrobky, kterých se týká, se stručným uvedením cíle a zdůvodněním technického předpisu, včetně povahy naléhavých problémů;

2.10.2 na žádost poskytne ostatním Členům výtisky technického předpisu;

2.10.3 nediskriminačně umožní ostatním Členům předložit písemně připomínky, na žádost tyto připomínky projedná a vezme tyto písemné připomínky a výsledky těchto jednání v úvahu.

2.11 Členové zajistí, aby všechny technické předpisy, které byly přijaty, byly ihned zveřejněny nebo jinak učiněny dostupnými takovým způsobem, který umožní zainteresovaným stranám ostatních Členů se s nimi seznámit.

2.12 S výjimkou naléhavých okolností, které jsou uvedeny v odstavci 10, Členové zabezpečí rozumnou lhůtu mezi zveřejněním technických předpisů a jejich vstupem v platnost, aby tak výrobcům vyvážejících Členů, zejména v rozvojových členských zemích, poskytli čas pro přizpůsobení jejich výrobků nebo výrobních metod požadavkům dovážejícího Člena.

Článek 3

Příprava, přijímání a uplatňování technických norem místními vládními a nevládními orgány

Pokud se týká místních vládních a nevládních orgánů na jejich území:

3.1 Členové přijmou taková přiměřená a dostupná opatření, která zajistí, aby tyto orgány postupovaly v souladu s ustanoveními článku 2, s výjimkou závazku činit oznámení, uvedeného v odstavcích 9.2 a 10.1 článku 2.

3.2 Členové zajistí, aby technické předpisy místních vládních orgánů v přímé podřízenosti ústřední vládě Člena, byly oznamovány v souladu s ustanoveními odstavců 9.2 a 10.1 článku 2 s tím, že požadována nebudou oznámení o technických předpisech, jejichž technický obsah je v podstatě stejný jako obsah těch technických předpisů, které už byly orgány ústřední vlády dotyčného Člena dříve oznámeny.

3.3 Členové mohou požadovat, aby styky s ostatními Členy, včetně oznámení, poskytování informací, připomínek a jednání, uvedených v odstavcích 9 a 10 článku 2, byly uskutečňovány prostřednictvím ústřední vlády.

3.4 Členové nepřijmou opatření, která by vyžadovala nebo podporovala místní vládní nebo nevládní orgány na jejich území jednat způsobem, který je neslučitelný s ustanoveními článku 2.

3.5 Členové jsou podle této Dohody plně odpovědní za dodržování všech ustanovení článku 2. Členové budou zpracovávat a uskutečňovat rozhodná opatření a mechanismy na podporu dodržování ustanovení článku 2 jinými orgány než orgány ústřední vlády.

Článek 4

Příprava, přijímání a uplatňování norem

4.1 Členové zajistí, aby jejich ústřední vládní normalizační orgány přijaly a postupovaly v souladu s Kodexem správné praxe pro přípravu, přijímání a uplatňování norem, uvedeným v příloze 3 k této Dohodě (dále uváděný jako "Kodex správné praxe"). Přijmou taková přiměřená a dostupná opatření, která zajistí, aby místní vládní a nevládní normalizační orgány na jejich územích, stejně tak jako oblastní normalizační orgány, kterých ony samy nebo jedna nebo několik institucí nebo organizací jsou na jejich územích členy, přijaly a dodržovaly Kodex správné praxe. Kromě toho Členové nepřijmou opatření, která by přímo nebo nepřímo vyžadovala nebo podporovala tyto orgány, jednat způsobem, neslučitelným s Kodexem správné praxe. Povinnosti Členů, týkající se dodržování ustanovení Kodexu správné praxe jejich normalizačními orgány, budou plněny bez ohledu na to, zda normalizační orgán Kodex správné praxe přijal či nepřijal.

4.2 Normalizační orgány, které přijaly a dodržují Kodex správné praxe, budou Členy uznány jako ty, které se řídí principy této Dohody.

SHODA S TECHNICKÝMI PŘEDPISY A NORMAMI

Článek 5

*Postupy pro posuzování shody s technickými předpisy
nebo normami, prováděné orgány ústřední vlády*

5.1 Členové zajistí, aby v případech, kdy je požadováno potvrzení, že výrobky odpovídají technickým předpisům nebo normám, orgány ústřední vlády použily následující ustanovení pro výrobky, které pocházejí z území ostatních Členů:

- 5.1.1 postupy pro posuzování shody budou připravovány, přijímány a uplatňovány tak, aby byl dodavatelům obdobných výrobků, pocházejících z území jiných Členů, poskytnut přístup za podmínek neméně příznivých než jsou ty, které platí pro dodavatele obdobných výrobků domácího původu nebo pocházejících z jakékoli jiné země ve srovnatelné situaci; přístup zajišťuje dodavateli právo na posuzování shody podle pravidel postupu, včetně, pokud to postup předvídá, možnosti nechat si posouzení shody provést na místě k tomu vybaveném a získat certifikační značku systému;
- 5.1.2 postupy pro posuzování shody nebudou připravovány, přijímány nebo uplatňovány s úmyslem nebo za účelem vytváření zbytečných překážek mezinárodního obchodu. To mimo jiné znamená, že postupy pro posuzování shody, nebudou přísnější nebo nebudou uplatňovány přísněji, než je nezbytně nutné, aby dovážející Člen získal přiměřenou důvěru, že jeho výrobky odpovídají použitelným technickým předpisům nebo normám, berouce přitom v úvahu rizika, která by neshoda mohla způsobit.

5.2 Při provádění ustanovení odstavce 1 Členové zajistí:

- 5.2.1 aby postupy pro posuzování shody byly uskutečňovány a dokončovány co nejrychleji a pro výrobky, pocházející z území ostatních Členů, způsobem neméně příznivým než pro obdobné domácí výrobky;
- 5.2.2 aby doba jednotného časového postupu při každém posuzování shody byla zveřejňována nebo aby předpokládaná doba časového postupu zpracování byla žadateli sdělena na jeho žádost; aby příslušný orgán při obdržení žádosti ihned prověřil úplnost dokumentace a informoval žadatele přesně a úplně o všech nedostacích; aby příslušný orgán doručil žadateli, co nejdříve to bude možné, přesné a úplné výsledky posouzení shody tak, aby bylo možno učinit, pokud to bude třeba, nápravu; aby příslušný orgán postupoval při posuzování shody co nejschůdněji, i když bude mít žádost nedostatky, pokud o to žadatel požádá; aby byl žadatel na požádání informován o pokročilosti postupu a jakékoliv zdržení mu bylo vysvětleno;
- 5.2.3 aby žádosti o informace byly omezeny na míru, nezbytnou pro posuzování shody a stanovení poplatků;
- 5.2.4 aby důvěrný charakter informací o výrobcích, pocházejících z území jiných Členů, vyplývajících z postupů posuzování shody nebo poskytnutých v souvislosti s nimi, byl dodržován stejně jako v případě výrobků domácího původu a tak, aby byly chráněny oprávněné obchodní zájmy;

- 5.2.5 aby jakékoliv poplatky, ukládané za posuzování shody výrobků, pocházejících z území ostatních Členů, byly spravedlivé v poměru k jakýmkoliv poplatkům, které jsou ukládány za posuzování shody obdobných výrobků domácího původu nebo pocházejících z kterékoli jiné země, berouce přitom v úvahu komunikační, dopravní a jiné náklady, vyplývající z rozdílného umístění zařízení žadatele a orgánu pro posuzování shody;
- 5.2.6 aby umístění zařízení, používaných pro posuzování shody a výběru vzorků, nebylo takové, aby způsobovalo žadatelům nebo jejich zástupcům zbytečné nesnáze;
- 5.2.7 aby, kdykoli se změní specifikace výrobku jako důsledek rozhodnutí o jeho slučitelnosti s použitelnými technickými předpisy nebo normami, byl postup pro posuzování shody pozmeněného výrobku omezen na míru, nezbytnou k určení, že existuje dostatečná jistota, že výrobek stále vyhovuje dotčeným technickým předpisům nebo normám;
- 5.2.8 aby existoval postup pro přezkoumávání stížností, týkajících se provádění posuzování shody a v případě, že je stížnost oprávněná, přijmout opatření k nápravě.

5.3 Nic v odstavcích 1 a 2 článku 5 nebude bránit Členům, aby prováděli rozumné namátkové kontroly na jejich územích.

5.4 V případech, kdy je požadováno kladné ujištění, že výrobky vyhovují technickým předpisům nebo normám a existují příslušné pokyny nebo doporučení, vydaná mezinárodními normalizačními orgány nebo jsou před dokončením, Členové zajistí, aby orgány ústřední vlády používaly je nebo jejich příslušné části jako základu pro své postupy pro posuzování shody s výjimkou případů, kdy, jak bude na žádost patřičně vysvětleno, takové pokyny nebo doporučení nebo příslušné části jsou pro dotyčné Členy nevhodné, mimo jiné, z takových důvodů, jako jsou požadavky národní bezpečnosti, zabránění podvodným praktikám, ochrana zdraví nebo bezpečnosti lidí, života nebo zdraví zvířat nebo rostlin nebo ochrana životního prostředí, podstatné klimatické nebo jiné geografické faktory, podstatné technologické nebo infrastrukturální problémy.

5.5 S cílem harmonizovat postupy pro posuzování shody na co nejširším možném základě, se Členové budou plně v rámci možností svých zdrojů zúčastňovat práce příslušných mezinárodních normalizačních orgánů na přípravě vhodných pokynů a doporučení pro postupy pro posuzování shody.

5.6 Pokud platný pokyn nebo doporučení nebudou mezinárodním normalizačním orgánem vydány nebo technický obsah navrhovaného postupu pro posuzování shody nebude v souladu s platnými pokyny a doporučeními, vydanými mezinárodním normalizačním orgánem a jestliže postup pro posuzování shody může významně ovlivnit obchod ostatních Členů, Členové:

- 5.6.1 zveřejní tiskem upozornění o zamýšleném přijetí zvláštního postupu pro posuzování shody tak dostatečně včas, aby umožnili zainteresovaným stranám ostatních Členů se s ním seznámit;
- 5.6.2 oznámí prostřednictvím Sekretariátu ostatním Členům výrobky, na které se bude navrhovaný postup pro posuzování shody vztahovat, spolu se stručným uvedením jeho cíle a zdůvodněním. Tato oznámení budou učiněna v takovém stádiu přípravy, aby bylo možno ještě provést změny a vzít v úvahu připomínky;

5.6.3 na žádost sdělí ostatním Členům podrobnosti nebo poskytnou výtisky navrhovaného postupu a kdykoli to bude možné, označí části, které se podstatně liší od platných pokynů nebo doporučení, vydaných mezinárodními normalizačními orgány;

5.6.4 nediskriminačně poskytnou ostatním Členům rozumnou lhůtu pro uplatnění písemných připomínek, na žádost tyto připomínky projednají a vezmou tyto písemné připomínky a výsledky těchto jednání v úvahu.

5.7 Pokud ustanovení úvodní části odstavce 6 nestanoví jinak, v případě, že vzniknou nebo hrozí, že vzniknou Členovi naléhavé problémy, související s bezpečností, zdravím, ochranou životního prostředí nebo národní bezpečností, může tento Člen, pokud to považuje za nutné, upustit od kroků uvedených v odstavci 6, jestliže při přijetí postupu:

5.7.1 okamžitě oznámí prostřednictvím Sekretariátu ostatním Členům zvláštní postup a výrobky, kterých se týká, se stručným uvedením cíle a zdůvodněním postupu, včetně povahy naléhavých problémů;

5.7.2 na žádost poskytne ostatním Členům výtisky pravidel postupu;

5.7.3 nediskriminačně umožní ostatním Členům předložit písemně připomínky, na žádost tyto připomínky projedná a vezme tyto písemné připomínky a výsledky těchto jednání v úvahu.

5.8 Členové zajistí, aby všechny postupy pro posuzování shody, které byly přijaty, byly ihned zveřejněny nebo jinak učiněny dostupnými takovým způsobem, který umožní zainteresovaným stranám ostatních Členů se s nimi seznámit.

5.9 S výjimkou naléhavých okolností, které jsou uvedeny v odstavci 7, Členové zabezpečí rozumnou lhůtu mezi zveřejněním předpisů, týkajících se postupů pro posuzování shody a jejich vstupem v platnost, aby tak výrobcům vyvážejících Členů, zejména v rozvojových členských zemích, poskytl čas pro přizpůsobení jejich výrobků nebo výrobních metod požadavkům dovážejícího Člena.

Článek 6

Uznávání shody orgány ústřední vlády

Pokud se týká orgánů jejich ústřední vlády:

6.1 Aniž by byla dotčena ustanovení odstavců 3 a 4, Členové kdykoliv je to možné, zajistí, aby výsledky postupů pro posuzování shody ostatních Členů byly přijímány, i když se tyto postupy liší od jejich vlastních za předpokladu, že mají jistotu, že tyto postupy skýtají ujištění o shodě s použitelnými technickými předpisy nebo normami, odpovídajícími jejich vlastním postupům. Uznává se, že mohou být nutné předchozí konzultace k dosažení vzájemně uspokojivého ujednání, týkajícího se zejména:

6.1.1 přiměřené a trvalé technické způsobilosti příslušných orgánů pro posuzování shody vyvážejícího Člena tak, aby mohla existovat důvěra v trvalou spolehlivost jejich výsledků při posuzování shody; v tomto ohledu potvrzené uznání, například cestou akreditace s příslušnými pokyny a doporučeními, vydané mezinárodní normalizační organizací, bude bráno v úvahu jako označení přiměřené technické způsobilosti;

6.1.2 omezení přijímání výsledků posuzování shody na ty, které vydaly určené instituce a orgány vyvážejícího Člena.

6.2 Členové zajistí, aby jejich postupy pro posuzování shody umožňovaly co nejschůdnější provádění ustanovení odstavce 1.

6.3 Členové se vyzývají, aby na žádost ostatních Členů projevovali ochotu vstupovat do jednání s cílem uzavírat dohody o vzájemném uznávání výsledků jejich postupů pro posuzování shody. Členové mohou požadovat, aby takové dohody splňovaly kritéria odstavce 1 a byly vzájemně uspokojivé, pokud jde o jejich možnosti usnadňovat obchod příslušnými výrobky.

6.4 Členové se vyzývají, aby umožňovali orgánům pro posuzování shody, umístěným na území ostatních Členů, účastnit se jejich postupů posuzování shody za podmínek neméně příznivých než jsou ty, které jsou poskytovány orgánům umístěným na jejich území nebo území jakékoliv jiné země.

Článek 7

Postupy pro posuzování shody, uplatňované místními vládními orgány

Pokud se týká jejich místních vládních orgánů na jejich území:

7.1 Členové přijmou taková přiměřená a dostupná opatření, která zajistí, aby tyto orgány postupovaly v souladu s ustanoveními článků 5 a 6, s výjimkou závazku činit oznámení, uvedeného v odstavcích 6.2 a 7.1 článku 5.

7.2 Členové zajistí, aby postupy pro posuzování shody místních vládních orgánů v přímé podřízenosti ústřední vládě Člena, byly oznamovány v souladu s ustanoveními odstavců 6.2 a 7.1 článku 5 s tím, že požadována nebudou oznámení o postupech pro posuzování shody, jejichž technický obsah je v podstatě stejný jako obsah těch postupů pro posuzování shody, které už byly orgány ústřední vlády dotyčného Člena dříve oznámeny.

7.3 Členové mohou požadovat, aby styky s ostatními Členy, včetně oznámení, poskytování informací, připomínek a jednání, uvedených v odstavcích 6 a 7 článku 5, byly uskutečňovány prostřednictvím ústřední vlády.

7.4 Členové nepřijmou taková opatření, která by vyžadovala nebo podporovala orgány místní vlády na jejich území jednat způsobem, který je neslučitelný s ustanoveními článků 5 a 6.

7.5 Členové jsou podle této Dohody plně odpovědní za dodržování všech ustanovení článků 5 a 6. Členové budou zpracovávat a uskutečňovat rozhodná opatření a mechanismy na podporu dodržování ustanovení článků 5 a 6 jinými orgány než orgány ústřední vlády.

Článek 8

Postupy pro posuzování shody, uplatňované nevládními orgány

8.1 Členové přijmou taková přiměřená a dostupná opatření, která zajistí, aby nevládní orgány, které na jejich územích uplatňují postupy pro posuzování shody, dodržovaly ustanovení článků 5 a 6 s výjimkou závazku oznamovat navrhované postupy pro posuzování shody. Kromě toho Členové nepřijmou opatření, která by přímo nebo nepřímo vyžadovala nebo podporovala tyto orgány jednat způsobem, který je neslučitelný s ustanoveními článků 5 a 6.

8.2 Členové zajistí, aby se jejich orgány ústřední vlády opíraly o postupy pro posuzování shody, prováděné nevládními orgány pouze tehdy, jestliže tyto orgány postupují podle ustanovení článků 5 a 6 s výjimkou povinnosti oznamovat navrhované postupy posuzování shody.

Článek 9

Mezinárodní a regionální systémy

9.1 Je-li vyžadováno potvrzení o shodě s technickým předpisem nebo normou, budou Členové, kdekoli je to uskutečnitelné, vypracovávat a přijímat mezinárodní systémy posuzování shody a stanou se jejich členy nebo se jich zúčastní.

9.2 Členové přijmou taková přiměřená a dostupná opatření, která zajistí, aby mezinárodní a regionální systémy posuzování shody, jichž jsou příslušné orgány na jejich územích členy nebo účastníky, byly v souladu s ustanoveními článků 5 a 6. Členové dále nepřijmou taková opatření, která by přímo nebo nepřímo vyžadovala nebo podporovala, aby tyto systémy působily způsobem, neslučitelným s jakýmkoli ustanoveními článků 5 a 6.

9.3 Členové zajistí, aby se jejich orgány ústřední vlády opíraly o mezinárodní nebo regionální systémy posuzování shody pouze v rozsahu, v jakém jsou tyto systémy v souladu s ustanoveními článků 5 a 6, podle povahy věci.

INFORMACE A POMOC

Článek 10

Informace o technických předpisech, normách a postupech posuzování shody

10.1 Každý Člen zajistí, aby existovalo informační středisko, které bude moci zodpovídat všechny rozumné dotazy ostatních Členů a zainteresovaných stran ostatních Členů a dále poskytovat příslušnou dokumentaci, týkající se:

- 10.1.1 jakýchkoliv technických předpisů, přijatých nebo navrhovaných na jeho území ústředními nebo místními vládními orgány, nevládními orgány, které mají pravomoc zavádět technické předpisy nebo regionálními normalizačními orgány, jichž jsou takové orgány členy nebo účastníky;
- 10.1.2 jakýchkoliv norem, přijatých nebo navrhovaných na jeho území ústředními nebo místními vládními orgány nebo regionálními normalizačními orgány, jichž jsou takové orgány členy nebo účastníky;
- 10.1.3 jakýchkoliv postupů posuzování shody nebo navrhovaných postupů posuzování shody, které jsou na jeho území uplatňovány ústředními nebo místními vládními orgány nebo nevládními orgány, které mají pravomoc zavádět technické předpisy nebo regionálními orgány, jichž jsou takové orgány členy nebo účastníky;
- 10.1.4 členství a účasti Člena nebo příslušných ústředních nebo místních vládních orgánů na jeho území, v mezinárodních a regionálních normalizačních orgánech a systémech posuzování shody, jakož i ve dvoustranných a mnohostranných ujednáních v rámci této Dohody; bude rovněž možno poskytovat přiměřené informace o ustanoveních takových systémů a ujednání;

10.1.5 místa, kde lze nalézt zprávy, zveřejněné podle této Dohody nebo označení místa, kde mohou být takové informace získány; a

10.1.6 místa, kde se nalézá informační středisko, uvedené v odstavci 3.

10.2 Jestliže však z právních nebo administrativních důvodů bude Členem zřízeno více než jedno informační středisko, poskytne tento Člen ostatním Členům úplné a nedvojznačné informace o rozsahu odpovědnosti každého z těchto informačních středisek. Tento Člen dále zajistí, aby jakékoliv dotazy, adresované nesprávnému informačnímu středisku, byly ihned doručeny příslušnému informačnímu středisku.

10.3 Každý Člen přijme taková přiměřená opatření, která mu umožní zajistit, aby bylo zřízeno jedno nebo více informačních středisek, která budou moci zodpovídat všechny přiměřené dotazy ostatních Členů a zainteresovaných stran ostatních Členů a dále poskytovat příslušnou dokumentaci nebo informace, kde je možno ji obdržet, týkající se:

10.3.1 jakýchkoliv norem, přijatých nebo navrhovaných na jeho území nevládními normalizačními orgány nebo regionálními normalizačními orgány, jichž jsou takové orgány členy nebo účastníky; a

10.3.2 jakýchkoliv postupů pro posuzování shody nebo navrhovaných postupů pro posuzování shody, které jsou na jeho území uplatňovány nevládními orgány nebo regionálními orgány, jichž jsou takové orgány členy nebo účastníky;

10.3.3 členství a účasti příslušných nevládních orgánů na jeho území v mezinárodních a regionálních normalizačních orgánech a systémech posuzování shody, jakož i ve dvoustranných a mnohostranných ujednáních v rámci této Dohody; bude rovněž možno poskytovat přiměřené informace o ustanoveních takových systémů a ujednání.

10.4 Členové přijmou taková přiměřená a dostupná opatření, která zajistí, aby v případě, kdy jsou ostatními Členy nebo zainteresovanými stranami ostatních Členů požadovány v souladu s ustanoveními této Dohody, výtisky dokumentů, byly tyto výtisky poskytnuty, nejsou-li zdarma, za spravedlivou cenu, která bude stejná pro státní příslušníky^{1/} dotyčného Člena nebo jakéhokoliv jiného Člena, s výjimkou skutečných nákladů na odeslání.

10.5 Vyspělé členské země budou, pokud je o to ostatní Členové požádají, poskytovat výtisky dokumentů, uvedených ve specifických oznámeních nebo, v případě rozsáhlých dokumentů, výtahy z těchto dokumentů, přeložené do angličtiny, francouzštiny nebo španělštiny.

10.6 Sekretariát poté, co obdrží oznámení v souladu s ustanoveními této Dohody, rozešle jejich text všem Členům a zainteresovaným mezinárodním normalizačním orgánům a orgánům pro posuzování shody a upozorní rozvojové členské země na jakékoliv oznámení, týkající se výrobků, na nichž mají zvláštní zájem.

1/ "Státním příslušníkem" se podle této Dohody rozumí, pokud jde o samostatné celní území Člena WTO, fyzické nebo právnické osoby, které mají bydliště nebo skutečné průmyslové nebo obchodní sídlo na tomto celním území.

10.7 Kdykoliv Člen dosáhne s jakoukoliv jinou zemí nebo zeměmi dohody v otázkách, týkajících se technických předpisů, norem nebo postupů pro posuzování shody, které mohou významně ovlivnit obchod, alespoň jeden Člen, který je smluvní stranou dohody, oznámí prostřednictvím Sekretariátu ostatním Členům výrobky, kterých se dohoda týká a přiloží stručný popis dohody. Dotyční Členové se vyzývají, aby na žádost zahájili s ostatními Členy konzultace s cílem uzavřít podobné dohody nebo zabezpečit jejich účast v takových dohodách.

10.8 Žádné ustanovení této Dohody nebude vykládáno jako povinnost:

- 10.8.1 publikovat texty v jiném jazyce než v jazyce Člena;
- 10.8.2 sdělovat podrobnosti nebo poskytovat texty návrhů v jiném jazyce než v jazyce Člena s výjimkou ustanovení odstavce 5; nebo
- 10.8.3 na Členech, aby poskytovali informace, jejichž zveřejnění by podle nich bylo v rozporu se základními zájmy bezpečnosti.

10.9 Oznámení budou Sekretariátu předkládána v angličtině, francouzštině nebo španělštině.

10.10 Členové určí jediný orgán ústřední vlády, který bude na národní úrovni odpovědný za provádění ustanovení této Dohody, které se týkají oznamovacích postupů, s výjimkou těch, jež jsou uvedeny v příloze 3.

10.11 Jestliže však z právních nebo administrativních důvodů bude odpovědnost za oznamovací postupy rozdělena mezi dva nebo více ústředních vládních orgánů, poskytne dotyčný Člen ostatním Členům úplné a nedvojznačné informace o rozsahu odpovědnosti každého z těchto orgánů.

Článek 11

Technická pomoc ostatním Členům

11.1 Členové budou na požádání poskytovat rady ostatním Členům, zejména rozvojovým členským zemím, při přípravě technických předpisů.

11.2 Členové budou na požádání poskytovat rady ostatním Členům, zejména rozvojovým členským zemím a poskytnou jim za vzájemně dohodnutých podmínek technickou pomoc, týkající se založení národních normalizačních orgánů a účasti v mezinárodních normalizačních orgánech a budou podporovat své národní normalizační orgány, aby postupovaly podobně.

11.3 Členové na požádání přijmou taková přiměřená a dostupná opatření, aby řídicí orgány na jejich územích poskytovaly rady ostatním Členům, zejména rozvojovým členským zemím a poskytly jim za vzájemně dohodnutých podmínek technickou pomoc, týkající se:

- 11.3.1 založení regulačních orgánů nebo orgánů pro posuzování shody s technickými předpisy; a
- 11.3.2 metod, jimiž mohou být technické předpisy nejlépe dodrženy.

11.4 Členové na požádání přijmou taková přiměřená a dostupná opatření, která jim umožní zajistit poskytování rad ostatním Členům, zejména rozvojovým členským zemím a poskytnou jim za vzájemně dohodnutých podmínek technickou pomoc, týkající se založení orgánů pro posuzování shody s normami, přijatými na území žádajícího Člena.

11.5 Členové budou na požádání poskytovat rady ostatním Členům, zejména rozvojovým členským zemím a poskytnou jim za vzájemně dohodnutých podmínek technickou pomoc, týkající se opatření, která by měli přijmout jejich výrobci, pokud by si přáli mít přístup k systémům pro posuzování shody, prováděným vládními nebo nevládními orgány na území Člena, který obdržel žádost.

11.6 Členové, kteří jsou členy nebo účastníky mezinárodních nebo regionálních systémů pro posuzování shody, budou na požádání poskytovat rady ostatním Členům, zejména rozvojovým členským zemím a poskytnou jim za vzájemně dohodnutých podmínek technickou pomoc, týkající se zakládání institucí a právního rámce, který jim umožní plnit jejich povinnosti v souvislosti s členstvím nebo účastí v takových systémech.

11.7 Členové, jestliže o to budou požádáni, budou podněcovat orgány na svých územích, které jsou členy nebo účastníky v mezinárodních nebo regionálních systémech pro posuzování shody k tomu, aby poskytovaly rady ostatním Členům, zejména rozvojovým členským zemím a braly v úvahu jejich požadavky na technickou pomoc, týkající se zakládání institucí, umožňujících příslušným orgánům na jejich územích plnit závazky, vyplývající z členství nebo účasti v těchto systémech.

11.8 Při poskytování rad a technické pomoci ostatním Členům ve smyslu odstavců 1 až 7, dají Členové přednost potřebám nejméně rozvinutých členských zemí.

Článek 12

Zvláštní a rozdílné zacházení rozvojovým členským zemím

12.1 Členové poskytnou rozdílné a příznivější zacházení rozvojovým členským zemím, Členům této Dohody, podle následujících ustanovení a podle příslušných článků této Dohody.

12.2 Členové budou věnovat zvláštní pozornost ustanovením této Dohody, týkajícím se práv a povinností rozvojových členských zemí a vezmou v úvahu zvláštní vývoj, finanční a obchodní potřeby rozvojových členských zemí při uplatňování této Dohody v těchto zemích a při provádění institucionálních ustanovení této Dohody.

12.3 Členové budou při přípravě a uplatňování technických předpisů, norem a postupů pro posuzování shody brát v úvahu zvláštní vývoj, finanční a obchodní potřeby rozvojových členských zemí s cílem zajistit, aby tyto technické předpisy, normy a postupy pro posuzování shody nevytvářely zbytečné překážky vývozum z rozvojových členských zemí.

12.4 Členové uznávají, že ačkoliv mohou existovat mezinárodní normy, pokyny nebo doporučení, přijmou rozvojové členské země ve svých zvláštních technologických a sociálně ekonomických podmínkách určité technické předpisy, normy nebo postupy pro posuzování shody, které směřují k ochraně jejich vlastní technologie a výrobních metod a postupů slučitelných s jejich potřebami rozvoje. Členové proto uznávají, že od rozvojových členských zemí nelze očekávat používání mezinárodních norem jako základu pro jejich technické předpisy nebo norem, včetně zkušebních metod, které nejsou vhodné pro jejich rozvoj, finanční a obchodní potřeby.

12.5 Členové přijmou taková přiměřená a dostupná opatření, která zajistí, aby mezinárodní normalizační orgány a mezinárodní systémy pro posuzování shody byly organizovány a řízeny způsobem, který umožňuje aktivní a reprezentativní účast příslušných orgánů všech Členů, přičemž budou brány v úvahu zvláštní problémy rozvojových členských zemí.

12.6 Členové přijmou taková přiměřená a dostupná opatření, která zajistí, aby mezinárodní normalizační orgány na žádost rozvojových členských zemí prozkoumaly možnost a v případě, kdy je to možné, připravily mezinárodní normy, týkající se výrobků zvláštního zájmu rozvojových členských zemí.

12.7 Členové v souladu s ustanoveními článku 11 poskytnou technickou pomoc rozvojovým členským zemím, aby zajistili, že příprava a uplatňování technických předpisů, norem a postupů pro posuzování shody nebudou vytvářet zbytečné překážky rozvoji a diverzifikaci vývozu z rozvojových členských zemí. Při určování podmínek technické pomoci bude brán zřetel na stupeň rozvoje žádajících Členů, a to zejména nejméně rozvinutých členských zemí.

12.8 Uznává se, že se rozvojové členské země mohou setkávat se zvláštními problémy, včetně institucionálních a infrastrukturálních problémů, v oblasti přípravy a uplatňování technických předpisů, norem a postupů pro posuzování shody. Dále se uznává, že zvláštní vývoj a obchodní potřeby rozvojových členských zemí, stejně tak jako jejich stupeň technologického rozvoje, mohou ztěžovat jejich schopnost řádně plnit jejich závazky podle této Dohody. Členové proto vezmou tuto skutečnost plně v úvahu. V souladu s tím a s cílem zajistit, aby rozvojové členské země byly sto postupovat podle této Dohody, umožňuje se Výboru pro technické překážky obchodu, ustavenému podle článku 13 (dále uváděnému jako "Výbor") udělit na základě žádosti specifické, časově omezené, úplné nebo částečné výjimky ze závazků podle této Dohody. Při posuzování takových žádostí vezme Výbor v úvahu zvláštní problémy na úseku přípravy a uplatňování technických předpisů, norem a postupů pro posuzování shody a zvláštní vývoj a obchodní potřeby rozvojové členské země, jakož i stupeň jejího technologického rozvoje, které mohou ztěžovat její schopnost řádně plnit jejich závazky podle této Dohody. Výbor vezme zejména v úvahu zvláštní problémy nejméně rozvinutých členských zemí.

12.9 Během konzultací budou mít vyspělé členské země na zřeteli zvláštní potíže, s nimiž se rozvojové členské země setkaly při tvorbě a zavádění norem a technických předpisů a postupů pro posuzování shody a ve snaze pomoci rozvojovým členským zemím v jejich úsilí v tomto směru vezmou vyspělé členské země v úvahu zvláštní potřeby rozvojových zemí v oblasti financování, obchodu a rozvoje.

12.10 Výbor bude pravidelně přezkoumávat zvláštní a rozdílné zacházení, uvedené v této Dohodě a poskytované rozvojovým členským zemím na národní a mezinárodní úrovni.

INSTITUTE, KONSULTACE A ŘEŠENÍ SPORŮ

Článek 13

Výbor pro technické překážky obchodu

13.1 Tímto se zřizuje Výbor pro technické překážky obchodu, který bude složen ze zástupců každého z Členů. Výbor zvolí svého předsedu a bude se scházet podle potřeby, nejméně však jednou za rok, aby umožnil Členům konzultovat jakoukoliv záležitost, týkající se působení této Dohody nebo podpory jejich cílů a plnit ty povinnosti, které jsou mu svěřeny touto Dohodou nebo Členy.

13.2 Výbor zřídí pracovní skupiny nebo jiné vhodné orgány, které budou vykonávat ty povinnosti, které jim budou svěřeny Výborem v souladu s příslušnými ustanoveními této Dohody.

13.3 Rozumí se, že by mělo být zamezeno zbytečnému zdvojování prací podle této Dohody a prací vlád v ostatních technických orgánech. Výbor přešetří tento problém s cílem takové zdvojování co nejvíce snížit.

Článek 14

Konzultace a řešení sporů

14.1 Konzultace a řešení sporů v jakékoliv záležitosti, týkající se působení této Dohody, budou probíhat pod záštitou Orgánu pro řešení sporů a budou se uskutečňovat *mutatis mutandis* podle ustanovení článků XXII a XXIII GATT 1994, jak jsou propracována a uplatňována Ujednáním o řešení sporů.

14.2 Na žádost kterékoli sporné strany nebo z její vlastní iniciativy může skupina odborníků vytvořit technickou skupinu expertů, která bude pomáhat při řešení otázek technické povahy a bude od expertů požadovat podrobná posouzení.

14.3 Technické skupiny expertů se budou řídit postupy, uvedenými v příloze 2.

14.4 Výše uvedená ustanovení, týkající se řešení sporů, mohou být použita v případech, kdy Člen má za to, že jiný Člen nedosáhl uspokojivých výsledků podle článků 3, 4, 7, 8 a 9 a že jeho obchodní zájmy jsou významně dotčeny. V tomto ohledu budou takové výsledky rovnocenné těm, jako kdyby dotýčný orgán byl Členem.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 15

Závěrečná ustanovení

Výhrady

15.1 K žádnému ustanovení této Dohody nemohou být uplatněny výhrady bez souhlasu ostatních Členů.

Přezkoumání

15.2 Každý Člen bude ihned poté, kdy pro něj Dohoda o WTO vstoupí v platnost, informovat Výbor o opatřeních, existujících nebo přijatých, s cílem zajistit provádění této Dohody. Všechny pozdější změny takových opatření budou rovněž oznámeny Výboru.

15.3 Výbor bude každoročně přezkoumávat plnění a uplatňování této Dohody se zřetelem na její cíle.

15.4 Nejpozději koncem třetího roku od data vstupu v platnost Dohody o WTO a na konci každého dalšího tříletého období Výbor přezkoumá působení a uplatňování této Dohody, včetně ustanovení, týkajících se transparentnosti s cílem doporučit úpravu práv a povinností, které z ní vyplývají v případech, kdy to bude nezbytné, aby se zajistila vzájemná ekonomická výhodnost a vyváženost práv a povinností, aniž by byla dotčena ustanovení článku 12. Berouce zřetel mimo jiné ke zkušenostem, získaným při uplatňování této Dohody, předloží Výbor tam, kde to bude vhodné, Radě pro obchod zbožím návrhy na změny textu této Dohody.

Přílohy

15.5 Přílohy k této Dohodě tvoří její nedílnou součást.

PŘÍLOHA 1

POJMY A JEJICH DEFINICE PRO ÚČELY TÉTO DOHODY

Pojmy, uvedené v šestém vydání Instrukce ISO/IEC^{*/} 2: 1991 -Všeobecné pojmy a jejich definice, týkající se normalizace a souvisejících činností, budou mít, pokud budou použity v této Dohodě, stejný význam, který jim byl dán v definicích zmíněné Instrukce, berouce přitom v úvahu, že služby jsou z působnosti této Dohody vyloučeny.

Pro účely této Dohody však budou použity následující definice:

1. Technický předpis

Dokument, který určuje charakteristiku výrobků nebo k nim se vztahující postupy a výrobní metody, včetně vhodných administrativních ustanovení, jejichž dodržování je závazné. Může také zahrnovat nebo se výhradně týkat terminologie, symbolů, předpisů o balení, značení nebo označování výrobku, výrobního postupu nebo metody.

Vysvětlivka

Definice v ISO/IEC Instrukci 2 není uzavřená, ale je založena na tzv. "stavebnicovém systému".

2. Norma

Dokument, schválený uznaným orgánem, který poskytuje pro obecné a opakované použití pravidla, pokyny nebo charakteristiky výrobků nebo k nim se vztahujících postupů a výrobních metod, jejichž dodržování není závazné. Může také zahrnovat nebo se výhradně týkat terminologie, symbolů, předpisů o balení, značení nebo označování výrobku, výrobního postupu nebo metody.

Vysvětlivka

Pojmy tak, jak jsou definovány v ISO/IEC Instrukci 2, zahrnují výrobky, postupy a služby. Tato Dohoda se zabývá pouze technickými předpisy, normami a postupy pro posuzování shody ve vztahu k výrobkům nebo postupům a výrobním metodám. Normy tak, jak jsou definovány ISO/IEC Instrukci 2, mohou být závazné nebo nezávazné. Pro účely této Dohody jsou normy definovány jako nezávazné a technické předpisy jako závazné dokumenty. Normy, které jsou vypracovány mezinárodním normalizačním společenstvím, jsou založeny na konsensu. Tato Dohoda zahrnuje také dokumenty, které nejsou založené na konsensu.

3. Postupy pro posuzování shody

Jakýkoliv postup, použitý přímo nebo nepřímo k posouzení toho, zda jsou příslušná ustanovení technických předpisů nebo norem splněny.

---

*/ International Organization for Standardization/International Electrotechnical Commission.

Vysvětlivka

Postupy pro posuzování shody zahrnují mimo jiné postupy pro vzorkování, testy a inspekci; vyhodnocování, ověřování a zajišťování shody; registraci, akreditaci a schvalování a také jejich kombinace.

4. Mezinárodní orgán nebo systém

Orgán nebo systém, který umožňuje členství příslušným orgánům všech Členů.

5. Regionální orgán nebo systém

Orgán nebo systém, který umožňuje členství příslušným orgánům pouze některých Členů.

6. Orgán ústřední vlády

Ústřední vláda, její ministerstva a úřady nebo další orgány, podřízené kontrole ústřední vlády ve vztahu k příslušné činnosti.

Vysvětlivka

V případě Evropských společenství se používají ustanovení, upravující orgány ústřední vlády. Regionální orgány nebo systémy posuzování shody však mohou být v rámci Evropských společenství zřízeny a v takových případech by se na ně měla ustanovení této Dohody o regionálních orgánech nebo systémech posuzování shody vztahovat.

7. Orgán místní vlády

Výkonné státní orgány, jiné než ústřední vláda (například států, provincií, zemí^{*/}, kantonů, městské samosprávy atd.), jejich ministerstva, úřady nebo jakékoliv orgány, podřízené kontrole těchto vlád ve vztahu k příslušné činnosti.

8. Nevládní orgán

Orgán, jiný než orgán ústřední vlády nebo orgán místní vlády, včetně nevládního orgánu, který má pravomoc uplatňovat technické předpisy.

---

^{*/} Länder.

PŘÍLOHA 2

TECHNICKÉ SKUPINY EXPERTŮ

Následující postupy se budou uplatňovat na technické skupiny expertů, které jsou zřízeny v souladu s ustanoveními článku 14.

1. Technické skupiny expertů jsou podřízeny skupině odborníků. Jejich zmocnění a podrobné pracovní postupy budou stanoveny skupinou odborníků, které podají zprávu.

2. Účast v technických skupinách expertů bude omezena na osoby odborně zdatné a zkušené v příslušné oblasti.

3. Občané sporných stran nebudou členy technické skupiny expertů bez vzájemné dohody sporných stran, ledaže na základě výjimečných okolností skupina odborníků usoudí, že potřebu specializované vědecké expertizy nelze uspokojit jinak. Vládní úředníci sporných stran nebudou v technických skupinách expertů působit. Členové technických skupin expertů v nich budou působit osobně a nikoli jako zástupci vlády ani jako zástupci jakékoli organizace. Vlády nebo organizace jim proto nebudou dávat pokyny, pokud jde o záležitosti, jimiž se technická skupina expertů zabývá.

4. Technické skupiny expertů mohou konzultovat a vyžadovat informace a technické rady od jakéhokoliv zdroje, který považují za vhodný. Dříve, než si technická skupina expertů takové informace nebo rady od zdroje, který je v pravomoci Člena, vyžádá, bude vládu tohoto Člena informovat. Kterýkoli Člen odpoví bezodkladně a úplně na jakoukoli žádost technické skupiny expertů o takovou informaci, kterou technická skupina expertů považuje za potřebnou a přiměřenou.

5. Sporné strany budou mít přístup ke všem příslušným informacím, poskytnutým technické skupině expertů, pokud nemají důvěrnou povahu. Důvěrné informace, poskytnuté technické skupině expertů, nebudou zveřejněny bez formálního souhlasu vlády, organizace nebo osoby, která informace poskytla. V případě, že tyto informace byly technickou skupinou expertů požadovány, ale zveřejnění těchto informací nebylo technické skupině expertů povoleno, bude vládou, organizací nebo osobou, která je poskytla, zpracován jejich nedůvěrný výtah.

6. Technická skupina expertů předloží příslušným Členům návrh zprávy s cílem získat jejich připomínky a vzít je v úvahu, pokud to bude přiměřené, v závěrečné zprávě, která bude rozeslána, jakmile bude předložena skupině odborníků, také příslušným Členům.

PŘÍLOHA 3

KODEX SPRÁVNÉ PRAXE
PRO PŘÍPRAVU, PŘIJÍMÁNÍ A UPLATŇOVÁNÍ NOREM*Všeobecná ustanovení*

A. Pro účely tohoto Kodexu se budou používat definice, uvedené v příloze 1 k této Dohodě.

B. Přístup k tomuto Kodexu je otevřen kterémukoli normalizačnímu orgánu na území Člena WTO bez ohledu na to, zda se jedná o orgán ústřední vlády, orgán místní vlády nebo nevládní orgán; jakémukoliv vládnímu regionálnímu normalizačnímu orgánu, jehož jeden nebo více členů jsou členové WTO; a jakémukoliv nevládnímu regionálnímu normalizačnímu orgánu, jehož jeden nebo více členů jsou umístěni na území Člena WTO (dále společně nazývané "normalizační orgány" a jednotlivě "normalizační orgán").

C. Normalizační orgány, které tento Kodex přijaly nebo z něj vystoupily, oznámí tuto skutečnost Informačnímu středisku ISO/IEC v Ženevě. Notifikace bude zahrnovat jméno a adresu příslušného orgánu a rozsah jeho současných a očekávaných normalizačních činností. Notifikace může být zaslána buď přímo Informačnímu středisku ISO/IEC nebo prostřednictvím národního členského orgánu ISO/IEC nebo, přednostně, prostřednictvím příslušného národního člena nebo mezinárodní pobočky ISONET podle toho, co bude vhodnější.

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

D. Ve vztahu k normám poskytne normalizační orgán výrobkům, pocházejícím z území kteréhokoli jiného Člena WTO neméně příznivé zacházení, než jaké je poskytováno obdobným výrobkům domácího původu a obdobným výrobkům, pocházejícím z jakékoli jiné země.

E. Normalizační orgán zajistí, aby normy nebyly připravovány, přijímány nebo uplatňovány s cílem nebo důsledkem vytvářet zbytečné překážky mezinárodního obchodu.

F. Existují-li mezinárodní normy nebo jsou před dokončením, normalizační orgán použije je nebo jejich příslušné části jako základu pro normy, které vyvíjí, s výjimkou případů, kdy tyto mezinárodní normy nebo jejich příslušné části jsou neúčinné nebo nevhodné, například pro nedostačující úroveň ochrany nebo pro podstatné klimatické nebo geografické faktory nebo podstatné technologické problémy.

G. S cílem harmonizovat normy na co nejširším možném základě se bude normalizační orgán plně v rámci možností svých zdrojů a vhodným způsobem podílet na vypracování mezinárodních norem příslušnými normalizačními orgány, týkajících se záležitostí, pro které buď již normy byly přijaty nebo je hodlají přijmout. Pro normalizační orgány na území Člena se bude účast na jednotlivých mezinárodních normalizačních činnostech, kdykoliv to bude možné, uskutečňovat prostřednictvím jedné delegace, která bude zastupovat všechny normalizační orgány na území, které přijaly nebo hodlají přijmout normy pro záležitost, ke které se mezinárodní normalizační činnost vztahuje.

H. Normalizační orgán na území Člena vyvine veškeré úsilí k tomu, aby vyloučil zdvojování nebo překrývání s prací jiných normalizačních orgánů na státním území nebo s prací příslušných mezinárodních nebo regionálních normalizačních orgánů. Vyvine dále veškeré úsilí k tomu, aby bylo dosaženo národního konsensu s normami, které vypracovává. Podobně regionální normalizační orgán vyvine veškeré úsilí k tomu, aby se vyhnul zdvojování nebo překrývání s prací příslušných mezinárodních normalizačních orgánů.

I. Kde je to vhodné, bude normalizační orgán specifikovat normy na základě výrobních požadavků v provozních podmínkách spíše než v konstrukčních nebo popisných charakteristikách.

J. Nejméně jednou za šest měsíců zveřejní normalizační orgán pracovní program, obsahující jeho název a adresu, normy, které právě připravuje a normy, které přijal v předcházejícím období. Norma je připravována od okamžiku, kdy bylo přijato rozhodnutí normu vypracovat až do okamžiku, kdy norma byla přijata. Názvy návrhů specifických norem budou na žádost poskytnuty v jazyce anglickém, francouzském nebo španělském. Oznámení o existenci pracovního programu bude zveřejněno v domácí nebo, pokud to bude vyžadovat situace, v regionální publikaci o normalizačních aktivitách.

Pracovní program bude, podle pravidel ISONET, pro každou normu určovat příslušnou klasifikaci k dané záležitosti, stupeň dosažený při vypracování normy a odkazy na mezinárodní normy, které byly použity jako základ. Nejpozději v době zveřejnění svého pracovního programu oznámí normalizační orgán jeho existenci Informačnímu středisku ISO/IEC v Ženevě.

Oznámení bude obsahovat název a adresu normalizačního orgánu, název a číslo publikace, ve které je pracovní program zveřejněn, období, kterého se program týká, jeho cena (pokud není zdarma) a jakým způsobem a kde může být získán. Oznámení může být zasláno buď přímo Informačnímu středisku ISO/IEC nebo přednostně prostřednictvím příslušného národního člena nebo mezinárodní pobočky ISONET.

K. Národní člen ISO/IEC vyvine veškeré úsilí k tomu, aby se stal členem ISONET nebo jmenuje jiný orgán, aby se stal jeho členem a dosáhl co možná nejpokročilejšího typu členství v ISONET. Ostatní normalizační orgány vyvinou veškeré úsilí k tomu, aby dosáhly přidružení k členu ISONET.

L. Před přijetím normy poskytne normalizační orgán zainteresovaným stranám na území Člena WTO alespoň šedesátidenní lhůtu pro předložení připomínek k návrhu normy. Tato lhůta však může být zkrácena v případech, kdy vzniknou nebo hrozí, že vzniknou vážné problémy, spojené s bezpečností, zdravím nebo ochranou životního prostředí. Nejpozději na začátku období pro předkládání připomínek zveřejní normalizační orgán oznámení o lhůtě pro předkládání připomínek v publikaci, uvedené v odstavci J. Toto oznámení bude, pokud to bude možné, obsahovat sdělení, zda se návrh normy odchyluje od příslušných mezinárodních norem.

M. Na žádost kterékoli zainteresované strany na území Člena WTO jí normalizační orgán ihned poskytne nebo zařídí, aby jí byl poskytnut, výtisk návrhu normy, který předložil k připomínkám. Jakékoliv poplatky za tuto službu budou, s výjimkou skutečných nákladů na odeslání, pro zahraniční i domácí stranu stejné.

N. Normalizační orgán vezme při dalším zpracování normy v úvahu připomínky, které obdržel během lhůty pro jejich předkládání. Připomínky, obdržené prostřednictvím normalizačních orgánů, které přistoupily k tomuto Kodexu správné praxe, budou na požádání zodpovězeny co možná nejrychleji. Odpověď bude zahrnovat vysvětlení, proč je odchylka od příslušných mezinárodních norem nutná.

O. Jakmile bude norma přijata, bude bezodkladně zveřejněna.

P. Na žádost kterékoli zainteresované strany na území Člena WTO jí normalizační orgán ihned poskytne nebo zařídí, aby jí byl poskytnut, výtisk jeho posledního pracovního programu nebo normy, kterou vypracoval. Jakékoliv poplatky za tuto službu budou, s výjimkou skutečných nákladů na odeslání, pro zahraniční i domácí stranu stejné.

Q. Normalizační orgán příznivě posoudí a poskytne vhodnou příležitost pro konzultace o připomínkách, týkajících se působení tohoto Kodexu, předložených normalizačními orgány, které přijaly tento Kodex správné praxe. Vyvine nestranné úsilí k vyřešení jakékoliv stížnosti.

DOHODA O OBCHODNÍCH ASPEKTECH INVESTIČNÍCH OPATŘENÍ

Členové,

berouce v úvahu, že v Deklaraci z Punta del Este se ministři shodli, že “po přezkoumání působení článků GATT, vztahujících se k omezujícím a narušujícím účinkům investičních opatření na obchod, by měla jednání vypracovat další vhodná ustanovení, jež se ukáží jako nutná k tomu, aby nedocházelo k podobným nepříznivým vlivům na obchod“;

přejíce si podporovat rozvoj a postupnou liberalizaci světového obchodu a usnadnit zahraniční investice s cílem zvýšit hospodářský růst všech obchodních partnerů, zejména rozvojových členských zemí, při zajištění volné soutěže;

berouce v úvahu zvláštní obchodní, rozvojové a finanční potřeby rozvojových členských zemí, zejména nejméně rozvinutých členských zemí;

uznávající, že určitá investiční opatření mohou mít omezující a narušující účinky;

dohodli se takto:

Článek 1

Rozsah působnosti

Tato Dohoda se vztahuje pouze na investiční opatření, týkající se obchodu zbožím (dále uváděná jako “TRIM^{*/}”).

Článek 2

Národní zacházení a množstevní omezení

1. Aniž by byla dotčena ostatní práva a povinnosti, vyplývající z GATT 1994, žádný Člen neuplatní TRIM, které by bylo neslučitelné s ustanovením článku III nebo článku XI GATT 1994.

2. Seznam příkladů TRIM, která jsou neslučitelná se závazkem národního zacházení, stanoveným v odstavci 4 článku III GATT 1994 a se závazkem všeobecného odstranění množstevních omezení, stanoveným v odstavci 1 článku XI GATT 1994, je obsažen v příloze k této Dohodě.

Článek 3

Výjimky

Všechny výjimky podle GATT 1994 se budou přiměřeně vztahovat na ustanovení této Dohody.

---

*/ Trade-Related Investment Measures.

Článek 4

Rozvojové členské země

Rozvojové členské země se budou moci dočasně odchýlit od ustanovení článku 2 v rozsahu a způsobem, kterým článek XVIII GATT 1994, Ujednání o ustanoveních o platební bilanci GATT 1994 a Deklarace o obchodních opatřeních, přijatých z důvodů platební bilance, přijatá 28. listopadu 1979 (BISD 26S/205–209), dovolují Členům odchýlit se od ustanovení článků III a XI GATT 1994.

Článek 5

Notifikace a přechodná opatření

1. Během 90 dní od data vstupu v platnost Dohody o WTO oznámí Členové Radě pro obchod zboží všechna TRIM, jež uplatňují a jež nejsou v souladu s ustanoveními této Dohody. Tato TRIM, která mají obecné nebo specifické použití, budou oznámena, včetně jejich hlavních znaků^{1/}.

2. Každý Člen zruší všechna TRIM, oznámená podle odstavce 1, do dvou let od data vstupu v platnost Dohody o WTO v případě rozvinutých členských zemí, do pěti let v případě rozvojových členských zemí a do sedmi let v případě nejméně rozvinutých členských zemí.

3. Na požádání může Rada pro obchod zboží prodloužit přechodné období pro odstranění TRIM, oznámených podle odstavce 1, rozvojové členské země, včetně nejméně rozvinuté členské země, která prokáže konkrétní obtíže při plnění ustanovení této Dohody. Při zvažování takové žádosti vezme Rada pro obchod zboží v úvahu individuální rozvojové, finanční a obchodní potřeby dotyčného Člena.

4. Během přechodného období nebude Člen měnit podmínky žádného TRIM, oznámeného podle odstavce 1, jež by se lišily od podmínek, existujících k datu vstupu v platnost Dohody o WTO tak, že by zvyšovaly neslučitelnost s ustanoveními článku 2. Na TRIM, zavedená méně než 180 dní před datem vstupu v platnost Dohody o WTO, se nebudou vztahovat výhody z přechodných ustanovení uvedených v odstavci 2.

5. Bez ohledu na ustanovení článku 2 může Člen, aby neznevýhodnil existující podniky, na něž se vztahují TRIM, oznámená podle odstavce 1, použít v přechodném období stejné TRIM pro novou investici (i) tehdy, jestliže výrobky takové investice jsou obdobné jako výrobky již existujících podniků, (ii) tehdy, kdy je nutné vyhnout se narušení podmínek soutěže mezi novou investicí a již existujícími podniky. Každé takto použité TRIM pro novou investici musí být oznámeno Radě pro obchod zboží. Podmínky takového TRIM budou, pokud jde o jejich účinky na hospodářskou soutěž, rovnocenné podmínkám, platným pro již existující podniky a vyprší ve stejnou dobu.

1/ V případě TRIM, uplatňovaných v rámci volné úvahy, bude nutno oznamovat každé jednotlivé uplatnění. Není třeba podávat informace, jež by poškozovaly oprávněné obchodní zájmy jednotlivých podniků.

Článek 6

Transparentnost

1. V souvislosti s TRIM Členové potvrzují svůj závazek k povinností, týkajícím se transparentnosti a oznamování, uvedeným v článku X GATT 1994, v závazku, týkajícím se "Oznamování", obsaženém v Ujednání o oznamování, konzultaci, řešení sporů a dohledu, přijatém 28. listopadu 1979 a v Rozhodnutí ministrů o oznamovacích postupech, přijatém 15. dubna 1994.

2. Každý Člen oznámí Sekretariátu publikace, v nichž budou uvedena TRIM, včetně opatření, užívaných regionálními a místními vládami a orgány na jejich území.

3. Každý Člen s porozuměním posoudí žádosti o informace a poskytne patřičnou možnost pro konzultace o jakýchkoli otázkách, vyplývajících z této Dohody, vznesených jiným Členem. V souladu s článkem X GATT 1994 není žádný ze Členů povinen poskytnout informace, jejichž oznámení by ohrožovalo dodržování zákonů nebo bylo jinak v rozporu s veřejným zájmem nebo by poškozovalo oprávněné obchodní zájmy jednotlivých státních či soukromých podniků.

Článek 7

Výbor pro obchodní aspekty investičních opatření

1. Tímto se zřizuje Výbor pro obchodní aspekty investičních opatření (dále uváděný jako "Výbor"), v němž je členství otevřeno všem Členům. Výbor zvolí vlastního předsedu a místopředsedu a bude se scházet nejméně jednou ročně, jakož i na žádost kteréhokoli Člena.

2. Výbor bude plnit povinnosti, jež mu stanoví Rada pro obchod zbožím a poskytne Členům možnost konzultovat jakékoli otázky, týkající se působení a uplatňování této Dohody.

3. Výbor bude průběžně sledovat působení a uplatňování této Dohody a bude o tom podávat každoročně zprávu Radě pro obchod zbožím.

Článek 8

Konzultace a řešení sporů

Ustanovení článků XXII a XXIII GATT 1994, jak jsou rozpracována a uplatňována Dohodou o řešení sporů, se budou uplatňovat na konzultace a řešení sporů podle této Dohody.

Článek 9

Přezkoumání, prováděné Radou pro obchod zbožím

Nejpozději pět let od data vstupu v platnost Dohody o WTO přezkoumá Rada pro obchod zbožím působení této Dohody a případně navrhne Konferenci ministrů změny jejího znění. Při tomto přezkoumání Rada pro obchod zbožím zváží, zda by Dohoda měla být doplněna ustanoveními o investiční politice a politice v oblasti hospodářské soutěže.

PŘÍLOHA

Seznam příkladů TRIM

1. TRIM, jež jsou neslučitelná se závazky národního zacházení podle ustanovení odstavce 4 článku III GATT 1994, zahrnují TRIM, která jsou povinná či vynutitelná podle domácího práva nebo správních rozhodnutí, nebo musí být dodržována pro získání výhody a která vyžadují:

- a) nákup nebo užívání výrobků domácího původu nebo z domácího zdroje jakýmkoliv podnikem, specifikovaných buď podle konkrétních výrobků, objemu či hodnoty výrobků nebo podle poměrné části objemu či hodnoty jeho domácí výroby; nebo
- b) aby nákupy či užívání podnikem dovezených výrobků se omezily na množství v poměru k objemu či hodnotě domácích výrobků, které podnik vyváží.

2. TRIM, neslučitelná se závazkem všeobecného zrušení množstevních omezení podle ustanovení odstavce 1 článku XI GATT 1994, zahrnují TRIM, která jsou povinná nebo vynutitelná podle domácího práva nebo správních rozhodnutí nebo musí být dodržována pro získání výhody a která omezují:

- a) dovoz výrobků, užívaných podnikem nebo týkajících se jeho domácí výroby buď všeobecně nebo do výše, vztahující se k objemu či hodnotě místní výroby, kterou vyváží;
- b) dovoz výrobků, užívaných podnikem nebo vztahujících se k jeho domácí výrobě omezením jeho přístupu k devizám do výše v poměru k přílivu deviz, který lze podniku připsat;
- c) vývoz nebo prodej pro vývoz výrobků podnikem, specifikovaných podle jednotlivých výrobků, podle objemu či hodnoty výrobků nebo podle poměrné části objemu či hodnoty jeho domácí výroby.

DOHODA O PROVÁDĚNÍ ČLÁNKU VI VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994

Členové se dohodli takto:

ČÁST I

Článek 1

Zásady

Antidumpingové opatření bude uplatňováno za okolností, uvedených v článku VI GATT 1994 a podle šetření, zahájeného^{1/} a prováděného v souladu s ustanoveními této Dohody. Následující ustanovení upravují uplatňování článku VI GATT 1994, pokud bylo opatření přijato podle antidumpingových právních předpisů.

Článek 2

Zjišťování dumpingu

2.1 Pro účely této Dohody může být výrobek považován za dumpingový, t.j. uvedený na trh jiné země za nižší, než je normální hodnota, jestliže vývozní cena výrobku, vyváženého z jedné země do druhé, je nižší než je při běžném obchodu srovnatelná cena obdobného výrobku, určeného pro spotřebu ve vývozní zemi.

2.2 Jestliže nejsou žádné prodeje obdobného výrobku při běžném obchodu na domácím trhu vývozní země nebo když pro zvláštní situaci na trhu nebo nízký objem prodeje na domácím trhu vývozní země^{2/} takové prodeje nedovolují řádné srovnání, dumpingové rozpětí bude určeno srovnáním se srovnatelnou cenou obdobného výrobku, vyváženého do některé třetí země za předpokladu, že tato cena je reprezentativní nebo srovnáním s výrobními náklady v zemi původu, zvýšenými o rozumnou částku, představující administrativní, prodejní a všeobecné náklady a zisk.

1/ Výraz "zahájení", jak je dále používán v této Dohodě, znamená procesní opatření, kterým Člen formálně zahájí šetření v souladu s článkem 5.

2/ Prodeje obdobného výrobku, určeného pro spotřebu na domácím trhu vývozní země, budou obvykle považovány za objemově dostatečné pro zjištění normální hodnoty, jestliže takové prodeje tvoří 5 nebo více procent prodeje posuzovaného výrobku dovážejícímu Členu s tím, že nižší podíl bude přijatelný v případech, kdy důkazy prokáží, že domácí prodeje při tak nízké úrovni jsou přesto dostatečně veliké, aby zajistily řádné porovnání.

2.2.1 Prodeje obdobného výrobku na domácím trhu vývozní země nebo prodeje do třetí země za cenu pod výrobními (pevnými a variabilními) náklady za jednotku, zvýšenou o administrativní, prodejní a všeobecné náklady, mohou být pokládány za takové, které nejsou běžným obchodem z důvodu jejich ceny a nemusí být brány na zřetel při zjišťování normální hodnoty pouze, pokud úřady^{3/} zjistí, že takové prodeje byly učiněny během delšího časového období^{4/} v podstatném množství^{5/} a za ceny, které nezajišťují pokrytí všech nákladů během přiměřeného časového období. Jestliže ceny, které jsou nižší než náklady za jednotku v době prodeje, jsou vyšší než vážený průměr nákladů za jednotku v období šetření, budou tyto ceny považovány za takové, které zabezpečují pokrytí nákladů během rozumného časového období.

2.2.1.1 Pro účely odstavce 2 budou náklady obvykle počítány na základě údajů, které vlastní dovozce nebo výrobce, účastníci se šetření s tím, že takové údaje jsou v souladu s všeobecně přijatými účetními zásadami vývozní země a přiměřeně odrážejí náklady, spojené s výrobou a prodejem výrobku, o který se jedná. Úřady posoudí všechny dosažitelné důkazy o řádném rozvržení nákladů, včetně těch, které byly dány k dispozici vývozcem nebo výrobcem během šetření za předpokladu, že taková rozvržení byla v minulosti použita vývozcem nebo výrobcem, zvláště ve vztahu k stanovení vhodných amortizačních období a období cenových poklesů a slev na kapitálové výdaje a ostatní rozvojové náklady. Pokud jsou již v rozvržení nákladů podle tohoto pododstavce odraženy, náklady budou upraveny přiměřeně pro ty neopakující se položky nákladů, které přinášejí výhodu budoucí a/nebo současné výrobě nebo za okolností, za nichž jsou náklady během období šetření ovlivněny zahájením činnosti^{6/}.

2.2.2 Pro účely odstavce 2 se budou částky, odpovídající administrativním, prodejním a všeobecným nákladům a ziskům, opírat o skutečné údaje, týkající se výroby a prodeje při běžném obchodu obdobného výrobku vývozcem nebo výrobcem, účastníkem se šetření. Pokud takové částky nemohou být zjištěny takto, mohou být zjištěny na základě:

- (i) skutečných částek, které příslušný vývozce nebo výrobce, pokud jde o výrobu a prodeje stejné obecné kategorie výrobků, vydal nebo obdržel na domácím trhu země původu;
- (ii) váženého průměru skutečných částek, vydaných a obdržených ostatními vývozci nebo výrobci, účastníky se šetření, pokud jde o výrobu a prodeje obdobného výrobku na domácím trhu země původu;

3/ Pokud v této Dohodě je používán výraz "úřady", bude vykládán jako příslušné vyšší úřady.

4/ Delším časovým obdobím by měl být obvykle jeden rok, ale nemůže být v žádném případě obdobím kratším než 6 měsíců.

5/ Prodeje za ceny nižší než náklady za jednotku, jsou uskutečněny v podstatném množství, jestliže úřady zjistí, že vážený průměr prodejní ceny posuzovaného obchodu ke zjištění normální hodnoty je nižší než vážený průměr nákladů za jednotku nebo, že objem prodeje za ceny pod náklady za jednotku představují nejméně 20% prodaného objemu posuzovaných obchodů ke zjištění normální hodnoty.

6/ Úprava, provedená při zahájení činnosti, bude odrážet náklady na konci zahajovacího období, nebo pokud toto období přesahuje období šetření, nedávné náklady, které mohou být úřady rozumně vzaty během šetření v úvahu.

- (iii) kterékoli jiné přiměřené metody za předpokladu, že takto stanovená částka, odpovídající zisku, nepřesáhne zisk běžně dosahovaný jinými vývozci nebo výrobci za prodeje výrobků stejné obecné kategorie na domácím trhu v zemi původu.

2.3 V případech, kdy neexistuje vývozní cena nebo kdy se jeví příslušným úřadům vývozní cena nespolehlivá kvůli asociačnímu nebo kompenzačnímu ujednání mezi vývozcem a dovozcem nebo třetí stranou, může být vývozní cena konstruována na základě ceny, za kterou jsou dovezené výrobky poprvé prodány nezávislému kupujícímu, nebo jestliže výrobky nejsou prodány nezávislému kupujícímu, nebo nejsou prodány ve stavu, v jakém byly dovezeny, na takovém rozumném základě, jaký mohou úřady určit.

2.4 Správné porovnání bude provedeno mezi vývozní cenou a normální hodnotou. Toto porovnání bude provedeno na bázi stejných obchodních podmínek, obvykle při podmínce "ze závodu" a s ohledem na prodej, uskutečněné, pokud možno, téměř ve stejném čase. Vždy budou, podle okolností, řádně vzaty v úvahu rozdíly, ovlivňující srovnatelnost cen, včetně rozdílů v podmínkách obchodu, zdanění, úrovni obchodů, množství, fyzických vlastnostech a všechny ostatní rozdíly, u nichž je rovněž zřejmé, že ovlivňují cenové srovnání^{7/}. V případech, uvedených v odstavci 3 článku 2, budou brány v úvahu náklady, včetně cel a daní, vzniklé mezi dovozem a dalšími prodeji, jakož i vzniklé zisky. Jestliže v těchto případech bylo ovlivněno cenové srovnání, úřady stanoví normální hodnotu na úrovni obchodu, odpovídající úrovni obchodu za konstruovanou vývozní cenu nebo vezmou řádně v úvahu skutečnosti, které tento odstavec umožňuje použít. Úřady oznámí dotyčným stranám, které informace jsou nezbytné k zajištění správného srovnání a nebudou je nerozumně zatěžovat takovými důkazy.

2.4.1 Pokud cenové srovnání podle odstavce 4 vyžaduje přepočtení měn, bude takový přepočtení proveden při směnném kursu v den prodeje^{8/}, za předpokladu, že prodej zahraniční měny na termínových trzích je přímo spojen s dotyčným prodejem pro vývoz a bude použit směnný kurs při termínovém prodeji. Pohyb kursů nebude brán v úvahu a úřady poskytnou vývozcům nejméně 60 dní na úpravu svých vývozní cen, aby odražely trvající pohyby, zaznamenané během období šetření.

2.4.2 Pokud ustanovení, upravující správné srovnání podle odstavce 4, nestanoví jinak, bude existence dumpingového rozpětí v průběhu šetření obvykle stanovena na základě srovnání váženého průměru normální hodnoty s váženým průměrem cen všech srovnatelných vývozních obchodů nebo srovnáním normální hodnoty a vývozních cen v jednotlivých obchodních případech navzájem. Normální hodnota stanovená na základě váženého průměru může být srovnána s cenami jednotlivých vývozních obchodů, jestliže úřady zjistí, že se struktura exportních cen výrazně liší mezi různými kupujícími, oblastmi nebo časovými obdobími a jestliže je poskytnuto vysvětlení, proč takové rozdíly nemohou být brány v úvahu při použití srovnání jednotlivých vážených průměrů navzájem nebo jednotlivých obchodních případů navzájem.

7/ Rozumí se, že některé z výše uvedených faktorů se mohou překrývat a úřady musí zajistit, aby nedošlo ke zdvojení úprav, které již byly učiněny podle tohoto ustanovení.

8/ Datem prodeje bude obvykle datum kontraktu, objednávky, potvrzení objednávky nebo faktury podle toho, který z nich stanoví podstatné podmínky prodeje.

2.5 V případech, kdy výrobky nejsou dováženy přímo ze země původu, ale jsou vyváženy dovážejícímu Členu ze zprostředkovatelské země, budou ceny, za které jsou výrobky prodávány ze země vývozu dovážejícímu Členu, obvykle srovnávány se srovnatelnou cenou v zemi vývozu. Srovnání může být nicméně provedeno s cenou v zemi původu, jestliže jsou například výrobky pouze převáženy přes zemi vývozu nebo takové výrobky nejsou v zemi vývozu vyrobeny nebo pro ně neexistuje srovnatelná cena.

2.6 V této Dohodě bude výraz "obdobný výrobek" vykládán jako výrobek, který je shodný, t.j. podobný ve všech ohledech s posuzovaným výrobkem nebo není-li takový výrobek k dispozici, jiný výrobek, který, ačkoliv není obdobný ve všech ohledech, má vlastnosti, úzce se podobající vlastnostem posuzovaného výrobku.

2.7 Tento článek se nedotýká druhého Dodatkového ustanovení k odstavci 1 článku VI v příloze I ke GATT 1994.

Článek 3

Zjišťování újmy^{9/}

3.1 Zjištění újmy pro účely článku VI GATT 1994 bude založeno na skutečných důkazech a bude zahrnovat objektivní přezkoumání jak a) objemu dumpingových dovozů a účinků dumpingových dovozů na ceny na domácím trhu obdobných výrobků, tak i b) následného vlivu těchto dovozů na domácí výrobce těchto výrobků.

3.2 Pokud jde o objem dumpingových dovozů, úřady provádějící šetření posoudí, zda došlo k významnému zvýšení dumpingových dovozů, buď v absolutních hodnotách nebo v poměru k výrobě nebo spotřebě dovážejícího Členu. Pokud jde o účinek dumpingových dovozů na ceny, úřady provádějící šetření posoudí, zda dumpingovými dovozy došlo k významnému podtržení cen ve srovnání s cenou obdobného výrobku dovážejícího Členu nebo zda účinek takových dovozů jinak významnou měrou snižuje ceny nebo zabraňuje vzestupu cen, ke kterému by jinak významnou měrou došlo. Jeden z těchto činitelů nebo několik z nich nemůže nezbytně poskytnout rozhodující vodítko.

3.3 V případech, kdy jsou současně předmětem antidumpingových šetření dovozy výrobků z více než jedné země, úřady provádějící šetření mohou souhrnně vyhodnotit účinky takových dovozů pouze, pokud zjistí, že a) dumpingové rozpětí, stanovené v poměru k dovozům z každé země je vyšší než úroveň *de minimis*, jak je stanoveno v odstavci 8 článku 5 a že objem dovozů z každé země není zanedbatelný, a b) souhrnné vyhodnocení účinků těchto dovozů je přiměřené, s ohledem na podmínky soutěže mezi dováženými výrobky a na podmínky soutěže mezi dováženými výrobky a obdobným domácím výrobkem.

3.4 Přezkoumání účinku dumpingových dovozů na domácí výrobní odvětví bude zahrnovat vyhodnocení všech příslušných ekonomických faktorů a ukazatelů, které mají vliv na stav výrobního odvětví, včetně skutečného a možného poklesu prodejů, zisku, výroby, podílu na trhu, produktivity, návratnosti investic nebo využití kapacity, faktorů, ovlivňujících domácí ceny, velikosti dumpingového rozpětí, skutečných a možných záporných účinků na pohyb hotovosti, zásob, zaměstnanosti, mezd, růstu, schopnosti opatřovat si kapitál nebo investice. Tento seznam není vyčerpávající a jeden ani několik z těchto faktorů nemůže nezbytně poskytnout rozhodující vodítko.

9/ Podle této Dohody bude výraz "újma", pokud není stanoveno jinak, znamenat podstatnou újmu domácímu výrobnímu odvětví, hrozbu podstatné újmy domácímu výrobnímu odvětví nebo značné zpoždění při zavádění tohoto výrobního odvětví a bude vykládán v souladu s ustanoveními tohoto článku.

3.5 Musí být prokázáno, že dumpingové dovozy způsobují dumpingovými účinky, jak je stanoveno v odstavci 2 článku 4, újmu ve smyslu této Dohody. Prokázání příčinné souvislosti mezi dumpingovými dovozy a újmou domácímu výrobnímu odvětví bude založeno na přezkoumání všech příslušných důkazů, které úřady mají. Úřady rovněž přezkoumají všechny jiné známé faktory než dumpingové dovozy, které současně poškozují domácí výrobní odvětví, přičemž újmy, způsobené těmito jinými faktory, nesmí být přisuzovány dumpingovým dovozům. Faktory, které mohou být v tomto směru rozhodné, zahrnují mimo jiné objem a ceny dovozů neprodaných za dumpingové ceny, snížení poptávky nebo změny struktury spotřeby, omezující obchodní praktiky a soutěž mezi zahraničními a domácími výrobci, rozvoj technologie a vývozní výkonnost a produktivitu domácího výrobního odvětví.

3.6 Účinek dumpingových dovozů bude vyhodnocen ve vztahu k domácí výrobě obdobného výrobku, jestliže dostupné údaje umožňují samostatnou identifikaci této výroby na základě takových kritérií, jako jsou výrobní proces a prodeje a zisky výrobců. Jestliže taková samostatná identifikace výroby není možná, účinky dumpingových dovozů budou vyhodnoceny přezkoumáním výroby nejbližší skupiny nebo kategorie výrobků, která zahrnuje obdobný výrobek, na který mohou být nezbytné informace poskytnuty.

3.7 Zjištění hrozby podstatné újmy bude založeno na faktech a ne na pouhých tvrzeních, dohaděch nebo vzdálených možnostech. Změna okolností, která by vytvořila situaci, v níž by dumping působil újmu, musí být jasně předvídatelná a bezprostřední^{10/}. Při zjišťování, zda jde o hrozbu podstatné újmy, by měly úřady provádějící šetření posoudit mimo jiné takové faktory, jakými jsou:

- (i) významná míra zvýšení dumpingových dovozů na domácí trh, naznačující pravděpodobnost podstatně zvýšených dovozů;
- (ii) dostatečná, volně použitelná kapacita nebo bezprostřední a podstatné zvýšení kapacity vývozce, naznačující pravděpodobnost podstatně zvýšených dumpingových vývozů na trh dovážejícího Člena, přičemž se vezme v úvahu schopnost jiných vývozních trhů absorbovat jakékoliv další vývozy;
- (iii) dovozy, uskutečňované za ceny, které budou mít za následek významné snížení domácích cen nebo zamezení vzestupu domácích cen a které by zřejmě zvýšily poptávku po dalších dovozech;
- (iv) zásoby výrobku, který je předmětem šetření.

Žádný z těchto faktorů nemůže sám o sobě poskytnout rozhodující vodítko, ale souhrn posuzovaných faktorů musí vést k závěru, že další dumpingové dovozy bezprostředně hrozí a že pokud nebude přijato ochranné opatření, nastala by podstatná újma.

3.8 V případech, kdy dumpingové dovozy hrozí způsobit újmu, bude uplatnění antidumpingových opatření posuzováno a rozhodnuto o nich se zvláštní péčí.

10/ Příkladem, a nikoli výlučně pouze jím, je přesvědčivý důvod se domnívat, že v nejbližší době dojde k podstatnému zvýšení dovozů výrobku za dumpingové ceny.

Článek 4

Definice domácího výrobního odvětví

4.1 Pro účely této Dohody bude výraz "domácí výrobní odvětví" vykládán tak, že se vztahuje na domácí výrobce obdobného výrobku jako celek nebo na ty z nich, jejichž společná výroba výrobků tvoří větší podíl celkové domácí výroby těchto výrobků s výjimkou případů:

- (i) kdy výrobci jsou ve spojení^{11/} s vývozci nebo dovozci nebo jsou sami dovozci výrobků, údajně dumpingového výrobku; pak může být termín "domácí výrobní odvětví" vykládán tak, že se vztahuje na zbytek výrobců;
- (ii) kdy za výjimečných okolností může být území Člena v souvislosti s dotyčnou výrobou rozděleno na dva nebo více soutěžících trhů a výrobci uvnitř každého trhu mohou být považováni za samostatné výrobní odvětví, jestliže: a) výrobci uvnitř takového trhu prodávají celou nebo téměř celou svou výrobu dotyčného výrobku na tomto trhu a b) poptávka na tomto trhu není v podstatné míře uspokojována výrobci dotyčného výrobku umístěnými jinde na tomto území. Za těchto okolností může být újma shledána i tam, kde větší část celkového domácího výrobního odvětví není poškozena za předpokladu, že dochází k soustředění dumpingových dovozů na takový izolovaný trh a dále za předpokladu, že dumpingové dovozy způsobují újmu výrobcům celé nebo téměř celé výroby uvnitř tohoto trhu.

4.2 Jestliže bylo domácí výrobní odvětví vykládáno tak, že se vztahuje na výrobce v určité oblasti, t.j. na trh vymezený v odstavci 1 (ii), budou antidumpingová cla uložena^{12/} pouze na dotyčné výrobky, určené pro konečnou spotřebu v této oblasti. Jestliže ústavní zákon dovážejícího Člena nedovoluje ukládání antidumpingových cel na tomto základě, může dovážející Člen uložit antidumpingová cla bez omezení pouze tehdy, jestliže a) se vývozcům dostalo možnosti přestat vyvážet za dumpingové ceny do dané oblasti a pokud se tak nestalo, poskytnout ujištění podle článku 8, ale příslušná ujištění v tomto ohledu nebyla bezodkladně poskytnuta a b) taková cla nemohou být uložena pouze na výrobky určitých výrobců, kteří zásobují danou oblast.

4.3 V případech, kdy dvě nebo více zemí dosáhly podle ustanovení odstavce 8 a) článku XXIV GATT 1994 takové úrovně integrace, že mají povahu jednotného, sjednoceného trhu, výrobní odvětví celé integrované oblasti bude považováno za domácí výrobní odvětví uvedené v odstavci 1.

4.4 Na tento článek bude možno uplatňovat ustanovení odstavce 6 článku 3.

11/ Pro účely tohoto odstavce budou výrobci považováni za spojené s vývozci nebo dovozci pouze, když a) jeden z nich přímo nebo nepřímo kontroluje druhého; nebo b) oba jsou přímo nebo nepřímo kontrolováni třetí osobou; nebo c) společně přímo nebo nepřímo kontrolují třetí osobu za předpokladu, že jsou důvody věřit nebo mít podezření, že účinek spojení způsobuje odlišné chování dotyčného výrobce ve srovnání s výrobcem, kteří ve spojení nejsou. Pro účely tohoto odstavce bude jeden subjekt považován za kontrolující druhý, jestliže první je právně nebo fakticky v postavení, které mu umožňuje omezovat nebo řídit druhý.

12/ Výraz "uložit" v této Dohodě znamená rozhodné nebo konečné uložení nebo právní vymáhání cla nebo daně.

Článek 5

Zahájení a další postup

5.1 Pokud ustanovení odstavce 6 nestanoví jinak, bude šetření k zjištění existence, stupně a účinku jakéhokoliv údajného dumpingu zahájeno na základě písemné žádosti, předložené domácím výrobním odvětvím nebo jeho jménem.

5.2 Žádost podle odstavce 1 bude zahrnovat důkazy o a) dumpingu, b) újmě ve smyslu článku VI GATT 1994, jak je vykládán touto Dohodou a c) příčinné souvislosti mezi dumpingovými dovozy a údajnou újmou. Pouhé tvrzení, nepodložené příslušnými důkazy, nemůže být považováno za dostatečné k tomu, aby vyhovělo ustanovením tohoto odstavce. Žádost bude obsahovat tyto, zadateli rozumně dostupné, informace:

- (i) totožnost žadatele a uvedení objemu a hodnoty domácí výroby obdobného výrobku žadatelem. Je-li písemná žádost podávána jménem domácího výrobního odvětví, žádost určí výrobní odvětví, jehož jménem je žádost podávána seznamem všech známých domácích výrobců obdobného výrobku (nebo svazů domácích výrobců obdobného výrobku) a v možném rozsahu uvedením objemu a hodnoty domácí výroby obdobného výrobku, připadající na tyto výrobce;
- (ii) úplný popis údajně dumpingového výrobku, jména dotyčné země nebo zemí původu nebo vývozu, totožnost každého známého vývozce nebo zahraničního výrobce a seznam známých osob, dovážejících dotyčný výrobek;
- (iii) informace o cenách, za které je dotyčný výrobek prodáván, je-li určen pro spotřebu na domácích trzích země nebo zemí původu nebo vývozu (nebo, kde je to potřebné, informace o cenách, za které je výrobek prodáván ze země nebo zemí původu nebo vývozu do třetí země nebo třetích zemí nebo za konstruovanou hodnotu výrobku) a informace o vývozních cenách nebo, kde je to vhodné, o cenách, za které je výrobek poprvé prodán nezávislému kupujícímu v zemi dovážejícího Člena;
- (iv) informace o vývoji objemu údajně dumpingových dovozů, účinek těchto dovozů na ceny obdobného výrobku na domácím trhu a z toho vyplývající dopad těchto dovozů na domácí výrobní odvětví, prokázaný příslušnými faktory a ukazateli, vztahujícími se ke stavu domácího výrobního odvětví, které jsou uvedeny v odstavcích 2 a 4 článku 3.

5.3 Úřady přezkoumají přesnost a úplnost důkazů, uvedených v žádosti, k určení, zda jsou důkazy dostatečné pro odůvodněné zahájení šetření.

5.4 Šetření nebude podle odstavce 1 zahájeno, pokud úřady na základě přezkoumání, do jaké míry existuje podpora nebo nesouhlas se žádostí podle vyjádření^{13/} domácích výrobců obdobného výrobku, neurčí, že žádost byla předložena domácím výrobním odvětvím nebo jeho jménem^{14/}. Žádost

13/ V případě rozdrobených výrobních odvětví, zahrnujících mimořádně velký počet výrobců, mohou úřady stanovit, do jaké míry existuje podpora nebo nesouhlas při použití statisticky ověřených výběrových technik.

14/ Členové si jsou vědomi, že na území některých Členů zaměstnanci domácích výrobců obdobného výrobku nebo zástupci těchto zaměstnanců mohou předložit nebo podpořit žádost o šetření podle odstavce 1.

bude považována za předloženou domácím výrobním odvětvím nebo jeho jménem, jestliže je podporována těmi domácími výrobci, jejichž souhrnná výroba tvoří více než 50% celkové výroby obdobného výrobku té části domácího výrobního odvětví, která vyjadřuje svou podporu nebo nesouhlas se žádostí. Šetření však nebude zahájeno, jestliže domácí výrobci, výslovně podporující žádost, představují méně než 25% celkové výroby obdobného výrobku, vyráběného domácím výrobním odvětvím.

5.5 Pokud nebylo učiněno rozhodnutí zahájit šetření, úřady vyloučí jakékoliv zveřejnění žádosti o zahájení šetření. Nicméně po obdržení řádně doložené žádosti a před zahájením šetření úřady uvedomí vládu dotyčného vyvážejícího Člena.

5.6 Jestliže za zvláštních okolností příslušné úřady rozhodnou zahájit šetření, aniž by obdržely písemnou žádost domácího výrobního odvětví nebo jeho jménem, budou takto postupovat pouze, pokud mají dostatečné důkazy o dumpingu, újmě a příčinné souvislosti, jak je uvedeno v odstavci 2, odůvodňujících zahájit šetření.

5.7 Důkazy o dumpingu i o újmě budou posuzovány současně a) při rozhodnutí, zda zahájit šetření a b) poté, v průběhu šetření, nejpozději v první den, kdy mohou být, v souladu s ustanoveními této Dohody, uplatněna prozatímní opatření.

5.8 Žádost podle odstavce 1 bude zamítnuta a šetření okamžitě ukončeno, jakmile příslušné úřady mají uspokojivě doloženo, že nejsou dostatečné důkazy o dumpingu nebo o újmě, které by odůvodňovaly řízení v této věci. Okamžitě bude ukončeno šetření v případech, kdy úřady určí, že dumpingové rozpětí je na úrovni *de minimis* nebo kdy objem dumpingových dovozů skutečných nebo možných nebo újma, jsou zanedbatelné. Dumpingové rozpětí bude považováno za *de minimis*, jestliže rozpětí je menší než 2%, vyjádřené jako procento z exportní ceny. Objem dumpingových dovozů bude obvykle považován za zanedbatelný, jestliže je zjištěno, že objem dumpingových dovozů z jedné země představuje méně než 3% dovozů obdobného výrobku dovážejícího Člena, pokud země, které jednotlivě představují méně než 3% dovozů obdobného výrobku dovážejícího Člena, souhrnně nepředstavují více než 7% dovozů obdobného výrobku dovážejícího Člena.

5.9 Antidumpingové řízení nebude na překážku proclení.

5.10 Šetření bude, s výjimkou zvláštních okolností, uzavřeno během jednoho roku po jeho zahájení a v žádném případě nesmí trvat déle než 18 měsíců.

Článek 6

Důkazy

6.1 Všechny strany, zúčastněné v antidumpingovém šetření, budou seznámeny s tím, jaké informace úřady vyžadují a bude jim dána široká možnost předložit písemně všechny důkazy, které považují v dotyčném šetření za významné.

- 6.1.1 Vývozci nebo zahraniční výrobci, kteří obdrželi dotazníky, používané v antidumpingovém šetření, budou mít nejméně 30 dní na odpověď^{15/}. Každá žádost o prodloužení třicetidenní lhůty by měla být patřičně posouzena a, podle okolností případu, by takové prodloužení mělo být poskytnuto, kdykoli je to uskutečnitelné.
- 6.1.2 S výjimkou závazků o ochraně důvěrných informací budou písemné důkazy, předložené jedním zúčastněným Členem nebo zúčastněnou stranou, bezodkladně poskytnuty jiným zúčastněným Členům nebo zúčastněným stranám, účastnícím se šetření.
- 6.1.3 Jakmile bylo šetření zahájeno, úřady poskytnou úplný text písemné žádosti, kterou obdržely podle odstavce 1 článku 5 známým vývozcům^{16/} a úřadům vyvážejícího Člena a na požádání ho dají k dispozici jiným zúčastněným stranám, účastnícím se šetření. Patřičná pozornost bude věnována ochraně důvěrných informací, jak je uvedeno v odstavci 5.

6.2 Po celé antidumpingové šetření budou mít všechny zúčastněné strany plnou možnost bránit své zájmy. Za tím účelem úřady poskytnou na žádost příležitost všem zúčastněným stranám setkat se se stranami s opačnými zájmy tak, aby mohly být předkládány protichůdné názory a vyvraceny poskytnutými argumenty. Poskytnutí takových příležitostí musí brát v úvahu potřebu ochrany důvěrné povahy informací a přijatelnosti pro strany. Nebude povinností žádné strany setkání se zúčastnit a opomenutí tak učinit nebude na újmu věci této strany. Zúčastněné strany budou mít právo předložit jiné informace k odůvodnění ústně.

6.3 Ústní informace, poskytnutá podle odstavce 2, bude úřady brána v úvahu pouze, bude-li následně podána písemně a dána k dispozici ostatním zúčastněným stranám, jak je uvedeno v odstavci 1.2.

6.4 Úřady poskytnou, kdykoliv je to možné, včas příležitost zúčastněným stranám seznámit se se všemi informacemi, významnými pro uplatnění jejich věci, které nejsou důvěrné podle odstavce 5 a jsou používány úřady v antidumpingovém šetření, jakož i pro přípravu argumentů na základě těchto informací.

6.5 S každou informací, která je svou povahou důvěrná (například proto, že by její zveřejnění poskytlo významnou výhodu pro konkurenta v soutěži nebo by mělo významný nepříznivý účinek pro osobu, poskytující informaci nebo pro osobu, od které tato osoba informaci získala) nebo která je poskytována na důvěrném základě stranami, účastnícími se šetření, bude, za předpokladu náležitého zdůvodnění, úřady jako s takovou nakládáno. Taková informace nebude zveřejněna bez zvláštního svolení strany, která ji poskytla^{17/}.

15/ Obecně platí, že lhůta pro vývozce bude počítána od data obdržení dotazníku, který bude pro tento účel považován za obdrženy jeden týden ode dne, kdy byl odeslán druhé straně nebo předán příslušnému diplomatickému zástupci vyvážejícího Člena nebo, v případě samostatného celního území Člena WTO, oficiálnímu zástupci vývozního území.

16/ Rozumí se, že tam, kde je počet zúčastněných vývozců zvláště vysoký, bude plný text písemné žádosti poskytnut pouze úřadům vyvážejícího Člena nebo příslušnému obchodnímu svazu.

17/ Členové si jsou vědomi, že na území některých Členů může být zveřejnění vyžadováno podle úzce formulovaného ochranného režimu.

6.5.1 Úřady budou na zúčastněných stranách, které poskytují důvěrné informace, vyžadovat, aby z nich poskytly výtah, který nemá důvěrnou povahu. Tento výtah bude dostatečně podrobný, aby umožnil rozumné pochopení podstaty informace, poskytnuté jako důvěrná. Za mimořádných okolností mohou tyto strany oznámit, že taková informace není vhodná k zpracování výtahu. Za těchto mimořádných okolností musí být předloženo prohlášení o důvodech, proč není možno výtah zpracovat.

6.5.2 Pokud úřady shledají, že žádost o důvěrné nakládání není oprávněná a jestliže poskytovatel informace není informací ochoten zveřejnit nebo dát svolení k jejímu zveřejnění v zobecněné nebo shrnuté podobě, nemusí tuto informaci úřady vzít v úvahu, ledaže lze uspokojivě z vhodných zdrojů prokázat, že informace je správná.

6.6 S výjimkou okolností, uvedených v odstavci 8, se úřady v průběhu šetření přesvědčí o přesnosti informací, poskytnutých zúčastněnými stranami, na nichž jsou jejich tvrzení založena.

6.7 Za účelem ověření poskytnutých informací nebo získání dalších podrobností mohou úřady provádět, bude-li to nutné, šetření na území jiných Členů za předpokladu, že obdrží souhlas dotyčných firem a že to oznámí zástupcům vlády dotyčného Člena a tento Člen proti šetření nemá námitky. Při šetření, prováděném na území jiných Členů, bude uplatňován postup, uvedený v příloze I. S výjimkou závazků o ochraně důvěrných informací dají úřady výsledky jakýchkoliv takových šetření k dispozici nebo je zveřejní podle odstavce 9 firmám, kterých se týkají a mohou tyto výsledky poskytnout žadatelům.

6.8 V případech, kdy zúčastněná strana odmítne přístup k nutné informaci nebo ji jinak neposkytne v rozumné lhůtě nebo významně brání šetření, mohou být předběžná a konečná kladná nebo záporná zjištění učiněna na základě dostupných skutečností. Při uplatňování tohoto odstavce budou dodržována ustanovení přílohy II.

6.9 Úřady budou před vypracováním konečného zjištění informovat všechny zúčastněné strany o podstatných posuzovaných skutečnostech, které tvoří základ pro rozhodnutí, zda uplatnit konečná opatření. Toto zveřejnění by mělo být provedeno dostatečně včas, aby strany mohly bránit své zájmy.

6.10 Jako pravidlo platí, že úřady určí jednotlivé dumpingové rozpětí pro každého známého dotyčného vývozce nebo výrobce výrobku, který je předmětem šetření. V případech, v nichž je počet zúčastněných vývozců, výrobců, dovozců nebo typů výrobků tak velký, že učinit takové určení je nemožné, mohou úřady omezit jejich přezkoumání buď na rozumný počet zúčastněných stran nebo výrobků s použitím vzorků, které jsou statisticky odůvodněné na základě informací, které mají úřady k dispozici v době výběru nebo je omezit na největší procento objemu vývozu z dotyčné země, které může být rozumně vyšetřeno.

6.10.1 Jakýkoliv výběr vývozců, výrobců, dovozců nebo typů výrobků, provedený podle tohoto odstavce, bude přednostně zvolen po konzultaci s dotyčnými vývozci, výrobci nebo dovozci a s jejich souhlasem.

18/ Členové se dohodli, že by žádosti o důvěrné nakládání neměly být libovolně zamítány.

6.10.2 V případech, kde úřady omezily jejich přezkoumání, jak je uvedeno v tomto odstavci, určí alespoň jedno dumpingové rozpětí pro kteréhokoli vývozce nebo výrobce, který nebyl původně vybrán a který předloží nezbytné informace včas, aby byly posouzeny v průběhu šetření, ledaže by počet vývozců nebo výrobců byl tak velký, že jednotlivá přezkoumání by byla mimořádnou zátěží pro úřady a bránila včasnému zakončení šetření. Dobrovolné odpovědi nebudou odmítány.

6.11 Pro účely této Dohody bude výraz "zúčastněné strany" zahrnovat:

- (i) vývozce nebo zahraničního výrobce nebo dovozce výrobku, který je předmětem šetření nebo obchodní nebo podnikatelský svaz, v němž většina členů jsou výrobci, vývozci nebo dovozci tohoto výrobku;
- (ii) vláda vyvážejícího Člena; a
- (iii) výrobce obdobného výrobku dovážejícího Člena nebo obchodní a podnikatelský svaz, jehož většina členů vyrábí obdobný výrobek na území dovážejícího Člena.

Tento seznam nebrání Členům umožnit domácím nebo zahraničním stranám, jiným než uvedeným výše, aby byly považovány za zúčastněné strany.

6.12 Úřady poskytnou příležitost průmyslovým uživatelům výrobku, který je předmětem šetření a reprezentativním spotřebním organizacím v případech, kdy je výrobek běžně prodáván v maloobchodě, aby poskytli informace, vztahující se k šetření, pokud jde o dumping, újmu a příčinnou souvislost.

6.13 Úřady vezmou náležitě v úvahu potíže, které zaznamenaly zúčastněné strany, zejména malé podniky, při podávání požadovaných informací a poskytnou jim veškerou možnou pomoc.

6.14 Výše uvedené postupy nejsou zamýšleny tak, aby bránily úřadům Člena v rychlém postupu, pokud jde o zahájení šetření, dosažení předběžných nebo konečných, kladných nebo záporných zjištění nebo uplatnění prozatímních nebo konečných opatření v souladu s příslušnými ustanoveními této Dohody.

Článek 7

Prozatímní opatření

7.1 Prozatímní opatření mohou být uplatněna pouze tehdy, jestliže:

- (i) šetření bylo zahájeno v souladu s ustanoveními článku 5, bylo v tomto smyslu vydáno veřejné oznámení a zúčastněným stranám bylo patřičným způsobem umožněno předložit informace a vznést připomínky;
- (ii) bylo učiněno předběžné kladné zjištění dumpingu a následné újmy domácímu výrobnímu odvětví; a
- (iii) příslušné úřady považují taková opatření za nezbytná k zabránění újmě, způsobené během šetření.

7.2 Prozatímní opatření mohou mít formu prozatímního cla nebo přednostně jistoty ve formě depozita v hotovosti nebo záruky, odpovídající částce antidumpingového cla prozatímně odhadnutého, která nebude vyšší než prozatímně odhadnuté dumpingové rozpětí. Přerušeni řízení o celním hodnocení je odpovídajícím prozatímním opatřením za předpokladu, že je uvedeno běžné clo a odhadnutá částka antidumpingového cla a pokud přerušeni řízení o celním hodnocení podléhá stejným podmínkám jako ostatní prozatímní opatření.

7.3 Prozatímní opatření nebudou uplatňována dříve než 60 dní od data zahájení šetření.

7.4 Uplatňování prozatímních opatření bude omezeno na co nejkratší dobu, nepřesahující čtyři měsíce nebo podle rozhodnutí příslušných úřadů na žádost vývozců, představujících významné procento dotyčného obchodu, na dobu, nepřesahující šest měsíců. Jestliže úřady během šetření zkoumají, zda by bylo clo nižší než dumpingové rozpětí dostatečné k odstranění újmy, mohou tato období činit šest, popřípadě devět měsíců.

7.5 Při uplatňování prozatímních opatření bude postupováno podle příslušných ustanovení článku 9.

Článek 8

Cenové závazky

8.1 Řízení může^{19/} být přerušeno nebo ukončeno bez uložení prozatímních opatření nebo antidumpingových cel, budou-li přijaty uspokojivé dobrovolné závazky vývozce, že upraví své ceny nebo zastaví vývozy do dotyčné oblasti za dumpingové ceny tak, aby úřady byly přesvědčeny, že poškozující účinek dumpingu bude odstraněn. Cenové zvýšení podle těchto závazků nebude vyšší než je nezbytné k vyrovnání dumpingového rozpětí. Je žádoucí, aby cenové zvýšení bylo nižší než dumpingové rozpětí, pokud by toto zvýšení bylo dostatečné k odstranění újmy domácímu výrobnímu odvětví.

8.2 Cenové závazky nebudou na vývozcích požadovány nebo jimi přijímány, pokud úřady dovážejícího Člena nečinily předběžné kladné zjištění dumpingu a újmy, způsobené tímto dumpingem.

8.3 Nabídnuté závazky nemusí být přijaty, jestliže úřady považují jejich přijetí za nepraktické, například jestliže je počet skutečných nebo možných vývozců příliš vysoký nebo z jiných důvodů, včetně důvodů, vyplývajících z všeobecné politiky. Pokud takový případ vznikne a pokud to bude možné, úřady uvedou vývozcí důvody, které je vedly k tomu, že považují přijetí závazku za nevhodné a poskytnou v možné míře vývozcí příležitost uplatnit k věci připomínky.

8.4 I když je závazek přijat, bude šetření o dumpingu a újmě přesto dokončeno, pokud si to vývozce přeje nebo tak úřady rozhodly. Bude-li zjištěno, že nedošlo k dumpingu nebo újmě, závazek automaticky zanikne s výjimkou případů, kdy takové zjištění bylo z velké části učiněno v důsledku existence cenového závazku. V takových případech mohou úřady požadovat, aby závazek zůstal v platnosti po rozumnou dobu v souladu s ustanoveními této Dohody. V případě, že bylo učiněno zjištění, že došlo k dumpingu a újmě, bude závazek nadále platit v souladu s jeho podmínkami a s ustanoveními této Dohody.

19/ Slovo "může" nebude vykládáno tak, že umožní současně pokračovat v řízení a provádět cenové závazky s výjimkou uvedenou v odstavci 4.

8.5 Cenové závazky mohou být úřady dovážejícího Člena navrženy, ale žádný vývozce je nebude nucen přijmout. Skutečnost, že vývozci nenabídlí takové závazky nebo nepřijali návrh, aby tak učinili, nebude nijak na újmu posouzení věci. Úřady však mohou rozhodnout, že hrozba újmy pravděpodobněji nastane, jestliže budou dumpingové dovozy pokračovat.

8.6 Úřady dovážejícího Člena mohou požádat kteréhokoli vývozce, jehož závazek byl přijat, aby pravidelně poskytoval informace o plnění takového závazku a umožnil ověřování příslušných údajů. V případě porušení závazku mohou úřady dovážejícího Člena přijmout podle této Dohody a v souladu s jejími ustanoveními urychlená opatření, která mohou spočívat v okamžitém zavedení prozatímních opatření na základě nejlepších dostupných informací. V takových případech mohou být konečná cla uložena v souladu s touto Dohodou na výrobky, dovezené pro spotřebu nejvýše 90 dní před zavedením těchto prozatímních opatření s výhradou, že žádné takové uložení cla nebude zpětně uplatněno na dovozy, uskutečněné před porušením závazku.

Článek 9

Ukládání a vybírání antidumpingových cel

9.1 Rozhodnutí o tom, zda uložit antidumpingové clo v případech, kdy pro to byly všechny podmínky splněny a rozhodnutí, zda výše antidumpingového cla, které má být uloženo, má odpovídat celému dumpingovému rozpětí nebo být nižší, náleží úřadům dovážejícího Člena. Je žádoucí, aby uložení cla bylo přípustné na území všech Členů a aby clo bylo nižší než rozpětí, jestliže toto nižší clo bude dostatečné k odstranění újmy, způsobené domácím výrobnímu odvětví.

9.2 Je-li na jakýkoli výrobek uloženo antidumpingové clo, bude toto antidumpingové clo, jehož výše bude v každém případě přiměřená, vybíráno na nediskriminační bázi z dovozů tohoto výrobku ze všech zdrojů, o nichž bylo zjištěno, že jsou dumpingové a působí újmu, kromě dovozů z těch zdrojů, od kterých byly přijaty cenové závazky podle podmínek této Dohody. Úřady oznámí dodavatele dotyčného výrobku. Pokud je však dotčeno několik dodavatelů ze stejné země a je neproveditelné uvádět je všechny, úřady mohou oznámit dotyčnou dodavatelskou zemi. Pokud je dotčeno několik dodavatelů z více než jedné země, úřady mohou oznámit buď všechny dotčené dodavatele nebo není-li to proveditelné, všechny dotčené dodavatelské země.

9.3 Výše antidumpingového cla nepřekročí dumpingové rozpětí, stanovené podle článku 2.

9.3.1 Jestliže je výše antidumpingového cla vyměřena zpětně, určení konečného závazku na zaplacení antidumpingového cla bude provedeno co nejdříve, obvykle do 12 měsíců a v žádném případě později než do 18 měsíců po datu, ke kterému byla žádost o konečné stanovení výše antidumpingového cla předložena^{20/}. Jakékoliv vrácení bude provedeno bezodkladně a obvykle nejdéle do 90 dní, které následují po určení konečného závazku, určeného podle tohoto pododstavce. V každém případě, kdy vrácení není provedeno do 90 dní, podají úřady, jsou-li o to požádány, vysvětlení.

20/ Rozumí se, že dodržení lhůty, uvedené v tomto podstavci a v odstavci 3.2, není možné v případě, kdy dotyčný výrobek je podroben soudnímu přezkoumání.

- 9.3.2 Jestliže je výše antidumpingového cla vyměřena na předpokládaném základě, bude na požádání učiněno opatření pro okamžité vrácení každého takového cla, placeného nad dumpingové rozpětí. Vrácení každého takového cla, placeného nad skutečné dumpingové rozpětí, se uskuteční obvykle do 12 měsíců a v žádném případě ne déle než do 18 měsíců po datu, kdy byla žádost o vrácení, řádně doložená důkazy, předložena dovozcem výrobků, podléhajících antidumpingovému clu. Schválené vrácení by se mělo obvykle provést do 90 dní po výše uvedeném rozhodnutí.
- 9.3.3 Při určování, zda a do jaké míry bude vrácení provedeno v případě, že je vývozní cena konstruována v souladu s odstavcem 3 článku 2, by měly úřady vzít v úvahu každou změnu normální hodnoty, každou změnu nákladů, vzniklých mezi dovozem a dalším prodejem a každý pohyb prodejní ceny, který se řádně promítá do následných prodejních cen a měly by počítat vývozní cenu bez srážky za částku zaplaceného antidumpingového cla, jsou-li o těchto skutečnostech poskytnuty nezvratné důkazy.

9.4 Pokud úřady omezily své zkoumání v souladu s druhou větou odstavce 10 článku 6, jakékoliv antidumpingové clo, uplatňované na dovozy od vývozců nebo výrobců, kteří nejsou zahrnuti do zkoumání, nepřekročí:

- (i) vážený průměr dumpingového rozpětí, stanoveného s ohledem na vybrané vývozce nebo výrobce nebo,
- (ii) rozdíl mezi váženým průměrem normální hodnoty vybraných vývozců nebo výrobců a vývozními cenami vývozců nebo výrobců jednotlivě nezkoumaných v případech, kdy závazek na zaplacení antidumpingových cel je počítán na základě očekávané normální hodnoty,

za předpokladu, že úřady nebudou pro účel tohoto odstavce brát na vědomí žádné nulové a *de minimis* rozpětí a rozpětí, stanovené podle okolností, uvedených v odstavci 8 článku 6. Úřady budou uplatňovat jednotlivá cla nebo normální hodnoty dovozů od kteréhokoli vývozce nebo výrobce, který není zahrnut do zkoumání a který poskytl nezbytné informace v průběhu šetření, jak je uvedeno v odstavci 10.2 článku 6.

9.5 Pokud výrobek podléhá antidumpingovým clům v zemi dovážejícího Člena, úřady provedou bezodkladně přezkoumání za účelem zjištění jednotlivých dumpingových rozpětí pro všechny vývozce a výrobce v dotyčné vývozní zemi, kteří nevyváželi výrobek do země dovážejícího Člena během šetření za předpokladu, že tito vývozci nebo výrobci mohou prokázat, že nejsou ve spojení s žádným z vývozců nebo výrobců vývozní země, podléhajících antidumpingovým clům na tento výrobek. Takové přezkoumání bude zahájeno a provedeno urychleně ve srovnání s obvyklým řízením o stanovení cla a řízením o přezkoumání v zemi dovážejícího Člena. V průběhu přezkoumání nebude uloženo na dovozy od těchto vývozců nebo výrobců žádné antidumpingové clo. Úřady mohou nicméně přerušit řízení o celním hodnocení a/nebo žádat záruku k zajištění, aby v případě, že výsledkem takového přezkoumání v souvislosti s těmito výrobci nebo vývozci bude zjištěn dumping, mohla být antidumpingová cla uložena zpětně k datu zahájení přezkoumání.

Článek 10

Zpětná účinnost

10.1 Prozatímní opatření a antidumpingová cla budou uplatňována pouze na výrobky dovezené ke spotřebě poté, co rozhodnutí podle odstavce 1 článku 7 a případně odstavce 1 článku 9 vstoupí v platnost, pokud tento článek nestanoví jinak.

10.2 V případech, kdy bylo učiněno konečné zjištění újmy (nikoli však její hrozby nebo podstatného zpomalení zavádění výrobního odvětví) nebo v případech konečného zjištění hrozby újmy, kdy by účinek dumpingových dovozů bez zavedení prozatímních opatření vedl ke zjištění újmy, mohou být antidumpingová cla vybírána zpětně za období, po které byla případná prozatímní opatření uplatňována.

10.3 Je-li konečné antidumpingové clo vyšší než zaplacené nebo splatné prozatímní clo nebo částka odhadnutá pro ručení, nebude rozdíl vybírán. Je-li konečné clo nižší než zaplacené nebo splatné prozatímní clo nebo než částka, odhadnutá pro určení jistoty, bude rozdíl podle okolností vrácen nebo clo přepočítáno.

10.4 Pokud ustanovení odstavce 2 nestanoví jinak, může být v případě, že byla zjištěna hrozba újmy nebo podstatného zpomalení (aniž by ještě újma nastala), uloženo konečné antidumpingové clo pouze od data zjištění hrozby újmy nebo podstatného zpomalení a jakýkoliv hotovostní vklad, složený v době, kdy byla uplatňována prozatímní opatření, bude urychleně vrácen a jakékoliv záruky urychleně uvolněny.

10.5 V případě, kdy je konečné zjištění záporné, bude jakýkoliv hotovostní vklad, složený během uplatňování prozatímních opatření, urychleně vrácen a jakékoliv záruky urychleně uvolněny.

10.6 Konečné antidumpingové clo může být vybíráno na výrobky, které byly určeny ke spotřebě ne více než 90 dní před datem uplatnění prozatímních opatření, jestliže úřady v souvislosti s dotyčným dumpingovým výrobkem zjistí, že:

- (i) dumping způsobující újmu byl již v minulosti zjištěn nebo dovozce věděl nebo musel vědět, že vývozce provádí dumping a že by takový dumping způsobil újmu, a
- (ii) újma je způsobena hromadnými dovozy dumpingového výrobku v relativně krátkém čase, které z hlediska doby jejich uskutečnění a jejich objemu, jakož i ostatních okolností (jako je rychlé vybudování skladů dováženého výrobku), jsou sto vážně ohrožit nápravný účinek konečného antidumpingového cla, které má být uplatněno za předpokladu, že dotyční dovozci dostali příležitost uplatnit připomínky.

10.7 Úřady mohou po zahájení šetření přijmout taková opatření, jako je přerušování řízení o celním hodnocení, umožňující zpětné vybrání antidumpingových cel podle odstavce 6, pokud mají dostatečné důkazy, že podmínky stanovené v tomto odstavci, byly splněny.

10.8 Žádná cla nebudou vybírána zpětně podle odstavce 6 na výrobky, určené pro spotřebu před datem zahájení šetření.

Článek 11

Trvání a přezkoumání antidumpingových cel a cenových závazků

11.1 Antidumpingové clo zůstane v platnosti pouze tak dlouho a v takové míře, jak je nezbytné k vyvážení dumpingu, který způsobuje újmu.

11.2 Úřady v odůvodněných případech přezkoumají potřebu zachování uloženého cla v případě, a to z vlastní iniciativy nebo, pokud uplynulo přiměřené období od uložení konečného antidumpingového cla, na žádost kterékoli zúčastněné strany, která předloží spolehlivé informace, zdůvodňující potřebu přezkoumání^{21/}. Zúčastněné strany budou mít právo požádat úřady o přezkoumání, zda je zachování uloženého cla nutné k vyrovnání dumpingu, zda by újma byla nadále pravděpodobně způsobována nebo by se obnovila, kdyby clo bylo zrušeno nebo změněno nebo obojí. Pokud úřady v důsledku přezkoumání podle tohoto odstavce zjistí, že antidumpingové clo již není odůvodněné, bude okamžitě zrušeno.

11.3 Bez ohledu na ustanovení odstavců 1 a 2 bude každé konečné antidumpingové clo zrušeno nejpozději do 5 let od jeho uložení (nebo od data jeho posledního přezkoumání podle odstavce 2, pokud toto přezkoumání pokrývalo dumping i újmu nebo podle tohoto odstavce), pokud úřady neurčí při přezkoumání, zahájeném před tímto datem z jejich vlastní iniciativy nebo na základě řádně odůvodněné žádosti, podané domácím výrobním odvětvím nebo jeho jménem v přiměřeném období před tímto datem, že uplynutí platnosti cla by zřejmě vedlo k pokračování nebo obnově dumpingu a újmy^{22/}. Clo může zůstat v platnosti až do výsledku tohoto přezkoumání.

11.4 Ustanovení článku 6 o důkazech a řízení se použijí na kterékoli přezkoumání, prováděné podle tohoto článku. Takové přezkoumání bude provedeno urychleně a bude obvykle ukončeno do 12 měsíců ode dne svého zahájení.

11.5 Ustanovení tohoto článku se použijí *mutatis mutandis* na cenové závazky, přijaté podle článku 8.

Článek 12

Veřejné oznámení a výklad zjištění

12.1 Jakmile jsou úřady přesvědčeny, že důkazy dostatečně odůvodňují zahájení antidumpingového šetření podle článku 5, bude to Členu nebo Členům, jejichž výrobky jsou předmětem tohoto šetření a jiným zúčastněným stranám, o nichž je úřadům provádějícím šetření známo, že mají ve věci zájem, oznámeno a bude vydáno veřejné oznámení.

12.1.1 Veřejné oznámení o zahájení šetření bude obsahovat příslušné informace nebo sdělení, že byla vydána samostatná zpráva^{23/}, obsahující příslušné informace, zahrnující tyto údaje:

21/ Zjištění konečného závazku na zaplacení antidumpingového cla podle odstavce 3 článku 9 nepředstavuje samo o sobě přezkoumání ve smyslu tohoto článku.

22/ Je-li výše antidumpingového cla vyměřena zpětně, pak zjištění posledního řízení o hodnocení podle odstavce 3.1 článku 9, které stanovilo, že clo nemá být uloženo, nezavazuje samo o sobě úřady, aby zrušily rozhodné clo.

23/ V případech, kdy úřady poskytují informace a vysvětlení podle ustanovení tohoto článku v samostatné zprávě, zajistí, aby byla tato zpráva snadno přístupná veřejnosti.

- (i) jméno vývozní země nebo zemí a výrobek, který je předmětem šetření;
- (ii) datum zahájení šetření;
- (iii) na jakém základě je založena domněnka existence dumpingu, uvedená v žádosti;
- (iv) souhrn faktorů, na nichž je založeno tvrzení o újmě;
- (v) adresa, na níž mají být zasílány připomínky zúčastněných stran;
- (vi) lhůty, ve kterých zúčastněné strany mohou sdělovat svá stanoviska.

12.2 Veřejné oznámení bude vydáno o každém předběžném nebo konečném, kladném nebo záporném zjištění, o každém rozhodnutí o přijetí závazku podle článku 8, o ukončení takového závazku a o zrušení konečného antidumpingového cla. Každé takové oznámení bude dostatečně podrobně obsahovat nálezy a závěry o všech faktických nebo právních otázkách, považovaných úřady provádějícími šetření za podstatné nebo bude toto oznámení obsahovat sdělení, že o nich byla vydána dostatečně podrobná samostatná zpráva. Všechna tato oznámení a zprávy budou sděleny Členu nebo Členům, jejichž výrobky jsou předmětem takového zjištění nebo závazku a ostatním zúčastněným stranám, o nichž je známo, že mají ve věci zájem.

12.2.1 Veřejné oznámení o uložení prozatímních opatření bude obsahovat dostatečně podrobné vysvětlení o předběžných zjištěních dumpingu a újmy s odvoláním na faktické a právní skutečnosti, které vedly k přijetí nebo zamítnutí argumentů nebo bude toto oznámení obsahovat sdělení, že o nich byla vydána dostatečně podrobná samostatná zpráva. Takové oznámení nebo zpráva bude, při věnování řádné pozornosti ochraně důvěrných informací, obsahovat zejména:

- (i) jména dodavatelů nebo není-li to možné, dotyčné dodavatelské země;
- (ii) popis výrobku, který je dostatečný pro celní účely;
- (iii) stanovené dumpingové rozpětí a úplné vysvětlení důvodů pro výběr metodiky, použité při stanovení a porovnání vývozní ceny a normální hodnoty podle článku 2;
- (iv) posouzení, týkající se zjištění újmy podle článku 3;
- (v) hlavní důvody, vedoucí ke zjištění.

12.2.2 Veřejné oznámení o ukončení nebo zastavení šetření bude v případě kladného zjištění předpokládajícího uložení konečného cla nebo přijetí cenového závazku obsahovat všechny příslušné informace o faktických a právních skutečnostech a důvodech, které vedly k uložení konečných opatření nebo přijetí cenového závazku nebo bude toto oznámení obsahovat sdělení, že o nich byla vydána dostatečně podrobná samostatná zpráva, přičemž patřičná pozornost bude věnována povinnosti chránit důvěrné informace. Oznámení nebo zpráva budou zejména obsahovat informace, uvedené v odstavci 2.1, jakož i důvody přijetí nebo zamítnutí příslušných argumentů nebo tvrzení, předložených vývozci nebo dovozci a základ pro jakékoliv rozhodnutí, učiněné podle odstavce 10.2 článku 6.

12.2.3 Veřejné oznámení o ukončení nebo zastavení šetření v důsledku přijetí závazku podle článku 8 bude zahrnovat nedůvěrnou část tohoto závazku nebo bude obsahovat sdělení, že byla vydána samostatná zpráva, zahrnující tuto část.

12.3 Ustanovení tohoto článku se použije *mutatis mutandis* na zahájení a ukončení přezkoumání podle článku 11 a na rozhodnutí podle článku 10 uplatnit cla zpětně.

Článek 13

Soudní přezkoumání

Každý Člen, jehož domácí právní řád obsahuje ustanovení o antidumpingových opatřeních, bude udržovat soudy a soudní, rozhodčí nebo správní řízení za účelem mimo jiné bezodkladného přezkoumání správních opatření, týkajících se konečných zjištění a přezkoumání zjištění ve smyslu článku 11. Tyto soudy nebo řízení budou nezávislé na úřadech, odpovědných za dotyčná zjištění nebo přezkoumání.

Článek 14

Antidumpingové řízení ve prospěch třetí země

14.1 Žádost o antidumpingové opatření ve prospěch třetí země musí být předložena úřady této třetí země.

14.2 Tato žádost bude doložena informacemi o cenách, které dokládají, že dovozy jsou dumpingové a podrobnými informacemi, které dokládají, že údajný dumping způsobuje újmu dotyčnému domácímu výrobnímu odvětví ve třetí zemi. Vláda třetí země poskytne úřadům dovážející země veškerou pomoc při získávání dalších informací, které by mohly považovat za nezbytné.

14.3 Úřady dovážející země přihlédnou při posuzování takové žádosti k účinkům údajného dumpingu na dotyčné výrobní odvětví ve třetí zemi jako celek; jinak řečeno újma nebude odhadnuta pouze ve vztahu k účinku údajného dumpingu na vývoz tohoto výrobního odvětví do dovážející země nebo na celkové vývozy tohoto výrobního odvětví.

14.4 Rozhodnutí, zda v případě pokračovat, je na dovážející zemi. Rozhodne-li dovážející země, že je připravena přijmout opatření, musí si sama vyžádat souhlas Rady pro obchod zbožím.

Článek 15

Rozvojové členské země

Uznává se, že vyspělé členské země musí brát zvláštní ohled na zvláštní situaci rozvojových členských zemí při zvažování, zda uplatnit antidumpingová opatření podle této Dohody. Před uplatněním antidumpingových cel, která by postihla podstatné zájmy rozvojových členských zemí, budou prozkoumány možnosti konstruktivních řešení umožněných touto Dohodou.

ČÁST II

Článek 16

Výbor pro otázky antidumpingu

16.1 Tímto se zřizuje Výbor pro otázky antidumpingu (dále v této dohodě uváděný jako "Výbor"), složený ze zástupců každého z Členů. Výbor zvolí svého předsedu a bude se scházet nejméně dvakrát ročně a na žádost kteréhokoli Člena v souladu s příslušnými ustanoveními této Dohody. Výbor bude vykonávat pravomoce, které jsou mu svěřeny podle této Dohody nebo Členy a poskytne Členům možnost konzultovat všechny otázky, týkající se působení této Dohody nebo naplňování jejich cílů. Sekretariát WTO bude plnit funkci sekretariátu Výboru.

16.2 Výbor může podle potřeby zřizovat pomocné orgány.

16.3 Při výkonu svých funkcí mohou Výbor a jeho pomocné orgány konzultovat jakýkoliv zdroj, který budou považovat za vhodný a žádat od něj informace. Předtím však, než Výbor nebo jeho pomocný orgán požádají o informaci příslušný zdroj, který je v pravomoci některého Člena, budou o tom tohoto Člena informovat. Musí získat souhlas Člena a kterékoli firmy, která má být konzultována.

16.4 Členové budou bez prodlení oznamovat Výboru všechna přijatá předběžná nebo konečná antidumpingová opatření. Tyto zprávy budou k dispozici v Sekretariátu k nahlédnutí ostatním Členům. Členové budou rovněž předkládat pololetní zprávy o všech antidumpingových opatřeních, přijatých v předchozích 6 měsících. Pololetní zprávy budou předkládány na dohodnutém standardním formuláři.

16.5 Každý Člen oznámí Výboru a) které z jeho úřadů jsou příslušné zahájit a provádět šetření, uvedené v článku 5 a b) jaká jsou jeho pravidla řízení, podle nichž se postupuje při zahájení a provádění těchto šetření.

Článek 17

Konzultace a řešení sporů

17.1 Pokud není v této Dohodě stanoveno jinak, uplatňuje se na konzultace a řešení sporů podle této Dohody Ujednání o řešení sporů.

17.2 Každý Člen bude posuzovat s porozuměním stanoviska jiného Člena, týkající se jakékoli otázky, ovlivňující působení této Dohody a vytvoří přiměřené možnosti konzultovat tato stanoviska.

17.3 Pokud se Člen domnívá, že jakákoliv výhoda, vyplývající pro něj přímo nebo nepřímo z této Dohody, je zrušena nebo zmenšena nebo že dosažení některého cíle je bráněno jiným Členem nebo Členy, může za účelem dosažení vzájemně uspokojivého řešení záležitosti písemně požádat o konzultace s dotýčným Členem nebo Členy. Každý Člen bude posuzovat s porozuměním každou žádost Člena nebo Členů o konzultaci.

17.4 Pokud se Člen, který požádal o konzultace, domnívá, že konzultace podle odstavce 3 neumožnily dospět k vzájemně dohodnutému řešení a příslušné orgány dovážejícího Člena přijaly konečné opatření s cílem vybírat konečná antidumpingová cla nebo přijmout cenové závazky, může tento Člen záležitost předložit Orgánu pro řešení sporů ("DSB"^{*/}). Má-li

---

*/ Dispute Settlement Body.

prozatímní opatření významný účinek a Člen, který požádal o konzultace, se domnívá, že opatření bylo učiněno v rozporu s ustanoveními odstavce 1 článku 7, může tento Člen tuto záležitost rovněž předložit DSB.

17.5 DSB na požádání žalující strany ustaví skupinu odborníků k přezkoumání záležitosti na základě:

- (i) písemného prohlášení, v němž žádající Člen uvede, jak výhody, vyplývající pro něj přímo nebo nepřímo z této Dohody, byly zrušeny nebo zmenšeny, nebo jak je bráněno dosažení cílů Dohody, a
- (ii) skutečností, sdělených v souladu s příslušným domácím řízením úřadům dovážejícího Člena.

17.6 Při přezkoumání záležitosti podle odstavce 5:

- (i) skupina odborníků ve svém posuzování faktů, týkajících se této záležitosti určí, zda úřady správně nakládaly s fakty a zda jejich posouzení bylo nestranné a objektivní. Pokud bylo s fakty nakládáno správně a posouzení bylo nezávislé a objektivní, posouzení nebude vyvráceno, i kdyby skupina odborníků došla k rozdílnému závěru;
- (ii) skupina odborníků bude vykládat příslušná ustanovení Dohody v souladu se zvykovými pravidly výkladu mezinárodního práva veřejného. Shledá-li skupina odborníků, že příslušné ustanovení Dohody připouští více než jeden přípustný výklad, bude skupina odborníků považovat opatření úřadů za slučitelné s Dohodou, pokud se opírá o jeden z přípustných výkladů.

17.7 Důvěrné informace, poskytnuté skupině odborníků, nebudou zveřejněny bez formálního zmocnění osoby, orgánu nebo úřadu, který je poskytl. Jsou-li tyto informace vyžádány skupinou odborníků, ale k jejich zveřejnění není skupina odborníků zmocněna, bude na základě zmocnění osoby, orgánu nebo úřadu, který informace poskytl, předán nedůvěrný výtah informace.

Článek 18

Závěrečná ustanovení

18.1 Žádné specifické opatření proti dumpingovým vývozům ze země jiného Člena nemůže být přijato, pokud není v souladu s ustanoveními GATT 1994, jak jsou interpretována touto Dohodou^{24/}.

18.2 K žádnému ustanovení této Dohody nemohou být uplatněny výhrady bez souhlasu ostatních Členů.

18.3 S výjimkou odstavců 3.1 a 3.2 se budou ustanovení této Dohody uplatňovat na šetření a přezkoumání existujících opatření, zahájená na základě žádostí, které byly předloženy v den nebo po dni, kdy pro Člena vstoupila v platnost Dohoda o WTO.

18.3.1 Pokud se týče výpočtu dumpingového rozpětí v souvislosti s vrácením podle odstavce 3 článku 9, budou uplatňována pravidla, použitá při posledním předcházejícím zjištění nebo přezkoumání dumpingu.

24/ Smyslem tohoto ustanovení není znemožnit opatření, která jsou přiměřená podle jiných příslušných ustanovení GATT 1994.

18.3.2 Pro účely odstavce 3 článku 11 budou existující antidumpingová opatření považována za uložená nejpozději dnem, kterým pro Člena vstoupila v platnost Dohoda o WTO s výjimkou případů, kdy domácí právní řád Člena platný k tomuto datu již obsahoval ustanovení obdobné tomu, které je uvedeno v tomto odstavci.

18.4 Každý Člen přijme všechna potřebná opatření obecné nebo zvláštní povahy, aby zajistil nejpozději ke dni, kdy pro něj vstoupí v platnost Dohoda o WTO, soulad mezi svými právními předpisy a správními řízeními a ustanoveními této Dohody v rozsahu, v jakém mohou být na tohoto Člena uplatňována.

18.5 Každý Člen bude informovat Výbor o jakýchkoliv změnách v jeho právním řádu, týkajících se této Dohody a v provádění těchto právních předpisů.

18.6 Výbor přezkoumá každoročně provádění a působení této Dohody, přičemž bude mít na paměti její cíle. Výbor bude každoročně informovat Radu pro obchod zboží o vývoji během období, na které se toto přezkoumání vztahuje.

18.7 Přílohy k této Dohodě tvoří její nedílnou součást.

PŘÍLOHA I

POSTUPY PŘI ŠETŘENÍ NA MÍSTĚ
PODLE ODSTAVCE 7 ČLANKU 6

1. Po zahájení šetření by úřady vyvážejícího Člena a firmy, o nichž je známo, že se jich to týká, měly být informovány o úmyslu provést šetření na místě.

2. Je-li úmyslem v mimořádných případech zahrnout do skupiny, provádějící šetření, nevládní experty, měly by být o tom firmy a úřady vyvážejícího Člena informovány. Nevládní experti by měli podléhat účinným sankcím, pokud nedodrží důvěrnou povahu informací.

3. Získání výslovného souhlasu příslušné firmy vyvážejícího Člena dříve, než je termín návštěvy definitivně stanoven, by mělo být obvyklým postupem.

4. Jakmile byl získán souhlas příslušných firem, měly by úřady, provádějící šetření, oznámit úřadům vyvážejícího Člena jména a adresy firem, které mají být navštíveny a dohodnutá data.

5. Příslušným firmám by mělo být s dostatečným předstihem oznámeno, kdy bude návštěva uskutečněna.

6. Návštěvy k vysvětlení dotazníku by měly být uskutečněny pouze na žádost vyvážející firmy. Tato návštěva může být uskutečněna pouze tehdy, jestliže a) úřady dovážejícího Člena o tom informovaly zástupce vlády dotyčného Člena a b) ti proti návštěvě nemají námitky.

7. Vzhledem k tomu, že hlavním účelem šetření na místě je ověření poskytnutých informací nebo získání dalších podrobností, mělo by být prováděno po obdržení odpovědi na dotazník, pokud firma nesouhlasí s opačným postupem a jestliže vláda vyvážejícího Člena byla informována úřady, provádějícími šetření, o předvídané návštěvě a nemá proti ní námitky; dále by mělo být obvyklým postupem upozornit před návštěvou dotyčné firmy na celkovou povahu informací, které budou ověřovány a na jakoukoli další informaci, kterou je nutno poskytnout, což by však nemělo bránit požádat na místě o další podrobnosti s ohledem na informace získané.

8. Žádosti o informace nebo otázky, které byly položeny úřady nebo firmami vyvážejících Členů a jsou podstatné pro úspěšné šetření na místě, by měly být zodpovězeny, kdykoli je to možné, ještě před uskutečněním návštěvy.

PŘÍLOHA II

NEJLEPŠÍ DOSAŽITELNÉ INFORMACE
PODLE PODMÍNEK ODSTAVCE 8 ČLÁNKU 6

1. Co nejdříve po zahájení šetření by měly úřady provádějící šetření podrobně vymežit informace, které má poskytnout kterákoli zúčastněná strana a způsob, jakým mají být informace v odpovědi zúčastněné strany sestaveny. Úřady by měly rovněž zajistit, aby strana věděla, že pokud informace nebude poskytnuta v rozumné lhůtě, budou moci úřady rozhodnout na základě skutečností, které mají k dispozici, včetně těch, které jsou obsaženy v žádosti o zahájení šetření, předložené domácím výrobním odvětvím.

2. Úřady mohou rovněž požádat zúčastněnou stranu, aby poskytla svou odpověď na určitém mediu (například počítačová páska) nebo ve stanoveném počítačovém jazyce. Úřady, které takto požádají, by měly vzít v úvahu, zda může zúčastněná strana rozumně použít pro svou odpověď medium nebo počítačový jazyk, který je považován za nejvhodnější a neměly by žádat, aby strana pro svou odpověď použila počítačový systém jiný, než který sama používá. Úřady by neměly trvat na požadavku, týkajícím se sdělení odpovědi počítačovou cestou, jestliže účetnictví zúčastněné strany není na počítači vedeno a jestliže by předložení požadované odpovědi způsobilo nepřiměřené dodatečné zatížení zúčastněné straně, způsobující například dodatečné nepřiměřené náklady a obtíže. Úřady by neměly trvat na požadavku, týkajícím se sdělení odpovědi na mediu nebo v určitém počítačovém jazyce, jestliže účetnictví zúčastněné strany není na tomto mediu nebo v tomto počítačovém jazyce vedeno a jestliže by předložení požadované odpovědi způsobilo nepřiměřené dodatečné zatížení způsobující například dodatečné nepřiměřené náklady nebo obtíže.

3. Při vypracování zjištění by měly být vzaty v úvahu všechny ověřitelné informace, které jsou řádně předloženy, takže mohou být bez mimořádných potíží použity při šetření, které jsou předloženy včas a případně dodané na mediu nebo v počítačovém jazyce, stanoveném úřady. Jestliže strana nepoužije pro svou odpověď požadované medium nebo počítačový jazyk, ale úřady zjistí, že byly naplněny okolnosti uvedené v odstavci 2, skutečnost, že pro odpověď nebylo použito požadovaného media nebo počítačového jazyka, by neměla být považována za významnou překážku průběhu šetření.

4. Pokud úřady nejsou schopny zpracovat informace poskytnuté na zvláštním mediu (například počítačová páska), informace by měly být dodány v písemné nebo v jiné pro úřady přijatelné formě.

5. I kdyby poskytnuté informace nebyly ve všech směrech bezchybné, nebude to opravňovat úřady, aby je nebraly na vědomí, pokud zúčastněná strana jednala podle svých nejlepších schopností.

6. Pokud důkazy nebo informace nejsou přijaty, měla by být strana, která je poskytla, ihned informována o důvodech jejich odmítnutí a mít možnost poskytnout dodatečné vysvětlení během přiměřené lhůty; náležitá pozornost bude v rámci šetření věnována lhůtám. Pokud bylo úřady shledáno, že vysvětlení není uspokojivé, měly by být důvody zamítnutí takových důkazů nebo informací uvedeny v jakýchkoliv zveřejněných zjištěních.

7. Pokud úřady musí založit svá zjištění, včetně těch, která se týkají normální hodnoty, na informacích z podružného zdroje, včetně informací, obsažených v žádosti o zahájení šetření, měly by tak činit se zvláštní obezřetností. V takových případech by úřady měly, pokud to bude možné, ověřit informace z ostatních nezávislých zdrojů, které mají k dispozici, jako jsou publikované ceníky, oficiální dovozní statistiky nebo celní statistiky a informace, získané od ostatních zúčastněných stran během šetření. Je jasné, že pokud zúčastněná strana nespolupracuje a úřadům proto informace nejsou sděleny, může to vést k situaci pro tuto stranu méně příznivé, než kdyby účinně spolupracovala.

DOHODA O PROVÁDĚNÍ ČLÁNKU VII VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994

VŠEOBECNÝ ÚVOD

1. Prvotním základem pro určení celní hodnoty podle této Dohody je "převodní hodnota", vymezená v článku 1. Tento článek nutno číst spolu s článkem 8, který mimo jiné stanoví úpravy ceny skutečně placené nebo která má být zaplacená, jestliže určité zvláštní prvky, jež se považují za součást celní hodnoty, připadají k tíži kupujícího, avšak nejsou zahrnuty do ceny skutečně placené nebo která má být zaplacená za dovážené zboží. Článek 8 rovněž stanoví, že do převodní ceny budou zahrnuta určitá plnění kupujícího ve prospěch prodávajícího, zbožím nebo službami spíše než penězi. Články 2 až 7 stanoví použitelné metody určení celní hodnoty, pokud nemůže být určena podle ustanovení článku 1.

2. Nemůže-li být celní hodnota určena podle ustanovení článku 1, mělo by obvykle dojít ke konzultaci mezi celní správou a dovozcem, aby se dospělo k základu pro hodnotu uplatněním ustanovení článků 2 nebo 3. Může se například stát, že dovozce má informace o celní hodnotě stejného nebo podobného zboží, které celní správa v místě dovozu v dané době právě nemá. Nebo naopak, celní správa může mít informace o celní hodnotě stejného nebo podobného zboží, k nimž nemá dovozce snadný přístup. Konzultace mezi oběma stranami, při zachování závazků, týkajících se obchodního tajemství, umožní výměnu informací za účelem určení správného základu pro celní hodnocení.

3. Články 5 a 6 poskytují dva základy pro určení celní hodnoty, nemůže-li být určena na základě převodní hodnoty dováženého zboží nebo stejného nebo podobného dováženého zboží. Podle článku 5 odstavec 1 se celní hodnota určuje na základě ceny, za kterou se zboží ve stavu, v jakém bylo dovezeno, prodává kupujícímu, který není ve spojení s prodávajícím, do země dovozu. Dovozece má též právo, jestliže o to požádá, aby ustanovení článku 5 byla uplatněna při hodnocení zboží, které je po dovozu předmětem zpracovávání nebo přepracování. Podle článku 6 se celní hodnota určuje na základě vypočtené hodnoty. Obě tyto metody jsou spojeny s určitými potížemi, a proto má dovozce podle ustanovení článku 4 právo zvolit si pořadí uplatnění těchto dvou metod.

4. Článek 7 vyjadřuje způsob určení celní hodnoty v případech, kdy to nedovoluje žádný z předcházejících článků.

Členové,

přihlízejíce k Mnohostranným obchodním jednáním;

přejíce si podporovat uskutečňování cílů GATT 1994 a zajistit doplňující výhody pro mezinárodní obchod rozvojových zemí;

uznávajíce důležitost ustanovení článku VII GATT 1994 a přejíce si vypracovat pravidla pro jejich uplatňování v zájmu zajišťování větší jednotnosti a jistoty jejich provádění;

uznávajíce nezbytnost spravedlivého, jednotného a nestranného systému celního hodnocení zboží, který vylučuje použití svévolných nebo smyšlených celních hodnot;

uznávajíce, že základem pro celní hodnocení zboží by měla být, pokud možno, převodní hodnota zboží, které má být hodnoceno;

uznávající, že celní hodnota by měla být založena na jednoduchých a spravedlivých kritériích, slučitelných s obchodní praxí a že řízení o hodnocení by mělo být uplatňováno všeobecně, bez rozdílu mezi opatřenými zdroji;

uznávající, že řízení o hodnocení nemá být používáno k potírání dumpingu;

dohodli se takto:

ČÁST I

PRAVIDLA PRO CELNÍ HODNOCENÍ

Článek 1

1. Celní hodnota dováženého zboží bude převodní hodnota, to je cena skutečně placená nebo která má být zaplacená za zboží, když bylo prodáno pro vývoz do země dovozu po úpravách podle ustanovení článku 8 za předpokladu, že:

- a) neexistují žádná omezení, pokud jde o postoupení nebo použití zboží kupujícím, kromě omezení, která:
  - (i) jsou uložena nebo vyžadována zákonem nebo státními orgány země dovozu;
  - (ii) omezují zeměpisnou oblast, v níž zboží může být dále prodáno; nebo
  - (iii) neovlivňují podstatně hodnotu zboží;
- b) prodej nebo cena nejsou podrobeny podmínkám nebo plněním, jejichž hodnota se nedá určit ve vztahu ke zboží, které má být hodnoceno;
- c) žádná část výtěžku jakéhokoli dalšího prodeje, postoupení nebo použití zboží kupujícím nepřipadne přímo nebo nepřímo prodávajícímu, pokud by se nedala provést přiměřená úprava podle ustanovení článku 8; a
- d) kupující a prodávající nejsou ve vzájemném spojení, nebo jsou-li ve spojení, že převodní hodnota je přijatelná pro celní účely podle ustanovení odstavce 2.

2. a) Pro určení, zda je převodní hodnota přijatelná pro účely odstavce 1, nebude skutečnost, že kupující a prodávající jsou ve spojení ve smyslu článku 15, sama o sobě důvodem pro to, aby převodní hodnota byla považována za nepřijatelnou. V takovém případě se přezkoumají zvláštní okolnosti prodeje a převodní hodnota bude přijata, jestliže spojení neovlivnilo cenu. Má-li celní správa, na základě informací, poskytnutých dovozcem nebo získaných z jiných zdrojů, pohnutky zkoumat, zda spojení ovlivnilo cenu, sdělí své pohnutky dovozci a poskytne mu přiměřenou možnost k odpovědi. Požádá-li o to dovozce, budou mu pohnutky sděleny písemně.

- b) Při prodeji mezi osobami ve spojení bude převodní hodnota přijata a zboží bude hodnoceno podle ustanovení odstavce 1, prokáže-li dovozce, že tato hodnota je velmi blízká některé z těchto hodnot ze stejné doby nebo z téměř stejné doby:
  - (i) převodní hodnotě z prodejů stejného nebo podobného zboží pro vývoz do stejné země dovozu kupujícími, kteří nejsou ve spojení;

- (ii) celní hodnotě stejného nebo podobného zboží, určené podle ustanovení článku 5;
- (iii) celní hodnotě stejného nebo podobného zboží, určené podle ustanovení článku 6;

Při použití předcházejících měřítek je třeba patřičně přihlídnout k prokázaným rozdílům v obchodních úrovních, v množství, v prvcích vyjmenovaných v článku 8 a v nákladech, připadajících na prodávajícího v prodejkách, v nichž on a kupující nejsou ve spojení a které na prodávajícího nepřipadají z prodejů, při nichž on a kupující jsou ve spojení.

- c) Měřítka vyjádřená v odstavci 2 b) se mají použít z podnětu dovozce a pouze pro účely srovnání. Náhradní hodnoty nemohou být stanoveny podle ustanovení odstavce 2 b).

Článek 2

- 1. a) Nemůže-li být celní hodnota dováženého zboží určena podle ustanovení článku 1, bude celní hodnotou převodní hodnota stejného zboží, prodáváného pro vývoz do stejné země dovozu a vyváženého ve stejnou nebo skoro stejnou dobu jako zboží, které má být hodnoceno.
- b) Při uplatňování tohoto článku se celní hodnota určí podle převodní hodnoty stejného zboží, prodaného na stejné obchodní úrovni a v přiměřeně stejném množství jako zboží, které má být hodnoceno. Nejistí-li se takový prodej, použije se převodní hodnota stejného zboží prodaného na odlišné obchodní úrovni anebo v odlišném množství, upravená tak, aby se přihlédlo k rozdílům, které by mohly být přisuzovatelné obchodní úrovni anebo množství za předpokladu, že takovéto úpravy, které vedou ke zvýšení nebo snížení hodnoty, mohou být založeny na předložených průkazných údajích, které jasně potvrzují, že úpravy jsou rozumné a přesné.

2. Pokud jsou v převodní hodnotě zahrnuty náklady a výlohy, uvedené v odstavci 2 článku 8, bude tato hodnota upravena tak, aby se přihlédlo k významným rozdílům, které mohou být mezi náklady a výlohami za dovezené zboží na jedné straně a za zkoumané stejné zboží na straně druhé, vyplývající z rozdílů ve vzdálenosti a způsobech dopravy.

3. Zjistí-li se při uplatňování tohoto článku více než jedna převodní hodnota stejného zboží, bude k určení celní hodnoty dovezeného zboží použita nejnižší hodnota.

Článek 3

- 1. a) Nemůže-li být celní hodnota dováženého zboží určena podle ustanovení článků 1 a 2, bude celní hodnotou převodní hodnota podobného zboží, prodáváného pro vývoz do stejné země dovozu a vyváženého ve stejnou nebo skoro stejnou dobu jako zboží, které má být hodnoceno.

- b) Při uplatňování tohoto článku se celní hodnota určí podle převodní hodnoty podobného zboží, prodaného na stejné obchodní úrovni a v přiměřeně stejném množství jako zboží, které má být hodnoceno. Nejistí-li se takový prodej, použije se převodní hodnota podobného zboží, prodaného na odlišné obchodní úrovni anebo v odlišném množství, upravená tak, aby se přihlédlo k rozdílům, které by mohly být prisuzovatelné obchodní úrovni anebo množství za předpokladu, že takovéto úpravy, které vedou ke zvýšení nebo snížení hodnoty, mohou být založeny na předložených průkazných údajích, které jasně potvrzují, že úpravy jsou rozumné a přesné.

2. Pokud jsou v převodní hodnotě zahrnuty náklady a výlohy, uvedené v odstavci 2 článku 8, bude tato hodnota upravena tak, aby se přihlédlo k význačným rozdílům, které mohou být mezi náklady a výlohami za dovezené zboží na jedné straně a za zkoumané podobné zboží na straně druhé, vyplývající z rozdílů ve vzdálenosti a způsobech dopravy.

3. Zjistí-li se při uplatňování tohoto článku více než jedna převodní hodnota podobného zboží, bude k určení celní hodnoty dovezeného zboží použita nejnižší hodnota.

Článek 4

Nemůže-li být celní hodnota dováženého zboží určena uplatněním ustanovení článků 1, 2 a 3, bude celní hodnota určena uplatněním ustanovení článku 5 nebo, pokud celní hodnotu nebude možno určit uplatněním tohoto článku, uplatněním článku 6; přesto může být pořadí uplatnění článků 5 a 6 na žádost dovozce obráceno.

Článek 5

1. a) Je-li dovážené zboží nebo stejné nebo podobné dovážené zboží prodáno v zemi dovozu ve stavu, v jakém bylo dovezeno, bude se celní hodnota dovezeného zboží, určená uplatněním ustanovení tohoto článku, opírat o jednotkovou cenu, odpovídající prodejem dovezeného zboží nebo stejného nebo podobného dováženého zboží v největším úhrnném množství osobám, které nejsou ve spojení s osobami, od nichž takové zboží kupují v době dovozu hodnoceného zboží nebo ve skoro stejnou dobu, s výjimkou srážek, které se týkají těchto prvků:
- (i) provizí, všeobecně placených nebo dohodnutých nebo přírážek, všeobecně používaných pro zisk a všeobecné výlohy v souvislosti s prodejem dovezeného zboží stejné povahy nebo stejného druhu v této zemi;
  - (ii) obvyklých nákladů na dopravu a na pojištění a s tím souvisejících výloh, vzniklých v zemi dovozu;
  - (iii) nákladů a výloh, uvedených v odstavci 2 článku 8, pokud to bude případné; a
  - (iv) cel a ostatních státních daní, které mají být placeny v zemi dovozu při dovozu nebo prodeji zboží.

- b) Neprodává-li se ani dovážené zboží ani stejné nebo obdobné dovezené zboží, které má být hodnoceno, v době dovozu zboží, ani ve skoro stejné době, bude celní hodnota, pokud ustanovení odstavce 1 a) nestanoví jinak, založena na jednotkové ceně, za kterou se dovážené zboží, nebo stejné nebo podobné zboží prodává v zemi dovozu ve stavu, v jakém bylo dovezeno k nejbližšímu datu dovozu hodnoceného zboží, nejpozději však před uplynutím 90 dní po takovém dovozu.

2. Není-li ani dovážené zboží ani stejné nebo podobné dovážené zboží prodáváno v zemi dovozu ve stavu, v jakém bylo dovezeno, bude celní hodnota založena, pokud o to dovozce požádá, na jednotkové ceně, odpovídající prodejm dovezeného zboží v největším úhrnném množství po dalším zpracování nebo přepracování v zemi dovozu osobám, které nejsou ve spojení s osobami, od nichž takové zboží kupují, s náležitým přihlédnutím k hodnotě přidané zpracováním nebo přepracováním a po srážkách, uvedených v odstavci 1 a).

Článek 6

1. Celní hodnota dováženého zboží, určená uplatněním ustanovení tohoto článku, se bude zakládat na vypočtené hodnotě. Vypočtená hodnota bude sestávat ze součtu:

- a) ceny nebo hodnoty materiálu a výrobního nebo jiného postupu, použitého k výrobě dováženého zboží;
- b) částky pro zisk a všeobecné výlohy ve výši, shodné s částkou obvykle zahrnovanou do prodejů zboží stejného druhu nebo povahy jako hodnocené zboží, uplatňované výrobcí v zemi vývozu pro vývoz do země dovozu;
- c) ceny nebo hodnoty všech ostatních výloh, k nimž je nutno přihlížet podle možnosti, kterou podle odstavce 2 článku 8 Člen ve věci hodnocení zvolil.

2. Žádný Člen nemůže žádat ani donutit kteroukoli osobu, která nesídlí na jeho území, aby předložila k přezkoumání nebo dovolila přístup ke svému účetnictví nebo jiným listinám za účelem určení vypočtené hodnoty. Informace, které poskytl výrobce zboží za účelem určení celní hodnoty uplatněním ustanovení tohoto článku, však mohou být ověřovány v jiné zemi orgány země dovozu se souhlasem výrobce a za podmínky, že tyto orgány o tom s dostatečným předstihem informují vládu dotčené země a ta nemá proti šetření námitky.

Článek 7

1. Nemůže-li být celní hodnota dováženého zboží určena uplatněním ustanovení článků 1 až 6, bude určena přiměřenými prostředky slučitelnými se zásadami a všeobecnými ustanoveními této Dohody a článku VII GATT 1994 a na základě údajů, dosažitelných v zemi dovozu.

2. Celní hodnota, určovaná uplatněním ustanovení tohoto článku, se nebude zakládat na:

- a) prodejní ceně zboží v zemi dovozu, vyráběného v této zemi;
- b) systému, který předpokládá přijímat pro celní účely vyšší ze dvou možných hodnot;
- c) ceně zboží na vnitřním trhu země vývozu;

- d) výrobních nákladech, jiných než vypočtené hodnoty, které by byly určeny pro stejné nebo podobné zboží podle ustanovení článku 6;
- e) ceně zboží prodaného pro vývoz s určením do jiné země než do země dovozu;
- f) minimálních celních hodnotách; nebo
- g) libovolných nebo smyšlených hodnotách.

3. Požádá-li o to, bude dovozce písemně vyzooměn o celní hodnotě, určené uplatněním ustanovení tohoto článku a o metodě použité k jejímu určení.

Článek 8

1. K určení celní hodnoty uplatněním ustanovení článku 1 se k ceně skutečně placené nebo která má být za dovezené zboží zaplácena, připočtou

- a) dále uvedené prvky, pokud jsou hrazeny kupujícím a nejsou zahrnuty v ceně skutečně placené nebo která má být zaplácena:
  - (i) provize a odměny za zprostředkování, s výjimkou nákupních provizí;
  - (ii) cena nádob, které pro celní účely tvoří jednotu se zbožím;
  - (iii) cena obalů, zahrnující jak práci, tak i materiál;
- b) vhodným způsobem rozvržená hodnota dále uvedeného zboží a služeb, pokud jsou kupujícím poskytovány přímo nebo nepřímo zdarma nebo za sníženou cenu a použity při výrobě nebo při prodeji k vývozu dováženého zboží, pokud tato hodnota nebyla zahrnuta do ceny skutečně placené nebo která má být zaplácena:
  - (i) materiály, součástky, díly a podobné předměty, začleněné do dováženého zboží;
  - (ii) nářadí, matrice, formy a podobné předměty, použité k výrobě dovezeného zboží;
  - (iii) materiály, spotřebované při výrobě dovezeného zboží;
  - (iv) technika, vývoj, umělecká práce, design, plány a nákresy, provedené jinde než v zemi dovozu a nutné pro výrobu dovezeného zboží;
- c) poplatky za používání patentů a licenční poplatky, týkající se hodnoceného zboží, které musí přímo nebo nepřímo uhradit kupující jako podmínku prodeje hodnoceného zboží, pokud tyto poplatky za používání patentů nebo licenční poplatky nejsou zahrnuty v ceně skutečně placené nebo která má být zaplácena;
- d) hodnota jakékoliv části výnosu pozdějšího dalšího prodeje, postoupení nebo použití dovezeného zboží, která případně přímo nebo nepřímo prodávajícímu.

2. Při vypracování svých právních předpisů zajistí každý Člen přijetí ustanovení, aby do celní hodnoty byly vcelku nebo zčásti zahrnuty nebo z ní byly vyloučeny tyto prvky:

- a) náklady na dopravu dováženého zboží do přístavu nebo do místa dovozu;

- b) náklady na nakládání, vykládání a manipulaci, spojené s dopravou dováženého zboží do přístavu nebo do místa dovozu; a
- c) výlohy za pojištění.

3. Každý prvek, který bude uplatňováním ustanovení tohoto článku připočten k ceně skutečně placené nebo která má být zaplacená, bude založen výlučně na údajích, které jsou objektivní a vyčíslitelné.

4. K určení celní hodnoty budou k ceně skutečně placené nebo která má být zaplacená připočteny jen prvky uvedené v tomto článku.

Článek 9

1. Je-li k určení celní hodnoty nutný přepočtení měny, použije se její směnný kurz, řádně vyhlášený příslušnými orgány dotčené země dovozu, vyjadřující pro období jeho vyhlášení pokud možno skutečnou běžnou hodnotu této měny v obchodních operacích, vyjádřenou v měně země dovozu.

2. Použije se toho převodního kurzu, který podle rozhodnutí každého Člena platí v době vývozu nebo v době dovozu.

Článek 10

Všechny informace, které jsou svou povahou důvěrné nebo které byly pro účely celního hodnocení poskytnuty důvěrným způsobem, budou dotčenými příslušnými orgány považovány za přísně důvěrné a nebudou je dále sdělovat bez výslovného souhlasu osoby nebo vlády, která je poskytla, s výjimkou případů, kdy je třeba je sdělit při soudním řízení.

Článek 11

1. Právní řád každého Člena poskytne v souvislosti s určením celní hodnoty dovozci nebo kterékoli jiné osobě, která je povinna zaplatit clo, možnost odvolání bez pokuty.

2. První právo odvolání bez pokuty může být poskytnuto k instanci celní správy nebo k nezávislému orgánu, ale právní řád každého Člena zabezpečí právo odvolání bez pokuty k instanci soudní.

3. Oznámení rozhodnutí o odvolání, včetně odůvodnění, bude odvolávajícímu se sděleno písemně. Odvolávající se bude též poučen o svém případném právu na další odvolání.

Článek 12

Právní předpisy, soudní rozhodnutí a správní rozhodnutí všeobecné platnosti, jimiž se uplatňuje tato Dohoda, budou zemí dovozu vyhlášeny v souladu s článkem X GATT 1994.

Článek 13

Bude-li v průběhu určování celní hodnoty dováženého zboží nutno odložit konečné určení této celní hodnoty, může dovozce nicméně vyzvednout své zboží z celního úřadu za předpokladu, že bude-li o to požádán, poskytne dostatečnou záruku formou jistoty, úschovy nebo jiné vhodné vlastnické listiny kryjící zaplacení cla, kterému může zboží nakonec podléhat. Právní řád každého Člena bude příslušnými ustanoveními na takové případy pamatovat.

Článek 14

Poznámky, uvedené v příloze I této Dohody, jsou nedílnou součástí této Dohody a články této Dohody mají být čteny a uplatňovány současně s poznámkami, k nimž se vztahují. Přílohy II a III tvoří rovněž nedílnou součást Dohody.

Článek 15

1. V této Dohodě:

- a) výraz "celní hodnota dováženého zboží" znamená hodnotu zboží pro účely vybírání hodnotových cel z dováženého zboží;
- b) výraz "země dovozu" znamená zemi nebo celní území dovozu; a
- c) výraz "vyprodukované" zahrnuje vypěstované, vyrobené a vydolované.

2. V této dohodě:

- a) výraz "stejně zboží" znamená zboží, které je stejné ve všech ohledech, včetně fyzických znaků, jakosti a dobrého jména. Menší rozdíly ve vzhledu nevylučují, aby zboží, které jinak odpovídá vymezení, bylo považováno za stejné;
- b) výraz "podobné zboží" znamená zboží, které, ač není podobné ve všech ohledech, má podobné znaky a je složeno z podobných hmot, což umožňuje, aby plnilo stejnou funkci a bylo obchodně zaměnitelné. Jakost zboží, jeho dobré jméno a existence výrobní nebo obchodní známky patří mezi činitele, které je nutno vzít v úvahu při posuzování, zda jde o podobné zboží;
- c) výrazy "stejně zboží" a "podobné zboží" se neuplatňují na zboží, do kterého je přivtělena nebo které s sebou nese případnou techniku, vývoj, uměleckou práci, design nebo plány a náčrtky, pro které nebyla provedena žádná úprava podle odstavce 1 b) (iv) článku 8, protože tyto práce byly provedeny v zemi dovozu;
- d) zboží se nebude považovat za "stejně zboží" nebo "podobné zboží", není-li vyprodukováno v téže zemi jako zboží, které má být hodnoceno;
- e) zboží, vyprodukované jinou osobou, může být vzato v úvahu pouze tehdy, není-li tu stejné zboží nebo podobné zboží, vyprodukované touž osobou jako zboží, které má být hodnoceno.

3. V této Dohodě výraz "zboží stejné povahy nebo stejného druhu" znamená zboží, které patří do jedné skupiny nebo řady zboží, vyráběné zvláštním výrobním odvětvím nebo zvláštním úsekem výrobního odvětví a zahrnuje stejné nebo podobné zboží.

4. Pro účely této Dohody se osoby budou pokládat za osoby ve spojení tehdy, jestliže:

- a) jedna z nich je členem ředitelství nebo správní rady podniku druhé a naopak;
- b) jsou právně uznanými společníky;
- c) jeden je zaměstnavatelem druhého;

- d) jakákoliv osoba přímo nebo nepřímo vlastní, kontroluje nebo má v držení 5% nebo více akcií nebo podílů s hlasovacím právem jedné i druhé osoby;
- e) jedna z nich přímo nebo nepřímo kontroluje druhou;
- f) obě jsou přímo nebo nepřímo kontrolovány třetí osobou;
- g) obě společně přímo nebo nepřímo kontrolují třetí osobu; nebo
- h) jsou členy téže rodiny.

5. Osoby, které jsou vzájemně sdruženy v obchodě tím, že jedna z nich je jakkoli nazvaným výhradním zástupcem, výhradním distributorem nebo výhradním zprostředkovatelem druhé osoby, budou pro účely této Dohody považovány za osoby ve spojení, pokud odpovídají měřítkům, uvedeným v odstavci 4 tohoto článku.

Článek 16

Na písemnou žádost má dovozce právo, aby mu celní správa země dovozu podala písemné vysvětlení o způsobu, kterým celní hodnotu dovezeného zboží určila.

Článek 17

Žádné ustanovení této Dohody nebude vykládáno tak, aby omezovalo nebo popíralo práva celní správy přesvědčit se o pravdivosti nebo přesnosti jakéhokoliv tvrzení, listiny nebo prohlášení předloženého k účelům celního hodnocení.

ČÁST II

SPRAVOVÁNÍ DOHODY, KONZULTACE A ŘEŠENÍ SPORŮ

Článek 18

Instituce

1. Tímto se zřizuje Výbor pro celní hodnocení (dále uváděný jako "Výbor"), složený ze zástupců všech Členů. Výbor zvolí svého předsedu a bude se obvykle scházet jednou za rok nebo jinak, pokud tak stanoví příslušná ustanovení této Dohody, za tím účelem, aby zabezpečil Členům možnost konzultovat otázky, týkající se správy systému celního hodnocení kterýmkoli Členem, pokud by mohla ovlivňovat působení této Dohody nebo uskutečňování jejich cílů a aby vykonával jiné pravomoce, které by mu byly Členy svěřeny, Sekretariát WTO bude působit jako sekretariát Výboru.

2. Tímto se zřizuje Technický výbor pro celní hodnocení (dále uváděný jako "Technický výbor") pod záštitou Rady pro celní spolupráci (dále uváděné jako "RCS"), který bude vykonávat pravomoce, uvedené v příloze II této Dohody a postupovat podle jednacích pravidel v ní obsažených.

Článek 19

Konzultace a řešení sporů

1. Není-li v této Dohodě stanoveno jinak, použije se ke konzultacím a k řešení sporů z této Dohody Ujednání o řešení sporů.

2. Domnívá-li se některý Člen, že výhoda, která pro něj přímo nebo nepřímo vyplývá z této Dohody, je zrušena nebo zmenšena nebo že dosažení některého z cílů této Dohody je bráněno opatřeními jiného Člena nebo jiných Členů, může za účelem dosažení vzájemně uspokojivého řešení záležitosti požádat o konzultace s dotyčným Členem nebo Členy. Každý Člen posoudí s porozuměním každou žádost jiného Člena o konzultaci.

3. Technický výbor poskytne na žádost radu a pomoc Členům, kteří přistoupili ke konzultacím.

4. Na žádost kterékoli sporné strany nebo z vlastní iniciativy může skupina odborníků, zřízená ke zkoumání jakéhokoliv sporu, týkajícího se ustanovení této Dohody, požádat Technický výbor, aby přezkoumal jakékoliv otázky, vyžadující technické posouzení. Skupina odborníků vymezí v souvislosti s příslušným sporem Technickému výboru zmocnění a stanoví lhůtu pro obdržení jeho zprávy. Skupina odborníků vezme předmětnou zprávu Technického výboru v úvahu. V případě, že Technický výbor nedosáhne konsensu v projednávané otázce, která mu byla svěřena podle tohoto odstavce, poskytne skupina odborníků sporným stranám příležitost sdělit skupině odborníků své názory na tuto otázku.

5. Důvěrné informace, sdělené skupině odborníků, nebudou zveřejněny bez formálního povolení osoby, organizace nebo orgánu, který takové informace poskytl. Jsou-li takové informace vyžadovány od skupiny odborníků, avšak jejich zveřejnění jí není povoleno, bude se souhlasem osoby, organizace nebo orgánu, který informace poskytl, pořízen nedůvěrný výtah z této informace.

ČÁST III

ZVLÁŠTNÍ A ROZDÍLNÉ ZACHÁZENÍ

Článek 20

1. Rozvojové členské země, které nebyly stranami Dohody o provádění článku VII Všeobecné dohody o clech a obchodu ze dne 12.dubna 1979, mohou odložit uplatňování ustanovení této Dohody o dobu, nepřesahující pět let ode dne, kdy pro ně vstoupila v platnost Dohoda o WTO. Rozvojové členské země, které se rozhodnou pro odklad uplatňování této Dohody, to oznámí Generálnímu řediteli WTO.

2. Kromě ustanovení odstavce 1 mohou rozvojové členské země, které nebyly stranami Dohody o provádění článku VII Všeobecné dohody o clech a obchodu ze dne 12.dubna 1979, odložit uplatňování odstavce 2 b) (iii) článku 1 a článku 6 o dobu, nepřesahující tři roky ode dne, kdy začnou provádět všechna ostatní ustanovení této Dohody. Rozvojové členské země, které se rozhodnou pro odložené uplatňování ustanovení, uvedených v tomto odstavci, oznámí své rozhodnutí Generálnímu řediteli WTO.

3. Vyspělé členské země poskytnou vzájemně dohodnutým způsobem technickou pomoc rozvojovým členským zemím, které o to požádají. Na tomto základě vypracují vyspělé členské země programy technické pomoci, které mohou mimo jiné zahrnovat školení personálu, pomoc při přípravě prováděcích opatření, přístup ke zdrojům informací o metodice v oblasti určování celní hodnoty a rady o uplatňování ustanovení této Dohody.

ČÁST IV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 21

Výhrady

K žádnému ustanovení této Dohody nelze uplatnit výhrady bez souhlasu ostatních Členů.

Článek 22

Národní právní řád

1. Každý Člen zabezpečí, nejpozději ke dni, kdy pro něj ustanovení této Dohody vstoupí v platnost, shodu jeho právních předpisů a správního řízení s ustanoveními této Dohody.

2. Každý Člen bude informovat Výbor o všech změnách svých právních předpisů, týkajících se ustanovení této Dohody, jakož i o provádění těchto právních předpisů.

Článek 23

Přezkoumání

Výbor každoročně přezkoumá působení a uplatňování této Dohody s přihlédnutím k jejím cílům. Výbor bude každoročně informovat Radu pro obchod zbožím o vývoji v období, kterého se přezkoumání týká.

Článek 24

Sekretariát

Sekretariát WTO bude zajišťovat služby sekretariátu této Dohody s výjimkou pravomocí, svěřených Technickému výboru, pro nějž bude služby sekretariátu zajišťovat Sekretariát RCS^{*/}.

---

*/ Rada pro celní spolupráci.

PŘÍLOHA I

INTERPRETAČNÍ POZNÁMKY

*Všeobecná poznámka**Postupné uplatňování metod hodnocení*

1. Články 1 až 7 vymezují způsob, jímž má být určena celní hodnota dováženého zboží uplatněním ustanovení této Dohody. Metody hodnocení jsou uvedeny v pořadí, v jakém mají být uplatněny. První metoda určení celní hodnoty je vymezena v článku 1 a dovezené zboží má být hodnoceno podle ustanovení tohoto článku vždy, kdy jsou splněny stanovené podmínky.

2. Nemůže-li být celní hodnota určena uplatněním ustanovení článku 1, je třeba přecházet postupně k dalším článkům až k tomu prvnímu z nich, který dovolí určit celní hodnotu. Pokud ustanovení článku 4 nestanoví jinak, je dovoleno přejít k použití ustanovení dalšího článku jen tehdy, není-li možno určit celní hodnotu podle ustanovení předcházejícího článku.

3. Nežádá-li dovozce, aby bylo obráceno pořadí článků 5 a 6, dodrží se normální pořadí. Uplatní-li dovozce tuto žádost, ale ukáže-li se potom, že určení celní hodnoty uplatněním ustanovení článku 6 není možné, určí se celní hodnota uplatněním ustanovení článku 5, je-li to možné.

4. Nemůže-li se celní hodnota určit uplatněním ustanovení článků 1 až 6, určí se uplatněním ustanovení článku 7.

Použití všeobecně přijatých zásad účetnictví

1. "Všeobecně přijaté zásady účetnictví" jsou zásady, které jsou v určité zemi a v určitou dobu všeobecně uznávány nebo které mají podstatnou podporu orgánů a které určují, jaké ekonomické zdroje a závazky mají být zaznamenány do aktiv a pasiv, které změny, zasahující do aktiv a pasiv, mají být zaznamenány jako aktiva a pasiva, jakož i nastalé změny, které mají být měřeny, které informace mohou být zveřejňovány a jak mohou být zveřejňovány a jaké finanční výkazy mají být vyhotoveny. Tyto normy mohou sestávat ze všeobecně uplatňovaných obecných směrnic nebo z podrobných pravidel a praktik.

2. Pro účely této Dohody bude celní správa každého Člena používat informací, zpracovaných způsobem, slučitelným se všeobecně přijatými zásadami účetnictví v zemi, na kterou se příslušný článek vztahuje. Například obvyklý zisk a všeobecné výlohy podle ustanovení článku 5 budou určeny s použitím informací, zpracovaných způsobem, odpovídajícím všeobecně přijatým zásadám účetnictví v zemi dovozu. Naproti tomu obvyklý zisk a všeobecné výlohy ve smyslu ustanovení článku 6 budou určeny s použitím informací, zpracovaných způsobem, odpovídajícím všeobecně přijatým zásadám účetnictví v zemi výroby. Jiný příklad: k určení prvku, uvedeného v odstavci 1 b) (ii) článku 8, provedenému v zemi dovozu, bude použito informací způsobem, odpovídajícím všeobecně přijatým zásadám účetnictví této země.

*Poznámka k článku 1**Cena skutečně placená nebo která má být zaplacená*

1. Cena skutečně placená nebo která má být zaplacená, je celková cena placená nebo která má být zaplacená za dovezené zboží kupujícím prodávajícím nebo v jeho prospěch. Placení nemusí nezbytně mít povahu platby v hotovosti. Může se uskutečnit akreditivem nebo cennými papíry. Může se uskutečnit přímo nebo nepřímo. Příkladem nepřímého placení může být úplné nebo částečné vyrovnání dluhu prodávacího kupujícím.

2. Činnosti kupujícího na jeho vlastní účet jiné, než jaké předvídá úprava podle článku 8, se nepovažují za nepřímé placení prodávajícím, i když se může mít za to, že prodávající z ní má prospěch. Z toho vyplývá, že při určování celní hodnoty se náklady na takovou činnost nepřičítají k ceně skutečně placené nebo která má být zaplacená.

3. Celní hodnota nebude zahrnovat následující náklady nebo výlohy za předpokladu, že jsou odlišeny od ceny skutečně placené nebo která má být zaplacená za dovezené zboží:

- a) náklady za konstrukční práce, instalaci, montáž, údržbu nebo technickou pomoc, provedené po dovozu na dovezeném zboží, jakým jsou zařízení, stroje nebo průmyslová zařízení;
- b) dopravní náklady po dovozu;
- c) clo a daně země dovozu.

4. Cenou skutečně placenou nebo která má být zaplacená, se rozumí cena dovezeného zboží. Proto převod dividend nebo jiných plateb kupujícím prodávajícím, který se nevztahuje k dovezenému zboží, netvoří součást celní hodnoty.

Odstavec 1 a) (iii)

Mezi omezení, která by neučinila cenu skutečně placenou nebo která má být zaplacená, nepřijatelnou, patří omezení, která podstatně neovlivňují hodnotu zboží. Příkladem takových omezení může být případ, kdy prodávající požaduje, aby kupující automobilů je neprodával nebo je nevystavoval před určitým datem, které je začátkem modelového roku.

Odstavec 1 b)

1. Jsou-li prodej nebo cena podrobeny podmínkám nebo plněním, jejichž hodnota se nedá určit ve vztahu ke zboží, které má být hodnoceno, není převodní hodnota pro celní účely přijatelná. Může jít například o tyto případy:

- a) prodávající stanoví cenu dováženého zboží s podmínkou, že i kupující koupí jiné zboží v určitém množství;
- b) cena dováženého zboží je závislá na ceně nebo cenách, za které kupující dováženého zboží prodá jiné zboží prodávajícím dováženého zboží;
- c) cena je stanovena na základě způsobu placení, který nemá vztah k dováženému zboží: například, když dovážené zboží je polotovarem, které prodávající dodal za podmínky, že dostane určité množství hotových výrobků.

2. Podmínky nebo plnění, které se týkají výroby nebo způsobu prodeje dováženého zboží, však nebudou důvodem pro odmítnutí převodní hodnoty. Například skutečnost, že kupující opatří prodávajícímu technické práce nebo plány v zemi dovozu, nebude důvodem pro odmítnutí převodní hodnoty pro účely článku 1. Rovněž tak, podnikne-li kupující na vlastní účet, třeba i v dohodě s prodávajícím, činnost, týkající se způsobu prodeje dováženého zboží, netvoří hodnota této činnosti součást celní hodnoty a tato činnost také není důvodem pro odmítnutí převodní hodnoty.

Odstavec 2

1. Odstavce 2 a) a 2 b) stanovují odlišné prostředky pro zjištění přijatelnosti převodní hodnoty.

2. Odstavec 2 a) stanoví, že v případech, kdy jsou kupující a prodávající ve spojení, budou vlastní okolnosti prodeje přezkoumány a převodní hodnota bude přijata jako celní hodnota za předpokladu, že spojení neovlivnilo cenu. Není třeba, aby okolnosti byly přezkoumány vždy, kdy jsou kupující a prodávající ve spojení. Takové přezkoumání se vyžaduje pouze tehdy, jsou-li pochybnosti o přijatelnosti ceny. Nemá-li celní správa pochybnosti o přijatelnosti ceny, měla by být přijata bez požadování dalších informací od dovozce. Například celní správa mohla již dříve přezkoumat spojení nebo mít již podrobné informace o kupujícím a prodávajícím a mohla se již tímto přezkoumáním nebo těmito informacemi přesvědčit, že spojení neovlivnilo cenu.

3. Nemůže-li celní správa přijmout převodní hodnotu bez dalšího šetření, má poskytnout dovozci možnost, aby předložil další podrobné informace, jichž by bylo třeba, aby mohla přezkoumat okolnosti prodeje. V této souvislosti by měla být celní správa připravena přezkoumat příslušné stránky obchodu, včetně způsobu, jakým kupující a prodávající organizují své obchodní vztahy a způsobu, jakým se dospělo k ceně, o kterou jde, za tím účelem, aby se rozhodlo, jestli spojení ovlivnilo cenu. Ukáže-li se, že kupující a prodávající, ačkoliv jsou ve spojení podle ustanovení článku 15, kupují a prodávají jeden od druhého, jako kdyby nebyli ve spojení, je to důkazem toho, že cena nebyla ovlivněna spojením. Byla-li například cena dohodnuta způsobem, který odpovídá běžné praxi stanovení ceny v dotyčném výrobním odvětví nebo způsobem, jímž prodávající sjednává své prodejní ceny s kupujícími, kteří s ním nejsou ve spojení, je to důkazem toho, že cena nebyla ovlivněna spojením. Ukáže-li se, že je cena dostatečná k zajištění úhrady všech nákladů a k dosažení zisku, který odpovídá celkovému zisku dosaženému podnikem za reprezentativní období (například za roční období) při prodejkách zboží stejné povahy nebo stejného druhu, je to důkazem toho, že cena nebyla ovlivněna.

4. Odstavec 2 b) poskytuje dovozci možnost, aby prokázal, že převodní hodnota je velmi blízká hodnotě "měřítku", která byla předtím přijata celní správou, a proto je přijatelná podle ustanovení článku 1. Odpovídá-li některému z měřítek, uvedených v odstavci 2 b), není třeba zkoumat otázku ovlivnění podle odstavce 2 a). Má-li celní správa již dostatek informací, aby se bez dalšího podrobného vyšetření ujistila, že některé z měřítek, uvedených v odstavci 2 b), bylo splněno, není důvodu, aby požadovala od dovozce průkaz, že měřítko může být splněno. V odstavci 2 b) pojem "kupující, kteří nejsou ve spojení" znamená kupující, kteří nejsou ve spojení s prodávajícím v žádném konkrétním případě.

Odstavec 2 b)

K určení, že nějaká hodnota je "velmi blízká" druhé, je nutno vzít v úvahu určitý počet prvků. Jde zejména o povahu dováženého zboží, povahu výrobního odvětví, o které jde, období, v němž se zboží dováží a o to, zda rozdíl hodnot je podstatný z obchodního hlediska. Poněvadž se tyto prvky mohou případ od případu lišit, nelze na každý případ uplatnit jednotnou normu jako například pevné procento. Například k určení, zda převodní hodnota je velmi blízká hodnotě "měřítku", uvedenému v odstavci 2 b) článku 1, může být malý rozdíl v hodnotě jednoho druhu zboží nepřijatelný, zatímco velký rozdíl u jiného druhu zboží může být přijatelný.

Poznámka k článku 2

1. Při uplatňování článku 2 použije celní správa, kdykoli to bude možné, prodej stejného zboží, uskutečněný na stejné obchodní úrovni a v podstatě stejném množství jako zboží, které má být hodnoceno. Nenajde-li se takový prodej, může být použit prodej stejného zboží, uskutečněný za jedné z těchto tří situací:

- a) prodej na stejné obchodní úrovni, ale v odlišných množstvích;
- b) prodej na odlišné obchodní úrovni, ale v podstatě stejných množstvích; nebo
- c) prodej na odlišné obchodní úrovni a v odlišných množstvích.

2. Zjistí-li se prodej podle jedné z těchto tří situací, provedou se úpravy, berouce, podle okolností, v úvahu:

- a) pouze činitele množství;
- b) pouze činitele obchodní úrovně; nebo
- c) jak činitele obchodní úrovně, tak i činitele množství.

3. Výraz "anebo" připouští možnost odvolat se na prodeje a provedení potřebných úprav v každé ze tří výše popsaných situací.

4. Pro účely článku 2 znamená převodní hodnota stejného dovezeného zboží celní hodnotu, upravenou podle ustanovení odstavců 1 b) a 2 tohoto článku, která již byla přijata podle článku 1.

5. Podmínkou pro jakoukoliv úpravu, odůvodněnou odlišnou obchodní úrovní nebo odlišným množstvím je, že se taková úprava, ať již má za následek zvýšení nebo snížení hodnoty, provede pouze na základě důkazů, které zřejmě dokládají, že je rozumná a přesná, například podle platných ceníků, které obsahují ceny, týkající se různých úrovní nebo různých množství. Skládá-li se dovážené zboží, které má být hodnoceno, například ze zásilky o 10 jednotkách a jediné podobné dovezené zboží, pro které existuje převodní hodnota, bylo prodáno v množství 500 jednotek a bylo uznáno, že prodávající poskytuje slevy podle množství, může se potřebná úprava provést s použitím ceníku a ceny platné pro 10 jednotek. Není třeba, aby se prodej 10 jednotek uskutečnil, pokud bude zjištěno podle prodejů jiných množství, že ceník je skutečný a pravdivý. Není-li tu však takové objektivní měřítko, není určení celní hodnoty podle ustanovení článku 2 vhodné.

Poznámka k článku 3

1. Při uplatňování článku 3 použije celní správa kdykoli to bude možné, prodej podobného zboží, uskutečněný na stejné obchodní úrovni a v podstatě stejném množství jako zboží, které má být hodnoceno. Nenajde-li se takový prodej, může být použit prodej podobného zboží, uskutečněný za jedné z těchto tří situací:

- a) prodej na stejné obchodní úrovni, ale v odlišných množstvích;
- b) prodej na odlišné obchodní úrovni, ale v podstatě stejných množstvích; nebo
- c) prodej na odlišné obchodní úrovni a v odlišných množstvích.

2. Zjistí-li se prodej podle jedné z těchto tří situací, provedou se úpravy, berouce, podle okolností, v úvahu:

- a) pouze činitele množství;
- b) pouze činitele obchodní úrovně; nebo
- c) jak činitele obchodní úrovně, tak i činitele množství.

3. Výraz “anebo“ připouští možnost odvolat se na prodeje a provedení potřebných úprav v každé ze tří výše popsaných situací.

4. Pro účely článku 3 znamená převodní hodnota podobného dovezeného zboží celní hodnotu upravenou podle ustanovení odstavců 1 b) a 2 tohoto článku, která již byla přijata podle článku 1.

5. Podmínkou pro jakoukoliv úpravu odůvodněnou odlišnou obchodní úrovní nebo odlišným množstvím je, že se taková úprava, ať již má za následek zvýšení nebo snížení hodnoty, provede pouze na základě důkazů, které zřejmě dokládají, že je rozumná a přesná, například podle platných ceníků, které obsahují ceny, týkající se různých úrovní nebo různých množství. Skládá-li se dovážené zboží, které má být hodnoceno, například ze zásilky o 10 jednotkách a jediné podobné dovezené zboží, pro které existuje převodní hodnota, bylo prodáno v množství 500 jednotek a bylo uznáno, že prodávající poskytuje slevy podle množství, může se potřebná úprava provést s použitím ceníku a ceny platné pro 10 jednotek. Není třeba, aby se prodej 10 jednotek uskutečnil, pokud bude zjištěno podle prodejů jiných množství, že ceník je skutečný a pravdivý. Není-li tu však takové objektivní měřítko, není určení celní hodnoty podle ustanovení článku 3 vhodné.

Poznámka k článku 5

1. Výraz “jednotková cena, za kterou se zboží prodává v největším úhrnném množství ...“ znamená cenu, za kterou se prodává největší počet jednotek v prodeích osobám, které nejsou ve spojení s osobami, od nichž takové zboží kupují na první obchodní úrovni, na jaké se takové prodeje po dovozu uskutečňují.

2. Například: zboží se prodává podle ceníku, který poskytuje výhodné jednotkové ceny pro nákupy ve větších množstvích:

<i>Prodané množství</i>	<i>Jednotková cena</i>	<i>Počet prodejů</i>	<i>Celkové množství prodané za každou cenu</i>
1 - 10 jednotek	100	10 prodejů po 5 jednotkách	65
		5 prodejů po 3 jednotkách	
11 až 25 jednotek	95	5 prodejů po 11 jednotkách	55
nad 25 jednotek	90	1 prodej 30 jednotek	80
		1 prodej 50 jednotek	

Největší počet jednotek, prodaných za jednu cenu, je 80; jednotková cena za největší úhrnné množství je tedy 90.

3. Jiný příklad: došlo ke dvěma prodejům. V prvním prodeji se prodá 500 jednotek za cenu 95 měnových jednotek za kus. V druhém prodeji se prodá 400 jednotek za cenu 90 měnových jednotek za kus. V tomto příkladu největší počet je 500 prodaných jednotek; jednotková cena největšího úhrnného množství je tedy 95.

4. Třetí příklad: za této situace jsou různá množství prodána za různé ceny.

a) Prodeje

<i>Prodané množství</i>	<i>Jednotková cena</i>
40 jednotek	100
30 jednotek	90
15 jednotek	100
50 jednotek	95
25 jednotek	105
35 jednotek	90
5 jednotek	100

b) Celkem

<i>Celkové prodané množství</i>	<i>Jednotková cena</i>
65	90
50	95
60	100
25	105

V tomto případě největší počet jednotek, prodaných za danou cenu, je 65; jednotková cena při prodeji největšího úhrnného množství je 90.

5. Prodej některého z prvků, uvedených v odstavci 1 b) článku 8 v dovozní zemi za podmínek, uvedených výše v odstavci 1, osobě, která jej dodá přímo nebo nepřímo, zdarma nebo za sníženou cenu k použití při výrobě nebo prodeji dováženého zboží pro vývoz, nelze brát v úvahu pro stanovení jednotkové ceny pro účely článku 5.

6. Je nutno si uvědomit, že "zisk a všeobecné výlohy", zmíněné v odstavci 1 článku 5, je třeba brát jako celek. Číselný údaj pro účely tohoto odpočtu by se měl určit na základě informací, poskytnutých dovozcem nebo jeho jménem, ledaže by jeho údaje byly v rozporu s číselnými údaji, vyplývajícími z prodejů dovezeného zboží stejné povahy nebo stejného druhu v zemi dovozu. Jsou-li číselné údaje dovozce neslučitelné s těmito číselnými údaji, může být obnos pro zisk a všeobecné výlohy založen na jiných platných informacích než na informacích, poskytnutých dovozcem nebo jeho jménem.

7. "Všeobecné výlohy" zahrnují přímé a nepřímé výlohy na prodejnost dotyčného zboží.

8. Místní poplatky, které je nutno platit z titulu prodeje zboží a které nemohou být odečteny podle ustanovení odstavce 1 a) (iv) článku 5, se odečtou podle ustanovení odstavce 1 a) (i) článku 5.

9. Při určování provizí nebo obvyklých zisků a všeobecných výloh podle ustanovení odstavce 1 článku 5 musí být otázka, je-li určité zboží "stejně povahy nebo stejného druhu" jako jiné zboží rozhodnuta případ od případu s ohledem na dané okolnosti. Je třeba zkoumat prodeje nejuzší skupiny nebo řady dovezeného zboží stejné povahy nebo stejného druhu v zemi dovozu, která zahrnuje zboží, jež má být hodnoceno a pro které je možno opatřit potřebné informace. Pro účely článku 5 "zboží stejné povahy nebo stejného druhu" zahrnuje zboží, dovezené ze stejné země jako zboží, které má být hodnoceno, jakož i zboží dovezené z jiných zemí.

10. Pro účely odstavce 1 b) článku 5 "nejbližším datem" bude datum, kdy dovezené zboží nebo stejné nebo podobné dovezené zboží bylo prodáno v dostatečném množství, aby mohla být zjištěna jednotková cena.

11. Použije-li se metoda podle odstavce 2 článku 5, budou odpočty za hodnotu, přidanou dalším zpracováním nebo přepracováním založeny na objektivních a vyčíslitelných údajích, týkajících se nákladů na takovou práci. Výpočty se provedou na podkladě vzorců, návodů a výpočetních metod, přijatých v daném výrobním odvětví a jiných praktik v tomto odvětví.

12. Uznává se, že metoda hodnocení, uvedená v odstavci 2 článku 5, nemůže být zpravidla uplatněna, ztratí-li zboží dalším zpracováním nebo přepracováním svou totožnost. Přesto se mohou vyskytnout případy, kdy sice dovezené zboží ztratí svou totožnost, ale hodnota, přidaná zpracováním nebo přepracováním se dá zjistit přesně bez přílišných potíží. Naproti tomu se také mohou vyskytnout případy, kdy dovezené zboží si zachová svou totožnost, ale tvoří tak malý prvek zboží, prodávaného v zemi dovozu, že použití této metody hodnocení by bylo neodůvodněné. Vzhledem k předchozímu je nutno každou situaci tohoto druhu posuzovat případ od případu.

Poznámka k článku 6

1. Celní hodnota se podle této Dohody určuje zpravidla na základě informací, které jsou snadno dostupné v zemi dovozu. Za účelem určení vypočtené hodnoty však může být třeba přezkoumat náklady na výrobu zboží, které má být hodnoceno a jiných informací, které je nutno opatřit mimo zemi dovozu. Mimo to ve většině případů nebude výrobce zboží podléhat pravomoci orgánů země dovozu. Použití metody vypočtené hodnoty bude vůbec omezeno na případy, kdy jsou kupující a prodávající ve spojení a prodávající je ochoten sdělit údaje potřebné ke zjištění nákladů orgánům země dovozu a poskytnout jim v případě potřeby možnost pozdějšího ověření.

2. "Cena nebo hodnota", zmíněná v odstavci 1 a) článku 6 se určí na základě údajů, týkajících se výroby hodnoceného zboží, které budou předloženy výrobcem nebo jeho jménem. Bude založena na obchodním účetnictví výrobce, pokud toto účetnictví je slučitelné se všeobecně přijatými zásadami účetnictví, uplatňovanými v zemi výroby zboží.

3. "Cena nebo hodnota" zahrne cenu prvků, uvedených v odstavcích 1 a) (ii) a (iii) článku 8. Bude rovněž zahrnovat hodnotu každého prvku, uvedeného v odstavci 1 b) řečeného článku, který byl dodán přímo nebo nepřímo kupujícím k použití při výrobě dovezeného zboží, a to v přiměřeném poměru podle ustanovení poznámky k článku 8. Hodnota prvků jednotlivě, uvedených v odstavci 1 b) iv) článku 8, které byly provedeny v zemi dovozu, bude zahrnuta jen tehdy, když tyto práce připadají k tíži výrobce. Rozumí se, že žádná cena nebo hodnota prvků, zmíněných v tomto odstavci, nesmí být při určování vypočtené hodnoty započítána dvakrát.

4. "Částka pro zisk a všeobecné výlohy", zmíněná v odstavci 1 b) článku 6, se určuje na základě informací, poskytnutých výrobcem nebo jeho jménem, ledaže by jeho číselné údaje byly neslučitelné s číselnými údaji, které obvykle odpovídají prodejům zboží stejné povahy nebo stejného druhu jako hodnocené zboží, uskutečňovaným výrobcem v zemi vývozu pro vývoz do země dovozu.

5. V této souvislosti je nutno poznamenat, že "částku pro zisk a všeobecné výlohy" je třeba brát jako celek. Vyplývá z toho, že jestliže v některém zvláštním případě je zisk výrobce nízký a jeho všeobecné výlohy vysoké, jeho zisk a všeobecné výlohy vzaty dohromady jako celek mohou být přesto slučitelné s částkami, které obvykle odpovídají prodejům zboží stejné povahy nebo stejného druhu. To se může například stát, zavádí-li se výrobek v zemi dovozu a výrobce se spokojil s žádným nebo nízkým ziskem, aby vyrovnal vysoké všeobecné výlohy, spojené se zaváděním. Může-li výrobce prokázat, že se při prodejkách dováženého zboží za zvláštních obchodních okolností spokojuje s nízkým ziskem, je třeba vzít v úvahu jeho skutečné částky pro zisk za předpokladu, že je prokáže platnými obchodními důvody a jeho cenová politika odpovídá obvyklé cenové politice tohoto výrobního odvětví. To se může například stát, byli-li výrobci donuceni snížit dočasně ceny v důsledku nepředvídaného poklesu poptávky nebo prodávají-li zboží na doplnění řady druhů zboží vyprodukovaných v zemi dovozu a spokojují se s nízkým ziskem, aby si zachovali schopnost soutěže. Nejsou-li částky pro zisk a

všeobecné výlohy poskytnuté výrobcem slučitelné s těmi, které obvykle odpovídají prodejům zboží stejné povahy nebo stejného druhu jako hodnocené zboží, uskutečňovaným výrobcí v zemi vývozu pro vývoz do země dovozu, může být částka pro zisk a všeobecné výlohy založena na náležitých informacích, jiných než na informacích, poskytnutých výrobcem zboží nebo jeho jménem.

6. Použijí-li se pro účely určení vypočtené hodnoty jiné informace, než které byly poskytnuty výrobcem nebo jeho jménem, orgány země dovozu informují dovozce, požádá-li o to, o zdroji těchto informací, pokud ustanovení článku 10 nestanoví jinak.

7. "Všeobecné výlohy", zmíněné v odstavci 1 b) článku 6, zahrnují přímé a nepřímé náklady na výrobu a prodej zboží pro vývoz, které nejsou zahrnuty podle odstavce 1 a) článku 6.

8. Při určování, zda některé zboží je "stejně povahy nebo stejného druhu", je nutno postupovat případ od případu s přihlédnutím k daným okolnostem. Při určování obvyklého zisku a všeobecných výloh podle ustanovení článku 6 je nutno postupovat zkoumáním prodeje pro vývoz do země dovozu u nejužší skupiny nebo řady zboží, zahrnující hodnocené zboží, pro které je možno získat nutné informace. Pro účely článku 6 musí být "zboží stejné povahy nebo stejného druhu" ze stejné země jako zboží, které má být hodnoceno.

Poznámka k článku 7

1. Celní hodnoty, určované podle ustanovení článku 7, by měly být založeny v největší možné míře na dříve určených celních hodnotách.

2. Metodami hodnocení, používanými podle článku 7, by měly být metody, vymezené v člancích 1 až 6, avšak určitá rozumná pružnost při uplatňování těchto metod bude v souladu s cíli a s ustanoveními článku 7.

3. Některé příklady ukáží, co je nutno rozumět rozumnou pružností:

- a) *Stejně zboží* - požadavek, aby stejné zboží bylo vyvezeno ve stejnou nebo skoro stejnou dobu jako zboží, které je hodnoceno, může být vykládán pružně; stejné dovážené zboží, vyprodukované v jiné zemi než v zemi vývozu zboží, které je hodnoceno, může být podkladem pro celní hodnocení; mohou být použity celní hodnoty stejného dovezeného zboží, které již byly určeny podle ustanovení článků 5 a 6.
- b) *Podobné zboží* - požadavek, aby stejné zboží bylo vyvezeno ve stejnou nebo skoro stejnou dobu jako zboží, které je hodnoceno, může být vykládán pružně; podobné dovážené zboží, vyprodukované v jiné zemi než v zemi vývozu, které je hodnoceno, může být podkladem pro celní hodnocení; mohou být použity celní hodnoty podobného dovezeného zboží, které již byly určeny podle ustanovení článků 5 a 6.
- c) *Odvozující metoda* - požadavek, aby zboží bylo prodáno "ve stavu, v jakém bylo dovezeno", který je obsažen v odstavci 1 a) článku 5, může být vykládán pružně; lhůta "90 dní" může být uplatňována pružně.

Poznámka k článku 8

Odstavec 1 a) (i)

Výrazem "nákupní provize" se rozumí částky placené dovozcem jeho zástupci za službu, která spočívala v jeho zastupování v zahraničí při nákupu zboží, které má být hodnoceno.

Odstavec 1 b) (ii)

1. Do přičítání prvků, uvedených v odstavci 1 b) (ii) článku 8 k dovezenému zboží, zasahují dva zřetele, a to hodnota samotného prvku a způsob, jakým se tato hodnota přičítá k dovezenému zboží. Přičítání těchto prvků by se mělo provádět rozumným způsobem, přiměřeným okolnostem a v souladu s všeobecně přijatými zásadami účetnictví.

2. Pokud jde o hodnotu prvku, získá-li dovozce prvek za dané náklady od prodávajícího, který s ním není ve spojení, jsou tyto náklady hodnotou prvku. Byl-li prvek vyprodukován dovozcem nebo osobou, která s ním je ve spojení, jeho hodnotou budou náklady na jeho zhotovení. Byl-li prvek předtím používán dovozcem, ať již byl nebo nebyl získán nebo vyprodukován tímto dovozcem, bude nutno původní náklady na získání nebo zhotovení snížit přiměřeně jeho použitím, aby se dospělo k hodnotě tohoto prvku.

3. Jakmile byla hodnota prvku určena, je nutno tuto hodnotu přičíst k dovezenému zboží. Jsou tu různé možnosti. Například hodnota může být přičtena k první zásilce, chce-li dovozce zaplatit cło z celé hodnoty najednou. Jiný příklad: dovozce může požádat, aby hodnota byla přičtena k počtu jednotek vyrobených až do doby první zásilky. Ještě další příklad: dovozce může žádat, aby hodnota byla přičtena na celou předvídanou výrobu, existují-li smlouvy nebo pevné závazky na tuto výrobu. Metoda přičtení bude závislá na listinách poskytnutých dovozcem.

4. Pro ilustraci uvedeného lze zkoumat případ dovozce, který dodá výrobci formu k použití při výrobě dováženého zboží a sjedná s ním kupní smlouvu na 10.000 jednotek. Když přijde první zásilka o 1.000 jednotkách, výrobce již vyrobil 4.000 jednotek. Dovozece může požádat celní správu, aby přičetla hodnotu formy na 1.000 jednotek, 4.000 jednotek nebo 10.000 jednotek.

Odstavec 1 b) (iv)

1. Hodnoty k přičtení za prvky, uvedené v odstavci 1 b) (iv) článku 8, mají být založeny na objektivních a vyčíslitelných údajích. Aby se co nejvíce usnadnil úkol, který jak pro dovozce, tak pro celní správu představuje určování hodnot, které mají být přičteny, mělo by se pokud možno použít snadno dostupných údajů z obchodních písemností kupujícího.

2. Pro prvky, poskytnuté kupujícím, které zakoupil nebo najal, bude hodnotou k přičtení kupní cena nebo nájemné. Za veřejně přístupné prvky se přičtou pouze náklady na kopie.

3. Hodnoty k přičtení mohou být vypočteny víceméně snadno podle struktury daného podniku, způsobu jeho řízení a jeho metod účetnictví.

4. Například je možné, že podnik, který dováží různé výrobky, pocházející z různých zemí, vede účetnictví svého návrhářského střediska mimo zemi dovozu, aby se přesně ukázaly náklady, připočítatelné k danému výrobku. V takových případech se může patřičná úprava provést přímo podle ustanovení článku 8.

5. V jiném případě může podnik přenést náklady na návrhářské středisko, umístěné mimo zemi dovozu, do všeobecných výloh, aniž by je přičítal k jednotlivým výrobkům. V takovém případě je možno podle ustanovení článku 8 provést patřičnou úpravu, pokud jde o dovážené zboží tím, že se celkové náklady na návrhářské středisko přičtou na celou výrobu, která používá služeb tohoto střediska, a takto přičtené náklady se přičtou k hodnotě dovozu podle počtu jednotek.

6. Změny v uvedených okolnostech budou samozřejmě vyžadovat, aby při určování přiměřené metody přičítání byly vzaty v úvahu rozličné činitele.

7. V případě, kdy zhotovení dotyčného prvku zasahuje do několika zemí a vyžaduje určité období, měla by se úprava omezit na hodnotu k tomuto prvku skutečně přidanou mimo zemi dovozu.

Odstavec 1 c)

1. Poplatky za používání patentů a licenční poplatky, zmíněné v odstavci 1 c) článku 8, mohou mimo jiné zahrnovat platby, týkající se patentů, výrobních nebo obchodních známek a autorských práv. Poplatky za právo reprodukovat dovezené zboží v zemi dovozu se však při určování celní hodnoty nepřičítají k ceně skutečně placené nebo která má být zaplácena za dovezené zboží.

2. Platby, uskutečněné kupujícím za právo distribuovat nebo dále prodat dovezené zboží, se nepřičítají k ceně skutečně placené nebo která má být zaplácena za dovezené zboží, nejsou-li podmínkou prodeje dovezeného zboží pro vývoz do země dovozu.

Odstavec 3

Neexistují-li objektivní a vyčíslitelné údaje týkající se přírážek, které mají být přičteny podle ustanovení článku 8, nemůže být převodní hodnota určena podle ustanovení článku 1. Tak tomu bude například v tomto případě: poplatek za použití patentu na základě prodejní ceny litru určitého výrobku v zemi dovozu, který byl dovezen v kilogramech a po dovozu změněn v roztok. Zakládá-li se poplatek za použití patentu částečně na dovezeném zboží a částečně na jiných prvcích, které nijak nesouvisejí s dováženým zbožím (je-li například dovezené zboží smícháno s domácími přísadami a nedá se již samostatně určit, nebo nedají-li se poplatky za použití patentu odlišit od zvláštních finančních ujednání mezi kupujícím a prodávajícím), bylo by nevhodné pokoušet se přičítat prvek odpovídající tomuto poplatku za použití patentu. Zakládá-li se však poplatek za použití patentu pouze na dováženém zboží a dá-li se snadno vyčíslit, může se tento prvek přičítat k ceně skutečně placené nebo která má být zaplácena.

Poznámka k článku 9

Pro účely článku 9 může být "doba dovozu" shodná s dobou předložení celního prohlášení.

Poznámka k článku 11

1. Článek 11 poskytuje dovozci právo odvolat se proti rozhodnutí celní správy o určení celní hodnoty zboží, které je hodnoceno. Odvolání se může nejprve podat k vyšší instanci celní správy, ale dovozce bude mít právo odvolat se v konečné instanci k soudu.

2. "Bez pokuty" znamená, že dovozce nebude podroben pokutě nebo hrozbě pokuty z toho prostého důvodu, že uplatnil své právo odvolat se. Obvyklé soudní výlohy a honoráře právním zástupcům se nepovažují za pokuty.

3. Žádné ustanovení článku 11 však nezabraňuje Členu požadovat, aby vyměřené clo bylo zcela zapláceno před podáním odvolání.

*Poznámka k článku 15**Odstavec 4*

Pro účely tohoto článku výraz “osoby“ zahrnuje též právnické osoby.

Odstavec 4 e)

Pro účely této Dohody je osoba v postavení, že kontroluje druhou, jestliže je právně nebo fakticky v situaci, že ji může omezovat nebo řídit.

PŘÍLOHA II

TECHNICKÝ VÝBOR PRO CELNÍ HODNOCENÍ

1. V souladu s článkem 18 této Dohody bude pod záštitou RCS zřízen Technický výbor, aby po technické stránce zajišťoval jednotnost výkladu a uplatňování této Dohody.

2. Pravomoci Technického výboru budou zahrnovat:

- a) přezkoumávat specifické technické problémy, které se vyskytnou v každodenní správě systémů celního hodnocení Členů a vydávat poradní dobrozdání o vhodných řešeních na základě předložených skutečností;
- b) na požádání studovat zákony, řízení a praxi o hodnocení, pokud se týkají této Dohody a připravovat zprávy o výsledcích těchto studií;
- c) připravovat a vydávat roční zprávu o technické stránce působení a stavu této Dohody;
- d) poskytovat ke každé otázce, týkající se celního hodnocení dováženého zboží, informace a dobrozdání, které mohou být vyžádány kterýmkoli Členem nebo Výborem. Tyto informace a dobrozdání mohou mít formu poradních dobrozdání, komentářů nebo vysvětlivek;
- e) na požádání usnadňovat poskytování technické pomoci Členům v zájmu podpory přijetí této Dohody v mezinárodním měřítku;
- f) přezkoumávat otázky, které mu byly předloženy skupinou odborníků podle ustavení článku 19 této Dohody; a
- g) vykonávat jiné pravomoci, které mu může udělit Výbor.

Všeobecně

3. Technický výbor se vynasnaží, aby dokončil v rozumně krátké lhůtě práce na specifických otázkách, zvláště na těch, které mu byly předloženy Členy, Výborem nebo skupinou odborníků. Podle odstavce 4 článku 19 skupina odborníků rovněž určí specifickou lhůtu, do níž má obdržet zprávu Technického výboru a ten v této lhůtě zprávu předloží.

4. Ve své činnosti bude Technický výbor vhodným způsobem podporován Sekretariátem RCS.

Zastoupení

5. Každý Člen má právo být zastoupen v Technickém výboru. Každý Člen může jmenovat jednoho delegáta a jednoho nebo více náhradníků, aby jej v Technickém výboru zastupovali. Každý takto zastoupený Člen v Technickém výboru je dále v této příloze uváděn jako "člen Technického výboru". Zástupci členů Technického výboru mohou být na zasedání Technického výboru doprovázeni poradci. Sekretariát WTO se rovněž může zúčastňovat těchto zasedání jako pozorovatel.

6. Členové RCS, kteří nejsou Členy WTO, mohou být na zasedáních Technického výboru zastoupeni jedním delegátem a jedním nebo více náhradníky. Tito zástupci se zúčastní zasedání Technického výboru jako pozorovatelé.

7. S výhradou schválení předsedou Technického výboru může generální tajemník RCS (dále uváděný jako "generální tajemník") pozvat na zasedání Technického výboru jako pozorovatele zástupce vlád, které nejsou Členy ani WTO ani členy RCS, jakož i zástupce mezinárodních vládních a obchodních organizací.

8. Jména delegátů, náhradníků a poradců, kteří budou určeni, aby se účastnili zasedání Technického výboru, budou sdělena generálnímu tajemníkovi.

Zasedání Technického výboru

9. Technický výbor se bude scházet podle potřeby, avšak nejméně dvakrát za rok. Datum každého zasedání bude stanoveno Technickým výborem na jeho předcházející schůzi. Datum zasedání může být změněno na žádost kteréhokoli člena Technického výboru schválenou prostou většinou členů Technického výboru nebo, v naléhavých případech, na žádost předsedy. Nehledě na ustanovení věty první tohoto odstavce se může Technický výbor sejít, je-li to nezbytné k posouzení věcí předložených mu skupinou odborníků podle ustanovení článku 19 této Dohody.

10. Zasedání Technického výboru se budou konat v sídle RCS, pokud nebude rozhodnuto jinak.

11. S výjimkou naléhavých případů vyrozumí generální tajemník nejméně třicet dní před datem zahájení každého zasedání Technického výboru všechny členy Technického výboru a účastníky uvedené v odstavcích 6 a 7.

Jednací řád

12. Generální tajemník připraví prozatímní program pro každé zasedání a rozešle jej členům Technického výboru a účastníkům, uvedeným v odstavcích 6 a 7, nejméně třicet dní před zasedáním, s výjimkou naléhavých případů. Tento program bude obsahovat všechny body, jejichž zařazení bylo schváleno Technickým výborem na jeho předcházejícím zasedání, všechny body, které zařadil předseda z vlastní iniciativy a všechny body, o jejichž zařazení požádal generální tajemník, Výbor nebo kterýkoli člen Technického výboru.

13. Technický výbor schválí svůj program při zahájení každého zasedání. Technický výbor může program během zasedání kdykoliv změnit.

Funkcionáři a jednací řád

14. Technický výbor zvolí z delegátů svých členů předsedu a jednoho nebo více místopředsedů. Předseda a místopředsedové budou ve funkci jeden rok. Odstupující předseda nebo místopředsedové mohou být znovu voleni. Předseda nebo místopředseda, který přestává být zástupcem člena Technického výboru, ztrácí automaticky své pověření.

15. Není-li předseda na některém zasedání nebo jeho části přítomen, bude předsedat místopředseda. V takovém případě má tatáž práva a tytéž povinnosti jako předseda.

16. Předseda zasedání se zúčastní jednání Technického výboru jako předseda, a nikoli jako zástupce člena Technického výboru.

17. Mimo výkonu pravomocí, které jsou mu svěřeny jinými ustanoveními těchto pravidel, bude předseda zahajovat a uzavírat každé zasedání, řídit diskusi, udělovat slovo a podle těchto pravidel řídit práci. Předseda může též volat řečníka k pořádku, nejsou-li jeho poznámky na místě.

18. Při projednávání kterékoli otázky může každá delegace učinit návrh na pořadí. V tomto případě předseda rozhodne ihned. Jsou-li proti rozhodnutí vzneseny námitky, předloží je předseda schůzi k hlasování. Zůstane v platnosti, nebylo-li přehlasováno.

19. Generální tajemník nebo jím určení úředníci Sekretariátu RCS budou plnit funkci sekretariátu schůzí Technického výboru.

Rozhodující většina a hlasování

20. Zástupci prosté většiny členů Technického výboru tvoří rozhodující většinu.

21. Každý člen Technického výboru bude mít jeden hlas. Každé rozhodnutí Technického výboru bude přijato alespoň dvoutřetinovou většinou přítomných členů. Bez ohledu na výsledek hlasování o určité otázce o ní může Technický výbor předložit úplnou zprávu Výboru a RCS a uvést různé názory, které byly uplatněny v dané diskusi. Bez ohledu na předchozí ustanovení tohoto odstavce přijme Technický výbor o věci předložené mu skupinou odborníků rozhodnutí cestou konsensu. V případě, kdy nedojde ke shodě o otázce, která mu byla předložena skupinou odborníků, Technický výbor předloží zprávu, v níž podrobně vyloží fakta a uvede názory členů.

Jazyky a dokumenty

22. Úředními jazyky Technického výboru budou angličtina, francouzština a španělština. Projevy nebo prohlášení učiněná v jednom z těchto tří jazyků budou ihned přeloženy do ostatních úředních jazyků, ledaže by se všechny delegace vzdaly překladu. Projevy nebo prohlášení učiněná v jiném jazyce budou přeloženy do angličtiny, francouzštiny a španělštiny za stejných podmínek, avšak v tomto případě dotyčná delegace poskytne anglický, francouzský nebo španělský překlad. Oficiální dokumenty Technického výboru budou vyhotoveny pouze v angličtině, francouzštině a španělštině. Záznamy a korespondence pro jednání Technického výboru musejí být předloženy v jednom z úředních jazyků.

23. Technický výbor vyhotoví zprávu o každém svém zasedání a, pokud to předseda shledá nutným, protokoly nebo podrobné zprávy ze svých schůzí. Předseda nebo jím pověřená osoba, předloží zprávu o činnosti Technického výboru na každé schůzi Výboru a na každé schůzi RCS.

PŘÍLOHA III

1. Pětiletá lhůta k uplatňování ustanovení Dohody podle odstavce 1 článku 20 rozvojovými členskými zeměmi může být v praxi pro určité rozvojové členské země nedostatečná. V takovém případě může rozvojová členská země před uplynutím období, uvedeného v odstavci 1 článku 20, požádat o prodloužení, přičemž se rozumí, že Členové posoudí s porozuměním takovou žádost, jestliže dotyčná rozvojová členská země může svůj krok náležitě odůvodnit.

2. Rozvojové země, které dosud hodnotí zboží na základě úředně stanovených minimálních hodnot, mohou požádat o výhradu, která jim umožní zachovat tyto hodnoty omezeně a přechodně podle podmínek dohodnutých Členy.

3. Rozvojové země, které mají zato, že obrácení pořadí na žádost dovozce podle článku 4 Dohody může vyvolat skutečné potíže, mohou požádat o výhradu k článku 4 takto:

“Vláda ..... si vyhrazuje právo rozhodnout, že ustanovení článku 4 Dohody budou platit jen tehdy, když celní orgány vyhoví žádosti o obrácení pořadí uplatnění článků 5 a 6“.

Uplatní-li rozvojové země takovou výhradu, schválí ji Členové podle článku 21 Dohody.

4. Rozvojové země mohou požádat o výhradu k odstavci 2 článku 5 Dohody takto:

“Vláda ..... si vyhrazuje právo rozhodnout, že odstavec 2 článku 5 Dohody bude uplatňován podle ustanovení poznámky k němu platné, ať o to dovozce požádá nebo nikoli“.

Uplatní-li rozvojové země takovou výhradu, schválí ji Členové podle článku 21 Dohody.

5. Určité rozvojové země mohou mít problémy s uplatňováním článku 1 Dohody, pokud jde o dovozy výhradními zástupci, výhradními distributory nebo výhradními zprostředkovateli do jejich zemí. Vzniknou-li takové problémy v praxi rozvojových členských zemí uplatňujících tuto Dohodu, věc bude na žádost těchto Členů prostudována, aby bylo nalezeno vhodné řešení.

6. Článek 17 uznává, že celním správám může při uplatňování Dohody vzniknout potřeba přeshetřit pravdivost nebo přesnost jakýchkoli tvrzení, listin nebo prohlášení, které jim byly předloženy pro účely celního hodnocení. Tento článek rovněž připouští, že se může přistoupit k šetření se záměrem, například ověřit, zda prvky hodnocení hodnoty prohlášené nebo předložené celním úřadům za účelem určení celní hodnoty jsou úplné a správné. Členové mají s výhradou svých zákonů a řízení právo očekávat při těchto šetřeních plnou spolupráci dovozců.

7. Cenou skutečně placenou nebo která má být zaplacená, se rozumí všechny platby uskutečněné nebo které mají být uskutečněny jako podmínka prodeje dovezeného zboží kupujícím prodávajícím nebo kupujícím třetí straně za účelem plnění závazků prodávajícího.

DOHODA O KONTROLE PŘED ODESLÁNÍM

Členové,

berouce na vědomí, že se ministři dne 20.září 1986 dohodli, že Uruguayské kolo mnohostranných obchodních jednání bude mít za cíl "zajistit další liberalizaci a rozšíření světového obchodu", "posílit úlohu GATT" a "zvýšit schopnost systému GATT přizpůsobit se vývoji mezinárodního ekonomického prostředí";

berouce na vědomí, že se řada rozvojových členských zemí uchyluje ke kontrole před odesláním;

uznávajíce potřebu rozvojových zemí takto činit tak dlouho a natolik, dokud bude nutno ověřovat kvalitu, množství nebo cenu dováženého zboží;

majíce na paměti, že tyto programy musí být uskutečňovány bez zbytečného prodlení nebo nerovného zacházení;

vědomi si toho, že kontrola je v souladu s definicí uskutečňována na území vyvážejících Členů;

uznávajíce potřebu ustavení sjednaného mezinárodního rámce práv a povinností jak Členů uživatelů, tak vyvážejících Členů;

uznávajíce, že se principy a závazky podle GATT 1994 vztahují na ty činnosti orgánů, provádějících kontrolu před odesláním, které jsou uloženy vládami, jež jsou Členy WTO;

uznávajíce, že je žádoucí zabezpečovat transparentnost výkonů orgánů, provádějících kontrolu před odesláním a právních předpisů, týkajících se kontroly před odesláním;

přejíce si urychlené, účinné a spravedlivé vyřešení sporů mezi vývozci a orgány, provádějícími kontrolu před odesláním, vznikajících podle této Dohody;

dohodli se takto:

Článek 1

Rozsah působnosti - Definice

1. Tato Dohoda se bude uplatňovat na všechny činnosti, spojené s kontrolou před odesláním, prováděné na území Členů bez ohledu na to, zda jsou prováděny na základě smlouvy nebo uskutečňovány z pověření vlády nebo jakéhokoli vládního orgánu Člena.

2. Výrazem "Člen uživatel" se rozumí Člen, jehož vláda nebo vládní orgán uzavře smlouvu nebo vydá pověření na uskutečnění kontroly před odesláním.

3. Činnostmi spojenými s kontrolou před odesláním jsou všechny činnosti, vztahující se k ověření kvality, množství, ceny, včetně směnného kurzu a platebních podmínek a/nebo celního zařazení zboží, jež má být vyvezeno na území Člena uživatele.

4. Výraz "orgán provádějící kontrolou před odesláním" se vztahuje na kterýkoli orgán nebo organizaci, se kterou Člen sjednal smlouvu nebo ji pověřil prováděním kontroly před odesláním.^{1/}

Článek 2

Povinnosti Členů uživatelů

Nediskriminace

1. Členové uživatelé zabezpečí, aby činnosti, spojené s kontrolou před odesláním, byly uskutečňovány nediskriminačním způsobem a aby postupy a kritéria, jež jsou používána při provádění těchto činností, byla objektivní a byla uplatňována stejným způsobem vůči všem vývozcům dotčeným těmito činnostmi. Zabezpečí jednotné provádění kontroly všemi inspektory orgánů provádějících kontrolu před odesláním, s nimiž o tom sjednal smlouvu nebo které k tomu pověřil.

Vládní předpisy

2. Členové uživatelé zabezpečí, aby byla v průběhu činností spojených s kontrolou před odesláním ve vztahu k jejich právním předpisům, dodržována ustanovení odstavce 4 článku III GATT 1994, nakolik jsou příslušná.

Místo kontroly

3. Členové uživatelé zabezpečí, aby všechny činnosti spojené s kontrolou před odesláním, včetně vyhotovení čisté zprávy o nálezů nebo záznamu o jejím nevyhotovení, byly prováděny na celním území, ze kterého je zboží vyváženo nebo, jestliže kontrolu nelze provést na tomto celním území s ohledem na celkovou povahu daného zboží nebo jestliže obě strany souhlasí, na celním území, na kterém bylo zboží vyrobeno.

Normy

4. Členové uživatelé zabezpečí, aby kontrola množství a kvality byla prováděna v souladu s normami, uvedenými prodávajícím a kupujícím v kupní smlouvě a aby v případě, že tyto normy nejsou, platily příslušné mezinárodní normy.^{2/}

Transparentnost

5. Členové uživatelé zabezpečí, aby činnosti, spojené s kontrolou před odesláním, byly uskutečňovány transparentním způsobem.

1/ Rozumí se, že toto ustanovení neukládá Členům povinnost povolovat vládním orgánům jiných Členů provádět kontrolu před odesláním na jejich území.

2/ Mezinárodní norma je norma přijatá vládní nebo nevládní organizací, jejíž členství je otevřené pro všechny Členy, a jejíž jednou z uznávaných činností je oblast normalizace.

6. Členové uživatelé zabezpečí, aby orgány provádějící kontrolu před odesláním při prvním styku s vývozci jim poskytly všechny informace, potřebné pro splnění kontrolních předpisů. Orgány provádějící kontrolu před odesláním poskytnou vývozčům aktuální informace, budou-li jimi o ně požádáni. Tyto informace budou zahrnovat odkazy na právní předpisy Členů uživatelů, týkající se kontrolní činnosti před odesláním a budou dále obsahovat postupy a kritéria, používaná při kontrole a ověření cen a směnných kurzů, práva vývozců vůči kontrolním orgánům a odvolací řízení, zavedené podle odstavce 21. Dodatečné procedurální předpisy nebo změny v existujících předpisech nebudou na zásilku uplatněny, pokud nebude dotyčný vývozce o těchto změnách informován v době sjednání termínu kontroly. V naléhavých situacích, uvedených v Clancích XX a XXI GATT 1994, však mohou být dodatečné předpisy nebo změny uplatňovány na zásilku ještě před informováním vývozce. Tato skutečnost však nezabavuje vývozce jejich povinností dodržovat dovozní předpisy Členů uživatelů.

7. Členové uživatelé zabezpečí, aby informace, uvedené v odstavci 6, byly dány vhodným způsobem vývozčům k dispozici a aby kontrolní úřady orgánů provádějících kontrolu před odesláním sloužily jako informační střediska, kde jsou tyto informace k dispozici.

8. Členové uživatelé zveřejní ihned všechny příslušné právní předpisy, týkající se činností spojených s kontrolou před odesláním takovým způsobem, jež umožní ostatním vládám a obchodníkům, aby se s nimi seznámili.

Ochrana důvěrných obchodních informací

9. Členové uživatelé zabezpečí, aby orgány provádějící kontrolu před odesláním, nakládaly se všemi informacemi, které získají v průběhu kontroly před odesláním jako s důvěrnými obchodními informacemi, pokud nebyly již zveřejněny, obecně zpřístupněny třetím stranám nebo jinak veřejně známy. Členové uživatelé zabezpečí, aby orgány provádějící kontrolu před odesláním dodržely tento postup.

10. Členové uživatelé poskytnou Členům na vyžádání informace o opatřeních, která přijmou k zajištění odstavce 9. Ustanovení tohoto odstavce nebudou vyžadovat od žádného Člena zveřejnění důvěrných informací, které by ohrozilo účinnost programů kontroly před odesláním nebo by způsobilo újmu oprávněným obchodním zájmům veřejných nebo soukromých podniků.

11. Členové uživatelé zabezpečí, aby orgány provádějící kontrolu před odesláním, nevydaly důvěrné obchodní informace žádné třetí straně, ledaže by orgány provádějící kontrolu před odesláním, sdílely tyto informace s vládními orgány, které s nimi uzavřely smlouvu nebo jim daly pověření. Členové uživatelé zabezpečí, aby důvěrné obchodní informace, jež obdrží od orgánů provádějících kontrolu před odesláním, s nimiž uzavřely smlouvu nebo jim daly pověření, byly přiměřeně chráněny. Orgány provádějící kontrolu před odesláním budou sdílet důvěrné obchodní informace s vládami, které s nimi uzavřely smlouvu nebo jim daly pověření pouze pokud jde o informace běžně vyžadované pro akreditivy nebo jiné druhy placení nebo pro účely celní, licenční nebo devizové kontroly.

12. Členové uživatelé zabezpečí, aby orgány provádějící kontrolu před odesláním, nepožadovaly od vývozce poskytování informací, týkajících se:

- a) výrobních údajů o patentových, licenčních nebo nezveřejněných postupech nebo postupech, u nichž byla podána žádost o udělení patentu;

- b) nezveřejněných technických údajů jiných než údajů, potřebných pro prokázání, že byly dodrženy technické předpisy nebo normy;
- c) vnitřních cen, včetně výrobních nákladů;
- d) ziskové úrovně;
- e) podmínek smluv mezi vývozci a jejich dodavateli, ledaže by jinak nebylo možné, aby orgány provedly danou kontrolu. V těchto případech orgán vyžádá pouze informaci, nezbytnou pro tento účel.

13. Informace, zmíněné v odstavci 12, o které jinak orgány provádějící kontrolu před odesláním nepožádají, mohou být uvolněny dobrovolně vývozcem za účelem dokreslení určitého případu.

Střet zájmů

14. Členové uživatelé zabezpečí, aby orgány provádějící kontrolu před odesláním, berouce rovněž v úvahu ustanovení o ochraně důvěrných obchodních informací, uvedená v odstavcích 9 až 13, dodržely postupy k zamezení střetu zájmů:

- a) mezi orgány provádějícími kontrolu před odesláním a jakýmkoli subjekty, jež jsou ve spojení s danými orgány provádějícími kontrolu před odesláním, včetně jakýchkoli subjektů, ve kterých později uvedené subjekty mají finanční nebo obchodní zájmy nebo jakýmkoli subjekty, jež mají finanční zájmy v daných orgánech provádějících kontrolu před odesláním a jimž orgány provádějící kontrolu před odesláním, mají provést kontrolu;
- b) mezi orgány provádějícími kontrolu před odesláním a jakýmkoli jinými subjekty, včetně těch, jež jsou předmětem kontroly před odesláním s výjimkou vládních orgánů, které sjednávají smlouvy nebo dávají pověření ke kontrole;
- c) s útvary orgánů provádějících kontrolu před odesláním, zabývajícími se jinými činnostmi, než které jsou vyžadovány k uskutečnění kontrolního procesu.

Průtahy

15. Členové uživatelé zabezpečí, aby se orgány provádějící kontrolu před odesláním, vyvarovaly bezdůvodných průtahů kontroly dodávek. Členové uživatelé zabezpečí, aby jestliže se orgán provádějící kontrolu před odesláním a vývozcem dohodnou o datu kontroly, orgán provádějící kontrolu před odesláním uskutečnil kontrolu k tomuto datu, pokud není změněno vzájemnou dohodou mezi vývozcem a orgánem provádějícím kontrolu před odesláním nebo orgánu provádějícímu kontrolu před odesláním je zabráněno tak učinit vývozcem nebo vyšší mocí.^{3/}

3/ Rozumí se, že pro účely této Dohody "vyšší moc" bude znamenat tíseň nebo donucení, jemuž nelze čelit a které je důsledkem nepředvídatelných skutečností osvobozujících od splnění smlouvy.

16. Členové uživatelé zabezpečí, aby po obdržení konečných dokumentů a ukončení kontroly vyhotovily orgány provádějící kontrolu před odesláním během pěti pracovních dní buď čistou zprávu o nálezů nebo poskytly podrobné písemné vysvětlení, uvádějící důvody pro její nevyhotovení. Členové uživatelé zabezpečí, aby ve druhém případě poskytly orgánu provádějící kontrolu před odesláním vývozcům příležitost předložit jejich písemná stanoviska a jestliže o to vývozci požádají, zajistí opakovanou kontrolu v nejbližším vzájemně přijatelném termínu.

17. Členové uživatelé zabezpečí, aby kdykoli o to vývozci požádají, uskutečnily orgány provádějící kontrolu před odesláním před termínem fyzické kontroly předběžné ověření ceny a bude-li to praktické, i směnného kurzu na základě kontraktu mezi vývozcem a dovozcem, pro-forma faktury a bude-li to praktické, žádosti o povolení dovozu. Členové uživatelé zabezpečí, aby cena nebo směnný kurz, jenž byl přijat orgánem provádějícím kontrolu před odesláním na základě takového předběžného ověření nebyl odvolán za předpokladu, že zboží odpovídá dovozním dokumentům a/nebo dovozní licenci. Zabezpečí, aby po uskutečnění předběžného ověření uvědomily orgány provádějící kontrolu před odesláním ihned písemně vývozce buď o přijetí nebo o podrobných důvodech pro nepřijetí ceny a/nebo směnného kurzu.

18. Členové uživatelé zabezpečí, aby za účelem vyloučení opožděného placení zaslaly orgány provádějící kontrolu před odesláním vývozcům nebo jimi pověřeným zástupcům co nejrychleji čistou zprávu o nálezů.

19. Členové uživatelé zabezpečí, aby v případě písemné chyby v čisté zprávě o nálezů orgány provádějící kontrolu před odesláním chybu opravily a zaslaly opravenou informaci co nejrychleji příslušným stranám.

Ověření ceny

20. Členové uživatelé zabezpečí, aby za účelem zabránění nadfakturace a podfakturace a podvodu ověřily orgány provádějící kontrolu před odesláním cenu podle následujících pokynů:^{4/}

- a) orgány provádějící kontrolu před odesláním odmítnou kontraktní cenu, dohodnutou mezi vývozcem a dovozcem jen v případě, že mohou dokázat, že jejich nález o nepřesvědčivosti ceny je založen na ověřovacím procesu, který je v souladu s kritérii, uvedenými v pododstavcích b) až e);
- b) orgány provádějící kontrolu před odesláním založí své cenové srovnání pro ověření vývozní ceny na ceně (cenách) stejného nebo podobného zboží, nabízeného k vývozu ze stejné vývozní země ve stejném nebo přibližně stejném čase, za konkurenčních a srovnatelných prodejních podmínek, v souladu s obvyklými komerčními praktikami a očištěné od jakékoli použitelné běžné slevy. Toto srovnání bude založeno na následujícím:
  - (i) použity budou pouze ceny, poskytující platnou srovnatelnou bázi, berouce v úvahu odpovídající ekonomické faktory, týkající se dovozní země a země nebo zemí použitých pro cenové srovnání;

4/ Povinnostmi Členů uživatelů, pokud jde o služby orgánů provádějících kontrolu před odesláním v souvislosti s celní hodnotou budou povinnosti, jež přijaly v GATT 1994 a v ostatních Mnohostranných obchodních dohodách, zahrnutých v příloze 1A Dohody o WTO.

- (ii) orgán provádějící kontrolu před odesláním nebude spoléhat na cenu zboží, nabídnutého pro vývoz do různých dovozních zemí k libovolnému stanovení nejnižší ceny zásilky;
  - (iii) orgán provádějící kontrolu před odesláním vezme v úvahu specifické prvky, uvedené v pododstavci c);
  - (iv) v jakémkoli stadiu výše popsaného postupu poskytne orgán provádějící kontrolu před odesláním vývozci příležitost k vysvětlení ceny;
- c) při ověřování ceny budou orgány provádějící kontrolu před odesláním brát přiměřeně zřetel na podmínky prodejní smlouvy a obecně použitelné faktory, ovlivňující obchodní případ. Tyto faktory budou zahrnovat zejména komerční úroveň a množství prodeje, dodací lhůty a podmínky, cenové doložky, specifikace jakosti, zvláštní vlastnosti vzorů, zvláštní odesílací nebo balící specifikace, velikost objednávky, prodeje za hotové, sezónní vlivy, licenční nebo jiné poplatky z titulu duševního vlastnictví a služby, poskytované jako součást kontraktu, jestliže nejsou obvykle účtovány zvlášť. Budou rovněž obsahovat určité prvky týkající se ceny stanovené vývozcem jako například smluvní vztah mezi vývozcem a dovozcem;
- d) ověření dopravních nákladů se bude týkat pouze ceny, odpovídající použitému způsobu dopravy ve vývozní zemi v souladu s tím, co je dohodnuto v kupní smlouvě;
- e) pro účely ověření ceny nebude použito následujících prvků:
- (i) prodejní ceny zboží v dovozní zemi, vyráběného v této zemi;
  - (ii) ceny zboží pro vývoz z jiné země, než je země vývozu;
  - (iii) výrobních nákladů;
  - (iv) libovolných nebo smyšlených cen nebo hodnot.

Odvolační řízení

21. Členové uživatelé zabezpečí, aby orgány provádějící kontrolu před odesláním, stanovily postupy pro přijímání, posuzování a pro vydávání rozhodnutí o stížnostech vývozců a aby informace, týkající se těchto postupů, byly přístupny vývozcům v souladu s ustanoveními odstavců 6 až 7. Členové uživatelé zabezpečí, aby postupy byly vypracovány a dodržovány v souladu s následujícími pokyny:

- a) orgány provádějící kontrolu před odesláním určí jednoho nebo více úředníků, kteří budou k dispozici během normálních úředních hodin v každém městě nebo přístavu, ve kterých je administrativní úřad pro kontrolu před odesláním, kteří budou přijímat, posuzovat a vydávat rozhodnutí o odvolání a stížnostech vývozců;
- b) vývozci poskytnou písemně určeným úředníkům údaje, týkající se konkrétního obchodního případu, povahy stížnosti a navrhovaného řešení;
- c) určený úředník nebo úředníci budou posuzovat s porozuměním stížnosti vývozců a rozhodnou pokud možno co nejdříve po obdržení dokumentace, uvedené v pododstavci b).

Odchylka

22. Cestou odchylky od ustanovení článku 2 Členové uživatelé zabezpečí, aby s výjimkou částečných zásilek nebyly kontrolovány zásilky, jejichž hodnota je menší než minimální hodnota, použitelná pro takové zásilky a určená Členem uživatelem s výjimkou zvláštních okolností. Tato minimální hodnota bude tvořit součást informací, poskytnutých vývozcům podle ustanovení odstavce 6.

Článek 3

Povinnosti Členů vývozců

Nediskriminace

1. Vyvážející Členové zabezpečí, aby jejich právní předpisy, týkající se činností, spojených s kontrolou před odesláním, byly uplatňovány nediskriminačně.

Transparentnost

2. Vyvážející Členové zveřejní v co nejkratší lhůtě všechny právní předpisy, týkající se činností, spojených s kontrolou před odesláním takovým způsobem, který umožní, aby se s nimi seznámily jiné vlády a obchodníci.

Technická pomoc

3. Vyvážející Členové nabídnou Členům uživatelům, pokud o to požádají, poskytnutí technické pomoci směřující k uskutečnění cílů této Dohody za vzájemně dohodnutých podmínek.^{5/}

Článek 4

Nezávislá řízení o přezkoumání

Členové budou mít orgány provádějící kontrolu před odesláním a vývozce k tomu, aby řešili své spory vzájemně. Kterákoli strana však může, dva pracovní dny po předložení stížnosti v souladu s ustanoveními odstavce 21 článku 2, předat spor k nezávislému přezkoumání. Členové přijmou všechna přiměřená opatření, jež mají k dispozici, zabezpečující, že budou stanoveny a dodrženy následující postupy:

- a) tyto postupy budou zabezpečovány nezávislým orgánem, ustaveným společně organizací, zastupující orgány provádějící kontrolu před odesláním a organizací, zastupující vývozce pro účely této Dohody;
- b) nezávislý orgán, uvedený v pododstavci a), vyhotoví seznam expertů zahrnující:
  - (i) skupinu členů jmenovaných organizací, zastupující orgány provádějící kontrolu před odesláním;
  - (ii) skupinu členů jmenovaných organizací, zastupující vývozce;
  - (iii) skupinu nezávislých obchodních expertů, jmenovaných nezávislým orgánem, uvedeným v pododstavci a).

5/ Rozumí se, že tato technická pomoc může být poskytnuta na dvoustranné, vícestranné nebo mnohostranné bázi.

Geografická skladba expertů na seznamu bude taková, aby umožnila urychlené řešení jakýchkoli sporů, předkládaných podle těchto postupů. Tento seznam bude sestaven během dvou měsíců od vstupu v platnost Dohody o WTO a bude každoročně aktualizován. Seznam bude veřejně k dispozici. Bude oznámen Sekretariátu a rozeslán všem Členům;

- c) vývozce nebo orgán provádějící kontrolu před odesláním, přející si vyvolat spor, vstoupí ve styk s nezávislým orgánem, uvedeným v pododstavci a) a požádá o ustavení skupiny odborníků. Nezávislý orgán bude odpovědný za ustavení skupiny odborníků. Tato skupina odborníků se bude skládat ze tří členů. Členové skupiny odborníků budou vybráni tak, aby se zabránilo nadbytečným nákladům a průtahům. První člen bude vybrán ze skupiny (i) výše uvedeného seznamu dotčeným orgánem, provádějícím kontrolu před odesláním za podmínky, že tento člen nemá vztah k tomuto orgánu. Druhý člen bude vybrán ze skupiny (ii) výše uvedeného seznamu dotčeným vývozcem za podmínky, že tento člen nemá vztah k tomuto vývozci. Třetí člen bude vybrán ze skupiny (iii) výše uvedeného seznamu nezávislým orgánem uvedeným v pododstavci a). Proti jakémukoli nezávislému obchodnímu expertovi vybranému ze skupiny (iii) výše uvedeného seznamu nebudou vzneseny žádné námitky;
- d) nezávislý obchodní expert, vybraný ze skupiny (iii) výše uvedeného seznamu, bude předsedou skupiny odborníků. Nezávislý obchodní expert učiní nezbytná rozhodnutí k zajištění urychleného vyřešení sporu skupinou odborníků, například o tom, zda skutečnosti daného případu vyžadují, aby se členové skupiny odborníků sešli a v kladném případě, kde se toto setkání uskuteční s ohledem na místo projednávané kontroly;
- e) jestliže se tak sporné strany dohodnou, bude moci být nezávislým orgánem, uvedeným v pododstavci a), vybrán ze skupiny (iii) výše uvedeného seznamu jeden nezávislý obchodní expert k přezkoumání daného sporu. Tento expert učiní nezbytná rozhodnutí k zabezpečení urychleného vyřešení sporu, například s ohledem na místo projednávané kontroly;
- f) předmětem přezkoumání bude zjistit, zda v průběhu projednávané kontroly postupovaly sporné strany v souladu s ustanoveními této Dohody. Řízení budou uskutečněna urychleně a poskytnou příležitost oběma stranám k předložení jejich stanovisek osobně nebo písemně;
- g) rozhodnutí tříčlenné skupiny odborníků bude přijato většinovým hlasováním. Rozhodnutí o sporu bude učiněno během osmi pracovních dní od podání žádosti o nezávislé přezkoumání a bude zasláno sporným stranám. Tato lhůta by mohla být prodloužena po dohodě sporných stran. Skupina odborníků nebo nezávislý obchodní expert rozdělí náklady podle povahy případu;
- h) rozhodnutí skupiny odborníků budou závazná pro orgán provádějící kontrolu před odesláním a pro vývozce, kteří jsou spornými stranami.

Článek 5

Oznámení

Členové předají Sekretariátu znění právních předpisů, uvádějících tuto Dohodu v platnost, jakož i znění jakýchkoli dalších právních předpisů, týkajících se kontroly před odesláním, jakmile Dohoda o WTO vstoupí pro dotyčného Člena v platnost. Žádné změny v právních předpisech, týkajících se kontroly před odesláním, nenabudou platnosti dříve, než budou oficiálně zveřejněny. Ihned po zveřejnění budou změny oznámeny Sekretariátu. Sekretariát bude informovat Členy o dostupnosti těchto informací.

Článek 6

Revize

Koncem druhého roku od vstupu v platnost Dohody o WTO a dále každé tři roky přezkoumá Konference ministrů ustanovení, provádění a působení této Dohody a vezme přitom v úvahu její cíle a zkušenosti, získané v průběhu jejího působení. Jako výsledek tohoto přezkoumání může Konference ministrů změnit ustanovení Dohody.

Článek 7

Konzultace

Členové budou uskutečňovat konzultace s Členy, kteří o to požádají, o jakékoli záležitosti, ovlivňující působení této Dohody. V těchto případech budou pro tuto Dohodu použitelná ustanovení článku XXII GATT, jak jsou propracována a uplatňována Ujednáním o řešení sporů.

Článek 8

Řešení sporů

Jakýkoli spor mezi Členy, týkající se působení této Dohody, se bude řídit ustanoveními článku XXIII GATT 1994, jak jsou propracována a uplatňována Ujednáním o řešení sporů.

Článek 9

Závěrečná ustanovení

1. Členové přijmou nezbytná opatření k uplatňování této Dohody.
2. Členové zabezpečí, aby jejich právní předpisy nebyly v rozporu s ustanoveními této Dohody.

DOHODA O PRAVIDLECH PŮVODU

Členové,

berouce na vědomí, že se ministři dne 20.září 1986 dohodli, že Uruguayské kolo mnohostranných obchodních jednání bude mít za cíl "zajistit další liberalizaci a rozšíření světového obchodu", "posílit úlohu GATT" a "zvýšit schopnosti systému GATT přizpůsobit se vývoji mezinárodního ekonomického prostředí";

přejíce si podporovat cíle GATT 1994;

uznávajíce, že jasná a předem známá pravidla původu a jejich používání usnadňují tok mezinárodního obchodu;

přejíce si zajistit, aby pravidla původu sama o sobě nevytvářela nadbytečné překážky obchodu;

přejíce si zajistit, aby pravidla původu nezbavila účinnosti nebo neporušila práva Členů stanovená GATT 1994;

uznávajíce, že je žádoucí zabezpečit transparentnost právních předpisů a praktik, týkajících se pravidel původu;

přejíce si zajistit, aby pravidla původu byla vytvořena a uplatňována nestranným, transparentním, předem známým, důsledným a neutrálním způsobem;

uznávajíce existenci mechanismu konzultací a postupů pro rychlé, účinné a spravedlivé rozhodování sporů, jež mohou vyvstat na základě této Dohody;

přejíce si harmonizovat a vyjasnit pravidla původu;

dohodli se takto:

ČÁST I**DEFINICE A ROZSAH****Článek 1***Pravidla původu*

1. Pro účely částí I až IV této Dohody se pod pojmem "pravidla původu" rozumí obecně závazné právní předpisy a správní rozhodnutí uplatňovaná kterýmkoli Členem při stanovení země původu zboží za předpokladu, že se tato pravidla původu netýkají smluvního nebo autonomního obchodního režimu směřujícího k poskytování celních preferencí, jež přesahují uplatňování odstavce 1 článku I GATT 1994.

2. Pravidla původu, uvedená v odstavci 1, zahrnují všechna pravidla původu používaná jako součást nepreferenčních nástrojů obchodní politiky, jako je uplatňování zacházení podle doložky nejvyšších výhod podle článků I, II, III, XI a XIII GATT 1994, antidumpingových a vyrovnávacích cel podle článku VI GATT 1994, ochranných opatření podle článku XIX GATT 1994, předpisů o označování původu podle článku IX GATT 1994, a jakýchkoli diskriminačních množstevních omezení nebo celních kvót. Zahrnují rovněž pravidla původu používaná pro účely vládních zakázek a obchodní statistiky.^{1/}

ČÁST II

PRAVIDLA PRO ZABEZPEČENÍ UPLATŇOVÁNÍ PRAVIDEL PŮVODU

Článek 2

Pravidla během přechodného období

Až do skončení pracovního programu harmonizace pravidel původu, uvedeného v části IV, Členové zajistí, aby:

- a) ve vydaných obecně závazných správních rozhodnutích byly jasně určeny podmínky, které je nutno splnit. Zejména:
  - (i) v případech použití kritéria změny celního zařazení musí toto pravidlo původu a jakékoli výjimky z tohoto pravidla jasně určit položky a čísla celní nomenklatury, na které se pravidlo vztahuje;
  - (ii) v případech použití hodnotového procentuálního kritéria musí být v pravidlech původu uvedena rovněž metoda procentuálního výpočtu;
  - (iii) v případech použití kritéria opracování nebo zpracování musí být přesně vymezena operace, která je postačující k získání původu daného zboží;
- b) pravidel původu nebylo používáno jako nástroje sledujícího přímo či nepřímo obchodní cíle, nehledě na opatření nebo nástroje obchodní politiky, k nimž se vztahují;
- c) pravidla původu sama o sobě neměla omezující, narušující nebo rozvratné účinky na mezinárodní obchod. Nebudou klást neúměrné přísné požadavky nebo vyžadovat splnění určitých podmínek, které se netýkají opracování nebo zpracování, jako předpoklad pro stanovení země původu. Náklady nepřímo se vztahující k opracování nebo zpracování však mohou být zahrnuty pro účely použití hodnotového procentuálního kritéria podle pododstavce a);
- d) pravidla původu, uplatňovaná na dovozy a vývozy, nebyla přísnější než pravidla původu, uplatňovaná při určení, zda je zboží tuzemské a diskriminovala Členy, bez ohledu na to, že jsou s výrobcí předmětného zboží ve spojení;^{2/}

1/ Rozumí se, že toto ustanovení se nedotýká pravidel vytvořených pro účely definování pojmů "domácí výrobní odvětví" nebo "obdobný výrobek domácího výrobního odvětví" nebo podobných používaných termínů.

2/ Tato podmínka nevytváří, s ohledem na pravidla původu používaná pro účely vládních zakázek, dodatečné závazky k závazkům, které již Členové podle GATT 1994 přijali.

- e) pravidla původu byla spravována důsledným, jednotným, nestranným a přiměřeným způsobem;
- f) pravidla původu byla založena na pozitivním standardu. Pravidla původu určující, co neuděluje původ (negativní standard), bude možno použít jako součást objasnění pozitivního standardu nebo ve zvláštních případech, kdy pozitivní určení původu není nutné;
- g) obecně závazné právní předpisy a soudní a správní rozhodnutí, týkající se pravidel původu, byla zveřejněna, jakoby se na ně vztahovala ustanovení odstavce 1 článku X GATT 1994 a v souladu s nimi;
- h) na žádost vývozce, dovozce nebo kterékoli osoby, mající dobrý důvod, bylo osvědčení o původu přidělené na zboží, vydáno co nejdříve, avšak ne později než 150 dní^{3/} od žádosti o takové osvědčení za předpokladu, že byly předloženy všechny nezbytné údaje. Žádosti o toto osvědčení se přijímají před uskutečněním obchodu předmětným zbožím a mohou být přijaty kdykoli poté. Tato osvědčení zůstanou v platnosti tři roky za předpokladu, že skutečnosti a podmínky, včetně pravidel původu, podle nichž byla vydána, zůstanou srovnatelné. Za předpokladu, že budou dotčené strany předem informovány, nebudou tato osvědčení nadále platná, jestliže bylo v rámci přezkoumání podle pododstavce j) přijato rozhodnutí, které je opačné. Tato osvědčení budou veřejně dostupná podle ustanovení pododstavce k);
- i) zaváděné změny pravidel původu nebo nová pravidla původu nebyla uplatňována se zpětnou platností, jak stanoví a aniž by byly dotčeny jejich právní předpisy;
- j) jakékoli administrativní opatření, které přijmou v souvislosti s určením původu, bylo bezodkladně přezkoumatelné soudy nebo v rámci soudních, rozhodčích nebo správních řízení, která nejsou závislá na úřadech, vydávajících rozhodnutí a která mohou provést změnu nebo zrušení rozhodnutí;
- k) příslušné orgány nakládaly se všemi informacemi, které jsou svou povahou důvěrné nebo jsou jako důvěrné předkládány pro účely uplatňování pravidel původu, jako s přísně důvěrnými tak, aby tyto informace nebyly zveřejněny bez zvláštního povolení osoby nebo vlády, která je poskytla, ledaže by jejich zveřejnění bylo požadováno v souvislosti s řízením před soudy.

Článek 3

Pravidla po skončení přechodného období

S ohledem na to, že cílem všech Členů je dosáhnout jako výsledku pracovního programu harmonizace, uvedeného v části IV, vytvoření harmonizovaných pravidel původu, zajistí Členové od počátku uplatňování výsledků tohoto programu, aby:

- a) uplatňovali pravidla původu stejně pro všechny účely, uvedené v článku 1;
- b) podle pravidel původu byla zemí původu příslušného zboží buď země, ve které bylo zboží zcela získáno nebo, pokud se na výrobě zboží podílí více zemí, ta země, ve které bylo provedeno poslední podstatné zpracování;

3/ Pokud jde o žádosti učiněné během prvního roku od vstupu v platnost Dohody o WTO, je od Členů požadováno, aby vystavovaly tato osvědčení co nejdříve.

- c) pravidla původu, uplatňovaná na dovozy a vývozy, nebyla přísnější než pravidla původu, uplatňovaná při určení, zda je zboží tuzemské a nediskriminovala Členy, bez ohledu na to, že jsou s výrobcí předmětného zboží ve spojení;
- d) pravidla původu byla spravována důsledným, jednotným, nestranným a přiměřeným způsobem;
- e) obecně závazné právní předpisy a soudní a správní rozhodnutí, týkající se pravidel původu, byla zveřejněna, jakoby se na ně vztahovala ustanovení odstavce 1 článku X GATT 1994 a v souladu s nimi;
- f) na žádost vývozce, dovozce nebo kterékoli oprávněné osoby, mající dobrý důvod, bylo osvědčení o původu přidělené na zboží vydáno co nejdříve, avšak ne později než 150 dní od žádosti o takové osvědčení za předpokladu, že byly předloženy všechny nezbytné údaje. Žádosti o toto osvědčení se přijímají před uskutečněním obchodu předmětným zbožím a mohou být přijaty kdykoli poté. Tato osvědčení zůstanou v platnosti tři roky za předpokladu, že skutečnosti a podmínky, včetně pravidel původu, podle nichž byla vydána, zůstanou srovnatelné. Za předpokladu, že budou dotčené strany předem informovány, nebudou tato osvědčení nadále platná, jestliže bylo v rámci přezkoumání podle pododstavce h) přijato rozhodnutí, které je opačné. Tato osvědčení budou veřejně dostupná podle ustanovení pododstavce i);
- g) zaváděné změny pravidel původu nebo nová pravidla původu nebyla uplatňována se zpětnou platností, jak stanoví a aniž by byly dotčeny jejich právní předpisy;
- h) jakékoli administrativní opatření, které přijmou v souvislosti s určením původu, bylo bezodkladně přezkoumatelné soudy nebo v rámci soudních, rozhodčích nebo správních řízení, která nejsou závislá na úřadech vydávajících rozhodnutí a která mohou provést změnu nebo zrušení rozhodnutí;
- i) příslušné orgány nakládaly se všemi informacemi, které jsou svou povahou důvěrné nebo jsou jako důvěrné předkládány pro účely uplatňování pravidel původu, jako s přísně důvěrnými tak, aby tyto informace nebyly zveřejněny bez zvláštního povolení osoby nebo vlády, která je poskytla, ledaže by jejich zveřejnění bylo požadováno v souvislosti s řízením před soudy.

ČÁST III

ÚPRAVA POSTUPŮ PŘI OZNAMOVÁNÍ, PŘEZKOUMÁVÁNÍ, KONZULTACÍCH A ŘEŠENÍ SPORŮ

Článek 4

Instituce

1. Tímto se zřizuje Výbor pro pravidla původu (dále uváděný jako "Výbor"), složený ze zástupců všech Členů. Výbor zvolí svého předsedu a bude se scházet podle potřeby, nejméně však jednou za rok, s cílem poskytnout Členům příležitost konzultovat záležitosti, týkající se působení částí I, II, III a IV Dohody nebo uskutečňování cílů, stanovených v těchto částech a uskutečňovat další pravomoce, které mu byly svěřeny na základě této Dohody nebo Radou pro obchod zboží. Bude-li to nutné, požádá Výbor o informace a stanoviska k záležitostem, týkajícím se této Dohody Technický výbor, uvedený v odstavci 2. Výbor může rovněž Technický výbor požádat o provedení jiných prací, které pro uskutečňování uvedených cílů této Dohody považuje za potřebné. Sekretariát WTO bude působit jako sekretariát Výboru;

2. Tímto se zřizuje Technický výbor pro pravidla původu (dále uváděný jako "Technický výbor") pod záštitou Rady pro celní spolupráci (RCS), uvedený v příloze I této Dohody. Technický výbor zajišťuje technické činnosti, stanovené v části IV a vyjmenované v příloze I této Dohody. Bude-li to nutné, požádá Technický výbor o informace a stanoviska k záležitostem, týkajícím se této Dohody Výbor. Technický výbor může rovněž Výbor požádat o provedení jiných prací, které pro uskutečňování uvedených cílů této Dohody považuje za potřebné. Sekretariát RCS bude působit jako sekretariát Technického výboru.

Článek 5

Informace a postupy, týkající se změn a zavádění nových pravidel původu

1. Nejdéle 90 dní po dni vstupu v platnost Dohody o WTO sdělí každý Člen Sekretariátu svá pravidla původu a obecně závazná soudní a správní rozhodnutí, týkající se pravidel původu, platných k tomuto datu. Jestliže některé pravidlo původu nebylo nedopatřením sděleno, sdělí je dotčený Člen ihned, jakmile tuto skutečnost zjistí. Seznamy informací, které Sekretariát obdrží, rozešle Členům.

2. Během období, uvedeného v článku 2, je povinností Členů, zavádějících jiná než *de minimis* nebo nová pravidla původu, zahrnující pro účely tohoto článku jakékoli pravidlo původu zmíněné v odstavci 1, a nesdělená Sekretariátu, učinit o tom oznámení nejméně 60 dní před vstupem změněného nebo nového pravidla v platnost takovým způsobem, aby bylo zúčastněným stranám umožněno seznámit se se záměrem změnit pravidla původu nebo zavést nová pravidla původu, pokud pro Členy nevznikly nebo nehrozí vzniknout výjimečné okolnosti. Za takových výjimečných okolností zveřejní Člen změněné nebo nové pravidlo co nejdříve.

Článek 6

Přezkoumání

1. Výbor přezkoumá každoročně uplatňování a působení částí II a III této Dohody z hlediska jejich cílů. Výbor informuje každoročně Radu pro obchod zbožím o vývoji za období, na něž se přezkoumání vztahuje.

2. Výbor přezkoumá ustanovení částí I, II a III a navrhne nezbytné změny s ohledem na výsledky pracovního programu harmonizace.

3. Výbor ve spolupráci s Technickým výborem vytvoří mechanismus posuzování a navrhování změn podle výsledků pracovního programu harmonizace, berouc v úvahu cíle a zásady, stanovené v článku 9. To může zahrnovat případy, kdy je třeba vytvořit účinnější pravidla nebo je upravit s ohledem na nové výrobní procesy, vyplývající ze změny technologie.

Článek 7

Konzultace

Ustanovení článku XXII GATT 1994, jak jsou propracována a uplatňována Ujednáním o řešení sporů, se budou uplatňovat na tuto Dohodu.

Článek 8

Urovnání sporů

Ustanovení článku XXIII GATT 1994, jak jsou propracována a uplatňována Ujednáním o řešení sporů, se budou uplatňovat na tuto Dohodu.

ČÁST IV

HARMONIZACE PRAVIDEL PŮVODU

Článek 9

Cíle a zásady

1. S cílem harmonizovat pravidla původu a mimo jiné poskytnout více jistoty při provádění světového obchodu, uskuteční Konference ministrů spolu s RCS pracovní program, stanovený níže, založený na následujících zásadách:

- a) pravidla původu se uplatňují stejně pro všechny účely, uvedené v článku 1;
- b) pravidla původu stanoví jako zemi původu určitého zboží buď zemi, kde bylo zboží zcela získáno, nebo, pokud se na výrobě zboží podílí více zemí, tu zemi, ve které bylo provedeno poslední podstatné zpracování;
- c) pravidla původu mají být objektivní, srozumitelná a předem známá;
- d) nehledě na opatření nebo nástroje, k nimž se mohou vztahovat, neměla by být pravidla původu používána jako nástroj, sledující přímo či nepřímo obchodní cíle. Pravidla původu sama o sobě by neměla vytvářet omezující, narušující nebo rozvratné účinky na mezinárodní obchod. Neměla by klást neúměrně přísné požadavky nebo vyžadovat splnění určitých podmínek, které se netýkají opracování nebo zpracování, jako předpoklad pro stanovení země původu. Náklady nepřímo se vztahující k opracování nebo zpracování však mohou být zahrnuty pro účely použití hodnotového procentuálního kritéria;
- e) pravidla původu by měla být spravovatelná důsledným, jednotným, nestranným a přiměřeným způsobem;
- f) pravidla původu by měla být důsledná;
- g) pravidla původu by měla být založena na pozitivním standardu. Negativní standard smí být použit k objasnění pozitivního standardu.

Pracovní program

2. a) Pracovní program bude zahájen co nejdříve po vstupu v platnost Dohody o WTO a bude dokončen během tří let od zahájení.
- b) Výbor a Technický výbor, uvedené v článku 4, jsou orgány příslušnými pro uskutečňování těchto prací.
- c) Aby mohla RCS podrobně přispět těmto pracím, Výbor požádá Technický výbor o zpracování výkladů a dobrozdání, vyplývajících z níže uvedených prací, založených na zásadách vyjmenovaných v odstavci 1 tohoto článku. V zájmu zabezpečení včasného dokončení pracovního programu harmonizace bude činnost vedena podle jednotlivých skupin výrobků, představovaných různými kapitolami nebo třídami nomenklatury Harmonizovaného systému (HS).

i) *Zcela získané zboží a minimální opracování nebo zpracování*

Technický výbor vypracuje harmonizované definice:

- zboží, pokládaného za zcela získané v určité zemi. Tato definice musí být co nejpodrobnější;
- minimálního opracování nebo zpracování, které samo o sobě neuděluje původ zboží.

Technický výbor předloží výsledky této činnosti Výboru do tří měsíců, co od Výboru obdržel žádost.

ii) *Podstatné zpracování - Změna celního zařazení*

- Technický výbor na základě kritéria podstatného zpracování posoudí a podrobně vypracuje možnost použití změny celní položky nebo čísla při zpracování pravidel původu pro určité výrobky nebo skupiny výrobků a bude-li to účelné, koncept minimální změny v rámci nomenklatury, která splňuje toto kritérium.
- Technický výbor rozdělí výše uvedené práce podle výrobků, s ohledem na kapitoly a třídy nomenklatury HS tak, aby sděloval výsledky těchto prací Výboru alespoň čtvrtletně. Technický výbor dokončí výše uvedené práce do jednoho roku a tří měsíců, co obdržel požadavek Výboru.

iii) *Podstatné zpracování - Doplnková pravidla*

Po dokončení činností, uvedených v pododstavci (ii), pro každou skupinu výrobků nebo určitou kategorii výrobků, kterým výhradní použití nomenklatury HS nepostačuje k vyjádření podstatného zpracování, Technický výbor:

- na základě kritéria podstatného zpracování posoudí a podrobně vypracuje možnost použití podpurným nebo výhradním způsobem jiných kritérií, včetně hodnotového procentuálního kritéria^{4/} a/nebo opracování nebo zpracování^{5/} při zpracování pravidel původu pro určité výrobky nebo skupiny výrobků;
- může předložit vysvětlení ke svým návrhům;
- rozdělí výše uvedené práce podle výrobků, s ohledem na kapitoly a třídy nomenklatury HS tak, aby sděloval výsledky těchto prací Výboru alespoň čtvrtletně. Technický výbor dokončí výše uvedené práce do dvou let a tří měsíců, co obdržel požadavek Výboru.

4/ Je-li předepsáno hodnotové procentuální kritérium, musí pravidla původu obsahovat rovněž způsob výpočtu procentuálního podílu.

5/ Je-li předepsáno kritérium opracování nebo zpracování, musí být přesně vymezena operace, která uděluje původ zboží.

Úloha Výboru

3. Na základě zásad, vyjmenovaných v odstavci 1:

- a) Výbor bude pravidelně posuzovat výklady a dobrozdání Technického výboru ve lhůtách, stanovených v pododstavcích (i), (ii) a (iii) odstavce 2 c), s cílem potvrdit správnost těchto výkladů a dobrozdání. Výbor může od Technického výboru požadovat podrobnější rozpracování a prohloubení jeho prací nebo vypracování nových přístupů. V zájmu pomoci Technickému výboru by měl Výbor sdělit důvody svých požadavků na dodatečné práce a bude-li to vhodné, navrhne jiný možný přístup;
- b) po dokončení veškerých prací, stanovených v pododstavcích (i), (ii) a (iii) odstavce 2 c), Výbor posoudí výsledky z hlediska jejich vzájemných souvislostí.

Výsledky pracovního programu harmonizace a následující postup

4. Konference ministrů převezme výsledky pracovního programu harmonizace do přílohy, která bude tvořit nedílnou součást této Dohody.^{6/} Konference ministrů stanoví lhůtu pro vstup této přílohy v platnost.

PŘÍLOHA I

TECHNICKÝ VÝBOR PRO PRAVIDLA PŮVODU

Závazky

1. Technický výbor bude mít následující stálé pravomoce:

- a) posuzovat na žádost kteréhokoli člena Technického výboru specifické technické problémy, vyplývající z každodenního spravování pravidel původu Členů a vydávat na základě předložených skutečností poradní dobrozdání o vhodném řešení;
- b) poskytovat informace a rady, které mohou být vyžádány kterýmkoli Členem nebo Výborem, k jakýmkoli záležitostem, týkajícím se určení původu zboží;
- c) zpracovávat a rozesílat pravidelné zprávy o technických aspektech působení a stavu této Dohody;
- d) každoročně prověřovat technické aspekty provádění a působení částí II a III.

2. Technický výbor bude vykonávat další pravomoce, o jejichž výkon by jej mohl Výbor požádat.

3. Technický výbor se vynasnaží, aby dokončil v rozumně krátké lhůtě práce na specifických otázkách, zvláště na těch, které mu byly předloženy Členy nebo Výborem.

6/ Zároveň bude nutno posoudit ujednání o řešení sporů týkajících se celní klasifikace.

Zastoupení

4. Každý Člen má právo být zastoupen v Technickém výboru. Každý Člen může jmenovat jednoho delegáta a jednoho nebo více náhradníků, aby jej v Technickém výboru zastupovali. Každý takto zastoupený Člen v Technickém výboru je dále v této příloze uváděn jako "člen" Technického výboru. Zástupci členů Technické komise mohou být na zasedání Technického výboru doprovázeni poradci. Sekretariát WTO se rovněž může zúčastňovat těchto zasedání jako pozorovatel.

5. Členové RCS, kteří nejsou Členy WTO, mohou být na zasedáních Technického výboru zastoupeni jedním delegátem a jedním nebo více náhradníky. Tito zástupci se účastní zasedání Technického výboru jako pozorovatelé.

6. S výhradou schválení předsedou Technického výboru může generální tajemník RCS (dále uváděný jako "generální tajemník") pozvat na zasedání Technického výboru jako pozorovatele zástupce vlád, které nejsou Členy ani WTO ani RCS, jakož i zástupce mezinárodních vládních a obchodních organizací.

7. Jména delegátů, náhradníků a poradců, kteří byli určeni, aby se zúčastnili zasedání Technického výboru, budou sdělena generálnímu tajemníkovi.

Zasedání

8. Technický výbor zasedá podle potřeby, avšak nejméně jedenkrát ročně.

Postupy

9. Technický výbor volí vlastního předsedu a stanoví vlastní postupy.

PŘÍLOHA II

SPOLEČNÁ DEKLARACE, TÝKAJÍCÍ SE PREFERENČNÍCH PRAVIDEL PŮVODU

1. Uznávajíc, že někteří Členové uplatňují preferenční pravidla původu, odlišná od nepreferenčních pravidel původu, se Členové dohodli takto.

2. Pro účely této Společné deklarace se pod pojmem preferenční pravidla původu rozumí obecně závazné právní předpisy a správní rozhodnutí, používané kterýmkoli Členem k určení, zda zboží podléhá preferenčnímu zacházení v rámci smluvního nebo autonomního obchodního režimu, vedoucímu k poskytování celních preferencí, jež přesahují uplatňování odstavce 1 článku I GATT 1994.

3. Členové se dohodli, že zajistí, aby:

- a) při vydání obecně závazného správního rozhodnutí byly podmínky, které je třeba splnit, jasně stanoveny. Zejména:
  - (i) v případech použití kritéria změny celního zařazení bude toto preferenční pravidlo původu a jakékoli výjimky z tohoto pravidla jasně určovat položky a čísla celní nomenklatury, na které se pravidlo vztahuje;

- (ii) v případech použití hodnotového procentuálního kritéria bude v preferenčních pravidlech původu uvedena rovněž metoda procentuálního výpočtu;
  - (iii) v případech použití kritéria opracování nebo zpracování bude přesně vymezena operace, která je postačující k získání preferenčního původu daného zboží;
- b) preferenční pravidla původu byla založena na pozitivním standardu. Preferenční pravidla původu určující co neuděluje preferenční původ (negativní standard), bude možno použít jako součást objasnění pozitivního standardu nebo ve zvláštních případech, kdy pozitivní určení preferenčního původu není nutné;
  - c) obecně závazné právní předpisy a soudní a správní rozhodnutí, týkající se preferenčních pravidel původu, byla zveřejněna, jakoby se na ně vztahovala ustanovení odstavce 1 článku X GATT 1994 a v souladu s nimi;
  - d) na žádost vývozce, dovozce nebo kterékoli osoby, mající dobrý důvod, bylo osvědčení o preferenčním původu přidělené na zboží vydáno co nejdříve, avšak ne později než 150 dní^{7/} od žádosti o takové osvědčení za předpokladu, že byly předloženy všechny nezbytné údaje. Žádosti o toto osvědčení se přijímají před uskutečněním obchodu předmětným zbožím a mohou být přijaty kdykoli poté. Tato osvědčení zůstanou v platnosti tři roky za předpokladu, že skutečnosti a podmínky, včetně preferenčních pravidel původu, podle nichž byla vydána, zůstanou srovnatelné. Za předpokladu, že budou dotčené strany předem informovány, nebudou tato osvědčení nadále platná, jestliže bylo v rámci přezkoumání podle pododstavce f) přijato rozhodnutí, které je opačné. Tato osvědčení budou veřejně dostupná podle ustanovení pododstavce g);
  - e) zaváděné změny preferenčních pravidel původu nebo nová preferenční pravidla původu nebyla uplatňována se zpětnou platností, jak stanoví a aniž by byly dotčeny jejich obecně závazné právní předpisy;
  - f) jakékoli administrativní opatření, které přijmou v souvislosti s určením preferenčního původu, bylo bezodkladně přezkoumatelné soudy nebo v rámci soudních, rozhodčích nebo správních řízení, která nejsou závislá na úradech, vydávajících rozhodnutí a která mohou provést změnu nebo zrušení rozhodnutí;
  - g) příslušné orgány nakládaly se všemi informacemi, které jsou svou povahou důvěrné nebo jsou jako důvěrné předkládány pro účely uplatňování preferenčních pravidel původu, jako s přísně důvěrnými tak, aby tyto informace nebyly zveřejněny bez zvláštního povolení osoby nebo vlády, která je poskytla, ledaže by jejich zveřejnění bylo požadováno v souvislosti s řízením před soudy.

4. Členové se dohodli, že bezodkladně sdělí Sekretariátu svá preferenční pravidla původu, včetně seznamu preferenčních ujednání, podle nichž se uplatňují obecně závazná a soudní a správní rozhodnutí, týkající se preferenčních pravidel původu, uplatňovaná v den, kdy pro tohoto Člena vstoupila v platnost Dohoda o WTO. Členové se dále dohodli, že sdělí Sekretariátu co nejdříve jakékoli změny svých preferenčních pravidel původu nebo nová preferenční pravidla původu. Seznam obdržených informací, které jsou k dispozici, bude Sekretariátem rozeslán Členům.

7/ Pokud jde o žádosti, učiněné během prvního roku od vstupu v platnost Dohody o WTO, je od Členů požadováno, aby vystavovaly tato osvědčení co nejdříve.

DOHODA O DOVOZNÍM LICENČNÍM ŘÍZENÍ

Členové,

majíce na zřeteli mnohostranná obchodní jednání;

přejíce si podpořit uskutečňování cílů GATT;

berouce v úvahu zvláštní potřeby obchodu, rozvoje a finanční potřeby rozvojových členských zemí;

uznávajíce užitečnost automatických dovozních licencí pro určité účely a skutečnost, že by tyto licence neměly být využívány k omezování obchodu;

uznávajíce, že dovozní licence mohou být používány k vykonávání těch opatření, která byla přijata podle příslušných ustanovení GATT 1994;

berouce v úvahu ustanovení GATT 1994, která se týkají dovozního licenčního řízení;

přejíce si zabezpečit, aby dovozní licenční řízení nebyla používána způsobem, který je v rozporu s principy a závazky GATT 1994;

uznávajíce, že nevhodné používání dovozních licenčních řízení může být na překážku mezinárodního obchodu;

přesvědčeni, že dovozní licenční režimy, zejména neautomatické dovozní licenční režimy, by měly být uplatňovány transparentním a předvídatelným způsobem;

uznávajíce, že by neautomatická dovozní licenční řízení neměla být více zatěžována správními poplatky, než je nezbytně nutné ke správě příslušných opatření;

přejíce si zjednodušit a učinit transparentními správní řízení a postupy, používané v mezinárodním obchodě a zabezpečit spravedlivé a nestranné používání a provádění takových řízení a postupů;

přejíce si zajistit konzultační mechanismus a rychlé, účinné a spravedlivé řešení sporů vzniklých podle této Dohody;

dohodli se takto:

Článek 1**Všeobecná ustanovení**

1. Pro účely této Dohody se vydáváním dovozních licencí rozumí správní řízení^{1/} používaná pro uplatňování dovozních licenčních režimů, vyžadujících předložení žádosti nebo jiné dokumentace (jiné, než která je vyžadována pro celní účely) příslušnému správnímu orgánu a stanovená jako podmínka, předcházející dovozu do celního území dovážejícího Člena.

1/ Řízení, vztahující se k "vydávání licencí", jakož i jiná podobná správní řízení.

2. Členové zajistí, aby správní řízení, která jsou používána k uplatňování dovozních režimů, byla v souladu s odpovídajícími ustanoveními GATT 1994, včetně příloh a protokolů tak, jak jsou vykládány touto Dohodou, s cílem zabránit narušení obchodu, které může vzniknout nevhodným působením těchto řízení s ohledem na účely ekonomického rozvoje a finanční a obchodní potřeby rozvojových členských zemí^{2/}.

3. Pravidla pro dovozní licenční řízení budou uplatňována neutrálně a vykonávána spravedlivým a nestranným způsobem.

4. a) Pravidla a všechny informace, týkající se postupů pro předložení žádostí o licence, včetně způsobilosti osob, firem nebo institucí, které mohou žádosti o licence předkládat příslušnému správnímu orgánu, jakož i seznamy výrobků, které podléhají licenčnímu řízení, budou zveřejněny v publikaci, která bude oznámena Výboru pro dovozní licence, ustavenému podle článku 4 (dále uváděnému jako "Výbor"), takovým způsobem, který umožní vládám^{3/} a obchodníkům, aby se s nimi seznámili. Tyto údaje budou zveřejněny vždy, kdy to bude možné, 21 dní přede dnem, kdy předpis vstoupí v platnost, ale v každém případě nejpozději v den jeho vstupu v platnost. Jakékoliv výjimky, odchylky a změny pravidel, týkajících se licenčního řízení nebo seznamu výrobků, podléhajících licenčnímu řízení, budou rovněž zveřejněny stejným způsobem a během stejné výše uvedené lhůty. Výtisky těchto publikací budou rovněž dány k dispozici Sekretariátu.
- b) Členové, kteří si přejí vznést písemné připomínky, dostanou příležitost je na požádání prodiskutovat. Dotyčný Člen vezme tyto připomínky a výsledky diskusí náležitě v úvahu.

5. Formuláře žádosti o licence, případně formuláře pro jejich prodloužení, budou co nejjednodušší. K těmto žádostem mohou být požadovány jen takové dokumenty a informace, které jsou považovány za zcela nezbytné pro řádný výkon licenčních režimů.

6. Řízení při vydání, případně prodloužení licence, budou co nejjednodušší. Žadatelům bude poskytnuta rozumná lhůta pro předložení žádostí o licence. Je-li stanoveno datum uzávěrky, měla by tato lhůta činit nejméně 21 dní s možností prodloužení v případech, kdy během této lhůty byl obdržen nedostatečný počet žádostí. Žadatelé se budou v souvislosti se žádostí o licence obracet pouze na jeden správní orgán. Kde je zcela nevyhnutelné obrátit se na více než jeden správní orgán, počet těchto orgánů se omezí na tři.

7. Žádná žádost o licenci nebude odmítnuta pro drobné chyby v dokumentech, které nemění základní údaje v žádosti. Nebude uložena pokuta větší než nezbytná, která bude sloužit pouze jako výstraha za opomenutí nebo chybu v dokumentech nebo v postupech, k nimž došlo bez podvodného úmyslu nebo hrubé nedbalosti.

2/ Žádné ustanovení této Dohody nebude chápáno tak, že základ, rozsah nebo trvání opatření, která jsou uplatňována licenčním řízením, mohou být projednávána podle této Dohody.

3/ Pro účely této Dohody výraz "vláda" je míněn tak, že zahrnuje příslušné orgány Evropských společenství.

8. Dovozy, které podléhají licenčnímu řízení, nebudou odmítnuty pro nepatrné odchylky v hodnotě, množství nebo váze v porovnání s údaji, uvedenými v dovozní licenci, které vznikly během dopravy nebo byly způsobeny volným ložením zboží nebo pro jiné nepatrné rozdíly, běžné v normální komerční praxi.

9. Devizové prostředky, nutné k zaplacení dovozů, uskutečněných na základě licence, budou poskytnuty držitelům licence na stejném základě jako dovozcům zboží, u něhož není dovozní licence požadována.

10. Pokud jde o bezpečnostní výjimky, budou uplatňována ustanovení článku XXI GATT 1994.

11. Ustanovení této Dohody nevyžadují od žádného Člena zveřejnění důvěrných informací, které by bránilo uplatňování zákonů nebo bylo jinak v rozporu s veřejným zájmem nebo by mohlo poškodit oprávněné obchodní zájmy jednotlivých veřejných nebo soukromých podniků.

Článek 2

Automatické dovozní licence^{4/}

1. Automatickými dovozními licencemi se rozumí dovozní licence, které jsou udělovány ve všech případech po předložení žádosti a v souladu s ustanoveními odstavce 2 a) tohoto článku.

2. Na automatické dovozní licenční řízení budou, vedle ustanovení odstavců 1 až 11 článku 1 a odstavce 1 tohoto článku, uplatňována následující ustanovení^{5/}:

- a) Automatické licenční řízení nebude vedeno způsobem, který by měl omezující účinky na dovozy, podléhající automatickým licencím. Automatické licenční řízení bude považováno za takové, které má omezující účinky na obchod, ledaže mimo jiné:
- (i) Kterákoli osoba, firma nebo instituce, splňující zákonné podmínky dovážejícího Člena pro dovozy výrobků podléhajících automatickým licencím, je stejně oprávněná žádat a obdržet dovozní licenci;
  - (ii) Žádosti o licence mohou být předloženy kterýkoli pracovní den před proclením zboží;
  - (iii) Žádosti o licence, pokud jsou předloženy v předepsané a úplné formě, budou schváleny ihned po obdržení v rozsahu administrativně proveditelném, ale maximálně během 10 pracovních dní;

4/ Dovozní licence, které vyžadují složení záruky, ale nemají omezující účinky na dovozy, podléhají rovněž ustanovením odstavců 1 a 2 tohoto článku.

5/ Rozvojová členská země jiná než ta, která byla stranou Dohody o dovozním licenčním řízení z 12. dubna 1979, mající zvláštní potíže s ustanovením pododstavce a) (ii) a a) (iii) může, po oznámení Výboru pozdržet uplatňování těchto odstavců ne více než o 2 roky od data, kdy pro tohoto Člena vstoupí v platnost Dohoda o WTO.

- b) Členové uznávají, že automatické dovozní licence mohou být nutné, neexistují-li jiné vhodné postupy. Automatické dovozní licence mohou být uplatňovány tak dlouho, pokud existují okolnosti, které daly vznik jejich zavedení a pokud jejich základní administrativní účely nemohou být dosaženy jiným vhodným způsobem.

Článek 3

Neautomatické dovozní licence

1. Následující ustanovení budou, vedle ustanovení odstavců 1 až 11 článku 1, uplatňována na neautomatická dovozní licenční řízení. Neautomatickými licenčními řízeními jsou dovozní licence, které nespadají pod definici, obsaženou v odstavci 1 článku 2.

2. Neautomatické licence nebudou mít další omezující nebo narušující obchodní účinky na dovozy kromě těch, které jsou způsobeny uloženými omezeními. Neautomatická dovozní licenční řízení budou odpovídat rozsahu a trvání opatření, která mají provádět a nebudou více zatěžovány správními poplatky, než je nezbytně nutné k jejich vykonávání.

3. V případě licenčních náležitostí, sloužících k jiným účelům než k provádění množstevních omezení, zveřejní Členové dostatečné informace pro ostatní Členy a obchodníky, aby se seznámili se zásadami pro udělování nebo poměrné rozdělování licencí.

4. V případě, že Člen poskytuje možnost osobám, firmám nebo institucím žádat o výjimky nebo odchylky od licenčních náležitostí, zahrne tuto skutečnost do informace zveřejněné podle odstavce 4 článku 1 a uvede, jak předložit takovou žádost a bude-li to možné, i okolnosti, podle kterých bude žádost posuzována.

5. a) Členové zajistí na požádání kteréhokoli Člena, který má zájem o obchod dotčeným výrobkem, všechny potřebné informace, které se týkají:

- (i) provádění omezení;
- (ii) dovozních licencí, udělených v nedávném období;
- (iii) rozdělení takových licencí mezi dodavatelské země;
- (iv) v případě, že to bude uskutečnitelné, dovozních statistik (v hodnotě a/nebo množství), týkajících se výrobků, jejichž dovoz podléhá dovozním licencím. Neočekává se, že by rozvojové členské země měly z tohoto důvodu nést dodatečné administrativní nebo finanční zatížení;

- b) Členové, kteří používají dovozní licence k uplatňování kvót, zveřejní během lhůt uvedených v odstavci 4 článku 1 celkovou výši kvót, o kterou bude možno žádat, uvedenou v množství a/nebo v hodnotě, datum zahájení a ukončení udělování kvót a všechny změny s tím spojené takovým způsobem, aby umožnili vládám a obchodníkům se s nimi seznámit;

- c) V případě rozdělení kvót mezi dodavatelské země bude Člen, který uplatňuje omezení, bezodkladně informovat všechny ostatní Členy, kteří mají zájem dodávat dotýčný výrobek, o přidělených podílech v rámci kvóty v množství nebo hodnotě různým dodavatelským zemím a zveřejní tuto informaci během lhůt uvedených v odstavci 4 článku 1 takovým způsobem, aby umožnil vládám a obchodníkům se s nimi seznámit;
- d) V případě, že vznikne situace, kdy je nezbytné předem vyhlásit datum zpřístupnění kvót, budou informace uvedené v odstavci 4 článku 1 zveřejněny během lhůt, uvedených v odstavci 4 článku 1 takovým způsobem, který umožní vládám a obchodníkům se s nimi seznámit;
- e) Kterákoli osoba, firma nebo instituce, splňující právní a administrativní podmínky dovážejícího Člena, bude stejně oprávněná žádat a být stejně posuzována při vydání licence. Nebude-li žádost o licenci schválena, budou pro to žadatelé na základě žádosti sděleny důvody a bude mít právo odvolání nebo přezkoumání záležitosti v souladu s domácím právním řádem nebo řízeními dovážejícího Člena;
- f) Období pro vyřizování žádostí bude, s výjimkou důvodů, které jsou nezávislé na vůli Člena, ne delší než 30 dní, jestliže žádosti jsou posuzovány, jakmile byly přijaty, t.j. na bázi "první příchozí je první obsloužen" a ne delší než 60 dní, jestliže žádosti jsou posuzovány současně. V druhém případě začne lhůta pro vyřizování žádostí běžet v den, který následuje po datu uzávěrky, vyhlášeném pro podání žádostí;
- g) Doba platnosti licencí bude mít přiměřené trvání a nebude tak krátká, aby zabraňovala dovozům. Doba platnosti licence nebude zabraňovat dovozům vzdáleného původu s výjimkou zvláštních případů, kdy jsou dovozy nezbytné, aby uspokojily nepředvídané krátkodobé potřeby;
- h) Při uplatňování kvót nebudou Členové zabraňovat dovozům, uskutečňovaným v souladu s vydanými licencemi a nebudou odrazovat od plného využití kvót;
- i) Při vydávání licencí budou Členové brát v úvahu možnost vydávat licence na výrobky v ekonomických množstvích;
- j) Při udělování licencí vezme Člen v úvahu dřívější dovozy žadatele. V tomto ohledu by měl posoudit, zda byly licence vydané žadateli v minulosti, plně využity během nedávného reprezentativního období. V případech, kdy licence nebyly plně využity, přezkoumá Člen důvody nečerpání a vezme je v úvahu při udělování nových licencí. Bude rovněž brát zřetel na zajištění přiměřeného rozdělení licencí novým dovozčům, berouc v úvahu možnost vydávat licence na výrobky v ekonomických množstvích. V tomto ohledu bude zvláštní pozornost věnovat těm dovozčům, kteří dovážejí výrobky pocházející z rozvojových členských zemí a zejména z nejméně rozvinutých členských zemí;

- k) V případě kvót, uplatňovaných prostřednictvím licencí, které nejsou přiděleny mezi dodavatelské země, může si držitel licence^{6/} volně vybrat zdroje dovozů. V případě kvót přidělených mezi dodavatelské země, licence jasně určí zemi nebo země;
- l) Při uplatňování odstavce 8 článku 1 mohou být kompenzační úpravy provedeny při budoucím přidělení licence v případech, kdy dovozy překročily úroveň předchozí licence.

Článek 4

Instituce

Tímto se zřizuje Výbor pro dovozní licence, složený ze zástupců každého z Členů. Výbor zvolí svého předsedu a místopředsedu a bude se scházet podle potřeby, aby poskytoval Členům příležitost konzultovat všechny záležitosti, vztahující se k působení této Dohody nebo k uskutečňování jejich cílů.

Článek 5

Oznámení

1. Členové, kteří zavádějí licenční řízení nebo změny v těchto řízeních, je budou oznamovat během 60 dní po zveřejnění.

2. Oznámení o zavedení dovozního licenčního řízení bude zahrnovat následující informace:

- a) seznam výrobků, podléhajících licenčnímu řízení;
- b) kontaktní místo pro poskytování informací o podmínkách způsobilosti žadatelů;
- c) správní orgán/y, u něhož se žádosti předkládají;
- d) datum a název publikace, kde jsou zveřejňována licenční řízení;
- e) označení, zda jsou licenční řízení automatická nebo neautomatická podle definic, obsažených v článcích 2 a 3;
- f) v případě automatických dovozních licenčních řízení jejich administrativní účel;
- g) v případě neautomatických dovozních licenčních řízení označení opatření, která jsou uplatňována prostřednictvím licenčního řízení; a
- h) očekávané trvání licenčního řízení, pokud může být odhadnuto s určitou pravděpodobností a jestliže ne, důvod, proč tato informace nemůže být poskytnuta.

3. Oznámení o změnách v dovozních licenčních řízeních budou obsahovat výše uvedené skutečnosti, pokud v nich došlo ke změnám.

4. Členové budou oznamovat Výboru publikace, ve kterých budou informace, požadované v odstavci 4 článku 1, zveřejněny.

6/ Někdy jsou uváděni jako "držitelé kvót".

5. Kterýkoli dotčený Člen, mající zato, že jiný Člen neoznámil zavedení licenčního řízení nebo jeho změny v souladu s ustanoveními odstavců 1 až 3, může na tuto záležitost upozornit tohoto jiného Člena. Jestliže oznámení není provedeno ihned poté, takový Člen může sám oznámit licenční řízení nebo změny v něm, včetně všech závažných a dosažitelných informací.

Článek 6

Konzultace a řešení sporů

Konzultace a řešení sporů ve všech záležitostech, týkajících se působení této Dohody, budou podléhat ustanovením článku XXII a XXIII GATT 1994, jak jsou rozpracovány a uplatňovány Ujednáním o řešení sporů.

Článek 7

Přezkoumání

1. Výbor přezkoumá podle potřeby, ale nejméně jednou za 2 roky, uplatňování a působení této Dohody, berouc v úvahu její cíle a práva a povinnosti v ní obsažené.

2. Jako podklad pro přezkoumání Výborem připraví Sekretariát faktologickou zprávu, založenou na informacích podle článku 5, odpovědích na roční dotazník o dovozních licenčních řízeních^{7/} a ostatních příslušných a spolehlivých informacích, které má k dispozici. Tato zpráva poskytne shrnutí dříve zmíněných informací, zvláště uvede změny nebo vývoj během zkoumaného období a zahrne ostatní informace, na nichž se Výbor dohodne.

3. Členové se zavazují, že bezodkladně a úplně vyplní roční dotazník o dovozních licenčních řízeních.

4. Výbor bude informovat Radu pro obchod zbožím o vývoji během období, na které se přezkoumání vztahuje.

Článek 8

Závěrečná ustanovení

Výhrady

1. K žádnému ustanovení této Dohody nemohou být uplatněny výhrady bez souhlasu ostatních Členů.

Domácí právní řád

2. a) Každý Člen zajistí, ne později než dnem, kdy pro něj vstoupí v platnost Dohoda o WTO, soulad svých právních předpisů a správních řízení s ustanoveními této Dohody.
- b) Každý Člen bude informovat Výbor o všech změnách svých právních předpisů, týkajících se této Dohody a změnách v jejich provádění.

7/ Poprvé rozesláno jako dokument GATT 1947 L/3515 z 23.března 1971.

DOHODA O SUBVENCÍCH A VYROVNÁVACÍCH OPATŘENÍCH

Členové se dohodli takto:

ČÁST I: OBECNÁ USTANOVENÍ**Článek 1***Definice subvence*

1.1 Pro účely této Dohody bude subvence považována za existující, jestliže:

- a) (1) se vyskytuje finanční příspěvek vlády nebo veřejně právní instituce na území Člena (dále uváděné jako "vláda"), t. j. v případech, kdy:
- (i) jednání vlády zahrnuje přímé převody zdrojů (například dary, půjčky a účasti na základním kapitálu), potenciální přímé převody zdrojů nebo závazků (například záruky půjček);
  - (ii) vládní příjmy, které ačkoli jsou jinak splatné, jsou promíjeny nebo nejsou vybírány (například fiskální pobídky, jako jsou daňové zápočty)^{1/};
  - (iii) vláda dodává zboží nebo služby jiné, než je všeobecná infrastruktura, nebo nakupuje zboží;
  - (iv) vláda provádí platby do mechanismu financování nebo pověřuje či usměrňuje soukromou instituci k provádění jednoho či více typů funkcí, uvedených výše pod (i) až (iii), které by jinak byly svěřeny vládě a jejich provádění se v žádném smyslu neliší od praxe obvykle prováděné vládou;

nebo

- a) (2) se vyskytuje jakákoli forma příjmové či cenové podpory ve smyslu článku XVI GATT 1994;

a

- b) je tak poskytnuta výhoda.

1.2 Subvence podle vymezení v odstavci 1 podléhá ustanovením části II nebo podléhá ustanovením části III nebo V pouze tehdy, je-li taková subvence specifická v souladu s ustanovením článku 2.

1/ V souladu s ustanoveními článku XVI GATT 1994 (poznámka k článku XVI) a s ustanoveními příloh I až III této Dohody, osvobození vyvážených výrobků od celních či daňových poplatků, uložených na obdobné výrobky pro domácí spotřebu nebo úleva od takových celních či daňových poplatků v částce, nepřesahující nahromaděnou splatnou sumu, nejsou považovány za subvence.

Článek 2

Specifičnost

2.1 K určení, zda je subvence tak, jak byla vymezena v odstavci 1 článku 1, specifická pro podnik nebo výrobní odvětví nebo skupinu podniků nebo výrobních odvětví (dále uváděných jako "určité podniky") v rámci pravomoci orgánu, poskytujícího subvenci, budou uplatněny tyto principy:

- a) V případech, kdy orgán, poskytující subvenci nebo právní předpisy, podle kterých tento orgán působí, výslovně omezí přístup k subvenci jen pro určité podniky, bude taková subvence specifická.
- b) V případech, kdy orgán, poskytující subvenci nebo právní předpisy, podle kterých tento orgán působí, stanoví objektivní kritéria nebo podmínky^{2/} pro uplatnitelnost subvence a její částku, nebude specifická platit, pokud uplatnitelnost bude automatická a taková kritéria a podmínky budou přísně dodržovány. Kritéria nebo podmínky musí být jasně vyjádřeny v zákoně, obecně závazném právním předpise či jiném oficiálním dokumentu, aby je bylo možné ověřit.
- c) Jestliže přes patrnou nespecifičnost, vyplývající z uplatnění principů, obsažených v pododstavcích a) a b), jsou důvody se domnívat, že subvence může být ve skutečnosti specifická, mohou být brány do úvahy další faktory. Takovými faktory jsou: využívání subvenčního programu omezeným počtem určitých podniků, převládající užívání určitými podniky, poskytování neproporcionálně velkých částek subvencí některým podnikům a způsob, jakým podle svého uvážení postupoval orgán, poskytující subvence při rozhodování o udělení subvence^{3/}. Při uplatňování tohoto pododstavce musí být brán zřetel na rozsah diverzifikace činností v rámci působnosti orgánu, poskytujícího subvence a rovněž na délku doby, během níž subvenční program působil.

2.2 Subvence, omezená na určité podniky, umístěné uvnitř určené zeměpisné oblasti v rámci působnosti orgánu, poskytujícího subvenci, je specifická. Má se za to, že stanovení nebo změna všeobecně uplatnitelných daňových sazeb na všech vládních úrovních, které jsou k tomu oprávněny, nebudou považovány za specifickou subvenci pro účely této Dohody.

2.3 Každá subvence, spadající pod ustanovení článku 3, bude považována za specifickou.

2.4 Každé určení specifičnosti podle ustanovení tohoto článku musí být jasně zdůvodněno spolehlivými důkazy.

2/ Objektivními kritérii nebo podmínkami, jak jsou zde používány, se rozumí kritéria nebo podmínky, které jsou neutrální, neupřednostňují určité podniky před jinými a jsou ekonomické ve své podstatě a horizontální v uplatňování, jako je počet zaměstnanců nebo velikost podniku.

3/ V tomto ohledu budou posuzovány zejména informace o četnosti odmítnutí nebo schválení žádostí o subvence a důvody pro taková rozhodnutí.

ČÁST II: ZAKÁZANÉ SUBVENCE

Článek 3

Zákaz

3.1 S výjimkou těch, kterých se týkají ustanovení Dohody o zemědělství, jsou ve smyslu článku 1 zakázány tyto subvence:

- a) subvence závislé právně nebo fakticky^{4/}, výlučně nebo jako jedna z několika dalších podmínek, na výsledcích vývozu, včetně těch, které jsou uvedeny v příloze I^{5/};
- b) subvence závislé, výlučně nebo jako jedna z několika dalších podmínek, na přednostním použití domácího zboží před dováženým zbožím.

3.2 Členové nesmějí poskytovat ani udržovat subvence, uvedené v odstavci 1.

Článek 4

Nápravná opatření

4.1 Kdykoli má Člen důvod se domnívat, že je poskytována nebo udržována zakázaná subvence jiným Členem, může tento Člen požádat o konzultace s tímto jiným Členem.

4.2 Žádost o konzultace podle odstavce 1 musí obsahovat prohlášení o důkazech, které jsou k dispozici a týkajících se existence a povahy dotyčné subvence.

4.3 V návaznosti na žádost o konzultace podle odstavce 1 je Člen, o němž se má za to, že poskytuje nebo udržuje subvenci, povinen na takové konzultace přistoupit co nejrychleji. Účelem konzultací je objasnit skutečnosti dané situace a dosáhnout vzájemně přijatelného řešení.

4.4 Jestliže není dosaženo vzájemně přijatelného řešení do 30 dní^{6/} od podání žádosti o konzultace, může Člen, který je stranou v těchto konzultacích, předložit věc Orgánu pro řešení sporů (DSB^{*/}) k okamžitému ustavení skupiny odborníků, pokud se DSB cestou konsensu nerozhodne skupinu odborníků neustavit.

4/ Této podmínky je dosaženo, jestliže skutečnosti ukazují, že poskytnutí subvence, aniž by byla právně spojována s uskutečněním vývozu, ve skutečnosti souvisí se skutečným nebo předvídaným vývozem nebo vývozními výnosy. Pouhá skutečnost, že subvence byla poskytnuta podnikům, které vyvážejí, není z tohoto jediného důvodu považována za vývozní subvenci ve smyslu tohoto ustanovení.

5/ Opatření, uváděná v příloze I jako opatření, která netvoří vývozní subvence, nejsou zakázána podle tohoto nebo jiného ustanovení této Dohody.

6/ Lhůty, uvedené v tomto článku, mohou být vzájemnou dohodou prodlouženy.

*/ Dispute Settlement Body.

4.5 Po svém ustavení může skupina odborníků požádat o pomoc Stálou skupinou expertů^{7/} (dále uváděnou jako "PGE"^{*/}) při posouzení, zda je dotyčné opatření zakázanou subvencí. Jestliže je taková žádost předložena, PGE okamžitě prošetří důkazy z hlediska existence a povahy dotyčného opatření a poskytne Členu, který uplatňuje nebo udržuje toto opatření, možnost prokázat, že dotyčné opatření není zakázanou subvencí. PGE podá zprávu o svých závěrech skupině odborníků ve lhůtě, stanovené skupinou odborníků. Závěry PGE k otázce, zda dotyčné opatření je či není zakázanou subvencí, musí být přijaty skupinou odborníků beze změn.

4.6 Skupina odborníků předloží svou závěrečnou zprávu sporným stranám. Zpráva bude rozeslána všem Členům do devadesáti dní od data, kdy byla skupina odborníků ustavena a stanoveno její zmocnění.

4.7 Jestliže je dotyčné opatření shledáno zakázanou subvencí, skupina odborníků doporučí, aby ji Člen, poskytující subvenci, bezodkladně zrušil. Skupina odborníků proto určí ve svém doporučení lhůtu, ve které musí být opatření zrušeno.

4.8 Do třiceti dní od vydání zprávy skupiny odborníků všem Členům bude zpráva přijata DSB, pokud jedna ze sporných stran oficiálně neoznámí DSB své rozhodnutí se odvolat anebo DSB cestou konsensu nerozhodne zprávu nepřijmout.

4.9 V případě odvolání proti zprávě skupiny odborníků vydá Odvolací orgán své rozhodnutí do třiceti dní od data, kdy sporná strana oficiálně oznámila svůj úmysl podat odvolání. Pokud Odvolací orgán usoudí, že nemůže vydat svou zprávu do třiceti dní, bude písemně informovat DSB o důvodech odkladu spolu s odhadem lhůty, ve které svou zprávu předloží. V žádném případě nesmí řízení překročit šedesát dní. Zpráva o odvolání bude schválena DSB a bezpodmínečně přijata spornými stranami, pokud DSB cestou konsensu nerozhodne do dvaceti dní od jejího vydání Členům^{8/}, že zprávu o odvolání nepřijímá.

4.10 V případě, že doporučení DSB není splněno ve lhůtě, stanovené skupinou odborníků, která počíná běžet od data schválení zprávy skupiny odborníků nebo zprávy Odvolacího orgánu, dá DSB stěžujícímu si Členovi právo učinit odpovídající^{9/} protioopatření, ledaže by DSB cestou konsensu rozhodla žádost odmítnout.

4.11 V případě, že sporná strana požádá o rozhodčí řízení podle odstavce 6 článku 22 Ujednání o řešení sporů, rozhodce určí, zda jsou protioopatření odpovídající.^{10/}

4.12 Pro účely sporů, vedených podle tohoto článku, s výjimkou lhůt výslovně stanovených v tomto článku, se lhůty, uplatnitelné podle Ujednání o řešení sporů pro vedení takových sporů zkrátí na polovinu.

7/ Jak je stanoveno v článku 24.

*/ Permanent Group of Experts.

8/ Jestliže zasedání DSB není během tohoto období plánováno, bude k tomuto účelu svoláno.

9/ Tento výraz není míněn tak, že dovoluje nepřiměřená protioopatření s ohledem na skutečnost, že subvence, na něž se tato ustanovení vztahují, jsou zakázané.

10/ Tento výraz není míněn tak, že dovoluje nepřiměřená protioopatření s ohledem na skutečnost, že subvence, na něž se tato ustanovení vztahují, jsou zakázané.

ČÁST III: NAPADNUTELNÉ SUBVENCE

Článek 5

Nepříznivé účinky

Žádný Člen by neměl použitím jakékoli subvence, uvedené v odstavcích 1 a 2 článku 1, způsobit nepříznivé účinky na zájmy jiných Členů, t.j.:

- a) újmu domácímu výrobnímu odvětví jiného Člena;^{11/}
- b) zrušení nebo zmenšení získávaných výhod přímo nebo nepřímo jiným Členům podle GATT 1994, zejména výhod z koncesí, vázaných podle článku II GATT 1994;^{12/}
- c) vážnou újmu zájmů jiného Člena.^{13/}

Tento článek se nevztahuje na subvence, udržované pro zemědělské výrobky podle ustanovení článku 13 Dohody o zemědělství.

Článek 6

Vážná újma

6.1 Za existující bude vážná újma ve smyslu pododstavce c) článku 5 považována v případě:

- a) celkového *ad valorem* subvencování^{14/} výrobku, přesahujícího 5%;^{15/}
- b) subvencí k pokrytí provozních ztrát, utrpěných výrobním odvětvím;
- c) subvencí k pokrytí provozních ztrát, utrpěných podnikem, kromě jednorázových opatření, která nejsou obnovitelná a nemohou být pro tento podnik opakována a která jsou přijímána pouze k poskytnutí času pro vypracování dlouhodobých řešení a k zabránění příkrým sociálním problémům;
- d) přímého promíjení dluhu, t.j. prominutí vládního úvěru a darů na pokrytí splácení dluhu.^{16/}

11/ Výraz "újma domácímu výrobnímu odvětví" je zde použit ve stejném smyslu jako v Části V.

12/ Výraz "zrušení nebo zmenšení" je v této Dohodě použit ve stejném smyslu jako v příslušných ustanoveních GATT 1994 a existence takového zrušení nebo zmenšení bude stanovena v souladu se způsobem uplatňování těchto ustanovení.

13/ Výraz "vážná újma zájmům jiného Člena" je v této Dohodě použit ve stejném smyslu jako v odstavci 1 článku XVI GATT 1994 a zahrnuje hrozbu vážné újmy.

14/ Celkové *ad valorem* subvencování bude vypočítáno podle ustanovení přílohy IV.

15/ Vzhledem k tomu, že civilní letectví bude předmětem zvláštních mnohostranných pravidel, úroveň stanovená v tomto pododstavci se na civilní letectví nevztahuje.

16/ Členové uznávají, že není-li financování civilního leteckého programu, založené na licenčních poplatcích, plně uhrazeno pro pokles úrovně uskutečněných prodejů pod úroveň předpokládaných prodejů, nevzniká tím sama o sobě vážná újma pro účely tohoto pododstavce.

6.2 Bez ohledu na ustanovení odstavce 1 nebude za vážnou újmu považováno, jestliže subvencující Člen prokáže, že dotyčná subvence nezpůsobila účinky, uvedené v odstavci 3.

6.3 Vážná újma ve smyslu pododstavce c) článku 5 může vzniknout vždy, kdy nastane jeden nebo několik z těchto případů:

- a) účinkem subvence je znemožnění nebo ztěžování dovozu obdobného výrobku jiného Člena na trh subvencujícího Člena;
- b) účinkem subvence je znemožnění nebo ztěžování vývozu obdobného výrobku jiného Člena z trhu třetí země;
- c) účinkem subvence je podstatné podtržení ceny subvencovaných výrobků ve srovnání s cenou obdobného výrobku jiného Člena na stejném trhu nebo podstatné omezení či stlačení ceny nebo ztráta prodejů na témže trhu;
- d) účinkem subvence je zvýšení podílu subvencujícího Člena na světovém trhu určitým základním výrobkem nebo zbožím^{17/} ve srovnání s průměrným podílem, kterého dosáhl v průběhu předchozích 3 let a toto zvýšení má povahu trvalého trendu po dobu poskytování subvencí.

6.4 Pro účely odstavce 3 b) zahrnuje znemožnění nebo ztěžování vývozu jakýkoli případ, kdy s výjimkou ustanovení odstavce 7 bylo prokázáno, že došlo ke změně poměrných podílů na trhu ke škodě obdobného nesubvencovaného výrobku (za odpovídající reprezentativní období, dostatečné k prokázání jasného trendu ve vývoji trhu dotyčného výrobku, kterým bude za obvyklých podmínek doba 1 roku). "Změna poměrných podílů na trhu" zahrnuje kteroukoli z těchto situací: a) zvýší se podíl subvencovaného výrobku na trhu; b) podíl subvencovaného výrobku na trhu zůstává stejný za podmínek, kdy by bez subvence poklesl; c) podíl subvencovaného výrobku na trhu klesne, ale pomaleji, než by tomu bylo bez poskytnutí subvence.

6.5 Pro účely odstavce 3 c) zahrnuje podtržení ceny jakýkoli případ, kde bylo toto podtržení prokázáno srovnáním cen subvencovaného výrobku s cenami nesubvencovaného obdobného výrobku, dodávaného na tentýž trh. Srovnání bude provedeno na stejné obchodní úrovni a ve srovnatelném čase, přičemž v úvahu bude vzat i jakýkoli jiný činitel, ovlivňující cenovou srovnatelnost. Jestliže však přímé srovnání není možné, podtržení cen může být prokázáno na základě jednotkových hodnot vývozu.

6.6 Každý Člen, na jehož trhu údajně došlo k vážné újmě, poskytne, s výjimkou ustanovení odstavce 3 přílohy V, stranám ve sporu, vzniklém podle článku 7 a skupině odborníků, ustavené podle odstavce 4 článku 7 veškeré příslušné informace, které mohou být získány, pokud jde o změny tržních podílů sporných stran, jakož i o odpovídající ceny dotyčných výrobků.

6.7 Znemožnění nebo ztěžování, způsobující vážnou újmu podle odstavce 3, nevznikne, jestliže během příslušného období existuje kterákoli z těchto okolností:^{18/}

17/ Pokud neplatí jiná mnohostranně dohodnutá specifická pravidla obchodu dotyčným výrobkem nebo zbožím.

18/ Skutečnost, že v tomto odstavci jsou uváděny určité okolnosti, jim samým nedává jakýkoli právní statut ani ve smyslu GATT 1994 ani ve smyslu této Dohody. Tyto okolnosti nesmějí být oddělené, ojedinělé ani jinak bezvýznamné.

- a) zákaz nebo omezení vývozu obdobného výrobku stěžujícího si Člena nebo dovozu stěžujícího si Člena do dotyčné třetí země;
- b) rozhodnutí dovážející vlády, provozující obchodní monopol nebo státní obchod s dotyčným výrobkem, nahradit z neobchodních důvodů dovoz stěžujícího si Člena dovozy jiné země nebo zemí;
- c) přírodní katastrofy, stávky, dopravní poruchy nebo jiné případy vyšší moci podstatně ovlivňující výrobu, jakost, množství nebo ceny výrobku, který má stěžující si Člen na vývoz;
- d) existence ujednání, omezujících vývoz stěžujícího si Člena;
- e) dobrovolné snížení množství dotyčného výrobku na vývoz stěžujícího si Člena (včetně, mimo jiné, situace, kdy firmy stěžujícího si Člena samy přesunuly vývozy tohoto výrobku na nové trhy);
- f) nedodržování norem nebo jiných regulačních opatření v dovozní zemi.

6.8 Jestliže nenastaly okolnosti, uvedené v odstavci 7, měla by být existence vážné újmy určena na základě informací, předložených skupině odborníků nebo jí získaných, včetně informací, předložených podle ustanovení přílohy V.

6.9 Tento článek se nevztahuje na udržované subvence pro zemědělské výrobky, jak je stanoveno v článku 13 Dohody o zemědělství.

Článek 7

Nápravná opatření

7.1 Pokud není v ustanovení článku 13 Dohody o zemědělství stanoveno jinak, kdykoli má Člen důvod se domnívat, že jakákoli subvence, uvedená v článku 1, poskytnutá nebo udržovaná jiným Členem, vyvolává újmu jeho domácímu výrobnímu odvětví, zrušení nebo zmenšení výhod nebo vážnou újmu, může tento Člen požádat o konzultace s tímto jiným Členem.

7.2 Žádost o konzultace podle odstavce 1 bude obsahovat dostupné důkazy, týkající se a) existence a povahy dotyčné subvence a b) újmy, způsobené domácímu výrobnímu odvětví nebo zrušení nebo zmenšení výhod nebo vážné újmy^{19/} zájmů Člena žádajícího konzultace.

7.3 Na základě žádosti o konzultace podle odstavce 1 je Člen, o němž se má za to, že poskytuje nebo udržuje dotyčné subvence, povinen na takové konzultace přistoupit co nejrychleji. Účelem konzultací je objasnit skutečnosti dané situace a dosáhnout vzájemně přijatelného řešení.

7.4 Jestliže konzultace nevedou ke vzájemně přijatelnému řešení do šedesáti dní^{20/}, kterýkoli Člen, který je stranou v těchto konzultacích, může předložit věc DSB k ustavení skupiny odborníků, pokud DSB cestou konsensu nerozhodne skupinu odborníků nezřídit. Složení skupiny odborníků a její zmocnění budou stanoveny do patnácti dní od data, kdy byla ustavena.

19/ V případě, že se žádost vztahuje na subvenci, u níž se předpokládá, že vyvolává vážnou újmu ve smyslu odstavce 1 článku 6, mohou být dostupné důkazy o vážné újmě omezeny na dostupné důkazy, zda byly splněny podmínky článku 6.1.

20/ Jakákoli lhůta uvedená v tomto článku může být prodloužena vzájemnou dohodou.

7.5 Skupina odborníků věc přezkoumá a předloží svou závěrečnou zprávu sporným stranám. Zpráva bude rozeslána všem Členům do 120 dní od data, kdy byla skupina odborníků ustavena a stanoveno její zmocnění.

7.6 Do třiceti dní od vydání zprávy skupiny odborníků všem Členům bude zpráva přijata v DSB^{21/}, pokud jedna ze sporných stran oficiálně neoznámí DSB své rozhodnutí se odvolat nebo pokud DSB cestou konsensu nerozhodne zprávu nepřijmout.

7.7 V případě odvolání proti zprávě skupiny odborníků vydá Odvolací orgán své rozhodnutí do šedesáti dní od data, kdy sporná strana oficiálně oznámila svůj úmysl podat odvolání. Pokud Odvolací orgán usoudí, že nemůže vydat svou zprávu do šedesáti dní, bude písemně informovat DSB o důvodech odkladu spolu s odhadem lhůty, ve které svou zprávu předloží. V žádném případě nesmí řízení překročit devadesát dní. Zpráva o odvolání bude schválena DSB a bezpodmínečně přijata spornými stranami, pokud DSB cestou konsensu nerozhodne do dvaceti dní od jejího vydání Členům, že zprávu o odvolání nepřijímá.^{22/}

7.8 Jestliže je přijata zpráva skupiny odborníků nebo zpráva Odvolacího orgánu, v níž je stanoveno, že subvence vyvolala nepříznivé účinky na zájmy jiného Člena ve smyslu článku 5, učiní Člen, poskytující nebo udržující takovou subvenci, příslušné kroky k odstranění nepříznivých účinků nebo zrušení subvence.

7.9 V případě, že Člen neučiní příslušné kroky k odstranění nepříznivých účinků subvence nebo zrušení subvence do šesti měsíců od data, kdy DSB přijala zprávu skupiny odborníků nebo zprávu Odvolacího orgánu a pokud nedošlo k dohodě o vyrovnání, DSB poskytne stěžujícímu si Členovi právo přijmout protipatření, úměrná stupni a povaze zjištěných nepříznivých účinků, pokud DSB cestou konsensu nerozhodne o odmítnutí žádosti.

7.10 V případě, že sporná strana požádá o rozhodčí řízení podle odstavce 6 článku 22 Ujednání o řešení sporů, rozhodce určí, zda protipatření jsou úměrná stupni a povaze zjištěných nepříznivých účinků.

ČÁST IV: NENAPADNUTELNÉ SUBVENCE

Článek 8

Zjištění nenapadnutelných subvencí

8.1 Za nenapadnutelné^{23/} jsou považovány následující subvence:

- a) subvence, které nejsou specifické ve smyslu článku 2;
- b) subvence, které jsou specifické ve smyslu článku 2, ale které splňují všechny podmínky, stanovené v níže uvedených odstavcích 2 a), 2 b) nebo 2 c).

21/ Jestliže zasedání DSB není během tohoto období plánováno, bude k tomuto účelu svoláno.

22/ Jestliže zasedání DSB není během tohoto období plánováno, bude k tomuto účelu svoláno.

23/ Uznává se, že vládní pomoc pro různé účely je Členy široce poskytována a pouhá skutečnost, že taková pomoc nemusí být považována za nenapadnutelnou podle ustanovení tohoto článku, sama o sobě neomezuje možnosti Členů poskytovat takovou pomoc.

8.2 Bez ohledu na ustanovení částí III a V, jsou nenapadnutelné tyto subvence:

- a) pomoc na výzkumné činnosti, prováděné firmami nebo institucemi vyššího vzdělání či výzkumu na smluvním základě s firmami, jestliže:^{24/, 25/, 26/}

pomoc kryje^{27/} ne více než 75% nákladů na průmyslový výzkum^{28/} nebo 50% nákladů předkonkurenční rozvojové činnosti^{29/, 30/};

a za předpokladu, že taková operace je omezena výhradně na:

- (i) osobní náklady (výzkumní pracovníci, technici a další pomocný personál, zaměstnaný výhradně ve výzkumné činnosti);
- (ii) náklady na přístroje, zařízení, půdu a budovy, používané výhradně a trvale pro výzkumnou činnost (kromě těch, které jsou poskytnuty na obchodním základě);

24/ Vzhledem k předpokladu, že civilní letectví bude předmětem zvláštních mnohostranných pravidel, ustanovení tohoto pododstavce se na tuto oblast nevztahuje.

25/ Nejpozději do 18 měsíců po datu, kdy vstoupí v platnost Dohoda o WTO, přezkoumá Výbor pro subvence a vyrovnávací opatření uvedený v článku 24 (dále uváděný jako "Výbor") působení ustanovení odstavce 2 a) s cílem provést všechny nezbytné úpravy ke zlepšení působení těchto ustanovení. Při posuzování možných úprav Výbor pečlivě přezkoumá vymezení kategorií, které jsou stanoveny v tomto pododstavci, s ohledem na zkušenosti členů z výzkumných programů a z prací jiných příslušných mezinárodních institucí.

26/ Ustanovení této Dohody se nevztahují na činnosti v základním výzkumu, které jsou prováděny nezávisle institucemi vyššího vzdělání nebo výzkumu. Výraz "základní výzkum" znamená rozšiřování všeobecných vědeckých a technických znalostí, které není spojeno s průmyslovými nebo obchodními cíli.

27/ Přípustné úrovně nenapadnutelné pomoci, uvedené v tomto pododstavci, jsou stanoveny s odvoláním na celkové odpovídající náklady, vynaložené v průběhu jednotlivého projektu.

28/ Výraz "průmyslový výzkum" znamená plánované hledání nebo kritické zkoumání směřující k objevení nových znalostí, s cílem učinit takové znalosti užitečnými v rozvíjení nových výrobků, zpracování nebo službách, nebo vyvolání podstatných zlepšení u existujících výrobků, zpracování nebo služeb.

29/ Výraz "předkonkurenční rozvojová činnost" znamená převedení výsledků průmyslového výzkumu do plánu, schématu nebo vzoru nových, upravených nebo zlepšených výrobků, zpracování nebo služeb, určených pro prodej nebo užití, včetně vytvoření prvního prototypu, který není vhodný k použití pro obchodní účely. Dále může zahrnovat koncepční formulaci nebo vzor alternativních výrobků, zpracování nebo služeb a úvodní předvedení nebo zkušební projekty za předpokladu, že tyto projekty nemohou být přeměněny nebo použity pro průmyslové uplatnění nebo obchodní využití. Nezahrnuje rutinní nebo pravidelná pozměnění existujících výrobků, výrobních linek, zpracovatelských procesů, služeb a jiných běžných operací, i když takové obměny mohou představovat zlepšení.

30/ V případě programů, které zahrnují "průmyslový výzkum" a "předkonkurenční rozvojovou činnost", nepřesáhne přípustná úroveň nenapadnutelné pomoci prostý průměr přípustných úrovní nenapadnutelné pomoci podle výše uvedených dvou kategorií, vypočítaných na základě všech započítatelných nákladů, uvedených v bodech (i) až (v) tohoto pododstavce.

- (iii) náklady na konzultace a jim odpovídající služby, použité výhradně k výzkumné činnosti, včetně výzkumu, technických znalostí, patentů atp. zakoupených z vnějších zdrojů;
  - (iv) dodatečné režijní náklady, vzniklé přímo z výzkumné činnosti;
  - (v) jiné běžné náklady (jako náklady na materiál, dodávky a pod.), vzniklé přímo z výzkumné činnosti.
- b) pomoc znevýhodněným oblastem na území Člena, pokud je součástí všeobecného rámce regionálního rozvoje^{31/} a je nespecifická (ve smyslu článku 2) v oblastech, které mají na ni právo za předpokladu že:
- (i) každá znevýhodněná oblast musí být jasně určená souvislá zeměpisná oblast, která je hospodářsky a administrativně vymežitelná;
  - (ii) oblast je považována za znevýhodněnou na základě neutrálních a objektivních kritérií^{32/} ukazujících, že potíže oblasti vznikají z více než dočasných okolností; tato kritéria musí být jasně vyjádřena v právním předpise či jiném oficiálním dokumentu tak, aby je bylo možno ověřit;
  - (iii) kritéria budou zahrnovat míru hospodářského rozvoje, která bude založena na nejméně jednom z těchto faktorů:
    - buď důchod na hlavu nebo příjem domácnosti na hlavu nebo hrubý domácí produkt na hlavu, který nesmí přesáhnout 85% průměru na daném území;
    - míra nezaměstnanosti, která musí být alespoň 110% průměru na daném území;měřeno za tříleté období; toto měřítko však může být souhrnné a může obsahovat jiné faktory.
- c) pomoc na podporu úpravy existujících zařízení^{33/} podle nových ekologických požadavků, ukládaných právním předpisem, které vyvolávají větší obtíže a finanční břemeno pro firmy, za předpokladu že tato pomoc:

31/ "Všeobecný rámec regionálního rozvoje" znamená, že regionální subvenční programy jsou součástí vnitřně spojené a všeobecně uplatnitelné regionální rozvojové politiky a že regionální rozvojové subvence nejsou poskytovány v izolovaných geografických místech, nemajících žádný nebo prakticky žádný vliv na vývoj oblastí.

32/ "Neutrální a objektivní kritéria" znamenají kritéria, která neupřednostňují určité oblasti za meze toho, co je přiměřené pro odstranění nebo omezení regionálních nerovností v rámci regionální rozvojové politiky. V tomto ohledu regionální subvenční programy budou zahrnovat horní limity částek pomoci, která může být poskytnuta na každý subvencovaný projekt. Tyto horní limity musí být diferencovány podle rozdílných úrovní rozvoje podporovaných oblastí a musí být vyjádřeny v podobě investičních nákladů nebo nákladů na tvorbu pracovních míst. V rámci těchto horních limitů bude rozdělení pomoci dostatečně široké a rovné, aby bylo zabráněno převládajícímu použití subvence určitými podniky nebo poskytování nepoměrně velkých částek subvencí určitým podnikům, jak je stanoveno v článku 2.

33/ Výraz "existující zařízení" znamená zařízení, která jsou v provozu po dobu nejméně dvou let v době, kdy jsou vydány nové ekologické předpisy.

- (i) je jednorázovým neopakovaným opatřením; a
- (ii) je omezena na 20% nákladů na úpravu; a
- (iii) nekryje náklady na výměnu a na provozování podporované investice, které musí být plně hrazeny firmou; a
- (iv) je přímo a přiměřenou měrou zapojena do omezení nečistot a znečišťování, plánovaných firmou a nekryje jakékoli úspory výrobních nákladů, kterých je možno docílit, a
- (v) je dostupná všem firmám, které si mohou osvojit nové zařízení a/nebo výrobní procesy.

8.3 Subvenční program, kterého se týkají ustanovení odstavce 2, bude před svým uskutečněním oznámen Výboru v souladu s ustanoveními části VII. Takové oznámení bude dostatečně přesné, aby dávalo jiným Členům možnost zhodnotit, zda program odpovídá podmínkám a kritériím, stanoveným v příslušných ustanoveních odstavce 2. Členové dále každoročně předají Výboru aktualizaci těchto oznámení, zejména podáváním informací o celkových výdajích na každý program a o každé změně programu. Ostatní Členové mají právo požadovat informace o jednotlivých případech subvencování v rámci oznámeného programu.^{34/}

8.4 Na žádost Člena Sekretariát přezkoumá oznámení, podaná podle odstavce 3 a pokud je to nutné, může od subvencujícího Člena požadovat dodatečné informace, týkající se dotyčného oznámeného programu. Sekretariát podá zprávu o svém nálezu Výboru. Výbor potom na žádost bezodkladně posoudí nálezy Sekretariátu (nebo pokud nebylo o posudek Sekretariátu požádáno, samo oznámení) s cílem zjistit, zda nebyly dodrženy podmínky a kritéria, stanovené v odstavci 2. Postup stanovený tímto odstavcem bude ukončen nejpozději na prvním řádném zasedání Výboru, následujícím po oznámení subvenčního programu, pokud uplynuly alespoň dva měsíce mezi tímto oznámením a řádným zasedáním Výboru. Postup přezkoumání, uvedený v tomto odstavci, se bude na žádost uplatňovat rovněž na podstatné úpravy programu, oznámeného v ročních aktualizacích, uvedených v odstavci 3.

8.5 Zjištění Výboru, uvedené v odstavci 4 nebo skutečnost, že Výbor nedospěl k vypracování takového zjištění nebo v jednotlivých případech nedodržení podmínek, stanovených v oznámeném programu, budou na žádost Člena předloženy k závaznému rozhodčímu řízení. Rozhodčí orgán předloží své závěry Členům do 120 dní od data, kdy mu byla věc předána. Pokud není v tomto odstavci stanoveno jinak, bude se na rozhodčí řízení, vedené podle tohoto odstavce, vztahovat Ujednání o řešení sporů.

Článek 9

Konzultace a oprávněná nápravná opatření

9.1 Jestliže v průběhu uskutečňování programu, uvedeného v odstavci 2 článku 8, má některý Člen důvody se domnívat, že tento program, přestože odpovídá kritériím podle odstavce 2 článku 8, vedl k vážným nepříznivým účinkům na domácí výrobní odvětví tohoto Člena, jako je způsobení škody, kterou by bylo obtížné napravit, může tento Člen požádat o konzultace s Členem, který poskytuje nebo udržuje subvenci.

34/ Uznává se, že nic v tomto ustanovení o oznamování nevyžaduje podávání důvěrných informací, včetně důvěrných podnikatelských informací.

9.2 Jestliže byla podána žádost o konzultace podle odstavce 1, vstoupí Člen, provádějící nebo udržující dotyčný subvenční program, do těchto konzultací co nejrychleji. Účelem konzultací je objasnit skutečnosti dané situace a dosáhnout vzájemně přijatelného řešení.

9.3 Jestliže nebylo v konzultacích dosaženo vzájemně přijatelného řešení podle odstavce 2 do 60 dní od podání žádosti o tyto konzultace, může Člen, který o ně požádal, předat věc Výboru.

9.4 V případě, že je věc předána Výboru, Výbor okamžitě přezkoumá uvedené fakta a důkazy o účincích, uvedených v odstavci 1. Jestliže Výbor zjistí, že takové účinky existují, může doporučit subvencujícímu Členovi, aby pozměnil tento program tak, aby tyto účinky byly odstraněny. Výbor předloží své závěry do 120 dní od data, kdy mu věc byla podle odstavce 3 předána. V případě, že doporučení není do 6 měsíců splněno, Výbor oprávní žádajícího Člena k přijetí patřičných protipatření, úměrných povaze a stupni zjištěných účinků.

ČÁST V: VYROVNÁVACÍ OPATŘENÍ

Článek 10

Uplatňování článku VI GATT 1994^{35/}

Členové učiní všechny potřebné kroky k tomu, aby bylo zajištěno, že uložení vyrovnávacího cla^{36/} na jakýkoli výrobek z území kteréhokoli Člena, dovážený na území jiného Člena, je v souladu s ustanoveními článku VI GATT 1994 a s podmínkami této Dohody. Vyrovnávací cla mohou být ukládána pouze na základě zahájených^{37/} šetření a spravována v souladu s ustanoveními této Dohody a Dohody o zemědělství.

Článek 11

Zahájení a další postup šetření

11.1 Pokud ustanovení odstavce 6 nestanoví jinak, bude šetření k zjištění existence, stupně a účinku jakékoli údajné subvence zahájeno na základě písemné žádosti, předložené domácím výrobním odvětvím nebo jeho jménem.

35/ Ustanovení částí II a III mohou být uplatněna spolu s ustanoveními části V. Avšak se zřetelem na účinky určité subvence na domácím trhu dovážejícího Člena může být poskytnuta pouze jedna forma opatření (buď vyrovnávací clo, jsou-li splněny podmínky části V, nebo protipatření podle článků 4 nebo 7). Ustanovení částí III a V nebudou uplatněna pokud jde o opatření považovaná za nenapadnutelná podle ustanovení části VI. Ustanovení uváděná v odstavci 1 a) článku 8 však mohou být přezkoumána, aby bylo stanoveno, zda jsou specifická ve smyslu článku 2. Dále, v případě subvence, uvedené v odstavci 2 článku 8, jež je poskytována podle programu, který nebyl oznámen v souladu s odstavcem 3 článku 8, mohou být ustanovení částí III a V uplatněna, ale taková subvence bude považována za nenapadnutelnou, pokud je shledáno, že odpovídá podmínkám stanoveným v odstavci 2 článku 8.

36/ Výraz "vyrovnávací clo" bude chápán ve smyslu zvláštního cla, vybíraného za účelem vyrovnání subvence, poskytnuté přímo nebo nepřímo při zpracování, výrobě nebo vývozu výrobku, jak je stanoveno v odstavci 3 článku VI GATT 1994.

37/ Výraz "zahájený", jak je dále používán, znamená procesní úkon, kterým Člen formálně začíná provádět šetření podle článku 11.

11.2 Žádost podle odstavce 1 bude zahrnovat dostatečné důkazy o existenci a) subvence, a, pokud je to možné, její částky, b) újmy ve smyslu článku VI GATT 1994, jak je vykládán touto Dohodou, a c) příčinné souvislosti mezi subvencovanými dovozy a údajnou újmou. Pouhé tvrzení, nepodložené příslušnými důkazy, nemůže být považováno za dostatečné k tomu, aby vyhovělo ustanovením tohoto odstavce. Žádost bude obsahovat tyto žadateléi rozumně dostupné informace:

- (i) totožnost žadatele a uvedení objemu a hodnoty domácí výroby obdobného výrobku žadatelem. Je-li písemná žádost podávána jménem domácího výrobního odvětví, žádost určí výrobní odvětví, jehož jménem je podávána, seznamem všech známých domácích výrobců obdobného výrobku (nebo svazů domácích výrobců obdobného výrobku) a v možném rozsahu uvedením objemu a hodnoty domácí výroby obdobného výrobku, připadající na tyto výrobce;
- (ii) úplný popis údajně subvencovaného výrobku, jména dotyčné země nebo zemí původu nebo vývozu, totožnost každého známého vývozce nebo zahraničního výrobce a seznam známých osob, dovážejících dotyčný výrobek;
- (iii) důkazy, týkající se existence, částky a povahy dotyčné subvence;
- (iv) důkazy o tom, že údajná újma domácímu výrobnímu odvětví je způsobena subvencovanými dovozy prostřednictvím účinků subvence. Tyto důkazy zahrnují informace o vývoji objemu údajně subvencovaných dovozů, účinek těchto dovozů na ceny obdobného výrobku na domácím trhu a z toho vyplývající dopad těchto dovozů na domácí výrobní odvětví, prokázaný příslušnými činiteli a ukazateli, vztahujícími se ke stavu domácího výrobního odvětví, které jsou uvedeny v odstavcích 2 a 4 článku 15.

11.3 Úřady přezkoumají přesnost a úplnost důkazů, uvedených v žádosti, k určení, zda jsou důkazy dostatečné pro odůvodněné zahájení šetření.

11.4 Šetření nebude podle odstavce 1 zahájeno, pokud úřady na základě přezkoumání, do jaké míry existuje podpora nebo nesouhlas se žádostí podle vyjádření^{38/} domácích výrobců obdobného výrobku, neurčí, že žádost byla předložena domácím výrobním odvětvím nebo jeho jménem.^{39/} Žádost bude považována za předloženou domácím výrobním odvětvím nebo jeho jménem, jestliže je podporována těmi domácími výrobci, jejichž souhrnná výroba tvoří více než 50% celkové výroby obdobného výrobku té části domácího výrobního odvětví, která vyjadřuje svou podporu nebo nesouhlas se žádostí. Šetření však nebude zahájeno, jestliže domácí výrobci, výslovně podporující žádost, představují méně než 25% celkové výroby obdobného výrobku vyráběného domácím výrobním odvětvím.

11.5 Pokud nebylo učiněno rozhodnutí zahájit šetření, úřady vyloučí jakékoli zveřejnění žádosti o zahájení šetření.

38/ V případě rozdělených výrobních odvětví, zahrnujících mimořádně velký počet výrobců, mohou úřady stanovit, do jaké míry existuje podpora žádosti při použití statisticky hodnotných výběrových technik.

39/ Členové si jsou vědomi, že na území některých členů zaměstnanci domácích výrobců obdobného výrobku nebo zástupci těchto zaměstnanců mohou předložit nebo podpořit žádost o šetření podle odstavce 1.

11.6 Jestliže za zvláštních okolností příslušné úřady rozhodnou zahájit šetření, aniž by obdržely písemnou žádost domácího výrobního odvětví nebo jeho jménem, budou takto postupovat pouze, pokud mají dostatečné důkazy o existenci subvence, újmy a příčinné souvislosti, jak je uvedeno v odstavci 2, odůvodňující zahájit šetření.

11.7 Důkazy o subvenci i o újmě budou posuzovány současně a) při rozhodnutí, zda zahájit šetření a b) poté v průběhu šetření, a to nejpozději v první den, kdy mohou být v souladu s ustanoveními této Dohody, uplatněna prozatímní opatření.

11.8 V případech, kdy výrobky nejsou dováženy přímo ze země původu a jsou vyváženy dovážejícímu Členovi přes zprostředkující zemi, ustanovení této Dohody platí v plném rozsahu a transakce musí být chápána či chápány, jakoby se uskutečnily mezi zemí původu a zemí dovozu.

11.9 Žádost podle odstavce 1 bude zamítnuta a šetření okamžitě ukončeno, jakmile příslušné úřady mají uspokojivě doloženo, že nejsou dostatečné důkazy o subvenci nebo újmě, které by odůvodňovaly řízení v této věci. Okamžitě bude ukončeno řízení v případech, kdy částka subvence je *de minimis* nebo kdy objem subvencovaných dovozů, skutečných nebo možných, nebo újma jsou zanedbatelné. Pro účely tohoto odstavce částka subvence bude považována za *de minimis*, jestliže subvence je menší než 1% *ad valorem*.

11.10 Šetření nebude na překážku proclení.

11.11 Šetření bude, s výjimkou zvláštních okolností, uzavřeno během jednoho roku po jeho zahájení a v žádném případě nesmí trvat déle než 18 měsíců.

Článek 12

Důkazy

12.1 Zúčastnění Členové a všechny strany, zúčastněné v šetření o vyrovnávacím clu, budou seznámeny s tím, jaké informace úřady vyžadují a bude jim dána široká možnost předložit písemně všechny důkazy, které považují v dotyčném šetření za významné.

12.1.1 Vývozci, zahraniční výrobci nebo zúčastnění Členové, kteří obdrželi dotazníky, používané v šetření o vyrovnávacím clu, budou mít nejméně 30 dní na odpověď.^{40/} Každá žádost o prodloužení třicetidenní lhůty by měla být patřičně posouzena a podle okolností případu by takové prodloužení mělo být poskytnuto, kdykoli je to uskutečnitelné.

12.1.2 S výjimkou závazků o ochraně důvěrných informací budou písemné důkazy, předložené jedním zúčastněným Členem nebo zúčastněnou stranou bezodkladně poskytnuty jiným zúčastněným Členům nebo zúčastněným stranám, účastnícím se šetření.

40/ Obecně platí, že lhůta pro vývozce bude počítána od data obdržení dotazníku, který bude pro tento účel považován za obdrženy jeden týden ode dne, kdy byl odeslán druhé straně nebo předán příslušnému diplomatickému zástupci vyvážejícího Člena nebo, v případě samostatného celního území Člena WTO, oficiálnímu zástupci vyvážejícího území.

12.1.3 Jakmile bylo šetření zahájeno, úřady poskytnou plný text písemné žádosti, kterou obdržely podle odstavce 1 článku 11 známým vývozcům^{41/} a úřadům vyvážejícího Člena a na požádání ho dají k dispozici jiným zúčastněným stranám, účastnícím se šetření. Patříčná pozornost bude věnována ochraně důvěrných informací, jak je uvedeno v odstavci 4.

12.2 Zúčastnění Členové a zúčastněné strany mají rovněž, po zdůvodnění, právo poskytnout informaci ústně. Je-li tato informace podána ústně, zúčastnění Členové a zúčastněné strany budou následně požádáni, aby jí převedli do písemné podoby. Každé rozhodnutí úřadů, provádějících šetření, může být založeno pouze na takových informacích a argumentech, které jsou ve spisech tohoto úřadu a byly k dispozici zúčastněným Členům a zúčastněným stranám, účastnícím se šetření, s patřičným ohledem na potřebu chránit důvěrné informace.

12.3 Úřady poskytnou, kdykoli je to možné, včas příležitost všem zúčastněným Členům a zúčastněným stranám seznámit se se všemi informacemi, významnými pro uplatnění jejich věci, které nejsou důvěrné podle odstavce 4 a jsou používány úřady při šetření o vyrovnávacím clu, jakož i pro přípravu argumentů na základě těchto informací.

12.4 S každou informací, která je svou povahou důvěrná (například proto, že by její zveřejnění poskytlo významnou výhodu pro konkurenta v soutěži nebo by mělo významný nepříznivý účinek pro osobu, poskytující informaci nebo pro osobu, od které tato osoba informaci získala) nebo která je poskytována na důvěrném základě stranami, účastnícími se šetření, bude za předpokladu náležitého zdůvodnění úřady jako s takovou nakládáno. Taková informace nebude zveřejněna bez zvláštního povolení strany, která ji předložila.^{42/}

12.4.1 Úřady budou na zúčastněných Členech nebo zúčastněných stranách, které poskytují důvěrné informace, vyžadovat, aby z nich poskytly výťah, jež nemá důvěrnou povahu. Tento výťah bude dostatečně podrobný, aby umožnil rozumné pochopení podstaty informace, poskytnuté jako důvěrná. Za mimořádných okolností mohou tyto Členové nebo strany oznámit, že taková informace není vhodná k zpracování výťahu. Za těchto mimořádných okolností musí být předloženo prohlášení o důvodech, proč není možno výťah zpracovat.

12.4.2 Pokud úřady shledají, že žádost o důvěrné nakládání není oprávněná a jestliže poskytovatel informace ji není ochoten zveřejnit nebo dát svolení k jejímu zveřejnění ve zjednodušené nebo shrnuté podobě, nemusí tuto informaci úřady vzít v úvahu, pokud jim nemůže být z vhodných zdrojů uspokojivě prokázáno, že je správná.^{43/}

12.5 S výjimkou okolností, uvedených v odstavci 7, se úřady v průběhu šetření přesvědčí o přesnosti informací, poskytnutých zúčastněnými Členy nebo zúčastněnými stranami, na nichž jsou jejich tvrzení založena.

41/ Rozumí se, že tam, kde je počet zúčastněných vývozců zvláště vysoký, bude plný text žádosti poskytnut pouze úřadům vyvážejícího Člena nebo příslušnému obchodnímu svazu, které by jej potom měly předat zúčastněným vývozcům.

42/ Členové si jsou vědomi, že na území některých Členů může být zveřejnění vyžadováno podle úzce formulovaného ochranného režimu.

43/ Členové se dohodli, že by žádosti o důvěrné nakládání neměly být libovolně zamítány. Členové dále souhlasí, že úřady provádějící šetření mohou požadovat ustoupení od důvěrného nakládání pouze, pokud jde o informace nezbytné k řízení.

12.6 Úřady provádějící šetření mohou, bude-li to nutné, uskutečnit šetření na území jiných Členů, pokud to oznámily dostatečně včas předem tomuto Členovi a pokud tento Člen proti šetření nemá námitky. Dále úřady provádějící šetření mohou uskutečnit šetření v prostorách firmy a mohou zkoumat spisy firmy, jestliže a) firma s tím souhlasí a b) dotčený Člen je o tom uvědoměn a nemá námitky. Postupy, stanovené v příloze VI, se vztahují na šetření v prostorách firmy. S výjimkou závazků o ochraně důvěrných informací dají úřady výsledky jakýchkoli takových šetření k dispozici nebo je zveřejní podle odstavce 8 firmám, kterých se týkají a mohou tyto výsledky poskytnout žadatelům.

12.7 V případech, kdy zúčastněný Člen nebo zúčastněná strana odmítne přístup k nutné informaci nebo ji jinak neposkytne v rozumné době nebo významně brání šetření, mohou být předběžná a konečná, kladná nebo záporná zjištění učiněna na základě dostupných skutečností.

12.8 Úřady budou před vypracováním konečného zjištění informovat všechny zúčastněné Členy nebo zúčastněné strany o podstatných posuzovaných skutečnostech, které tvoří základ pro rozhodnutí, zda uplatnit konečná opatření. Toto zveřejnění by mělo být učiněno dostatečně včas, aby strany mohly bránit své zájmy.

12.9 Pro účely této Dohody bude výraz "zúčastněné strany" zahrnovat:

- (i) vývozce nebo zahraničního výrobce nebo dovozce výrobku, který je předmětem šetření, nebo obchodní nebo podnikatelský svaz, v němž většina členů jsou výrobci, vývozci nebo dovozci tohoto výrobku; a
- (ii) výrobce obdobného výrobku dovážejícího Člena nebo obchodní a podnikatelský svaz, jehož většina členů vyrábí obdobný výrobek na území dovážejícího Člena.

Tento seznam nebrání Členům umožnit domácím nebo zahraničním stranám, jiným než uvedeným výše, aby byly považovány za zúčastněné strany.

12.10 Úřady poskytnou příležitost průmyslovým uživatelům výrobku, který je předmětem šetření a reprezentativním spotřebním organizacím v případech, kdy je výrobek běžně prodáván v maloobchodě, aby poskytli informace, vztahující se k šetření, pokud jde o subvencování, újmu a příčinnou souvislost.

12.11 Úřady vezmou náležitě v úvahu potíže, které zaznamenaly zúčastněné strany, zejména malé podniky, při podávání požadovaných informací a poskytnou jim veškerou možnou pomoc.

12.12 Výše uvedené postupy nejsou zamýšleny tak, aby bránily úřadům Člena v rychlém postupu, pokud jde o zahájení šetření, dosažení předběžných nebo konečných, kladných nebo záporných zjištění nebo uplatnění prozatímních nebo konečných opatření v souladu s příslušnými ustanoveními této Dohody.

Článek 13

Konzultace

13.1 Co nejdříve po přijetí žádosti podle článku 11 a v každém případě před zahájením šetření budou Členové, jejichž výrobky mohou být předmětem tohoto šetření, pozváni na konzultace s cílem objasnit situaci, pokud jde o otázky, obsažené v odstavci 2 článku 11 a dosáhnout vzájemně dohodnutého řešení.

13.2 Dále v průběhu šetření bude Členům, jejichž výrobky jsou předmětem tohoto šetření, dána přiměřená příležitost pokračovat v konzultacích, aby tak mohla být objasněna skutečná situace a dosaženo vzájemně dohodnutého řešení.^{44/}

13.3 Aniž by byla dotčena povinnost poskytnout přiměřenou příležitost ke konzultaci, nemají vést tato ustanovení, týkající se konzultací k tomu, aby bránila úřadům Člena postupovat rychle, pokud jde o zahájení šetření a dosažení předběžných nebo konečných, kladných nebo záporných zjištění nebo o uplatnění prozatímních nebo konečných opatření v souladu s ustanoveními této Dohody.

13.4 Člen, který zamýšlí zahájit šetření nebo provádí šetření, umožní na žádost Člena nebo Členů, jejichž výrobky jsou předmětem tohoto šetření, přístup k nedůvěrným důkazům, včetně nedůvěrného výtahu z důvěrných údajů, které jsou použity k zahájení nebo provádění šetření.

Článek 14

Výpočet výše subvence v podobě výhody pro příjemce

Jakákoli metoda, použitá pro účely části V úřadem, provádějícím šetření, k výpočtu výhody pro příjemce, poskytnuté podle odstavce 1 článku 1, bude stanovena v domácích zákonech nebo prováděcích právních předpisech dotyčného Člena a její provádění v každém jednotlivém případě bude transparentní a náležitě vysvětlené. Každá taková metoda musí dále vyhovovat těmto zásadám:

- a) poskytnutí základního kapitálu vládou nebude považováno za poskytnutí výhody, pokud investiční rozhodnutí není možno považovat za neodpovídající obvyklé investiční praxi (včetně poskytnutí rizikového kapitálu) soukromých investorů na území tohoto Člena;
- b) vládní půjčka nebude považována za poskytnutí výhody, pokud není rozdíl mezi částkou, kterou firma, přijímající půjčku, platí za vládní půjčku a částkou, kterou by firma platila za srovnatelnou obchodní půjčku, kterou by mohla skutečně získat na trhu. V případě existence takového rozdílu bude výhodou rozdíl mezi těmito dvěma částkami;
- c) vládní záruka půjčky nebude považována za poskytnutí výhody, pokud není rozdíl mezi částkou, kterou firma, přijímající záruku, platí za půjčku s vládní zárukou a částkou, kterou by firma platila za srovnatelnou obchodní půjčku bez vládní záruky. V tomto případě bude výhodou rozdíl mezi těmito dvěma částkami, upravenými se zřetelem na rozdíly v poplatcích;
- d) dodání zboží nebo služeb nebo nákup zboží vládou nebude považováno za poskytnutí výhody, pokud dodávka není provedena za méně než přiměřenou odměnu nebo nákup za vyšší než přiměřenou odměnu. Přiměřenost odměny je určena v poměru k převládajícím tržním podmínkám pro dotyčné zboží nebo služby v zemi dodávky nebo nákupu (včetně ceny, kvality, dostupnosti, prodejnosti, dopravy a jiných podmínek nákupu nebo prodeje).

44/ Je zvláště důležité, aby v souladu s ustanoveními tohoto odstavce nebylo učiněno žádné kladné předběžné nebo konečné zjištění bez poskytnutí rozumné příležitosti ke konzultacím. Tyto konzultace mohou vytvořit základ pro řízení podle ustanovení částí II, III nebo X.

Článek 15

Zjišťování újmy^{45/}

15.1 Zjištění újmy pro účely článku VI GATT 1994 bude založeno na skutečných důkazech a bude zahrnovat objektivní přezkoumání jak a) objemu subvencovaných dovozů a účinku subvencovaných dovozů na ceny na domácím trhu obdobných výrobků^{46/}, tak b) následného vlivu těchto dovozů na domácí výrobce těchto výrobků.

15.2 Pokud jde o objem subvencovaných dovozů, úřady provádějící šetření posoudí, zda došlo k významnému zvýšení subvencovaných dovozů, buď v absolutních hodnotách nebo v poměru k výrobě nebo spotřebě dovážejícího Člena. Pokud jde o účinek subvencovaných dovozů na ceny, úřady provádějící šetření posoudí, zda subvencovanými dovozy došlo k významnému podtržení cen ve srovnání s cenou obdobného výrobku dovážejícího Člena, nebo zda účinek těchto dovozů působí jinak významnou měrou snižuje ceny nebo zabraňuje vzestupu cen, ke kterému by jinak významnou měrou došlo. Jeden z těchto činitelů nebo několik z nich nemůže nezbytně poskytnout rozhodující vodítko.

15.3 V případech, kdy jsou současně předmětem šetření o vyrovnávacím clu dovozy výrobků z více než jedné země, úřady provádějící šetření mohou souhrnně vyhodnotit účinky těchto dovozů pouze, pokud zjistí, že a) velikost subvence, stanovená v poměru k dovozům z každé země, je vyšší než úroveň *de minimis*, jak je stanoveno v odstavci 9 článku 11 a že objem dovozů z každé země není zanedbatelný a b) souhrnné vyhodnocení účinků těchto dovozů je přiměřené, s ohledem na podmínky soutěže mezi dováženými výrobky a na podmínky soutěže mezi dováženými výrobky a obdobným domácím výrobkem.

15.4 Přezkoumání účinku subvencovaných dovozů na domácí výrobní odvětví bude zahrnovat vyhodnocení všech příslušných ekonomických faktorů a ukazatelů, které mají vliv na stav výrobního odvětví, včetně skutečného a možného poklesu výroby, prodeje, podílu na trhu, zisku, produktivity, návratnosti investic nebo využití kapacity, faktorů, ovlivňujících domácí ceny, skutečných a možných záporných účinků na pohyb hotovosti, zásob, zaměstnanosti, mezd, růstu, schopnosti opatřovat si kapitál nebo investice a v případě zemědělství také, zda došlo k zvýšení nákladů vládních podpůrných programů. Tento seznam není vyčerpávající a jeden ani několik z těchto faktorů nemůže poskytnout rozhodující vodítko.

45/ Podle této Dohody bude výraz "újma", pokud není stanoveno jinak, znamenat podstatnou újmu domácímu výrobnímu odvětví, hrozbu podstatné újmy domácímu výrobnímu odvětví nebo značné zpoždění při zavádění tohoto výrobního odvětví a bude vykládán v souladu s ustanoveními tohoto článku.

46/ V celé této Dohodě bude výraz "obdobný výrobek" ("produit similaire") vykládán jako výrobek, který je totožný, t.j. podobný ve všech ohledech s posuzovaným výrobkem nebo není-li takový výrobek jiný výrobek, který, ačkoli není stejný ve všech ohledech, má charakteristické rysy, odpovídající posuzovanému výrobku.

15.5 Musí být prokázáno, že subvencované dovozy způsobují prostřednictvím účinků subvencí^{47/} újmu ve smyslu této Dohody. Prokázání příčinné souvislosti mezi subvencovanými dovozy a újmou domácímu výrobnímu odvětví bude založeno na přezkoumání všech příslušných důkazů, které úřady mají. Úřady rovněž přezkoumají všechny jiné známé faktory než subvencované dovozy, které současně poškozují domácí výrobní odvětví, přičemž újmy, způsobené těmito jinými faktory, nesmí být přisuzovány subvencovaným dovozům. Faktory, které mohou být v tomto směru rozhodné, zahrnují mimo jiné objem a ceny nesubvencovaných dovozů dotyčného výrobku, snížení poptávky nebo změny struktury spotřeby, omezující obchodní praktiky a soutěž mezi zahraničními a domácími výrobci, rozvoj technologie a vývozní výkonnost a produktivitu domácího výrobního odvětví.

15.6 Účinek subvencovaných dovozů bude vyhodnocen ve vztahu k domácí výrobě obdobného výrobku, jestliže dostupné údaje umožňují samostatnou identifikaci této výroby na základě takových kritérií, jako jsou výrobní proces a prodeje a zisky výrobců. Jestliže taková samostatná identifikace výroby není možná, účinky subvencovaných dovozů budou vyhodnoceny přezkoumáním výroby nejbližší skupiny nebo kategorie výrobků, která zahrnuje obdobný výrobek, na který mohou být nezbytné informace poskytnuty.

15.7 Zjištění hrozby podstatné újmy bude založeno na faktech a ne na pouhých tvrzeních, dohadech nebo vzdálených možnostech. Změna okolností, která by vytvořila situaci, v níž by subvence způsobila újmu, musí být jasně předvídatelná a bezprostřední. Při zjišťování, zda jde o hrozbu podstatné újmy, by měly úřady provádějící šetření posoudit mimo jiné takové faktory, jakými jsou:

- (i) povaha dotyčné subvence nebo subvencí a účinky, které budou pravděpodobně mít na obchod;
- (ii) významná míra zvýšení subvencovaných dovozů na domácí trh, naznačující pravděpodobnost podstatně zvýšených dovozů;
- (iii) dostatečná, volně použitelná kapacita nebo bezprostřední a podstatné zvýšení kapacity vývoze, naznačující pravděpodobnost podstatně zvýšených subvencovaných vývozů na trh dovážejícího Člena, přičemž se vezme v úvahu schopnost jiných vývozních trhů absorbovat jakékoli další vývozy;
- (iv) dovozy, uskutečňované za ceny, které budou mít za následek významné snížení domácích cen nebo zamezení významnému vzestupu domácích cen a které by zřejmě zvýšily poptávku po dalších dovozech;
- (v) zásoby výrobku, který je předmětem šetření.

Žádný z těchto faktorů nemůže sám o sobě poskytnout rozhodující vodítka, ale souhrn posuzovaných faktorů musí vést k závěru, že další subvencované vývozy bezprostředně hrozí a že, pokud nebude přijato ochranné opatření, nastala by podstatná újma.

15.8 V případech, kdy subvencované dovozy hrozí způsobit újmu, bude uplatnění vyrovnávacích opatření posuzováno a rozhodnuto o nich se zvláštní péčí.

47/ Jak je stanoveno v odstavcích 2 a 4 tohoto článku.

Článek 16

Definice domácího výrobního odvětví

16.1 Pro účely této Dohody bude výraz "domácí výrobní odvětví" s výjimkou toho, co je řečeno v odstavci 2, vykládán tak, že se vztahuje na domácí výrobce obdobného výrobku jako celek nebo na ty z nich, jejichž společná výroba tvoří větší podíl celkové domácí výroby těchto výrobků s výjimkou případů, kdy výrobci jsou ve spojení^{48/} s vývozci nebo dovozci nebo jsou sami dovozci údajně subvencovaného výrobku nebo obdobného výrobku z jiných zemí a výraz "domácí výrobní odvětví" může být vykládán tak, že se vztahuje na zbytek výrobců.

16.2 Za výjimečných okolností může být území Člena v souvislosti s dotyčnou výrobou rozděleno na dva nebo více soutěžících trhů a výrobci uvnitř každého trhu mohou být považováni za samostatné výrobní odvětví, jestliže a) výrobci uvnitř takového trhu prodávají celou nebo téměř celou svou výrobu dotyčného výrobku na tomto trhu a b) poptávka na tomto trhu není v podstatné míře uspokojována výrobci dotyčného výrobku, umístěnými jinde na tomto území. Za těchto okolností může být újma shledána i tam, kde větší část celkového domácího výrobního odvětví není poškozena za předpokladu, že dochází k soustředění subvencovaných dovozů na takový izolovaný trh a dále za předpokladu, že subvencované dovozy způsobují újmu výrobcům celé nebo téměř celé výroby uvnitř tohoto trhu.

16.3 Jestliže bylo domácí výrobní odvětví vykládáno tak, že se vztahuje na výrobce v určité oblasti, t.j. na trh, vymezený v odstavci 2, budou vyrovnávací cla uložena pouze na dotyčné výrobky, určené pro konečnou spotřebu v této oblasti. Jestliže ústavní zákon dovážejícího Člena nedovoluje ukládání vyrovnávacích cel na tomto základě, může dovážející Člen uložit vyrovnávací cla bez omezení pouze tehdy, jestliže a) se vývozcům dostalo možnosti přestat vyvážet za subvencované ceny do dané oblasti a pokud se tak nestalo, poskytnout ujištění podle článku 18, ale příslušná ujištění v tomto ohledu nebyla bezodkladně poskytnuta a b) taková cla nemohou být uložena pouze na výrobky určitých výrobců, kteří zásobují danou oblast.

16.4 V případech, kdy dvě nebo více zemí dosáhly podle ustanovení odstavce 8 a) článku XXIV GATT 1994 takové úrovně integrace, že mají povahu jednotného, společného trhu, výrobní odvětví celé integrované oblasti bude považováno za domácí výrobní odvětví, uvedené v odstavcích 1 a 2.

16.5 Na tento článek bude možno uplatňovat ustanovení odstavce 6 článku 15.

Článek 17

Prozatímní opatření

17.1 Prozatímní opatření mohou být uplatněna pouze tehdy, jestliže:

48/ Pro účely tohoto odstavce budou výrobci považováni za spojené s vývozci nebo dovozci pouze, když a) jeden z nich přímo nebo nepřímo kontroluje druhého nebo b) oba jsou přímo nebo nepřímo kontrolováni třetí osobou nebo c) společně přímo nebo nepřímo kontrolují třetí osobu za předpokladu, že jsou důvody věřit nebo mít podezření, že účinek spojení způsobuje odlišné chování dotyčného výrobce ve srovnání s výrobci, kteří ve spojení nejsou. Pro účely tohoto odstavce bude jeden subjekt považován za kontrolující druhý, jestliže první je právně nebo fakticky v postavení, které mu umožňuje omezovat nebo řídit druhý.

- a) šetření bylo zahájeno v souladu s ustanoveními článku 11, bylo v tomto smyslu vydáno veřejné oznámení a zúčastněným Členům a zúčastněným stranám bylo patřičným způsobem umožněno předložit informace a vznést připomínky;
- b) bylo učiněno předběžné kladné zjištění, že existuje subvence a újma domácímu výrobnímu odvětví, způsobená subvencovanými dovozy; a
- c) příslušné úřady považují taková opatření za nezbytná k zabránění újmě, způsobené během šetření.

17.2 Prozatímní opatření mohou mít formu prozatímních vyrovnávacích cel, zaručených hotovostními vklady nebo obligacemi, rovnajícími se výši předběžně vypočítané částky subvencování.

17.3 Prozatímní opatření nebudou uplatňována dříve než 60 dní od data zahájení šetření.

17.4 Uplatňování prozatímních opatření bude omezeno na co nejkratší dobu, nepřesahující čtyři měsíce.

17.5 Při uplatňování prozatímních opatření bude postupováno podle příslušných ustanovení článku 19.

Článek 18

Závazky

18.1 Řízení může^{49/} být přerušeno nebo ukončeno bez uložení prozatímních opatření nebo vyrovnávacích cel, budou-li přijaty uspokojivé dobrovolné závazky, podle kterých:

- a) vláda vyvážejícího Člena souhlasí se zrušením nebo omezením subvence nebo přijme jiná opatření, týkající se jejich účinků; nebo
- b) vývozce souhlasí s úpravou svých cen tak, aby úřady provádějící šetření byly přesvědčeny, že poškozující účinek subvence byl odstraněn. Cenové zvýšení podle těchto závazků nebude vyšší, než je nezbytné k vyrovnání částky subvence. Je žádoucí, aby cenové zvýšení bylo nižší než částka subvence, pokud by toto zvýšení bylo dostatečné k odstranění újmy domácímu výrobnímu odvětví.

18.2 Závazky nebudou vyžadovány ani přijímány, pokud úřady dovážejícího Člena nečinily předběžné kladné zjištění subvence a újmy, způsobené touto subvencí a pokud v případě závazků ze strany vývozců nebyl získán souhlas vyvážejícího Člena.

18.3 Nabídnuté závazky nemusí být přijaty, jestliže úřady dovážejícího Člena považují jejich přijetí za nepraktické, například jestliže je počet skutečných nebo možných vývozců příliš vysoký nebo z jiných důvodů, včetně důvodů, vyplývajících z všeobecné politiky. Pokud takový případ vznikne a pokud to bude možné, úřady uvedou vývozci důvody, které je vedly k tomu, že považují přijetí závazků za nevhodné a poskytnou v možné míře vývozci příležitost uplatnit k věci připomínky.

49/ Slovo "může" nebude vykládáno tak, že umožní současně pokračovat v řízení a provádět závazky a výjimkou, uvedenou v odstavci 4.

18.4 I když je závazek přijat, bude šetření o subvenci a újmě přesto dokončeno, pokud si to vyvážející Člen přeje nebo tak rozhodne dovážející Člen. Bude-li zjištěno, že nedošlo k subvenci nebo újmě, závazek automaticky zanikne s výjimkou případů, kdy takové zjištění bylo z velké části učiněno v důsledku existence závazku. V takových případech mohou příslušné úřady požadovat, aby závazek zůstal v platnosti po rozumnou dobu v souladu s ustanoveními této Dohody. V případě, že bylo učiněno zjištění, že došlo k subvenci a újmě, bude závazek nadále platit v souladu s jeho podmínkami a s ustanoveními této Dohody.

18.5 Cenové závazky mohou být úřady dovážejícího Člena navrženy, ale žádný vývozce je nebude nucen přijmout. Skutečnost, že vlády nebo vývozci nenabídlí takové závazky nebo nepřijali návrh, aby tak učinili, nebude nijak na újmu posouzení věci. Úřady však mohou rozhodnout, že hrozba újmy pravděpodobněji nastane, jestliže budou subvencované dovozy pokračovat.

18.6 Úřady dovážejícího Člena mohou požádat kteroukoli vládu nebo vývozce, jehož závazek byl přijat, aby pravidelně poskytovali informace o plnění takového závazku a umožnili ověřování příslušných údajů. V případě porušení závazku mohou úřady dovážejícího Člena přijmout podle této Dohody a v souladu s jejími ustanoveními urychlená opatření, která mohou spočívat v okamžitém zavedení prozatímních opatření na základě nejlepších dostupných informací. V takových případech mohou být konečná cla uložena v souladu s touto Dohodou na výrobky, dovezené pro spotřebu nejvýše devadesát dní před zavedením těchto prozatímních opatření s výhradou, že žádné takové uložení cla nebude zpětně uplatněno na dovozy, uskutečněné před porušením závazku.

Článek 19

Ukládání a vybírání vyrovnávacích cel

19.1 Učiní-li Člen, po vynaložení rozumného úsilí na dokončení konzultací, konečné zjištění o existenci a částce subvence a o tom, že prostřednictvím účinků subvence působí subvencované dovozy újmu, může uložit vyrovnávací clo v souladu s ustanoveními tohoto článku, pokud ke zrušení subvence nebo subvencí nedošlo.

19.2 Rozhodnutí o tom, zda uložit vyrovnávací clo v případech, kdy pro to byly všechny podmínky splněny a rozhodnutí, zda výše vyrovnávacího cla, které má být uloženo, má odpovídat celé částce subvence nebo být nižší, náleží úřadům dovážejícího Člena. Je žádoucí, aby uložení cla bylo přípustné na území všech Členů, aby clo bylo nižší než celková částka subvence, jestliže toto nižší clo bude dostatečné k odstranění újmy, způsobené domácím výrobním odvětví a aby byly zavedeny postupy, umožňující příslušným úřadům brát v úvahu připomínky, předložené domácími zúčastněnými stranami^{50/}, jejichž zájmy mohly být nepříznivě dotčeny zavedením vyrovnávacího cla.

19.3 Je-li na jakýkoli výrobek uloženo vyrovnávací clo, bude toto vyrovnávací clo, jehož výše bude v každém případě přiměřená, vybíráno na nediskriminační bázi z dovozů tohoto výrobku ze všech zdrojů, o nichž bylo zjištěno, že jsou subvencovány a působí újmu kromě dovozů z těch zdrojů, které se zřekly dotyčných subvencí nebo od kterých byly přijaty závazky podle podmínek této Dohody. Vývozce, jehož vývozy jsou předmětem konečného vyrovnávacího cla, ale který nebyl skutečně do šetření zapojen pro jiné

50/ Pro účely tohoto odstavce výraz "domácí zúčastněné strany" zahrnuje spotřebitele a průmyslové uživatele dováženého výrobku, který je předmětem šetření.

důvody, než je odmítnutí spolupráce, má právo na urychlené přezkoumání, aby úřady provádějící šetření bezodkladně stanovily samostatnou vyrovnávací celní sazbu pro tohoto vývozce.

19.4 Na dovážený výrobek nebude uloženo^{51/} vyrovnávací clo, přesahující částku zjištěné subvence, vypočítanou jako subvencování na jednotku subvencovaného a vyváženého výrobku.

Článek 20

Zpětná účinnost

20.1 Prozatímní opatření a vyrovnávací cla budou uplatňována pouze na výrobky, dovezené ke spotřebě poté, co rozhodnutí podle odstavce 1 článku 17 a případně odstavce 1 článku 19 vstoupí v platnost, pokud tento článek nestanoví jinak.

20.2 V případech, kdy bylo učiněno konečné zjištění újmy (nikoli však její hrozby nebo podstatného zpomalení zavádění výrobního odvětví) nebo v případech konečného zjištění hrozby újmy, kdy by účinek subvencovaných dovozů bez zavedení prozatímních opatření vedl ke zjištění újmy, mohou být vyrovnávací cla vybírána zpětně za období, po které byla případná prozatímní opatření uplatňována.

20.3 Je-li konečné vyrovnávací clo vyšší než částka, zaručená hotovostním vkladem nebo obligací, nebude rozdíl vybírán. Je-li konečné clo nižší než částka; zaručená hotovostním vkladem nebo obligací, bude přebytek urychleně vrácen nebo obligace uvolněna.

20.4 Pokud ustanovení odstavce 2 nestanoví jinak, může být v případě, že byla zjištěna hrozba újmy nebo podstatného zpomalení (aniž by újma ještě nastala), uloženo konečné vyrovnávací clo pouze od data zjištění hrozby újmy nebo podstatného zpomalení a jakýkoli hotovostní vklad, složený v době, kdy byla uplatňována prozatímní opatření, bude urychleně vrácen a jakékoli záruky urychleně uvolněny.

20.5 V případě, kdy je konečné zjištění záporné, bude jakýkoli hotovostní vklad, složený během uplatňování prozatímních opatření, urychleně vrácen a jakékoli záruky urychleně uvolněny.

20.6 Za kritických okolností, kdy úřady u subvencovaného výrobku zjistí, že těžko napravitelná újma byla způsobena hromadnými a v poměrně krátkém období skutečněnými dovozy výrobku, požívajícího výhody z placených nebo poskytovaných subvencí v rozporu s ustanoveními GATT 1994 a této Dohody a že k tomu, aby se zabránilo obnovení takové újmy, se jeví nezbytným zavést vyrovnávací cla na tyto dovozy zpětně, mohou být konečná vyrovnávací cla zavedena na dovozy, určené ke spotřebě nejvýše devadesát dní před datem uplatnění prozatímních opatření.

Článek 21

Trvání a přezkoumání vyrovnávacích cel a závazků

21.1 Vyrovnávací clo zůstane v platnosti pouze tak dlouho a v takové míře, jak je nezbytné k vyvážení subvencování, které způsobuje újmu.

51/ Výraz "uložit" v této Dohodě znamená rozhodné nebo konečné uložení nebo právní vymáhání cla či daně.

21.2 Úřady v odůvodněných případech přezkoumají potřebu zachování uloženého cla, a to z vlastní iniciativy nebo, pokud uplynulo přiměřené období od uložení konečného vyrovnávacího cla, na žádost kterékoli zúčastněné strany, která předloží spolehlivé informace, zdůvodňující potřebu přezkoumání. Zúčastněné strany budou mít právo požádat úřady o přezkoumání, zda je zachování uloženého cla nutné k vyrovnání subvencování, zda by újma byla nadále pravděpodobně způsobována nebo by se obnovila, kdyby clo bylo zrušeno nebo změněno nebo obojí. Pokud úřady v důsledku přezkoumání podle tohoto odstavce zjistí, že vyrovnávací clo již není odůvodněné, bude okamžitě zrušeno.

21.3 Bez ohledu na ustanovení odstavců 1 a 2 bude každé konečné vyrovnávací clo zrušeno, nejpozději do pěti let od jeho uložení (nebo od data jeho posledního přezkoumání podle odstavce 2, pokud toto přezkoumání pokrývalo subvencování i újmu nebo podle tohoto odstavce), pokud úřady neurčí při přezkoumání, zahájeném před tímto datem z jejich vlastní iniciativy nebo na základě řádně zdůvodněné žádosti, podané domácím výrobním odvětvím nebo jeho jménem v přiměřeném období před tímto datem, že uplynutí platnosti cla by zřejmě vedlo k pokračování nebo obnovení subvencování a újmy.^{52/} Clo může zůstat v platnosti až do výsledku tohoto přezkoumání.

21.4 Ustanovení článku 12 o důkazech a řízení se použijí na kterékoli přezkoumání, prováděné podle tohoto článku. Takové přezkoumání bude provedeno urychleně a bude obvykle ukončeno do 12 měsíců ode dne svého zahájení.

21.5 Ustanovení tohoto článku se použijí *mutatis mutandis* na závazky, přijaté podle článku 18.

Článek 22

Veřejné oznámení a vysvětlení zjištění

22.1 Jakmile jsou úřady přesvědčeny, že důkazy dostatečně odůvodňují zahájení šetření podle článku 11, bude to Členu nebo Členům, jejichž výrobky jsou předmětem tohoto šetření a jiným zúčastněným stranám, o nichž je úřadům provádějícím šetření známo, že mají ve věci zájem, oznámeno a bude vydáno veřejné oznámení.

22.2 Veřejné oznámení o zahájení šetření bude obsahovat příslušné informace nebo sdělení, že byla vydána samostatná zpráva^{53/}, obsahující příslušné informace, zahrnující tyto údaje:

- (i) jméno vývozní země nebo zemí a výrobek, který je předmětem šetření;
- (ii) datum zahájení šetření;
- (iii) popis subvenční praktiky nebo praktik, které mají být předmětem šetření;
- (iv) souhrn faktorů, na nichž je založeno tvrzení o újmě;

52/ Je-li výše vyrovnávacího cla vyměřena zpětně, pak zjištění posledního řízení o hodnocení, které stanovilo, že clo nemá být uloženo, nezavazuje samo o sobě úřady, aby zrušily rozhodné clo.

53/ V případech, kdy úřady poskytují informace a vysvětlení podle ustanovení tohoto článku v samostatné zprávě, zabezpečí, aby byla tato zpráva snadno přístupná veřejnosti.

- (v) adresa, na níž mají být zasílány připomínky zúčastněných stran;
a
- (vi) lhůty, ve kterých zúčastnění Členové a zúčastněné strany mohou sdělovat svá stanoviska.

22.3 Veřejné oznámení bude vydáno o každém předběžném nebo konečném, kladném nebo záporném zjištění, o každém rozhodnutí o přijetí závazku podle článku 18, o ukončení takového závazku a o zrušení konečného vyrovnávacího cla. Každé takové oznámení bude dostatečně podrobně obsahovat nálezy a závěry o všech faktických a právních otázkách, považovaných úřady provádějícími šetření za podstatné nebo bude toto oznámení obsahovat sdělení, že o nich byla vydána dostatečně podrobná samostatná zpráva. Všechna tato oznámení a zprávy budou sděleny Členu nebo Členům, jejichž výrobky jsou předmětem takového zjištění nebo závazku a ostatním zúčastněným stranám, o nichž je známo, že mají ve věci zájem.

22.4 Veřejné oznámení o uložení prozatímních opatření bude obsahovat dostatečně podrobné vysvětlení o předběžných zjištěních subvence a újmy s odvoláním na faktické a právní skutečnosti, které vedly k přijetí nebo zamítnutí argumentů nebo bude toto oznámení obsahovat sdělení, že o nich byla vydána dostatečně podrobná samostatná zpráva. Takové oznámení nebo zpráva bude, při věnování řádné pozornosti ochraně důvěrných informací, obsahovat zejména:

- (i) jména dodavatelů nebo, není-li to nemožné, dotyčné dodavatelské země;
- (ii) popis výrobku, který je dostatečný pro celní účely;
- (iii) částku poskytované subvence a základ, na němž byla zjištěna existence subvence;
- (iv) posouzení, týkající se zjištění újmy podle článku 15;
- (v) hlavní důvody, vedoucí k zjištění.

22.5 Veřejné oznámení o ukončení nebo zastavení šetření bude v případě kladného zjištění, předpokládajícího uložení konečného cla nebo přijetí závazku, obsahovat všechny příslušné informace o faktických a právních skutečnostech a důvodech, které vedly k uložení konečných opatření nebo přijetí závazku nebo bude toto oznámení obsahovat sdělení, že o nich byla vydána dostatečně podrobná samostatná zpráva, přičemž patřičná pozornost bude věnována povinnosti chránit důvěrné informace. Oznámení nebo zpráva budou zejména obsahovat informace, uvedené v odstavci 4, jakož i důvody přijetí nebo zamítnutí příslušných argumentů nebo tvrzení, předložených vývozci nebo dovozci.

22.6 Veřejné oznámení o ukončení nebo zastavení šetření v důsledku přijetí závazku podle článku 18 bude zahrnovat nedůvěrnou část tohoto závazku nebo bude obsahovat sdělení, že byla vydána samostatná zpráva, zahrnující tuto část.

22.7 Ustanovení tohoto článku se použije *mutatis mutandis* na zahájení a ukončení přezkoumání podle článku 21 a na rozhodnutí podle článku 20 uplatnit cla zpětně.

Článek 23

Soudní přezkoumání

Každý Člen, jehož domácí právní řád obsahuje ustanovení o opatřeních k uplatnění vyrovnávacích cel, bude udržovat soudy a soudní, rozhodčí nebo správní řízení za účelem mimo jiné bezodkladného přezkoumání správních opatření, týkajících se konečných zjištění a přezkoumání zjištění ve smyslu článku 21. Tyto soudy nebo řízení budou nezávislé na úřadech, odpovědných za dotyčná zjištění nebo přezkoumání a poskytnou všem zúčastněným stranám, které jsou účastníky správního řízení a jsou přímo a jednotlivě dotčeny správními opatřeními, přístup k přezkoumání.

ČÁST VI: INSTITUCE

Článek 24

Výbor pro subvence a vyrovnávací opatření a pomocné orgány

24.1 Tímto se zřizuje Výbor pro subvence a vyrovnávací opatření, složený ze zástupců každého z Členů. Výbor zvolí svého předsedu a bude se scházet nejméně dvakrát ročně a na žádost kteréhokoli Člena v souladu s příslušnými ustanoveními této Dohody. Výbor bude vykonávat pravomoce, které jsou mu svěřeny podle této Dohody nebo Členy a poskytne Členům možnost konzultovat všechny otázky, týkající se působení Dohody nebo naplňování jejích cílů. Sekretariát WTO bude plnit funkci sekretariátu Výboru.

24.2 Výbor může podle potřeby zřizovat pomocné orgány.

24.3 Výbor zřídí Stálou skupinu expertů, složenou z pěti nezávislých osob, které jsou vysoce kvalifikované v otázkách subvencí a obchodních vztahů. Experti budou zvoleni Výborem a jeden z nich bude střídán každým rokem. PGE může být požádána, aby poskytla pomoc skupině odborníků podle ustanovení odstavce 5 článku 4. Výbor může rovněž požádat o poradní názor na existenci a podstatu jakékoli subvence.

24.4 PGE může být konzultována kterýmkoli Členem a poskytovat poradní názory na podstatu jakékoli subvence, která byla navržena k zavedení nebo je běžně udržována tímto Členem. Tyto poradní názory budou důvěrné a nesmějí být použity v řízeních podle článku 7 této Dohody.

24.5 Při výkonu svých funkcí mohou Výbor a jeho pomocné orgány konzultovat jakýkoli zdroj, který budou považovat za vhodný a žádat od něj informace. Předtím však Výbor nebo jeho pomocný orgán požádají o informace příslušný zdroj, který je v pravomoci některého Člena, budou o tom tohoto Člena informovat.

ČÁST VII: OZNÁMENÍ A DOHLED

Článek 25

Oznámení

25.1 Členové se dohodli, že aniž by bylo dotčeno ustanovení odstavce 1 článku XVI GATT 1994, budou jejich oznámení o subvencích předkládána nejpozději 30.června každého roku a budou v souladu s ustanoveními odstavců 2 až 6.

25.2 Členové oznámí jakoukoli subvenci, vymezenou v odstavci 1 článku 1, která je specifická ve smyslu článku 2 a je poskytována nebo udržována na jejich území.

25.3 Obsah oznámení by měl být dostatečně přesný, aby umožňoval jiným Členům zhodnotit obchodní účinky a pochopit působení oznamovaných subvenčních programů. V této souvislosti a aniž by byl dotčen obsah a forma dotazníku o subvencích^{54/} Členové zabezpečí, aby jejich oznámení obsahovala tyto informace:

- (i) forma subvence (t.j. dar, půjčka, daňová úleva, atd.);
- (ii) subvence na jednotku nebo tam, kde to není možné, na celkovou částku nebo na roční rozpočtovanou částku pro tuto subvenci (ukazující, pokud možno, průměrnou subvenci na jednotku);
- (iii) cíl dané politiky a/nebo účel subvence;
- (iv) délka trvání subvence a/nebo jakákoli jiná lhůta, která se k ní vztahuje;
- (v) statistické údaje, umožňující zhodnocení obchodních účinků subvence.

25.4 Jestliže určité body odstavce 3 nebyly do oznámení zahrnuty, musí být v tomto oznámení podáno vysvětlení.

25.5 Jsou-li subvence poskytovány na konkrétní výrobky nebo sektory, měla by být oznámení členěna podle výrobků nebo sektorů.

25.6 Členové, kteří se domnívají, že v jejich zemích nejsou opatření, vyžadující oznámení podle odstavce 1 článku XVI GATT 1994 a této Dohody, budou o tom informovat Sekretariát písemně.

25.7 Členové uznávají, že oznámení o opatření nepředurčuje jeho právní povahu podle GATT 1994 a této Dohody, jeho účinky podle této Dohody, ani povahu opatření samého.

25.8 Každý Člen může kdykoli písemně požádat o informace o povaze a rozsahu subvence, poskytované nebo udržované jiným Členem (včetně jakékoli subvence, uvedené v části IV) nebo o vysvětlení důvodů, proč určité opatření nebylo shledáno za nutné ohlásit.

25.9 Členové, kteří byli takto požádáni, poskytnou informace co nejrychleji a uceleným způsobem a budou připraveni na požádání poskytnout žádajícímu Členovi dodatečné informace. Zejména poskytnou dostatečné podrobnosti, aby tak umožnili jinému Členovi zhodnotit, nakolik splňují podmínky této Dohody. Každý Člen, který se domnívá, že taková informace nebyla poskytnuta, na to může upozornit Výbor.

25.10 Každý Člen, který se domnívá, že opatření jiného Člena, které má subvenční účinky, nebylo oznámeno podle ustanovení odstavce 1 článku XVI GATT 1994 a tohoto článku, může tohoto jiného Člena na tuto věc upozornit. Jestliže údajná subvence není poté bezodkladně oznámena, může tento Člen tuto údajnou subvenci Výboru oznámit.

54/ Výbor zřídí pracovní skupinu k přezkoumání obsahu a formy dotazníku, obsaženého v dokumentu BISD, 9S/193-194.

25.11 Členové bezodkladně sdělí Výboru všechna předběžná nebo konečná opatření, prováděná v souvislosti s vyrovnávacími cly. Tato sdělení budou v Sekretariátu k nahlédnutí jiným Členům. Členové budou dále předkládat pololetní zprávy o opatřeních, souvisejících s vyrovnávacími cly, přijatých během předchozích šesti měsíců. Pololetní zprávy budou předkládány v dohodnuté jednotné formě.

25.12 Každý Člen oznámí Výboru, a) které jeho úřady jsou příslušné zahájit a provádět šetření, uvedené v článku 11 a b) jeho vnitřní postupy, uplatňované pro zahájení a provádění takových šetření.

Článek 26

Dohled

26.1 Na zvláštním zasedání, konaném každým třetím rokem, Výbor posoudí nová a úplná oznámení, předložená podle odstavce 1 článku XVI GATT 1994 a odstavce 1 článku 25 této Dohody. Oznámení, předložená v mezidobí (aktualizující oznámení), budou posouzena na každém řádném zasedání Výboru.

26.2 Výbor posoudí zprávy, předložené podle odstavce 11 článku 25 na svém každém řádném zasedání.

ČÁST VIII: ROZVOJOVÉ ČLENSKÉ ZEMĚ

Článek 27

Zvláštní a rozdílné zacházení pro rozvojové členské země

27.1 Členové uznávají, že subvence mohou hrát důležitou úlohu v programech ekonomického rozvoje rozvojových členských zemí.

27.2 Zákaz, uvedený v odstavci 1 a) článku 3, se nebude uplatňovat na:

- a) rozvojové členské země, uvedené v příloze VII,
- b) jiné rozvojové členské země po dobu osmi let ode dne vstupu v platnost Dohody o WTO, pokud to bude v souladu s ustanoveními odstavce 4.

27.3 Zákaz, uvedený v odstavci 1 b) článku 3, se nebude na rozvojové členské země uplatňovat po dobu pěti let a na nejméně rozvinuté členské země po dobu osmi let ode dne vstupu v platnost Dohody o WTO.

27.4 Každá rozvojová členská země, uvedená v odstavci 2 b), postupně odstraní své vývozní subvence během osmiletého období, pokud možno vzestupným způsobem. Rozvojová členská země však nezvýší úroveň svých vývozních subvencí^{55/} a zruší je v kratším období, než je uvedeno v tomto ustanovení, jestliže použití těchto vývozních subvencí neodpovídá potřebám jejího rozvoje. Považuje-li rozvojová členská země za nezbytné uplatňovat tyto subvence za rámec osmiletého období, vstoupí nejpozději jeden rok před uplynutím tohoto období do konzultací s Výborem, který po posouzení všech příslušných ekonomických, finančních a rozvojových potřeb této rozvojové členské země rozhodne, zda je prodloužení tohoto období odůvodněné.

55/ Pro rozvojové členské země, neposkytující vývozní subvence ke dni vstupu v platnost Dohody o WTO, se bude toto ustanovení uplatňovat na základě úrovně vývozních subvencí, poskytovaných v roce 1986.

Rozhodne-li Výbor, že je prodloužení odůvodněné, bude tato rozvojová členská země provádět každoroční konzultace s Výborem za účelem rozhodnutí, zda je nezbytné subvence udržovat. Pokud takto Výbor nerozhodne, rozvojová členská země odstraní zbývající vývozní subvence do dvou let od skončení posledního povoleného období.

27.5 Rozvojová členská země, která dosáhla konkurenční schopnosti ve vývozu jakéhokoli daného výrobku, postupně odstraní své vývozní subvence na tento výrobek/ky během dvouletého období. Avšak rozvojová členská země, která je uvedena v příloze VII a která dosáhla konkurenční schopnosti ve vývozu u jednoho nebo více výrobků, postupně odstraní subvence na takové výrobky během osmi let.

27.6 Vývozní konkurenční schopnost u výrobku je dána tehdy, jestliže vývoz tohoto výrobku z rozvojové členské země dosáhl podílu nejméně 3,25% světového obchodu tímto výrobkem po dva po sobě následující kalendářní roky. Vývozní konkurenční schopnost je dána buď a) na základě oznámení rozvojové členské země, že dosáhla vývozní konkurenční schopnosti nebo b) na základě výpočtu, provedeného Sekretariátem na žádost kteréhokoli Člena. Pro účely tohoto odstavce je výrobek vymezen jako položka nomenklatury Harmonizovaného systému. Výbor bude přezkoumávat působení tohoto ustanovení pět let ode dne vstupu v platnost Dohody o WTO.

27.7 Ustanovení článku 4 se nebudou uplatňovat na rozvojovou členskou zemi v případě, že vývozní subvence jsou v souladu s ustanoveními odstavců 2 až 5. Příslušnými ustanoveními v takovém případě budou ustanovení v článku 7.

27.8 Subvence, poskytnutá rozvojovou členskou zemí, nebude považována ve smyslu odstavce 1 článku 6 za subvenci, způsobující vážnou újmu, vymezenou v této Dohodě. Existence vážné újmy za okolností, uvedených v odstavci 9, musí být doložena spolehlivými důkazy v souladu s ustanoveními odstavců 3 až 8 článku 6.

27.9 V případě napadnutelných subvencí, poskytovaných nebo udržovaných rozvojovou členskou zemí, jiných než těch, které jsou uvedeny v odstavci 1 článku 6, nebude moci být opatření podle článku 7 schváleno nebo přijato, pokud nebude shledáno, že v důsledku takové subvence došlo ke zrušení nebo zmenšení celních koncesí nebo jiných závazků podle GATT 1994 způsobem, který nahrazuje dovoz obdobného výrobku jiného Člena na trh subvencující rozvojové členské země, nebo mu brání nebo že dochází k újmě domácímu výrobnímu odvětví na trhu dovážejícího Člena.

27.10 Šetření ve věci vyrovnávacího cla na výrobek, pocházející z rozvojové členské země, musí být ukončeno, jakmile příslušné úřady určí, že:

- a) celková úroveň poskytnutých subvencí na dotyčný výrobek nepřekračuje 2% jeho hodnoty, vypočítané na jednotkové bázi; nebo
- b) objem subvencovaných dovozů představuje méně než 4% celkových dovozů obdobného výrobku dovážejícího Člena, pokud dovozy z rozvojových členských zemí, jejichž samostatné podíly na celkovém dovozu představují méně než 4%, nečiní společně více než 9% celkového dovozu obdobného výrobku dovážejícího Člena.

27.11 Pro rozvojové členské země, uvedené v odstavci 2 b), které odstranily vývozní subvence dříve, než uplynula lhůta 8 let od data vstupu v platnost Dohody o WTO a pro ty rozvojové členské země, které jsou uvedeny v příloze VII, bude číslo, uvedené v odstavci 10 a) 3%, a ne 2%. Toto ustanovení platí od data, kdy je toto odstranění vývozních subvencí oznámeno Výboru a na tak dlouho, dokud vývozní subvence nejsou oznamující rozvojovou členskou zemi poskytovány. Toto ustanovení vyprší za 8 let od vstupu v platnost Dohody o WTO.

27.12 Ustanovení odstavců 10 a 11 upravují každé zjištění subvence *de minimis* podle odstavce 3 článku 15.

27.13 Ustanovení části III se nevztahují na přímé promíjení dluhů, subvence na krytí sociálních nákladů v jakékoli podobě, včetně upuštění od vládních příjmů a jiných převodů závazků, jsou-li tyto subvence poskytovány v přímé vazbě na privatizační program rozvojové členské země, pokud tento program i subvence jsou poskytovány po omezenou dobu a oznámeny Výboru a pokud tento program nakonec vede k privatizaci příslušného podniku.

27.14 Výbor provede na žádost zúčastněného Člena přezkoumání konkrétního způsobu poskytování vývozní subvence rozvojové členské země, aby vyšetřil, zda je tento způsob v souladu s potřebami jejího rozvoje.

27.15 Výbor provede na žádost zúčastněné rozvojové členské země přezkoumání konkrétního vyrovnávacího opatření, aby vyšetřil, zda je v souladu s ustanoveními odstavců 10 a 11, jak se uplatňují na danou rozvojovou členskou zemi.

ČÁST IX: PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

Článek 28

Existující programy

28.1 Subvenční programy, které byly zavedeny na území kteréhokoli Člena před datem, kdy tento Člen podepsal Dohodu o WTO a které nejsou v souladu s ustanoveními této Dohody, budou:

- a) oznámeny Výboru nejpozději 90 dní po datu, kdy pro tohoto Člena vstoupí v platnost Dohoda o WTO; a
- b) uvedeny do souladu s ustanoveními této Dohody do 3 let od data, kdy pro tohoto Člena vstoupí v platnost Dohoda o WTO a do té doby nebudou podléhat části II této Dohody.

28.2 Žádný Člen nerozšíří rozsah jakéhokoli takového programu, ani takový program po jeho uplynutí neobnoví.

Článek 29

Přechod na tržní ekonomiku

29.1 Členové, kteří jsou v procesu přechodu z centrálně plánované na tržní ekonomiku se svobodným podnikáním, mohou uplatňovat programy a opatření, potřebná pro tento přechod.

29.2 V případě těchto Členů budou subvenční programy, spadající pod článek 3 a oznámené podle odstavce 3, postupně zrušeny nebo uvedeny do souladu s článkem 3 v rámci sedmiletého období od data vstupu v platnost Dohody o WTO. V takovém případě nebude článek 4 uplatněn. Navíc během tohoto období:

- a) Subvenční programy, spadající pod odstavec 1 d) článku 6, nebudou napadnutelné podle článku 7;
- b) Pro jiné napadnutelné subvence se budou uplatňovat ustanovení odstavce 9 článku 27.

29.3 Subvenční programy, spadající pod článek 3, budou oznámeny Výboru co nejdříve po datu vstupu v platnost Dohody o WTO. Další oznámení těchto subvencí mohou být učiněna do dvou let po datu vstupu v platnost Dohody o WTO.

29.4 Za výjimečných okolností může Výbor umožnit Členům, jichž se týká odstavec 1, odchýlit se od jejich oznámených programů a opatření a jejich časového rozvrhu, pokud jsou takové odchylky považovány za potřebné pro proces přechodu.

ČÁST X: ŘEŠENÍ SPORŮ

Článek 30

Ustanovení článků XXII a XXIII GATT 1994, jak jsou rozpracována a uplatňována Ujednáním o řešení sporů, se budou uplatňovat na konzultace a řešení sporů podle této Dohody, pokud v ní není výslovně stanoveno jinak.

ČÁST XI: ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 31

Prozatímní platnost

Ustanovení odstavce 1 článku 6 a ustanovení článku 8 a článku 9 se budou uplatňovat po dobu 5 let, počínaje dnem vstupu v platnost Dohody o WTO. Nejpozději 180 dní před koncem tohoto období Výbor přezkoumá působení těchto ustanovení s cílem stanovit, zda prodloužit jejich uplatňování v současné anebo pozměněné podobě na další období.

Článek 32

Jiná závěrečná ustanovení

32.1 Proti subvencím jiného Člena nemohou být podniknuta žádná určitá opatření, kromě těch, které jsou v souladu s ustanoveními GATT 1994, vyloženými v této Dohodě.^{56/}

32.2 K žádnému ustanovení této Dohody nemohou být uplatněny výhrady bez souhlasu ostatních Členů.

32.3 S výjimkou odstavce 4 se budou ustanovení této Dohody uplatňovat na šetření a na přezkoumání existujících opatření, zahájená na základě žádostí, které byly předloženy v den nebo po dni, kdy pro Člena vstoupila v platnost Dohoda o WTO.

32.4 Pro účely odstavce 3 článku 21 budou existující vyrovnávací opatření považována za uložená nejpozději dnem, kterým pro Člena vstoupila v platnost Dohoda o WTO, s výjimkou případů, kdy domácí právní řád Člena, platný k tomuto datu již obsahoval ustanovení obdobné tomu, které je uvedeno ve zmíněném odstavci.

56/ Tento odstavec nemá bránit opatřením podle jiných příslušných ustanovení GATT 1994 tam, kde to bude vhodné.

32.5 Každý Člen přijme všechna potřebná opatření obecné nebo zvláštní povahy, aby zajistil nejpozději ke dni, kdy pro něj vstoupí v platnost Dohoda o WTO, soulad mezi svými právními předpisy a správními řízeními a ustanoveními této Dohody v rozsahu, v jakém mohou být na tohoto Člena uplatňována.

32.6 Každý Člen bude informovat Výbor o jakýchkoli změnách v jeho právním řádu, týkajících se této Dohody a v provádění těchto právních předpisů.

32.7 Výbor přezkoumá každoročně provádění a působení této Dohody, přičemž bude mít na paměti její cíle. Výbor bude každoročně informovat Radu pro obchod zboží o vývoji během období, na které se toto přezkoumání vztahuje.

32.8 Přílohy k této Dohodě tvoří její nedílnou součást.

PŘÍLOHA I

SEZNAM PŘÍKLADŮ VÝVOZNÍCH SUBVENCÍ

- a) Vládní poskytování přímých subvencí firmě nebo výrobnímu odvětví ve vazbě na výsledky vývozu.
- b) Systémy devizové nabídkové povinnosti nebo jiné podobné praktiky, které zahrnují příplatek při vývozu.
- c) Vnitřní dopravní a přepravní poplatky u vývozních dodávek, stanovené nebo uložené vládou za příznivějších podmínek než u domácích dodávek.
- d) Vládou nebo jejími orgány buď přímo nebo prostřednictvím vládou zřízených programů, uskutečňované dodávky dovážených či domácích výrobků nebo služeb pro užití ve výrobě vyváženého zboží za příznivějších podmínek než při dodávání obdobných či přímo soutěžících výrobků nebo služeb k použití ve výrobě zboží pro domácí spotřebu, jestliže (v případě výrobků) tyto podmínky jsou příznivější než ty, které jsou obchodně dostupné^{57/} na světových trzích jejich vývozcům.
- e) Plné nebo částečné prominutí, úleva nebo odklad přímých daní^{58/} s konkrétní vazbou na vývoz nebo poplatků na sociální zabezpečení, placených nebo splatných průmyslovými nebo obchodními podniky.^{59/}

57/ Výraz "obchodně dostupné" znamená, že volba mezi domácími a dováženými výrobky není omezena a závisí pouze na komerčním posouzení.

58/ Pro účely této Dohody:

Výraz "přímé daně" znamená daně z mezd, zisků, úroků, nájemného, licenčních poplatků a všech jiných forem příjmů, jakož i daně z vlastnictví nemovitostí.

Výraz "dovozní poplatky" znamená cla, celní a jiné fiskální poplatky uložené na dovozy, které nejsou vyjmenovány na jiném místě v této poznámce.

Výraz "nepřímé daně" znamená daně z prodeje, spotřeby, obratu, přidané hodnoty, koncesí, úředních povolení, převodů, zásob a zařízení, pohraniční daně a všechny jiné daně než přímé daně a dovozní poplatky.

Nepřímé daně z "předchozího stupně zpracování" jsou daně uložené na zboží nebo služby, použité přímo nebo nepřímo při výrobě zboží.

"Kumulativní" nepřímé daně jsou mnohostupňové daně ukládané tam, kde neexistuje mechanismus pro následný odpočet daně, jestliže zboží nebo služby podléhající dani na jednom stupni výroby jsou použity v následném stupni výroby.

"Úleva" daní zahrnuje vrácení nebo snížení daní.

"Úleva nebo navrácení" zahrnuje plné nebo částečné prominutí nebo odložení dovozních poplatků.

59/ Členové uznávají, že odklad se nemusí rovnat vývozní subvenci tam, kde jsou například vybírány přiměřené poplatky z úroků. Členové znovu potvrzují princip, že ceny za zboží v transakci mezi vývozními podniky a zahraničními kupujícími, které kontrolují nebo jsou pod společnou kontrolou, by pro daňové účely měly být cenami, které jsou účtovány mezi vzájemně nezávislými podniky podnikajícími za podmínek volné soutěže. Každý člen má právo upozornit jiného členu na administrativní či jiné praktiky, které mohou být v rozporu s tímto principem a vedou k významným úsporám nepřímých daní ve vývozních operacích. Za takových okolností se členové obvykle vynasnaží o urovnání nesrovnalostí s využitím existujících dvoustranných smluv o zdanění nebo jiných příslušných mezinárodních mechanismů, aniž by tím byla dotčena práva nebo závazky členů podle GATT 1994, včetně práva na konzultace, stanoveného předchozí větou.

Úmyslem odstavce e) není omezit členu přijímat opatření k zamezení dvojímu zdanění zahraničního zdroje příjmů, dosažených jeho podniky nebo podniky jiného členu.

- f) Připuštění zvláštních odpočtů, souvisejících přímo s vývozem nebo s exportní výkonností, přesahujících odpočty, poskytované v tomto ohledu výrobě pro domácí spotřebu při výpočtu základu, ze kterého se počítají přímé daně.
- g) Prominutí nebo úleva u nepřímých daní^{58/} při výrobě a distribuci vyvážených výrobků nad rámec těch, které jsou ukládány při výrobě a distribuci obdobných výrobků, prodávaných pro domácí spotřebu.
- h) Prominutí, úleva nebo odklad kumulativních nepřímých daní z předchozího stupně zpracování^{58/} na zboží nebo služby, použité ve výrobě vyvážených výrobků nad rámec prominutí, úlevy nebo odkladu obdobných kumulativních nepřímých daní z předchozího stupně zpracování na zboží a služby, použité při výrobě obdobných výrobků, prodávaných pro domácí spotřebu; nepřímé daně z předchozího stupně zpracování mohou být nicméně prominuty, sníženy nebo odloženy u vyvážených výrobků i tehdy, kdy nebyly prominuty, sníženy či odloženy u obdobných výrobků, prodávaných pro domácí spotřebu, jestliže kumulativní nepřímé daně jsou ukládány na vstupy, které jsou spotřebovány ve výrobě vyváženého výrobku (odpovídající přiměřenému odpadu).^{60/} Tento bod bude vykládán v souladu se Směrnicemi o spotřebě vstupů ve výrobním procesu, které jsou obsaženy v příloze II.
- i) Úleva nebo zpětná úhrada dovozních poplatků^{58/} nad rámec těch, které jsou ukládány na dovážené vstupy, které jsou spotřebovány ve výrobě vyváženého výrobku (odpovídající přiměřenému odpadu); ve zvláštních případech však firma může použít množství vstupů z domácího trhu, které je stejné, při téže kvalitě a povaze jako dovážené vstupy, které nahrazuje, aby z toho mohla vzejít výhoda, jsou-li dovozy i odpovídající vývozy prováděny v rozumném časovém období, nepřesahujícím dva roky. Tento bod je nutno vykládat v souladu se Směrnicemi o spotřebě vstupů ve výrobním procesu, obsaženými v příloze II a Směrnicemi pro stanovení systémů zpětných úhrad náhradních vstupů jako vývozních subvencí, obsaženými v příloze III.
- j) Vývozní úvěrové záruky nebo pojištění, pojištění nebo záruky proti zvýšení nákladů na vyvážené výrobky nebo programy eliminace kurzových rizik, poskytované vládami (nebo zvláštními institucemi kontrolovanými vládami) za zvýhodněné sazby, které nejsou přiměřené k pokrytí dlouhodobých provozních nákladů a ztrát těchto opatření.
- k) Vývozní úvěry, poskytnuté vládami (nebo zvláštními institucemi kontrolovanými a/nebo řízenými vládami) při sazbách nižších, než jsou ty, které musí skutečně platit za takto získané prostředky (nebo by musely platit, kdyby si vypůjčily na mezinárodních kapitálových trzích, aby získaly prostředky se stejnou dobou splatnosti a jinými úvěrovými podmínkami a ve stejné měně jako vývozní úvěr), nebo jimi provedené platby za všechny nebo část nákladů, vynaložených vývozci nebo finančními institucemi pro získání úvěrů, pokud jsou použity k zabezpečení podstatné výhody v oblasti podmínek vývozních úvěrů.

60/ Odstavec h) se nevztahuje na systémy daně z přidané hodnoty a namísto nich uplatněnou úpravu pohraničních daní. Problém nadbytečných úlev daní z přidané hodnoty je upraven výhradně v odstavci g).

Je-li však Člen stranou mezinárodního závazku, týkajícího se oficiálních vývozních úvěrů, jehož stranami je od 1. ledna 1979 nejméně dvanáct původních Členů této Dohody (nebo nástupnického závazku, který byl přijat těmito původními Členy) nebo uplatňuje-li skutečně Člen stanovené úrokové míry podle ustanovení tohoto závazku, pak vývozní úvěrová praxe, která je v souladu s těmito ustanoveními, nebude považována za vývozní subvenci zakázanou touto Dohodou.

- 1) Každá jiná úhrada z veřejných prostředků, představující vývozní subvenci ve smyslu článku XVI GATT 1994.

PŘÍLOHA II

SMĚRNICE O SPOTŘEBĚ VSTUPŮ VE VÝROBNÍM PROCESU^{61/}

I.

1. Systémy snížení nepřímých daní mohou umožňovat prominutí, úlevy a odklady kumulativních nepřímých daní z předchozího stupně zpracování, uvalených na vstupy, které jsou spotřebovány ve výrobě vyváženého výrobku (odpovídající přiměřenému odpadu). Podobně systémy zpětných úhrad mohou umožňovat úlevy nebo zpětné úhrady dovozních poplatků, uvalených na vstupy, které jsou spotřebovány ve výrobě vyváženého výrobku (odpovídající přiměřenému odpadu).

2. Seznam příkladů vývozních subvencí v příloze I této Dohody používá výraz "vstupy, které jsou spotřebovány ve výrobě vyváženého výrobku" v odstavcích h) a i). Podle odstavce h) systémy snížení nepřímých daní mohou představovat vývozní subvenci, pokud vedou k prominutí, úlevám nebo odkladům kumulativních nepřímých daní z předchozího stupně zpracování nad rámec částky těchto daní, skutečně vybraných za vstupy, které jsou spotřebovány ve výrobě vyváženého výrobku. Podle odstavce i) systémy zpětných úhrad mohou představovat vývozní subvenci, pokud vedou k úlevám nebo zpětným úhradám dovozních poplatků nad rámec těch, které byly skutečně vybrány za vstupy, které jsou spotřebovány ve výrobě vyváženého výrobku. Oba odstavce stanoví, že ve zjištěních o spotřebě vstupů ve výrobě vyváženého výrobku musí být zahrnut přiměřený odpad. Odstavec i) obsahuje rovněž ustanovení o náhradě výrobků tam, kde je to vhodné.

61/ Vstupy spotřebované ve výrobním procesu jsou fyzicky vloženy vstupy, energie, paliva a oleje, použité ve výrobním procesu a katalyzátory, které jsou spotřebovány v průběhu jejich použití k získání vyváženého výrobku.

II.

Při zkoumání, zda vstupy jsou spotřebovány ve výrobě vyváženého výrobku, by v rámci šetření o vyrovnávacích clech podle této Dohody měly úřady, provádějící šetření, postupovat takto:

1. V případě podezření, že systém snížení nepřímých daní nebo systém zpětných úhrad zahrnuje subvenci z důvodu nadbytečného snížení nebo přílišné zpětné úhrady nepřímých daní nebo dovozních poplatků u vstupů, spotřebovaných ve výrobě vyváženého výrobku, měly by úřady provádějící šetření nejprve určit, zda vláda vyvážejícího Člena má a uplatňuje systém nebo postupy k prokázání, které vstupy jsou spotřebovávány ve výrobě vyváženého výrobku a v jakém množství. Je-li zjištěno, že je takový systém nebo postup uplatňován, měly by pak úřady provádějící šetření prozkoumat tento systém nebo postup, aby zjistily, zda je rozumný, účinný pro zamýšlený účel a založený na všeobecně přijatých obchodních praktikách v zemi vývozu. Úřady provádějící šetření mohou považovat za nutné provést, v souladu s odstavcem 6 článku 12, určité praktické zkoušky, aby si ověřily informace nebo aby se ubezpečily, že je systém nebo postup účinně uplatňován.

2. Jestliže takový systém nebo postup neexistuje nebo není rozumný nebo je zřízen a považován za rozumný, ale je shledáno, že není uplatňován nebo je uplatňován neúčinně, bude třeba, aby vyvážející Člen provedl, v souvislosti se zjištěním, zda došlo k nadbytečným platbám, další šetření, založené na skutečných příslušných vstupech. Budou-li to úřady provádějící šetření považovat za nutné, mělo by být provedeno další šetření podle odstavce 1.

3. Úřady provádějící šetření by měly považovat vstupy za fyzicky vložené, pokud jsou použity ve výrobním procesu a jsou fyzicky přítomny ve vyváženém výrobku. Členové zaznamenávají, že vstup nemusí být přítomen v konečném výrobku ve stejné podobě, ve které vstoupil do výrobního procesu.

4. Při stanovení množství určitého vstupu, který je spotřebován ve výrobě vyváženého výrobku, by měl být brán v úvahu "přiměřený odpad" a tento odpad by měl být považován za spotřebovaný ve výrobním procesu vyváženého výrobku. Výraz "odpad" se vztahuje na tu část daného vstupu, která nemá nezávislou funkci ve výrobním procesu, není spotřebována ve výrobě vyváženého výrobku (z takových příčin, jako je neefektivnost) a není obnovena, použita nebo prodána timentž výrobcem.

5. Zjištění úřadu provádějícího šetření, zda uváděný odpad je "přiměřený", by mělo brát podle situace v úvahu výrobní proces, průměrnou zkušenost výrobního odvětví v zemi vývozu a případně jiné technické faktory. Úřad provádějící šetření by měl mít na mysli, že důležitou otázkou je, zda úřady vyvážejícího Člena vypočítaly rozumně množství odpadu, má-li být toto množství zahrnuto do daňového či celního snížení nebo úlevy.

PŘÍLOHA III

SMĚRNICE PRO STANOVENÍ SYSTÉMŮ ZPĚTNÝCH ÚHRAD
NÁHRADNÍCH VSTUPŮ JAKO VÝVOZNÍCH SUBVENCÍ

I.

Systémy zpětných úhrad mohou umožnit splacení nebo zpětnou úhradu dovozních poplatků za vstupy, spotřebované ve výrobním procesu jiného výrobku, jestliže vývoz tohoto jiného výrobku obsahuje domácí vstupy se stejnou kvalitou a vlastnostmi jako ty, které nahradily dovážené vstupy. Podle odstavce i) Seznamu příkladů vývozních subvencí v příloze I mohou systémy zpětných úhrad náhradních vstupů představovat vývozní subvenci, pokud vedou k nadbytečným zpětným úhradám dovozních poplatků, vybraných původně za dovážené vstupy, za něž je požadována zpětná úhrada.

II.

Při zkoumání systému zpětných úhrad náhradních vstupů jako součásti šetření o vyrovnávacích clech podle této Dohody by měly úřady provádějící šetření postupovat takto:

1. Odstavec i) Seznamu příkladů stanoví, že vstupy z domácího trhu mohou nahradit dovážené vstupy ve výrobě výrobku pro vývoz, pokud jsou tyto vstupy stejné svým množstvím a mají stejnou kvalitu a vlastnosti jako nahrazované dovážené vstupy. Existence ověřovacího systému nebo postupu je důležitá, protože umožňuje vládě vyvážejícího Člena zabezpečit a prokázat, že množství vstupů, za něž je požadována zpětná úhrada, nepřesahuje v jakékoli podobě množství podobného vyváženého výrobku a že neexistuje zpětná úhrada dovozních poplatků nad rámec těch, které byly původně vybrány za dotyčné dovezené vstupy.

2. Existuje-li podezření, že systém zpětných úhrad náhradních vstupů zahrnuje subvenci, měly by úřady provádějící šetření nejdříve určit, zda vláda vyvážejícího Člena zavedla a uplatňuje ověřovací systém nebo postup. Je-li uznáno, že je takový systém nebo postup uplatňován, úřady provádějící šetření by pak měly prošetřit ověřovací postupy, aby zjistily, zda jsou rozumné, účinné pro zamýšlený účel a založené na všeobecně přijatých obchodních praktikách v zemi vývozu. Pokud je uznáno, že postupy vyhovují těmto kritériím a že jsou účinně uplatňovány, nelze předpokládat existenci subvence. Úřady provádějící šetření mohou považovat za nutné provést, v souladu s odstavcem 6 článku 12, určité praktické zkoušky, aby si ověřily informace nebo se ujistily, že ověřovací postupy jsou účinně uplatňovány.

3. Jestliže ověřovací postupy neexistují nebo nejsou rozumné nebo tyto postupy jsou stanoveny a považovány za rozumné, ale je shledáno, že nejsou skutečně uplatňovány nebo jsou uplatňovány neúčinně, může jít o subvenci. V takových případech by mohlo být nutné další zkoumání vyvážejícím Členem, opírající se o skutečné dotčené transakce, aby bylo možno zjistit, zda došlo k nadbytečné platbě. Budou-li to úřady provádějící šetření považovat za nutné, mělo by být provedeno další šetření v souladu s odstavcem 2.

4. Existence ustanovení o zpětných úhradách náhradních vstupů, podle něhož mají vývozci možnost zvolit si určité dovozní dodávky, z nichž je požadována zpětná úhrada, by neměla být sama o sobě považována, že zahrnuje subvenci.

5. Nadbytečná zpětná platba dovozních poplatků ve smyslu odstavce i) je považována za existující, když vlády platily úrok z jakýchkoli peněžních prostředků, navrácených podle jejich systémů zpětných úhrad, v rozsahu skutečně zaplaceného nebo splatného úroku.

PŘÍLOHA IV

VÝPOČET CELKOVÉHO SUBVENCOVÁNÍ AD VALOREM
(ODSTAVEC 1 A) ČLÁNKU 6)^{62/}

1. Výpočet částky subvence pro účely odstavce 1 a) článku 6 bude prováděn na základě nákladů pro poskytující vládu.

2. Kromě případů, uvedených v odstavcích 3 až 5, bude při zjišťování, zda celková míra subvencování přesahuje 5% hodnoty výrobku, vypočítána hodnota výrobku jako celková hodnota prodeje přijímající firmy^{63/} v posledním dvanáctiměsíčním období, z něhož jsou dostupné údaje, předcházejícím období, ve kterém je subvence poskytována.^{64/}

3. Je-li subvence vázána na výrobu nebo prodej daného výrobku, bude hodnota výrobku vypočítána jako celková hodnota prodeje tohoto výrobku přijímající firmou v posledním dvanáctiměsíčním období, z něhož jsou dostupné údaje, předcházejícím období, ve kterém je subvence poskytována.

4. Jestliže přijímající firma teprve zahajuje svou činnost, vážná újma bude považována za existující, jestliže celková míra subvencování překročí 15% celkových investovaných prostředků. Pro účely tohoto odstavce nepřesahuje počáteční období první rok výroby.^{65/}

5. Nachází-li se přijímající firma v zemi s inflační ekonomikou, bude hodnota výrobku vypočítána jako celkové prodeje přijímající firmy (nebo prodeje příslušného výrobku, pokud je subvence vázána) v předchozím kalendářním roce, upravené o míru inflace za dvanáct měsíců, předcházejících měsíci, ve kterém má být poskytnuta subvence.

6. Při zjišťování celkové míry subvencování v daném roce budou subvence, poskytnuté podle různých programů a různými úřady na území Člena, sečteny.

7. Subvence, poskytnuté před datem vstupu v platnost Dohody o WTO, jejichž přínos je určen do budoucí výroby, budou zahrnuty do celkové míry subvencování.

8. Subvence, které jsou nenapadnutelné podle příslušných ustanovení této Dohody, nebudou zahrnuty do výpočtu částky subvence pro účely odstavce 1 a) článku 6.

62/ Členové by měli podle potřeby usilovat o vzájemné ujednání ve věcech, které nejsou uvedeny v této příloze nebo které vyžadují další vysvětlení pro účely odstavce 1 a) článku 6.

63/ Přijímající firmou je firma na území subvencujícího Člena.

64/ V případě subvencí vázaných k dani musí být hodnota výrobku vypočítána jako celková hodnota prodeje přijímající firmy ve finančním roce, ve kterém bylo opatření spojené s daní provedeno.

65/ Počáteční období činnosti zahrnují případy, kdy byly přijaty finanční závazky k vývoji výrobku nebo výstavbě zařízení pro výrobu výrobků požívajících subvencí, i když výroba ještě nezačala.

PŘÍLOHA V

POSTUPY PŘI SBĚRU INFORMACÍ,
TÝKAJÍCÍCH SE VÁŽNÉ ÚJMY

1. Každý Člen bude spolupracovat při sběru důkazů, které mají být prošetřeny Výborem nebo jeho pomocnými orgány v řízení podle odstavců 4 až 6 článku 7. Jakmile byla uplatněna ustanovení odstavce 4 článku 7, oznámí sporné strany a každá příslušná třetí členská země DSB organizaci, odpovědnou za správu těchto ustanovení na jejím území, jakož i postupy, které mají být použity v případě žádostí o informace.

2. V případech, kdy jsou záležitosti předloženy DSB podle odstavce 4 článku 7, je DSB povinen na žádost zahájit řízení k získání takových informací od vlády subvencujícího Člena, které jsou zapotřebí ke zjištění existence a částky subvencování, hodnoty celkových prodejů subvencovaných firem, jakož i informací potřebných k rozboru nepříznivých účinků, způsobených subvencovaným výrobkem.^{66/} Tento proces může podle potřeby zahrnovat kladení otázek vládě subvencujícího Člena a stěžujícího si Člena, aby byly shromážděny informace, jakož i objasněny a upřesněny informace dostupné sporným stranám prostřednictvím oznamovacích postupů stanovených v části VII.^{67/}

3. Projeví-li se účinky na trzích třetí země, může sporná strana shromažďovat informace cestou kladení otázek vládě třetí členské země, které jsou potřebné k provedení rozboru nepříznivých účinků a které nejsou jinak obvykle dostupné od stěžujícího si Člena nebo subvencujícího Člena. Toto ustanovení by mělo být uplatňováno způsobem, který nevyvolává nepřiměřené náklady pro třetí členskou zemi. Zejména se od tohoto Člena neočekává provádění rozboru trhu nebo cen zvláště k tomuto účelu. Informace, která má být poskytnuta, má být již k dispozici nebo má být tomuto Členovi snadno dostupná (například většina nedávných statistických údajů, které již byly shromážděny příslušnými statistickými službami, ale nebyly ještě publikovány, celní údaje o dovozech a deklarovaných hodnotách dotyčného výrobku atd.). Provádí-li však sporná strana podrobný rozbor trhu na své náklady, úřady třetí členské země budou usnadňovat plnění úkolu osobě nebo firmě provádějící tento rozbor a této osobě nebo firmě bude umožněn přístup ke všem informacím, které nejsou vládou obvykle považovány za důvěrné.

4. DSB určí zástupce, který bude napomáhat procesu shromažďování informací. Jediným úkolem tohoto zástupce bude zabezpečovat včasné shromažďování informací, potřebných k tomu, aby tím bylo usnadněno urychlené následné vypracování mnohostranného přehledu o sporu. Zástupce může zejména navrhnout způsoby nejúčinnějšího vyžadování nezbytných informací a podporovat spolupráci stran.

66/ V případech, kdy vážná újma musí být prokázána.

67/ Proces shromažďování informací DSB bude brát v úvahu potřebu chránit informace, které jsou svou povahou důvěrné nebo které jsou poskytovány na důvěrném základě kterémukoli členem účastnícím se na tomto procesu.

5. Proces shromažďování informací, vymezený v odstavcích 2 až 4, bude ukončen do 60 dní ode dne, kdy byla záležitost předána DSB podle odstavce 4 článku 7. Informace získané během tohoto procesu budou předloženy skupině odborníků, ustavené DSB v souladu s ustanoveními části X. Tyto informace by měly obsahovat mimo jiné údaje o částce dotyčné subvence (a tam, kde je to vhodné, hodnotu celkových prodejů subvencovaných firem), ceny subvencovaného výrobku, ceny nesubvencovaného výrobku, ceny jiných dodavatelů na trh, změny v nabídce subvencovaného výrobku na dotyčném trhu a změny v podílech na trhu. Měly by rovněž zahrnovat vyvracející důkazy, jakož i dodatečné informace, které skupina odborníků považuje za významné při zpracování závěrů.

6. Nespolupracuje-li subvencující a/nebo třetí členská země při shromažďování informací, stěžující si Člen předloží svůj případ vážné újmy, podložený pro něho dostupnými důkazy, spolu s fakty a okolnostmi nespolupráce subvencující a/nebo třetí členské země. Jestliže pro nespolupráci subvencující a/nebo třetí členské země nejsou informace k dispozici, skupina odborníků může doplnit spis podle potřeby na základě nejlepších informací, dostupných jinak.

7. Při vypracování svého zjištění by měla skupina odborníků z případů nespolupráce kterékoli strany, podílející se na procesu shromažďování informací, vyvodit záporné závěry.

8. Při zjišťování, zda byly použity nejlepší dostupné informace nebo při vyvozování záporných závěrů posoudí skupina odborníků stanovisko zástupce DSB, jmenovaného podle odstavce 4, k rozumnosti požadavků o informace a k úsilí, vynaloženému stranami k splnění těchto požadavků cestou spolupráce a včasného reagování.

9. Nic v procesu shromažďování informací neomezí možnost skupiny odborníků získat takové dodatečné informace, které považuje za podstatné k řádnému vyřešení sporu a které nebyly patřičně vyžádány nebo shromážděny během tohoto procesu. Skupina odborníků by však obvykle neměla vyžadovat dodatečné informace k doplnění zprávy tam, kde by tyto informace podpořily stanovisko jedné strany a neexistence těchto informací ve zprávě je výsledkem nerozumné nespolupráce této strany v procesu shromažďování informací.

PŘÍLOHA VI

POSTUPY PŘI ŠETŘENÍ NA MÍSTĚ
PODLE ODSTAVCE 6 ČLÁNKU 12

1. Po zahájení šetření by úřady vyvážejícího Člena a firmy, o nichž je známo, že se jich to týká, měly být informovány o úmyslu provést šetření na místě.

2. Je-li úmyslem v mimořádných případech zahrnout do skupiny, provádějící šetření, nevládní experty, měly by být o tom firmy a úřady vyvážejícího Člena informovány. Nevládní experti by měli podléhat účinným sankcím, pokud nedodrží důvěrnou povahu informací.

3. Získání výslovného souhlasu příslušné firmy vyvážejícího Člena dříve, než je termín návštěvy definitivně stanoven, by mělo být obvyklým postupem.

4. Jakmile byl získán souhlas příslušných firem, měly by úřady, provádějící šetření, oznámit úřadům vyvážejícího Člena jména a adresy firem, které mají být navštíveny a dohodnutá data.

5. Příslušným firmám by mělo být s dostatečným předstihem oznámeno, kdy bude návštěva uskutečněna.

6. Návštěvy k vysvětlení dotazníku by měly být uskutečněny pouze na žádost vyvážející firmy. Tato návštěva může být uskutečněna pouze tehdy, jestliže a) úřady dovážejícího Člena o tom informovaly zástupce vlády dotyčného Člena a b) ti proti návštěvě nemají námitky.

7. Vzhledem k tomu, že hlavním účelem šetření na místě je ověření poskytnutých informací nebo získání dalších podrobností, mělo by být prováděno po obdržení odpovědi na dotazník, pokud firma nesouhlasí s opačným postupem a jestliže vláda vyvážejícího Člena byla informována úřady, provádějícími šetření, o předvídané návštěvě a nemá proti ní námitky; dále by mělo být obvyklým postupem upozornit před návštěvou dotyčné firmy na celkovou povahu informací, které budou ověřovány a na jakoukoli další informaci, kterou je nutno poskytnout, což by však nemělo bránit požádat na místě o další podrobnosti s ohledem na informace získané.

8. Žádosti o informace nebo otázky, které byly položeny úřady nebo firmami vyvážejících Členů a jsou podstatné pro úspěšné šetření na místě, by měly být zodpovězeny, kdykoli je to možné, ještě před uskutečněním návštěvy.

PŘÍLOHA VII

ROZVOJOVÉ ČLENSKÉ ZEMĚ
UVÁDĚNÉ V Odstavci 2 A) Článku 27

Rozvojovými členskými zeměmi, na které se nevztahují ustanovení odstavce 1 a) článku 3 na základě odstavce 2 a) článku 27, jsou:

- a) Nejméně rozvinuté země, určené Organizací spojených národů, které jsou Členy WTO.
- b) Každá z následujících rozvojových zemí, která je Členem WTO, bude podléhat ustanovením, která se vztahují na jiné rozvojové členské země podle odstavce 2 b) článku 27, jestliže roční hrubý národní produkt na hlavu dosáhne USD 1.000 ročně^{68/}: Bolívie, Dominikánská republika, Egypt, Filipíny, Ghana, Guatemala, Guayana, Indie, Indonésie, Kamerun, Keňa, Kongo, Maroko, Nikaragua, Nigérie, Pakistan, Pobreží slonoviny, Senegal, Sri Lanka a Zimbabwe.

68/ Zahrnutí rozvojových členských zemí do seznamu, uvedeného v odstavci b), je založeno na posledních údajích Světové banky o hrubém národním produktu na hlavu.

DOHODA O OCHRANNÝCH OPATŘENÍCH

Členové,

majíce na zřeteli celkový cíl Členů zlepšit a posílit mezinárodní obchodní systém, opírající se o GATT 1994;

uznávající potřebu vyjasnit a posílit disciplíny GATT 1994, zejména jeho článku XIX (nouzová opatření při dovozu některých výrobků) a obnovit mnohostrannou kontrolu nad ochrannými opatřeními a odstranit opatření unikající takové kontrole;

uznávající důležitost strukturálních úprav a potřeby spíše zvýšit než omezit soutěž na mezinárodních trzích; a

uznávající dále, že je pro tyto účely nezbytná všeobecná dohoda, vztahující se na všechny Členy a založená na základních zásadách GATT 1994;

dohodli se takto:

Článek 1

Všeobecné ustanovení

Tato Dohoda stanoví pravidla pro uplatňování ochranných opatření, kterými se rozumí ta opatření, která jsou umožněna článkem XIX GATT 1994.

Článek 2

Podmínky

1. Člen^{1/} může uplatnit na výrobek ochranné opatření pouze tehdy, jestliže tento Člen v souladu s níže uvedenými ustanoveními určil, že se tento výrobek dováží na jeho území v takových zvýšených množstvích, absolutních nebo relativních ve vztahu k domácí výrobě a za takových podmínek, že způsobuje nebo hrozí způsobit vážnou újmu domácímu výrobnímu odvětví, které vyrábí obdobné nebo přímo soutěžící výrobky.

2. Ochranná opatření se uplatní na dovážený výrobek bez zřetele na jeho zdroj.

1/ Celní unie může uplatňovat ochranné opatření jako jediná jednotka nebo jménem členského státu. Uplatní-li celní unie ochranné opatření jako jediná jednotka, všechny požadavky na určení vážné újmy nebo její hrozby podle této Dohody budou vycházet z podmínek existujících v celní unii jako celku. Je-li ochranné opatření uplatněno jménem členského státu, všechny požadavky na určení vážné újmy nebo její hrozby budou vycházet z podmínek existujících v tomto členském státě a opatření se omezí na tento členský stát. Nic v této Dohodě nepředurčuje výklad vztahu mezi článkem XIX a odstavcem 8 článku XXIV GATT 1994.

Článek 3

Šetření

1. Člen může uplatnit ochranné opatření pouze po provedení šetření příslušnými úřady tohoto Člena podle postupů, předtím zavedených a zveřejněných v souladu s článkem X GATT 1994. Šetření zahrne rozumné veřejné oznámení všem zúčastněným stranám a veřejné slyšení nebo jiné vhodné prostředky, jejichž pomocí by mohli dovozci, vývozci a jiné zúčastněné strany předkládat důkazy a svá stanoviska, včetně příležitosti odpovídat na podání jiných stran a předložit svá stanoviska mimo jiné k otázce, zda by bylo uplatnění ochranného opatření ve veřejném zájmu. Příslušné úřady zveřejní zprávu, vysvětlující jejich nálezy a zdůvodněné závěry, dosažené ve vztahu ke všem podstatným věcným a právním otázkám.

2. S každou informací, která je svou povahou důvěrná nebo která je poskytována na důvěrném základě, bude, na základě náležitého zdůvodnění, příslušnými úřady jako s takovou nakládáno. Taková informace nebude zveřejněna bez svolení strany, která ji poskytla. Strany poskytující důvěrnou informaci mohou být požádány o dodání nedůvěrného výtahu z ní, nebo pokud tyto strany uvedou, že takovou informaci nelze shrnout, o sdělení důvodů, proč nelze výtah poskytnout. Pokud však příslušné úřady shledají, že žádost o důvěrné nakládání není oprávněná a jestliže dotčená strana není ochotna informaci zveřejnit nebo dát svolení k jejímu zveřejnění v zobecněné nebo shrnuté podobě, nemusí tuto informaci úřady vzít v úvahu, ledaže lze uspokojivě z vhodných zdrojů prokázat, že informace je správná.

Článek 4

Určení vážné újmy a její hrozby

1. Pro účely této Dohody:

- a) výrazem "vážná újma" se rozumí významné celkové poškození situace domácího výrobního odvětví;
- b) výrazem "hrozba vážné újmy" se rozumí vážná újma, která je zřejmě bezprostřední v souladu s ustanoveními odstavce 2. Zjištění existence hrozby vážné újmy bude založeno na faktech a ne na pouhých tvrzeních, dohaděch nebo vzdálených možnostech; a
- c) při určování újmy nebo její hrozby se výrazem "domácí výrobní odvětví" rozumí domácí výrobci, jako celek, obdobných nebo přímo soutěžících výrobků, kteří působí na území Člena, nebo ti výrobci, jejichž společná výroba obdobných nebo přímo soutěžících výrobků tvoří větší podíl celkové domácí výroby těchto výrobků.

2. a) Při šetření, vedeném za účelem určení, zda zvýšené dovozy způsobily nebo hrozí způsobit vážnou újmu domácímu výrobnímu odvětví podle ustanovení této Dohody, zhodnotí příslušné úřady všechny podstatné činitele objektivní a měřitelné povahy, mající vztah k situaci tohoto výrobního odvětví, zejména pak tempo a rozsah vzrůstu dovozů příslušného výrobku v absolutních a relativních údajích, podíl zvýšených dovozů na domácím trhu, změny v úrovni prodeje, výrobu, produktivitu, využití kapacity, zisky a ztráty a zaměstnanost.

- b) Určení, uvedené v pododstavci a), se neprovede, pokud šetření neprokáže na základě objektivních důkazů existenci příčinné souvislosti mezi zvýšenými dovozy dotyčného výrobku a vážnou újmou nebo její hrozbou. Jestliže újmu domácímu výrobnímu odvětví způsobují ve stejné době jiní činitelé než zvýšené dovozy, taková újma nebude přisuzována zvýšeným dovozům.
- c) Příslušné úřady, v souladu s ustanoveními článku 3, bezodkladně zveřejní podrobný rozbor případu, který je přešetřován, jakož i odůvodnění patřičnosti zkoumaných činitelů.

Článek 5

Uplatnění ochranných opatření

1. Člen uplatní ochranná opatření pouze v rozsahu, nutném k zabránění nebo nápravě vážné újmy a k usnadnění přizpůsobení se. Použije-li se množstevní omezení, nesníží takové opatření množství dovozů pod úroveň nedávného období, kterým bude průměr dovozů v posledních třech reprezentativních letech, pro které jsou k dispozici statistiky, pokud nebude jasně prokázáno, že k zabránění nebo nápravě vážné újmy je potřebná jiná úroveň. Členové by měli zvolit opatření, která se jeví jako nejvhodnější pro dosažení těchto cílů.

- 2. a) V případech, ve kterých se rozdělí kvóta mezi dodavatelské země, může Člen uplatňující omezení usilovat o dohodu o rozdělení podílů na kvótě se všemi ostatními Členy, majícími podstatný zájem na dodávce dotyčného výrobku. V případech, ve kterých tato metoda není rozumně proveditelná, dotyčný Člen rozdělí Členům, majícím podstatný zájem na dodávce výrobku, podíly, vycházející z podílů dodaných těmito Členy v předchozím reprezentativním období na celkovém množství nebo hodnotě dovozů výrobku, přičemž se bere patřičný zřetel na jakékoliv zvláštní činitele, které mohly nebo mohou působit na obchod výrobkem.
- b) Člen se může odchýlit od ustanovení pododstavce a) za předpokladu, že podle odstavce 3 článku 12 probíhají konzultace pod záštitou Výboru pro ochranná opatření uvedeného v odstavci 1 článku 13 a že bude Výboru jasně doloženo, že: (i) dovozy od určitých Členů vzrostly nepřiměřeným procentem ve vztahu k celkovému vzrůstu dovozů dotyčného výrobku v reprezentativním období, (ii) důvody odchýlení se od ustanovení pododstavce a) jsou oprávněné, a (iii) podmínky takového odchýlení jsou spravedlivé vůči všem dodavatelům dotyčného zboží. Trvání jakéhokoliv takového opatření nebude prodlouženo za hranici počátečního období podle odstavce 1 článku 7. V případě hrozby vážné újmy nebude výše zmíněné odchýlení povoleno.

Článek 6

Prozatímní ochranná opatření

Za kritických okolností, kde by prodlení způsobilo škodu, kterou by bylo obtížné napravit, může Člen, po předběžném určení, že existuje jasný důkaz, že zvýšené dovozy způsobily nebo hrozí způsobit vážnou újmu, přijmout prozatímní ochranné opatření. Trvání prozatímního opatření nepřesáhne 200 dní, během kterých budou splněna příslušná ustanovení článků 2 až 7 a 12. Taková opatření by měla mít formu zvýšení cel, která je nutno okamžitě vrátit, jestliže následující šetření, zmíněné v odstavci 2 článku 4 neurčí, že zvýšené dovozy způsobily nebo hrozily způsobit vážnou újmu domácímu výrobnímu odvětví. Trvání jakýchkoliv takových prozatímních opatření se započítá jako část počátečního období a jakéhokoliv prodloužení zmíněného v odstavcích 1, 2 a 3 článku 7.

Článek 7

Trvání a přezkoumání ochranných opatření

1. Člen uplatní ochranná opatření pouze po takové období, které může být potřebné k zabránění nebo nápravě vážné újmy a k usnadnění přizpůsobení se. Období nepřesáhne čtyři roky, ledaže se prodlouží podle odstavce 2.

2. Období, uvedené v odstavci 1, může být prodlouženo za předpokladu, že příslušné úřady dovážejícího Člena v souladu s postupy stanovenými v člancích 2, 3, 4 a 5, určily, že ochranné opatření je nadále potřebným k zabránění nebo nápravě vážné újmy a že je doloženo, že se výrobní odvětví přizpůsobuje a za předpokladu, že jsou dodržována příslušná ustanovení článků 8 a 12.

3. Celkové období uplatňování ochranného opatření, včetně období uplatňování jakéhokoliv prozatímního opatření, období počátečního uplatňování a jakéhokoliv jeho prodloužení nepřesáhne 8 let.

4. Aby se usnadnilo přizpůsobení se za situace, kde očekávané trvání ochranného opatření, oznámeného podle ustanovení odstavce 1 článku 12, přesáhne 1 rok, bude je Člen, uplatňující opatření, postupně liberalizovat v pravidelných intervalech v průběhu období jeho uplatňování. Jestliže trvání opatření přesáhne 3 roky, Člen, uplatňující takové opatření, přezkoumá situaci ne později, než v polovině délky trvání opatření a je-li to vhodné, odvolá jej nebo zvýší tempo liberalizace. Opatření prodloužené podle odstavce 2 nebude více omezující, než bylo na konci počátečního období a mělo by se pokračovat v jeho liberalizaci.

5. Žádné ochranné opatření se znovu neuplatní na dovoz výrobku, který byl podroben takovému opatření, přijatému po datu vstupu v platnost Dohody o WTO, po časové období, které se svou délkou rovná období, během kterého se takové opatření předtím uplatňovalo za předpokladu, že období neuplatňování je nejméně 2 roky.

6. Bez ohledu na ustanovení odstavce 5 se může ochranné opatření, trvající 180 dní nebo méně, opět uplatňovat na dovoz výrobku, jestliže:

- a) uplynul nejméně 1 rok od data zavedení ochranného opatření na dovoz tohoto výrobku; a
- b) takové ochranné opatření se neuplatňovalo na stejný výrobek více než dvakrát v pětiletém období, bezprostředně předcházejícím datu zavedení opatření.

Článek 8

Úroveň koncesí a jiných závazků

1. Člen, navrhuující uplatnit ochranné opatření nebo usilující o prodloužení ochranného opatření, se vynasnaží zachovat v podstatě rovnocennou úroveň koncesí a jiných závazků, jaká existuje podle GATT 1994 mezi ním a vyvážejícími Členy, kteří by byli dotčeni takovým opatřením v souladu s ustanoveními odstavce 3 článku 12. Aby dosáhli tohoto cíle, mohou se zúčastnění Členové dohodnout na jakýchkoliv přiměřených způsobech obchodního vyrovnání za nepříznivé účinky daného opatření na jejich obchod.

2. Jestliže se v konzultacích podle odstavce 3 článku 12 nedosáhne do 30 dní žádné dohody, budou moci dotčení vyvážející Členové, ne později než 90 dní po uplatnění opatření suspendovat, po uplynutí 30 dní ode dne, kdy Rada pro obchod zbožím obdržela písemné oznámení o takové suspenzi, uplatňování podstatně rovnocenných koncesí nebo jiných závazků podle GATT 1994 na obchod Člena, uplatňujícího ochranné opatření a s touto suspenzí Rada pro obchod zbožím nevysloví nesouhlas.

3. Právo suspenze, zmíněné v odstavci 2, se nevykoná po první 3 roky účinnosti ochranného opatření za předpokladu, že ochranné opatření bylo přijato následkem absolutního zvýšení dovozů a že takové opatření je v souladu s ustanoveními této Dohody.

Článek 9

Rozvojové členské země

1. Ochranná opatření se neuplatní na výrobek, pocházející z rozvojové členské země, pokud její podíl na dovozech dotyčného výrobku dovážejícího Člena nepřesáhne 3% za předpokladu, že na rozvojové členské země s menším podílem než 3% společně připadá ne více než 9% celkových dovozů dotyčného výrobku.^{2/}

2. Rozvojová členská země bude mít právo rozšířit období uplatňování ochranného opatření na období nejvýše dvou let nad maximální období, stanovené v odstavci 3 článku 7. Bez ohledu na ustanovení odstavce 5 článku 7 bude mít rozvojová členská země právo opět uplatnit ochranné opatření na dovoz výrobku, který byl podroben takovému opatření, přijatému po datu vstupu v platnost Dohody o WTO, a to po uplynutí období, které se svou délkou rovná polovině období, během kterého se takové opatření předtím uplatňovalo za předpokladu, že období neuplatňování je nejméně 2 roky.

Článek 10

Dříve existující opatření podle článku XIX

Členové ukončí všechna ochranná opatření, přijatá v souladu s článkem XIX GATT 1947, která existovala v den vstupu v platnost Dohody o WTO, ne později než osm let po datu, kdy byla poprvé uplatněna nebo pět let po datu vstupu v platnost Dohody o WTO, a to podle toho, která z těchto lhůt uplyne později.

2/ Člen okamžitě oznámí Výboru pro ochranná opatření opatření přijaté podle odstavce 1 článku 9.

Článek 11

Zákaz a odstranění určitých opatření

1. a) Člen nepřijme nebo nebude usilovat o jakékoliv nouzové opatření na dovozy určitých výrobků, uvedené v článku XIX GATT 1994, ledaže je takové opatření v souladu s ustanoveními tohoto článku, uplatňovanými podle této Dohody.
- b) Člen nebude dále usilovat, přijímat nebo udržovat jakákoli dobrovolná vývozní omezení, ujednání o řízení trhů nebo jakákoli jiná podobná opatření v oblasti vývozu nebo dovozu^{3/},^{4/}. Tato opatření zahrnují opatření, přijatá jednotlivým Členem, jakož i opatření podle dohod a ujednání uzavřených mezi dvěma nebo více Členy. Jakékoliv takové opatření, účinné v den vstupu v platnost Dohody o WTO, bude uvedeno do souladu s touto Dohodou nebo postupně ukončeno podle odstavce 2.
- c) Tato Dohoda se nevztahuje na opatření, o která usiluje, která přijal nebo udržuje Člen na základě jiných ustanovení GATT 1994, než je článek XIX a na základě Mnohostranných obchodních dohod, uvedených v Příloze 1A jiných, než je tato Dohoda nebo na základě protokolů a dohod nebo ujednání uzavřených v rámci GATT 1994.

2. Postupné ukončení opatření, uvedených v odstavci 1 b), se uskuteční podle časových rozvrhů, které zúčastnění Členové předloží Výboru pro ochranná opatření nejpozději 180 dní po datu vstupu v platnost Dohody o WTO. Tyto časové rozvrhy umožní, aby všechna opatření, uvedená v odstavci 1, byla postupně ukončena nebo uvedena do souladu s touto Dohodou ve lhůtě, nepřesahující 4 roky po datu vstupu v platnost Dohody o WTO za podmínky, že se připouští ne více než jedno specifické opatření na dovážejícího Člena^{5/}, které nebude udržováno po 31. prosinci 1999. Jakákoliv taková výjimka musí být vzájemně dohodnuta mezi přímo zúčastněnými Členy a oznámena Výboru pro ochranná opatření k přezkoumání a přijetí během 90 dní po vstupu v platnost Dohody o WTO. Příloha této Dohody obsahuje opatření, o němž bylo dohodnuto, že spadá pod tuto výjimku.

3. Členové nebudou podněcovat ani podporovat, aby veřejné nebo soukromé podniky přijímaly nebo udržovaly nevládní opatření rovnocenná s opatřeními, uvedenými v odstavci 1.

3/ Dovošní kvótu uplatňovanou jako ochranné opatření v souladu s příslušnými ustanoveními GATT 1994 a této Dohody může, po vzájemné dohodě, spravovat vyvážející Člen.

4/ Příklady podobných opatření zahrnují zmírnění vývozu, systémy monitorování vývozních nebo dovozních cen, dohled nad vývozy nebo dovozy, povinné dovozní kartely a libovolně uplatňované vývozní a dovozní licenční režimy, pokud kterékoli z uvedených opatření poskytuje ochranu.

5/ Jediná taková výjimka, ke které je oprávněno Evropské společenství, je uvedena v příloze této Dohody.

Článek 12

Oznámení a konzultace

1. Člen okamžitě oznámí Výboru pro ochranná opatření:

- a) zahájení šetření, vztahujícího se k vážné újmě nebo k její hrozbě a důvody, které k tomu vedly;
- b) zjištění vážné újmy nebo její hrozby, způsobené zvýšenými dovozy; a
- c) přijetí rozhodnutí o uplatnění nebo rozšíření ochranného opatření.

2. Při zaslání oznámení, uvedených v odstavcích 1 b) a c), poskytne Člen, navrhuující uplatnit nebo rozšířit ochranné opatření, Výboru pro ochranná opatření všechny příslušné informace, které budou zahrnovat důkazy o vážné újmě nebo její hrozbě, způsobené zvýšenými dovozy, přesný popis dotyčného výrobku a navrhovaného opatření, navrhované datum zavedení opatření, očekávané trvání opatření a časový rozvrh postupné liberalizace. V případě prodloužení opatření budou dále poskytnuty důkazy, že v příslušném výrobním odvětví probíhá proces přizpůsobování se. Rada pro obchod zbožím nebo Výbor pro ochranná opatření mohou Člena, navrhuujícího uplatnit nebo rozšířit či prodloužit opatření, požádat o takové dodatečné informace, které mohou považovat za potřebné.

3. Člen, navrhuující uplatnit nebo prodloužit ochranné opatření, poskytne přiměřenou příležitost pro předcházející konzultace s těmi Členy, kteří mají podstatný zájem jako vývozci dotyčného výrobku s cílem mimo jiné přezkoumat informace poskytnuté podle odstavce 2, vyměnit si názory na opatření a dosáhnout dohody o způsobech dosažení cíle vytýčeného v odstavci 1 článku 8.

4. Člen učiní oznámení Výboru pro ochranná opatření před přijetím prozatímního ochranného opatření, zmíněného v článku 6. Konzultace budou zahájeny okamžitě po přijetí opatření.

5. Výsledky konzultací, uvedených v tomto článku, jakož i výsledky střednědobých přezkoumání, uvedených v odstavci 4 článku 7, jakákoliv forma vyrovnání uvedená v článku 8 a navrhované suspenze koncesí a jiných závazků, uvedené v odstavci 2 článku 8, budou okamžitě oznámeny dotyčnými Členy Radě pro obchod zbožím.

6. Členové bezodkladně oznámí Výboru pro ochranná opatření své právní předpisy a správní řízení, vztahující se k ochranným opatřením, jakož i jakékoliv jejich úpravy.

7. Členové, udržující opatření, popsaná v článku 10 a v odstavci 1 článku 11, která existují k datu vstupu v platnost Dohody o WTO, oznámí taková opatření Výboru pro ochranná opatření nejpozději 60 dní po datu vstupu v platnost Dohody o WTO.

8. Kterýkoli Člen může oznámit Výboru pro ochranná opatření všechny právní předpisy a správní řízení a jakákoliv opatření nebo činnosti, o nichž Dohoda pojednává, které nebyly oznámeny jinými Členy a od nichž Dohoda vyžaduje, aby taková oznámení učinili.

9. Kterýkoli Člen může oznámit Výboru pro ochranná opatření jakákoliv nevládní opatření, uvedená v odstavci 3 článku 11.

10. Všechna oznámení Radě pro obchod zbožím, uvedená v této Dohodě, se obvykle uskuteční prostřednictvím Výboru pro ochranná opatření.

11. Ustanovení o oznámení v této Dohodě nepožadují od kteréhokoli Člena, aby zveřejnil důvěrné informace, jejichž zveřejnění by bránilo uplatnění práva nebo by jinak bylo v rozporu s veřejným zájmem nebo by způsobilo újmu oprávněným obchodním zájmům jednotlivých veřejných nebo soukromých podniků.

Článek 13

Dohled

1. Tímto se, pod pravomocí Výboru pro obchod zbožím, zřizuje Výbor pro ochranná opatření, který bude otevřen účasti kteréhokoli Člena; který o to projeví přání. Výbor bude vykonávat následující funkce:

- a) sledovat všeobecné uplatňování této Dohody, podávat o tom každoročně zprávu Radě pro obchod zbožím a činit doporučení k jejímu zlepšení;
- b) ověřovat na žádost postiženého Člena, zda bylo vyhověno procedurálním pravidlům této Dohody v souvislosti s ochranným opatřením a sdělovat své nálezy Radě pro obchod zbožím;
- c) pomáhat Členům, požádají-li o to, v jejich konzultacích podle ustanovení této Dohody;
- d) zkoumat opatření, uvedená v článku 10 a v odstavci 1 článku 11, sledovat postupné odstraňování takových opatření a podat podle potřeby zprávu Radě pro obchod zbožím;
- e) zkoumat, na žádost Člena, přijímajícího ochranné opatření, zda návrhy na suspenzi koncesí nebo jiných závazků jsou "v podstatě rovnocenné" a podat podle potřeby zprávu Radě pro obchod zbožím;
- f) přijímat a přezkoumávat všechna oznámení podle této Dohody a podat podle potřeby zprávu Radě pro obchod zbožím; a
- g) vykonávat jakoukoliv jinou funkci, spojenou s touto Dohodou, kterou Rada pro obchod zbožím může určit.

2. S cílem pomoci Výboru při vykonávání jeho dohlížecí funkce připraví Sekretariát každoročně faktologickou zprávu o provádění Dohody, opírající se o oznámení a jiné spolehlivé informace, které má k dispozici.

Článek 14

Urovnávání sporů

Ustanovení článků XXII a XXIII GATT 1994; jak jsou propracována a uplatňována Ujednáním o řešení sporů, se budou vztahovat na konzultace a řešení sporů, vznikajících podle této Dohody.

PŘÍLOHA

VÝJIMKA, UVEDENÁ V ODSTAVCI 2 ČLÁNKU 11

Dotčení Členové	Výrobek	Ukončení
EU/Japonsko	Osobní automobily, terénní automobily, lehká užitková vozidla, lehké nákladní automobily (do 5 tun) a tyto automobily ve zcela rozebraném stavu (CKD)	31.12.1999

PŘÍLOHA 1B**VŠEOBECNÁ DOHODA O OBCHODU SLUŽBAMI****ČÁST I PŮSOBNOST A DEFINICE**

Článek I Působnost a definice

ČÁST II VŠEOBECNÉ POVINNOSTI A PRAVIDLA

Článek II Zacházení podle nejvyšších výhod

Článek III Transparentnost

Článek III *bis* Zveřejnění důvěrných informací

Článek IV Vzdávající účast rozvojových zemí

Článek V Hospodářská integrace

Článek V *bis* Dohody o integraci trhů pracovních sil

Článek IV Domácí regulace

Článek VII Uznání

Článek VIII Monopoly a výhradní dodavatelé služeb

Článek I Obchodní praktiky

Článek X Nouzová ochranná opatření

Článek XI Platby a převody

Článek XII Omezení na ochranu platební bilance

Článek XIII Vládní zakázky

Článek XIV Všeobecné výjimky

Článek XIV *bis* Bezpečnostní výjimky

Článek XV Subvence

ČÁST III SPECIFICKÉ ZÁVAZKY

Článek XVI Přístup na trh

Článek XVII Národní zacházení

Článek XVIII Dodatečné závazky

ČÁST IV POSTUPNÁ LIBERALIZACE

Článek XIX Jednání o specifických závazcích

Článek XX Listiny specifických závazků

Článek XXI Změny listin

ČÁST V INSTITUCIONÁLNÍ USTANOVENÍ

Článek XXII Konzultace

Článek XXIII Řešení sporů a výkon rozhodnutí

Článek XXIV Rada pro obchod službami

Článek XXV Technická spolupráce

Článek XXVI Vztah k jiným mezinárodním organizacím

ČÁST IV ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek XXVII	Odepření výhod
Článek XXVIII	Definice
Článek XXIX	Přílohy

Příloha o zproštění ze závazků podle článku II
Příloha o pohybu fyzických osob dodávajících služby podle Dohody
Příloha o službách v letecké dopravě
Příloha o finančních službách
Druhá příloha o finančních službách
Příloha o jednáních o námořních dopravních službách
Příloha o telekomunikacích
Příloha o jednáních o základních telekomunikacích

VŠEOBECNÁ DOHODA O OBCHODU SLUŽBAMI

Členové,

uznávajíce rostoucí význam obchodu službami pro růst a rozvoj světového hospodářství;

přejíce si vytvořit mnohostranný rámec zásad a pravidel pro obchod službami s cílem rozšířit tento obchod za podmínek transparentnosti a postupné liberalizace a jako prostředek podpory hospodářského růstu všech obchodních partnerů a rozvoje rozvojových zemí;

přejíce si brzy dosáhnout postupně vyšších úrovní liberalizace obchodu službami prostřednictvím po sobě následujících kol mnohostranných jednání, zaměřených na podporu zájmů všech účastníků na vzájemně výhodném základě a na zabezpečení celkové rovnováhy práv a závazků při současném náležitém respektování cílů národní politiky;

uznávajíce právo Členů řídit a zavádět nové úpravy poskytování služeb na jejich území za účelem splnění cílů národní politiky a zvláštní potřebu rozvojových zemí vykonávat toto právo vzhledem k daným nesouměrnostem existujícím ve stupni rozvoje právní úpravy služeb v různých zemích;

přejíce si usnadnit vzrůstající účast rozvojových zemí na obchodu službami a rozšíření jejich vývozu služeb, včetně, mimo jiné, cestou posílení jejich schopnosti poskytovat služby a jejich účinnost a konkurenceschopnost;

berouce obzvláštní zřetel na vážné potíže nejméně rozvinutých zemí s ohledem na jejich specifickou hospodářskou situaci a jejich potřeby v oblasti rozvoje, obchodu a financí;

dohodli se takto:

ČÁST I

PŮSOBNOST A DEFINICE

Článek I

Působnost a definice

1. Tato Dohoda se vztahuje na opatření Členů, která působí na obchod službami.

2. Pro účely této Dohody se obchodem službami rozumí dodávka služby:

- a) z území jednoho Člena na území kteréhokoli jiného Člena;
- b) na území jednoho Člena spotřebiteli služby kteréhokoli jiného Člena;
- c) dodavatelem služby jednoho Člena prostřednictvím komerční přítomnosti na území kteréhokoli jiného Člena;
- d) dodavatelem služby jednoho Člena prostřednictvím přítomnosti fyzických osob Člena na území kteréhokoli jiného Člena.

3. Pro účely této Dohody:

- a) "opatření učiněná Členy" znamenají opatření, přijatá:
- (i) ústředními, regionálními nebo místními vládami a správními úřady; a
  - (ii) nevládními orgány při výkonu pravomocí, postoupených ústředními, regionálními nebo místními vládami nebo správními úřady;

Při plnění svých závazků podle Dohody přijme každý Člen v rámci své pravomoci taková přiměřená opatření, aby zabezpečil jejich dodržování regionálními a místními vládami a správními úřady a nevládními orgány na svém území;

- b) "služby" zahrnují jakoukoliv službu v kterémkoli sektoru kromě služeb, dodávaných při výkonu vládní moci;
- c) "služba dodávaná při výkonu vládní moci" znamená jakoukoliv službu, která není dodávána ani na komerčním základě, ani v rámci soutěže s jedním nebo více dodavateli služeb.

ČÁST II

VŠEOBECNÉ POVINNOSTI A PRAVIDLA

Článek II

Zacházení podle nejvyšších výhod

1. Pokud jde o kterékoli opatření, na které se vztahuje tato Dohoda, poskytnete každý Člen okamžitě a bezpodmínečně službám a dodavatelům služeb kteréhokoli jiného Člena zacházení ne méně příznivé, než které poskytuje obdobným službám a dodavatelům služeb kterékoli jiné země.

2. Člen může udržovat opatření, neslučitelné s odstavcem 1 za předpokladu, že je takové opatření zapsáno v Příloze o zproštění ze závazků podle článku II a splňuje podmínky, uvedené v této Příloze.

3. Ustanovení této Dohody nebudou vykládána tak, aby bránila kterémukoli Členu udělit nebo poskytnout výhody sousedním zemím k usnadnění výměny služeb omezené na přílehlé pohraniční zóny, přičemž tyto služby se místně jak vyrábí, tak spotřebovávají.

Článek III

Transparentnost

1. Každý Člen bezodkladně zveřejní všechna obecně závazná opatření, týkající se nebo zaměřená na působení této Dohody s výjimkou naléhavých situací, kdy tak učiní nejpozději v době jejich vstupu v platnost. Zveřejněny budou dále mezinárodní dohody, týkající se nebo působící na obchod službami, kterých je Člen signatářem.

2. V případech, kdy zveřejnění, uvedené v odstavci 1, není proveditelné, bude tato informace zpřístupněna jiným způsobem.

3. Každý Člen bude bezodkladně a alespoň jedenkrát ročně informovat Radu pro obchod službami o zavedení jakýchkoliv nových právních předpisů nebo správních opatření nebo jakýchkoliv změn existujících právních předpisů nebo správních opatření, které se významně dotýkají obchodu službami, u nichž přijal specifické závazky podle této Dohody.

4. Každý Člen bezodkladně odpoví na všechny žádosti kteréhokoli jiného Člena o specifické informace o jakýchkoliv jeho obecně závazných opatřeních nebo mezinárodních dohodách ve smyslu odstavce 1. Každý Člen též zřídí jednu nebo více informačních kanceláří, které budou na požádání poskytovat specifické informace jiným Členům o všech těchto otázkách, jakož i o těch, které podléhají oznamovacím povinnostem v odstavci 3. Tyto informační kanceláře budou zřízeny v průběhu 2 let od data vstupu v platnost Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (dále uváděné jako "Dohoda o WTO"). Pro jednotlivé rozvojové členské země je možné dohodnout přiměřeně pružné podmínky, pokud jde o lhůty, stanovené pro zřízení těchto informačních kanceláří. V informačních kancelářích nemusí být právní předpisy uloženy.

5. Kterýkoli Člen může oznámit Radě pro obchod službami jakékoliv opatření, přijaté kterýmkoli jiným Členem, které se podle jeho úvahy dotýká působení Dohody.

Článek III bis

Zveřejňování důvěrných informací

Žádné ustanovení této Dohody nevyžaduje od kteréhokoli Člena, aby poskytl důvěrné informace, jejichž zveřejnění by překáželo uplatňování zákonů, nebo by jinak bylo v rozporu s veřejným zájmem, nebo by bylo na újmu oprávněným obchodním zájmům jednotlivých veřejných či soukromých podniků.

Článek IV

Vzrůstající účast rozvojových zemí

1. Vzrůstající účast rozvojových členských zemí ve světovém obchodě bude jinými Členy usnadněna pomocí sjednaných specifických závazků podle částí III a IV této Dohody, které se vztahují k:

- a) posílení jejich schopnosti poskytovat domácí služby, jakož i jejich účinnosti a konkurenceschopnosti mimo jiné prostřednictvím přístupu k technologiím na komerčním základě;
- b) zlepšení jejich přístupu k distribučním a informačním sítím;
- c) liberalizaci přístupu na trh v sektorech a ve způsobech dodávky, které jsou předmětem jejich vývozního zájmu.

2. Vyspělé členské země a v mezích možností též jiní Členové zřídí v průběhu 2 let od data vstupu v platnost Dohody o WTO styčné kanceláře pro usnadnění přístupu dodavatelů služeb z rozvojových členských zemí k informacím, vztahujícím se k jejich příslušným trhům, týkajícím se:

- a) komerčních a technických aspektů dodávky služeb;
- b) registrace, uznání a získání profesionální kvalifikace; a
- c) dostupnosti technologií služeb.

3. Nejméně rozvinutým členským zemím bude poskytnuta zvláštní přednost při provádění odstavců 1 a 2. Zvláštní zřetel bude brán na vážné potíže nejméně rozvinutých zemí, které mají při přijímání sjednaných specifických závazků, a to s ohledem na jejich zvláštní hospodářskou situaci a na jejich potřeby v oblasti rozvoje, obchodu a financí.

Článek V

Hospodářská integrace

1. Tato Dohoda nebude bránit kterémukoli z jejích Členů být stranou dohody nebo přistoupit k dohodě, která liberalizuje obchod službami mezi dvěma nebo více stranami takové dohody za předpokladu, že taková dohoda:

- a) má podstatné sektorové krytí^{1/}, a
- b) zabezpečuje neuplatňování nebo odstranění v podstatě veškeré diskriminace ve smyslu článku XVII mezi dvěma nebo více stranami v sektorech pokrytých pododstavcem a), cestou:
  - (i) odstranění existujících diskriminačních opatření, a/nebo
  - (ii) zákazu nových opatření nebo opatření více diskriminačních,

buď při vstupu takové dohody v platnost nebo na základě přiměřeného časového rozvrhu s výjimkou opatření, povolených podle článků XI, XII, XIV a XIV bis.

2. Při hodnocení, zda jsou splněny podmínky podle odstavce 1 b), je možné zvážit vztah dohody k širšímu procesu hospodářské integrace nebo liberalizace obchodu mezi zúčastněnými zeměmi.

- 3. a) V případech, kdy rozvojové země jsou stranami dohody typu, uvedeného v odstavci 1, se bude postupovat, pokud jde o podmínky, stanovené v odstavci 1, zejména s ohledem na jeho pododstavec b), pružně v souladu s úrovní rozvoje dotčených zemí, a to jak celkově, tak v jednotlivých sektorech a podsektorech.
- b) Bez ohledu na ustanovení odstavce 6 je možné, v případě dohody typu uvedeného v odstavci 1, zahrnující pouze rozvojové země, poskytnout výhodnější zacházení právníckým osobám, vlastněným nebo kontrolovaným fyzickými osobami stran takové dohody.

4. Jakákoliv dohoda, uvedená v odstavci 1, bude určena k usnadnění obchodu mezi stranami dohody a nezvýší ve vztahu ke kterémukoli Členu, stojícímu mimo dohodu, celkovou úroveň překážek obchodu službami v příslušných sektorech nebo podsektorech ve srovnání s úrovní, uplatňovanou před uzavřením takové dohody.

5. Jestliže při sjednání, rozšíření nebo při jakýchkoliv významných úpravách jakékoliv dohody podle odstavce 1 Člen zamýšlí odvolat nebo upravit specifický závazek způsobem neslučitelným s podmínkami a závazky, stanovenými v jeho listině, oznámí takovou úpravu nebo odvolání nejméně 90 dní předem a budou uplatněny postupy, uvedené v odstavcích 2, 3 a 4 článku XXI.

6. Dodavatel služeb jakéhokoliv jiného Člena, který je právníckou osobou, ustavenou podle právních předpisů strany dohody, uvedené v odstavci 1, bude oprávněn k zacházení poskytovanému podle takové dohody za předpokladu, že se účastní na podstatných obchodních operacích na území stran takové dohody.

1/ Tato podmínka se rozumí ve smyslu počtu sektorů, objemu dotčeného obchodu a způsobů dodávek. Aby se tato podmínka splnila, dohody by neměly umožňovat předem vyloučení kteréhokoli způsobu dodávky.

Článek V

Hospodářská integrace

1. Tato Dohoda nebude bránit kterémukoli z jejích Členů být stranou dohody nebo přistoupit k dohodě, která liberalizuje obchod službami mezi dvěma nebo více stranami takové dohody za předpokladu, že taková dohoda:

- a) má podstatné sektorové krytí^{1/}, a
- b) zabezpečuje neuplatňování nebo odstranění v podstatě veškeré diskriminace ve smyslu článku XVII mezi dvěma nebo více stranami v sektorech pokrytých pododstavcem a), cestou:
  - (i) odstranění existujících diskriminačních opatření, a/nebo
  - (ii) zákazu nových opatření nebo opatření více diskriminačních,

buď při vstupu takové dohody v platnost nebo na základě přiměřeného časového rozvrhu s výjimkou opatření, povolených podle článků XI, XII, XIV a XIV bis.

2. Při hodnocení, zda jsou splněny podmínky podle odstavce 1 b), je možné zvážit vztah dohody k širšímu procesu hospodářské integrace nebo liberalizace obchodu mezi zúčastněnými zeměmi.

- 3. a) V případech, kdy rozvojové země jsou stranami dohody typu, uvedeného v odstavci 1, se bude postupovat, pokud jde o podmínky, stanovené v odstavci 1, zejména s ohledem na jeho pododstavec b), pružně v souladu s úrovní rozvoje dotčených zemí, a to jak celkově, tak v jednotlivých sektorech a podsektorech.
- b) Bez ohledu na ustanovení odstavce 6 je možné, v případě dohody typu uvedeného v odstavci 1, zahrnující pouze rozvojové země, poskytnout výhodnější zacházení právníkům osobám, vlastněným nebo kontrolovaným fyzickými osobami stran takové dohody.

4. Jakákoliv dohoda, uvedená v odstavci 1, bude určena k usnadnění obchodu mezi stranami dohody a nezvýší ve vztahu ke kterémukoli Členu, stojícímu mimo dohodu, celkovou úroveň překážek obchodu službami v příslušných sektorech nebo podsektorech ve srovnání s úrovní, uplatňovanou před uzavřením takové dohody.

5. Jestliže při sjednání, rozšíření nebo při jakýchkoliv významných úpravách jakékoliv dohody podle odstavce 1 Člen zamýšlí odvolat nebo upravit specifický závazek způsobem neslučitelným s podmínkami a závazky, stanovenými v jeho listině, oznámí takovou úpravu nebo odvolání nejméně 90 dní předem a budou uplatněny postupy, uvedené v odstavcích 2, 3 a 4 článku XXI.

6. Dodavatel služeb jakéhokoliv jiného Člena, který je právníkou osobou, ustavenou podle právních předpisů strany dohody, uvedené v odstavci 1, bude oprávněn k zacházení poskytovanému podle takové dohody za předpokladu, že se účastní na podstatných obchodních operacích na území stran takové dohody.

1/ Tato podmínka se rozumí ve smyslu počtu sektorů, objemu dotčeného obchodu a způsobů dodávek. Aby se tato podmínka splnila, dohody by neměly umožňovat předem vyloučení kteréhokoli způsobu dodávky.

7. a) Členové, kteří jsou stranami jakékoliv dohody, uvedené v odstavci 1, oznámí bezodkladně jakoukoliv takovou dohodu a jakoukoliv rozšíření nebo jakoukoliv významnou změnu této dohody Radě pro obchod službami. Rovněž poskytnou Radě takové příslušné informace, které od nich může požadovat. Rada může ustavit pracovní skupinu, aby přezkoumala takovou dohodu nebo rozšíření nebo změnu této dohody a podala zprávu Radě o její slučitelnosti s tímto článkem.
- b) Členové, kteří jsou stranami jakékoliv dohody, uvedené v odstavci 1, která se provádí na základě časového rozvrhu, budou pravidelně podávat zprávy o jejím provádění Radě pro obchod službami. Rada může ustavit pracovní skupinu, aby takové zprávy přezkoumala, jestliže takovou pracovní skupinu považuje za potřebnou.
- c) Na základě zpráv pracovních skupin, uvedených v pododstavcích a) a b), může Rada učinit stranám doporučení, která považuje za vhodná.

8. Člen, který je stranou jakékoliv dohody, uvedené v odstavci 1, nemůže požadovat vyrovnání za obchodní výhody, které mohou plynout z takové dohody jakémukoliv jinému Členu.

Článek V bis

Dohody o integraci trhů pracovních sil

Tato Dohoda nebude bránit kterémukoli z jejich Členů, aby byl stranou dohody, vytvářející plnou integraci^{2/} trhů pracovních sil mezi dvěma nebo více stranami takové dohody za předpokladu, že taková dohoda:

- a) zprošťuje občany zemí, které jsou strany dohody, požadavků, týkajících se pobytových a pracovních povolení;
- b) bude oznámena Radě pro obchod službami.

Článek VI

Domácí regulace

1. Každý Člen v sektorech, ve kterých byly přijaty specifické závazky, zabezpečí, aby se všechna opatření obecné působnosti, dotýkající se obchodu službami, vykonávala rozumným, objektivním a nestranným způsobem.

2. a) Každý Člen bude udržovat nebo ustaví, jakmile to bude proveditelné, soudy nebo soudní, rozhodčí nebo správní řízení, která umožní na žádost dotčeného dodavatele služby provést bezodkladné přezkoumání a kde je to odůvodněné, přijmout přiměřená opatření k nápravě správních rozhodnutí, postihujících obchod službami. V případech, kdy tato řízení nejsou nezávislá na orgánu pověřeném přijmout příslušné správní rozhodnutí, Člen zajistí, aby tato řízení skutečně skýtala možnost objektivního a nestranného přezkoumání.

2/ Taková integrace se vyznačuje tím, že dává občanům zúčastněných stran právo volného vstupu na trhy pracovních sil stran a zahrnuje opatření týkající se platových podmínek, jiných podmínek zaměstnání a sociálních výhod.

- b) Ustanovení pododstavce a) nebudou vykládána tak, že vyžadují na Členu, aby ustavil takové soudy nebo řízení, které by byly neslučitelné s jeho ústavní strukturou nebo povahou jeho právního systému.

3. V případech, kdy se vyžaduje povolení pro dodávku služby, na kterou byl učiněn specifický závazek, budou příslušné úřady Člena v rozumné lhůtě po předložení žádosti, považované za úplnou podle domácího právního řádu, informovat žadatele o rozhodnutí, týkajícím se žádosti. Na žádost žadatele poskytnou příslušné úřady Člena bez zbytečného odkladu informace, týkající se stavu žádosti.

4. S cílem zajistit, aby opatření, vztahující se ke kvalifikačním požadavkům a řízením, technickým normám a licenčním předpisům, nevytvářela zbytečné překážky obchodu službami, stanoví Rada pro obchod službami prostřednictvím příslušných orgánů, které může založit, jakákoliv potřebná pravidla. Tato pravidla budou usilovat o zajištění toho, aby se takové požadavky mimo jiné:

- a) opíraly o objektivní a transparentní kritéria, jako je oprávněnost a schopnost dodávat službu;
- b) nebyly více zatěžující, než je potřebné k zajištění kvality služby;
- c) nestaly, v případě licenčního řízení, samy omezením dodávky služby.

5. a) V sektorech, ve kterých Člen přijal specifické závazky do doby vstupu v platnost pravidel stanovených v těchto sektorech podle odstavce 4, Člen neuplatní licenční předpisy a kvalifikační požadavky a technické normy, které ruší nebo poškozují tyto specifické závazky způsobem, který:

- (i) nevyhovuje kritériím, uvedeným v odstavcích 4 a), b) nebo c); a
- (ii) by nemohl být rozumně očekáván od Člena v době, kdy v těchto sektorech byly učiněny specifické závazky.

- b) Při určování, zda je Člen ve shodě se závazkem podle odstavce 5 a), bude brán zřetel na mezinárodní normy příslušných mezinárodních organizací^{3/}, uplatňované tímto Členem.

6. V sektorech, ve kterých jsou přijaty závazky, týkající se profesionálních služeb, zabezpečí každý Člen přiměřené postupy k ověření oprávněnosti a schopnosti dodavatelů profesionálních služeb kteréhokoli jiného Člena.

Článek VII

Uznání

1. Pro účely plného nebo částečného plnění svých norem nebo kritérií pro udělení povolení, licencí nebo osvědčení dodavatelům služeb a za podmínek požadavků odstavce 3, může Člen uznat získané vzdělání nebo zkušenosti, splněné požadavky nebo udělenou licenci nebo osvědčení v určité zemi. Takové uznání, jehož lze dosáhnout pomocí harmonizace nebo jinak, se může opírat o dohodu nebo ujednání s dotýcnou zemí nebo může být uděleno samostatně.

3/ Výrazem "příslušné mezinárodní organizace" se rozumí mezinárodní instituce, jejichž členství je otevřené příslušným orgánům přinejmenším všech Členů WTO.

2. Člen, který je stranou dohody nebo ujednání typu, uvedeného v odstavci 1, které již existuje nebo teprve vznikne, poskytne přiměřenou příležitost jiným zúčastněným Členům jednat o jejich přístupu k takové dohodě nebo ujednání nebo s ním jednat o srovnatelnou dohodu nebo ujednání. V případech, kdy Člen udělí uznání samostatně, poskytne přiměřenou příležitost kterémukoli jinému Členu prokázat, že by mělo být uznáno vzdělání, zkušenosti, licence nebo osvědčení získané nebo požadavky splněné na území tohoto jiného Člena.

3. Člen neudělí uznání způsobem, který by vytvořil prostředek diskriminace mezi zeměmi při uplatňování jeho norem nebo kritérií pro udělování povolení, licencí nebo osvědčení dodavatelům služeb, nebo skryté omezení obchodu službami.

4. Každý Člen:

- a) během 12 měsíců od data, kdy pro něj Dohoda o WTO nabude účinnosti, bude informovat Radu pro obchod službami o existujících opatřeních, týkajících se uznání a sdělí, zda se taková opatření opírají o dohody anebo ujednání typu, uvedeného v odstavci 1;
- b) bude bezodkladně informovat Radu pro obchod službami s co možná největším předstihem o zahájení jednání o dohodě nebo ujednání typu, uvedeného v odstavci 1, aby se vytvořila přiměřená příležitost pro kteréhokoli jiného Člena projevit svůj zájem o účast na jednáních dříve, než vstoupí do podstatné fáze;
- c) bude bezodkladně informovat Radu pro obchod službami v případě, že přijme nová opatření o uznání nebo významně pozmění existující opatření a sdělí, zda se opatření opírají o dohodu nebo ujednání typu, uvedeného v odstavci 1.

5. Kdykoliv je to vhodné, mělo by se uznání opírat o mnohostranně dohodnutá kritéria. Ve vhodných případech budou Členové pracovat s příslušnými mezivládními a nevládními organizacemi na vytvoření a přijetí společných mezinárodních norem a kritérií pro uznání a společných mezinárodních norem pro výkon příslušných činností a profesí, vztahujících se ke službám.

Článek VIII

Monopoly a výhradní dodavatelé služeb

1. Každý Člen zajistí, aby žádný monopolní dodavatel služby na jeho území nejednal při dodávce monopolní služby na příslušném trhu způsobem, neslučitelným se závazky tohoto Člena podle článku II a specifickými závazky.

2. V případech, kdy monopolní dodavatel Člena přímo nebo prostřednictvím přidružené společnosti soutěží při dodávce služby mimo působnost svých monopolních práv a dodávka podléhá specifickým závazkům tohoto Člena, Člen zajistí, aby tento dodavatel nezneužil svého monopolního postavení k jednání na jeho území způsobem, neslučitelným s takovými závazky.

3. Rada pro obchod službami může na žádost Člena, který má důvod věřit, že monopolní dodavatel služby jakéhokoli jiného Člena jedná způsobem, neslučitelným s odstavcem 1 nebo 2, požádat Člena, který zřizuje, podporuje nebo zmocňuje takového dodavatele, aby poskytl specifické informace, týkající se příslušných operací.

4. Jestliže po dni vstupu v platnost Dohody o WTO Člen udělí monopolní práva, týkající se dodávky služby, která je pokryta specifickými závazky, učiní tento Člen příslušné oznámení Radě pro obchod službami nejpozději 3 měsíce před zamýšleným prováděním udělených monopolních práv a použijí se ustanovení odstavců 2, 3 a 4 článku XXI.

5. Ustanovení tohoto článku se budou rovněž uplatňovat na případy výhradních dodavatelů služeb v případech, kdy Člen právně nebo fakticky a) zmocní nebo založí malý počet dodavatelů služeb a b) podstatným způsobem brání soutěži mezi těmito dodavateli na svém území.

Článek IX

Obchodní praktiky

1. Členové uznávají, že určité obchodní praktiky dodavatelů služeb, jiné než ty, na které se vztahuje článek VIII, mohou potlačovat soutěž a tím omezovat obchod službami.

2. Každý Člen na žádost kteréhokoli jiného Člena zahájí konzultace s cílem odstranit praktiky, uvedené v odstavci 1. Člen, jemuž je žádost určena, ji plně a s pochopením posoudí a bude spolupracovat cestou poskytování veřejně přístupných nedůvěrných informací, podstatných v dané věci. Člen, jemuž je žádost určena, rovněž poskytne žádajícímu Členu jiné dostupné informace za předpokladu, že to umožňuje jeho domácí právní řád a že bude uzavřena uspokojivá dohoda o ochraně důvěrného charakteru informací žádajícím Členem.

Článek X

Nouzová ochranná opatření

1. Uskuteční se mnohostranná jednání o otázce nouzových ochranných opatření, založených na zásadě nediskriminace. Výsledky těchto jednání nabudou účinnosti ne později než 3 roky po datu vstupu v platnost Dohody o WTO.

2. V období před nabytím účinnosti výsledků jednání, uvedených v odstavci 1, může kterýkoli Člen, nehledě na ustanovení odstavce 1 článku XXI, oznámit Radě pro obchod službami svůj záměr pozměnit nebo odvolat specifický závazek po uplynutí jednoho roku od data, kdy závazek vstoupí v platnost za předpokladu, že Člen prokáže Radě příčinu, pro kterou změna nebo odvolání nemohou být provedeny po uplynutí tříletého období, které umožňuje odstavec 1 článku XXI.

3. Ustanovení odstavce 2 se přestanou uplatňovat 3 roky po datu vstupu v platnost Dohody o WTO.

Článek XI

Platby a převody

1. Člen nebude uplatňovat omezení mezinárodních převodů a plateb u běžných transakcí, vztahujících se k jeho specifickým závazkům s výjimkou okolností, uvedených v článku XII.

2. Žádná ustanovení této Dohody se nedotknou práv a závazků členů Mezinárodního měnového fondu podle Článků Dohody o fondu, včetně používání devizových opatření, která jsou v souladu s Články Dohody za předpokladu, že Člen neuválí omezení na jakékoliv kapitálové transakce způsobem, neslučitelným s jeho specifickými závazky, pokud jde o tyto transakce kromě omezení podle čl. XII nebo na žádost Fondu.

Článek XII

Omezení na ochranu platební bilance

1. V případě vážných potíží nebo jejich hrozby v oblasti platební bilance a vnější finanční situace může Člen přijmout nebo udržovat omezení obchodu službami, u kterého převzal specifické závazky, včetně omezení plateb nebo převodů u transakcí vztahujících se k takovým závazkům. Uznává se, že zvláštní tlaky na platební bilanci Člena, který se nachází v procesu hospodářského rozvoje nebo hospodářského přechodu, mohou vyžadovat použití omezení, aby se mimo jiné zajistilo zachování úrovně finančních rezerv, přiměřených pro provádění jeho programu hospodářského rozvoje nebo hospodářského přechodu.

2. Omezení, uvedená v odstavci 1:

- a) nebudou diskriminovat mezi Členy;
- b) budou slučitelná s Člámkami Dohody o Mezinárodním měnovém fondu;
- c) vystříhají se zbytečného poškození obchodních, hospodářských a finančních zájmů jakéhokoliv jiného Člena;
- d) nepřekročí míru nezbytnou pro zvládnutí okolností, uvedených v odstavci 1;
- e) budou dočasná a budou postupně odstraněna, jakmile se zlepší situace, uvedená v odstavci 1.

3. Při určování dopadu takových omezení mohou Členové dát přednost dodávce služeb, které jsou více nezbytnými pro jejich hospodářské a rozvojové programy. Taková opatření však nebudou přijímána nebo udržována za účelem ochrany jednotlivého sektoru služeb.

4. Jakákoliv omezení, přijatá nebo udržovaná podle odstavce 1 nebo jakékoliv změny v těchto omezeních, budou okamžitě oznámeny Generální radě.

5. a) Členové, uplatňující ustanovení tohoto článku, budou bezodkladně konzultovat s Výborem pro omezení, uplatňovaná z důvodu platební bilance omezení přijatá podle tohoto článku.
- b) Konference ministrů stanoví postupy^{4/} pro pravidelné konzultace s cílem umožnit, aby byla dotyčnému Členu učiněna taková doporučení, jaká může považovat za vhodná.
- c) Tyto konzultace zhodnotí situaci dotyčného Člena v oblasti platební bilance a omezení, přijatá nebo udržovaná podle tohoto článku, berouce v úvahu mimo jiné takové činitele jako jsou:
  - (i) povaha a rozsah potíží v oblasti platební bilance a vnější finanční situace;
  - (ii) vnější hospodářské a obchodní prostředí konzultujícího Člena;
  - (iii) alternativní opatření k nápravě, která mohou být použita.

4// Rozumí se, že postupy podle odstavce 5 budou stejné jako postupy podle GATT 1994.

- d) Konzultace se budou zabývat souladem jakýchkoliv omezení s odstavcem 2, zejména postupným odstraňováním omezení v souladu s odstavcem 2 e).
- e) V těchto konzultacích budou přijaty všechny nálezy o statistických a jiných skutečnostech, předložených Mezinárodním měnovým fondem, vztahující se k devizám, měnovým rezervám a k platební bilanci, přičemž závěry se budou opírat o zhodnocení platební bilance a vnější finanční situace konzultujícího Člena, provedené Fondem.

6. Jestliže si Člen, který není členem Mezinárodního měnového fondu, přeje použít ustanovení tohoto článku, Konference ministrů stanoví postupy pro přezkoumání a jakékoli jiné potřebné postupy.

Článek XIII

Vládní zakázky

1. Články II, XVI a XVII se nevztahují na právní předpisy, jimiž se řídí obstarávání služeb vládními orgány, nakupovaných pro vládní účely a nikoliv pro další obchodní prodeje nebo pro jejich použití v dodávkách služeb pro obchodní prodej.

2. V průběhu 2 let od data vstupu v platnost Dohody o WTO se v rámci této Dohody uskuteční mnohostranná jednání o vládních zakázkách ve službách.

Článek XIV

Všeobecné výjimky

Za podmínky, že se taková opatření neuplatňují způsobem, který by vytvářel nástroj svévolné nebo neoprávněné diskriminace mezi zeměmi, kde převládají podobné podmínky nebo skrytého omezení v obchodu službami, nic v této Dohodě nebude vykládáno tak, aby kterémukoli Členu bránilo v přijetí nebo provádění opatření:

- a) potřebných k ochraně veřejné morálky nebo k zachování veřejného pořádku;^{5/}
- b) potřebných k ochraně života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin;
- c) potřebných k zabezpečení shody s právními předpisy, které nejsou neslučitelné s ustanoveními této Dohody, včetně těch, které se týkají:
  - (i) zabránění klamavým a podvodným praktikám nebo odškodňováním za neplnění závazků ze smluv o službách;
  - (ii) ochrany soukromí jednotlivců, pokud jde o zpracování a rozšiřování osobních dat a ochrany důvěrné povahy záznamů a účtů jednotlivých osob;
  - (iii) bezpečnosti;

5/ K výjimce veřejného pořádku je možné se odvolat pouze v případech, kde jeden ze základních zájmů společnosti je vystaven skutečně a dostatečně vážné hrozbě.

- d) neslučitelných s článkem XVII za předpokladu, že rozdílnost v zacházení je zaměřena na zajištění spravedlivého nebo účinného^{6/} uvalení nebo vybírání přímých daní ve vztahu ke službám nebo dodavatelům služeb jiných Členů;
- e) neslučitelných s článkem II za předpokladu, že rozdílnost v zacházení je výsledkem dohody o zamezení dvojímu zdanění nebo ustanovení o zamezení dvojímu zdanění v jakékoliv jiné mezinárodní dohodě nebo ujednání, kterým je Člen vázán.

Článek XIV bis

Bezpečnostní výjimky

1. Žádné ustanovení této Dohody nebude vykládáno tak, aby:

- a) vyžadovalo od kteréhokoli Člena podávat jakoukoliv informaci, jejíž zveřejnění považuje za odporující jeho hlavním bezpečnostním zájmům; nebo
- b) zabraňovalo kterémukoli Členovi učinit jakékoliv opatření, které považuje za potřebné pro ochranu svých hlavních bezpečnostních zájmů:
  - (i) vztahující se k dodávce služeb, která se provádí přímo nebo nepřímo za účelem zásobování vojenských sil;

6/ Opatření, která jsou zaměřena na zajištění spravedlivého nebo účinného ukládání nebo vybírání přímých daní, zahrnují opatření přijímaná Členem podle jeho daňového systému, která:

- (i) se vztahují na dodavatele služeb - nerezidenty, při uznání skutečnosti, že daňový závazek nerezidentů je určován ve vztahu ke zdanitelným položkám pocházejícím z území Člena nebo umístěným na území Člena; nebo
- (ii) se vztahují na nerezidenty, aby zajistila uložení nebo vybírání daní na území Člena; nebo
- (iii) se vztahují na nerezidenty nebo rezidenty, aby zabránila vyhýbání se nebo obcházení daňové povinnosti, včetně opatření o vykonatelnosti; nebo
- (iv) se vztahují na spotřebitele služeb dodaných na území nebo z území jiného Člena, aby se zajistilo uložení nebo vybírání daní od těchto spotřebitelů pocházejících ze zdrojů na území Člena; nebo
- (v) rozlišují dodavatele služeb podléhajících zdanění u celosvětově zdanitelných položek od jiných dodavatelů služeb, a to v důsledku uznání rozdílnosti v povaze daňového základu mezi nimi; nebo
- (vi) stanoví, vyměřují nebo rozdělují příjem, zisk, výnos, ztrátu, srážky nebo pohledávku fyzických osob nebo poboček rezidentů, nebo mezi osobami ve spojení nebo pobočkami stejné osoby, aby se ochránila daňová základna Člena.

Daňové výrazy nebo pojmy v pododstavci d) článku XIV a v této poznámce jsou stanoveny podle daňových definic a pojmů nebo rovnocenných nebo podobných definic a pojmů podle domácího právního řádu Člena, který přijímá opatření.

- (ii) vztahující se ke štěpným a termonukleárním materiálům nebo materiálům, které slouží k jejich výrobě;
  - (iii) které bylo učiněno v době války nebo jiné naléhavé situace v mezinárodních vztazích; nebo
- c) bránilo kterémukoli Členu přijmout jakékoliv opatření v souladu s jeho závazky podle Charty Organizace spojených národů o udržování mezinárodního míru a bezpečnosti.

2. Rada pro obchod službami bude v co možná největší míře informována o opatřeních, přijatých podle odstavců 1 b) a c) a o jejich ukončení.

Článek XV

Subvence

1. Členové uznávají, že za určitých okolností mohou mít subvence rozrušující účinky na obchod službami. Členové zahájí jednání s cílem vypracovat potřebná mnohostranná pravidla, aby bylo takovým rozrušujícím účinkům zamezeno.^{7/} Jednání se budou rovněž zabývat vhodností řízení o vyrovnávacích opatřeních. Tato jednání uznají úlohu subvencí ve vztahu k programům rozvoje rozvojových zemí a vezmou v úvahu potřeby Členů, zejména rozvojových členských zemí, pro uplatnění pružnosti v této oblasti. Členové si za účelem těchto jednání vymění informace, týkající se všech subvencí, vztahujících se k obchodu službami, které poskytují svým domácím dodavatelům služeb.

2. Kterýkoli Člen, který se domnívá, že je nepříznivě dotčen subvencí jiného Člena, může o těchto otázkách požádat o konzultace s tímto Členem. Takové žádosti budou posouzeny s porozuměním.

ČÁST III

SPECIFICKÉ ZÁVAZKY

Článek XVI

Přístup na trh

1. Pokud jde o přístup na trh prostřednictvím způsobů dodávky, uvedených v článku 1, poskytne každý Člen službám a dodavatelům služeb kteréhokoli jiného Člena zacházení ne méně výhodné než zacházení, umožněné podle závazků, omezení a podmínek dohodnutých a uvedených v jeho listině.^{8/}

2. V sektorech, kde jsou převzaty závazky o přístupu na trh, jsou opatření, která Člen nebude udržovat nebo přijímat buď v rámci regionálního podrozdělení nebo v rámci jeho celého území, pokud není v jeho listině stanoveno jinak, vymezena jako:

7/ Budoucí pracovní program určí, jak a v jakém časovém rámci se jednání o mnohostranných pravidlech povedou.

8/ Jestliže učiní Člen závazek o přístupu na trh ve vztahu k dodávce služby pomocí způsobu dodávky uvedeného v odstavci 2 a) článku I a jestliže pohyb kapitálu přes hranici je podstatnou částí samotné služby, tento Člen je tím zavázán povolit takový pohyb kapitálu. Jestliže Člen učiní závazek o přístupu na trh ve vztahu k dodávce služby pomocí způsobu dodávky zmíněného v odstavci 2 c) článku I, je tím zavázán povolit s tím související převody kapitálu na své území.

- a) omezení počtu dodavatelů služeb, ať již formou číselných kvót, monopolů, výhradních dodavatelů služeb nebo požadavků na zkoušku ekonomické potřeby;
- b) omezení celkové hodnoty transakcí ve službách nebo aktiv ve formě číselných kvót nebo požadavků na zkoušku ekonomické potřeby;
- c) omezení celkového počtu operací ve službách nebo celkového množství produkce a výkonů ve službách, vyjádřená v určených číselných jednotkách formou kvót nebo požadavků na zkoušku ekonomické potřeby;^{9/}
- d) omezení celkového počtu fyzických osob, které mohou být zaměstnány v určitém sektoru služby nebo které dodavatel služby může zaměstnat a které jsou potřebné pro dodávku specifické služby a přímo se vztahují k dodávce takové služby, ve formě číselných kvót nebo požadavků na zkoušku ekonomické potřeby;
- e) opatření, která omezují nebo vyžadují specifické typy právního subjektu nebo společného podnikání, jehož prostřednictvím může dodavatel služby dodávat službu; a
- f) omezení účasti cizího kapitálu ve formě maximálního omezení držby akcií cizinci nebo celkové hodnoty jednotlivých nebo úhrnných zahraničních investic, které je vyjádřeno v procentech.

Článek XVII

Národní zacházení

1. V sektorech zapsaných v jeho listině a při dodržení jakýchkoliv podmínek a omezení v ní stanovených, poskytne každý Člen službám a dodavatelům služeb kteréhokoli jiného Člena, ve vztahu ke všem opatřením, dotýkajícím se dodávky služeb, zacházení ne méně příznivé,^{10/} než které poskytuje svým vlastním obdobným službám a dodavatelům služeb.

2. Člen může splnit požadavek odstavce 1 udělením službám a dodavatelům služeb kteréhokoli jiného Člena buď formálně totožného nebo formálně odlišného zacházení, než které poskytuje svým vlastním obdobným službám nebo dodavatelům služeb.

3. Formálně totožné nebo formálně odlišné zacházení bude považováno za méně výhodné, jestliže pozmění podmínky soutěže ve prospěch služeb nebo dodavatelů služeb Člena ve srovnání s obdobnými službami nebo dodavateli služeb kteréhokoli jiného Člena.

Článek XVIII

Dodatečné závazky

Členové mohou sjednat závazky ve vztahu k opatřením, dotýkajícím se obchodu službami, které nepodléhají zápisu do listiny podle čl. XVI nebo XVII, včetně opatření, týkajících se kvalifikací, norem nebo licenčních otázek. Takové závazky budou zapsány do listiny Člena.

9/ Pododstavec 1 c) nepokrývá opatření Člena, která omezují vstupy pro dodávku služeb.

10/ Specifické závazky převzaté podle tohoto článku nebudou vykládány tak, že požadují na kterémkoli Členu, aby poskytl vyrovnání za jakékoliv přirozené nevýhody v oblasti konkurenceschopnosti, které vyplývají ze zahraniční povahy příslušných služeb nebo dodavatelů služeb.

ČÁST IV

POSTUPNÁ LIBERALIZACE

Článek XIX

Jednání o specifických závazcích

1. V souladu s cíli této Dohody zahájí Členové po sobě následující kola jednání, počínaje nejpozději 5 let od data vstupu v platnost Dohody o WTO a potom pravidelně, s cílem dosáhnout postupně vyšší úrovně liberalizace. Taková jednání budou zaměřena na snížení nebo odstranění nepříznivých účinků opatření na obchod službami jako prostředek zajištění účinného přístupu na trh. Tento proces se uskuteční s cílem podpořit zájmy všech účastníků na vzájemně výhodném základě a zabezpečit celkovou rovnováhu práv a závazků.

2. Proces liberalizace se uskuteční s patřičným zřetelem k cílům národní politiky a k úrovni rozvoje jednotlivých Členů, a to jak celkově, tak v jednotlivých sektorech. Pro jednotlivé rozvojové členské země se uplatní přiměřená pružnost, a to cestou otevírání z jejich strany méně sektorů, liberalizování méně typů transakcí a postupného rozšiřování přístupu na trh v souladu s jejich situací v oblasti rozvoje a pokud poskytnou přístup na jejich trhy zahraničním dodavatelům služeb, cestou vazby na takové podmínky přístupu, které jsou zaměřeny na dosažení cílů, uvedených v článku IV.

3. Pro každé kolo budou pro jednání stanoveny směrnice a postupy. Pro účely stanovení takových směrnic provede Rada pro obchod službami zhodnocení obchodu službami z hlediska celkových podmínek a na sektorovém základě s odvoláním na cíle této Dohody, včetně těch, které jsou stanoveny v odstavci 1 článku IV. Směrnice pro jednání stanoví způsoby přístupu k liberalizaci, uskutečněné autonomně Členy od ukončení předchozích jednání, jakož i způsoby zvláštního zacházení ve vztahu k nejméně rozvinutým členským zemím podle ustanovení odstavce 3 článku IV.

4. Proces postupné liberalizace v každém takovém kole bude podporován dvoustrannými, vícestrannými nebo mnohostrannými jednáními, zaměřenými na zvýšení všeobecné úrovně specifických závazků, převzatých Členy podle této Dohody.

Článek XX

Listiny specifických závazků

1. Každý Člen uvede v listině specifické závazky, které přebírá podle části III této Dohody. U sektorů, u kterých jsou takové závazky převzaty, každá listina stanoví:

- a) závazky, omezení a podmínky přístupu na trh;
- b) podmínky a omezení u národního zacházení;
- c) závazky, vztahující se k dodatečným závazkům;
- d) časový rozvrh pro provádění takových závazků, kde to bude vhodné; a
- e) datum vstupu takových závazků v platnost.

2. Opatření neslučitelná zároveň s článkem XVI a s článkem XVII budou zapsána ve sloupci, vztahujícím se k článku XVI. V tomto případě se bude mít za to, že zápis stanoví též podmínku nebo omezení k článku XVII.

3. Listiny specifických závazků budou připojeny k této Dohodě a budou tvořit její nedílnou součást.

Článek XXI

Změna listin

1. a) Člen (uváděný v tomto článku jako "Člen provádějící změnu") může změnit nebo odvolat jakýkoliv závazek ve své listině kdykoliv po uplynutí 3 let od data, ke kterému tento závazek vstoupil v platnost, v souladu s ustanoveními tohoto článku.
- b) Člen provádějící změnu oznámí svůj záměr změnit nebo odvolat závazek podle tohoto článku Radě pro obchod službami nejpozději 3 měsíce před zamýšleným datem provedení změny nebo odvolání.
2. a) Na žádost kteréhokoli Člena, jehož výhody podle této Dohody mohou být dotčeny (uváděný v tomto článku jako "dotčený Člen") navrženou změnou nebo odvoláním, oznámeným podle odstavce 1 b), zahájí Člen provádějící změnu jednání s cílem dosáhnout dohody o jakémkoliv potřebném kompenzačním vyrovnání. V takových jednáních a dohodě budou zúčastnění Členové usilovat o zachování všeobecné úrovně vzájemně výhodných závazků ne méně příznivé pro obchod, než která je poskytována v listinách specifických závazků před takovými jednáními.
- b) Kompenzační vyrovnání se uskuteční na základě poskytnutí nejvyšších výhod.
3. a) Nedosáhne-li se dohody mezi Členem, provádějícím změnu a jakýmkoliv dotčeným Členem před koncem období stanoveného pro jednání, tento dotčený Člen může postoupit záležitost rozhodčímu řízení. Kterýkoli dotčený Člen, který si přeje uplatnit právo, které může mít, pokud jde o kompenzační vyrovnání, se musí rozhodčího řízení zúčastnit.
- b) Jestliže žádný dotčený Člen nepožádal o rozhodčí řízení, Člen provádějící změnu, bude moci provést navrženou změnu nebo odvolání závazku.
4. a) Člen, provádějící změnu, nemůže změnit nebo odvolat svůj závazek do doby, než učinil kompenzační vyrovnání v souladu s nálezy rozhodčího řízení.
- b) Jestliže Člen, provádějící změnu, provede navrženou změnu nebo odvolání závazku a nevyhoví nálezům rozhodčího řízení, může kterýkoli dotčený Člen, který se zúčastnil rozhodčího řízení, změnit nebo odvolat v podstatě rovnocenné výhody v souladu s těmito nálezy. Aniž by byla dotčena ustanovení článku II, může být taková změna nebo odvolání provedena pouze ve vztahu ke Členu, provádějícímu změnu.

5. Rada pro obchod službami stanoví postupy pro opravy nebo změny listin závazků. Kterýkoli Člen, který změnil nebo odvolal v listině zachycené závazky podle tohoto článku, pozmění svou listinu v souladu s takovými postupy.

ČÁST V
INSTITUCIONÁLNÍ USTANOVENÍ

Článek XXII

Konzultace

1. Každý Člen bude s porozuměním zkoumat námitky, které mohou být předneseny kterýmkoli jiným Členem v jakékoliv věci, dotýkající se působení této Dohody a poskytne přiměřenou příležitost pro konzultace o těchto námitkách. Na takové konzultace se použije Ujednání o řešení sporů (dále uváděné jako "DSU"^{*/}).

2. Rada pro obchod službami nebo Orgán pro řešení sporů mohou na žádost Člena konzultovat s kterýmkoli Členem nebo Členy o jakékoliv záležitosti, pro kterou nebylo možné nalézt uspokojivé řešení prostřednictvím konzultací podle odstavce 1.

3. Člen se nemůže odvolat na článek XVII, buď podle tohoto článku nebo podle článku XXIII, pokud jde o opatření jiného Člena, které spadá do působnosti mezinárodní dohody mezi nimi, vztahující se k zamezení dvojímu zdanění. V případě neshody mezi Členy v otázce, zda opatření spadá do působnosti takové dohody mezi nimi, bude umožněno kterémukoli z nich předložit tuto záležitost Radě pro obchod službami.^{11/} Rada postoupí záležitost rozhodčímu řízení. Rozhodnutí rozhodce bude pro Členy konečné a závazné.

Článek XXIII

Řešení sporů a výkon rozhodnutí

1. Jestliže by některý Člen dospěl k názoru, že kterýkoli jiný Člen neplní své povinnosti nebo specifické závazky podle této Dohody, může se, s cílem dosáhnout vzájemně uspokojivého řešení záležitosti, dovolat DSU.

2. Jestliže Orgán pro řešení sporů usoudí, že okolnosti jsou natolik vážné, aby odůvodnily takové opatření, může zmocnit Člena nebo Členy, aby suspendovali uplatňování povinností nebo specifických závazků v souladu s článkem 22 DSU vůči kterémukoli jinému Členu nebo Členům.

3. Jestliže některý Člen usoudí, že je jakákoliv výhoda, kterou by mohl rozumně očekávat podle specifických závazků jiného Člena podle části III této Dohody, zrušena nebo zmenšena jako výsledek uplatňování jakéhokoliv opatření, které není v rozporu s ustanoveními této Dohody, může se dovolat DSU. Jestliže Orgán pro řešení sporů určí, že opatření zrušilo nebo zmenšilo takovou výhodu, bude postižený Člen oprávněn ke vzájemně uspokojivému vyrovnání na základě odstavce 2 článku XXI, které může zahrnout změnu nebo odvolání opatření. V případě, že mezi zúčastněnými Členy nelze dosáhnout dohody, uplatní se článek 22 DSU.

---

*/ Dispute Settlement Understanding.

11/ Pokud jde o dohody o zamezení dvojímu zdanění, které existují v době vstupu v platnost Dohody o WTO, lze takovou záležitost předložit Radě pro obchod službami pouze se souhlasem obou stran takové dohody.

*Článek XXIV**Rada pro obchod službami*

1. Rada pro obchod službami bude vykonávat takové funkce, které ji mohou být svěřeny k usnadnění působení Dohody a podpory jejích cílů. Rada může zřídit takové pomocné orgány, které považuje za vhodné pro účinné plnění svých funkcí.

2. Účast v Radě a jejích pomocných orgánech bude otevřena zástupcům všech Členů, pokud Rada nerozhodne jinak.

3. Předseda Rady bude volen Členy.

*Článek XXV**Technická spolupráce*

1. Dodavatelé služeb Členů, kteří potřebují takovou pomoc, budou mít přístup ke službám styčných kanceláří, zmíněných v odstavci 2 článku IV.

2. Technická pomoc rozvojovým zemím bude poskytována na mnohostranné úrovni Sekretariátem a bude o ní rozhodovat Rada pro obchod službami.

*Článek XXVI**Vztahy s jinými mezinárodními organizacemi*

Generální rada učiní vhodná opatření pro provádění konzultací a spolupráci s Organizací spojených národů a odbornými organizacemi systému OSN, jakož i s jinými mezivládními organizacemi, zabývajícími se službami.

ČÁST VI

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

*Článek XXVII**Odepření výhod*

Člen může odepřít výhody, plynoucí z této Dohody:

- a) dodávce služby, jestliže zjistí, že služba se dodává z území nebo na území nečlena nebo Člena, vůči kterému Člen, odepírající výhody, neuplatňuje Dohodu o WTO; a
- b) v případě dodávky námořní dopravní služby, jestliže zjistí, že se služba dodává:
  - (i) lodí registrovanou podle zákonů nečlena nebo Člena, vůči kterému Člen, odepírající výhody, neuplatňuje Dohodu o WTO, a
  - (ii) osobou, která provozuje anebo užívá loď jako celek nebo částečně, avšak která je z nečlenské země nebo ze země Člena, vůči kterému Člen, odepírající výhody, neuplatňuje Dohodu o WTO;
- c) dodavateli služby, který je právnickou osobou, jestliže zjistí, že není dodavatelem služby ze země jiného Člena nebo že je dodavatelem služby ze země Člena, vůči kterému Člen, odepírající výhody, neuplatňuje Dohodu o WTO.

*Článek XXVIII**Definice*

Pro účely této Dohody výraz:

- a) "opatření" znamená jakékoliv opatření Člena, buď ve formě právního předpisu, pravidla, postupu, rozhodnutí, správního opatření, nebo v jakékoliv jiné formě;
- b) "dodávka služby" zahrnuje výrobu, distribuci, marketing, prodej a dodání služby;
- c) "opatření učiněná Členy, dotýkající se obchodu službami" zahrnují opatření, týkající se:
  - (i) nákupu, placení nebo užívání služby;
  - (ii) přístupu ke službám a využívání služeb v souvislosti s jejich dodávkou, u kterých Členové požadují, aby se všeobecně nabízely veřejnosti;
  - (iii) přítomnosti, včetně komerční přítomnosti, osob Člena za účelem dodávky služby na území jiného Člena;
- d) "komerční přítomnost" znamená jakýkoliv typ obchodní firmy nebo firmy, poskytující tzv. profesionální služby, včetně formy
  - (i) ustavení, nabytí nebo udržování právnické osoby, nebo
  - (ii) vytvoření nebo udržování pobočky nebo zastupitelské kanceláře, na území Člena za účelem dodání služby;
- e) "sektor" služby znamená,
  - (i) ve vazbě na specifický závazek, jeden nebo více nebo všechny podsektory dané služby, jak je vymezen v listině Člena,
  - (ii) jinak, celý sektor dané služby, včetně všech jeho podsektorů;
- f) "služba jiného Člena" znamená službu, která je dodávána,
  - (i) z území nebo na území tohoto jiného Člena, nebo v případě námořní dopravy lodí registrovanou podle zákonů tohoto jiného Člena, nebo osobou tohoto jiného Člena, který dodává službu prostřednictvím provozování lodi a/nebo jejího celkového nebo částečného užívání; nebo
  - (ii) v případě dodávky služby prostřednictvím komerční přítomnosti nebo prostřednictvím přítomnosti fyzických osob, dodavatelem služby tohoto jiného Člena;

- g) “dodavatel služby“ znamená jakoukoliv osobu, která službu dodává;^{12/}
- h) “monopolní dodavatel služby“ znamená jakoukoli “veřejnou nebo soukromou osobu, která je na příslušném trhu území Člena zmocněna nebo je tímto Členem formálně nebo fakticky zřízena jako jediný dodavatel dané služby;
- i) “spotřebitel služby“ znamená jakoukoliv osobu, která přijímá nebo užívá službu;
- j) “osoba“ znamená buď fyzickou osobu nebo právnickou osobu;
- k) “fyzická osoba jiného Člena“ znamená fyzickou osobu, která sídlí na území tohoto jiného Člena nebo kteréhokoli jiného Člena a která podle práva tohoto jiného Člena:
- (i) je státním příslušníkem tohoto jiného Člena; nebo
  - (ii) má právo trvalého pobytu u tohoto jiného Člena, v případě Člena, který:
    1. nemá státní příslušníky; nebo
    2. poskytuje podstatně stejné zacházení svým stálým rezidentům jako svým státním příslušníkům, pokud jde o opatření, dotýkající se obchodu službami, jak bylo oznámeno při jeho přijetí Dohody o WTO nebo při jeho přístupu k této Dohodě, přičemž žádný Člen není zavázán poskytnout těmto stálým rezidentům zacházení příznivější, než by jim bylo poskytnuto tímto jiným Členem. Takové oznámení bude obsahovat ujištění převzít, ve vztahu k těmto stálým rezidentům, v souladu s jeho právním řádem, stejnou odpovědnost, kterou tento jiný Člen nese vůči svým státním příslušníkům;
- l) “právnická osoba“ znamená jakýkoliv právní subjekt, patřičně ustavený nebo jinak organizovaný podle platného práva, pro ziskové nebo jiné účely, v soukromém vlastnictví nebo ve vlastnictví státu, včetně jakékoliv obchodní společnosti, účelových sdružení majetku (“trust“), společenství (“partnership“), společného podnikání, individuálního vlastnictví (“sole proprietorship“) nebo sdružení;
- m) “právnická osoba jiného Člena“ znamená právnickou osobu, která je buď:
- (i) ustavena nebo jinak organizována podle práva tohoto jiného Člena a zabývá se podstatnými komerčními operacemi na území tohoto Člena nebo jakéhokoliv jiného Člena; nebo
  - (ii) v případě dodávky služby prostřednictvím komerční přítomnosti, vlastněna nebo kontrolována:

12/ V případech, kdy se služba nedodává přímo právnickou osobou, ale prostřednictvím jiných forem komerční přítomnosti, jako je pobočka nebo zastupitelská kancelář, bude nicméně dodavatelem služby (t.j. právnické osobě) z důvodu takové přítomnosti uděleno zacházení, poskytované dodavatelům služby podle Dohody. Takové zacházení se rozšíří na přítomnost, jejímž prostřednictvím se dodává služba a nemusí být rozšířeno na jakékoli jiné části dodavatele umístěné mimo území, kde se služba dodává.

1. fyzickými osobami tohoto Člena; nebo
  2. právnickými osobami tohoto jiného Člena, uvedenými v pododstavci (i);
- n) právnická osoba je:
- (i) “vlastněna“ osobami Člena, jestliže více než 50% jejího základního jmění je užitečně vlastněno osobami tohoto Člena;
  - (ii) “kontrolována“ osobami Člena, jestliže takové osoby mají právo jmenovat většinu jejich ředitelů nebo jinak ze zákona řídit její činnost;
  - (iii) “spojena“ s jinou osobou, jestliže kontroluje tuto jinou osobu nebo je jí kontrolována nebo jestliže právnická osoba a jiná osoba jsou kontrolovány stejnou osobou.
- o) výraz “přímé daně“ zahrnuje všechny daně z celkových příjmů, z celkového kapitálu nebo z prvků příjmu nebo kapitálu, včetně daní z výnosů, z převodu vlastnictví, daně z nemovitostí, dědictví a darů a daně z celkových částek mezd nebo platů placených podniky, jakož i daně ze zvýšení hodnoty kapitálu.

Článek XXIX

Přílohy

Přílohy k této Dohodě jsou její nedílnou součástí.

PŘÍLOHA O ZPROŠTĚNÍ ZE ZÁVAZKŮ PODLE ČLÁNKU II

Působnost

1. Tato příloha stanoví podmínky, za kterých je Člen při vstupu této Dohody v platnost zproštěn svých závazků podle odstavce 1 článku II.

2. O jakýchkoliv nových zproštěních, o které bude požádáno po datu vstupu v platnost Dohody o WTO, se bude jednat podle odstavce 3 článku IX uvedené Dohody.

Přezkoumání

3. Rada pro obchod službami přezkoumá všechna zproštění udělená na období delší než 5 let. První takové přezkoumání se uskuteční nejpozději 5 let po vstupu v platnost Dohody o WTO.

4. Rada pro obchod službami při přezkoumání:

- a) vyšetří, zda stále ještě existují podmínky, které vyvolaly potřebu zproštění; a
- b) stanoví datum jakéhokoliv dalšího přezkoumání.

Ukončení

5. Zproštění Člena z jeho závazků podle odstavce 1 článku II Dohody ve vztahu k určitému opatření skončí k datu, stanovenému ve zproštění.

6. Tato zproštění by neměla zásadně přesáhnout období 10 let. V každém případě budou předmětem jednání v následujících kolech o liberalizaci obchodu.

7. Při ukončení období pro zproštění oznámí Člen Radě pro obchod službami, že neslučitelné opatření bylo uvedeno do souladu s odstavcem 1 článku II Dohody.

Seznamy zproštění ze závazků podle článku II

(Dohodnuté seznamy zproštění ze závazků podle odstavce 2 článku II budou zde přiloženy k výtisku Dohody o WTO).

**PŘÍLOHA O POHYBU FYZICKÝCH OSOB,
DODÁVAJÍCÍCH SLUŽBY PODLE DOHODY**

1. Tato příloha se vztahuje na opatření, dotýkající se fyzických osob, které jsou dodavateli služby Člena a na fyzické osoby Člena, které zaměstnává dodavatel služby Člena k dodávce služby.

2. Dohoda se nevztahuje na opatření, dotýkající se fyzických osob, usilujících o přístup na trh pracovních sil Člena ani na opatření, týkající se občanství, sídla nebo zaměstnání na trvalém základě.

3. V souladu s částmi III a IV Dohody mohou Členové sjednat specifické závazky, vztahující se k pohybu všech kategorií fyzických osob, dodávajících služby podle Dohody. Fyzickým osobám, na něž se specifické závazky vztahují, bude dovoleno dodávat služby v souladu s podmínkami tohoto závazku.

4. Dohoda nebrání Členu, aby uplatňoval opatření za účelem regulace vstupu fyzických osob nebo jejich dočasného pobytu na jeho území, včetně opatření, potřebných pro ochranu celistvosti jeho hranic a aby zajistil pořádaný pohyb fyzických osob přes jeho hranice za předpokladu, že se tato opatření neuplatňují takovým způsobem, který ruší nebo zmenšuje výhody, vznikající kterémukoli Členu podle podmínek specifického závazku.^{1/}

1/ Samotná skutečnost, že se vyžaduje visum pro fyzické osoby určitých Členů a nikoliv pro fyzické osoby jiných Členů, se nebude považovat za rušení nebo zmenšení výhod podle specifických závazků.

PŘÍLOHA O SLUŽBÁCH V LETECKÉ DOPRAVĚ

1. Tato příloha se vztahuje na v listinách zapsaná nebo nezapsaná opatření, dotýkající se obchodu leteckými dopravními službami a obchodu pomocnými službami. Potvrzuje se, že jakýkoliv specifický závazek nebo povinnost, převzatá podle této Dohody, nesníží nebo neovlivní závazky Člena podle dvoustranných nebo mnohostranných dohod, platných k datu vstupu v platnost Dohody o WTO.

2. Dohoda, včetně jejích postupů pro řešení sporů, se nevztahuje na opatření, dotýkající se:

- a) dopravních práv, jakkoliv udělených; nebo
- b) služeb, přímo se vztahujících k výkonu dopravních práv,

s výjimkou, uvedenou v odstavci 3 této přílohy.

3. Dohoda se vztahuje na opatření, týkající se:

- a) služeb v oblasti oprav a údržby letadel;
- b) prodeje leteckých dopravních služeb nebo obchodování s nimi;
- c) služeb v oblasti počítačového rezervačního systému (CRS).

4. Postupy pro řešení sporů, uvedené v Dohodě, mohou být použity pouze v případech, kdy zúčastnění Členové převzali povinnosti nebo specifické závazky a kdy byly vyčerpány postupy pro řešení sporů, obsažené ve dvoustranných a jiných mnohostranných dohodách nebo ujednáních.

5. Rada pro obchod službami pravidelně a nejméně každých pět let přezkoumá vývoj v sektoru letecké dopravy a působení této přílohy s cílem zvážit další možné uplatňování Dohody v tomto sektoru.

6. Definice:

- a) Výraz “služby v oblasti oprav a údržby letadel“ znamená takové činnosti, které jsou prováděny na letadle nebo jeho části v době, kdy je staženo z provozu a nezahrnují tzv. běžnou údržbu.
- b) Výraz “prodej leteckých dopravních služeb a obchodování s nimi“ znamená možnost pro dotyčného leteckého dopravce prodávat a nabízet volně jeho letecké dopravní služby, včetně všech aspektů obchodování, jako je průzkum trhu, inzerce a distribuce. Tyto činnosti nezahrnují tvorbu cen leteckých dopravních služeb ani příslušných podmínek;
- c) Výraz “služby v oblasti počítačového rezervačního systému (CRS)“ znamená služby, poskytované prostřednictvím počítačových systémů, které obsahují informace o letových rádech leteckých dopravců, dostupnosti míst, tarifech a pravidlech tarifů, jejichž pomocí lze provést rezervaci nebo vystavit letenky.
- d) Výraz “dopravní práva“ znamená právo poskytovat pravidelné a nepravidelné služby a/nebo takto přepravovat cestující, náklad a poštu za odměnu nebo pronajímat z území Člena, na území Člena nebo přes území Člena, včetně míst, která mají být obsloužena, tratí, které mají být provozovány, typů přepravy, které mají být uskutečněny, kapacity, která má být poskytnuta, tarifů, které mají být účtovány a jejich podmínek a kritérií pro označení leteckých linek, včetně takových kritérií, jako je počet, vlastnictví a kontrola.

PŘÍLOHA O FINANČNÍCH SLUŽBÁCH

1. *Působnost a definice*

- a) Tato příloha se vztahuje na opatření, týkající se poskytování finančních služeb. Dodávka finanční služby v této příloze znamená dodávku služby tak, jak je vymezena v odstavci 2 článku I Dohody.
- b) Pro účely odstavce 3 b) článku I Dohody výraz "služby dodávané při výkonu vládní pravomoci" znamená následující:
  - (i) činnosti, řízené ústřední bankou nebo měnovým úřadem nebo jakýmkoliv jiným veřejněprávním subjektem při provádění měnové nebo kurzovní politiky;
  - (ii) činnosti, které tvoří část zákonem stanoveného systému sociálního zabezpečení nebo systému veřejného důchodového zabezpečení; a
  - (iii) jiné činnosti, řízené veřejněprávním subjektem na účet nebo se zárukou vlády nebo při použití finančních zdrojů vlády.
- c) Pro účely odstavce 3 b) článku I Dohody, jestliže Člen dovolí, aby jakákoliv z činností, zmíněných v pododstavcích b) (ii) nebo b) (iii) tohoto odstavce, byla prováděna jeho dodavatelem finančních služeb v soutěži s veřejněprávním subjektem nebo dodavatelem finančních služeb, výraz "služby" takové činnosti zahrne.
- d) Pododstavec 3 c) článku I Dohody se nevztahuje na služby, které upravuje tato příloha.

2. *Domácí regulace*

- a) Nehledě na jakákoliv jiná ustanovení Dohody, nebude Členu bráněno, aby přijímal opatření z důvodu obezřetnosti, včetně opatření na ochranu investorů, vkladatelů, držitelů pojistek nebo na ochranu osob, vůči kterým má dodavatel finančních služeb svěrečnou povinnost, nebo aby zajistil celistvost a stabilitu finančního systému. V případech, kdy taková opatření nejsou v souladu s ustanoveními Dohody, nebudou Členem použity jako prostředek k obcházení jeho závazků nebo povinností podle Dohody.
- b) Žádné ustanovení této Dohody nebude vykládáno tak, aby se na Členu požadovalo zveřejnění informací, vztahujících se k záležitostem a účtům jednotlivých zákazníků nebo jakýchkoliv důvěrných nebo majetkových informací, které jsou v držení veřejněprávních subjektů.

3. *Uznání*

- a) Člen může uznat opatření, uplatňovaná z důvodu obezřetnosti jakékoliv jiné země při určování toho, jak se opatření Člena, vztahující se k finančním službám, budou uplatňovat. Takové uznání, jehož se může dosáhnout pomocí harmonizace nebo jinak, se může opírat o dohodu nebo ujednání se zúčastněnou zemí nebo může být uděleno autonomně.

- b) Člen, který je stranou takové dohody nebo ujednání, uvedeného v pododstavci a), ať již budoucího nebo existujícího, poskytne přiměřenou příležitost jiným zúčastněným Členům jednat o jejich přístupu k takovým dohodám nebo ujednáním, nebo jednat s ním o srovnatelné dohodě nebo ujednání za okolností, za kterých by existovala rovnocenná regulace a následně provádění takové regulace a je-li to vhodné, o postupech, týkajících se výměny informací mezi stranami dohody nebo ujednání. V případech, kdy Člen udělí uznání autonomně, poskytne přiměřenou příležitost kterémukoli jinému Členu, aby prokázal, že takové okolnosti existují.
- c) V případech, kdy Člen zamýšlí udělit uznání opatřením, uplatňovaným z důvodu obezřetnosti kterékoli jiné země, odstavec 4 b) článku VII Dohody se nepoužije.

4. Řešení sporů

Skupiny odborníků pro otázky obezřetnosti a jiné finanční otázky budou mít potřebné odborné znalosti, týkající se dané finanční služby, která je předmětem sporu.

5. Definice

Pro účely této přílohy:

- a) Finanční službou je jakákoliv služba finanční povahy, nabízená dodavatelem finanční služby Člena. Finanční služby zahrnují všechny pojišťovací a k pojištění se vztahující služby a všechny bankovní a jiné finanční služby (s výjimkou pojištění). Finanční služby zahrnují následující činnosti:

Pojišťovací a služby vztahující se k pojištění

- (i) Přímé pojištění (včetně spolupojištění):
- (A) životní
  - (B) jiné než životní
- (ii) Zajištění a zpětný odstup;
- (iii) Zprostředkování pojištění, jako je makléřství a zastoupení;
- (iv) Pomocné pojišťovatelské služby, jako jsou služby poradenské, pojistné statistiky, ocenění rizik a řešení pojistných nároků.

Bankovní a jiné finanční služby (s výjimkou pojištění)

- (v) Přijímání vkladů a jiných splatných zdrojů od veřejnosti;
- (vi) Půjčky všech druhů, včetně spotřebitelského úvěru, hypotéčních úvěrů, factoringu a financování komerčních transakcí;
- (vii) Finanční leasing;
- (viii) Všechny služby, týkající se plateb a peněžních převodů, včetně kreditních karet, cestovních šeků a bankovních směnek;
- (ix) Záruky a závazky;

- (x) Obchodování na vlastní účet nebo na účet zákazníků, buď na burze, na volném trhu za hotové, nebo jinak, s:
    - (A) nástroji peněžního trhu (včetně šeků, směnek, vkladových certifikátů);
    - (B) devizami;
    - (C) odvozenými produkty, včetně například termínovaných a opčních obchodů;
    - (D) nástroji směnných kurzů a úrokových sazeb, včetně operací, jako jsou výměnné obchody (swapy) a dohody o termínových kurzech;
    - (E) převoditelnými cennými papíry;
    - (F) jinými obchodovatelnými nástroji a finančními aktivy, včetně drahých kovů ve slitcích.
  - (xi) Účast na vydávání všech druhů cenných papírů, včetně jejich upisování a umístování jako zástupce (buď veřejně nebo soukromě) a poskytnutí služeb, vztahujících se k takovému vydávání;
  - (xii) Peněžní makléřství;
  - (xiii) Správa aktiv, jako je správa hotovosti nebo portfolia, všechny formy kolektivní správy investic, správa penzijních fondů, ukládání do úschovy a svěřenecké služby;
  - (xiv) Platební a clearingové služby, týkající se finančních aktiv, včetně cenných papírů, odvozených produktů a jiných obchodovatelných nástrojů;
  - (xv) Poskytování a převod finančních informací a zpracování finančních dat, jakož i programových vybavení dodavateli jiných finančních služeb;
  - (xvi) Poradenské, zprostředkovatelské a jiné pomocné finanční služby ve vztahu ke všem činnostem, uvedeným v pododstavcích (v) až (xv), včetně úvěrových referencí a rozborů, výzkumu a poradenství v oblasti investic a portfolia, poradenství v oblasti akvizic a podnikové restrukturalizace a strategie.
- b) Dodavatel finanční služby znamená jakoukoliv fyzickou nebo právnickou osobu Člena, která si přeje dodat nebo dodává finanční služby, výraz "dodavatel finanční služby" však nezahrnuje veřejně právní subjekt.
- c) Výraz "veřejněprávní subjekt" znamená:
- (i) vládu, ústřední banku nebo měnový úřad Člena nebo subjekt, vlastněný nebo kontrolovaný Členem, který se hlavně zabývá výkonem vládních funkcí nebo činností pro vládní účely; nezahrnuje však subjekt, zabývající se hlavně dodáváním finančních služeb za komerčních podmínek; nebo
  - (ii) soukromý subjekt, provádějící funkce obvykle prováděné ústřední bankou nebo měnovým úřadem, pokud vykonává tyto funkce.

DRUHÁ PŘÍLOHA O FINANČNÍCH SLUŽBÁCH

1. Bez ohledu na článek II Dohody a odstavce 1 a 2 Přílohy o zproštění ze závazků podle článku II, může Člen během období 60 dní, počínajícího čtyřmi měsíci po datu vstupu v platnost Dohody o WTO, zapsat do této přílohy opatření, vztahující se k finančním službám, které jsou neslučitelná s odstavcem 1 článku II Dohody.

2. Bez ohledu na článek XXI Dohody, může Člen během období 60 dní, počínajícího čtyřmi měsíci po datu vstupu v platnost Dohody o WTO, zlepšit, změnit nebo odvolat všechny nebo část specifických závazků o finančních službách zapsaných v jeho listině.

3. Rada pro obchod službami stanoví jakékoliv postupy, potřebné pro uplatnění odstavců 1 a 2.

PŘÍLOHA O JEDNÁNÍCH O NÁMOŘNÍCH DOPRAVNÍCH SLUŽBÁCH

1. Článek II a Příloha o zproštění ze závazků podle článku II, včetně závazku zapsat do přílohy jakékoliv opatření, neslučitelné se zacházením podle nejvyšších výhod, které Člen bude udržovat, vstoupí v platnost pro mezinárodní námořní dopravu, pomocné služby a přístup k přístavním zařízením a jejich používání:

- a) k datu provádění, které bude určeno podle odstavce 4 Ministerského rozhodnutí o jednáních o námořních dopravních službách, nebo
- b) pokud by jednání neuspěla, k datu závěrečné zprávy Negociační skupiny o námořních dopravních službách, stanovenému v tomto rozhodnutí.

2. Odstavec 1 se nevztahuje na žádný specifický závazek o námořních dopravních službách, který je zapsán v listině Člena.

3. Od uzavření jednání, uvedených v odstavci 1, a před datem provádění může Člen, bez ohledu na ustanovení článku XXI, zlepšit, změnit nebo odvolat všechny nebo část svých specifických závazků v tomto sektoru, aniž by nabídl vyrovnání.

PŘÍLOHA O TELEKOMUNIKACÍCH

1. *Cíle*

Uznávající specifické rysy sektoru telekomunikačních služeb a zejména jeho dvojí úlohu jako výrazného sektoru hospodářské činnosti a jako základního dopravního prostředku pro jiné hospodářské činnosti, se Členové dohodli na následující příloze s cílem propracovat ustanovení Dohody pokud jde o opatření, týkající se přístupu k veřejným telekomunikačním dopravním sítím a službám a jejich používání. V souladu s tím obsahuje tato příloha poznámky a dodatečná ustanovení k Dohodě.

2. *Působnost*

- a) Tato příloha se vztahuje na všechna opatření Člena, která se dotýkají přístupu k veřejným telekomunikačním dopravním sítím a službám k a jejich používání.^{1/}
- b) Tato příloha se nevztahuje na opatření, dotýkající se šíření rozhlasových nebo televizních programů prostřednictvím kabelů nebo vysílacích radiových nebo televizních stanic.
- c) Žádné ustanovení v této Dohodě nebude vykládáno tak, že by:
  - (i) vyžadovalo na Členu, aby povolil dodavateli služby kteréhokoli jiného Člena, zřídit, vybudovat, získat, pronajmout, provozovat nebo dodávat telekomunikační dopravní síť nebo služby jiné, než umožňuje jeho listina; nebo
  - (ii) vyžadovalo na Členu (nebo vyžadovalo na Členu, aby zavázal dodavatele služby, podléhajícího jeho pravomoci) zřízovat, budovat, získávat, pronajímat, provozovat nebo dodávat telekomunikační dopravní síť nebo služby, které se všeobecně nenabízejí veřejnosti.

3. *Definice*

Pro účely této přílohy:

- a) Výraz “telekomunikace“ znamená vysílání a příjem signálů pomocí jakýchkoliv elektromagnetických prostředků.
- b) Výraz “veřejná telekomunikační dopravní služba“ znamená jakoukoliv telekomunikační dopravní službu, u níž Člen výslovně nebo fakticky vyžaduje, aby se všeobecně nabízela veřejnosti. Takové služby mohou mimo jiné zahrnovat telegraf, telefon, telex a přenos dat typicky zahrnující přenos v reálném čase zákazníkem dodaných informací mezi dvěma nebo více body bez jakékoliv koncové změny ve formě nebo v obsahu informace zákazníka.
- c) Výraz “veřejná telekomunikační dopravní síť“ znamená veřejnou telekomunikační infrastrukturu, která dovoluje telekomunikace mezi dvěma nebo více stanovenými koncovými body sítě.

1/ Rozumí se, že tento pododstavec bude vykládán tak, že každý Člen zajistí, aby se závazky této přílohy uplatňovaly vůči dodavatelům veřejných telekomunikačních dopravních sítí a služeb pomocí jakýchkoliv potřebných opatření.

- d) Výraz "vnitropodnikové spoje" znamená telekomunikace, prostřednictvím kterých společnost komunikuje v rámci společnosti nebo se svými dceřinými společnostmi a pobočkami anebo mezi nimi navzájem a za podmínky, že to domácí právní řád Člena dovoluje, rovněž s přidruženými společnostmi. Za tím účelem budou za "dceřinné společnosti", "pobočky", případně "přidružené společnosti" považovány ty, které budou odpovídat vymezení každým Členem. Z "vnitropodnikových komunikací" jsou z této přílohy vyloučeny komerční nebo nekomerční služby, které se dodávají společností, které nejsou svázány s dceřinými společnostmi, pobočkami nebo přidruženými společnostmi nebo které se nabízejí zákazníkům nebo možným zákazníkům.
- e) Jakékoliv odvolání na odstavec nebo pododstavec této přílohy zahrnuje všechna jeho podrozdělení.

4. *Transparentnost*

Při uplatňování článku III Dohody zajistí každý Člen, aby příslušné informace o podmínkách, týkajících se přístupu k veřejným telekomunikačním dopravním sítím a službám a jejich používání, byly veřejně dostupné včetně: tarifů a jiných podmínek služby; specifikací technických rozhraní těchto sítí a služeb; informací o orgánech odpovědných za přípravu a přijetí norem, dotýkajících se takového přístupu a využívání; podmínek, vztahujících se na připojení terminálu nebo jiného zařízení; a oznamování, registrace nebo licenčních požadavků, pokud existují.

5. *Přístup k veřejným telekomunikačním dopravním sítím a službám a k jejich používání*

- a) Každý Člen zajistí, aby kterémukoli dodavateli služby kteréhokoli jiného Člena byl poskytnut přístup k veřejným telekomunikačním dopravním sítím a službám a bylo mu umožněno jejich používání za přiměřených a nediskriminačních podmínek s cílem zajistit dodávky služby zahrnuté v jeho listině. Tento závazek bude uplatňován mimo jiné prostřednictvím pododstavců b) až f).^{2/}
- b) Každý Člen zajistí, aby dodavatelé služby kteréhokoli jiného Člena měli přístup k jakýmkoliv veřejným telekomunikačním dopravním sítím nebo službám a jejich používání, nabízeným v rámci hranic nebo přes hranice tohoto Člena, včetně soukromých pronajatých okruhů a za tím účelem zajistí, pokud pododstavce e) a f) nestanoví jinak, aby takovým dodavatelům bylo povoleno:
- (i) zakoupit nebo najmout a připojit koncové nebo jiné zařízení, které je spojeno se sítí a které je potřebné k poskytnutí služeb dodavatele;
  - (ii) vzájemně propojit soukromé pronajaté nebo vlastněné okruhy s veřejnými telekomunikačními dopravními sítěmi a službami nebo s okruhy pronajmutými nebo vlastněnými jiným dodavatelem služby;
- a

2/ Rozumí se, že výraz "nediskriminační" se týká zacházení podle nejvyšších výhod a národního zacházení, jak jsou vymezeny v Dohodě a že též odráží sektorově specifický způsob užívání výrazu, který znamená "závazky a podmínky ne méně příznivé než ty, které byly uděleny kterémukoli jinému uživateli obdobných veřejných telekomunikačních dopravních sítí nebo služeb za podobných okolností".

- (iii) používat provozní protokoly podle volby dodavatele služby při dodávce jakékoliv služby jiné, než je potřebná k zajištění dostupnosti telekomunikačních dopravních sítí a služeb široké veřejnosti.
- c) Každý Člen zajistí, aby dodavatelé služby kteréhokoli jiného Člena mohli používat veřejné telekomunikační dopravní sítě a služby pro přenos informací v rámci hranic a přes ně, včetně pro vnitropodnikové komunikace takových dodavatelů služby a pro přístup k informacím, obsaženým v databázích nebo jinak uchovávaných ve strojově čitelné formě na území kteréhokoli Člena. Jakákoliv nová nebo pozměněná opatření Člena, která se významně dotýkají takového užívání, budou oznámena a budou podléhat konzultacím v souladu s příslušnými ustanoveními Dohody.
- d) Bez ohledu na ustanovení předchozího odstavce, může Člen přijmout taková opatření, která jsou potřebná k zabezpečení bezpečnosti a důvěrnosti zpráv za podmínky, že se taková opatření neuplatňují způsobem, který by vytvářel prostředek svévolné nebo neodůvodněné diskriminace nebo skrytého omezení obchodu službami.
- e) Každý Člen zajistí, aby ve vztahu k přístupu k veřejným telekomunikačním dopravním sítím a službám a k jejich používání nebyla kladena žádná jiná podmínka, než je potřebná, aby:
  - (i) zabezpečila odpovědnost dodavatelů veřejných telekomunikačních dopravních sítí a služeb v oblasti veřejných služeb, zejména pak jejich schopnost učinit jejich sítě nebo služby všeobecně přístupnými veřejnosti;
  - (ii) chránila technickou celistvost veřejných telekomunikačních dopravních sítí nebo služeb; nebo
  - (iii) zajistila, aby dodavatelé služeb kteréhokoli jiného Člena nedodávali služby, pokud jim to nebylo povoleno podle závazků v listině Člena.
- f) Za předpokladu, že vyhoví kritériím, uvedeným v pododstavci e), mohou podmínky pro přístup k veřejným telekomunikačním dopravním službám a pro jejich používání zahrnout:
  - (i) omezení dalšího prodeje nebo společného používání takových služeb;
  - (ii) požadavek používat přesně stanovená technická rozhraní, včetně protokolů o nich pro propojení s takovými sítěmi a službami;
  - (iii) požadavky, kde to bude potřebné, na vnitřní provozuschopnost takových služeb a na podporu dosažení cílů, stanovených v odstavci 7 a);
  - (iv) typové schvalování koncových a jiných zařízení, připojovaných k síti a technické požadavky, vztahující se k připojení takového zařízení k těmto sítím;
  - (v) omezení, vztahující se na vzájemné propojení soukromých pronajmutých nebo vlastněných okruhů s takovými sítěmi nebo službami nebo s okruhy pronajmutými nebo vlastněnými jiným dodavatelem služby; nebo
  - (vi) oznamování, registraci a licenční řízení.

- g) Bez ohledu na předchozí odstavce tohoto oddílu, může rozvojová členská země podle její úrovně rozvoje klást rozumné podmínky přístupu k veřejným telekomunikačním dopravním sítím a službám a jejich používání, které jsou potřebné k posílení její domácí telekomunikační infrastruktury a kapacity služeb a ke zvýšení její účasti v mezinárodním obchodě telekomunikačními službami. Takové podmínky budou přesně vymezeny v listině Člena.

6. *Technická spolupráce*

- a) Členové uznávají, že účinná a zdokonalená telekomunikační infrastruktura v jednotlivých zemích, zejména v rozvojových zemích, je podstatnou pro rozšíření jejich obchodu službami. Za tím účelem Členové schvalují a podporují v co nejširším možném rozsahu účast rozvinutých a rozvojových zemí a jejich dodavatelů veřejných telekomunikačních dopravních sítí a služeb a jiných subjektů v rozvojových programech mezinárodních a regionálních organizací, včetně Mezinárodní telekomunikační unie, Rozvojového programu Organizace spojených národů a Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj.
- b) Členové budou podněcovat a podporovat spolupráci v oblasti telekomunikací mezi rozvojovými zeměmi na mezinárodní, regionální a subregionální úrovni.
- c) Ve spolupráci s příslušnými mezinárodními organizacemi učiní Členové, kde to bude možné, rozvojovým zemím dostupnými informace o telekomunikačních službách a vývoji v telekomunikacích a o informačních technologiích, aby napomohli posílení jejich domácího sektoru telekomunikačních služeb.
- d) Členové budou brát zvláštní zřetel na možnosti podporovat, ve prospěch nejméně rozvinutých zemí, zahraniční dodavatele telekomunikačních služeb, aby pomáhali při převodu technologie, výcviku a jiných činnostech, které podporují rozvoj jejich telekomunikační infrastruktury a rozšíření jejich obchodu telekomunikačními službami.

7. *Vztahy k mezinárodním organizacím a dohodám*

- a) Členové uznávají důležitost mezinárodních norem pro globální slučitelnost a vzájemnou provozuschopnost telekomunikačních sítí a služeb a zavazují se podporovat tyto normy prostřednictvím činnosti příslušných mezinárodních orgánů, včetně Mezinárodní telekomunikační unie a Mezinárodní organizace pro normalizaci.
- b) Členové uznávají úlohu, kterou hrají mezivládní a nevládní organizace a dohody při zabezpečování účinného provozování domácích a globálních telekomunikačních služeb a zejména úlohu Mezinárodní telekomunikační unie. Členové učiní v případě potřeby příslušná opatření pro uskutečnění konzultací s takovými organizacemi o otázkách, vyplývajících z provádění této přílohy.

PŘÍLOHA O JEDNÁNÍCH O ZÁKLADNÍCH TELEKOMUNIKACÍCH

1. Článek II a Příloha o zproštění ze závazků podle článku II, včetně závazku zapsat do Přílohy jakékoliv opatření, neslučitelné se zacházením podle nejvyšších výhod, které Člen bude udržovat, vstoupí v platnost pro základní telekomunikace:

- a) k datu provádění, které bude určeno podle odstavce 5 Ministerského rozhodnutí o jednáních o základních telekomunikacích; nebo,
- b) pokud by jednání neuspěla, k datu závěrečné zprávy Negociační skupiny o základních telekomunikacích, stanovenému v tomto rozhodnutí.

2. Odstavec 1 se nevztahuje na žádný specifický závazek o základních telekomunikacích, který je zapsán v listině Člena.

PŘÍLOHA 1C**DOHODA O OBCHODNÍCH ASPEKTECH PRÁV
K DUŠEVNÍMU VLASTNICTVÍ**

- ČÁST I OBEČNÁ USTANOVENÍ A ZÁKLADNÍ ZÁSADY
- ČÁST II NORMY, TÝKAJÍCÍ SE DOSTUPNOSTI, ROZSAHU A UŽITÍ PRÁV K DUŠEVNÍMU VLASTNICTVÍ
1. Autorské právo a práva příbuzná
  2. Ochranné známky
  3. Zeměpisná označení
  4. Průmyslové vzory
  5. Patenty
  6. Topografie (Layout-Designs) integrovaných obvodů
  7. Ochrana nezveřejněných informací
  8. Kontrola protikonkurenčních praktik ve smluvních licencích
- ČÁST III PROSTŘEDKY K DODRŽOVÁNÍ PRÁV K DUŠEVNÍMU VLASTNICTVÍ
1. Všeobecné povinnosti
  2. Občanskoprávní a správní řízení a nápravná opatření
  3. Prozatímní opatření
  4. Zvláštní předpisy, týkající se opatření na hranicích
  5. Trestní řízení
- ČÁST IV ZÍSKÁNÍ A UDRŽOVÁNÍ PRÁV K DUŠEVNÍMU VLASTNICTVÍ A S TÍM SOUVISEJÍCÍ ŘÍZENÍ *INTER-PARTES*
- ČÁST V PŘEDCHÁZENÍ A ŘEŠENÍ SPORŮ
- ČÁST VI PŘECHODNÁ USTANOVENÍ
- ČÁST VII INSTITUCIONÁLNÍ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

DOHODA O OBCHODNÍCH ASPEKTECH PRÁV K DUŠEVNÍMU VLASTNICTVÍ

Členové,

přejíce si zmenšit deformace a překážky mezinárodního obchodu a berouce v úvahu nutnost podporovat účinnou a přiměřenou ochranu práv k duševnímu vlastnictví a zajistit, aby opatření a postupy k dodržování práv k duševnímu vlastnictví se samy o sobě nestaly překážkami oprávněného obchodu;

uznávající za tím účelem potřebu nových pravidel a podmínek, týkajících se:

- a) použitelnosti základních zásad GATT 1994 a příslušných mezinárodních dohod nebo konvencí o duševním vlastnictví;
- b) zajištění přiměřených norem a zásad, vztahujících se na dostupnost, rozsah a užití práv k duševnímu vlastnictví souvisejících s obchodem;
- c) zajištění účinných a vhodných prostředků pro uplatňování práv k duševnímu vlastnictví, souvisejících s obchodem, s přihlédnutím k rozdílům v národních právních rádech;
- d) zajištění účinných a urychlených postupů pro mnohostranná předcházení a řešení sporů mezi vládami; a
- e) přechodných opatření, usilujících o plnou účast na výsledcích jednání;

uznávající potřebu mnohostranného rámce zásad, pravidel a předpisů, zabývajících se mezinárodním obchodem padělaným zbožím;

uznávající, že práva k duševnímu vlastnictví jsou práva soukromá;

uznávající zásadní cíle veřejné politiky národních systémů ochrany duševního vlastnictví, včetně rozvojových a technických cílů;

uznávající také zvláštní potřeby nejméně rozvinutých členských zemí, pokud jde o nejvyšší možnou pružnost při vnitřním provádění právních předpisů tak, aby jim bylo umožněno vytvářet zdravou a životaschopnou technickou základnu;

zdůrazňující význam zmírňování napětí dosažením posílení závazků k řešení sporů, týkajících se otázek obchodních aspektů duševního vlastnictví prostřednictvím mnohostranných postupů;

přejíce si vytvořit vzájemně se podporující vztah mezi WTO a Světovou organizací duševního vlastnictví (dále uváděné jako "WIPO"^{*/}), jakož i jinými příslušnými mezinárodními organizacemi;

dohodli se takto:

---

*/ World Intellectual Property Organization.

ČÁST I

OBECNÁ USTANOVENÍ A ZÁKLADNÍ ZÁSADY

Článek 1

Povaha a rozsah povinností

1. Členové uvedou v účinnost ustanovení této Dohody. Členové mohou, nemají však povinnost, zavést v domácím právním řádu rozsáhlejší ochranu, než jakou vyžaduje tato Dohoda za předpokladu, že takováto ochrana není v rozporu s ustanoveními této Dohody. Členové mohou určit vhodný způsob, jak uplatňovat ustanovení této Dohody v rámci svého vlastního právního systému a praxe.

2. Pro účely této Dohody se výraz "duševní vlastnictví" vztahuje na všechny kategorie duševního vlastnictví, které jsou předmětem oddílů 1 až 7 části II.

3. Členové poskytnou zacházení podle této Dohody občanům ostatních Členů^{1/}. Pokud jde o příslušné právo k duševnímu vlastnictví, budou za občany ostatních Členů považovány fyzické a právnické osoby, které by odpovídaly kritériím způsobilosti pro ochranu podle Pařížské úmluvy (1967), Bernské úmluvy (1971), Římské úmluvy a Smlouvy o duševním vlastnictví v oboru integrovaných obvodů, jako kdyby všichni Členové WTO byli členy těchto úmluv.^{2/} Každý Člen využívající možnosti, uvedených v odstavci 3 článku 5 nebo odstavce 2 článku 6 Římské úmluvy, učiní oznámení podle těchto ustanovení Radě pro obchodní aspekty práv k duševnímu vlastnictví (dále uváděné jako "Rada pro TRIPS"^{*/}).

Článek 2

Úmluvy o duševním vlastnictví

1. Pokud jde o části II, III a IV této Dohody, budou Členové dodržovat články 1 až 12 a 19 Pařížské úmluvy (1967).

2. Žádné ustanovení částí I až IV této Dohody se nedotkne povinností, které mohou mít vzájemně Členové na základě Pařížské úmluvy, Bernské úmluvy, Římské úmluvy a Smlouvy o duševním vlastnictví v oboru integrovaných obvodů.

1/ Uvádí-li se v této Dohodě výraz "občané", považují se za ně v případě samostatného celního území Člena WTO osoby fyzické a právnické, které mají bydliště nebo které mají skutečné a účinné průmyslové nebo obchodní sídlo na tomto celním území.

2/ V této Dohodě se "Pařížskou úmluvou" rozumí k Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví; "Pařížskou úmluvou (1967)" se rozumí Stockholmský akt této úmluvy ze dne 14.července 1967. "Bernskou úmluvou" se rozumí Bernská úmluva na ochranu děl literárních a uměleckých; "Bernskou úmluvou (1971)" se rozumí Pařížský akt této úmluvy ze dne 24. července 1971. "Římskou úmluvou" se rozumí Římská úmluva o ochraně výkoných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací, přijatá v Římě dne 26.října 1961. "Smlouvou o duševním vlastnictví v oboru integrovaných obvodů" (Smlouva IPIC) se rozumí Smlouva o duševním vlastnictví v oboru integrovaných obvodů, přijatá ve Washingtonu dne 26.května 1989. "Dohodou o WTO" se rozumí Dohoda o zřízení WTO.

*/ Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights.

Článek 3

Národní zacházení

1. Každý Člen poskytne občanům ostatních Členů zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje svým vlastním občanům, týkající se ochrany^{3/} duševního vlastnictví s výjimkami již poskytnutými v Pařížské úmluvě (1967), Bernské úmluvě (1971), Římské úmluvě a Smlouvě o duševním vlastnictví v oboru integrovaných obvodů. Pokud jde o výkonné umělce, výrobce zvukových záznamů a rozhlasové organizace, vztahuje se tato povinnost pouze k právům, poskytnutým podle této Dohody. Kterýkoli Člen, který využije možnosti, poskytnutých v článku 6 Bernské úmluvy (1971) nebo v odstavci 1 b) článku 16 Římské úmluvy, učiní oznámení podle těchto ustanovení Radě pro TRIPS.

2. Členové mohou využít výjimek povolených podle odstavce 1 ve vztahu k soudním a správním řízením, včetně výběru sídla nebo jmenování zástupce v rámci pravomoci Člena pouze v případech, kdy jsou tyto výjimky nezbytné pro zajištění shody s právními předpisy, které nejsou neslučitelné s ustanoveními této Dohody a kdy takové postupy nejsou uplatňovány způsobem, zakládajícím skryté omezení obchodu.

Článek 4

Zacházení podle nejvyšších výhod

Pokud jde o ochranu duševního vlastnictví, bude jakákoli výhoda, přednost, výsada nebo osvobození přiznaná Členem občanům kterékoli jiné země, přiznána ihned a bezpodmínečně občanům všech ostatních Členů. Z této povinnosti jsou zproštěny jakékoli Členem přiznané výhody, přednosti, výsady nebo osvobození:

- a) vyplývající z mezinárodních dohod o právní pomoci nebo výkonu práva obecné povahy a neomezující se zvláště na ochranu duševního vlastnictví;
- b) poskytnuté v souladu s ustanoveními Bernské úmluvy (1971) nebo Římské úmluvy, které opravňují, aby poskytnuté zacházení bylo záležitostí nikoli národního zacházení, nýbrž zacházení poskytnutého v jiné zemi;
- c) týkající se práv výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a provozovaného rozhlasového a televizního vysílání, která nejsou poskytnuta touto Dohodou;
- d) vyplývající z mezinárodních dohod, vztahujících se k ochraně duševního vlastnictví, které vstoupily v platnost před vstupem v platnost Dohody o WTO za předpokladu, že takové dohody budou oznámeny Radě pro TRIPS a nepředstavují svévolnou nebo neoprávněnou diskriminaci vůči občanům ostatních Členů.

3/ Pro účely článku 3 a 4 této Dohody bude "ochrana" zahrnovat skutečnosti, vztahující se k dostupnosti, nabývání, rozsahu, udržování a dodržování práv k duševnímu vlastnictví, jakož i takové skutečnosti, které se vztahují k využívání práv k duševnímu vlastnictví výslovně uvedených v této Dohodě.

Článek 5

Mnohostranné dohody o získání nebo udržování ochrany

Povinnosti podle článků 3 a 4 se neuplatňují na postupy podle mnohostranných dohod, uzavřených pod záštitou WIPO, vztahující se k získávání nebo udržování práv k duševnímu vlastnictví.

Článek 6

Vyčerpání práva

Pro účely řešení sporů v rámci této Dohody, s výhradou ustanovení článků 3 a 4, nebude nic v této Dohodě použito k jednání o otázce vyčerpání práv k duševnímu vlastnictví.

Článek 7

Cíle

Ochrana a dodržování práv k duševnímu vlastnictví by měly přispět k podpoře technických inovací a k převodu a rozšiřování technologie, ke vzájemným výhodám výrobců a uživatelů technických znalostí způsobem, přispívajícím k sociálnímu a ekonomickému blahobytu a k rovnováze práv a povinností.

Článek 8

Zásady

1. Členové mohou při přípravě nebo změnách národních právních předpisů přijímat opatření nezbytná k ochraně veřejného zdraví a výživy a podporovat veřejný zájem v oblastech životního významu svého sociálně ekonomického a technického vývoje za předpokladu, že taková opatření jsou v souladu s ustanoveními této Dohody.

2. Za předpokladu, že budou v souladu s ustanoveními této Dohody, mohou být nezbytná ta přiměřená opatření, která zamezí zneužití práv k duševnímu vlastnictví ze strany majitelů práv nebo uchylování se k praktikám, které nevhodně omezují obchod nebo nepříznivě ovlivňují mezinárodní převod technologie.

ČÁST II

NORMY, TÝKAJÍCÍ SE DOSTUPNOSTI, ROZSAHU A UŽITÍ PRÁV K DUŠEVNÍMU VLASTNICTVÍ

ODDÍL 1: AUTORSKÉ PRÁVO A PRÁVA PŘÍBUZNÁ

Článek 9

Vztah k Bernské úmluvě

1. Členové se přizpůsobí článkům 1 až 21 Bernské úmluvy (1971) a příloze k ní. Členové však nebudou mít práva nebo povinnosti podle této Dohody, pokud jde o práva udělená podle článku 6 *bis* uvedené Úmluvy nebo práva z něho odvozená.

2. Autorskoprávní ochrana nebude poskytnuta myšlenkám, postupům, výrobním metodám nebo matematickým pojmům jako takovým, nýbrž jejich vyjádření.

Článek 10

Počítačové programy a sestavování údajů

1. Počítačové programy, ať již ve zdrojovém nebo strojovém kódu, budou chráněny jako literární díla podle Bernské úmluvy (1971).

2. Sestavování údajů nebo jiných materiálů, ať schopné zpracování počítačem nebo v jiné formě, které buď z důvodu výběru nebo uspořádání jejich obsahu představují duševní výtvar, bude chráněno jako takové. Tato ochrana, která nebude rozšířena na samotné údaje nebo materiály, nebude na újmu jakéhokoli autorského práva, spočívajícího v samotných údajích nebo materiálech.

Článek 11

Práva pronajímání

Členové poskytnou, alespoň pokud jde o počítačové programy a kinematografická díla, autorům a jejich právním nástupcům práva povolit nebo zakázat komerční pronajímání pro veřejnost originálů nebo kopií jejich autorských děl. Člen bude z této povinnosti vyňat v případě kinematografických děl, ledaže by takové pronajímání vedlo k rozsáhlému kopírování takových děl, což závažně poškozuje výlučné právo reprodukce udělené u tohoto Členu oprávněným autorům nebo jejich právním nástupcům. Pokud jde o počítačové programy, tato povinnost se nevztahuje na pronajímání, kde samotný program není podstatným předmětem pronajímání.

Článek 12

Doba ochrany

Kdykoli je doba ochrany díla jiného, než je fotografické dílo nebo dílo užitého umění, počítána na jiném základě, než je život fyzické osoby, nebude tato doba kratší než 50 let od konce kalendářního roku oprávněného uveřejnění díla a pokud chybí takové oprávněné uveřejnění v průběhu 50 let od vytvoření díla, 50 let od konce kalendářního roku vytvoření díla.

Článek 13

Omezení a výjimky

Členové omezí omezení a výjimky z výlučných práv na určité zvláštní případy, které nejsou v rozporu s normálním využíváním díla a neodůvodněně nepoškozují oprávněné zájmy majitele práva.

Článek 14

Ochrana výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových a televizních organizací

1. Výkonní umělci budou mít, pokud jde o zhotovení záznamu jejich výkonů na zvukový záznam, možnost zabránit následujícím jednáním, jestliže k nim došlo bez jejich souhlasu: zhotovení záznamu jejich nezaznamenaného výkonu a reprodukce takového zachycení. Výkonní umělci budou mít rovněž možnost zabránit následujícím jednáním, jestliže k nim došlo bez jejich souhlasu: bezdrátovému vysílání a veřejnému předvádění jejich výkonů.

2. Výrobci zvukových záznamů budou požívat práva povolit nebo zakázat přímou nebo nepřímou reprodukci jejich zvukových záznamů.

3. Rozhlasové a televizní organizace budou mít právo zakázat následující jednání, jestliže k nim došlo bez jejich souhlasu: záznam, reprodukce záznamu a opakované vysílání bezdrátovými prostředky rozhlasového vysílání, jakož i přenášení jejich televizního vysílání pro veřejnost. Pokud Členové nepřiznají taková práva rozhlasovým a televizním organizacím, poskytnou majitelům autorských práv, pokud jde o takové vysílání, možnost zabránit takovým jednáním, s výhradou ustanovení Bernské úmluvy (1971).

4. Ustanovení článku 11, týkající se počítačových programů, se budou vztahovat *mutatis mutandis* na výrobce zvukových záznamů a na jakékoli jiné majitele práv ke zvukovým záznamům, jak jsou stanovena právem Člena. Jestliže bude 15.dubna 1994 u Člena platit systém spravedlivého odměňování majitelů práv, týkající se pronajímání zvukových záznamů, může Člen takový systém zachovat za předpokladu, že pronajímání zvukových záznamů ke komerčním účelům nezpůsobuje závažné narušení výlučných reprodukčních práv majitelů práv.

5. Doba ochrany podle této Dohody bude pro výkonné umělce a výrobce zvukových záznamů trvat nejméně do konce období 50 let počítaných od konce kalendářního roku, v němž byl pořízen záznam nebo se uskutečnil výkon. Doba ochrany udělená podle odstavce 3 bude trvat nejméně 20 let od konce kalendářního roku, v němž se uskutečnilo rozhlasové vysílání.

6. Kterýkoli Člen může, ve vztahu k právům uděleným podle odstavců 1, 2 a 3, stanovit podmínky, omezení, výjimky nebo výhrady v rozsahu povoleném Římskou úmluvou. Ustanovení Článku 18 Bernské úmluvy (1971) se však budou *mutatis mutandis* rovněž vztahovat na práva výkonných umělců a výrobců zvukových záznamů ke zvukovým záznamům.

ODDÍL 2: OCHRANNÉ ZNÁMKY

Článek 15

Předmět ochrany

1. Jakékoli označení nebo jakákoli kombinace označení, způsobilá odlišit výrobky nebo služby jednoho podniku od výrobků nebo služeb jiných podniků, budou schopna tvořit ochrannou známku. Taková označení, zvláště pak slova, včetně osobních jmen, písmen, číslovek, obrazových prvků a kombinací barev, jakož i jakákoli kombinace těchto označení budou způsobilé být zapsány jako ochranná známka. Tam, kde označení nejsou schopna podstatně rozlišit příslušné výrobky nebo služby, mohou Členové podmínit zápisnou způsobilost rozlišovací schopností získanou užíváním. Jako podmínku pro zápis mohou Členové požadovat, aby označení byla rozeznatelná zrakem.

2. Odstavec 1 nebude pojmán tak, aby zabráňoval Členům odmítnutí zápisu ochranné známky na základě jiných důvodů za předpokladu, že se neodchyľují od ustanovení Pařížské úmluvy (1967).

3. Členové mohou zápisnou způsobilost učinit závislou na užívání. Skutečné užívání známky však nebude podmínkou pro podání přihlášky k zápisu. Přihláška nebude zamítnuta výlučně z toho důvodu, že se zamýšlené užívání neuskutečnilo před uplynutím lhůty tří let ode dne podání přihlášky.

4. Povaha zboží nebo služeb, pro které se má ochranná známka používat, nebude v žádném případě představovat překážku pro zápis ochranné známky.

5. Členové zveřejní každou ochrannou známku buď před provedením zápisu nebo bezprostředně po něm a poskytnou přiměřenou možnost pro podání žádosti o výmaz zápisu. Kromě toho mohou Členové poskytnout možnost podat proti zápisu známky odpor.

Článek 16

Udělená práva

1. Majitel zapsané ochranné známky bude mít výlučné právo zabránit všem třetím stranám, které nemají souhlas majitele, aby při obchodní činnosti užívaly shodná nebo podobná označení pro zboží nebo služby, které jsou stejné nebo podobné těm, pro které byla zapsána ochranná známka, jestliže by takové užívání mělo za následek pravděpodobnost záměny. V případě užívání shodného označení pro shodné zboží nebo služby se bude pravděpodobnost záměny předpokládat. Výše uvedená práva nebudou na úkor existujícím dřívějším právům, ani nebudou mít vliv na možnost Členů poskytovat práva na základě užívání.

2. Článek 6 *bis* Pařížské úmluvy (1967) se použije *mutatis mutandis* na služby. Při určování, zda je ochranná známka všeobecně známá, bude Člen brát zřetel na to, zda je ochranná známka známa v příslušném okruhu veřejnosti, včetně známosti u dotyčného Člena, získané jako důsledek propagace této ochranné známky.

3. Článek 6 *bis* Pařížské úmluvy (1967) se použije *mutatis mutandis* na zboží a služby, které nejsou podobné těm pro které byla ochranná známka zapsána za předpokladu, že užívání této ochranné známky ve vztahu k tomuto zboží nebo službám by ukazovalo na vztah mezi tímto zbožím nebo službami a majitelem zapsané ochranné známky a za předpokladu, že zájmy majitele zapsané ochranné známky by pravděpodobně takovým užíváním byly poškozeny.

Článek 17

Výjimky

Členové mohou poskytovat omezené výjimky z práv udělených ochranné známce, jako je správné užití popisných výrazů za předpokladu, že takové výjimky budou brát zřetel na oprávněné zájmy majitele ochranné známky a třetích stran.

Článek 18

Doba ochrany

První zápis a každá obnova zápisu ochranné známky bude provedena na období ne kratší než sedm let. Zápis ochranné známky bude obnovitelný neomezeně.

Článek 19

Povinnost užívání

1. Jestliže se pro udržení zápisu vyžaduje užívání, může být zápis vymazán pouze pro neužívání po nepřerušené období nejméně tří let, pokud majitel ochranné známky neprokáže dobré důvody, opírající se o existenci překážek pro takové užívání. Okolnosti vzniklé nezávisle na vůli majitele ochranné známky, které zakládají překážku pro užívání ochranné známky, jako je dovozní omezení nebo jiné podmínky států, vztahující se na zboží a služby chráněné ochrannou známkou, budou uznány jako dobré důvody pro neužívání.

2. Jestliže se tak děje se souhlasem majitele, bude užívání ochranné známky jinou osobou uznáno jako užívání ochranné známky pro účely udržení zápisu.

Článek 20

Jiné požadavky

Užívání ochranné známky při obchodní činnosti nebude neodůvodněně zatěžováno zvláštními požadavky, jako je užívání s jinou ochrannou známkou, užívání zvláštním způsobem nebo užívání způsobem, který by byl na újmu schopnosti rozlišit zboží a služby jednoho podniku od zboží a služeb jiných podniků. To nevylučuje požadavek, předepisující užívání ochranné známky, která identifikuje podnik vyrábějící zboží nebo poskytující služby, společně, avšak bez vzájemné vazby s ochrannou známkou, odlišující specifické zboží nebo služby tohoto podniku.

Článek 21

Licence a převod

Členové mohou stanovit podmínky pro poskytnutí licence a převod ochranných známek s tím, že se rozumí, že nucené licence na ochranné známky nebudou povoleny a že majitel zapsané ochranné známky bude mít právo převodu ochranné známky, aniž by nezbytně došlo k převodu předmětu činnosti, k němuž ochranná známka náleží.

ODDÍL 3: ZEMĚPISNÁ OZNAČENÍ

Článek 22

Ochrana zeměpisných označení

1. Pro účely této Dohody jsou zeměpisná označení označeními, která určují zboží jako zboží, pocházející z území Člena, nebo oblasti, nebo místa tohoto území, jestliže lze danou jakost, pověst nebo jiné charakteristické znaky zboží připsat v podstatě jeho zeměpisnému původu.

2. Pokud jde o zeměpisná označení, Členové zajistí zainteresovaným stranám právní prostředky, které by zabránily:

- a) užívání jakýchkoli způsobů označení nebo prezentace zboží, které uvádí nebo naznačuje, že dotyčné zboží pochází z jiné zeměpisné oblasti, než je skutečné místo původu způsobem, který, pokud jde o zeměpisný původ zboží, uvádí veřejnost v omyl;
- b) jakékoli užívání, které představuje akt nekalé soutěže ve smyslu článku 10 *bis* Pařížské úmluvy (1967).

3. Člen z moci úřední, pokud to dovoluje jeho právo, nebo na žádost dotčené strany odmítne nebo zruší zápis ochranné známky, která obsahuje nebo sestává ze zeměpisného označení, pro zboží, které nepochází z označeného území, jestliže užívání označení v ochranné známce pro toto zboží u tohoto Člena je takové povahy, že by uvedlo v omyl veřejnost z hlediska pravého místa původu.

4. Ochrana podle odstavce 1, 2 a 3 se bude vztahovat na zeměpisné označení, které, ačkoli je doslova pravdivé, pokud jde o území, oblast nebo místo, ze kterého zboží pochází, nepravdivě vzbuzuje u veřejnosti představu, že zboží pochází z jiného území.

Článek 23

Dodatečná ochrana pro zeměpisná označení pro vína a lihoviny

1. Každý Člen zajistí dotčeným stranám právní prostředky, aby zabránil užívání zeměpisného označení, identifikujícího vína, pro vína, která nepocházejí z místa uvedeného v dotčném zeměpisném označení nebo identifikujícího lihoviny, pro lihoviny, které nepocházejí z místa uvedeného v příslušném zeměpisném označení i v případech, kdy je skutečný původ zboží uveden, nebo zeměpisné označení je uvedeno v překladu nebo je doprovázeno výrazy jako "druh", "typ", "styl", "napodobenina" nebo podobnými^{4/}.

2. Zápis ochranné známky pro vína, která obsahuje nebo sestává ze zeměpisného označení, identifikujícího vína nebo pro lihoviny, která obsahuje nebo sestává ze zeměpisného označení, identifikujícího lihoviny, bude zamítnut nebo jeho platnost zrušena, a to z moci úřední, pokud to dovoluje právo Člena nebo na žádost dotčené strany, ve vztahu k těm vínům nebo lihovinám, které nemají tento původ.

3. V případě stejně znějících zeměpisných označení pro vína bude, s výhradou ustanovení odstavce 4 článku 22, poskytnuta ochrana každému označení. Každý Člen stanoví praktické podmínky, na základě kterých bude dotčné stejně znějící zeměpisné označení odlišeno od jiných a bude brát v úvahu potřebu, aby bylo zajištěno spravedlivé zacházení zúčastněným výrobcům a dále aby nebyli spotřebitelé uvedeni v omyl.

4. Aby byla usnadněna ochrana zeměpisných označení pro vína, budou v Radě pro TRIPS uskutečněna jednání, týkající se vytvoření mnohostranného systému označování a zápisů zeměpisných označení pro vína, způsobilých pro ochranu u Členů, kteří se systému účastní.

Článek 24

Mezinárodní jednání; Výjimky

1. Členové souhlasí, že vstoupí v jednání s cílem zvýšit ochranu jednotlivých zeměpisných označení podle článku 23. Členové nebudou využívat ustanovení odstavců 4 až 8, aby odmítli vést jednání nebo uzavírat dvoustranné nebo mnohostranné dohody. V souvislosti s takovými jednáními budou Členové ochotni zvažovat další uplatnitelnost těchto ustanovení na jednotlivá zeměpisná označení, jejichž užívání bylo předmětem takových jednání.

2. Rada pro TRIPS přezkoumá uplatňování ustanovení tohoto oddílu; první takové přezkoumání se uskuteční v průběhu dvou let od vstupu v platnost Dohody o WTO. Jakákoli záležitost, mající vliv na dodržování povinností podle těchto ustanovení, může být přednesena Radě, která na žádost Člena bude konzultovat s kterýmkoli Členem nebo Členy v souvislosti s takovou záležitostí, u níž nebylo možné najít uspokojivé řešení prostřednictvím dvoustranných nebo vícestranných konzultací mezi dotčenými Členy. Rada podnikne takové kroky, jež mohou být dohodnuty k usnadnění působení a podpory cílů tohoto oddílu.

3. Při uplatňování tohoto oddílu nesníží Člen ochranu zeměpisných označení, která u tohoto Člena byla v platnosti bezprostředně přede dnem vstupu v platnost Dohody o WTO.

4/ Bez ohledu na první větu článku 42, mohou Členové, pokud jde o tyto povinnosti, podniknout namísto toho kroky pro jejich splnění prostřednictvím správních opatření.

4. Nic v tomto oddílu nebude vyžadovat, aby Člen zabránil dalšímu a podobnému užívání určitého zeměpisného označení jiného Člena, označujícího vína nebo lihoviny, v souvislosti se zbožím nebo službami dodávanými kterýmkoli jeho občanem nebo osobou, mající v něm sídlo, která užívala zeměpisné označení trvalým způsobem v souvislosti se stejným nebo příbuzným zbožím nebo službami na území tohoto Člena buď a) po dobu alespoň 10 let před 15.dubnem 1994, nebo b) v dobré víře před tímto datem.

5. Pokud byla ochranná známka přihlášena nebo zapsána v dobré víře, nebo pokud byla práva k ochranné známce získána užíváním v dobré víře buď:

a) před datem uplatňování těchto ustanovení u tohoto Člena, jak je stanoveno v části VI; nebo

b) předtím, než je zeměpisné označení chráněno ve své zemi původu,

nebudou opatření, přijatá k uplatňování tohoto oddílu, na úkor zápisné způsobilosti nebo platnosti zápisu ochranné známky nebo právu na užívání ochranné známky na základě toho, že je tato ochranná známka shodná nebo podobná zeměpisnému označení.

6. Nic v tomto oddílu nebude vyžadovat, aby Člen uplatňoval její ustanovení na zeměpisná označení kteréhokoli jiného Člena u zboží a služeb, u nichž je příslušné označení shodné s výrazem obvyklým v běžné řeči jako běžné jméno tohoto zboží nebo služeb na území tohoto Člena. Nic v tomto oddílu nebude vyžadovat, aby Člen uplatňoval jeho ustanovení na zeměpisná označení kteréhokoli jiného Člena, týkající se výrobků z vinné révy, u nichž je příslušné zeměpisné označení shodné s běžným jménem odrůdy hroznů, která roste na území tohoto Člena k datu vstupu v platnost Dohody o WTO.

7. Člen může stanovit, že jakákoli žádost, učiněná v rámci tohoto oddílu v souvislosti s užíváním nebo zápisem ochranné známky, musí být podána během pěti let poté, co se zneužívání chráněného označení stalo u tohoto Člena obecně známé, nebo po datu zápisu ochranné známky u tohoto Člena za předpokladu, že ochranná známka byla k tomuto datu uveřejněna, jestliže je toto datum dřívější než datum, kterým se zneužívání u takového Člena stalo obecně známým za předpokladu, že zeměpisné označení není užíváno nebo zapsáno ve zlém úmyslu.

8. Ustanovení tohoto oddílu nebudou nijak na úkor právu kterékoli osoby užívat v průběhu obchodní činnosti své jméno nebo jméno svého předchůdce v obchodní činnosti kromě případu, kdy je takové jméno užíváno způsobem, který uvádí veřejnost v omyl.

9. Podle této Dohody nevznikne povinnost chránit zeměpisná označení, která nejsou chráněna, nebo jejichž ochrana skončí v zemi jejich původu, nebo která v této zemi upadla v zapomenutí.

ODDÍL 4: PRŮMYSLOVÉ VZORY

Článek 25

Podmínky ochrany

1. Členové poskytnou ochranu nezávisle vytvořeným průmyslovým vzorům, které jsou nové a původní. Členové mohou stanovit, že vzory nejsou nové nebo původní, jestliže se podstatně neodlišují od známých vzorů nebo kombinací známých znaků vzorů. Členové mohou stanovit, že se taková ochrana nebude vztahovat na vzory, určované v podstatě technickými nebo funkčními úvahami.

2. Každý Člen zabezpečí, aby požadavky na zajištění ochrany textilních vzorů, zvláště pokud jde o náklady, zkoušky nebo zveřejnění, nezhorsily nepřiměřeně možnost požadovat a získat takovou ochranu. Členové mohou splnit tuto povinnost prostřednictvím právní úpravy o průmyslových vzorech nebo o autorských právech.

Článek 26

Ochrana

1. Majitel chráněného průmyslového vzoru bude mít právo zabránit třetím stranám, které nemají jeho souhlas, aby vyráběly, prodávaly nebo dovážely výrobky, které zahrnují nebo obsahují vzor, který je napodobeninou nebo v podstatě napodobeninou chráněného vzoru, jestliže se taková jednání uskutečňují pro komerční účely.

2. Členové mohou poskytovat omezené výjimky z ochrany průmyslových vzorů za předpokladu, že takové výjimky nebudou nepřiměřené v rozporu s běžným využíváním chráněných průmyslových vzorů a že nebudou nepřiměřeně na úkor oprávněným zájmům majitele chráněného vzoru s tím, že bude brán zřetel na oprávněné zájmy třetích stran.

3. Doba platnosti možné ochrany bude činit nejméně 10 let.

ODDÍL 5: PATENTY

Článek 27

Patentovatelný předmět

1. S výhradou ustanovení odstavců 2 a 3 mohou být uděleny patenty na jakékoli vynálezy bez ohledu na to, zda jde o výrobky nebo výrobní postupy ve všech technických oblastech, za předpokladu, že jsou nové, obsahují tvůrčí činnost a jsou průmyslově využitelné^{5/}. S výhradou odstavce 4 článku 65, odstavce 8 článku 70 a odstavce 3 tohoto článku budou patenty dostupné a patentová práva využitelná bez diskriminace, pokud jde o místo vynálezu, oblast techniky a skutečnost, zda jde o výrobky dovezené nebo místně vyrobené.

2. Členové mohou vyloučit z patentovatelnosti vynálezy, u nichž je na jejich území ochrana před komerčním využitím nezbytná k ochraně veřejného pořádku nebo morálky, včetně ochrany života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, nebo k zabránění vážnému zasažení životního prostředí za předpokladu, že taková výluka se neděje pouze proto, že využití je zakázáno jejich právem.

3. Členové mohou rovněž vyloučit z patentovatelnosti:

- a) diagnostické, léčebné a chirurgické metody léčení lidí a zvířat;
- b) rostliny nebo zvířata, jiná než mikroorganismy a v podstatě biologické postupy pro pěstování rostlin a zvířat jinými než nebiologickými a mikrobiologickými postupy. Členové však poskytnou ochranu odrůd rostlin buď prostřednictvím patentů nebo účinným systémem svého druhu, nebo jejich kombinací. Ustanovení tohoto pododstavce bude opětně přezkoumáno čtyři roky po datu vstupu v platnost Dohody o WTO.

5/ Pro účely tohoto článku může Člen považovat výrazy "zahrnují tvůrčí činnost" a "průmyslově využitelné" za souznačné s výrazy "nikoli jasný" a "užitečný".

Článek 28

Udělená práva

1. Patent bude poskytovat svému majiteli tato výlučná práva:

- a) v případě, kdy je předmětem patentu výrobek, zabránit třetím stranám, které nemají jeho souhlas, v těchto jednáních: vyrábět, užívat, nabízet k prodeji, prodávat nebo dovážet^{6/} pro tyto účely tento výrobek;
- b) v případě, kdy je předmětem patentu výrobní postup, zabránit třetím stranám, které nemají jeho souhlas, v používání tohoto postupu a v těchto jednáních: užívat, nabízet k prodeji, prodávat nebo dovážet pro tyto účely přinejmenším výrobek získaný přímo tímto postupem.

2. Majitelé patentu budou mít rovněž právo postoupit nebo převést sukcesí patent a uzavírat licenční smlouvy.

Článek 29

Podmínky pro přihlašovatele patentů

1. Členové budou požadovat, aby přihlašovatel patentu objasnil vynález způsobem dostatečně jasným a úplným, aby vynález mohl provést odborník a mohou požadovat, aby přihlašovatel uvedl nejlepší způsob provedení vynálezu tak, jak je znám vynálezci ke dni podání přihlášky nebo tam, kde se uplatňuje priorita, ke dni priority přihlášky.

2. Členové mohou požadovat, aby přihlašovatel patentu poskytl informaci o příslušných zahraničních přihláškách, které předložil a o patentech, které byly v zahraničí uděleny.

Článek 30

Výjimky z udělených práv

Členové mohou poskytovat výjimky z výlučných práv udělených patentem za předpokladu, že takové výjimky nebudou nepřiměřeně v rozporu s běžným využíváním patentu a že nebudou nepřiměřeně na úkor oprávněných zájmů majitele patentu s tím, že bude brán zřetel na oprávněné zájmy třetích stran.

Článek 31

Jiné užití bez souhlasu majitele práva

Jestliže právo Člena povoluje jiné užití^{7/} předmětu patentu bez souhlasu majitele práva, včetně užití vládou nebo třetími stranami na základě souhlasu vlády, budou respektována tato ustanovení:

- a) souhlas k takovému užití bude udělen na základě okolností jednotlivého případu;

6/ Toto právo, stejné jako ostatní práva, poskytnutá na základě této Dohody, vztahující se k užití, prodeji, dovozu nebo jiné distribuci zboží, podléhá ustanovením článku 6.

7/ "Jiné užití" se vztahuje k užití jinému, než které je povoleno v článku 30.

- b) takové užití může být povoleno pouze, pokud navrhovaný uživatel před takovým užitím usiloval o získání souhlasu od majitele práva za přiměřených obchodních podmínek a toto úsilí skončilo v přiměřené době bez úspěchu. Člen může upustit od tohoto požadavku v případě národního výjimečného stavu nebo jiných mimořádně naléhavých okolností nebo v případě veřejného nekomerčního užití. Za situace národního výjimečného stavu nebo jiných mimořádně naléhavých okolností však bude majitel práva uvědoměn co nejdříve, jakmile to bude rozumně uskutečnitelné. Jestliže v případě veřejného nekomerčního užití vláda nebo smluvní strana, aniž uskutečnily patentový průzkum, vědí nebo mají prokazatelné důvody vědět, že platný patent je nebo bude užit vládou nebo pro vládu, bude majitel patentu informován okamžitě;
- c) rozsah a trvání takového užití budou omezeny na účel, pro který byl udělen souhlas a v případě polovodičové technologie bude udělen pouze pro veřejné nekomerční užití nebo pro zabránění praxi, o které bylo v soudním nebo správním řízení rozhodnuto, že je protikonkurenční;
- d) takové užití bude nevýlučné;
- e) takové užití bude nepřevoditelné, s výjimkou té části podniku nebo zákazníků, kteří toto užití využívají;
- f) k jakémukoli takovému užití bude dán souhlas převážně pro dodávky na domácí trh Člena, který k takovému užití dá souhlas;
- g) souhlas s takovým užitím bude vypověditelný s výhradou přiměřené ochrany oprávněných zájmů osob, které souhlas získaly, jestliže a pokud okolnosti, které k tomu vedly, přestaly existovat a zřejmě se nebudou opakovat. Příslušný orgán bude mít na základě zdůvodněné žádosti právo přezkoumat trvání těchto okolností;
- h) majiteli práva bude zaplácena přiměřená náhrada podle okolností každého případu, s přihlédnutím k ekonomické hodnotě souhlasu;
- i) právoplatnost jakéhokoli rozhodnutí, vztahujícího se k souhlasu k takovému užití, bude podléhat soudnímu přezkoumání nebo jinému nezávislému přezkoumání odlišným vyšším orgánem tohoto Člena;
- j) jakékoli rozhodnutí, vztahující se k náhradě, poskytnuté v případě takového užití, bude podléhat soudnímu přezkoumání nebo jinému nezávislému přezkoumání odlišným vyšším orgánem tohoto Člena;
- k) Členové nemají povinnost uplatňovat podmínky, stanovené v pododstavcích b) a f), jestliže takové užití je povoleno proto, aby bylo zabráněno praxi, o které bylo v soudním nebo správním řízení rozhodnuto, že je protikonkurenční. Nutnost napravit protikonkurenční praxi může být v těchto případech vzata v úvahu při rozhodnutí o výši náhrady. Příslušné orgány budou mít právo odmítnout ukončení souhlasu, jestliže a pokud se podmínky, které vedly k takovému souhlasu, mohou opakovat;
- l) pokud bude dán souhlas s takovým užitím, které umožní využití patentu ("druhý patent"), který nemůže být využit bez porušení jiného patentu ("první patent"), budou platit tyto další podmínky:
  - (i) vynález, na který je uplatňován nárok ve druhém patentu, představuje důležitý technický pokrok značného ekonomického významu ve vztahu k vynálezu, na který je uplatňován nárok v prvním patentu;

- (ii) majitel prvního patentu bude mít právo na křížovou licenci za přiměřených podmínek k využití vynálezu, na který je uplatňován nárok ve druhém patentu; a
- (iii) souhlas k užití prvního patentu nebude převoditelný, vyjma s převodem druhého patentu.

Článek 32

Zrušení/odnětí

Jakékoli rozhodnutí o zrušení nebo odnětí patentu bude moci být přezkoumáno soudem.

Článek 33

Doba ochrany

Doba poskytnuté ochrany neskončí před uplynutím období 20 let od data přihlášky.^{8/}

Článek 34

Patenty na výrobní postup: důkazní břemeno

1. Pro účely občanskoprávního řízení, týkajícího se porušování práv majitele, uvedených v odstavci 1 b) článku 28, budou mít soudní orgány, je-li předmětem patentu postup získání výrobku, pravomoc nařít žalovanému, aby prokázal, že postup získání shodného výrobku je rozdílný od patentovaného postupu. Z toho důvodu Členové stanoví, že v případě alespoň jedné z následujících okolností bude jakýkoli shodný výrobek, který je vyráběn bez souhlasu majitele patentu, považován, pokud neexistuje důkaz opaku, za získaný patentovaným postupem:

- a) jestliže výrobek, získaný patentovaným postupem, je nový;
- b) jestliže je podstatná pravděpodobnost, že shodný výrobek byl vyroben výrobním postupem a že majitel patentu nemohl přes přiměřené úsilí určit skutečně užitý výrobní postup.

2. Kterýkoli Člen bude moci stanovit, že důkazní břemeno, uvedené v odstavci 1, bude spočívat na domnělém porušovateli pouze, jestliže bude splněna podmínka uvedená v pododstavci a), nebo pouze, jestliže bude splněna podmínka uvedená v pododstavci b).

3. Při předložení důkazu opaku bude brán zřetel na oprávněné zájmy žalovaného při ochraně jeho výrobních a obchodních tajemství.

8/ Rozumí se, že ti Členové, u nichž není zaveden systém původního udělení, mohou povolit, aby se doba ochrany počítala od data přihlášky v systému původního udělení.

ODDÍL 6: TOPOGRAFIE (LAYOUT-DESIGNS) INTEGROVANÝCH OBVODŮ

Článek 35

Vztah ke Smlouvě IPIC

Členové souhlasí, že upraví ochranu topografií integrovaných obvodů (dále uváděných jako "topografie") v souladu s články 2 až 7 (mimo odstavec 3 článku 6), s článkem 12 a odstavcem 3 článku 16 Smlouvy o duševním vlastnictví v oboru integrovaných obvodů a dále dodrží následující ustanovení.

Článek 36

Rozsah ochrany

S výhradou ustanovení odstavce 1 článku 37 budou Členové považovat za nezákonná následující jednání, jsou-li uskutečňována bez povolení majitele práva:^{9/} dovoz, prodej, nebo jinou distribuci pro komerční účely chráněné topografie, integrovaného obvodu, v němž je chráněná topografie zahrnuta nebo výrobku zahrnujícího integrovaný obvod pouze tehdy, pokud i nadále obsahuje nezákonně reprodukováné topografie.

Článek 37

Jednání nevyžadující souhlas majitele práva

Bez ohledu na ustanovení článku 36, nebude žádný Člen pokládat za nezákonné uskutečňování jakýchkoli jednání, uvedených v tomto článku ve vztahu k integrovanému obvodu, který zahrnuje nezákonně reprodukovanou topografii nebo k jakémukoli předmětu, obsahujícímu takový integrovaný obvod, pokud osoba uskutečňující nebo příkazující taková jednání, při získání integrovaného obvodu nebo předmětu obsahujícího takový integrovaný obvod, nevěděla nebo neměla dobrý důvod vědět, že zahrnoval nezákonně reprodukovanou topografii. Členové stanoví, že poté, kdy taková osoba obdržela dostatečné oznámení, že je topografie nezákonně reprodukována, může tato osoba uskutečnit jakýkoli krok, týkající se pohotového zboží nebo zboží objednaného před touto dobou, ale bude povinna zaplatit majiteli práva částku, odpovídající přiměřenému licenčnímu poplatku, jaký by byl placen při svobodně sjednané licenci na takovou topografii.

2. Podmínky, uvedené v pododstavcích a) až k) článku 31, se budou uplatňovat *mutatis mutandis* v případě jakékoli nedobrovolné licence na topografii nebo její užití vládou nebo pro vládu bez souhlasu majitele práva.

Článek 38

Doba ochrany

1. Tam, kde Členové vyžadují zápis jako podmínku ochrany, neskončí doba ochrany topografie před uplynutím 10 let od data podání přihlášky k zápisu nebo od prvního komerčního využití uskutečněného kdekoli na světě.

9/ Výraz "majitel práva" v tomto oddílu bude vykládán tak, že má stejný význam jako výraz "majitel práva" ve Smlouvě IPIC.

2. Tam, kde Členové nevyžadují zápis jako podmínku ochrany, budou topografie chráněny po dobu ne kratší než 10 let od data prvního komerčního využití uskutečněného kdekoli na světě.

3. Bez ohledu na ustanovení odstavců 1 a 2, mohou Členové stanovit, že ochrana zanikne 15 let po vytvoření topografie.

ODDÍL 7: OCHRANA NEZVEŘEJNĚNÝCH INFORMACÍ

Článek 39

1. Při zajišťování účinné ochrany proti nekalé soutěži tak, jak je stanoveno v článku 10 *bis* Pařížské úmluvy (1967), budou Členové chránit nezveřejněné informace v souladu s odstavcem 2 a údaje předkládané vládám a státním orgánům v souladu s odstavcem 3.

2. Fyzické a právnické osoby budou mít možnost zabránit, aby informace, které mají právoplatně ve své moci, byly zveřejněny, sděleny třetím osobám nebo získány nebo užity třetími osobami bez jejich souhlasu způsobem, který je v rozporu s čestnou komerční praxí^{10/}, pokud takové informace:

- a) jsou tajné v tom smyslu, že nejsou jako celek nebo jako přesná sestava a souhrn jejich částí obecně známy nebo běžně přístupné osobám v kruzích, které se běžně dotýcným druhem informací zabývají;
- b) mají komerční hodnotu proto, že jsou tajné; a
- c) osoby, které je mají právoplatně ve své moci, podnikly za daných okolností přiměřené kroky, aby je udržely v tajnosti.

3. Členové, kteří budou požadovat jako podmínku pro souhlas s obchodováním s farmaceutickými nebo zemědělskými chemickými výrobky, které využívají nové chemické látky, předložení nezveřejněných výsledků zkoušek nebo jiných údajů, jejichž vznik vyžaduje značné úsilí, budou chránit tyto údaje proti nepoctivému komerčnímu užití. Vedle toho budou Členové chránit tyto údaje proti zveřejnění, ledaže by to bylo nezbytné pro ochranu veřejnosti, nebo pokud jsou podniknuty kroky, které zajišťují, že údaje jsou chráněny proti nepoctivému komerčnímu užití.

ODDÍL 8: KONTROLA PROTİKONKURENČNÍCH PRAKTIK VE SMLUVNÍCH LICENCÍCH

Článek 40

1. Členové se shodli na tom, že některé licenční praktiky nebo podmínky, vztahující se k právům duševního vlastnictví, které omezují soutěž, mají nepříznivé účinky na obchod a mohou být překážkou převodu a rozšiřování technologií.

10/ Pro účely tohoto ustanovení "způsob, který je v rozporu s čestnou komerční praxí", bude znamenat přinejmenším praktiky jako porušení kontraktu, porušení důvěry a navádění k porušení a zahrnuje získání nezveřejněných informací třetími stranami, které věděly nebo se dopustily hrubé nedbalosti, když opomenuly se dozvědět, že takové praktiky zahrnují jejich získání.

2. Nic v této Dohodě nebude bránit Členům, aby ve svém právním řádu nestanovili licenční praktiky nebo podmínky, které mohou ve zvláštních případech představovat zneužití práv k duševnímu vlastnictví, jež má nepříznivý účinek na soutěž na příslušném trhu. Jak je stanoveno shora, Člen může, v souladu s jinými ustanoveními této Dohody a s ohledem na své příslušné právní předpisy, přijmout přiměřená opatření k zabránění nebo kontrole takových praktik, které mohou zahrnovat například výlučné podmínky zpětného převodu, podmínky zabráňující vznesení námitek proti platnosti a vynucené souhrnné licence.

3. Každý Člen uskuteční na žádost konzultace s kterýmkoli jiným Členem, který má důvody se domnívat, že majitel práva k duševnímu vlastnictví, který je občanem Člena, který byl požádán o konzultace, nebo v něm má sídlo, podniká praktiky, které porušují právní předpisy Člena, který předložil žádost v záležitosti, na kterou se vztahuje tento oddíl a který požaduje, aby bylo zajištěno dodržování těchto právních předpisů, aniž by bylo dotčeno jakékoli jednání, které by mohl kterýkoli Člen uskutečnit v souladu s právem a svou plnou volností přijmout konečné rozhodnutí. Člen, kterému byla podána žádost, ji hluboce a s porozuměním přezkoumá a zajistí odpovídající možnosti pro konzultace s požadujícím Členem a bude spolupracovat poskytováním veřejně dostupných nedůvěrných informací, podstatných v předmětné záležitosti a jiných informací, které má Člen k dispozici, s výhradou domácího práva a uzavření vzájemně uspokojivých dohod, týkajících se ochrany jejich důvěrné povahy ze strany požadujícího Člena.

4. Členu, proti jehož občanům nebo osobám, majícím v něm sídlo, je jiným Členem vedeno řízení, týkající se údajného porušování právních předpisů tohoto jiného Člena, vztahujících se k předmětu tohoto oddílu, bude na žádost tímto jiným Členem poskytnuta možnost konzultací na základě stejných podmínek, jaké se stanoví v odstavci 3.

ČÁST III

PROSTŘEDKY K DODRŽOVÁNÍ PRÁV K DUŠEVNÍMU VLASTNICTVÍ

ODDÍL 1: VŠEOBECNÉ POVINNOSTI

Článek 41

1. Členové zajistí, aby jejich právní řád zahrnoval řízení k dodržování práv, uvedená v této části způsobem, umožňujícím účinné kroky vůči jakémukoli porušování práv k duševnímu vlastnictví, upravených touto Dohodou, včetně urychlených opatření k nápravě, která by zabránila porušování a opatření, která mají odrazující účinek vůči dalšímu porušování. Tato řízení budou uplatňována způsobem, který vyloučí vytváření překážek proti oprávněnému obchodu a poskytne ochranu proti jejich zneužití.

2. Řízení, týkající se dodržování práv k duševnímu vlastnictví, budou spravedlivá a nestranná. Nebudou nadměrně složitá nebo nákladná, nebo nebudou obsahovat nerozumné lhůty, ani nebudou mít za následek bezdůvodná zdržení.

3. Rozhodnutí ve věci budou přednostně v písemné formě a budou odůvodněná. Budou bez nepřiměřeného zdržení dána k dispozici alespoň stranám zúčastněným v řízení. Rozhodnutí ve věci budou založena výhradně na důkazech, k nimž byla stranám nabídnuta možnost slyšení.

4. Strany v řízení budou mít možnost žádat, aby byla soudním orgánem přezkoumána konečná správní rozhodnutí a, s výhradou právních předpisů Člena o příslušnosti jeho orgánů, týkajících se důležitosti případu, přinejmenším právní aspekty počátečních soudních rozhodnutí ve věci. Nebude však uložena povinnost poskytnout možnost přezkoumání při osvobozujícím rozsudku v trestních případech.

5. Rozumí se, že tato část nevytváří žádnou povinnost ustavit soudní systém pro dodržování práv k duševnímu vlastnictví odlišný od systému uplatňování právních předpisů obecně a neovlivňuje to oprávnění Členů uplatňovat své právní předpisy obecně. Nic v této části nepředstavuje jakoukoli povinnost, vztahující se k rozdělení zdrojů na prostředky pro dodržování práv k duševnímu vlastnictví a prostředky pro uplatňování právních předpisů obecně.

ODDÍL 2: OBČANSKOPRÁVNÍ A SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ A NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ

Článek 42

Spravedlivá a nestranná řízení

Členové umožní, aby majitelé práv^{11/} měli k dispozici občanskoprávní soudní řízení, týkající se dodržování jakéhokoli práva k duševnímu vlastnictví upraveného touto Dohodou. Odpůrce bude mít právo na včasné písemné oznámení, které bude obsahovat dostatek údajů, včetně základních skutečností, týkajících se nároků. Strany budou mít možnost být zastoupeny nezávislým právním zástupcem a řízení nebude ukládat nadměrně tíživé požadavky, týkající se povinné osobní účasti. Všechny strany takového řízení budou mít řádné právo zdůvodnit své nároky a předložit všechny příslušné důkazy. Řízení umožní, aby důvěrné informace byly vymezeny a chráněny, pokud by to nebylo v rozporu s existujícími ústavními předpisy.

Článek 43

Důkazy

1. Jestliže strana předložila přiměřeně dostupné důkazy dostačující, aby mohla zdůvodnit své nároky a uvedla důkazy, vztahující se k opodstatnění svých nároků, které se nacházejí pod kontrolou protistrany, budou mít soudní orgány pravomoc nařídit, aby tento důkaz byl protistranou předložen s výjimkou, kdy ve zvláštních případech existují podmínky, zajišťující ochranu důvěrných informací.

2. V případech, kdy strana v řízení úmyslně a bez řádného důvodu odmítne přístup, nebo jinak neposkytne nezbytné informace během přiměřené lhůty, nebo významně narušuje řízení, týkající se dodržování práv, může Člen poskytnout soudním orgánům pravomoc, aby provedly předběžné a konečné kladné nebo záporné rozhodnutí na základě jim předložených informací, včetně stížnosti nebo tvrzení přednesených stranou, která je nepříznivě postížena odmítnutím přístupu k informacím za předpokladu, že bude stranám poskytnuta příležitost, aby byly slyšeny o tvrzeních nebo důkazech.

11/ Pro účely této části výraz "majitelé práv" zahrnuje federace a asociace, které mají pravomoc vymáhat tato práva.

Článek 44

Soudní zákazy

1. Soudní orgány budou mít pravomoc nařídít straně, aby upustila od porušování, s cílem mimo jiné zabránit propuštění dováženého zboží, které zahrnuje porušení práv k duševnímu vlastnictví, do obchodní sítě v jejich pravomoci ihned po proclení takového zboží. Členové nejsou povinni udělit takovou pravomoc v souvislosti s chráněným předmětem získaným nebo objednaným nějakou osobou před tím, než se dozvěděla nebo měla dostatečné důvody vědět, že obchodování takovým předmětem by s sebou neslo porušování práv k duševnímu vlastnictví.

2. Bez ohledu na ostatní ustanovení této části a za předpokladu, že ustanovení části II, upravující výslovně užití práva vládami nebo třetími stranami se souhlasem vlády, bez souhlasu majitele práva, byla splněna, mohou Členové omezit opatření proti takovému užití na zaplacení náhrady podle pododstavce h) článku 31. V ostatních případech budou použita opatření podle této části nebo tam, kde taková opatření jsou neslučitelná s právem Člena, bude možno využít zjišťovací rozsudek a přiměřenou náhradu.

Článek 45

Náhrada škody

1. Soudní orgány budou mít pravomoc nařídít porušovateli, aby nahradil majiteli práv škodu, kterou majitel práva utrpěl v důsledku porušení svých práv k duševnímu vlastnictví porušitelem, jenž vědomě nebo s dostatečnými důvody vědět, se dopustil porušení.

2. Soudní orgány budou mít rovněž pravomoc nařídít porušovateli, aby zaplatil majiteli práva výdaje, jež mohou zahrnovat i příslušný honorář právního zástupce. V odůvodněných případech mohou Členové pověřit soudní orgány, aby nařídily vymáhání zisků a/nebo zaplacení předem stanovených náhrad škod, i když se porušitel dopustil porušení nevědomky nebo bez dostatečného důvodu vědět.

Článek 46

Jiná nápravná opatření

Aby byl vytvořen účinný odstrašující prostředek proti porušování, budou mít soudní orgány pravomoc nařídít, aby zboží, jež shledaly jako narušující, bylo bez jakékoli náhrady odstraněno z obchodní sítě takovým způsobem, aby se předešlo jakémukoli poškození majitele práva nebo, pokud by to nebylo v rozporu se stávajícími ústavními předpisy, bylo zničeno. Soudní orgány budou mít rovněž pravomoc nařídít, aby materiál a nástroje, jež byly využívány převážně k vytvoření porušujícího zboží; byly bez jakékoli náhrady odstraněny z obchodní sítě takovým způsobem, aby se na nejmenší míru omezilo riziko dalšího porušování. Při zvažování těchto žádostí bude brán zřetel na nutnost přiměřenosti mezi závažností porušení a nařízeným opatřením k nápravě, jakož i na zájmy třetích stran. Pokud se týká zboží s padělanou ochrannou známkou, nepostačí, až na výjimečné případy, nezákonně připevněnou ochrannou známkou odstranit pouze proto, aby zboží mohlo být uvolněno do obchodní sítě.

Článek 47

Právo na informace

Členové mohou stanovit, že soudní orgány mají pravomoc nařídít porušovateli, aby oznámil majiteli práva totožnost třetích osob, zapojených do výroby a distribuce porušujícího zboží nebo služeb a jejich distribuční síť, pokud by to nebylo v nepoměru k závažnosti porušení.

Článek 48

Odškodnění žalovaného

1. Soudní orgány budou mít pravomoc nařídít straně, na jejíž žádost byla přijata opatření a jež zneužila řízení k dodržování práv, aby poskytla straně, které bylo nesprávně uloženo konat nebo nekonat, přiměřenou náhradu za škodu, kterou utrpěl takovým zneužitím. Soudní orgány budou mít rovněž pravomoc nařídít žadateli, aby zaplatil žalovanému výdaje, jež mohou zahrnovat i příslušný honorář právního zástupce.

2. Pokud jde o provádění jakéhokoli zákona, vztahujícího se na ochranu nebo dodržování práv k duševnímu vlastnictví, Členové zbaví veřejné orgány a úředníky odpovědnosti za příslušná nápravná opatření pouze tehdy, když v rámci provádění takových zákonů měli úmysl jednat v dobré víře.

Článek 49

Správní řízení

V rozsahu, v jakém lze nařídít jakékoliv občanskoprávní nápravné opatření jako výsledek správního řízení ve věci, budou tato řízení odpovídat zásadám v podstatě se rovnajícím zásadám, uvedeným v tomto oddílu.

ODDÍL 3: PROZATÍMNÍ OPATŘENÍ

Článek 50

1. Soudní orgány budou mít pravomoc nařídít okamžitá a účinná opatření za účelem:

- a) zabránit, aby nedošlo k porušení jakéhokoliv práva k duševnímu vlastnictví a zvláště zabránit propuštění zboží, včetně dovezeného zboží ihned po proclení, do obchodní sítě podléhající jejich pravomoci;
- b) zajistit příslušný důkaz o údajném porušení.

2. Soudní orgány budou mít pravomoc, bude-li to na místě, přijmout prozatímní opatření bez slyšení druhé strany, zvláště když by jakýkoliv odklad pravděpodobně způsobil nenapravitelné poškození majiteli práva, nebo když hrozí prokazatelné nebezpečí, že důkaz bude zničen.

3. Soudní orgány budou mít pravomoc vyzvat žadatele, aby předložil jakékoli přiměřeně dostupné důkazy, které by jim mohly získat dostatečnou míru jistoty, že žadatel je majitelem práv a že majitelovo právo je porušováno, nebo že takové porušení bezprostředně hrozí a nařídít žadateli, aby poskytl záruku nebo odpovídající jistotu, jež by postačila na ochranu odpůrce a zabránila zneužití.

4. Kde byla přijata prozatímní opatření bez slyšení druhé strany, budou dotčené strany vyrozuměny bezodkladně, nejpozději po provedení opatření. Přezkoumání, včetně práva na slyšení, se bude konat na žádost odpůrce, aby bylo možno za přiměřenou dobu po oznámení opatření rozhodnout, zda tato opatření budou pozměněna, zrušena nebo potvrzena.

5. Od žadatele lze požadovat předložení dalších informací, jež bude orgán, který bude provádět prozatímní opatření, potřebovat k určení totožnosti příslušného zboží.

6. Aniž by tím bylo dotčeno ustanovení odstavce 4, budou prozatímní opatření, provedená na základě odstavců 1 a 2, na žádost odpůrce zrušena nebo pozbydou jinak účinnosti, jestliže řízení vedoucí k rozhodnutí ve věci nebudou zahájena v přiměřené lhůtě, která má být stanovena soudním orgánem nařizujícím tato opatření tam, kde to právo Člena dovoluje nebo, jestliže k takovému stanovení lhůty nedošlo, nejpozději do 20 pracovních či 31 kalendářních dní podle toho, která doba je delší.

7. V případech, kdy jsou prozatímní opatření zrušena nebo pozbyla platnosti vzhledem k jednání nebo opomenutí ze strany žadatele, nebo kdy se následně zjistí, že k porušení nebo hrozbě porušení práva k duševnímu vlastnictví nedošlo, budou mít soudní orgány pravomoc nařídit na žádost odpůrce žadateli, aby odpůrci poskytl přiměřenou náhradu za jakoukoliv škodu, způsobenou těmito opatřeními.

8. V rozsahu, v jakém lze nařídit jakékoliv prozatímní opatření jako výsledek správního řízení, budou tato řízení odpovídat zásadám v podstatě se rovnajícím zásadám uvedeným v tomto oddílu.

ODDÍL 4: ZVLÁŠTNÍ PŘEDPISY, TÝKAJÍCÍ SE OPATŘENÍ NA HRANICÍCH^{12/}

Článek 51

Přerušení řízení o propuštění celními orgány

V souladu s níže uvedenými ustanoveními Členové upraví řízení^{13/}, umožňující majiteli práva, který má oprávněné důvody k podezření, že může dojít k dovozu zboží označeného padělanou ochrannou známkou nebo zboží porušujícího autorská práva^{14/}, podat u příslušných správních či soudních

12/ V případech, kdy Člen v podstatě zrušil veškerou kontrolu pohybu zboží přes své hranice s jiným členem, s nímž tvoří část celní unie, nebude povinen uplatňovat na hranici ustanovení tohoto oddílu.

13/ Rozumí se, že takto nebude nutné postupovat u dovozů zboží dodaného na trh v jiné zemi majitelem práva nebo s jeho souhlasem nebo u zboží v tranzitu.

14/ Pro účely této Dohody:

a) výrazem "zboží označené padělanou ochrannou známkou" se rozumí jakékoli zboží, včetně obalu, nesoucí bez oprávnění ochrannou známkou, která je totožná s ochrannou známkou právoplatně zapsanou pro takové zboží, nebo která svými podstatnými prvky nemůže být odlišena od takové ochranné známky a která tak porušuje práva majitele dotyčné ochranné známky podle práva dovážející země;

b) výrazem "zboží porušující autorská práva" se rozumí jakékoli zboží, které je kopií pořízenou bez souhlasu právoplatného majitele nebo majitelem práva řádně zplnomocněné osoby v zemi výroby a jež je přímo či nepřímo pořízeno z výrobku, jestliže by pořízení kopie mohlo představovat porušení autorského práva nebo příbuzného práva podle práva dovážející země.

orgánů písemnou žádost, aby celní úřady přerušily řízení o propuštění tohoto zboží do volného oběhu. Členové mohou umožnit, aby taková žádost byla podána v souvislosti se zbožím, u něhož se jedná o jiné porušení práv k duševnímu vlastnictví za předpokladu, že jsou splněny požadavky tohoto oddílu. Členové mohou rovněž upravit příslušné řízení, na jehož základě by celní orgány přerušily řízení o propuštění porušujícího zboží určeného pro vývoz z jejich území.

Článek 52

Žádost

Od kteréhokoli majitele práva, který zahajuje řízení podle článku 51 bude požadováno, aby poskytl příslušným orgánům dostatečné důkazy, že podle práva země dovozu došlo patrně k porušení jeho práv k duševnímu vlastnictví a aby poskytl dostatečně podrobný popis zboží tak, aby je celní orgány mohly ihned rozpoznat. Příslušné orgány budou v přiměřené době žadatele informovat, zda přijaly jejich žádost a pokud o tom příslušné orgány rozhodly, o době, po kterou budou celní orgány podnikat opatření.

Článek 53

Záruka nebo odpovídající jistota

1. Příslušné orgány budou mít právo požadovat, aby žadatel složil záruku nebo odpovídající jistotu v rozsahu dostatečném pro ochranu odpůrce a příslušných orgánů a která zamezí zneužití. Tato záruka nebo odpovídající jistota nebude nepřiměřeně bránit využití těchto řízení.

2. V případech, kdy v důsledku žádosti, předložené podle tohoto oddílu, celní orgány přerušily řízení o propuštění zboží, v němž jsou zahrnuty průmyslové vzory, patenty, topografie integrovaných obvodů nebo nezveřejněné informace, do volného oběhu na základě rozhodnutí jiného než soudního orgánu nebo jiného nezávislého orgánu a doba uvedená v článku 55 uplynula, aniž příslušný řádně oprávněný orgán poskytl prozatímní opatření a za předpokladu, že všechny ostatní podmínky pro dovoz byly splněny, bude mít majitel, dovozce nebo příjemce tohoto zboží právo na jeho propuštění po složení jistoty ve výši dostatečné, aby chránila majitele práva proti jakémukoli porušení jeho práva. Placení takové jistoty nebude na úkor jakémukoli jinému nápravnému opatření, které může majitel práva obdržet s tím, že se rozumí, že jistota bude uvolněna, jestliže majitel práva v přiměřené době nevyužije své právo podat žalobu.

Článek 54

Oznámení a přerušování řízení

Dovozci a žadatelé bude bezodkladně oznámeno, že řízení o uvolnění zboží bylo podle článku 51 přerušeno.

Článek 55

Délka přerušování řízení

Jestliže celní orgány neobdrží nejpozději do 10 pracovních dní poté, co bylo žadateli předáno oznámení o přerušování řízení zprávu, že bylo zahájeno řízení vedoucí k rozhodnutí ve věci jinou stranou než odpůrcem, nebo že řádně zmocněný orgán přijal prozatímní opatření, prodlužující přerušování řízení o propuštění zboží, bude zboží propuštěno za předpokladu, že všechny ostatní podmínky pro dovoz či vývoz byly splněny; v odůvodněných případech může být

tato lhůta prodloužena o dalších 10 pracovních dní. Jestliže bylo zahájeno řízení vedoucí k rozhodnutí ve věci, uskuteční se na žádost odpůrce přezkoumání zahrnující právo být slyšen s tím, aby bylo v přiměřené době rozhodnuto, zda zmíněná opatření budou změněna, zrušena či potvrzena. Bez ohledu na to, co je uvedeno shora, v případě, kdy bude přerušeno řízení o uvolnění zboží nebo přerušeno řízení bude pokračovat podle prozatímního opatření soudu, budou se uplatňovat ustanovení odstavce 6 článku 50.

Článek 56

Odškodnění dovozce a majitele zboží

Příslušné orgány jsou oprávněny nařít žadateli, aby zaplatil dovozci, příjemci a majiteli zboží patřičnou náhradu za škodu jim způsobenou neoprávněným zadržením zboží nebo zadržením zboží propuštěného podle článku 55.

Článek 57

Právo inspekce a informace

Aniž by to bylo na úkor ochrany důvěrných informací, poskytnou Členové příslušným orgánům právo dát majiteli práva dostatečnou příležitost, aby dal jakékoli zboží, které je zadrženo celními orgány, podrobit inspekci směřující k opodstatnění jeho nároků. Příslušné orgány budou mít rovněž právo poskytnout dovozci rovnocennou příležitost k inspekci jakéhokoli takového zboží. V případech, kdy bylo učiněno pozitivní rozhodnutí ve věci, mohou Členové poskytnout příslušným orgánům právo, aby informovaly majitele práva o jménech a adresách odesílatele, dovozce a příjemce a o množství daného zboží.

Článek 58

Opatření z moci úřední

Jestliže Členové požadují, aby příslušné orgány jednaly z vlastní iniciativy a přerušily řízení o propuštění zboží, o němž získaly předběžné důkazy, že porušuje právo k duševnímu vlastnictví:

- a) mohou příslušné orgány kdykoli požadovat od majitele práva jakoukoli informaci, která jim může pomoci při výkonu těchto práv;
- b) budou dovozce a majitel práva okamžitě informováni o přerušení řízení. Jestliže dovozce podal u příslušných orgánů odvolání proti přerušení řízení, bude odvolání podléhat *mutatis mutandis* podmínkám, uvedeným v článku 55;
- c) Členové zbaví státní orgány a úředníky odpovědnosti za příslušná nápravná opatření, pokud jsou tato opatření učiněna nebo zamýšlena v dobré víře.

Článek 59

Nápravná opatření

Aniž by to bylo na úkor ostatním právům jednat, jež má majitel práva a s výhradou práva odpůrce žádat o přezkoumání soudními orgány, budou mít příslušné orgány pravomoc nařít zničení nebo likvidaci porušujícího zboží v souladu se zásadami, uvedenými v článku 46. Pokud jde o zboží s padělanou ochrannou známkou, úřady nepovolí reexport porušujícího zboží v nezměněném stavu ani jeho podrobení odlišnému celnímu řízení, ledaže by k tomu vedly výjimečné okolnosti.

Článek 60

Opomenutelné (de minimis) dovozy

Členové mohou upustit od uplatnění shora uvedených ustanovení u malého množství zboží neobchodní povahy, nacházejícího se v osobním zavazadle cestujícího nebo zasílaného v malých zásilkách.

ODDÍL 5: TRESTNÍ ŘÍZENÍ

Článek 61

Členové zajistí, aby přinejmenším v případech úmyslného padělání ochranné známky nebo porušení autorského práva v komerčním měřítku bylo zavedeno trestní řízení a tresty. Nápravná opatření budou zahrnovat trest odnětí svobody a/nebo peněžité pokuty dostatečně vysoké, aby působily jako odstrašující prostředek, odpovídající úrovni trestů za trestné činy, odpovídající závažnosti. Ve vhodných případech budou možná nápravná opatření zahrnovat rovněž zabavení, konfiskaci a zničení porušujícího zboží a jakéhokoliv materiálu a nástrojů, využívaných převážně k páčání trestného činu. Členové mohou zajistit, aby bylo zavedeno trestní řízení a tresty i v jiných případech porušení práv k duševnímu vlastnictví, zvláště těch, které jsou spáchány úmyslně a v komerčním měřítku.

ČÁST IV

ZÍSKÁNÍ A UDRŽOVÁNÍ PRÁV K DUŠEVNÍMU VLASTNICTVÍ A S TÍM SOUVISEJÍCÍ ŘÍZENÍ *INTER PARTES*

Článek 62

1. Jako podmínku k získání a udržování práv k duševnímu vlastnictví podle ustanovení oddílů 2 až 6 části II mohou Členové požadovat, aby byla dodržována rozumná řízení a formality. Tato řízení a formality budou slučitelné s ustanoveními této Dohody.

2. V případech, kdy je získání práva k duševnímu vlastnictví podmíněno právem, které je uděleno nebo zapsáno, Členové zajistí, aby řízení, týkající se udělování nebo zápisu, pokud jsou splněny základní podmínky pro získání práva, umožnilo udělení nebo zápis práva v přiměřené lhůtě, aby se předešlo bezdůvodnému zkrácení doby ochrany.

3. Článek 4 Pařížské úmluvy (1967) se bude vztahovat *mutatis mutandis* na známky pro služby.

4. Řízení o získání a udržování práv k duševnímu vlastnictví a v případech, kdy právo Člena pamatuje na takové řízení, správní řízení o zrušení a řízení *inter partes*, týkající se například odporu, zrušení a výmazu, se budou řídit obecnými zásadami, uvedenými v odstavcích 2 a 3 článku 41.

5. Konečná správní rozhodnutí v kterémkoli řízení, zmíněném v odstavci 4, budou podléhat přezkoumání soudním nebo quasi soudním orgánem. Nebude však založena povinnost poskytnout možnost takto přezkoumat rozhodnutí v případech neúspěšného odporu nebo správního zrušení za předpokladu, že důvody pro takové řízení se mohou stát předmětem řízení o neplatnosti.

ČÁST V

PŘEDCHÁZENÍ A ŘEŠENÍ SPORŮ

Článek 63

Transparentnost

1. Obecně závazné právní předpisy a konečná soudní a správní rozhodnutí, jež se stala Členem vykonatelná a upravující otázky, které jsou předmětem této Dohody (dostupnost, rozsah, nabývání, dodržování práv a předcházení zneužití práv k duševnímu vlastnictví) budou zveřejněny nebo, není-li to možné, budou veřejně přístupné v národním jazyce takovým způsobem, který umožní vládám a majitelům práv se s nimi seznámit. Uveřejněny budou rovněž platné dohody, týkající se otázek, které jsou předmětem této Dohody, uzavřené mezi vládou či některou vládní organizací Člena a vládou či vládní organizací jiného Člena.

2. Členové oznámí právní předpisy, uvedené v odstavci 1, Radě pro TRIPS, aby tak pomohli Radě při přezkoumání působení této Dohody. Rada se pokusí snížit na nejmenší míru zatěžování Členů při plnění této povinnosti a může se rozhodnout zrušit povinnost oznamovat tyto právní předpisy přímo Radě, pokud konzultace s WIPO o zřízení společného registru, obsahujícího všechny tyto právní předpisy, proběhnou úspěšně. Rada rovněž v této souvislosti zváží potřebné kroky, týkající se oznamování v souladu se závazky uloženými touto Dohodou, které vyplývají z ustanovení článku 6 *ter* Pařížské úmluvy (1967).

3. Každý Člen bude připraven na písemnou žádost jiného Člena podat takové informace, které jsou uvedeny v odstavci 1. Má-li některý Člen důvod se domnívat, že se určitá soudní nebo správní rozhodnutí nebo dvoustranná dohoda v oblasti práv k duševnímu vlastnictví dotýká jeho práva podle Dohody, může rovněž písemně požádat o přístup k takovým určitým soudním nebo správním rozhodnutím či dvoustranným dohodám nebo o nich být v dostatečné míře podrobně informován.

4. Žádné ustanovení odstavců 1, 2 a 3 nebude vyžadovat, aby Člen sdělil důvěrné informace, které by bránily dodržování práva, či byly jinak v rozporu s veřejným zájmem, nebo by byly na úkor oprávněným obchodním zájmům určitých veřejných či soukromých podniků.

Článek 64

Řešení sporů

1. Ustanovení článků XXII a XXIII GATT 1994, jak jsou propracována a uplatňována Ujednáním o pravidlech a řízení při řešení sporů, se budou uplatňovat na konzultace a řešení sporů podle této Dohody, pokud není v této Dohodě výslovně stanoveno jinak.

2. Odstavce 1 b) a 1 c) článku XXIII GATT 1994 se nebudou uplatňovat na řešení sporů podle této Dohody po dobu pěti let od data vstupu v platnost Dohody o WTO.

3. V průběhu období, uvedeného v odstavci 2, posoudí Rada pro TRIPS rozsah a formy stížností typů, uvedených v odstavcích 1 b) a 1 c) článku XXIII GATT 1994, podaných podle této Dohody a předloží svá doporučení Konferenci ministrů ke schválení. Jakékoli rozhodnutí Konference ministrů, schvalující taková doporučení nebo prodloužení období, uvedeného v odstavci 2, se uskuteční pouze cestou konsensu a schválená doporučení nabudou účinnosti pro všechny Členy bez dalšího formálního schvalovacího procesu.

ČÁST VI

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

Článek 65

Přechodná ustanovení

1. S výhradou ustanovení odstavců 2, 3 a 4 nebude žádný Člen povinen uplatňovat ustanovení této Dohody před uplynutím obecného období jednoho roku od data vstupu v platnost Dohody o WTO.

2. Rozvojová členská země má právo odložit o další čtyři roky datum uplatňování ustanovení této Dohody, uvedené v odstavci 1, kromě článků 3, 4 a 5.

3. Kterýkoli jiný Člen, který prochází procesem přechodu z centrálně plánované na tržní ekonomiku svobodného podnikání a uskutečňuje strukturální reformu svého systému duševního vlastnictví a čelí zvláštním problémům při přípravě a zavádění právních předpisů o duševním vlastnictví, může rovněž využít dobu odkladu, uvedenou v odstavci 2.

4. V rozsahu, v němž je rozvojová členská země podle této Dohody povinna rozšířit patentovou ochranu výrobků na oblasti technologie, které nepodléhaly na jejím území ochraně k obecnému datu uplatňování této Dohody pro tohoto Člena, jak stanoví odstavec 2, může odložit uplatňování ustanovení týkající se patentů na výrobky podle oddílu 5 části II na tyto oblasti technologie na období dalších pěti let.

5. Člen, který využije přechodného období podle odstavců 1, 2, 3 nebo 4 zajistí, aby se jakékoli změny v jeho právních předpisech a praktikách, uskutečněné v tomto období, neodchylovaly od ustanovení této Dohody.

Článek 66

Nejméně rozvinuté členské země

1. Vzhledem k zvláštním potřebám a požadavkům nejméně rozvinutých členských zemí, k jejich hospodářským, finančním a administrativním obtížím a k potřebě pružnosti při vytváření životaschopné technické základny, nebudou tyto Členové uplatňovat ustanovení této Dohody s výjimkou článků 3, 4 a 5 po dobu 10 let od data uplatňování, které stanoví odstavec 1 článku 65. Rada pro TRIPS na základě náležitě zdůvodněné žádosti tuto lhůtu nejméně rozvinuté členské zemi prodlouží.

2. Rozvinuté členské země budou povzbuzovat podniky a instituce na svých územích s cílem podněcovat a podporovat převod technologie do nejméně rozvinutých členských zemí a tak jim pomáhat vybudovat zdravou a životaschopnou technickou základnu.

Článek 67

Technická spolupráce

Aby bylo usnadněno uplatňování této Dohody, poskytnou rozvinuté členské země na žádost a na základě vzájemně dohodnutých podmínek rozvojovým a nejméně rozvinutým členským zemím finanční a technickou spolupráci. Tato spolupráce bude zahrnovat pomoc při vypracování právních předpisů o ochraně a dodržování práv k duševnímu vlastnictví a o předcházení jejich zneužívání a podporu při zakládání či posilování domácích úřadů a orgánů příslušných pro tyto záležitosti, včetně odborného výcviku pracovníků.

ČÁST VII

INSTITUCIONÁLNÍ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 68

Rada pro obchodní aspekty práv k duševnímu vlastnictví

Rada pro TRIPS bude sledovat působení této Dohody a zvláště plnění z ní vyplývajících závazků Členy a poskytne jim možnost konzultovat otázky obchodních aspektů práv k duševnímu vlastnictví. Bude vykonávat ty další pravomoce, kterými jí Členové pověří a bude zejména poskytovat pomoc, o níž ji požádají v souvislosti s řízením při řešení sporů. Při výkonu svých funkcí může Rada pro TRIPS konzultovat jakékoli zdroje a vyžadovat od nich informace, které uzná za vhodné. Po konzultaci s WIPO bude Rada v průběhu jednoho roku od svého prvního zasedání usilovat o vytvoření příslušných ujednání o spolupráci s orgány této organizace.

Článek 69

Mezinárodní spolupráce

Členové se dohodli, že budou vzájemně spolupracovat s cílem odstranit z mezinárodního obchodu zboží, porušující práva k duševnímu vlastnictví. K tomuto účelu ve své státní správě ustaví a oznámí kontaktní místa a budou připraveni k výměně informací o obchodu zbožím, narušujícím práva. Budou zejména podporovat výměnu informací a spolupráci mezi celními úřady v oblasti obchodu zbožím s padělanými známkami a porušenými autorskými právy.

Článek 70

Ochrana existujících předmětů

1. Touto Dohodou nevznikají povinnosti, pokud jde o jednání, která se stala před datem uplatňování Dohody pro daného Člena.

2. Pokud není v této Dohodě stanoveno jinak, vznikají podle této Dohody povinnosti, vztahující se ke všem předmětům, které existují k datu jejího uplatňování pro daného Člena a které jsou chráněny u tohoto Člena v uvedený den, nebo které odpovídají nebo následně budou odpovídat kritériím pro ochranu podle podmínek této Dohody. V případě tohoto odstavce a odstavců 3 a 4 budou povinnosti z autorských práv, týkající se existujících děl, určovány výhradně článkem 18 Bernské úmluvy (1971) a povinnosti, týkající se práv výrobců zvukových záznamů a výkonných umělců k existujícím zvukovým záznamům, budou určovány výhradně podle článku 18 Bernské úmluvy (1971) tak, jak se uplatňuje podle odstavce 6 článku 14 této Dohody.

3. Nevznikne povinnost obnovit ochranu předmětu, který se v den uplatňování této Dohody pro tohoto Člena stal veřejným vlastnictvím.

4. Pokud jde o jakákoli jednání, vztahující se k určitým předmětům, které zahrnují chráněné předměty, porušujícím práva z hlediska právních předpisů v souladu s touto Dohodou a která byla zahájena nebo ve vztahu ke kterým byla vynaložena podstatná investice přede dnem přijetí Dohody o WTO tímto Členem, může kterýkoli Člen stanovit omezení nápravných opatření ve prospěch majitele práva, pokud jde o pokračování těchto jednání po dni uplatňování této Dohody pro tohoto Člena. V těchto případech však Člen alespoň zajistí zaplacení odpovídající náhrady.

5. Člen nebude mít povinnost uplatňovat ustanovení článku 11 a odstavce 4 článku 14 ve vztahu k originálům nebo kopiím, zakoupeným přede dnem, kdy pro tohoto Člena započne uplatňování této Dohody.

6. Od Členů se nebude vyžadovat, aby uplatňovali článek 31 nebo ustanovení odstavce 1 článku 27, podle nichž budou patentová práva využitelná bez diskriminace z hlediska oblasti techniky, na užití práva bez souhlasu majitele, pokud byl souhlas pro takové užití poskytnut vládou před datem, kdy se tato Dohoda stala známou.

7. V případě práv k duševnímu vlastnictví, jejichž ochrana je podmíněna zápisem, bude dovoleno, aby žádosti o ochranu, jejichž přihlášky jsou projednávány v den uplatňování této Dohody pro daného Člena, bylo možno upravit tak, aby mohla být požadována jakákoli zvýšená ochrana podle ustanovení této Dohody. Takové úpravy nebudou zahrnovat nové skutečnosti.

8. V případech, kdy Člen neposkytuje k datu vstupu v platnost Dohody o WTO patentovou ochranu pro farmaceutické výrobky a zemědělské chemické výrobky, odpovídající jeho povinností podle článku 27, Člen:

- a) bez ohledu na ustanovení části VI zajistí, aby k datu vstupu v platnost Dohody o WTO bylo možno podávat přihlášky patentu na takové vynálezy;
- b) bude uplatňovat na tyto přihlášky ode dne uplatňování této Dohody požadavky na patentovatelnost tak, jak jsou stanoveny v této Dohodě, jako kdyby tyto požadavky byly uplatňovány v den podání přihlášky u tohoto Člena nebo v případě priority, která je požadována, ke dni priority přihlášky; a
- c) poskytne patentovou ochranu v souladu s touto Dohodou od udělení patentu a na zbytek doby platnosti patentu, počítáno ode dne podání přihlášky v souladu s článkem 33 této Dohody, pro ty z těchto přihlášek, které odpovídají požadavkům na ochranu, uvedeným v pododstavci b).

9. V případech, kdy je u Člena předmětem přihlášky patentu v souladu s odstavcem 8 a) výrobek, budou, bez ohledu na ustanovení části VI, poskytnuta výlučná obchodní práva na dobu pěti let po získání souhlasu k obchodování u tohoto Člena nebo do doby, kdy bude patent na výrobek u tohoto Člena udělen nebo zamítnut podle toho, které období je kratší za předpokladu, že po vstupu v platnost Dohody o WTO byla podána přihláška patentu a patent byl na tento výrobek u jiného Člena udělen a byl získán souhlas k obchodování u takového jiného Člena.

Článek 71

Přezkoumání a dodatky

1. Rada pro TRIPS přezkoumá uplatňování této Dohody po uplynutí přechodného období, uvedeného v odstavci 2 článku 65. Se zřetelem na zkušenosti, získané při jejím uplatňování, je Rada přezkoumá dva roky po tomto datu a dále pak ve stejných časových obdobích. Rada může rovněž přistoupit k přezkoumání ve světle jakéhokoliv závažného nového vývoje, jenž by mohl odůvodnit změnu této Dohody nebo dodatek k ní.

2. Dodatky, sloužící pouze účelu pozvednout na vyšší úroveň ochranu dosažených a platných práv k duševnímu vlastnictví v jiných mnohostranných dohodách, přijatých všemi Členy WTO, mohou být postoupeny Konferencí ministrů k přijetí opatření v souladu s odstavcem 6 článku X Dohody o WTO na základě konsensu schváleného návrhu Rady pro TRIPS.

*Článek 72**Výhrady*

K žádnému ustanovení této Dohody nemohou být uplatněny výhrady bez souhlasu ostatních Členů.

*Článek 73**Bezpečnostní výjimky*

Žádné ustanovení této Dohody nebude vykládáno tak, aby:

- a) vyžadovalo od kteréhokoli Člena podávat jakoukoli informaci, jejíž zveřejnění považuje za odporující jeho hlavním bezpečnostním zájmům; nebo
- b) zabraňovalo kterémukoli Členovi učinit jakékoli opatření, které považuje za potřebné pro ochranu svých hlavních bezpečnostních zájmů;
  - (i) vztahující se ke štěpným materiálům nebo materiálům, které slouží k jejich výrobě;
  - (ii) vztahující se k obchodu zbraněmi, municí a válečnými zařízeními a k jakémukoli obchodu jiným zbožím a materiály, provozovanému přímo nebo nepřímo pro účely zásobování vojenského zařízení;
  - (iii) které bylo učiněno v době války nebo jiné naléhavé situace v mezinárodních vztazích; nebo
- c) bránilo kterémukoli Členovi přijmout jakékoliv opatření v souladu s jeho závazky podle Charty Organizace spojených národů o dodržování mezinárodního míru a bezpečnosti.

PŘÍLOHA 2**UJEDNÁNÍ O PRAVIDLECH A ŘÍZENÍ
PŘI ŘEŠENÍ SPORŮ**

Členové se dohodli takto:

Článek 1*Uplatňování a jeho rozsah*

1. Pravidla a řízení podle tohoto Ujednání se použijí na spory předložené na základě ustanovení, týkajících se konzultací a ustanovení o řešení sporů podle dohod, uvedených v dodatku 1 k tomuto Ujednání (dále v tomto Ujednání uváděných jako "uvedené dohody"). Pravidla a řízení podle tohoto Ujednání se budou uplatňovat též na konzultace a řešení sporů mezi Členy, týkající se jejich práv a závazků podle ustanovení Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (dále v tomto Ujednání uváděné jako "Dohoda o WTO") a tohoto Ujednání posuzovaných samostatně nebo společně s jinou uvedenou dohodou.

2. Pravidla a řízení podle tohoto Ujednání se použijí, pokud nestanoví jinak zvláštní nebo dodatková pravidla a řízení pro řešení sporů, obsažená v uvedených dohodách, která jsou uvedena v dodatku 2 k tomuto Ujednání. V rozsahu tohoto rozdílu mezi pravidly a řízeními podle tohoto Ujednání a zvláštními a dodatkovými pravidly a řízeními, uvedenými v dodatku 2, budou použita zvláštní nebo dodatková pravidla. Dojde-li ve sporech, zahrnujících pravidla a řízení podle více než jedné uvedené dohody, ke konfliktu mezi zvláštními nebo dodatkovými pravidly a řízeními podle dohod, které jsou předmětem zkoumání a sporné strany se nemohou dohodnout na pravidlech a řízení ve lhůtě 20 dní od vytvoření skupiny odborníků, předseda Orgánu pro řešení sporů, uvedeného v odstavci 1 článku 2 (dále v tomto Ujednání uvedeném jako "DSB"^{*/}), určí po konzultaci se spornými stranami ve lhůtě 10 dní od předložení žádosti některého Člena pravidla a řízení, která budou použita. Předseda se přitom bude řídit zásadou, podle níž by zvláštní nebo dodatková pravidla a řízení měla být použita tehdy, je-li to možné a pravidla a řízení stanovená tímto Ujednáním by měla být použita v míře nezbytné pro zabránění konfliktu.

Článek 2*Orgán pro provádění dohody*

1. Tímto se zřizuje Orgán pro řešení sporů, který bude provádět tato pravidla a řízení a, pokud není stanoveno jinak v uvedených dohodách, konzultace a řešení sporů podle uvedených dohod. DSB proto bude moci ustavit skupiny odborníků, přijímat zprávy skupin odborníků a Odvolacího orgánu, zajišťovat dohled nad prováděním rozhodnutí a doporučení a schvalovat suspensi koncesí a jiných závazků podle uvedených dohod. Pokud jde o spory, vyplývající z uvedené dohody, kterou je Vícestranná obchodní dohoda, výraz "Člen" použitý v tomto Ujednání bude zahrnovat pouze ty Členy, kteří jsou stranami příslušné Vícestranné obchodní dohody. Jestliže DSB postupuje podle ustanovení o řešení sporů Vícestranné obchodní dohody, jen ti Členové, kteří jsou stranami této dohody, se mohou zúčastnit na přijímání rozhodnutí nebo opatření přijatých DSB, pokud jde o tento spor.

*/ Dispute Settlement Body.

2. DSB bude informovat příslušné Rady a Výbory WTO o vývoji ve sporech, týkajících se ustanovení příslušných uvedených dohod.

3. DSB se bude scházet tak často, jak to bude nezbytné pro uskutečňování jeho funkcí ve lhůtách stanovených tímto Ujednáním.

4. V případě, že pravidla a řízení podle tohoto Ujednání předpokládají, že DSB přijme rozhodnutí, učiní tak cestou konsensu^{1/}.

Článek 3

Obecná ustanovení

1. Členové potvrzují svou oddanost principům řešení sporů, uplatňovaným dosud v souladu s články XXII a XXIII GATT 1947 a pravidlům a řízením, jak jsou dále rozpracována a modifikována v tomto Ujednání.

2. Systém řešení sporů WTO je zásadním elementem pro zajištění bezpečnosti a transparentnosti mnohostranného obchodního systému. Členové uznávají, že poslouží ochraně práv a závazků, vyplývajících pro Členy z uvedených dohod a vyjasnění existujících ustanovení těchto dohod v souladu se zvykovými pravidly výkladu mezinárodního práva veřejného. Doporučení a rozhodnutí DSB nemohou rozšířit nebo zmenšit práva a závazky předvídané uvedenými dohodami.

3. Rychlé řešení jakékoli situace, za níž se Člen domnívá, že výhoda, vyplývající pro něj přímo nebo nepřímo z uvedených dohod, je zmenšena opatřeními přijatými jiným Členem, je podstatné pro fungování WTO a pro udržení spravedlivé rovnováhy mezi právy a povinnostmi Členů.

4. Doporučení nebo rozhodnutí přijatá DSB budou vedena úsilím o dosažení uspokojivého řešení věci v souladu s právy a povinnostmi, vyplývajících z tohoto Ujednání a uvedených dohod.

5. Všechna řešení, přijatá k otázkám formálně nastoleným podle ustanovení uvedených dohod, týkajících se konzultací a řešení sporů, včetně rozhodnutí rozhodčího řízení, budou v souladu s těmito dohodami a nebudou rušit nebo zmenšovat výhody, vyplývající z těchto dohod pro jakéhokoli Člena, ani nenaruší uskutečňování jakéhokoli cíle těchto dohod.

6. Vzájemně dohodnutá řešení otázek formálně nastolených podle ustanovení uvedených dohod, týkajících se konzultací a řešení sporů, budou oznámena DSB a příslušným Radám a Výborům, před kterými mohou všichni Členové vznést v této věci jakoukoli otázku.

7. Před podáním odvolání Člen přezkoumá, zda opatření podle těchto řízení bude účelné. Cílem mechanismu řešení sporů je zajistit uspokojivé řešení sporu. Přednost je dávana takovému řešení, které je pro sporné strany společně přijatelné a které je v souladu s uvedenými dohodami. V případě, že nedejde k společně přijatelnému řešení, je prvním cílem mechanismu řešení sporů obvykle zajistit, aby byla dotčená opatření odstraněna, jestliže jsou shledána neslučitelnými s ustanoveními jakékoli uvedené dohody. K vyrovnáním lze přikročit pouze tehdy, jestliže je okamžité odstranění opatření neuskutečnitelné a pouze jako k dočasnému opatření na dobu, dokud nebude opatření, které je neslučitelné s uvedenou dohodou,

1/ Rozhodnutí DSB se považuje za učiněná cestou konsensu v otázce, která mu byla předložena k posouzení tehdy, jestliže žádný Člen, který se účastní zasedání, na němž rozhodnutí bylo přijato, formálně neodporuje navrženému rozhodnutí.

odstraněno. Posledním prostředkem, který toto Ujednání poskytuje Členům používajícím řízení při řešení sporů, je možnost suspendovat uplatnění koncesí nebo jiných závazků podle uvedených dohod na nediskriminačním základě, pokud jde o jiné Členy a za předpokladu, že k tomu DSB dá souhlas.

8. V případě, že došlo k porušení závazku podle uvedené dohody, má se předběžně za to, že toto opatření zakládá zrušení nebo zmenšení výhody. To znamená, že se obvykle předpokládá, že porušení pravidel má nepříznivý účinek na jiné Členy - strany takové uvedené dohody a v takových případech je tedy na Členech, proti kterým byla stížnost vznesena, prokázat opak.

9. Ustanovení tohoto Ujednání se nedotýkají práv Členů žádat oficiální výklad ustanovení uvedené dohody cestou přijetí rozhodnutí podle Dohody o WTO nebo uvedené dohody, kterou je Vícestranná obchodní dohoda.

10. Rozumí se, že žádost o smířčí řízení nebo použití řízení pro řešení sporů by neměla být zamýšlena ani považována za nepřátelský akt a že, vznikne-li spor, všichni Členové se takového řízení poctivě zúčastní se snahou vyřešit tento spor. Rozumí se dále, že žaloba a následná žaloba, týkající se jiné věci, by neměly být spojovány.

11. Toto Ujednání se použije pouze v případech nových žádostí o konzultace, předložených podle ustanovení uvedených dohod v den nebo po dni vstupu v platnost Dohody o WTO. Pokud jde o spory, v nichž byla žádost o konzultace podána podle GATT 1947 nebo podle jiné dohody, předcházející uvedené dohodu před datem vstupu v platnost Dohody o WTO, zůstanou uplatňována^{2/} příslušná pravidla a řízení, která platí bezprostředně před datem vstupu v platnost Dohody o WTO.

12. Bez ohledu na ustanovení odstavce 11, jestliže je žaloba, opírající se o některou z uvedených dohod, podána rozvojovou členskou zemí proti rozvinuté členské zemi, žalující strana bude mít právo dovolávat se, na místo ustanovení obsažených v člancích 4, 5, 6 a 12 tohoto Ujednání, odpovídajících ustanovení Rozhodnutí z 5.dubna 1966 (BISD 14S/18), ledaže skupina odborníků usoudí, že lhůta uvedená v odstavci 7 tohoto Rozhodnutí je nedostačující pro předložení zprávy a v dohodě se žalující stranou bude moci být tato lhůta prodloužena. Pokud by byly rozdíly mezi pravidly a řízeními v člancích 4, 5, 6 a 12 a odpovídajícími pravidly a řízeními Rozhodnutí, druhé jmenované budou rozhodné.

Článek 4

Konzultace

1. Členové potvrzují své rozhodnutí posilovat a zlepšovat účinnost řízení při konzultacích použitých Členy.

2. Každý Člen se zavazuje posuzovat s porozuměním všechny připomínky, které mu budou zaslány kterýmkoli jiným Členem v souvislosti s opatřeními, dotýkajícími se působení jakékoli uvedené dohody, přijatými na jeho území a zabezpečit přiměřené možnosti ke konzultacím o těchto připomínkách^{3/}.

2/ Tento odstavec se použije rovněž na spory, kde zpráva skupiny odborníků nebyla přijata nebo zcela uplatněna.

3/ V případě, že ustanovení jakékoli jiné uvedené dohody týkající se opatření přijatých vládami nebo oblastními nebo místními orgány na území Člena, jsou rozdílná od ustanovení tohoto odstavce, ustanovení této uvedené dohody budou rozhodná.

3. Pokud je předložena žádost o konzultaci na základě uvedené dohody, Člen, jemuž je žádost adresována, na ni odpoví, pokud není dohodnuto jinak, ve lhůtě 10 dní od obdržení žádosti a poctivě zahájí konzultace ve lhůtě, která nepřekročí 30 dní ode dne obdržení žádosti s cílem dosáhnout vzájemné uspokojivého řešení. Jestliže Člen neodpoví ve lhůtě 10 dní po datu obdržení žádosti nebo nezahájí konzultace ve lhůtě nepřekračující 30 dní nebo ve lhůtě jinak vzájemně dohodnuté, po datu obdržení žádosti, pak Člen, který žádal o zahájení konzultací, bude moci přímo žádat o ustavení skupiny odborníků.

4. Všechny žádosti o konzultace budou oznámeny DSB a příslušným Radám a Výborům Členem, který o konzultace žádá. Každá žádost o konzultace bude předložena v písemné formě a bude obsahovat odůvodnění žádosti, včetně uvedení opatření, která se navrhuji a právní zdůvodnění žaloby.

5. V průběhu konzultací, uskutečňovaných v souladu s ustanoveními uvedené dohody a předtím, než budou přijata další opatření podle tohoto Ujednání, by se Členové měli snažit dosáhnout uspokojivého řešení záležitosti.

6. Konzultace budou důvěrné a nebudou na újmu práv, kterých by každý Člen mohl využít v dalším případném pokračování procesu.

7. Jestliže konzultace nevedou k vyřešení sporu v průběhu 60 dní po dni obdržení žádosti o konzultace, může žalující strana požádat o ustavení skupiny odborníků. Tuto žádost může předložit ve lhůtě 60 dní, jestliže strany, které se zúčastnily konzultací, dojdou společně k závěru, že konzultace nedokázaly spor vyřešit.

8. V naléhavých případech, včetně případů, kdy jde o zkazitelné zboží, zahájí Členové konzultace ve lhůtě, nepřesahující 10 dní od data obdržení žádosti. Jestliže na konzultacích není dosaženo řešení sporu do 20 dní po datu obdržení žádosti, může žalující strana žádat o ustavení skupiny odborníků.

9. V naléhavých případech, včetně případů, kdy jde o zkazitelné zboží, vyvinou sporné strany, skupiny odborníků nebo Odvolací orgán veškeré úsilí k urychlení procesu v největší možné míře.

10. V průběhu konzultací by Členové měli věnovat zvláštní pozornost problémům a zájmům rozvojových členských zemí.

11. Vždy, kdy se Člen jiný než Členové, účastníci se konzultací, domnívá, že má podstatný obchodní zájem v konzultacích vedených podle odstavce 1 článku XXII GATT 1994, odstavce 1 článku XXII GATS nebo podle odpovídajících ustanovení jiných uvedených smluv,^{4/} bude moci informovat

---

4/ Odpovídající ustanovení uvedených smluv, týkající se konzultací, jsou tato: Dohoda o zemědělství, článek 19; Dohoda o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření, odstavec 1 článku 11; Dohoda o textilu a ošacení, odstavec 4 článku 8; Dohoda o technických překážkách obchodu, odstavec 1 článku 14; Dohoda o obchodních aspektech investičních opatření, článek 8; Dohoda o provádění článku VI GATT 1994, odstavec 2 článku 17; Dohoda o provádění článku VII GATT 1994, odstavec 2 článku 19; Dohoda o kontrole před odesláním, článek 7; Dohoda o pravidlech původu zboží, článek 7; Dohoda o dovozním licenčním řízení, článek 6; Dohoda o subvencích a vyrovnávacích opatřeních, článek 30; Dohoda o ochranných opatřeních, článek 14; Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví, článek 64.1; a odpovídající ustanovení vícestranných obchodních dohod, týkající se konzultací tak, jak jsou určena příslušnými orgány každé dohody a oznámena DSB.

tyto Členy, jakož i DSB ve lhůtě 10 dní po datu předání žádosti o konzultace podle zmíněného článku, o svém přání být přijat za účastníka konzultací. Tomuto Členu bude umožněno stát se účastníkem konzultací za předpokladu, že Členové, jimž je žádost o konzultace adresována, uznají existenci podstatného zájmu. V takovém případě o tom budou informovat DSB. Pokud žádost o účast na konzultacích nebyla přijata, žádající Člen bude moci žádat o zahájení konzultací podle odstavce 1 článku XXII nebo odstavce 1 článku XXIII GATT 1994, odstavce 1 článku XXII nebo odstavce 1 článku XXIII GATS nebo odpovídajících ustanovení jiných uvedených dohod.

Článek 5

Dobré služby, smírčí řízení a zprostředkování

1. Dobré služby, smírčí řízení a zprostředkování jsou postupy, které je možno přijmout dobrovolně, jestliže se tak sporné strany dohodnou.

2. Postupy zahrnující dobré služby, smírčí řízení a zprostředkování a zejména stanoviska přijatá spornými stranami v průběhu těchto procesů, budou důvěrná a nebudou na újmu práv, kterých by kterákoli ze stran mohla využít v případném pokračování podle těchto postupů.

3. Dobré služby, smírčí řízení nebo zprostředkování mohou být žádaný kdykoli jednou ze sporných stran. Tyto postupy budou moci započít kdykoli a mohou být kdykoli ukončeny. Jestliže byly dobré služby, smírčí řízení nebo zprostředkování ukončeny, žalující strana může žádat o ustavení skupiny odborníků.

4. Jestliže budou postupy v rámci dobrých služeb, smírčího řízení nebo zprostředkování zahájeny do 60 dní po datu obdržení žádosti o konzultace, musí žalující strana vyčkat uplynutí lhůty 60 dní po datu obdržení žádosti o konzultace, než požádá o ustavení skupiny odborníků. Žalující strana může žádat o ustavení skupiny odborníků v průběhu šedesátidenní lhůty, jestliže sporné strany společně usoudí, že dobré služby, smírčí řízení nebo zprostředkování nemohou vyřešit spor.

5. Jestliže se tak sporné strany dohodnou, postupy v rámci dobrých služeb, smírčího řízení a zprostředkování mohou pokračovat i přesto, že probíhá řízení před skupinou odborníků.

6. Generální ředitel může, jednajíc z moci úřední, nabídnout dobré služby, smírčí řízení nebo zprostředkování s cílem pomoci Členům vyřešit spor.

Článek 6

Ustavení skupin odborníků

1. Jestliže o to žalující strana požádá, bude skupina odborníků ustavena nejpozději na zasedání DSB následujícím poté, kdy se žádost poprvé objevila jako bod programu DSB, ledaže by na tomto zasedání DSB rozhodl cestou konsensu, že skupina odborníků ustavena nebude^{5/}.

5/ Jestliže o to žalující strana požádá, zasedání DSB bude za tímto účelem svoláno do 15 dní od předložení žádosti za podmínky, že zasedání bude oznámeno nejpozději 10 dní předem.

2. Žádost o ustavení skupiny odborníků bude učiněna písemně. Bude obsahovat údaj, zda se uskutečnily konzultace, specifická opatření, která by měla být přijata a stručný přehled právních důvodů žaloby postačující k jasnému uvedení problému. V případě, že žádající strana požádá o ustavení skupiny odborníků s jinými než obvyklými zmocněními, bude její písemná žádost obsahovat navrhované zvláštní zmocnění.

Článek 7

Zmocnění skupin odborníků

1. Skupiny odborníků budou mít, pokud se sporné strany nedohodnou jinak ve lhůtě 20 dní od jejího ustavení, následující zmocnění:

“Přezkoumat, ve světle příslušných ustanovení (jméno dohody/dohod citované/ných stranami sporu), otázku předloženou DSB (jméno strany) v dokumentu ..... a učinit nález tak, aby pomohl DSB vydat doporučení nebo rozhodnutí podle této/těchto dohod/dohody.“

2. Skupiny odborníků přezkoumají příslušná ustanovení uvedené dohody nebo dohod citovaných stranami sporu.

3. Je-li ustavena skupina odborníků, může DSB pověřit svého předsedu, aby formuloval, po konzultaci se spornými stranami, zmocnění skupiny odborníků s výhradou ustanovení odstavce 1. Takto vymezené zmocnění bude sděleno všem Členům. Je-li přijato zmocnění jiné než typové, může kterýkoli Člen položit v této souvislosti DSB jakoukoli otázku.

Článek 8

Složení skupin odborníků

1. Skupiny odborníků budou složeny z velmi kvalifikovaných osob bez ohledu na to, mají-li vztah k vládním orgánům či nikoli, včetně osob, které byly členy skupiny odborníků nebo předložily případ skupině odborníků, které byly zástupci Člena nebo smluvní strany GATT 1947 nebo byly zástupci v Radě nebo Výboru uvedené dohody nebo dohody, která ji předcházela nebo které působily v Sekretariátu, které vyučovaly mezinárodní právo nebo mezinárodní obchodní politiku nebo publikovaly v této oblasti nebo které byly vyššími úředníky odpovědnými za obchodní politiku Člena.

2. Členové skupin odborníků by měli být vybráni tak, aby bylo možno zajistit jejich nezávislost a zabezpečit účast osob dostatečně rozličného původu a vzdělání a širokého spektra zkušeností.

3. Občané Členů, jejichž vlády^{6/} jsou spornými stranami nebo třetí stranou, jak je vymezena v odstavci 2 článku 10, se neúčastní jednání skupiny odborníků o tomto sporu, ledaže by se sporné strany dohodly jinak.

4. S cílem napomoci při výběru členů skupiny odborníků povede Sekretariát indikativní seznam osob, které mají nebo nemají vztah k vládním orgánům a jsou kvalifikovány podle odstavce 1, z nichž mohou být členové skupin odborníků vybráni podle potřeby. Tento indikativní seznam bude zahrnovat přehled členů skupin odborníků bez vztahu k vládě, který byl sestaven dne 30. listopadu 1984 (BISD 31S/9) a další seznamy, indikativní a

---

6/ Jestliže je spornou stranou celní unie nebo společný trh, budou se tato ustanovení uplatňovat na občany všech členských zemí celní unie nebo společného trhu.

jiné, sestavené na základě jakékoli z uvedených dohod a jména osob, uvedených na těchto seznamech v době vstupu v platnost Dohody o WTO. Členové mohou pravidelně navrhnout jména osob, majících nebo nemajících vztah k vládě, které mohou být zařazeny do indikativního seznamu, s uvedením potřebných informací o jejich znalostech mezinárodního obchodu a sektorů nebo otázek, souvisejících s uvedenými dohodami a tato jména budou připojena k seznamu, jakmile k tomu DSB dá souhlas. U každé osoby, zapsané do seznamu, bude uvedena specifická oblast jejích zkušeností nebo schopností v sektorech nebo otázkách, souvisejících s uvedenými dohodami.

5. Skupina odborníků bude složena ze tří členů, pokud se sporné strany nedohodnou ve lhůtě 10 dní od jejího ustavení, že se skupina odborníků bude skládat z pěti členů. Členové budou bezodkladně informováni o složení skupiny odborníků.

6. Sekretariát navrhne sporným stranám osoby určené za členy skupiny odborníků. Sporné strany mohou s tímto návrhem nesouhlasit pouze ze závažných důvodů.

7. Jestliže nebylo dosaženo dohody o členech skupiny odborníků ve lhůtě 20 dní od data jejího ustavení, určí Generální ředitel na žádost některé strany, po konzultaci s předsedou DSB a předsedou příslušné Rady nebo Výboru, složení skupiny odborníků jmenováním jejích členů, které Generální ředitel považuje za nejvhodnější, v souladu se všemi příslušnými zvláštními nebo dodatkovými pravidly nebo řízeními, stanovenými v uvedené dohodě nebo uvedených dohodách, které jsou předmětem sporu a poté, co konzultoval sporné strany. Předseda DSB bude informovat Členy o složení takto vytvořené skupiny odborníků nejpozději 10 dní ode dne, kdy obdržel takovou žádost.

8. Jakožto obecné pravidlo platí závazek Členů, že umožní svým úředníkům působit jako členové skupin odborníků.

9. Členové skupin odborníků v nich budou působit osobně a nikoli jako zástupci vlády ani jako zástupci jakékoli organizace. Členové jim proto jako soukromým osobám nebudou dávat pokyny, ani se je nebudou snažit ovlivňovat, pokud jde o záležitost, jimiž se skupina odborníků zabývá.

10. Dojde-li ke sporu mezi rozvojovou členskou zemí a rozvinutou členskou zemí, členem skupiny odborníků bude, pokud o to rozvojová členská země požádá, i osoba z rozvojové členské země.

11. Výlohy členů skupiny odborníků, včetně cestovních nákladů a odlučného, budou hrazeny z rozpočtu WTO v souladu s kritérii, která budou přijata Generální radou na základě doporučení Výboru pro rozpočet, finance a správu.

Článek 9

Postup při vícestranných žalobách

1. Jestliže o ustavení skupiny odborníků v téže věci žádá více než jeden Člen, může být k přezkoumání těchto žalob ustavena pouze jediná skupina odborníků, berouce v úvahu práva všech dotčených Členů. Jediná skupina odborníků k projednání takových žalob bude ustavena, kdykoli to bude možné.

2. Jediná skupina odborníků bude zkoumat záležitost a předkládat své nálezy DSB tak, aby nebyla nijak dotčena ta práva sporných stran, která by měly, kdyby jejich příslušné žaloby zkoumaly samostatné skupiny odborníků. Jestliže o to jedna ze sporných stran požádá, předloží skupina odborníků samostatnou zprávu o příslušném sporu. Písemná oznámení každé ze žalujících stran budou dána k dispozici ostatním žalujícím stranám a každá bude mít právo být přítomna, jestliže jedna z ostatních žalujících stran předkládá skupině odborníků svá stanoviska.

3. Je-li ustaveno k řešení žalob o téže věci více skupin odborníků, bude, jako členové skupiny odborníků, působit co největší počet týchž osob v každé ze samostatných skupin odborníků a pořad zasedání skupin odborníků v těchto sporech bude koordinován.

Článek 10

Třetí strany

1. V průběhu řízení před skupinou odborníků budou plně brány v úvahu zájmy sporných stran a zájmy jiných Členů podle uvedených dohod, jichž se spor týká.

2. Kterýkoli Člen, který má podstatný zájem na věci projednávané ve skupině odborníků a který oznámil svůj zájem DSB (dále v tomto Ujednání uváděný jako "třetí strana") bude mít možnost vypovídat před skupinou odborníků a předkládat jí písemná stanoviska. Tato stanoviska budou zároveň předávána sporným stranám a budou brána v úvahu ve zprávě skupiny odborníků.

3. Třetí strany budou mít právo obdržet stanoviska sporných stran pro první zasedání skupiny odborníků.

4. Jestliže se třetí strana domnívá, že opatření, o nichž se jedná ve skupině odborníků, ruší nebo zmenšují výhody, vyplývající pro ni z uvedené dohody, může tento Člen zahájit obvyklé řízení při řešení sporů podle tohoto Ujednání. Tento spor bude, pokud to jen bude možné, předložen původní skupině odborníků.

Článek 11

Funkce skupin odborníků

Funkcí skupin odborníků je pomoci DSB při plnění povinností, vyplývajících z tohoto Ujednání a uvedených dohod. V této souvislosti by měla skupina odborníků objektivně posoudit předmětné otázky, včetně objektivního posouzení faktů případu, použitelnosti příslušných ustanovení uvedených dohod a slčitelnosti faktů s těmito ustanoveními a formulovat ty jiné nálezy, které napomohou DSB při tvorbě doporučení nebo rozhodnutí v souladu s uvedenými dohodami. Skupina odborníků bude pravidelně konzultovat sporné strany a poskytne jim přiměřené možnosti pro přijetí vzájemně uspokojivého řešení.

Článek 12

Řízení před skupinami odborníků

1. Skupiny odborníků budou postupovat podle připojených pracovních postupů, uvedených v dodatku 3, pokud skupina odborníků nerozhodne po konzultaci se spornými stranami jinak.

2. Řízení před skupinami odborníků by mělo být natolik pružné, aby zajistilo vysokou úroveň zpráv skupin odborníků a neodůvodněně neprodlužovalo délku řízení.

3. Po konzultaci se spornými stranami členové skupiny odborníků určí, jakmile to bude uskutečnitelné a vždy, kdy to bude možné, ve lhůtě jednoho týdne od data, kdy bylo dohodnuto složení skupiny odborníků a její zmocnění, časový rozvrh řízení, majíce přitom na zřeteli ustanovení odstavce 9 článku 4, pokud to přichází v úvahu.

4. Při sestavování časového rozvrhu řízení poskytne skupina odborníků dostatek času sporným stranám, aby připravily svá stanoviska.

5. Skupiny odborníků by měly stanovit přesnou lhůtu pro předání písemných stanovisek stran a strany by ji měly respektovat.

6. Každá sporná strana uloží svá písemná stanoviska v Sekretariátu tak, aby je bylo možno okamžitě předat skupině odborníků a další sporné straně nebo stranám. Žalující strana předloží své první stanovisko dříve než strana odporující, ledaže by skupina odborníků při stanovení časového rozvrhu, uvedeného v odstavci 3 a po konzultaci se spornými stranami rozhodla, že by strany měly předložit svá první stanoviska současně. Jestliže se předpokládá, že první stanoviska budou uložena postupně, skupina odborníků stanoví pevnou lhůtu pro obdržení stanoviska odporující strany. Všechna následující písemná stanoviska budou předávána současně.

7. Jestliže se sporným stranám nepodaří dosáhnout vzájemně uspokojivého řešení, předloží skupina odborníků své nálezy v písemné formě DSB. V těchto případech bude zpráva skupiny odborníků obsahovat nálezy ve věci, použitelnost příslušných ustanovení a základní odůvodnění učiněných nálezů a doporučení. Pokud bylo řešení sporu mezi spornými stranami nalezeno, zpráva skupiny odborníků se omezí na krátké popsání případu a konstataci, že řešení bylo dosaženo.

8. S cílem dosáhnout účinnějšího řízení, lhůta, v níž skupina odborníků provede svá šetření od data, kdy bylo dohodnuto složení skupiny odborníků a její zmocnění do dne, kdy bude závěrečná zpráva předložena sporným stranám, zásadně nepřekročí délku 6 měsíců. V naléhavých případech, včetně případů, kdy jde o zkazitelné zboží, se skupina odborníků vynasnaží předložit svoji zprávu sporným stranám ve lhůtě 3 měsíců.

9. Jestliže skupina odborníků usoudí, že nemůže vypracovat svou zprávu ve lhůtě 6 měsíců nebo v naléhavých případech ve lhůtě 3 měsíců, podá písemnou zprávu DSB o důvodech odkladu a uvede, v jaké lhůtě předpokládá, že bude moci svou zprávu předložit. Lhůta od ustavení skupiny odborníků do předložení zprávy Členům nesmí v žádném případě překročit 9 měsíců.

10. V souvislosti s konzultacemi o opatřeních, přijatých rozvojovou členskou zemí, se mohou strany dohodnout o prodloužení lhůt, uvedených v odstavcích 7 a 8 článku 4. Jestliže se po uplynutí uvedené lhůty strany, které se zúčastnily na konzultacích, nemohou dohodnout na tom, zda byly tyto konzultace uzavřeny, rozhodne předseda DSB po konzultaci se stranami, zda má být tato lhůta prodloužena a jestliže ano, na jak dlouho. Skupina odborníků dále, při zkoumání žaloby proti rozvojové členské zemi, poskytne dostatek času rozvojové členské zemi k přípravě a předložení jejich argumentů. Ustanovení odstavce 1 článku 20 a odstavce 4 článku 21 nejsou dotčena žádným opatřením, učiněným podle tohoto odstavce.

11. Jestliže je jedna nebo více stran rozvojovou členskou zemí, zpráva skupiny odborníků výslovně uvede způsob, jak byla vzata v úvahu příslušná ustanovení o rozdílném a výhodnějším zacházení s rozvojovými členskými zeměmi, které jsou smluvními stranami uvedených dohod a kterých se rozvojová členská země dovolávala v průběhu řízení o řešení sporu.

12. Skupina odborníků může kdykoli přerušit svou práci na žádost jedné sporné strany na dobu, která nepřekročí 12 měsíců. V případě takového přerušování budou lhůty uvedené v odstavcích 8 a 9 tohoto článku, v odstavci 1 článku 20 a v odstavci 4 článku 21 prodlouženy o délku, rovnající se době přerušování prací. Jestliže byly práce skupiny odborníků přerušeny na dobu delší než 12 měsíců, pravomoci pro ustavení skupiny odborníků propadnou.

Článek 13

Právo požadovat informace

1. Každá skupina odborníků bude mít právo požadovat informace a technické rady od kterékoli fyzické osoby nebo organizace, kterou považuje za vhodnou. Předtím však, než skupina odborníků požádá o takovou informaci nebo radu jakoukoli fyzickou osobu nebo organizaci v pravomoci Člena, bude o tom orgány tohoto Člena informovat. Člen by měl odpovědět bezodkladně a úplně na všechny žádosti o informace předložené skupinou odborníků, které skupina odborníků považuje za nezbytné a patřičné. Důvěrné informace nebudou zveřejněny bez formálního zmocnění fyzické osoby, organizace nebo orgánu Člena, který je poskytl.

2. Skupiny odborníků mohou požadovat informace od jakéhokoli zdroje, který považují za vhodný a konzultovat experty s cílem získat jejich názor na některý aspekt záležitosti. Pokud jde o věcnou otázku vědecké nebo jiné technické povahy, vznesenou jednou ze sporných stran, skupiny odborníků mohou vyžádat písemnou poradní zprávu od konzultační skupiny expertů. Pravidla ustavení takové skupiny a její řízení jsou stanoveny v dodatku 4.

Článek 14

Utajení

1. Jednání skupin odborníků budou důvěrná.

2. Zprávy skupin odborníků budou zpracovávány bez přítomnosti sporných stran, s ohledem na poskytnuté informace a učiněná prohlášení.

3. Názory jednotlivých členů skupiny odborníků, vyjádřené v její zprávě, budou anonymní.

Článek 15

Fáze prozatímního přezkoumání

1. Po přezkoumání písemných a ústních sdělení a argumentů, obsahujících námitky, sdělí skupina odborníků stranám popisné (faktické a argumentační) části svého návrhu zprávy. Strany sdělí své písemné připomínky ve lhůtě stanovené skupinou odborníků.

2. Po uplynutí lhůty stanovené pro obdržení připomínek sporných stran předloží skupina odborníků stranám prozatímní zprávu, zahrnující jak popisnou, tak i konstatační část a závěry. V průběhu lhůty, stanovené skupinou odborníků, jí může strana předložit písemnou žádost, aby přezkoumala určitý aspekt své prozatímní zprávy předtím, než Členům rozešle

závěrečnou zprávu. Na žádost strany svolá skupina odborníků další zasedání se stranami k přezkoumání otázek uvedených v písemných připomínkách. Pokud nebyly v průběhu stanovené lhůty obdrženy připomínky od žádné strany, bude prozatímní zpráva považována za zprávu závěrečnou a rozeslána bezodkladně Členům.

3. Nálezy závěrečné zprávy skupiny odborníků budou zahrnovat i argumenty vznesené v průběhu fáze prozatímního přezkoumání. Fáze prozatímního přezkoumání se uskuteční ve lhůtě stanovené v odstavci 8 článku 12.

Článek 16

Přijetí zprávy skupiny odborníků

1. S cílem poskytnout dostatek času Členům k posouzení zpráv skupin odborníků, budou zprávy přezkoumávány DSB z hlediska jejich přijetí až po uplynutí 20 dní od jejich zaslání Členům.

2. Členové, mající připomínky ke zprávě skupiny odborníků, předají písemně důvody pro jejich uplatnění tak, aby je bylo možno rozeslat nejméně 10 dní před zasedáním DSB, na němž bude zpráva skupiny odborníků přezkoumávána.

3. Sporné strany budou mít právo plně se účastnit na posuzování zprávy skupiny odborníků DSB a jejich názory budou náležitě zaznamenávány.

4. Ve lhůtě 60 dní od data rozeslání zprávy skupiny odborníků Členům bude zpráva přijata na zasedání DSB^{7/}, ledaže by jedna ze sporných stran formálně oznámila DSB své rozhodnutí se odvolat nebo že by DSB cestou konsensu rozhodl, že zprávu nepřijme. Jestliže strana oznámila své rozhodnutí odvolat se, nebude zpráva skupiny odborníků z hlediska jejího přijetí DSB přezkoumávána, dokud nebude uzavřeno odvolací řízení. Toto řízení o přijetí se nedotýká práva Členů vyjádřit jejich názor na zprávu skupiny odborníků.

Článek 17

Přezkoumání odvolání

Stálý odvolací orgán

1. DSB zřídí stálý Odvolací orgán. Odvolací orgán bude zkoumat odvolání v případech řešených skupinami odborníků. Bude složen ze sedmi osob, tři z nich se budou zabývat každým jednotlivým případem. Osoby působící v Odvolacím orgánu budou pracovat na rotačním principu. Tato rotace bude určena v pracovním řádu Odvolacího orgánu.

2. DSB určí osoby, které budou působit v Odvolacím orgánu po dobu čtyř let, přičemž každý může být určen znovu jednou. Jmenování tří osob ze sedmi, určených bezprostředně po vstupu v platnost Dohody o WTO, však vyprší po uplynutí 2 let. Jakmile se místa uprázdní, budou znovu obsazena. Osoba určená k nahrazení osoby, jejíž jmenování dosud nevypršelo, zaujme místo na zbývajících dobu jmenování svého předchůdce.

7/ Jestliže se v průběhu této lhůty zasedání DSB nepředpokládá v době, která by umožnila naplnění ustanovení odstavců 1 a 4 článku 16, DSB takové zasedání za tím účelem uskuteční.

3. Odvolací orgán bude složen z osob, jejichž autorita je uznávána, které prokázaly své znalosti práva, mezinárodního obchodu a otázek, týkajících se uvedených dohod obecně. Tyto osoby nebudou mít jakýkoli vztah k žádné vládě. Složení Odvolacího orgánu bude v zásadě představovat složení DSB. Všechny osoby působící v Odvolacím orgánu budou k dosažení kdykoli a v krátké lhůtě a budou se průběžně informovat o činnostech WTO, pokud jde o řešení sporů a dalších příslušných aktivitách. Nebudou se zúčastňovat při posuzování jakéhokoli sporu, který by mohl způsobit přímý nebo nepřímý konflikt zájmů.

4. Proti zprávě skupiny odborníků se mohou odvolat pouze sporné strany, nikoli strany třetí. Třetí strany, které oznámily DSB, že mají podstatný zájem ve věci podle odstavce 2 článku 10, mohou předložit svá písemná stanoviska Odvolacímu orgánu a mít možnost být jím slyšeny.

5. Obecně platí, že délka projednávání nepřekročí dobu 60 dní ode dne, kdy sporná strana formálně sdělí svoje rozhodnutí se odvolat do dne, kdy Odvolací orgán rozešle své rozhodnutí. Odvolací orgán vezme při stanovování svého programu v úvahu ustanovení odstavce 9 článku 4, pokud je to praktické. Jestliže Odvolací orgán usoudí, že nebude moci vydat svou zprávu ve lhůtě 60 dní, podá písemnou zprávu DSB o důvodech odkladu a uvede, v jaké lhůtě předpokládá, že bude moci svou zprávu předložit. V žádném případě však projednávání nepřekročí lhůtu 90 dní.

6. Odvolání se omezí na právní otázky obsažené ve zprávě skupiny odborníků a její právní výklad.

7. Odvolací orgán obdrží administrativní a právní podporu, již bude mít zapotřebí.

8. Výlohy osob, působících v Odvolacím orgánu, včetně cestovních nákladů a odlučného, budou hrazeny z rozpočtu WTO v souladu s kritérii, která budou přijata Generální radou na základě doporučení Výboru pro rozpočet, finance a správu.

Řízení o odvolání

9. Odvolací orgán, po konzultaci s předsedou DSB a Generálním ředitelem, zpracuje pracovní postupy, které budou sděleny Členům pro informaci.

10. Řízení před Odvolacím orgánem budou důvěrná. Zprávy Odvolacího orgánu budou zpracovávány bez přítomnosti sporných stran, s ohledem na poskytnuté informace a učiněná prohlášení.

11. Názory osob, působících v Odvolacím orgánu, vyjádřené v jeho zprávě budou anonymní.

12. Odvolací orgán přezkoumá v průběhu odvolacího řízení každou otázku, nastolenou v souladu s ustanovením odstavce 6.

13. Odvolací orgán může potvrdit, změnit nebo zamítnout nálezy a právní závěry skupiny odborníků.

Přijetí zprávy o odvolání

14. Zpráva Odvolacího orgánu bude přijata DSB a bezpodmínečně schválena spornými stranami, ledaže by DSB cestou konsensu rozhodl zprávu Odvolacího orgánu neschválit v průběhu 30 dní poté, co byla rozeslána Členům.^{8/} Tento schvalovací proces se nedotýká práv Členů vyjádřit své názory na zprávu Odvolacího orgánu.

*Článek 18**Styky se skupinou odborníků nebo odvolacím orgánem*

1. Jednání *ex parte* se skupinou odborníků nebo s Odvolacím orgánem, týkající se otázek projednávaných skupinou odborníků nebo Odvolacím orgánem, se nepřipouští.

2. Písemná sdělení skupině odborníků nebo Odvolacímu orgánu budou považována za důvěrná, ale budou dána k dispozici sporným stranám. Žádné ustanovení tohoto Ujednání nebrání sporné straně, aby svá vlastní stanoviska zveřejnila. Členové budou s informacemi, předloženými jiným Členem skupině odborníků nebo odvolacímu orgánu, zacházet jako s důvěrnými, pokud je tento Člen za důvěrné označí. Sporná strana rovněž poskytne, jestliže o to Člen požádá, nedůvěrný výtah z informací, obsažených v jeho stanoviscích, který bude moci být zveřejněn.

*Článek 19**Doporučení skupiny odborníků a Odvolacího orgánu*

1. V případě, že skupina odborníků nebo Odvolací orgán dospěje k závěru, že opatření je neslučitelné s uvedenou dohodou, doporučí, aby je dotčený Člen^{9/} uvedl do souladu s takovou dohodou.^{10/} V doporučení, které skupina odborníků nebo Odvolací orgán učiní, může navíc navrhnout způsob, jakým by dotčený Člen takové doporučení mohl provést.

2. V souladu s ustanovením odstavce 2 článku 3 nemohou skupina odborníků nebo Odvolací orgán ve svých nálezech a doporučeních rozšířit nebo omezit práva nebo závazky, vyplývající z uvedených dohod.

*Článek 20**Lhůty pro rozhodnutí DSB*

Pokud se sporné strany nedohodnou jinak, nepřekročí zásadně lhůta od data, kdy DSB ustaví skupinu odborníků do data, kdy DSB přezkoumá zprávu skupiny odborníků nebo Odvolacího orgánu z hlediska jejího přijetí 9 měsíců, jestliže proti zprávě skupiny odborníků nebylo vzneseno odvolání nebo 12 měsíců, jestliže odvolání vzneseno bylo. Pokud skupina odborníků nebo Odvolací orgán rozhodne podle odstavce 9 článku 12 nebo odstavce 5 článku 17 o prodloužení lhůty pro vydání zprávy, dodatečná lhůta bude připočtena ke shora uvedeným lhůtám.

8/ Jestliže se v průběhu této lhůty zasedání DSB nepředpokládá, DSB takové zasedání za tím účelem uskuteční.

9/ "Dotčeným členem" je sporná strana, vůči které je doporučení skupiny odborníků nebo Odvolacího orgánu namířeno.

10/ Pokud jde o doporučení v případech, kdy nedošlo k porušení GATT 1994 nebo jiné uvedené dohody, uplatní se článek 26.

Článek 21

Dohled nad prováděním doporučení nebo rozhodnutí

1. Pro zabezpečení účinného řešení sporů v zájmu všech Členů je podstatné bezodkladné provádění doporučení nebo rozhodnutí DSB.

2. Zvláštní pozornost by měla být věnována otázkám, které se dotýkají zájmů rozvojových členských zemí, pokud jde o opatření, která jsou předmětem řízení o řešení sporů.

3. Na zasedání DSB, které se uskuteční ve lhůtě 30 dní^{11/} od data přijetí zprávy skupiny odborníků nebo Odvolacího orgánu, bude dotčený Člen informovat DSB o svých úmyslech, pokud jde o zabezpečení jeho doporučení nebo rozhodnutí. Jestliže není věcně možné, aby ihned postupoval v souladu s doporučeními a rozhodnutími, bude dotčenému Členu poskytnuta rozumná lhůta, aby tak učinil. Rozumnou lhůtou se bude rozumět:

- a) lhůta, navržená dotčeným Členem za předpokladu, že bude schválena DSB; nebo, pokud takové schválení nebude vydáno,
- b) lhůta, vzájemně dohodnutá spornými stranami v rozmezí 45 dní, následujících po dni přijetí doporučení nebo rozhodnutí; nebo pokud takové dohody nebude dosaženo,
- c) lhůta, určená závazným rozhodčím řízením v rozmezí 90 dní, následujících po dni přijetí doporučení nebo rozhodnutí^{12/}. V rozhodčím řízení se bude rozhodce^{13/} řídit zásadou, že rozumná lhůta pro provedení doporučení skupiny odborníků nebo Odvolacího orgánu nepřekročí 15 měsíců od data přijetí zprávy skupiny odborníků nebo zprávy Odvolacího orgánu. Tato doba může nicméně být delší nebo kratší, v závislosti na daných okolnostech.

4. S výjimkou případů, kdy skupina odborníků nebo Odvolací orgán prodlouží podle odstavce 9 článku 12 nebo odstavce 5 článku 17 lhůtu pro předložení jejich zprávy, nepřekročí lhůta od data ustavení skupiny odborníků DSB do data určení rozumné lhůty 15 měsíců, ledaže se sporné strany dohodnou jinak. Jestliže skupina odborníků nebo Odvolací orgán překročí k prodloužení lhůty pro vypracování zprávy, bude dodatečná lhůta připočtena k patnáctiměsíční lhůtě; pokud se sporné strany nedohodnou, že existují výjimečné okolnosti, celková lhůta nepřekročí 18 měsíců.

5. V případě, že došlo k neshodě v otázce, zda opatření, přijatá s cílem být v souladu s doporučením a rozhodnutím, existují nebo jsou slučitelná s uvedenou dohodou, bude se takový spor řídit podle těchto pravidel o řešení sporů s postoupením věci původní skupině odborníků vždy, kdy to bude možné. Skupina odborníků rozešle svou zprávu ve lhůtě 90 dní od data, kdy mu byla věc postoupena. Jestliže skupina odborníků usoudí, že nebude moci vydat svou zprávu v této lhůtě, podá písemnou zprávu DSB o důvodech odkladu a uvede, v jaké lhůtě předpokládá, že bude moci svou zprávu předložit.

11/ Jestliže se v průběhu této lhůty zasedání DSB nepředpokládá, DSB takové zasedání za tím účelem uskuteční.

12/ Jestliže strany nedojdou k dohodě o rozhodci ve lhůtě 10 dní poté, co věc byla předložena rozhodčímu řízení, Generální ředitel po konzultaci se stranami, ve lhůtě 10 dní rozhodce určí.

13/ Výraz "rozhodce" může být vykládán i jako osoba i jako skupina.

6. DSB bude dohlížet na provádění přijatých doporučení nebo rozhodnutí. Kterýkoli Člen může kdykoli po přijetí doporučení nebo rozhodnutí nastolit u DSB otázku jejich provádění. Pokud DSB nerozhodne jinak, bude záležitost provedení doporučení nebo rozhodnutí zařazena na program zasedání DSB po 6 měsících, následujících po datu stanovení rozumné lhůty podle odstavce 3 a zůstane na programu DSB, dokud tato záležitost nebude vyřešena. Nejpozději 10 dní před každým takovým zasedáním DSB předloží dotčený Člen DSB písemnou zprávu o situaci, jak pokročil při provádění doporučení nebo rozhodnutí.

7. Jedná-li se o záležitost předloženou rozvojovou členskou zemí, DSB zváží, jaké další opatření, odpovídající okolnostem, by mohlo být přijato.

8. DSB v případě, že jde o žalobu podanou rozvojovou členskou zemí, vezme při zkoumání otázky, která opatření by mohla být k přijetí nejvhodnější, v úvahu nejen oblast obchodu, na níž se předmětná opatření vztahují, ale i jejich důsledky na hospodářství dotčené rozvojové členské země.

Článek 22

Vyrovnaní a suspenze koncesí

1. Vyrovnaní a suspenze koncesí nebo jiných závazků jsou dočasnými opatřeními, která je možno použít v případě, že doporučení nebo rozhodnutí nejsou prováděna v rozumné lhůtě. Ani vyrovnaní, ani suspenze koncesí nebo jiných závazků nejsou nicméně žádoucí pro řádné provádění doporučení, směřujícího k uvedení opatření do souladu s uvedenými dohodami. Vyrovnaní je dobrovolné a, je-li tak dohodnuto, bude v souladu s uvedenými dohodami.

2. Jestliže dotčený Člen neuvede opatření, považované za neslučitelné s uvedenou dohodou, do souladu s touto dohodou nebo nedodrží jinak doporučení a rozhodnutí v rozumné lhůtě, určené podle odstavce 3 článku 21, zahájí tento Člen, je-li o to požádán a nejpozději při uplynutí rozumné lhůty, jednání s kteroukoli stranou, která je dotčena řízením o řešení sporů s cílem dosáhnout vzájemně přijatelného vyrovnaní. Jestliže nebylo uspokojivé vyrovnaní dohodnuto do 20 dní po datu uplynutí rozumné lhůty, může kterákoli strana dotčená řízením o řešení sporu požádat o povolení DSB suspendovat poskytování koncesí nebo jiných závazků podle uvedených dohod dotčenému Členovi.

3. Při posuzování, kterou koncesi nebo jiný závazek suspendovat, se bude žalující strana řídit následujícími principy a postupy:

- a) zásadně platí, že žalující strana by se měla nejprve snažit suspendovat koncese nebo jiné závazky, týkající se stejného sektoru/ů, ve kterých skupina odborníků nebo Odvolací orgán shledal porušení nebo jiné zrušení nebo zmenšení výhod;
- b) jestliže tato strana usoudí, že není praktické nebo účinné suspendovat koncese nebo jiné závazky v tomtéž sektoru (sektorech), bude se snažit suspendovat koncese nebo jiné závazky v jiných sektorech podle téže dohody;
- c) jestliže tato strana usoudí, že není praktické nebo účinné suspendovat koncese nebo jiné závazky v jiných sektorech podle téže dohody a že okolnosti jsou dostatečně závažné, může se snažit suspendovat koncese nebo jiné závazky podle jiné uvedené dohody;

- d) při provádění uvedených principů tato strana vezme v úvahu:
- (i) obchod v sektoru nebo podle dohody, na základě které skupina odborníků nebo Odvolací orgán shledal porušení nebo jiné zrušení nebo zmenšení výhod a důležitost tohoto obchodu pro tuto stranu;
  - (ii) širší ekonomické elementy, vztahující se ke zrušení nebo zmenšení výhod a obecnější ekonomické souvislosti suspenze koncese nebo jiných závazků;
- e) jestliže se taková strana rozhodne požádat o souhlas se suspenzí koncesí nebo jiných závazků podle pododstavců b) nebo c), uvede pro to ve své žádosti důvody. Současně s předáním žádosti DSB bude žádost sdělena i příslušným Radám a dále, v případě žádosti podle pododstavce b), příslušným sektorovým orgánům;
- f) pro účely tohoto odstavce se výrazem "sektor" rozumí:
- (i) pokud jde o zboží, veškeré zboží;
  - (ii) pokud jde o služby, základní sektory tak, jak jsou popsány v platném Klasifikačním seznamu sektorů služeb, který zahrnuje tento sektor;^{14/}
  - (iii) pokud jde o obchodní aspekty práv k duševnímu vlastnictví, každá z kategorií duševního vlastnictví uvedená v oddílu 1 nebo oddílu 2 nebo oddílu 3 nebo oddílu 4 nebo oddílu 5 nebo oddílu 6 nebo oddílu 7 části II nebo závazky, vyplývající z části III nebo z části IV Dohody o TRIPS;
- g) pro účely tohoto odstavce se výrazem "dohoda" rozumí:
- (i) pokud jde o zboží, dohody uvedené v příloze 1A Dohody o WTO, brané jako celek, jakož i Vícestranné obchodní dohody, pokud jsou dotčené sporné strany stranami těchto dohod;
  - (ii) pokud jde o služby, GATS;
  - (iii) pokud jde o práva k duševnímu vlastnictví, Dohoda o TRIPS.

4. Úroveň suspenze koncesí nebo jiných závazků, povolené DSB, bude úměrná úrovni zrušení nebo zmenšení výhod.

5. DSB neschvává suspenzi koncesí nebo jiných závazků, jestliže uvedená dohoda takovou suspenzi zakazuje.

6. Jestliže dojde k situaci, uvedené v odstavci 2, poskytne DSB na žádost povolení suspendovat koncese nebo jiné závazky ve lhůtě 30 dní od uplynutí rozumné lhůty, ledaže DSB cestou konsensu rozhodne odmítnout takovou žádost. Jestliže však dotčený Člen má námitky k úrovni navržené suspenze nebo namítá, že principy a postupy uvedené v odstavci 3 nebyly dodrženy v případech, kdy žalující strana žádala povolení k suspenzi koncesí nebo jiných závazků podle odstavce 3 b) nebo c), bude záležitost předložena rozhodčímu řízení. Toto rozhodčí řízení bude zabezpečeno původní skupinou odborníků, pokud jsou členové dosažitelní nebo rozhodcem^{15/} určeným Generálním ředitelem a bude ukončena ve lhůtě šedesáti dní počínající dnem uplynutí rozumné lhůty. Koncese a jiné závazky nebudou v průběhu rozhodčího řízení suspendovány.

14/ Seznam, který je v dokumentu MTN.GNS/W/120, rozeznává jedenáct sektorů.

15/ Výraz "rozhodce" může být vykládán i jako osoba i jako skupina.

7. Rozhodce^{16/}, postupující na základě odstavce 6, nebude zkoumat povahu koncesí nebo jiných závazků, které mají být suspendovány ale určí, zda je úroveň takové suspense úměrná úrovni zrušení nebo zmenšení výhod. Rozhodce bude moci rovněž určit, zda je navržená suspenze koncesí nebo jiných závazků povolena na základě uvedené dohody. Jestliže však záležitost, předložená rozhodčímu řízení, zahrnuje tvrzení, že principy a postupy, uvedené v odstavci 3, nebyly dodrženy, rozhodce toto tvrzení přezkoumá. V případě, že rozhodce určí, že tyto principy a postupy nebyly dodrženy, žalující strana je provede podle odstavce 3. Strany přijmou rozhodnutí rozhodce jako konečné a dotčené strany nebudou usilovat o druhé rozhodčí řízení. DSB bude bezodkladně zpraven o tomto rozhodnutí a na žádost poskytne souhlas se suspenzí koncesí nebo jiných závazků v případě, že je žádost slučitelná s rozhodnutím rozhodce, ledaže by DSB cestou konsensu rozhodl o zamítnutí žádosti.

8. Suspenze koncesí nebo jiných závazků bude dočasná a nebude uplatňována déle než bude opatření, které bylo shledáno neslučitelným s uvedenou dohodou, odstraněno nebo než Člen, který musí provést doporučení nebo rozhodnutí, nalezní řešení, pokud jde o zrušení nebo zmenšení výhod nebo než bude dosaženo vzájemně uspokojivého řešení. V souladu s odstavcem 6 článku 21 bude DSB nadále dohlížet na provádění přijatých doporučení nebo rozhodnutí, včetně těch případů, kdy bylo přikročeno k vyrovnání nebo byly suspendovány koncese nebo závazky, ale doporučení uvést opatření do souladu s uvedenými dohodami nebyla provedena.

9. Ustanovení o řešení sporů uvedených dohod je možno se dovolat v souvislosti s opatřeními, dotýkajícími se jejich dodržování vládami nebo regionálními nebo místními orgány na území Člena. Jestliže DSB zjistí, že ustanovení uvedené dohody nebyla dodržena, odpovědný Člen přijme všechna rozumná opatření, která má v moci k zajištění jejich dodržování. Ustanovení uvedených dohod a tohoto Ujednání, týkající se vyrovnání a suspenze koncesí nebo jiných závazků, se použije v případě, kdy nebylo možno zabezpečit příslušné dodržování.^{17/}

Článek 23

Posílení mnohostranného systému

1. Jestliže Členové usilují o získání náhrady v případě porušení závazků nebo zrušení nebo zmenšení výhod, vyplývajících z uvedených dohod nebo v případě překážky v uskutečňování jakéhokoli cíle těchto dohod, budou postupovat v souladu s pravidly a řízením podle tohoto Ujednání.

2. V takových případech Členové:

- a) neurčí, že došlo k porušení, způsobujícímu, že výhody byly zrušeny nebo zmenšeny nebo že uskutečňování cílů uvedených dohod bylo porušeno, leda prostřednictvím řešení sporů v souladu s pravidly a řízením podle tohoto Ujednání a učiní jakékoli takové určení s ohledem na nález obsažený ve zprávě skupiny odborníků nebo Odvolacího orgánu přijaté DSB nebo v rozhodnutí v rozhodčím řízení, přijatém podle tohoto Ujednání;

16/ Výraz "rozhodce" může být vykládán i jako osoba i jako skupina nebo člen původní skupiny odborníků, pokud působí jako rozhodce.

17/ V případě, že ustanovení jakékoli uvedené dohody, týkající se opatření přijatých vládami nebo regionálními nebo místními orgány na území Člena, jsou rozdílná od ustanovení tohoto odstavce, ustanovení této uvedené dohody budou rozhodná.

- b) budou postupovat v souladu s postupy, uvedenými v článku 21, s cílem určit dotčenému Členovi rozumnou lhůtu pro provedení doporučení a rozhodnutí; a
- c) budou postupovat v souladu s postupy, uvedenými v článku 22, s cílem určit úroveň suspenze koncesí a jiných závazků a obdržet souhlas DSB v souladu s těmito postupy před suspenzí koncesí nebo jiných závazků, vyplývajících z uvedených dohod jako důsledek toho, že dotčený Člen neprovedl doporučení nebo rozhodnutí v rozumné lhůtě.

Článek 24

Zvláštní postupy, týkající se nejméně rozvinutých členských zemí

1. V kterékoli fázi posuzování příčin sporu a řízení o řešení sporu, týkajícího se nejméně rozvinuté členské země, bude zvláštní pozornost věnována zvláštní situaci nejméně rozvinutých členských zemí. Z tohoto hlediska budou Členové postupovat umírněně při nastolování otázek podle těchto řízení, které se týkají nejméně rozvinuté členské země. Jestliže v důsledku opatření přijatého nejméně rozvinutou členskou zemí došlo k zrušení nebo zmenšení výhod, budou žalující strany postupovat umírněně při požadování vyrovnání nebo souhlasu se suspenzí uplatňování koncesí nebo jiných závazků podle těchto postupů.

2. V případech řešení sporů; týkajících se nejméně rozvinutých členských zemí, kdy v průběhu konzultací nebylo nalezeno žádné uspokojivé řešení, nabídne Generální ředitel nebo předseda DSB na žádost nejméně rozvinuté členské země své dobré služby, smíří řízení nebo zprostředkování s cílem pomoci stranám vyřešit spor ještě předtím, než je požádáno o ustavení skupiny odborníků. Generální ředitel nebo předseda DSB mohou při poskytování takové pomoci konzultovat jakýkoli zdroj, který budou považovat za potřebný.

Článek 25

Rozhodčí řízení

1. Rychlé rozhodčí řízení v rámci WTO jako alternativní prostředek řešení sporů může usnadnit urovnání některých sporů, týkajících se záležitostí jasně vymezených oběma stranami.

2. Pokud toto Ujednání nestanoví jinak, je rozhodčí řízení možné v případě, že se na tom vzájemně strany dohodnou a dojednájí postup, podle něhož se bude řídit. Dohoda o rozhodčím řízení bude oznámena všem Členům dostatečně předem před skutečným zahájením rozhodčího řízení.

3. Jiní Členové se mohou stát stranami rozhodčího řízení pouze po dohodě se stranami, které se o rozhodčím řízení dohodly. Strany v řízení se dohodnou, že se rozhodnutí podřídí. Rozhodnutí budou oznámena DSB a Radě nebo Výboru každé příslušné dohody, u níž Člen může nastolit otázku k ní se vztíká.

4. Články 21 a 22 tohoto Ujednání se použijí *mutatis mutandis* na rozhodnutí rozhodčího řízení.

Článek 26

Neporušení

1. Žaloby typu popsaného v odstavci 1 b) článku XXIII GATT 1994 v případě neporušení dohody

Pokud jsou na uvedenou dohodu uplatnitelná ustanovení odstavce 1 b) článku XXIII GATT 1994, může skupina odborníků nebo Odvolací orgán učinit rozhodnutí nebo doporučení pouze v případě, kdy sporná strana usoudí, že výhoda, vyplývající pro ni přímo nebo nepřímo z příslušné uvedené dohody, byla zrušena nebo zmenšena nebo že dosažení některého z cílů takové dohody bylo porušeno jako důsledek toho, že Člen použil opatření, které je či není v rozporu s ustanoveními této dohody. V případě a pokud tato strana usoudí a skupina odborníků nebo Odvolací orgán určí, že se případ týká opatření, které není v rozporu s ustanoveními uvedené dohody, na něž je ustanovení odstavce 1 b) článku XXIII GATT 1994 uplatnitelné, řízení stanovené v tomto Ujednání se použijí s následujícími výjimkami:

- a) žalující strana předloží podrobné odůvodnění na podporu jakékoli žaloby, týkající se opatření, které není v rozporu s příslušnou uvedenou dohodou;
- b) v případě, že bylo zjištěno, že opatření ruší nebo zmenšuje výhody, vyplývající z uvedené dohody nebo porušuje dosažení cílů takové dohody, aniž by byla porušena, neexistuje povinnost zrušit toto opatření. V takových případech však skupina odborníků nebo Odvolací orgán doporučí dotčenému Členu provést vzájemně uspokojivou úpravu;
- c) bez ohledu na ustanovení článku 21, bude moci rozhodčí řízení podle odstavce 3 článku 21, na žádost jedné ze stran, zahrnovat i určení úrovně výhod, které byly zrušeny nebo zmenšeny a může rovněž navrhnout způsoby a prostředky dosažení vzájemně uspokojivé úpravy; takové návrhy nebudou pro sporné strany závazné;
- d) bez ohledu na ustanovení odstavce 1 článku 22, bude moci být vyrovnání součástí vzájemně uspokojivé úpravy, která definitivně vyřeší spor.

2. Žaloby typu popsaného v odstavci 1 c) článku XXIII GATT 1994

Pokud jsou na uvedenou dohodu uplatnitelná ustanovení odstavce 1 c) článku XXIII GATT 1994, může skupina odborníků učinit rozhodnutí nebo doporučení pouze v případě, kdy strana usoudí, že výhoda, vyplývající pro ni přímo nebo nepřímo z příslušné uvedené dohody, byla zrušena nebo zmenšena nebo že dosažení některého z cílů takové dohody bylo porušeno jako důsledek existence situace jiné než takové, na jaké jsou uplatnitelné odstavce 1 a) a 1 b) článku XIII GATT 1994. V případě a pokud tato strana usoudí a skupina odborníků určí, že jde o záležitost podle tohoto odstavce, postupy, uvedené v tomto Ujednání, se budou uplatňovat pouze po tu fázi řízení a včetně této fáze, ke které byla zpráva skupiny odborníků zaslána Členům. Pravidla a řízení pro řešení sporů, obsažená v Rozhodnutí ze dne 12.dubna 1989 (BISD 36S/61-67), se budou uplatňovat na zprávu z hlediska zkoumání jejího přijetí a na dohled a provádění doporučení a rozhodnutí. Zároveň se použijí následující ustanovení:

- a) žalující strana předloží podrobné zdůvodnění na podporu všech argumentů, použitých v souvislosti s otázkami nastolenými podle tohoto odstavce;

- b) jestliže v záležitostech, týkajících se otázek nastolených podle tohoto odstavce, skupina odborníků shledá, že záležitost zasahuje do otázek řešení sporů jiných než podle tohoto odstavce, odešle skupina odborníků DSB zprávu o těchto otázkách a samostatnou zprávu o otázkách, týkajících se tohoto odstavce.

Článek 27

Odpovědnost sekretariátu

1. Sekretariát bude pověřen napomáhat skupinám odborníků, zvláště pokud jde o právní, historické a procedurální aspekty projednávaných otázek a poskytovat administrativní a technické služby.

2. Na žádost Člena mu Sekretariát poskytne pomoc v případě řešení sporu, ale bude patrně rovněž nezbytné, pokud jde o řešení sporů, poskytovat dodatečnou právní pomoc a poradenství rozvojovým členským zemím. Za tím účelem Sekretariát dá rozvojovým členským zemím, pokud o to požádají, k dispozici kvalifikovaného právního experta z útvaru technické spolupráce WTO. Tento expert pomůže rozvojové členské zemi tak, aby byla zabezpečena nestrannost Sekretariátu.

3. Sekretariát bude organizovat speciální výukové stáže pro Členy, kteří o to projeví zájem, týkající se těchto řízení a praktického řešení sporů tak, aby to expertům Členů umožnilo být lépe informováni o těchto otázkách.

DODATEK 1

DOHODY, NA KTERÉ SE VZTAHUJE TOTO UJEDNÁNÍ

- A) Dohoda o zřízení Světové obchodní organizace
- B) Mnohostranné obchodní dohody
  - Příloha 1A: Mnohostranná dohoda o obchodu zbožím
  - Příloha 1B: Všeobecná dohoda o obchodu službami
  - Příloha 1C: Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví
  - Příloha 2: Ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů
- C) Vícestranné obchodní dohody
  - Příloha 4: Dohoda o obchodu civilními letadly
  - Dohoda o vládních zakázkách
  - Mezinárodní dohoda o obchodu mléčnými výrobky
  - Mezinárodní dohoda o obchodu hovězím masem

Uplatnitelnost tohoto Ujednání na Vícestranné obchodní dohody bude záviset na tom, zda signatářské země každé z dohod přijmou rozhodnutí o podmínkách uplatnění Ujednání na tyto dohody, včetně všech zvláštních nebo dodatkových pravidel a řízení, uvedených v dodatku 2 tak, jak bylo oznámeno Orgánu pro řešení sporů.

DODATEK 2

ZVLÁŠTNÍ A DODATKOVÁ PRAVIDLA A ŘÍZENÍ, OBSAŽENÁ
V UVEDENÝCH DOHODÁCH

<i>Dohoda</i>	<i>Pravidla a řízení</i>
Dohoda o uplatňování sanitárních a fyto-sanitárních opatření	11.2
Dohoda o textilu a ošacení	2.14, 2.21, 4.4, 5.2, 5.4, 5.6, 6.9, 6.10, 6.11, 8.1 až 8.12
Dohoda o technických překážkách obchodu	14.2 až 14.4, Příloha 2
Dohoda o provádění čl. VI GATT 1994	17.4 až 17.7
Dohoda o provádění čl. VII GATT 1994	19.3 až 19.5, Příloha II.2(f), 3, 9, 21
Dohoda o subvencích a vyrovnávacích opatřeních	4.2 až 4.12, 6.6, 7.2 až 7.10, 8.5, poznámka 35, 24.4, 27.7, Příloha V
Všeobecná dohoda o obchodu službami	XXII:3, XXIII:3
Příloha o finančních službách	4
Příloha o leteckých dopravních službách	4
Rozhodnutí o některých postupech při řešení sporů z Všeobecné dohody o obchodu službami	1 až 5

Seznam pravidel a řízení v tomto dodatku zahrnuje ustanovení, kde pouze část je v této souvislosti případná.

Jakákoli zvláštní nebo dodatková pravidla a řízení ve Vícestranných obchodních dohodách budou určena příslušnými orgány pro každou dohodu tak, jak byla oznámena Orgánu pro řešení sporů.

DODATEK 3

PRACOVNÍ POSTUPY

1. Při své práci bude skupina odborníků postupovat podle příslušných ustanovení tohoto Ujednání. Dále bude používat následující pracovní postupy.

2. Skupina odborníků se bude scházet na uzavřeném zasedání. Sporné strany a jiné dotčené strany se schůzí zúčastní pouze, jestliže je skupina odborníků pozve.

3. Usnesení skupiny odborníků a dokumenty mu předložené zůstávají důvěrné. Žádné ustanovení tohoto Ujednání nebrání sporné straně, aby svá vlastní stanoviska zveřejnila. Členové budou s informacemi předloženými jimým Členem skupině odborníků zacházet jako s důvěrnými, pokud je tento Člen za důvěrné označí. Jestliže sporná strana předloží skupině odborníků důvěrnou verzi písemného stanoviska, zpracuje zároveň, pokud o to Člen požádá, nedůvěrný výťah informací, obsažených v jeho stanoviscích, který bude moci být zveřejněn.

4. Před prvním věci se týkajícím zasedáním skupiny odborníků se stranami, předloží sporné strany skupině odborníků písemná vysvětlení, v nichž uvedou fakta případu a příslušné argumenty.

5. Na svém prvním, věci se týkajícím zasedání se stranami, požádá skupina odborníků stranu, která podala žalobu, aby případ uvedla. Poté, stále na tomtéž zasedání, bude strana, proti které žaloba směřuje, požádána, aby sdělila svůj názor.

6. Všechny třetí strany, které oznámí DSB svůj zájem ve věci, budou písemně přizvány, aby sdělily své názory v průběhu prvního, věci se týkajícího zasedání skupiny odborníků v části, která tomu bude věnována. V průběhu této části tohoto zasedání se budou moci zúčastnit všechny tyto třetí strany.

7. Formální námitky budou uplatněny v průběhu druhého, věci se týkajícího zasedání skupiny odborníků. Žalovaná strana bude mít právo ujmout se slova před stranou žalující. Před tímto zasedáním předloží strany skupině odborníků své námitky písemně.

8. Skupina odborníků může kdykoli položit otázky stranám a požádat je, aby daly vysvětlení buď v průběhu zasedání se stranami nebo písemně.

9. Sporné strany a všechny třetí strany, přizvané sdělit svůj názor v souladu s článkem 10, dají k dispozici skupině odborníků písemnou verzi svých ústních stanovisek.

10. V zájmu zabezpečit plnou transparentnost, budou stanoviska, námitky a prohlášení uvedená v odstavcích 5 až 9 činěna za přítomnosti stran. Písemná vyjádření každé strany, včetně připomínek k popisné části zprávy a odpovědi na otázky položené skupinou odborníků, budou navíc dány k dispozici druhé straně nebo stranám.

11. Jakákoli dodatečná řízení skupiny odborníků jsou přípustná.

12. Navržený program práce skupiny odborníků:

a) Obdržení prvních písemných stanovisek stran:	
1) žalující strana:	3 - 6 týdnů
2) žalovaná strana:	2 - 3 týdny
b) Datum, hodina a místo prvního, věci se týkajícího zasedání se stranami, jednání s třetími stranami:	1 - 2 týdny
c) Obdržení písemných námitek stran:	2 - 3 týdny
d) Datum, hodina a místo druhého, věci se týkajícího zasedání se stranami:	1 - 2 týdny
e) Vydání popisné části zprávy stranám:	2 - 4 týdny
f) Obdržení připomínek stran k popisné části zprávy:	2 týdny
g) Vydání prozatímní zprávy, včetně nálezu a závěrů stranám:	2 - 4 týdny
h) Konečná lhůta pro strany k předložení návrhu k přezkoumání částí(í) zprávy:	1 týden
i) Lhůta pro přezkoumání zprávy skupinou odborníků včetně případné dodatečné schůzky se stranami:	2 týdny
j) Vydání závěrečné zprávy sporným stranám:	2 týdny
k) Rozeslání závěrečné zprávy Členům:	3 týdny

Tento program může být měněn v případě nepředvídaného vývoje. Dodatečná zasedání stran budou organizována v případě potřeby.

DODATEK 4

KONZULTAČNÍ SKUPINY EXPERTŮ

Následující pravidla a řízení se budou uplatňovat na konzultační skupiny expertů, které jsou zřízeny v souladu s ustanoveními odstavce 2 článku 13.

1. Konzultační skupiny expertů jsou podřízeny skupině odborníků. Jejich zmocnění a podrobné pracovní postupy budou stanoveny skupinou odborníků, které podají zprávu.

2. Účast v konzultačních skupinách expertů bude omezena na osoby odborně zdatné a zkušené v příslušné oblasti.

3. Občané sporných stran nebudou členy konzultační skupiny expertů bez vzájemné dohody sporných stran, ledaže na základě výjimečných okolností skupina odborníků usoudí, že potřebu specializované vědecké expertizy nelze uspokojit jinak. Vládní úředníci sporných stran nebudou v konzultačních skupinách expertů působit. Členové konzultačních skupin expertů v nich budou působit osobně a nikoli jako zástupci vlády ani jako zástupci jakékoli organizace. Vlády nebo organizace jim proto nebudou dávat pokyny pokud jde o záležitosti, jimiž se konzultační skupina expertů zabývá.

4. Konzultační skupiny expertů mohou konzultovat a vyžadovat informace a technické rady od jakéhokoli zdroje, který považují za vhodný. Dříve, než si konzultační skupina expertů takové informace nebo rady od zdroje, který je v pravomoci Člena, vyžádá, bude vládu tohoto Člena informovat. Kterýkoli Člen odpoví bezodkladně a úplně na jakoukoli žádost konzultační skupiny expertů o takovou informaci, kterou konzultační skupina expertů považuje za potřebnou a přiměřenou.

5. Sporné strany budou mít přístup ke všem příslušným informacím, poskytnutým konzultační skupině expertů, pokud nemají důvěrnou povahu. Důvěrné informace, poskytnuté konzultační skupině expertů, nebudou zveřejněny bez formálního souhlasu vlády, organizace nebo osoby, která informace poskytla. V případě, že tyto informace byly konzultační skupinou expertů požadovány, ale zveřejnění těchto informací nebylo konzultační skupině expertů povoleno, bude vládou, organizací nebo osobou, která je poskytla, zpracován jejich nedůvěrný výtah.

6. Konzultační skupina expertů předloží sporným stranám návrh zprávy s cílem získat jejich připomínky a vzít je v úvahu, pokud to bude přiměřené, v závěrečné zprávě, která bude předána, jakmile bude předložena skupině odborníků, sporným stranám. Závěrečná zpráva konzultační skupiny expertů má pouze povahu poradní.

PŘÍLOHA 3

MECHANISMUS PŘEZKOUMÁVÁNÍ OBCHODNÍ POLITIKY

Členové se dohodli takto:

A. Cíle

(i) Účelem Mechanismu přezkoumávání obchodní politiky (dále uváděného jako "TPRM"^{*/}) je přispět k tomu, aby všichni Členové více dodržovali pravidla, řád a závazky přijaté v Mnohostranných obchodních dohodách, popřípadě ve Vícestranných obchodních dohodách a tak usnadnit působení mnohostranného obchodního systému, umožňující vyšší transparentnost a porozumění obchodní politice a obchodním praktikám Členů. Mechanismus přezkoumávání tak umožňuje pravidelné kolektivní zvážení a zhodnocení celého spektra obchodní politiky a obchodních praktik jednotlivých Členů a jejich dopad na působení mnohostranného obchodního systému. Není však zamýšlen, aby sloužil jako základ pro dodržování specifických závazků, vyplývajících z dohod nebo pro postupy při řešení sporů nebo aby Členům ukládal nové závazky v oblasti obchodní politiky.

(ii) Posouzení obchodní politiky podle mechanismu přezkoumávání se provádí v příslušném rozsahu v souvislosti s širšími ekonomickými a rozvojovými potřebami, politikou a cíli dotyčného Člena, jakož i v souvislosti s jeho vnějším prostředím. Funkcí mechanismu přezkoumávání je však zjistit dopady obchodní politiky a obchodních praktik Člena na mnohostranný obchodní systém.

B. Domácí transparentnost

Členové uznávají význam domácí transparentnosti rozhodnutí vlády v obchodně politických otázkách jak pro ekonomiky Členů; tak pro mnohostranný obchodní systém a souhlasí s podněcováním a podporou větší transparentnosti uvnitř jejich vlastních systémů uznávající, že se uskutečňování domácí transparentnosti musí dít na dobrovolném základě, přičemž v úvahu je nutno brát právní a politický systém každého Člena.

C. Postupy pro přezkoumávání

(i) Pro přezkoumávání obchodní politiky se tímto zřizuje Orgán pro přezkoumávání obchodní politiky (dále uváděný jako "TPRB"^{**/}).

(ii) Obchodní politika a obchodní praktiky všech Členů budou podrobeny pravidelnému přezkoumávání. Rozhodujícím faktorem pro rozhodování o frekvenci přezkoumávání bude vliv jednotlivých Členů na působení mnohostranného obchodního systému, určený jejich podílem na světovém obchodu za uplynulé reprezentativní období. První čtyři takto určené obchodní subjekty (Evropská společenství počítaje jako jeden) budou podrobeny přezkoumávání každé dva roky. Dalších 16 bude přezkoumáváno každé čtyři roky. Ostatní Členové budou podrobeni přezkoumání každých šest let, s výjimkou nejméně rozvinutých členských zemí, pro které může být stanoveno delší časové období. Rozumí se, že přezkoumávání subjektů, které mají společnou zahraniční obchodní politiku, týkající se více než jednoho

---

*/ Trade Policy Review Mechanism.

**/ Trade Policy Review Body.

Člena, bude zahrnovat všechny složky obchodní politiky, mající dopad na obchod, včetně související obchodní politiky a praktik jednotlivých Členů. Výjimečně, v případě změn v obchodní politice nebo praktikách Člena, které mohou mít významný dopad na jeho obchodní partnery, může TPRB po konzultaci požádat dotyčného Člena, aby předložil dříve svůj nový přehled.

(iii) Jednání na zasedáních TPRB se budou řídit cíli, stanovenými v odstavci A. Tato jednání se budou soustřeďovat na Členovu obchodní politiku a praktiky, které jsou předmětem hodnocení podle mechanismu přezkoumávání.

(iv) TPRB sestaví základní plán pro provádění přezkoumávání. Může rovněž projednávat a brát v úvahu aktualizované zprávy od Členů. TPRB bude po konzultaci se Členy, jichž se to přímo týká, sestavovat program přezkoumávání pro každý rok. Po konzultaci s Členem nebo Členy, kteří budou podrobeni přezkoumání, může předseda vybrat mluvčí, kteří za svoji osobu uvedou projednávání v rámci TPRB.

(v) TPRB bude opírat svoji práci o následující dokumentaci:

- a) kompletní zprávu tak, jak je uvedeno v odstavci D, předloženou Členem nebo Členy, kteří jsou podrobeni přezkoumání;
- b) zprávu, koncipovanou Sekretariátem na jeho vlastní zodpovědnost, založenou na informacích, které má k dispozici a na dalších informacích, poskytnutých dotyčným Členem nebo Členy. Sekretariát by měl usilovat o to, aby od dotyčného Člena nebo Členů získal objasnění jejich obchodní politiky a praktik.

(vi) Zprávy Členů, kteří jsou podrobeni přezkoumávání a zpráva Sekretariátu spolu s protokolem z příslušného jednání TPRB, budou po provedeném přezkoumání neprodleně publikovány.

(vii) Tyto dokumenty budou postoupeny Konferenci ministrů, která je vezme na vědomí.

D. Podávání zpráv

S cílem dosáhnout co nejvyššího stupně transparentnosti bude každý Člen pravidelně předkládat TPRB zprávy. Úplné zprávy budou obsahovat popis obchodní politiky a praktik, uplatňovaných dotyčným Členem nebo Členy podle dohodnutého vzoru, schváleného TPRB. Tento vzor se bude zpočátku opírat o Vzor pro zprávy zemí, stanovený Rozhodnutím z 19.července 1989 (BISD 36S/406-409) doplněný podle potřeby tak, aby obsah zpráv zahrnoval všechny aspekty obchodní politiky, pokryté Mnohostrannými obchodními dohodami podle Přílohy 1, popřípadě Vícestrannými obchodními dohodami. Podle zkušeností může TPRB tento vzor upravit. Pokud dojde v době mezi přezkoumáním v jejich obchodní politice k významným změnám, podají o tom Členové stručnou zprávu; na základě dohodnutého vzoru budou každoročně poskytovány nejnovější statistické informace. Zvláštní pozornost bude věnována potížím nejméně rozvinutých členských zemí při sestavování zpráv. Sekretariát poskytne na žádost rozvojovým členským zemím a zejména nejméně rozvinutým členským zemím technickou pomoc. Informace, obsažené ve zprávách, by měly být v co největší míře koordinovány s oznámeními, učiněnými podle ustanovení Mnohostranných obchodních dohod, popřípadě Vícestranných obchodních dohod.

E. Vztah k ustanovením GATT 1994 a GATS o platební bilanci

Členové uznávají potřebu co nejvíce snížit břímě vlád, které se musí podrobit úplným konzultacím při uplatňování ustanovení o platební bilanci GATT 1994 nebo GATS. Za tímto účelem předseda TPRB, po konzultaci s dotyčným Členem nebo Členy a s předsedou Výboru pro omezení, uplatňovaná z důvodu platební bilance, vypracuje administrativní ujednání tak, aby byl obvyklý rytmus přezkoumávání obchodní politiky harmonizován s časovým rozvrhem pro konzultace o platební bilanci bez toho, že bude docházet k odkladu přezkoumávání obchodní politiky o více než 12 měsíců.

F. Vyhodnocení mechanismu

TPRB provede vyhodnocení působení TPRM nejpozději do pěti let po vstupu v platnost Dohody o WTO. Výsledky hodnocení budou předloženy Konferenci ministrů. Ta může následně provést vyhodnocení TPRM v intervalech, které určí, nebo jak bude Konferencí ministrů požadováno.

G. Přehled vývoje v mezinárodním obchodním prostředí

TPRB bude rovněž každý rok zkoumat vývoj v mezinárodním obchodním prostředí, který má vliv na mnohostranný obchodní systém. Zkoumání se bude opírat o výroční zprávu Generálního ředitele o hlavních činnostech WTO osvětlující významné otázky, ovlivňující obchodní systém.

PŘÍLOHA 4**VÍCESTRANNÉ OBCHODNÍ DOHODY^{*/}****DOHODA O OBCHODU CIVILNÍMI LETADLY**

Dohoda o obchodu civilními letadly, sjednaná v Ženevě dne 12.dubna 1979 (BISD 26S/162) ve znění změn, úprav nebo dodatků.

DOHODA O VLÁDNÍCH ZAKÁZKÁCH

Dohoda o vládních zakázkách, sjednaná v Marrakeši dne 15.dubna 1994.

MEZINÁRODNÍ DOHODA O OBCHODU MLÉČNÝMI VÝROBKY

Mezinárodní dohoda o obchodu mléčnými výrobky, sjednaná v Marrakeši dne 15.dubna 1994.

MEZINÁRODNÍ DOHODA O OBCHODU HOVĚZÍM MASEM

Mezinárodní dohoda o obchodu hovězím masem, sjednaná v Marrakeši dne 15.dubna 1994.

---

^{*/} Tyto dohody podléhají samostatnému procesu přijetí. Česká republika se dne 15.dubna 1994 nestala jejich signatářem.

ROZHODNUTÍ O OPATŘENÍCH VE PROSPĚCH NEJMÉNĚ ROZVINUTÝCH ZEMÍ

Ministři,

uznávající kritickou situaci nejméně rozvinutých zemí a potřebu zabezpečit jejich efektivní účast ve světovém obchodním systému a k přijetí opatření ke zlepšení jejich obchodních příležitostí;

uznávající specifické potřeby nejméně rozvinutých zemí v oblasti přístupu na trh, kde pokračující preferenční přístup zůstává hlavním prostředkem pro zlepšení jejich obchodních příležitostí;

znovu potvrzující svůj závazek plnit bezvýtku ustanovení, týkající se nejméně rozvinutých zemí, obsažených v odstavcích 2 d), 6 a 8 Rozhodnutí z 28. listopadu 1979 o rozdílném a výhodnějším zacházení, reciprocitě a plnější účasti rozvojových zemí;

majíce na zřeteli závazky účastníků, jak je stanoveno v oddíle B (vii) části I Deklarace z Punta del Este;

1. *Rozhodli*, že pokud již není stanoveno v nástrojích sjednaných v průběhu Uruguayského kola a bez ohledu na to, zda tyto nástroje přijaly, budou nejméně rozvinuté země tak dlouho, dokud zůstanou v této kategorii, plnit všeobecná pravidla uvedená v dříve zmíněných nástrojích, pouze žádány přijmout závazky a koncese v rozsahu, který je v souladu s jejich vlastním rozvojem, finančními a obchodními potřebami nebo jejich administrativními a institucionálními schopnostmi. Nejméně rozvinutým zemím bude poskytnuta dodatečná lhůta jednoho roku, počínající 15. dubna 1994 k předložení jejich listin koncesí a závazků, jak je požadováno v článku XI Dohody o zřízení Světové obchodní organizace.

2. *Se dohodli*, že:

- (i) Urychlené uplatňování všech zvláštních a rozdílných opatření, přijatých ve prospěch nejméně rozvinutých zemí, včetně těch, jež byla přijata v souvislosti s Uruguayským kolem, bude zabezpečeno mimo jiné prostřednictvím pravidelných přezkoumání.
- (ii) V možné míře mohou být koncese na celní a necelní opatření sjednaná v Uruguayském kole na výrobky vývozního zájmu nejméně rozvinutých zemí plněny autonomně, předem a bezodkladně. Bude zvažováno další vylepšení Všeobecného systému preferencí a jiných schémat na výrobky zvláštního vývozního zájmu nejméně rozvinutých zemí.
- (iii) Pravidla, stanovená v různých dohodách a nástrojích a přechodná ustanovení, sjednaná v rámci Uruguayského kola by měla být pro nejméně rozvinuté země uplatněna pružným a podpůrným způsobem. S tímto cílem budou s porozuměním posuzovány specifické a odůvodněné obavy vznesené nejméně rozvinutými zeměmi na příslušných Radách a Výborech.
- (iv) Při uplatňování opatření ke zmírnění účinků dovozu a jiných opatření, uvedených v odstavci 3 c) článku XXXVII GATT 1947 a v odpovídajících ustanovení GATT 1994 bude zvláštní pozornost věnována vývozním zájmům nejméně rozvinutých zemí.

- (v) Nejméně rozvinutým zemím bude poskytnuta podstatně zvýšená technická pomoc k rozvoji, posílení a diversifikaci jejich výroby a vývozních základů, včetně služeb, jakož i k podpoře obchodu s cílem umožnit jim dosáhnout co největšího užítku z liberalizovaného přístupu na trhy.

3. *Souhlasí* s přezkoumáváním specifických potřeb nejméně rozvinutých zemí a s pokračováním v úsilí o přijetí pozitivních opatření, která usnadní rozšíření obchodních příležitostí ve prospěch těchto zemí.

DEKLARACE K PŘÍNOSU SVĚTOVÉ OBCHODNÍ ORGANIZACE K DOSAŽENÍ VĚTŠÍ PROPOJENOSTI VE VYTVÁŘENÍ GLOBÁLNÍ EKONOMICKÉ POLITIKY

1. *Ministři uznávají*, že globalizace světové ekonomiky vedla k trvale rostoucí vzájemné závislosti mezi ekonomickými politikami uskutečňovanými jednotlivými zeměmi, včetně vzájemné závislosti mezi strukturálními, makroekonomickými, obchodními, finančními a rozvojovými aspekty vytvářené ekonomické politiky. Úkol dosáhnout souladu mezi těmito politikami se týká v první řadě vlád na národní úrovni, ale jejich mezinárodní propojení je důležitý a hodnotný prvek ve zvyšování efektivnosti těchto politik na národní úrovni. Dohody dosažené v Uruguayském kole ukazují, že všechny zúčastněné vlády uznávají, že liberální obchodní politiky mohou přispět ke zdravému růstu a rozvoji jejich vlastních ekonomik a světové ekonomiky jako celku.

2. Úspěšná spolupráce v každé oblasti ekonomické politiky přispívá k pokroku v jiných oblastech. Větší stabilita devizového kursu, založená na pravidelnější podpoře ekonomických a finančních podmínek, by měla přispívat k rozšíření obchodu, trvalého růstu a rozvoje a k úpravě vnějších nerovnováh. Je třeba rovněž zajistit odpovídající a časovaný příliv zvýhodněných i nezvýhodněných finančních zdrojů a zdrojů určených do skutečných investic do rozvojových zemí a zvýšit úsilí s cílem vyřešit problémy zadluženosti a napomáhat tak zabezpečení ekonomického růstu a rozvoje. Liberalizace obchodu tvoří stále důležitější složku úspěchu regulačních programů nastoupených mnohými zeměmi, často zahrnujících výrazné přechodné sociální výdaje. V této souvislosti si ministři všímají úlohy Světové banky a Mezinárodního měnového fondu při podpoře přizpůsobení se liberalizaci obchodu, včetně podpory zcela potraviny dovážejícím rozvojovým zemím, jež se potýkají s krátkodobými cenovými náklady, vznikajícími ze zemědělských obchodních reforem.

3. Pozitivní výsledek Uruguayského kola je hlavním přínosem k více propojeným a vzájemně se doplňujícím mezinárodním ekonomickým politikám. Závěry Uruguayského kola zabezpečují rozšíření přístupu na trhy ve prospěch všech zemí, stejně jako rámec posílených mnohostranných obchodních disciplín. Rovněž zaručují, že obchodní politika bude uskutečňována transparentnějším způsobem a s vědomím většího užítku z otevřeného obchodního ovzduší pro domácí soutěživost. Posílený mnohostranný obchodní systém, vyplývající z Uruguayského kola, je schopen poskytnout zlepšenou základnu pro liberalizaci, přispět k efektivnějšímu dohledu a k zabezpečení přísného dodržování mnohostranně sjednaných pravidel a disciplín. Tato zlepšení znamenají, že obchodní politika může hrát v budoucnu podstatnější úlohu v zabezpečování propojenosti při vytváření globální ekonomické politiky.

4. *Ministři ovšem uznávají*, že těžkosti, jejichž původ leží mimo obchod, nemohou být napraveny prostřednictvím opatření přijatých pouze v oblasti obchodu. To zdůrazňuje důležitost úsilí ke zlepšení jiných prvků při vytváření globální ekonomické politiky k doplnění účinného provádění výsledků, dosažených v Uruguayském kole.

5. Propojení mezi různými aspekty ekonomické politiky vyžaduje, aby mezinárodní instituce odpovědné za každou z těchto oblastí, sledovaly soudržné a vzájemně se podporující politiky. WTO by měla proto prosazovat a rozvíjet spolupráci s mezinárodními organizacemi odpovědnými za měnové a finanční záležitosti při respektování pravomoci, předpisů o utajení a nezbytné autonomie rozhodovacího procesu každé instituce a při zamezení ukládání vzájemné podmíněnosti a dodatečných podmínek na vlády. Ministři dále vyzývají Generálního ředitele WTO, aby spolu s Výkonným ředitelem Mezinárodního měnového fondu a Prezidentem Světové banky přezkoumal důsledky odpovědnosti WTO za spolupráci s Bretton Woodskými institucemi, stejně jako možné formy této spolupráce za účelem dosažení větší propojenosti při vytváření globální ekonomické politiky.

ROZHODNUTÍ O OZNAMOVACÍCH POSTUPECH

Ministři se rozhodli doporučit Ministerské konferenci přijetí rozhodnutí ke zlepšení a přezkoumání níže stanovených oznamovacích postupů.

Členové,

přejíce si zlepšit působení oznamovacích postupů podle Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (dále uváděné jako "Dohoda o WTO") a tím přispět k transparentnosti obchodních politik Členů a k efektivnosti dohlížecích opatření přijatých za tímto účelem;

připomínajíce si závazky v oblasti zveřejňování a oznamování, vyplývající z Dohody o WTO, včetně závazků, vyplývajících na základě protokolů o přístupu, výjimek a jiných dohod, k nimž Členové přistoupili;

se dohodli takto:

I. Všeobecná oznamovací povinnost

Členové potvrzují svůj závazek dodržovat závazky v oblasti zveřejňování a oznamování, vyplývající z Mnohostranných obchodních dohod, případně z Vícestranných obchodních dohod.

Členové si připomínají své závazky, uvedené v Ujednání o oznamování, konzultaci, řešení sporů a dohledu, přijaté dne 28. listopadu 1979 (BISD 26S/210). S ohledem na tento jejich závazek oznamovat v největší možné míře jimi přijatá obchodní opatření, ovlivňující působení GATT 1994, přičemž samotné oznámení nebude předurčovat názor na soulad těchto opatření anebo jejich vztah k právům a povinnostem podle Mnohostranných obchodních dohod, případně Vícestranných obchodních dohod, se Členové dohodli, že se budou řídit, jestliže to bude vhodné, přiloženým seznamem opatření. Členové se proto dohodli, že zavedení nebo změna těchto opatření podléhá ustanovením o oznamování podle Dohody z roku 1979.

II. Ústřední rejstřík oznámení

Bude zřízen ústřední rejstřík oznámení, za který bude odpovídat Sekretariát. Zatímco Členové budou postupovat podle existujících oznamovacích postupů, Sekretariát zabezpečí, aby ústřední rejstřík zaznamenal takové prvky informace, poskytnuté o opatření příslušným Členem, jakými jsou důvod, obchodní rozsah a ustanovení, podle kterého bylo opatření oznámeno. Ústřední rejstřík bude zahrnovat sledování vazeb mezi svými záznamy o oznámeních Člena a povinnostmi.

Ústřední rejstřík bude každoročně informovat každého Člena o pravidelných oznamovacích povinnostech, k nimž bude vyjádření Člena očekáváno v průběhu následujícího roku.

Ústřední rejstřík upozorní jednotlivé Členy na nesplněné pravidelné oznamovací povinnosti.

Informace zaznamenané v ústředním rejstříku, týkající se jednotlivých oznámení, budou poskytnuty na požádání kterémukoli Členu, jenž je oprávněn tato oznámení obdržet.

III. Přezkoumání oznamovacích povinností a postupů

Rada pro obchod zbožím uskuteční přezkoumání oznamovacích povinností a postupů podle Dohod v Příloze 1A Dohody o WTO. Přezkoumání bude uskutečněno pracovní skupinou, jejíž členství bude otevřeno pro všechny Členy. Skupina bude ustavena ihned po datu vstupu v platnost Dohody o WTO.

Pracovní skupina bude mít tato zmocnění:

- uskutečňovat důkladné přezkoumání všech existujících oznamovacích povinností Členů uvedených v Dohodách v Příloze 1A Dohody o WTO s cílem zjednodušit, normalizovat a konsolidovat v co největší možné míře tyto povinnosti, jakož i zlepšit jejich plnění, majíce na zřeteli obecný cíl zlepšit transparentnost obchodních politik Členů a účinnost dohlížecích opatření přijatých za tímto účelem a dále majíce na zřeteli možnou potřebu některých rozvojových členských zemí získat pomoc při plnění jejich oznamovacích povinností;
- předložit doporučení Radě pro obchod zbožím nejpozději dva roky po vstupu v platnost Dohody o WTO.

PŘÍLOHA

SEZNAM^{1/} PŘÍKLADŮ OPATŘENÍ, PODLEHAJÍCÍCH OZNÁMENÍ

Cla (včetně rozsahu a úrovně vázání, ustanovení, týkajících se Všeobecného systému preferencí, sazeb uplatňovaných vůči členům oblastí volného obchodu/celních unií, jiných preferencí)

Celní kvóty a přírážky

Množstevní omezení, včetně dobrovolných vývozních omezení a ujednání o řízení trhů ovlivňujících dovozy

Jiná netarifní opatření jako licence a smíšená opatření, variabilní dávky

Celní hodnocení

Pravidla původu zboží

Vládní zakázky

Technické překážky

Ochranná opatření

Antidumpingová opatření

Vyrovňovací opatření

Vývozní daně

Vývozní subvence, osvobození od daní a výhodné financování vývozu

Svobodná celní pásma, včetně výroby pod celní uzávěrou

Vývozní omezení, včetně dobrovolných vývozních omezení a ujednání o řízení trhů

Jiná vládní pomoc, včetně subvencí, osvobození od daní

Úloha státních obchodních podniků

Devizová kontrola dovozu a vývozu

Vládou přikázaný výměnný obchod

Jakákoli jiná opatření, na něž se vztahují Mnohostranné obchodní dohody v Příloze 1A k Dohodě o WTO

1/ Tento seznam nemění existující ustanovení o oznamování uvedené v Mnohostranných obchodních dohodách v Příloze 1A Dohody o WTO, případně ve Vícestranných obchodních dohodách v Příloze 4 Dohody o WTO.

DEKLARACE O VZTAZÍCH SVĚTOVÉ OBCHODNÍ ORGANIZACE S MEZINÁRODNÍM MĚNOVÝM FONDEM

Ministři,

berouce na vědomí úzké vztahy mezi SMLUVNÍMI STRANAMI GATT 1947 a Mezinárodním měnovým fondem a ustanoveními GATT 1947 upravujícími tyto vztahy, zejména článek XV GATT 1947;

uznávajíc přání účastníků založit vztahy Světové obchodní organizace s Mezinárodním měnovým fondem, pokud jde o oblasti, na něž se vztahují Mnohostranné obchodní dohody v příloze 1A Dohody o WTO, na ustanoveních, která upravovala vztahy SMLUVNÍCH STRAN GATT 1947 s Mezinárodním měnovým fondem.;

Tímto znovu *potvrzují*, že pokud není v Závěrečném aktu stanoveno jinak, budou vztahy Světové obchodní organizace s Mezinárodním měnovým fondem, pokud jde o oblasti, na něž se vztahují Mnohostranné obchodní dohody v příloze 1A Dohody o WTO, založeny na ustanoveních, která upravovala vztahy SMLUVNÍCH STRAN GATT 1947 s Mezinárodním měnovým fondem.

ROZHODNUTÍ K OPATŘENÍM, TÝKAJÍCÍM SE MOŽNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ REFORMNÍHO PROGRAMU NA NEJMÉNĚ ROZVINUTÉ ZEMĚ A ZCELA POTRAVINY DOVÁŽEJÍCÍ ROZVOJOVÉ ZEMĚ

1. *Ministři uznávají*, že postupné plnění výsledků Uruguayského kola jako celku bude vytvářet větší příležitosti pro rozvoj obchodu a ekonomický růst k prospěchu všech účastníků.

2. *Ministři uznávají*, že během reformních programů, směřujících k větší liberalizaci obchodu v zemědělství, mohou nejméně rozvinuté a zcela potraviny dovážející rozvojové země zaznamenat negativní důsledky, pokud jde o dostupnost odpovídajících dodávek základních potravin z vnějších zdrojů v rozumných lhůtách a podmínkách, včetně krátkodobých těžkostí ve financování normální úrovně obchodních dovozů základních potravin.

3. *Ministři proto souhlasí* se zřízením vhodného mechanismu k zabezpečení toho, aby plnění výsledků Uruguayského kola v obchodu se zemědělskými výrobky neovlivnilo negativně dosažitelnost potravinové pomoci na úrovni, která je dostatečná k pokračování v poskytování pomoci pro zajišťování potravinových potřeb rozvojových zemí, zejména nejméně rozvinutých a zcela potraviny dovážejících rozvojových zemí. Za tímto účelem se *ministři dohodli*:

- (i) přezkoumávat úroveň potravinové pomoci, pravidelně stanovené Výborem pro potravinovou pomoc podle Úmluvy o potravinové pomoci 1986 a navazovat jednání na vhodném fóru ke stanovení takové úrovně závazků k potravinové pomoci, která je dostatečná k pokrytí oprávněných potřeb rozvojových zemí během reformního programu;
- (ii) přijmout směrnice k zabezpečení toho, aby byl zvýšený podíl základních potravin nejméně rozvinutým zemím a zcela potraviny dovážejícím rozvojovým zemím poskytován zcela ve formě darů a/nebo za přiměřeně výhodných podmínek v souladu s článkem IV Úmluvy o potravinové pomoci 1986;

- (iii) plně zvážit, v souvislosti se svými programy pomoci, žádosti o poskytnutí technické a finanční pomoci nejméně rozvinutým zemím a zcela potraviny dovážejícím rozvojovým zemím ke zlepšení jejich zemědělské produktivity a infrastruktury.

4. *Ministři se dále dohodli zabezpečit, aby jakákoli dohoda, týkající se úvěrů na vývoz zemědělských výrobků, obsahovala příslušná ustanovení o rozdílném zacházení ve prospěch nejméně rozvinutých a zcela potraviny dovážejících rozvojových zemí.*

5. *Ministři uznávají, že jako důsledek Uruguayského kola mohou jisté rozvojové země zaznamenat krátkodobé potíže ve financování obvyklé úrovně obchodních dovozů a že těmto zemím může být umožněno čerpat zdroje mezinárodních finančních institucí na základě existujících mechanismů nebo mohou být tyto mechanismy vytvořeny v souladu s regulačními programy s cílem čelit těmto finančním těžkostem. V této souvislosti Ministři berou na vědomí odstavec 37 zprávy Generálního ředitele SMLUVNÍCH STRAN GATT 1947 o jeho konzultacích s Výkonným ředitelem Mezinárodního měnového fondu a Prezidentem Světové banky (MTN.GNG/NG14/W/35).*

6. Ustanovení tohoto Rozhodnutí budou předmětem pravidelného přezkoumání Konferencí ministrů a důsledky provádění tohoto Rozhodnutí budou v případě potřeby sledovány Výborem pro zemědělství.

ROZHODNUTÍ O OZNÁMENÍ PRVÉHO ZAČLENĚNÍ PODLE ČLÁNKU 2.6 DOHODY O TEXTILU A OŠACENÍ

Ministři se dohodli, že účastníci, udržující omezení, na která se vztahuje odstavec 1 článku 2 Dohody o textilu a ošacení, oznámí všechny podrobnosti o opatřeních přijatých podle odstavce 6 článku 2 této Dohody Sekretariátu GATT nejpozději 1.října 1994. Sekretariát GATT urychleně rozešle tato oznámení ostatním účastníkům pro informaci. Tato oznámení budou dána k dispozici Orgánu pro kontrolu nad textilem, až bude ustaven, pro účely, uvedené v odstavci 21 článku 2 Dohody o textilu a ošacení.

ROZHODNUTÍ O NAVRHOVANÉM UJEDNÁNÍ O INFORMAČNÍM SYSTÉMU NOREM WTO-ISO

Ministři rozhodli doporučit, aby Sekretariát Světové obchodní organizace (WTO) s Mezinárodní normalizační organizací (ISO) dosáhly vzájemné dohody o založení informačního systému, podle kterého:

1. členové ISONET budou Informačnímu středisku ISO/IEC v Ženevě zasílat oznámení, uvedená v odstavcích C a J Kodexu správné praxe pro přípravu, přijímání a uplatňování norem podle Přílohy 3 k Dohodě o technických překážkách obchodu, způsobem tam uvedeným;

2. v pracovních programech podle odstavce J budou používány následující (abecední) číselné klasifikační systémy:

- a) *klasifikační systém norem, který by normalizačním orgánům umožnil přidělit každé normě, zmíněné v pracovním programu (abecední) číselné označení předmětné záležitosti;*

- b) *stupňovitý kódový systém*; který by normalizačním orgánům umožnil přidělit každé normě, zmíněné v pracovním programu, (abecední) číselné označení stadia vývoje normy; z tohoto důvodu by mělo být rozlišováno alespoň pět vývojových etap: 1) etapa, ve které bylo přijato rozhodnutí o vývoji normy, avšak technické práce dosud nebyly započaty; 2) etapa, ve které započaly technické práce, avšak lhůta pro předložení připomínek dosud nezačala běžet; 3) etapa, ve které začala běžet lhůta pro předložení připomínek, avšak dosud neuplynula; 4) etapa, ve které uplynula lhůta pro předložení připomínek, avšak norma dosud nebyla přijata; 5) etapa, ve které byla norma přijata;
- c) *identifikační systém*, zahrnující všechny mezinárodní normy, který by umožnil normalizačním orgánům přidělit každé normě, zmíněné v pracovním programu, (abecední) číselné označení mezinárodní normy/norem použité za základ;

3. Informační středisko ISO/IEC bude Sekretariátu doručovat ihned výtisky všech oznámení, uvedených v odstavci C Kodexu správné praxe;

4. Informační středisko ISO/IEC bude pravidelně publikovat informace, které obdrželo v oznámeních, učiněných podle odstavců C a J Kodexu správné praxe; tato publikace, za kterou může být požadován přiměřený poplatek, bude dostupná členům ISONET a prostřednictvím Sekretariátu Členům WTO.

ROZHODNUTÍ O POSOUZENÍ PUBLIKACE INFORMAČNÍHO STŘEDISKA ISO/IEC

Ministři rozhodli, že Výbor pro technické překážky obchodu v souladu s odstavcem 1 článku 13 Dohody o technických překážkách obchodu, uvedené v Příloze 1A Dohody o WTO, podle něhož je ustaven, bude, aniž by byla dotčena ustanovení o konzultacích a řešení sporů, nejméně jedenkrát za rok přezkoumávat publikaci Informačního střediska ISO/IEC o informacích, které obdrželo podle Kodexu správné praxe pro přípravu, přijímání a uplatňování norem, uvedeného v Příloze 3 k této Dohodě, s cílem poskytnout Členům příležitost projednat jakékoliv záležitosti, vztahující se k působení tohoto Kodexu.

Aby se toto projednávání usnadnilo, poskytne Sekretariát Členům seznam všech normalizačních orgánů, které Kodex přijaly, jakož i seznam těch normalizačních orgánů, které od předchozího přezkoumání Kodex přijaly nebo od něj odstoupily.

Sekretariát dále Členům bezodkladně rozešle výtisky oznámení, obdržených od Informačního střediska ISO/IEC.

ROZHODNUTÍ PROTI OBCHÁZENÍ

Ministři,

berouce na vědomí, že ačkoli problém obcházení antidumpingových opatření představoval část jednání, která předcházela Dohodě o provádění článku VI GATT 1994, vyjednávači nebyli sto se dohodnout na specifickém textu,

pamětlivi, že je žádoucí uplatňování jednotných pravidel v této oblasti co nejdříve,

rozhodli se postoupit tuto záležitost Výboru pro otázky antidumpingu, ustavenému podle zmíněné Dohody, k vyřešení.

**ROZHODNUTÍ O PŘEZKOUMÁNÍ ČLÁNKU 17.6
DOHODY O PROVÁDĚNÍ ČLÁNKU VI
VŠEOBECNÉ DOHODY O CLECH A OBCHODU 1994**

Ministři se dohodli takto:

Způsob přezkoumávání uvedený v odstavci 6 článku 17 Dohody o provádění článku VI GATT 1994 bude po 3 letech prověřen s cílem posoudit otázku, zda je způsobilý pro všeobecné uplatňování.

**DEKLARACE ŘEŠENÍ SPORŮ PODLE DOHODY
O PROVÁDĚNÍ ČLÁNKU VI VŠEOBECNÉ DOHODY
O CLECH A OBCHODU 1994 NEBO ČÁSTI V DOHODY
O SUBVENCÍCH A VYROVNÁVACÍCH OPATŘENÍCH**

Ministři uznávají, pokud jde o řešení sporů podle Dohody o provádění článku VI GATT 1994 nebo části V Dohody o subvencích a vyrovnávacích opatřeních, potřebu sladění řešení sporů, vyplývajících z antidumpingových a vyrovnávacích opatření.

**DEKLARACE, TÝKAJÍCÍ SE PŘÍPADU, KDY MÁ CELNÍ SPRÁVA
DŮVODY POCHYBOVAT O PRAVDIVOSTI NEBO PŘESNOSTI
PROHLAŠOVANÉ HODNOTY**

Ministři vyzývají Výbor pro celní hodnocení zřízený podle Dohody o provádění článku VII GATT 1994, aby přijal následující rozhodnutí:

Výbor pro celní hodnocení,

potvrzujíc, že převodní hodnota podle Dohody o provádění článku VII GATT 1994 (dále uváděné jako "Dohoda"), je prvořadým základem pro určení celní hodnoty;

uznávajíc, že se celní správa může zabývat případy, kdy má důvody pochybovat o pravdivosti nebo přesnosti informací nebo listin předložených obchodníky na podporu prohlašované hodnoty;

zdůrazňujíc, že by celní správa, pokud tak činí, neměla způsobit újmu oprávněným obchodním zájmům obchodníků;

berouc v úvahu článek 17 Dohody, odstavec 6 přílohy III Dohody a příslušná rozhodnutí Technického výboru pro celní hodnocení;

rozhodl takto:

1. Je-li předloženo prohlášení a celní správa má důvody pochybovat o pravdivosti nebo přesnosti informací nebo listin, předložených na podporu tohoto prohlášení, může celní správa požadovat na dovozci, aby předložil doplňující odůvodnění, včetně listin nebo jiných důkazů, osvědčujících, že prohlašovaná hodnota odpovídá celkové částce skutečně placené nebo která má být zaplacená za dovezené zboží, upravené podle ustanovení článku 8. Jestliže poté, co obdržela tato doplňující odůvodnění, nebo neobdržela odpověď, má celní správa stále důvodné pochybnosti o pravdivosti nebo přesnosti prohlašované hodnoty, bude moci, s přihlédnutím k ustanovením článku 11, mít za to, že celní hodnota nemůže být určena podle ustanovení

článku 1. Celní správa dříve, než přijme konečné rozhodnutí, sdělí dovozci, a požádá-li o to, učiní tak písemnou formou, důvody, které ji vedou k pochybnostem o pravdivosti nebo přesnosti předložených informací nebo listin a poskytne dovozci rozumnou možnost jí odpovědět. Bylo-li přijato konečné rozhodnutí, celní správa o něm písemně uvědomí dovozce a uvede důvody, které ji k tomu vedly.

2. Při uplatňování této Dohody je pro Člena zcela na místě pomoci jinému Členu za vzájemně sjednaných podmínek.

ROZHODNUTÍ O TEXTECH, TÝKAJÍCÍCH SE MINIMÁLNÍCH HODNOT A DOVOZU VÝHRADNÍMI ZÁSTUPCI, VÝHRADNÍMI DISTRIBUTORY A VÝHRADNÍMI ZPROSTŘEDKOVATELI

Ministři rozhodli předložit Výboru pro celní hodnocení zřízenému podle Dohody o provádění článku VII GATT 1994 k přijetí následující texty:

I.

V případech, kdy rozvojové členské země učiní výhradu na zachování úředně stanovených minimálních hodnot za podmínek odstavce 2 přílohy III a prokáží, že tak činí plným právem, Výbor s porozuměním přezkoumá žádost o výhradu, která mu bude za tímto účelem předložena.

Bude-li výhrada přijata, ustanovení a podmínky uvedené v odstavci 2 přílohy III, plně přihlednou k rozvojovým, finančním a obchodním potřebám dotčené rozvojové země.

II.

1. Jistý počet rozvojových zemí vyjádřil obavu, že mohou vzniknout problémy s hodnocením dovozů, uskutečňovaných výhradními zástupci, výhradními distributory a výhradními zprostředkovateli. Na základě odstavce 1 článku 20 mohou rozvojové členské země odložit uplatňování ustanovení této Dohody na dobu nepřesahující pět let. V této souvislosti rozvojové členské země, které použijí tohoto ustanovení, budou moci využít této lhůty k příslušným studiím a přijmout všechna opatření nezbytná k usnadnění jejího uplatňování.

2. Vzhledem k tomu Výbor doporučuje, aby Rada pro celní spolupráci pomohla rozvojovým členským zemím, podle ustanovení přílohy II, vypracovat a uskutečnit studie v oblastech, o nichž bude zjištěno, že mohou činit problémy, včetně těch, které se vztahují k dovozům uskutečňovaným výhradními zástupci, výhradními distributory a výhradními zprostředkovateli.

ROZHODNUTÍ O INSTITUČIONÁLNÍCH UJEDNÁNÍCH K VŠEOBECNÉ DOHODĚ O OBCHODU SLUŽBAMI

Ministři rozhodli doporučit, aby Rada pro obchod službami přijala na svém prvním zasedání níže uvedené rozhodnutí o pomocných orgánech.

Rada pro obchod službami,

jednajíc v souladu s článkem XXIV s cílem usnadnit působení a podpořit cíle Všeobecné dohody o obchodu službami,

rozhodla takto:

1. Kterýkoli pomocný orgán, který Rada může zřídit, bude podávat Radě zprávu každoročně nebo častěji, pokud to bude potřebné. Každý takový orgán si stanoví vlastní jednací řád a může zřídit, pokud to bude vhodné, své vlastní pomocné orgány.

2. Kterýkoli sektorový výbor bude vykonávat povinnosti, které mu byly svěřeny Radou a poskytne Členům příležitost konzultovat jakoukoli otázku, týkající se obchodu službami v daném sektoru a působení sektorové přílohy, ke které se může vztahovat. Takové povinnosti zahrnou:

- a) provádět stálé přezkoumávání a dohled nad uplatňováním Dohody ve vztahu k danému sektoru;
- b) zpracovávat návrhy nebo doporučení pro posouzení Radou v souvislosti s jakoukoliv záležitostí, vztahující se k obchodu v daném sektoru;
- c) existuje-li příloha, vztahující se k sektoru, posuzovat návrhy na změny této sektorové přílohy a podávat příslušná doporučení Radě;
- d) poskytovat prostor pro technické diskuse, provádět studie o opatřeních Členů a zkoumat jakoukoli jinou technickou otázku, dotýkající se obchodu službami v daném sektoru;
- e) poskytovat technickou pomoc rozvojovým členským zemím a rozvojovým zemím, jednajícím o přístupu k Dohodě o zřízení Světové obchodní organizace, pokud jde o uplatňování závazků nebo v jiných záležitostech, dotýkajících se obchodu službami v daném sektoru; a
- f) spolupracovat s jakýmikoliv jinými pomocnými orgány, zřízenými podle Všeobecné dohody o obchodu službami nebo jakýmikoliv mezinárodními organizacemi působícími v jakémkoliv daném sektoru.

3. Tímto je zřízen Výbor pro obchod finančními službami, který bude mít povinnosti uvedené v odstavci 2.

ROZHODNUTÍ O NĚKTERÝCH POSTUPECH PŘI ŘEŠENÍ SPORŮ Z VŠEOBECNÉ DOHODY O OBCHODU SLUŽBAMI

Ministři rozhodli doporučit, aby Rada pro obchod službami přijala na svém prvním zasedání níže uvedené rozhodnutí.

Rada pro obchod službami,

berouc v úvahu specifickou povahu povinností a specifických závazků, vyplývajících z Dohody o obchodu službami, pokud jde o řešení sporů podle článků XXII a XXIII,

rozhodla takto:

1. Bude zřízen seznam členů skupin odborníků, který bude pomůckou při jejich výběru.

2. Za tím účelem mohou Členové navrhnout jména jednotlivců, majících kvalifikaci uvedenou v odstavci 3 s tím, aby byli zahrnuti do seznamu a poskytnou jejich životopis s přehledem jejich kvalifikací, včetně, je-li to vhodné, uvedení odborných znalostí v příslušném sektoru.

3. Skupiny odborníků budou složeny z velmi kvalifikovaných osob bez ohledu na to, mají-li vztah k vládním orgánům či nikoli, které mají zkušenosti v otázkách, vztahujících se ke Všeobecné dohodě o obchodu službami a/nebo k obchodu službami, včetně souvisejících otázek regulace. Členové skupin odborníků v nich budou působit jako soukromé osoby a nikoli jako zástupci vlády nebo organizace.

4. Skupiny odborníků pro spory, týkající se sektorových záležitostí, budou mít potřebné odborné znalosti, nezbytné pro specifické sektory služeb, kterých se spor týká.

5. Sekretariát povede seznam členů a vypracuje po konzultaci s předsedou Rady postupy pro jeho vedení.

ROZHODNUTÍ O OBCHODU SLUŽBAMI A ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ

Ministři rozhodli doporučit, aby Rada pro obchod službami přijala na svém prvním zasedání níže uvedené rozhodnutí.

Rada pro obchod službami,

uznávajíc, že opatření potřebná pro ochranu životního prostředí mohou být v rozporu s ustanoveními Dohody; a

berouc na vědomí skutečnost, že jelikož se opatření potřebná k ochraně životního prostředí vyznačují tím, že mají za cíl ochranu života nebo zdraví lidí, zvířat a rostlin, není jasné, zda existuje potřeba učinit pro tuto ochranu více, než je obsaženo v odstavci b) článku XIV;

rozhodla takto:

1. Pro určení, zda se, s ohledem na taková opatření, jeví potřebnou jakákoliv změna článku XIV Dohody, Výbor pro obchod a životní prostředí se žádá, aby přezkoumal vztah mezi obchodem službami a životním prostředím, včetně otázky trvalého rozvoje a podal o tom zprávu s doporučeními, pokud k nim dospěje. Výbor rovněž přezkoumá význam mezivládních dohod o životním prostředí a jejich vztah k Dohodě.

2. Výbor podá zprávu o výsledcích své práce prvním zasedání Konference ministrů konanému každé 2 roky, po vstupu v platnost Dohody o zřízení Světové obchodní organizace.

ROZHODNUTÍ O JEDNÁNÍCH O POHYBU FYZICKÝCH OSOB

Ministři,

berouce na vědomí závazky, vyplývající z jednání Uruguayského kola o pohybu fyzických osob za účelem dodávání služeb;

dbalí cílů Všeobecné dohody o obchodu službami, včetně vzrůstající účasti rozvojových zemí v obchodu službami a rozšíření jejich vývozu služeb;

uznávajíc důležitost dosažení vyšších úrovní závazků o pohybu fyzických osob s cílem umožnit rovnováhu výhod podle Všeobecné dohody o obchodu službami;

rozhodli takto:

1. Jednání o další liberalizaci pohybu fyzických osob za účelem dodávání služeb budou pokračovat po ukončení Uruguayského kola s cílem umožnit, aby účastníci dosáhli vyšších úrovní závazků podle Všeobecné dohody o obchodu službami.

2. Zřizuje se Negociační skupina o pohybu fyzických osob, která jednání uskuteční. Skupina si stanoví svůj vlastní jednací řád a bude pravidelně podávat zprávy Radě pro obchod službami.

3. Negociační skupina uskuteční své první negociační zasedání nejpozději 16.května 1994. Ukončí tato jednání a vypracuje závěrečnou zprávu nejpozději 6 měsíců po vstupu v platnost Dohody o zřízení Světové obchodní organizace.

4. Závazky, vyplývající z těchto jednání, budou zapsány v listinách specifických závazků Členů.

ROZHODNUTÍ O FINANČNÍCH SLUŽBÁCH

Ministři,

berouce na vědomí, že závazky k finančním službám zapsané účastníky v listinách při ukončení Uruguayského kola, vstoupí v platnost na základě nejvyšších výhod ve stejnou dobu jako Dohoda o zřízení Světové obchodní organizace (dále uváděná jako "Dohoda o WTO"),

rozhodli takto:

1. Na konci období, končícího nejpozději 6 měsíců po datu vstupu v platnost Dohody o WTO, budou Členové moci zlepšit, upravit nebo odvolat všechny nebo část svých závazků v tomto sektoru, aniž by nabídli vyrovnání, bez ohledu na ustanovení článku XXI Všeobecné dohody o obchodu službami. Současně Členové dokončí zpracování svých stanovisek, vztahujících se ke zproštění ze zacházení podle nejvyšších výhod v tomto sektoru, bez ohledu na ustanovení Přílohy o zproštění ze závazků podle článku II. Od data vstupu v platnost Dohody o WTO a až do konce období zmíněného výše, se nebudou zproštění, zapsaná v Příloze o zproštění ze závazků podle článku II a podmíněná úrovní závazků přijatých jinými účastníky nebo zproštěními jiných účastníků, uplatňovat.

2. Výbor pro obchod finančními službami bude sledovat postup jakýchkoliv jednání, uskutečněných podle podmínek tohoto Rozhodnutí a podá o nich zprávu Radě pro obchod službami nejpozději 4 měsíce po datu vstupu v platnost Dohody o WTO.

ROZHODNUTÍ O JEDNÁNÍCH O NÁMOŘNÍCH DOPRAVNÍCH SLUŽBÁCH

Ministři,

berouce na vědomí, že závazky o námořních dopravních službách, zapsané účastníky v listinách při ukončení Uruguayského kola, vstoupí v platnost na základě nejvyšších výhod ve stejnou dobu jako Dohoda o zřízení Světové obchodní organizace (dále uváděná jako "Dohoda o WTO"),

rozhodli takto:

1. V rámci Všeobecné dohody o obchodu službami budou na základě dobrovolnosti zahájena jednání v sektoru námořních dopravních služeb. Jednání budou svým rozsahem souhrnná, zaměřená na závazky v mezinárodní námořní dopravě, pomocných službách a na přístup k přístavním zařízením a na jejich používání a vedoucí k odstranění omezení v rámci pevného časového rozvrhu.

2. Zřizuje se Negociační skupina o námořních dopravních službách (dále uváděná jako "Negociační skupina"), aby plnila toto zmocnění. Negociační skupina bude pravidelně podávat zprávy o postupu těchto jednání.

3. Jednání v Negociační skupině budou otevřena všem vládám a Evropským společenstvím, které oznámí svůj záměr se jich zúčastnit. K tomuto dni oznámili svůj záměr účastnit se jednání následující:

Argentina, Evropská společenství a jeho členské země, Finsko, Filipíny, Hongkong, Island, Indonésie, Kanada, Korea, Malajsie, Mexiko, Nový Zéland, Norsko, Polsko, Rumunsko, Singapur, Spojené státy, Švédsko, Švýcarsko, Thajsko, Turecko.

Další oznámení o záměru účastnit se jednání budou zaslána deponitáři Dohody o WTO.

4. Negociační skupina uskuteční své první negociační zasedání nejpozději 16. května 1994. Ukončí tato jednání a vypracuje závěrečnou zprávu nejpozději v červnu 1996. Závěrečná zpráva Negociační skupiny bude obsahovat datum pro provádění výsledků těchto jednání.

5. Do ukončení jednání jsou článek II a odstavce 1 a 2 Přílohy o zproštění ze závazků podle článku II suspendovány při jejich uplatňování v tomto sektoru a není potřebné zapisovat zproštění ze zacházení podle nejvyšších výhod. Při ukončení jednání budou Členové moci zlepšit, upravit nebo odvolat kterékoli závazky učiněné v tomto sektoru v průběhu Uruguayského kola, aniž by nabídli vyrovnání, bez ohledu na ustanovení článku XXI Dohody. Současně Členové dokončí zpracování svých stanovisek, vztahujících se ke zproštění ze zacházení podle nejvyšších výhod v tomto sektoru, bez ohledu na ustanovení Přílohy o zproštění ze závazků podle článku II. Jestliže by jednání neuspěla, Rada pro obchod službami rozhodne, zda jednání mají pokračovat v souladu s tímto zmocněním.

6. Jakékoliv závazky, vyplývající z jednání, včetně data jejich vstupu v platnost, budou zapsány v listinách přiložených k Všeobecné dohodě o obchodu službami a budou podléhat všem ustanovením Dohody.

7. Rozumí se, že okamžitě a poté k datu, které bude stanoveno podle odstavce 4, neuplatní účastníci žádné opatření, dotýkající se obchodu námořními dopravními službami s výjimkou opatření, reagujícího na opatření, uplatňovaná jinými zeměmi a zaměřeného na zachování nebo zlepšení svobody poskytování námořních dopravních služeb nebo takového, které by zlepšilo jejich negociační postavení a vliv.

8. Provádění odstavce 7 bude podléhat dohledu Negociační skupiny. Kterýkoli účastník může upozornit Negociační skupinu na jakékoliv opatření nebo opomenutí, které považuje za závažné pro splnění odstavce 7. Taková oznámení se budou považovat za předložená Negociační skupině jejich přijetím Sekretariátem.

ROZHODNUTÍ O JEDNÁNÍCH O ZÁKLADNÍCH TELEKOMUNIKACÍCH

Ministři rozhodli takto:

1. Budou zahájena jednání, na nichž bude účast dobrovolná a která budou vedena s cílem postupně liberalizovat obchod v telekomunikačních dopravních sítích a službách (dále uváděných jako "základní telekomunikace") v rámci Všeobecné dohody o obchodu službami.

2. Aniž by byly dotčeny jejich výsledky, budou jednání svým rozsahem souhrnná a žádné základní telekomunikace z nich nebudou *a priori* vyňaty.

3. Zřizuje se Negociační skupina pro základní telekomunikace (dále uváděná jako "Negociační skupina"), aby plnila toto zmocnění. Negociační skupina bude pravidelně podávat zprávy o postupu těchto jednání.

4. Jednání v Negociační skupině budou otevřena všem vládám a Evropským společenstvím, které oznámí svůj záměr se jich zúčastnit. K tomuto dni oznámili svůj záměr účastnit se jednání následující:

Austrálie, Chile, Evropská společenství a jejich členské státy, Finsko, Hongkong, Japonsko, Kanada, Korea, Kypr, Maďarsko, Mexiko, Nový Zéland, Norsko, Rakousko, Slovenská republika, Spojené státy, Švédsko, Švýcarsko, Turecko.

Další oznámení o záměru zúčastnit se jednání budou zaslána deponitáři Dohody o zřízení Světové obchodní organizace.

5. Negociační skupina uskuteční své první negociační zasedání nejpozději 16.května 1994. Ukončí tato jednání a vypracuje závěrečnou zprávu nejpozději 30.dubna 1996. Závěrečná zpráva Negociační skupiny bude obsahovat datum pro provádění výsledků těchto jednání.

6. Jakékoliv závazky, vyplývající z jednání, včetně data jejich vstupu v platnost, budou zapsány v listinách, přiložených k Všeobecné dohodě o obchodu službami a budou podléhat všem ustanovením Dohody.

7. Rozumí se, že okamžitě a poté k datu, stanovenému podle odstavce 5, neuplatní žádný účastník opatření, dotýkající se obchodu základními telekomunikacemi, takovým způsobem, který by zlepšil jeho negociační postavení a vliv. Rozumí se, že tato ustanovení nebudou bránit uzavírání podnikových a vládních ujednání, týkajících se poskytování základních telekomunikačních služeb.

8. Provádění odstavce 7 bude podléhat dohledu Negociační skupiny. Kterýkoli účastník může upozornit Negociační skupinu na jakékoli opatření nebo opomenutí, které považuje za závažné pro splnění odstavce 7. Taková oznámení se budou považovat za předložená Negociační skupině jejich přijetím Sekretariátem.

ROZHODNUTÍ O PROFESIONÁLNÍCH SLUŽBÁCH

Ministři rozhodli doporučit, aby Rada pro obchod službami přijala na svém prvním zasedání níže uvedené rozhodnutí:

Rada pro obchod službami,

uznávajíc dopad regulačních opatření, vztahujících se k profesionální kvalifikaci, technickým normám a licenčnímu řízení na rozšíření obchodu profesionálními službami;

přejíc si zavést mnohostranná pravidla a postupy s cílem zajistit aby, jsou-li přijaty specifické závazky, taková regulační opatření nevytvářela zbytečné překážky pro dodávky profesionálních služeb;

rozhodla takto:

1. Pracovní program, uvedený v odstavci 4 článku VI o domácí regulaci, by měl být okamžitě uveden v účinnost. Za tím účelem bude založena Pracovní skupina o profesionálních službách, aby prozkoumala pravidla a postupy nutné k zajištění toho, aby opatření, vztahující se ke kvalifikačním požadavkům a postupům, technickým normám a licenčním požadavkům v oblasti profesionálních služeb, nevytvářela zbytečné překážky obchodu a podala o tom zprávu s doporučeními.

2. Pracovní skupina jako záležitost přednostního významu učiní doporučení pro vypracování mnohostranných disciplín v sektoru účetnictví, aby se tím tak specifické závazky staly skutečně účinnými. Při zpracování těchto doporučení se pracovní skupina soustředí na:

- a) vypracování mnohostranných pravidel a postupů, vztahujících se k přístupu na trh, aby se zajistilo, že domácí regulační předpisy: (i) se opírají o objektivní a transparentní kritéria, jako je oprávněnost a způsobilost dodávat službu; (ii) nejsou více zatěžující, než je potřebné k zajištění kvality služby, čímž se usnadní účinná liberalizace účetnických služeb;
- b) používání mezinárodních norem a tak podpoří spolupráci s příslušnými mezinárodními organizacemi, vymezenými podle odstavce 5 b) článku VI, aby se stal plně účinným odstavec 5 článku VII;
- c) usnadnění účinného uplatňování odstavce 6 článku VI Dohody cestou stanovení směrnic pro uznání kvalifikací.

Při zpracovávání těchto pravidel a postupů vezme Pracovní skupina v úvahu důležitost vládních a nevládních orgánů, regulujících profesionální služby:

ROZHODNUTÍ O PŘÍSTUPU K DOHODĚ O VLÁDNÍCH ZAKÁZKÁCH

1. *Ministři vyzývají* Výbor pro vládní zakázky, zřízený podle Dohody o vládních zakázkách, uvedené v příloze 4 b) Dohody o zřízení Světové obchodní organizace, aby upřesnil následující:

- a) Člen, mající zájem o přístup podle odstavce 2 článku XXIV Dohody o vládních zakázkách, o tom bude informovat Generálního ředitele WTO a předloží příslušné informace, včetně rozsahu nabídky k začlenění do Dodatku I, majíc na zřeteli příslušná ustanovení Dohody, zejména článku I a kde je to vhodné, článku V;
- b) sdělení bude rozesláno Stranám Dohody;
- c) Člen, mající zájem o přístup, uskuteční konzultace se Stranami o podmínkách jeho přístupu k Dohodě;

- d) Výbor, s cílem usnadnit přístup, zřídí pracovní skupinu, jestliže o to dotyčný Člen nebo kterákoli Strana Dohody požádá. Pracovní skupina by měla přezkoumat: (i) rozsah nabídky učiněné žádajícím Členem; a (ii) příslušnou informaci, týkající se vývozních příležitostí na trzích Stran, berouc zřetel na existující a možné vývozní schopnosti žádajícího Člena a vývozní příležitosti pro Strany na trhu žádajícího Člena;
- e) jestliže Výbor rozhodne schválit podmínky přístupu, včetně seznamů přístupujícího Člena, přístupující Člen uloží u generálního ředitele WTO listinu o přístupu, obsahující podmínky takto dohodnuté. Seznamy přístupujícího Člena v angličtině, francouzštině a španělštině budou připojeny k Dohodě.
- f) před datem vstupu v platnost Dohody o WTO se výše uvedené postupy použijí *mutatis mutandis* vůči smluvním stranám GATT 1947, které mají zájem o přístup a úkoly, uložené Generálnímu řediteli WTO, provede Generální ředitel SMLUVNÍCH STRAN GATT 1947.

2. Bere se na vědomí, že se rozhodnutí Výboru přijímá na základě konsensu. Rovněž se bere na vědomí, že doložka o neuplatňování odstavce 11 článku XXIV platí pro kteroukoli Stranu.

ROZHODNUTÍ O UPLATŇOVÁNÍ A PŘEZKOUMÁNÍ UJEDNÁNÍ O PRAVIDLECH A ŘÍZENÍ PŘI ŘEŠENÍ SPORŮ

Ministři,

odvolávajíc se na Rozhodnutí z 22.února 1994, podle něhož existující pravidla a postupy GATT 1947 v oblasti řešení sporů zůstanou v účinnosti do data vstupu v platnost Dohody o zřízení Světové obchodní organizace;

vyzývají příslušné Rady a Výbory, aby rozhodly, že budou nadále působit s cílem projednávat jakékoli spory, u kterých byla podána žádost o konzultace před tímto datem.

vyzývají Konferenci ministrů dokončit úplné přezkoumání pravidel a řízení při řešení sporů v rámci Světové obchodní organizace v průběhu 4 let po vstupu v platnost Dohody o zřízení Světové obchodní organizace a u příležitosti svého prvního zasedání po dokončení přezkoumání přijmout rozhodnutí, zda pokračovat v uplatňování těchto pravidel a řízení při urovnávání sporů, změnit je nebo je ukončit.

UJEDNÁNÍ O ZÁVAZCÍCH VE FINANČNÍCH SLUŽBÁCH

Účastníkům Uruguayského kola bylo umožněno převzít specifické závazky k finančním službám podle Všeobecné dohody o obchodu službami (dále uváděné jako "Dohoda") na základě postupu, který je rozdílný od postupu, uvedeného v ustanoveních části III Dohody. Bylo dohodnuto, že by tento postup mohl být použit, budou-li uplatněna následující ustanovení:

- (i) přístup není v rozporu s ustanoveními Dohody;
- (ii) přístup není na újmu právu kteréhokoli Člena zapsat do listiny své specifické závazky v souladu s postupem podle části III Dohody;
- (iii) specifické závazky z něj vyplývající se budou uplatňovat na základě nejvyšších výhod;

- (iv) nedošlo k vytvoření žádné domněnky o stupni liberalizace, ke kterému se Člen zavazuje podle Dohody.

Dotčení Členové, na základě jednání a s výhradou podmínek a omezení v případech, že jsou vymezeny, zapsali do svých listin specifické závazky v souladu s níže uvedeným přístupem.

A. *Zachování existujícího stavu*

Jakékoliv podmínky a omezení k závazkům, zaznamenaným níže, se omezí na existující nevyhovující opatření.

B. *Přístup na trh*

Monopolní práva

1. Dodatkem k článku VIII Dohody se uplatní následující ustanovení:

Každý Člen zapíše do své listiny, vztahující se k finančním službám, existující monopolní práva a bude usilovat o jejich odstranění nebo snížení jejich rozsahu. Bez ohledu na odstavec 1 b) Přílohy o finančních službách, se tento odstavec uplatní na činnosti, uvedené v odstavci 1 b) (iii) Přílohy.

Finanční služby, zakoupené veřejněprávními subjekty

2. Bez ohledu na článek XIII Dohody, každý Člen zajistí, aby bylo dodavatelům finanční služby kteréhokoli jiného Člena, založeným na jeho území, poskytnuto zacházení podle nejvyšších výhod a národní zacházení, pokud jde o nákup nebo získání finančních služeb veřejněprávními subjekty Člena na jeho území.

Obchod přes hranice

3. Každý Člen povolí dodavatelům finančních služeb - nerezidentům dodávat jako hlavní dodavatel, pomocí prostředníka nebo jako prostředník a podle závazků a podmínek, které poskytují národní zacházení, tyto služby:

- a) pojištění rizik, vztahujících se k:
- (i) námořní dopravě a komerční letecké dopravě, kosmickým startům a dopravě takto uskutečněné (včetně satelitů) a tímto pojištěním krýt část nebo celek následujících elementů: dopravované zboží, vozidla dopravující zboží a jakékoliv závazky z toho vyplývající; a
  - (ii) zboží v mezinárodním tranzitu;
- b) zajištění, zpětný odstup a pomocné pojišťovací služby, uvedené v odstavci 5 a) (iv) Přílohy;
- c) poskytování a převod finančních informací a zpracování finančních údajů, uvedené v odstavci 5 a) (xv) Přílohy a poradenské a jiné pomocné služby, s výjimkou zprostředkování, vztahující se k bankovníctví a ostatním finančním službám, uvedené v odstavci 5 a) (xvi) Přílohy.

4. Každý Člen povolí svým rezidentům kupovat na území kteréhokoli jiného Člena finanční služby uvedené v:

- a) odstavci 3 a);

- b) odstavci 3 b); a
- c) odstavci 5 a) (v) až (xvi) Přílohy.

Komerční přítomnost

5. Každý Člen poskytne dodavatelům finančních služeb kteréhokoli jiného Člena právo založit nebo rozšířit na jeho území komerční přítomnost, včetně cestou nabytí existujících podniků.

6. Člen může stanovit podmínky a postupy pro povolení založení nebo rozšíření komerční přítomnosti, pokud tyto podmínky a postupy neobchází závazky Člena podle odstavce 5 a jsou slučitelné s jinými povinnostmi, uvedenými v Dohodě.

Nové finanční služby

7. Člen povolí dodavatelům finančních služeb kteréhokoli jiného Člena, založeným na jeho území, nabízet na svém území jakékoliv nové finanční služby.

Převod informací a zpracování informací

8. Žádný Člen nepřijme opatření, která brání převodu informací nebo zpracování finančních informací, včetně přenosu dat elektronickými prostředky nebo opatření, která za podmínky, že pravidla dovozu jsou slučitelná s mezinárodními dohodami, brání převodu zařízení v případech, kdy takový převod informací, zpracování finančních informací nebo převod zařízení jsou potřebné pro provádění běžného obchodu dodavatelem finanční služby. Nic v tomto odstavci neomezuje právo Člena chránit osobní data, osobní soukromí a důvěrnou povahu jednotlivých záznamů a účtů, pokud se takové právo nevyužívá k obcházení ustanovení Dohody.

Dočasný vstup personálu

- 9. a) Každý Člen povolí dočasný vstup na své území níže uvedenému personálu dodavatele finanční služby kteréhokoli jiného Člena, který zakládá nebo již založil komerční přítomnosti na území Člena:
  - (i) vedoucímu řídicímu personálu, majícímu vlastnické informace potřebné pro zřízení, kontrolu a provozování služeb dodavatele finančních služeb; a
  - (ii) provozním odborníkům dodavatele finančních služeb.
- b) Každý Člen povolí, s výjimkou dosažitelnosti kvalifikovaného personálu na svém území, dočasný vstup na své území následujícímu personálu spojenému s komerční přítomností dodavatele finanční služby kteréhokoli jiného Člena:
  - (i) odborníkům v oblasti počítačových služeb, telekomunikačních služeb a účetnictví dodavatele finanční služby; a
  - (ii) odborníkům v oblastech pojistné matematiky a práva.

Nediskriminační opatření

10. Každý Člen se bude snažit odstranit nebo omezit jakékoliv významné nepříznivé účinky na dodavatele finanční služby kteréhokoli jiného Člena:

- a) nediskriminačních opatření, která brání dodavatelům finančních služeb nabízet na území Člena, formou stanovenou Členem, všechny finanční služby povolené Členem;
- b) nediskriminačních opatření, která omezují rozšíření činnosti dodavatelů finančních služeb na celé území Člena;
- c) opatření Člena, jestliže tento Člen uplatňuje stejná opatření na dodávky jak bankovních služeb, tak služeb v oblasti cenných papírů a dodavatel finanční služby kteréhokoli jiného Člena soustřeďuje svou činnost na poskytování služeb v oblasti cenných papírů; a
- d) jiných opatření, která, byť berou zřetel na ustanovení Dohody, postihují nepříznivě schopnost dodavatelů finančních služeb kteréhokoli jiného Člena působit a soutěžit na trhu Člena nebo na něj vstoupit;

za předpokladu, že by jakékoli opatření, přijaté podle tohoto odstavce, nespravedlivě nediskriminovalo dodavatele finančních služeb Člena, který takové opatření přijímá.

11. Pokud jde o nediskriminační opatření, uvedená v odstavcích 10 a) a b), bude Člen usilovat o neomezování současného stupně tržních příležitostí a výhod, které již na území Člena mají dodavatelé finančních služeb všech ostatních Členů jako skupina za předpokladu, že tento závazek nebude mít za následek nespravedlivou diskriminaci dodavatelů finančních služeb Člena, uplatňujícího taková opatření.

C. Národní zacházení

1. Podle podmínek, které poskytují národní zacházení, poskytne každý Člen dodavatelům finančních služeb kteréhokoli jiného Člena, založeným na jeho území, přístup k platebním a zúčtovacím systémům provozovaným veřejnoprávními subjekty a k oficiálním finančním a nefinančním zařízením, která jsou k dispozici při normálním způsobu běžného obchodování. Tento odstavec není zamýšlen tak, aby poskytl přístup k půjčovatelům poslední instance Člena.

2. Jestliže Člen vyžaduje členství či účast nebo přístup k jakémukoliv samoregulačnímu orgánu, k burze nebo k trhu cenných papírů nebo termínových obchodů, k zúčtovací agentuře nebo jakékoliv jiné organizaci či sdružení k tomu, aby dodavatelé finančních služeb kteréhokoli jiného Člena dodávali finanční služby na rovnocenném základě s dodavatelé finančních služeb Člena, nebo jestliže Člen poskytuje přímo nebo nepřímo takovým subjektům výsady nebo výhody při dodávání finančních služeb, Člen zabezpečí, aby takové subjekty poskytly národní zacházení dodavatelům finančních služeb kteréhokoli jiného Člena, kteří sídlí na území Člena.

D. Definice

Pro účely tohoto postupu:

1. Dodavatel finančních služeb - nerezident je dodavatelem finanční služby Člena, který dodává finanční službu na území jiného Člena z podniku umístěného na území jiného Člena bez zřetele na skutečnost, zda takový dodavatel finanční služby je nebo není komerčně přítomen na území Člena, na kterém se finanční služba dodává.

2. Výraz “komerční přítomnost“ znamená podnik na území Člena pro dodávání finančních služeb a zahrnuje zcela nebo zčásti vlastněné dceřinné společnosti, společné podnikání, společenství, individuální vlastnictví, franšízové operace, pobočky, agencie, zastupitelské kanceláře nebo jiné organizace.

3. Nová finanční služba je služba finanční povahy, včetně služeb, vztahujících se k existujícím nebo novým produktům nebo ke způsobu, kterým se produkt dodává, která není dodávána kterýmkoli dodavatelem finanční služby na území určitého Člena, ale která je dodána na území jiného Člena.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AMS	Aggregate Measurment of Support	Agregovaná míra podpor
DSB	Dispute Settlement Body	Orgán pro řešení sporů
DSU	Dispute Settlement Understanding	Ujednání o řešení sporů
GATS	General Agreement on Trade in Services	Všeobecná dohoda o obchodu službami
IEC	International Electrotechnical Commission	Mezinárodní elektrotechnická komise
ISO	International Organization for Standardization	Mezinárodní normalizační organizace
MFA	Multifibre Agreement	Ujednání o mezinárodním obchodu textilem
PGE	Permanent Group of Experts	Stálá skupina expertů
RCS		Rada pro celní spolupráci
TMB	Textiles Monitoring Body	Orgán pro kontrolu nad textilem
TPRB	Trade Policy Review Body	Orgán pro přezkoumávání obchodní politiky
TPRM	Trade Policy Review Mechanism	Mechanismus přezkoumávání obchodní politiky
TRIM	Trade Related Investment Measures	Investiční opatření, týkající se obchodu zbožím
TRIPS	Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights	Obchodní aspekty práv k duševnímu vlastnictví
TSB	Textiles Surveillance Body	Orgán pro dohled nad textilem
WTO	World Trade Organization	Světová obchodní organizace

VYSVĚTLIVKY:

1. Označení a čísla starších dokumentů GATT, uvedené v textu dohod, ujednání, Protokolu a rozhodnutí, se vztahují k jejich anglickým zněním.
2. Celní sazby, vyplývající z listiny koncesí a závazků České republiky, které tvoří přílohu Marrakešského protokolu ke Všeobecné dohodě o clech a obchodu 1994, jsou průběžně a v souladu s Protokolem zapracovávány do platného celního sazebníku ČR.
3. Listiny koncesí a závazků jiných zemí, Členů WTO, jsou v případě potřeby k nahlédnutí na Ministerstvu zahraničních věcí, Ministerstvu průmyslu a obchodu nebo na Ministerstvu zemědělství.

Vydává a tiskne: Ministerstvo vnitra, odbor vydavatelství a tisku, Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 00 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 - **Redakce:** Nad stolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7 - Holešovice, telefon: (02) 37 69 71 a 37 88 77, fax (02) 37 88 77 - **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků - SEVT, a. s., Pod plynojemem 93, 180 00 Praha 8, telefon (02) 663 100 71 l. 154-159, fax (02) 683 19 86. Objednávky do zahraničí (mimo Slovenské republiky) vyřizuje ARTIA-PEGAS PRESS, s. r. o., Národní 25, 111 21 Praha 1, telefon (02) 26 20 81, fax (02) 242 278 72. Objednávky v Slovenskej republike prijíma a titul distribuuje Magnet Press Slovakia, s. r. o., Grösslingova 62, 811 09 Bratislava, telefón (07) 32 30 56, kl. 54, tel./fax (07) 36 13 90 - **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha činí 1300,- Kč, druhá záloha 900,- Kč) - Vychází podle potřeby.

Distribuce: předplatné, jednotlivé částky na objednávku i za hotové - SEVT, a. s., Pod plynojemem 93, 180 00 Praha 8, telefon (02) 663 100 71, l. 154-159; drobný prodej v prodejnách SEVT, a. s., - Praha 5 - Smíchov, Elišky Peškové 14, tel. (02) 24 51 01 09 - Praha 4, Jihlavská 405, tel. (02) 692 82 87 - Karlovy Vary, Sokolovská 53, tel. (017) 460 72 - Brno, Česká 14, tel. (05) 422 139 62 - Ostrava, Dr. Šmerala 27, tel. (069) 22 63 42 a ve vybraných knihkupectvích. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány předplatitelům neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Lhůta pro uplatnění reklamací je stanovena na 15 dnů od data rozeslání, po této lhůtě jsou reklamace vyřizovány jako běžné objednávky za úhradu. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo bez lomítka (fyzická osoba) a kmenové číslo předplatitele. **Podávání novinových zásilek** povoleno Ředitelstvím poštovní přepravy Praha č. j. 1173/93 ze dne 9. dubna 1993. Podávání novinových zásilek v Slovenskej republike povoleno RPP Bratislava, pošta 12, č. j. 443/94 zo dňa 27. 11. 1994.